

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

DIODORVS

BIBLIOTHECA HISTORICA

EDIDIT

C. TH. FISCHER

VOL. V

STUTGARDIAE IN AEDIBVS B.G. TEVBNERI

DIODORI
BIBLIOTHECA HISTORICA

VOL. V

POST I. BEKKER ET L. DINDORF

RECOGNOVIT

C. TH. FISCHER

EDITIO STEREOTYPA
EDITIONIS TERTIAE (MCMVI)

STUTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMLXXXV

NOTARUM EXPLICATIO.

P = Patmius cod. saec. X vel XI.
X = Venetus S. Marci n. 376 saec. XIV vel XV.

R = Parisinus 1665 saec. XI vel XII.
V = Vaticanus Gr. n. 132 saec. XV.
X v. s.

F = Florentinus Laur. plut. LXX n. 12 saec. XIV vel XV.
M = Venetus S. Marci VII 8 saec. XV.
J = Paris. 1661 saec. XVI.
O = Claromontanus 222. saec. XVI.

Bekk.	= Bekkeri
Dind.	= Dindorfii
Rhod.	= Rhodomanni
Steph.	= Stephani
Vog.	= Vogeli
Wess.	= Wesselingi
	}
	editio.
Bezzel:	coni. Diodoreae. Erl. 1888.
Cobet:	coll. crit. Lugd. Bat. 1878.
Hertl. I. II. 1. 2. III. IV:	Hertlein, Beiträge zur Kritik d. D. progr. Werth. 1864. 65. 66. 71. 73.
Herw.:	Herwerden, spic. Vat. Lugd. Bat. 1860.
Hultsch diss. Hal.:	de elocutione Diodori. diss. Hal. 1893.
— pr. Pas.:	Die erzählenden Zeitformen bei D. progr. Pasew. 1902.
Kaelker:	de eloc. Polyb. cum epimetro de hiatu in libris D. S. diss. Lips. 1880.
— pr. Bud.:	de pronomine in D. S. libris usu. progr. Budiss. 1886.
Kallenb. I. II:	Kallenberg, Textkritik u. Sprachgebr. D. progr. Berol. 1901. 02.
Madv.:	Madvig adv. crit. I. Hauniae 1871.
Reiske:	animadv. ad Gr. auctores I. Lips. 1757.

ARGUMENTA LIBRORUM.¹⁾

LIB. XIX.

Cap.

1. De causis oppressae libertatis et invectae tyrannidis praefatus Diodorus transitum parat ad Agathoclis Syracusarum tyranni historiam vel maxime hoc libro enarrandam. Adicitur chronologica ratio.
Ol. 115, 4 : 317 a. Chr.
2. Agathocles natales portentosi. Thermis in Sicilia natus a patre Carcino ob somnium exponitur patreque inscio a matre in domo fratris Heraclidis servatur. Septennem recipit pater et Syracusis figulinam docet. Portentum novum eum insignem facit.
3. Damas nobilis Syracusanus primus Agathoclem fovit et ad dignitatem militarem evexit. Militabat deinde inter Syracusanorum auxilia, Crotoniatis contra Bruttios missa. Agathocli virtutis praemia pugnis parta invidet Sostratus.
4. Eo offensus Agathocles ad tempus patria abstinet. Postea Sostrato in exilium misso reversus in patriam rebus in bello strenue gestis magnam consecutus est famam.
5. Ob affectatae tyrannidis suspicionem et instans mortis periculum Agathocles aufugit et privatus exercitum cogit; mox invitatus in patriam reddit et imperator pacisque custos constituitur.
6. Agathocles exercitu potitus aucta factione ususque alia multiplice opportunitate primo senatum 600 virorum per insidias obturcat, deinde bonis eorum praedae datis vilissimum quemque sibi amicum facit.
7. Agathocles caedibus urbem implet.
8. 9. Agathocles vi atque dolo civitatis principatum solus obtinet.
10. Romani cum Samnitibus bellum gerebant; in Apulia Daunia vastata; Canusini in ditionem venerunt; Romae additae duae tribus, Falerina et Ufentina.
Crotoniatarum et Bruttiorum bellum. Quo composito Crotoniatae intestinis discordiis agitantur.

—
1) Epitomen Bipontinam (cf. Vogel I p. LXXV) aliquot locis correxi, usus saepius Eyringi breviario.

11. Olympias in Macedoniam redux et Philippum et Eurydicen vita privat et Nicanorem, Casandri fratrem, multosque simul eius amicos.
12. Res in Asia gestae. Eumenes hiberna apud Caras Babyloniae habuit, ubi Python et Seleucus ei maxime adversabantur. Maximis insidiis Eumenes ad Tigrin circumventus.
13. Tandem Tigrin transgressus et in Susianam delatus Eumenes superiorum provinciarum satrapas in auxilium vocat.
14. Satrapae Asiae superioris tum maxime exercitus contra Pythonem coactos habebant. Summum imperium gerebat Peucestes, Persidis satrapa. Adduntur copiarum numeri.
15. Cunctae satraparum copiae cum in Susiana Eumenianis se iunxissent, fit contentio de summo imperio; quam controversiam Eumenes diremit ita ut consessus ducum ad solum Alexandri, quem velut praesentem venerarentur (cf. XVIII 60, 4), habendos proponeret. Iunctum satraparum agmen Antigonum a bello Eumeni inferendo avertit.
16. Attalus ceterique captivi (cf. XVIII 45) e custodia elabici conantur; sed circumventi rursus in custodiam redeunt.

Ol. 116, 1 : 316 a. Chr.

17. Antigonus inita societate cum Seleuco et Pithone movet in Eumenem; hic autem ad Tigrin occurrit totamque fluminis ripam praesidiis firmat, acceptis e Persia auxiliis. Persarum nuntii celeres in speculis collocati obiter describuntur.
18. Antigonus Susa pervenit; inde aerumnoso itinere ad Co-praten fl. progressus partim navium penuria partim Eumenianorum impetu in summum incurrit discrimen.
19. Antigonus per infestas Cossaeorum terras cum multiplici clade in Median iter flectit.
20. Antigonus in Media exercitum ab aerumnis recreat novisque militibus auget.
21. Cognito Antigoni in Median adventu ortoque inter socios dissidio Eumenes ad tutandas superiores satrapias in Persiam se convertit.
22. Peucestes, Persidis satrapa, exercitum sociorum magnificis epulis excipit Alexandroque et Philippo ut diis sacrum instituit, principatum scilicet affectans.
23. Pencestae superbiam Eumenes fictis de recuperato ab Olympiade regno rumoribus reprimit.

Cap.

24. Eumenes simul comitate, simul pecunijis mutuum sumptis velut pignore omnium animos obstrictos tenet. Interea nuntius advenit Antigonom e Media in Persiam movere. Extemplo Eumenes hosti obviam progressus in medio itinere morbo ad aliquot dies retardatur.
25. Cum hostem Eumenes assecutus esset, locorum situs proelium non admisit. Antigonus vero Macedones ab Eumenis partibus avertere studet, vano tamen conatu.
26. Eumenes coniectans hostem spectare Gabienen regionem opulentam eo clam occupat iter. Subsequitur Antigonus. In Paraetacene subsistendum erat.
27. Numerus copiarum Antigoni. Instructa acies Eumenis describitur.
28. Acies disposita Antigoni.
29. Proelium acerrimum inter Eumenem et Antigonom.
30. Victoria anceps.
32. Defunctus proelio Antigonus exercitum in Mediam abduxit, ut suos largiore victu et quiete reficeret. Similiter Eumenes suis quietem concessit.
33. Memorabile duarum ex India matronarum de obeunda in funere mariti morte certamen.
34. Victoria iunior uxor coniugis se flammis supericit et cum eo crematur. Peracto funere Eumenes agmen in Gabienen ducit.
35. In Europa Casander relicta Peloponneso in Macedoniam contra Olympiadem movet. Olympias Aristonoum cum exercitu ei obviam mittit.
36. Casander Olympiadem Pydnae obcessam tenet. Simul ab una parte Aeacidam, regem Epirotarum, ab altera Polyperchontem auxilio venturos arcet.
37. In Asia Antigonus suscepto per deserta laborioso itinere Eumenem ex improviso opprimere instituit. Sed agrestes adhibitis camelis dromadariis rem praenuntiant.
38. Eumenis consilia ad cogendas copias et retardandum hostem.
39. Antigonus cum in propinquu esset, in elephantorum agmen inopinato impetum facit, quem eludit Eumenes. Iam vero ab utraque parte acies instruitur.
40. Antigoni acies. Eumenis acies.
41. Argyraspidum praeco ad phalangem Antigoni praemissus, quam ad transeundum sollicitaret.

42. Pugna elephantorum et equestris. Eumeniani funduntur.
43. Pugna pedestris argyraspidum insignis virtute. Sed Antigonus instat equitatu. Tandem Macedones indignantes Peucestae segnitiam et eius Eumenisque discordiam sponte ad Antigonom deficiunt ipsumque Eumenem captum hosti tradunt.
44. Cum alios duces tum Eumenem Antigonus suppicio afficit. His peractis in Mediam redit, castra habens apud Ecbatana et in eparchia Rhagis, terrae motibus clara.
45. Obiter diluvium ingens commemoratur, quo Rhodus per id tempus vastata est.
46. Pythonem res novas molientem Antigonus ad se vocatum trucidat. Tum sumpto Ecbatanis argento in Persiam tendit.
47. Dum in itinere erat Antigonus, Eumenis et Pythonis socii rebellant; multitudine tamen oppressi partim caesi partim capti sunt.
48. In Persia Antigonus regio honore cultus satrapias inter amicos distribuit; praeter opes Susianas ingentem pecuniarum vim recipit.
49. In Europa Pydnae obsidio eo continuata, ut Olympias cum ceteris ob sessis inopiae famisque mala omnia toleraret.
50. Obsessorum Pydnaeorum multi ad Casandrum transfugiunt. In summa angustia Olympias navi aufugere conata capitur. Tum alias quoque Macedoniae urbes in fidem recepit Casander.
51. Olympias occisa una cum Aristonoo, duce copiarum.
52. Casander Thessalonicen, Philippi filiam, matrimonio sibi iungit; urbem e suo nomine Casandream appellatam condit; Roxanen cum filio Alexandri Amphilipoli custodiendam curat; Eurydicen Philippumque Aegis regali funere effert. Hinc in Peloponnesum expeditionem suscipit, ut Alexandrum, Polyperchontis filium, inde expelleret; Polyperchon ipse in Aetolianum confugerat.
53. Dum Boeotiam transit Casander, Thebas instaurare instituit. Digreditur historicus ad urbis origines variasque vicissitudines referendas.
54. Thebarum instaurationem adiuverunt civitates Graecae aliaeque. Hinc Casander Megara declinat et navigiis in Peloponnesum traicit; Argos, Messenen etc. capit.

55. In Asia Antigonus relicto Aspisa Susianae praefecto Babylonem contendit. Ibi dissidio inter ipsum et Seleucum orto Seleucus in Aegyptum ad Ptolemaeum aufugit. Chaldae ob Seleucum e manibus dimissum Antigono mortem praedicunt; resque postea eventum habuit.
56. Benigne acceptus in Aegypto Seleucus Ptolemaeum ad bellum contra Antigonum impellit. Interea Antigonus missa legatione Ptolemaeum, Lysimachum, Casandrum placare conatur; simul ultra in Ciliciam movet, copiis et pecunia terribilis.
57. Recusata provinciarum et pecuniarum aequa divisione Ptolemaeus, Lysimachus, Casander arma in Antigonum consociant. Antigoni contra hostes apparatus.
58. Antigonus in Phoenicen progressus Tyrum obsidet; simul in Phoenice, Cilicia, Rhodo naves extrui iubet. Apparet interea Seleucus cum classe.
59. In Phoenice ulteriores Antigoni molitiones. Circa hoc tempus Crateri ossa per Aristonem Philae ad sepulturam tradita, cuius mulieris ingenium animumque praedicat historicus.
60. Ducum Antigoni in Peloponneso et Asia expeditiones.
61. Iuncta cum Polyperchonte et Alexandro, Polyperchontis filio, societate publico decreto Casandrum Antigonus hostem, Graecos liberos declarat, Alexandrum in Peloponnesum ablegat, ipse vero Tyrum contendit.
62. Ptolemaeus simili decreto Graecos suis legibus esse iubet. Deinde recensentur copiae terrestres et navales in diversas partes missae.
63. In Graecia Apollonides, Casandi dux, in Arcadiam, inde in Argivorum urbem impetum fecit; Casander ipse Peloponnesum ingressus Cenchreas expugnavit, Corinthiorum agrum vastavit, Orchomeniorum urbem per proditionem cepit.
64. Reliquam pervagatus Peloponnesum Casander in Mace-
doniam rediit; mox Alexandrum eius partes amplexum Peloponnesi imperatorem constituit. Interea Polyclitus, Seleuci legatus, Theodotum, Antigoni nauarchum, et Perilaum insidiis opprimens ingentes apud Ptolemaeum gratias meruit.

VIII

ARGUMENTUM

Cap.

65. Agathoclis in Sicilia insidiae et incursions in Messanam,
Carthaginiensium auxilio propulsatae.
Romanorum cum Samnitibus bellum. Ferentium ex-
pugnatur. Nucerini ad Samnites deficiunt.

Ol. 116, 3 : 314 a. Chr.

66. Aristodemus Antigoni dux Aetolos ad auxiliandum Antigono
adigit; tum in Peloponnesum impetu facto reddit in Aeto-
liam. Dymaei ab Alexandro Polyperchontis domiti mox
libertatem vindicant.
67. Alexandrum Alexion Sicyonius per insidias occidit; quo
facto Cratesipolis eius uxor suscepto imperio Sicyonios
proelio domuit. Casander vero videns Aetolos cum
Antigono facere arma iunxit cum Acarnanibus eorum
hostibus; deinde rem in Illyride prospere gessit.
68. In Aetolia tumultus. Casandri in Cariam, ut Antigonum
ab Europa arceret, et in Lemnum expeditio.
69. Antigonus relichto in Syria filio Demetrio admodum iuvene
cum exercitu et quattuor amicis, qui consilio eum ad-
iuvarent, ipse usque ad Celaenas Phrygiae progressus est.
70. In Sicilia Syracusanorum exules Agrigentinos ad bellum
in Agathoclem impulerant. Hi Geloi et Messanis as-
sumptis sociis a Lacedaemoniis ducem expetunt Acrota-
tumque, Cleomenis regis filium, accipiunt.
71. Acrotatus ob superbiam cunctis adeo inquis usus erat, ut fugam
capessere cogeretur. Tunc Agrigentini arbitro Amilcare
cum Agathocle pacem fecerunt.
72. Agathocles otio usus est ad augendas opes, praesertim
Carthaginiensibus minus fidens.
In Italia bellum cum Samnitibus vario Marte con-
tinuatum; Plestica expugnatur a Samnitibus; Sora deficit
a Romanis; apud Saticolam vincuntur Samnites, apud
Laustolas Romani. Liceria colonia deducta.

Ol. 116, 4 : 313 a. Chr.

73. Callantiani, Istriani, finitimi populi cum a Lysimacho
defecissent, is cum infesto exercitu profectus cunctos
perdomuit et Antigoni copias, Callantianis auxilio missas,
proelio vicit.
74. Antigonus Telesphorum cum classe in Peloponnesum misit
ad civitates in libertatem vindicandas. Philippus vero,

Casandri frater, in Aetolos et Epirotas bellum gessit eosque duplice proelio vicit horumque regem Aeacidam interremit.

75. In Asia Casander, Cariae praefectus, bello oppressus in Antigoni partes concessit. Mox mutato consilio de novo deficit. Quo facto Antigonus terra marique Cariam subigit. Casander classe Graeciam petens cum Oreum oppugnaret, cum Telesphoro et Medio configit.
76. In Italia quae inter Romanos et Samnites porro gesta sint commemorantur. Samnites pugna ad Cinnam commissa victi. Campani rebellantes mox pacem fecerunt.

Ol. 117, 1 : 312 a. Chr.

77. Antigonus Ptolemaeum ad liberandam Graeciam ablegat. Rhodii navibus eundem adiuvant. Casander soluta Orei obsidione Chalcidem petit; inde vero de Macedonia sollicitus relichto Chalcede praesidio in Macedoniam recedit.
78. Corcyraei Apollonia et Epidamno Casandri praesidia expellunt. Ptolemaeus, Antigoni legatus, Chalcidem capit; tum in Atticam et Phocidem progressus ubique Casandri praesidia abigit.
79. Cyrenaeos, Cyprios aliasque rebelles per legatos subigit Ptolemaeus; ipse in Syriam et Ciliciam expeditiones suscipit.
80. Demetrius, Antigoni filius, in Coelesyria Aegyptiorum copiis oppositus stabat. In hunc Ptolemaeus a Seleuco admonitus copias undique contractas convertit.
81. Demetrio adiuncti amici pugna abstinere suadent. Sed animum addunt milites, quos animi mansuetudo et corporis decor ceperat.
82. Demetrii acies instructa ad proelium.
83. Ptolemaei et Seleuci disposita acies. Simul proelii initium.
84. Primo ancipiiti Marte pugnatum est. Mox elephantes consternati turbant Demetrii aciem. In fugam actum Demetrium Ptolemaeus Gazam usque persequitur et hanc urbem occupat.
85. Demetrius primo Azotum contendit ad procurandam mortuorum sepulturam. Caesorum numerus. Regiam praeadam Ptolemaeus ultro reddit. Deinde Tripolin Phoenices Demetrius se recipit.

X

ARGUMENTUM

Cap.

86. Ptolemaeus Sidonem et Tyrum in deditio[n]em redigit.
87. In Europa Telesphorus ab Antigono deficit; quo facto Ptolemaeus Antigoni dux rem in Peloponneso contra eum gerit.
88. In Epiro Alcetam novum regem Lyciscus, Casandri dux, infestat. Duplici proelio configunt; altero Alcetas, altero Lyciscus vincit.
89. Casander suis succurrens facta cum Alceta pace contra Apolloniatas movit; sed proelio pulsus in Macedoniam redit. Leucadii a Casandro deficiunt. Alcetam sui ob eius superbiam trucidant.
90. In Asia Seleucus post victum Demetrium Babyloniam repetere parat, confisus Babyloniorum in se benevolentiae ac fidei. Eius gravissima ad trepidantes milites exhortatio.
91. Antigoni asseclae in arcem quandam recepti facile capti. Babyloniam Seleucus recuperat.
92. Nicanor, Mediae dux, in Seleucum bellum movens funditur. Tum milites Antigoni magno numero ad Seleucum transierunt.
93. In Demetrium interea in superiore Syria subsidentem Ptolemaeus Cillen cum exercitu misit. Sed hunc Demetrius in ipso itinere oppressum vicit et captivum duxit. Simul Antigonus eius pater auxilio venit. Itaque Ptolemaeus satius putavit in Aegyptum se recipere.
94. Recuperata Syria Antigonus in Arabiam suscipit expeditionem, misso Athenaeo cum exercitu. Arabum mores, instituta, victus describuntur.
95. Athenaeus Arabes opprimit multamque reportat praedam. Sed Arabes vicissim Athenaei castra invadunt ingentemque ei inferunt cladem.
96. Mutuis litteris et Arabes et Antigonus post haec amicitiam simulabant. Mox Antigonus filium Demetrium cum exercitu misit, ut Arabes clam oppimeret.
97. Cum Arabes sibi prospexisserint, Demetrius nequidquam eos oppugnabat. Quamobrem Arabes ei facile persuadebant, ut acceptis donis copias abduceret.
98. 99. Castra movet Demetrius ad lacum Asphaltiten. Eius lacus et in eo nati bituminis descriptio.
100. Redit Demetrius ad patrem, qui pacem cum Nabataeis indigne ferebat. Spes de parandis e bitumine redditibus eum frustrata est. Interea nuntio accepto Seleucum Baby-

Cap.

lonia esse potitum Antigonus Demetrium in Babyloniam
ablegat, qui urbem Babylonem desertam offendit et capit.

101. In Italia mutua bella inter Romanos et Samnites conti-
nuata. Fregellae, Calatia, Nola captae. Pontia colonia
deducta.
102. Res in Sicilia gestae. Messanii Agathocli infesti cum
Syracusanorum exules recepissent, Agathocles, missus
Pamphilo cum arcanis mandatis, eorum urbe per dolum
potitus exules eiecit omnesque qui potentatui fuerant
adversati suppicio mactavit.
103. Dinocrates exulum dux et Carthaginenses in auxilium
vocat et ipse Nymphodorum ad occupandam urbem
Centoripinorum mittit. Agathoclis et Carthaginensium
mutuae crudelitates secutae.

Ol. 117, 2 : 311 a. Chr.

104. Dinocrates ad Galeriam proelio configens cum Pamphilo
et Demophilo, Agathoclis ducibus, funditur. Cartha-
ginienses pugnam detrectant.
105. Casander, Ptolemaeus, Lysimachus et Antigonus communi
foedere controversias de provinciis dirimunt. Mox prout
singulis commodum erat, id singuli rumpunt. Tandem
Casander Rhoxanem una cum rege clam occidere iubet;
quo facto provinciarum praefecti reges evadunt.
Adiecta notitia rerum Romanarum. Romani Pollitium
oppugnant. Interamna colonia deducta.
106. In Sicilia cum Agathoclis opes in dies crescerent, Poeni
missus Amilcare cum classe eas cohibere parant. Classis
naufragio attrita. Sed reparat vires Amilcar.
107. Agathocles hostem copiis praevalentem metuens Gelorum
urbem per insidias occupat et domat.
108. Poenorum castra in colle Ecnomo prope Himeram fl. de-
scribuntur. E regione stabat Agathocles. Utrosque a
pugna deterrebat vetus vaticinium. Sed subito conseritur
proelium, in quo primum Agathocles superior.
109. Adhibitis funditoribus novisque ex Africa subvenientibus
copiis pugnae fortuna inclinat in Poenos. Agathocles
accepta clade fugit.
110. Agathocles primo Gelam se recipit; Poeni vero Siculorum
multos sibi conciliant. Tum Agathocles Syracusas reddit
et bellum in Africam transferre machinatur.

LIB. XX.

1. Praemittitur prooemii loco brevis disputatio de orationibus historiae inserendis. Eas reprobat Diodorus, si nimis vel quae sitae vel longae crebrae sint.
2. Raro et opportuno loco adhibitas orationes Diodorus perutiles censem. Adicunt libri argumentum et chronologia.

Ol. 117, 3 : 310 a. Chr.

3. Agathocles proelio ad Himeram fusus bellum in Africam transferre conatur. Consilii et capiendi et dissimulandi causas explicat historicus.
4. Agathocles Syracusas Antandro fratri tuendas tradit; ad expeditionem incertam milites instruit; conatibus rerum novarum quae opportuna videbantur opponit; pecunias vi et fraude cogit.
5. Classis Agathoclis profecta inter maxima pericula ubique obvium habet hostem. Solis eclipsis terrorem etiam inicit.
6. Classis Agathoclis eluctata hostium insectationem ad Africae litus pervenit copiasque ad lapidinas exponit.
7. Facto Cereri et Proserpinae sacro Agathocles naves accendit, ne refugium milites haberent.
8. Agathocles milites consternatos per regiones amoenas et fertiles dicens Megalopolin et Album Tunetem expugnat et evertit.
9. Carthaginem maxima capit trepidatio.
10. Hannonem et Bormilcarem praetores creant Carthaginenses. Copiae subito coactae et ad pugnam dispositae describuntur.
11. Copiarum Agathoclis numerus et dispositio. Noctuis, quas in castris aluerat, emissis suis fausta auspicia procurat Agathocles.
12. Proelium ab Agathocle contra Carthaginenses commissum. Cadit Hanno. Bormilcar male callidus et in summo rerum discrimine impius. Carthaginenses fugam capessunt. Castra diripiuntur.
13. In castris Poenorum manicarum magna vis inventa. Fortunae insolentiam demiratur historicus.

Cap.

14. Carthaginienses diis iratis calamitatem tribuentes supplicationem decernunt hostiasque humanas immolant.
15. Carthaginienses in Siciliam mittunt qui auxilia requirant et rumorem divulgant Agathoclem victum esse. Luctus idecirco Syracusas occupat, quo fretus Amilcar urbe potiri conatur.
16. Cum Antander et Erymnon de deditione Syracusarum dissentirent, venit victoriae nuntius ab Agathocle; quo accepto cives incurrentes in obsidentes Amilcarem urbe discedere cogunt.
17. Agathocles quamvis multis subactis oppidis castris apud Tunetem exiuit. Sed strategemate Tunetem obsidentes fallit et ingentes contra hostes progressus facit.
18. Carthaginienses de novo Tunetem obsident. Haud opinatos opprimit Agathocles iisque novum terrorum init.
19. In Macedonia Casander Autariatas bello subegerat. Ad eum Ptolemaeus, Antigoni in Peloponneso legatus, deficit. Antigonum insuper bello petit Ptolemaeus, Aegypti dynasta. Sed ubique vitor Antigonus.
20. Novos motus in Casandrum excitat Polyperchon, Pergamo arcessens Herculem Alexandri filium.
21. Ptolemaeus subacta Cypro saevit in Nicoclem, Paphiorum regem.
22. Moritur in Ponto Paryades Bospori rex. De regno oritur bellum inter relictos tres filios, Satyrum, Eumelum, Prytanum. Aripharnes, rex Thracum, Eumelum adiuvat.
23. Bello decertantes Satyrus et Prytanis quamvis victores mortem deinceps oppetunt.
24. Eumelus Bospori regno potitur.
25. Eumelus regnum optime administrat et maximopere auget. Post quinque annorum imperium curru vectus conster-natis equis occumbit.
26. Oracula de Eumeli et Satyri mortis genere.
Adiecta mentio belli a Romanis feliciter contra Sam-nites gesti, in locorum nominibus admodum incerta.
- Ol. 117, 4 : 309 a. Chr.
27. Ptolemaeus, Aegypti princeps, in Asiam movet ibique urbes et castella plura subigit; inde in insulam Con profectus Ptolemaeum, Antigoni e fratre nepotem, in societatem recipit, mox ob insidiarum suspicionem de medio tollit.

XIV

ARGUMENTUM

Cap.

28. Polyperchontem Casander promissis praemiis sibi conciliat impellitque, ut Herculem, regem destinatum, per insidias extinguat.
29. Lysimachia condita.
Cleomeni, regi Lacedaemoniorum, Areus succedit.
In Sicilia Amilcar Syracusas noctu clam adoriri et expugnare parat. Sed cum ingenti clade repulsus abit Poenorum exercitus; Amilcar captus Syracusas abducitur.
30. Belli inopinatos eventus historicus admiratur. Amilcaris trucidati caput ad Agathoclem perferendum curant Syracusani.
31. In residuo Poenorum exercitu cum metus et dissidium omnia turbassent, Agrigentini Siciliae imperium occupare conantur, misso Xenodico, qui Gelam aliasque urbes in libertatem vindicat.
32. Xenodicus Echetlam, Leontium, Camarinam a Syracusanis defendit. Syracusanorum triremes viginti navibus frumentariis obviam missae a classe Punica agitantur, decem intercipiuntur.
33. Accepto nuntio de clade suorum in Sicilia novo terrore Carthaginenses perculsi, res vero Agathoclis in dies laetiores factae sunt. Sed orta altercatio inter Lyciscum et Agathoclem secutaque Lycisci caedes per Archagathum, Agathocles filium, tantam in castris seditionem excitavit, ut paene de Agathocle actum esset.
34. Reconciliatis militibus eo ipso tempore cum Poeni eos defecturos sperarent, Agathocles necopinantes invadit iisque novam plagam infligit.
35. In Italia Romani simul cum Etruscis et Samnitibus bellum gerunt.
36. Romae Appius Claudius censor novis institutis bene meret: aqua Appia in urbem deducta, via Appia strata, magistratus cum plebe vulgati.

Ol. 118, 1 : 308 a. Chr.

37. Ptolemaeus, Aegypti princeps, Myndo solvens Graeciae urbes in libertatem asserere pergit. Cleopatra, Alexandri M. soror, Alexandri regis Epirotarum coniux, cuius coniugium generis causa duces singuli appetebant, Sardibus iussu Antigoni occisa.
38. In Africa Agathocles relicto ad Tunetem filio Poenorum

Cap.

- exercitum ad Numidas qui defecerant domandos prefectum inseguitur eosque ad proelium provocatos acri certamine fundit.
39. Numidae Graecorum castra spoiant. Captivos Graecos Agathocles contra datam fidem extinguit.
 40. Agathocles augendis opibus intentus Ophellam Cyrenaicae praefectum in societatem allicit. Ophellas Graecorum etiam auxilia advocat.
 41. Ophellae copiarum numerus et per regiones memoratus dignas iter. Episodium de Lamiae antro et fabula.
 42. Regiones Ophellae peragrandae describuntur. Socium, cum adventasset, impia caede opprimit Agathocles totoque eius exercitu potitur.
 43. Bormilcar tyrannidis obtainendae consilia agitavit.
 44. Bormilcar oppressus a civibus supplicio occubuit. Agathocles naves spoliis onustas Syracusas mittit. Romanorum bella in Samnites et Etruscos. Indutiae cum Etruscis factae.

Ol. 118, 2:307 a. Chr.

45. Demetrius, Antigoni filius, a patre iussus Epheso solvit ad Graeciam in libertatem vindicandam. Prima omnium Athenarum urbs vi capta, adhuc Casandri praesidio occupata. Demetrius Phalereus, urbis curator, Thebas et inde in Aegyptum aufugit; Dionysius, Munychiae praefectus, una cum urbe vi captus.
46. Antigono et Demetrio statuae positae et ara Servatorum dicata. Inde liberae Athenae, Megara, Imbrus. Senatus e civitatibus sociis constitutus.
47. Demetrius in Cyprum traiecit, ut in Ptolemaei duces bellum gereret. Apud Salaminem obviam factus Menelao, Ptolemaei legato, proelium commisit et Menelaum fudit; captivi ad Antigonum missi, qui tum in Syria Antigoniam novam urbem condebat. Menelaus in urbem Salaminem pulsus a Ptolemaeo auxilia requirit.
48. Oppugnatio urbis Salaminis a Demetrio suscepta. Novae machinae helepolis descriptio. Oppugnantium machinas incendio vastat Menelaus.
49. Intervenit Ptolemaeus cum classe instructissima. Copiarum advectarum naviumque numerus. Demetrius classem opponit et ab urbe classeque oppidana hostem arcet.

XVI

ARGUMENTUM

Cap.

50. Demetrius et Ptolemaeus aciem ad conserendam pugnam instruunt.
51. Pugnae navalis descriptio.
52. Demetrius vitor.
53. Accepta clade Ptolemaeus omissa Cypro in Aegyptum rediit. Antigonus vitor regis nomen et dignitatem sibi filioque Demetrio imposuit. Horum exempla ceteri etiam duces secuti reges se proclamari iusserunt.
54. Agathocles ipse quoque regis titulum assumit; simul facinus rege dignum aggredi properans in rebelles Uticenses movet. Uticam oppugnans novo astutiae genere utitur.
55. Utica vi expugnata, in cives immanissime saevitum. Subactis etiam multis alii populis et urbibus Agathocles in Siciliam reddit, relicto in Libya filio Archagatho.
56. In Sicilia Xenodocus pro libertate civitatum propugnabat, tum maxime proelio pulsus, cum Agathocles e Libya redux esset. Agathocles Heracleotas et Thermitas subigit, Centoripa clam intrat, Apolloniam expugnat.
57. Novus libertatis vindex in Agathoclem exsurgit Dinocrates. Atque nunc res Agathoclis in deterius mutatae. In Libya tamen Eumachus, Archagathi legatus, plura oppida expugnat.
58. Eumachus aggreditur expeditionem in Libyam superiorem ad Pithecussas usque.
59. Nova melioraque consilia Carthaginenses capiunt, tripartito exercitu Graecorum copias in diversas partes distrahentes.
60. Tria Graecorum quoque agmina facit Archagathus. Unum ducit Aeschrion, quod Hanno opprimit; alterum Eumachus, quod Imilco fundit.
61. Duplici clade affictus Archagathus a sociis insuper derxit. Agathocles de suorum in Libya calamitate certior factus insula Leptinae permissa ipse classem dicit Poenosque proelio navali in fugam agit.
62. Recuperato imperio maris Leptines Xenodocum terrestri proelio fundit.
63. Duplicem victoriam Agathocles sacris et epulis celebrat. Ingenium regis, maxime in epulis proditum.
64. Revectus in Africam Agathocles damna reparare annititur; sed hostium castra adortus cum magna clade repellitur.

Cap.

65. Poeni dum captivos diis immolant, castra universa succendunt et omnia tumultu implet.
66. Afros e Graecorum castris transfugas hostes rati universi in fugam se dant, mutua caede se conficiunt, ipsam Carthaginem in terrorem convertunt.
67. Similem terrorem transfugae metu repulsi Agathocles castris inferunt. Graeci enim perturbati et in fugam rapti pro hostibus suos caedunt.
68. Agathocles, cum in Siciliam clam suis refugere conatur, vi retinetur et vincit custodiae traditur.
69. Militum opera Agathocles vinculis solitus evadit. Quo tacto milites eius filios occidunt et cum Carthaginiensibus pacis conditiones ineunt.
70. Restat paullisper historicus, admirabiles rerum eventus et manifestam numinis vindictam considerans.
71. Agathocles in Siciliam reversus Egestanorum urbem adiit, pecunias exposcens. Incolas horrendis cruciatuum generibus confecit totamque urbem perdidit, ipso eius nomine deleto.
72. Atrocissimam civium caedem Agathocles iussu frater Antander Syracusis fecit.

Ol. 118, 3: 306 a. Chr.

73. Antigonus filio Demetrio cum copiis Antigoniam accito bellum in Aegyptum movet. Copiarum numerus et iter Gazam usque.
74. Classis, cui Demetrius praeerat, ad Rhaphiam tempestibus iactata et attrita ad Casium progressa Antigonus cum copiis terrestribus in propinquuo habet.
75. Ptolemaeus aditus Aegypti ab omni parte praesidiis muniit.
76. Ptolemaeus naves hostiles ubique ab appulso litorum probabit. Antigonus infecta re in Syriam redire cogitur. Ita Ptolemaeus Aegyptum, duplaci bello defensam, suo iure possidere sibi videbatur.
77. Moritur Dionysius, Heracleae tyrannus; succedunt filii Oxathras et Clearchus.
Agathocles ob defectionem Pasiphili in desperationem adductus regnum Dinocrati sub aequis conditionibus offert.
78. Agathocles propositum, multis modis mirabile et inopinatum, intentius consideratur.

Diodorus. V.

XVIII

ARGUMENTUM

Cap.

79. Dum Dinocrates cunctatur, a Syracusanorum democratis accipienda alienus, gravioresque imponit conditiones, Agathocles mutato consilio exules in Dinocratem sollicitat et cum Carthaginiensibus pacem facit.
 80. Silvum castellum Romani capiunt, Samnum igni ferroque vastant.

Ol. 118, 4 : 305 a. Chr.

81. Antigonus sollicitus est de Rhodiorum civitate tunc opulentissima, quae Ptolemaeo favebat.
 82. Antigonus Rhodis naves et auxilia imperat hisque recusatis bellum infert.
 83. Demetrius appulsus castra munit et piratas expedit ad praedandum et populandum.
 84. Rhodii missis ad Ptolemaeum, Lysimachum, Casandrum legatis eorum auxilia requirunt; apparant etiam, quae ad propugnandam urbem conducere videbantur.
 85. Demetrii apparatus. Propugnatorum opera.
 86. 87. Prior Demetrii impetus propulsatus a Rhodiis.
 88. Iterum Demetrius a mari aggreditur. Acerreme obnituntur Rhodii. Emissae Rhodiorum naves magna clade Demetrii classem afficiunt, tempestate praeterea oppressam. Simul Cnossii et Ptolemaeus Rhodii auxilio veniunt.
 89. Agathocles in Sicilia bellum in Dinocratem renovat. Pugna apud Gorgium commissa vincit Agathocles. Captos contradatam fidem obtruncat.
 90. Agathocles Dinocratem inter amicos recipit.
 Addita commemoratio rerum Romanarum. Samnites bis victi; Gellius captus; urbes expugnatae a Samnitibus recuperatae.

Ol. 119, 1 : 304 a. Chr.

91. Quum Rhodi oppugnatio a mari suscepta hanc processisset, Demetrius urbem a terra adoriri instituit. Machinarum apparatus; insignis in his erat helepolis.
 92. Demetrii singularis in oppugnandis urbibus sollertia, unde Poliorcetae nomen inditum. Forma et dignitas corporis, ingenii praestantia, mores.
 93. 94. Rhodiorum opera hostium conatibus opposita.
 95. Novi Demetrii apparatus.
 96. 97. Commeatu a Ptolemaeo, Casandro, Lysimacho adiuvantur Rhodii.

LIBRI XX.

XIX

Cap.

98. Rhodii nova vehementia in hostes impetum faciunt. Instantibus Graecarum civitatum legatis pacis conditiones proponuntur, de quibus tamen non convenit. Renovant ab utraque parte bellum.
99. Adhortante et Antigono et Ptolemaeo pax cum Rhodiis initur. Pacis cum Rhodiis factae conditiones.
100. Rhodiorum in suos regesque urbis servatores, praesertim Ptolemaeum, pietas. Demetrius exinde in Graeciam movit, a Casandro et Polyperchonte occupatam.
Hoc tempore Eumelus, Bospori rex, mortuus; succedit Spartacus filius.
101. In Sicilia Agathocles nulla lacesitus iniuria Liparaeos iniusto bello oppressit. Pecunias Aeoli et Vulcani nomine insignes cum rapuisse, vindictam divinam non effugit.
In Italia inter Romanos et Samnites post viginti duo annos pax facta.

Ol. 119, 2 : 303 a. Chr.

102. Demetrii bellum pro liberanda Graecia continuatum. Initium belli Demetrius ab urbe Sicyoniorum facit, quam vi expugnat et Ptolemaei praesidium expellit. Sicyonii ut servatorem et conditorem Demetrium venerantur.
103. Corinthus per fraudem a Demetrio capta; Prepelaus, Casandri legatus, urbe expulsus ad Casandrum confugit; Achaiae urbes liberatae. Orchomenum Polyperchontis praesidio firmatum vi expugnavit Demetrius; Strombichum, praesidii praefectum, in crucem egit.
104. In Italia Tarentini cum Lucanis et Romanis bellum habuerunt. Spartani Tarentinis auxilia misere duce Cleonymo, cuius in Italiam excursions ibique factae populationes describuntur.
105. Cleonymus ab eius regionis barbaris oppressus in Coreyram aufugit.

Ol. 119, 3 : 302 a. Chr.

106. Casander ob factos Demetrii progressus regno suo metuens pacem ab Antigono impetrare studet. Hac spe deiectus Lysimachum, Ptolemaeum, Seleucum ad bellum contra Antigonum concitat.
107. Casander contra Demetrium in Thessalam, Lysimachus in Asiam movet, misso simul Prepelao cum exercitu in Aeolidis et Ioniae urbes.

108. Antigonus nuntio de Lysimachi incursione accepto e Syria hosti obviam procedit et pugnam offert. Sed Lysimachus, eam evitare satius putans, noctu aufugit et castra ad Dorylaeum ponit.
109. Antigonus, hostem persecutus, eius castra obsidere parat; sed cum Lysimachus inde evaderet, discessum est in hiberna.
110. In Graecia Demetrius Athenis substitit, donec mysteriis Eleusiniis esset iniciatus. Tum classe profectus Larisam et complures alias urbes recepit. Casander ut progressus prohiberet, Demetrii castris sua opponit.
111. A patre admonitus Demetrius ut copias in Asiam transmitteret, res cum Casandro componit.
Hoc tempore Mithridates, Ponti rex, mortuus Mithridatem successorem habuit.
112. Casander post Demetrii discessum civitates Thessaliae recuperat et Plistarchum cum exercitu in Asiam Lysimacho auxiliaturum transmittit. Sed magna navium hominumque pars naufragio periit. Aegre emersit Plistarchus.
113. Ex Aegypto Ptolemaeus incursionem in Syriam facit, qui tamen falso deceptus nuntio de Antigoni victoria in regnum se recipit. Reges singuli copias cogunt ad dimicandum proxima aestate de rerum summa.

314 Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.

- α'. Περὶ τῶν ἀφορμῶν αἵς χρησάμενος Ἀγαθοκλῆς τύραννος ἔγένετο τῶν Σνοκονούτων.
- β'. Ως οἱ Κροτωνιατῶν φυγάδες ἐπιστρατεύσαντες ἐπὶ τὴν πατρίδα πάντες ἀνηρέσθησαν.
- γ'. Ὁλυμπιάδος μετὰ τοῦ παιδὸς κάθιδος ἐπὶ τὴν βασιλείαν.
- δ'. Εὐρυδίκης καὶ Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἀλωσίς καὶ θάνατος.
- ε'. Ως Εδμενῆς ἔχων τὸν ἀργυράσπιδας ἀνέβη μὲν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας, συνήγαγε δὲ τοὺς τε σατράπας καὶ τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Περσίδα.
- 10 ζ'. Ως Ἀτταλος καὶ Πολέμων μετὰ τῶν συνεπιθεμένων τῇ φυλακῇ ληφθέντες ἀνηρέσθησαν.
- η'. Ως Ἀντίγονος διώξας Εδμενῆ περὶ τὸν Κοπράτην ποταμὸν ἡλαττώθη.
- η'. Ως εἰς Μηδίαν ἀναζεύξας ἐν ταῖς παρόδοις πολλοὺς ἀπέβαλε 15 τῶν στρατιωτῶν.
- θ'. Παρατάξις Ἀντιγόνου πρὸς Εδμενῆ καὶ τὸν σατράπας ἐν Παραιτάκοις.
- ι'. Ἀποχώρησις Ἀντιγόνου μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Μηδίαν πρὸς χειμασίαν.
- 20 ια'. Κασάνδρον στρατεία εἰς Μακεδονίαν καὶ πολιορκία Ὁλυμπιάδος ἐν Πύδνῃ.
- ιβ'. Ως κατεστρατήγησεν Εδμενῆς τὸν περὶ Ἀντίγονον διὰ τῆς ἐθόμου πορευομένους.

βίβλων F. 5 μετὰ τοῦ παιδὸς om. F. 17 Παρατάκοις RX; corr. Wess. (cf. XIX 34, 7; II 11, 2); τὸν σατράπας Παρατάκης F. 20 Κασάνδρον F semper. 22 — p. 2 1 ιβ' et ιγ' inverso ordine in libris exhibentur; transposuit Dind. (cf. XIX 39). 22 περὶ τὸν Ἀντίγ. F.

- ιγ'. Ἀντιγόνου πορεία διὰ τῆς ἐρήμου ἐπὶ τὸν πολεμίους καὶ ἐπιθεσις τοῖς ἐν τῇ παραχειμασίᾳ θηρίοις.
 ιδ'. Ως παρατάξεως γενομένης Ἀντίγονος ἐκνεύεινε πάσης τῆς τῶν ἀντιαρχήντων δυνάμεως.
 ιε'. Ως Εὐμενῆ καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων τὸν ἀλλοτρίως πρὸς 5 αὐτὸν διατεθέντως ἀγεῖλεν.
 ιε'. Ός γενόμενος ἐν Ῥόδῳ κατακλυσμὸς καὶ τὰ συμβάντα περὶ 815 τὴν πόλιν ἀτυχήματα.
 ιε'. Πειθῶνος ὑπὸ Ἀντιγόνου θάνατος καὶ τῶν δι' αὐτὸν ἀπο-
 στάτων εἰς τὴν Μηδίαν ἀνατρεσις.
 ιη'. Οὐνυπιάδος ἄλωσις ὑπὸ Κασάνδρου καὶ θάνατος.
 ιθ'. Ως Κάσανδρος Θεσσαλονίκην ἔγμει τὴν Φιλίππου τοῦ
 Ἀμύντου, ἐπάνυμον δ' ἐαντοῦ πόλιν ἔκτισεν ἐπὶ τῆς
 Παλλήνης.
 ιι'. Ως Πολυπέρχων ἀπογνοὺς τὰ πρὸς τὸν βασιλεῖς ἔφυγεν εἰς 15 τὴν Αἰτωλίαν.
 ιιι'. Ως Κάσανδρος τὴν τῶν Θηβαίων πόλιν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου
 κατεσκαμμένην ἀποκατέστησε.
 ιιβ'. Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἀρχαῖοις χρόνοις συμβάντων τῇ πόλει τῶν
 Θηβαίων καὶ ποσάκις ἀνάστατος ἐγένετο.
 ιιγ'. Περὶ τῶν πραχθέντων Κασάνδρῳ κατὰ Πελοπόννησον.
 ιιδ'. Ἀντιγόνου μετὰ τῆς δυνάμεως κατάβασις ἐπὶ θάλατταν καὶ
 φυγὴ Σελεύκου πρὸς Πτολεμαῖον εἰς Αἴγυπτον.
 ιιε'. Σύνθεσις Πτολεμαίου καὶ Σελεύκου καὶ Κασάνδρου, πρὸς
 δὲ τούτους καὶ Λιδιμάχου πρὸς τὸν κατ' Ἀντιγόνου πόλεμον.
 ιιζ'. Ως Ἀντίγονος ναῦς τε πολλὰς ἐναυπηγήσατο καὶ στρατηγοὺς
 ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Πόντον.
 ιιζ'. Ως πρὸς Ἀλεξανδρὸν τὸν Πολυπέρχοντος φιλίαν συνέθετο
 καὶ Τύρον ἐξεπολιόρκησε καὶ ὡς Ἀλεξανδρὸς μετέθετο πρὸς
 Κάσανδρον.
 ιιη'. Ως Πολύκλειτος ὁ Πτολεμαῖον ναύαρχος ἐνίκησε τὸν Ἀντι-
 γόνον στρατηγὸν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.

9 Πειθῶνος libri; cf. XVIII 3, 1. 13 δὲ αὐτοῦ F. 14 Πελ-
 λήνης RX; at cf. XIX 52, 2. 15 Πολυπέρχων F semper.
 25 πόλεμον] θάνατον RX. 28 τὸν Πολυπέρχοντος] καὶ Πολυ-
 πέρχοντα XIX 57, 5; 60, 1 (Dind.). 29 ἐξεπολιόρκησεν. ιιη'. ὡς
 Α. F. 31 Ἀντιγόνον om. F.

- κθ'. Περὶ τῆς Ἀγαθοκλέους στρατείας ἐπὶ Μεσσηνίους καὶ τῆς μεσιτευθείσης εἰρήνης ὑπὸ Καρχηδονίων.
- λ'. Νονυμεῖας ἀπόστασις ἀπὸ Ῥώμαίων.
- λα'. Τὰ πραχθέντα τοῖς Ἀντιγόνον καὶ Κασάνδρον στρατηγοῖς 5 περὶ τὴν Ἑλλάδα.
- λβ'. Κασάνδρον στρατεία εἰς τὴν Αἴτωλίαν καὶ τὸν πατὴρ τὸν Ἀδρίαν τόπους.
- λγ'. Ἀλωσις περὶ Καρίαν τῆς ἀποσταλείσης ὑπὸ Κασάνδρον δυνάμεως.
- 10 λδ'. Ὡς οἱ φυγάδες τῶν Συρακουσίων Ἀκραγαντίνος πείσαντες πολεμεῖν Ἀγαθοκλεῖ στρατηγὸν ἐν Λακεδαίμονος Ἀκρότατον μετεπέμψαντο.
- λε'. Ὡς οὗτος μὲν παραλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν τυραννικᾶς ἔρχων διεγένετο, οἱ δ' Ἀκραγαντῖνοι τὴν εἰρήνην ἐποιήσαντο πρὸς 15 τὸν δυνάστην.
- λε'. Τὰ πραχθέντα Ῥώμαιοις περὶ τὴν Ἰαπωνίαν.
- λζ'. Καλλαντιανῶν ἀπόστασις ἀπὸ Λυσιμάχου καὶ τὰ συμβάντα τοῖς ἐπὶ τὴν βοῆθειαν ἀποσταλεῖσιν ὅπ' Ἀντιγόνον.
- λη'. Ὡς Φίλιππος ἀποσταλεὶς ὑπὸ Κασάνδρον στρατηγὸς εἰς τὴν Αἴτωλίαν ἐνίκησεν Αἴτωλοὺς ἄμα καὶ τὸν Ἡπειρότας.
- λθ'. Ὡς Ῥώμαιοι μάχῃ νικήσαντες Σαμνίτας μετ' ὀλίγον Καμπανοὺς ἀποστάντας προσηγάγοντο.
- μ'. Ὡς Ἀντίγονος Πολέμωνα στρατηγὸν ἔξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως ἐλευθερώσοντα τὸν Ἐλληνας καὶ τὰ πραχθέντα περὶ 20 τὴν Ἑλλάδα.
- μα'. Ἀπόστασις Κυρηναίων καὶ ἄλωσις, ἔτι δὲ Πτολεμαίον στρα- 216 τεία εἰς Κύπρον καὶ Συρίαν.
- μβ'. Μάχη Αημητρίου πρὸς Πτολεμαίον καὶ νίκη Πτολεμαίου.
- μγ'. Ἀπόστασις Τελεσφόρου τοῦ στρατηγοῦ ἀπὸ Ἀντιγόνον.
- μδ'. Τὰ περὶ τὴν Ἡπειρον καὶ τὸν Ἀδρίαν πραχθέντα Κασάνδρῳ.

3 Λονυμεῖας F corr. 1. m.; Νονυμεῖας RX (at cf. XIX 65, 7). 5 τὴν om. F. 8 ὑπὸ om. F. 13 τυραννικᾶς] καὶ εἰρηνικᾶς libri; corr. Rhod. et Dind. (cf. XIX 71). 17 Καλλαντιανῶν] Καλλαντινῶν F Κολλαντίνων RX; Καλλαντιανῶν Rhod.; idem libri omnes XIX 73, 4. 5; XX 25, 1 (aliter XX 112, 2); rectius Καλλαντιανῶν (St. B. s. v.) Wess.; cf. Mueller ad Ptol. III 10, 3. 21 Σαννιώτας F; cf. XIX 10, 1. 28. 29 νίκη Πτολεμαίον καὶ ἀπόστασις T. F.

- με'. Ὡς Σέλενος παρὰ Πτολεμαίον λαβὼν δύναμιν ὀλίγην ἐκράτησε Βαβυλῶνος καὶ τὴν προσπάρχουσαν αὐτῷ σατραπεῖαν ἀνεσόσατο.
 με''. Ὡς Ἀντίγονος ἀκινθίνως παραλεβὼν Κοίλην Συρίαν δύναμιν ἔξεπεμψεν εἰς τὴν Ἀραβίαν.
 μξ'. Περὶ τῶν νομίμων οἷς χρᾶται τὰ ἔθνη τῶν Ἀράβων.
 μη'. Περὶ τῆς καλονυμένης Ἀσφαλτίτιδος λίμνης.
 μδ'. Ὡς Ἀντίγονος τὸν γίδην Δημήτριον ἔξαπέστειλε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Βαβυλωνίαν.
 νγ'. Περὶ τῶν πραγμάτων Ῥωμαίοις καὶ Σαμνίταις.
 νε'. Ὡς Ἀγαθοκλῆς Μεσσηνίοις παρακρονούμενος τῆς πόλεως ἐκνείσεν.
 νθ'. Ὡς τὸς ἀντιταξιμένους Μεσσηνίων καὶ Ταυρομενιτῶν, ἐπὶ δὲ Κεντοριπίνων ἀπέσφαξεν.
 νγ'. Ὡς Ἀγαθοκλῆς Δεινοκράτη καὶ τὸς φυγάδας περὶ Γαλαζίαν 15 ἐκίκησεν.
 νδ'. Ῥωξάνης καὶ Ἀλεξάνδρον τὸν βασιλέως θάνατος.
 νε'. Τὰ πραγμάτων Ῥωμαίοις κατὰ τὴν Ἰταλίαν.
 νσ'. Περὶ τῆς γενομένης τοῖς Καρχηδονίοις ναναγίας.
 νξ'. Ὡς Καρχηδόνιοι περὶ τὸν Ἰμέραν Ἀγαθοκλέα παρατάξει 20 νικήσαντες συνέκλεισαν εἰς τὰς Συρακούσσας.

3 ἀνενεώσατο R ἐπεκτήσατο F (unde ἀνεκτήσατο Wess.; cf. XIX 91, 5). 5 Ἀραβίαν F fere semper. 6 χρᾶται RX. τὰ ἔθνη τὰ τῶν Ἀ. R. 9 Βαβυλῶνα F. 10 Σαμνίταις F. 14 Κεντοριπίνων RX; at cf. XIX 103, 3. 15 Γαλαζίαν F, qui καὶ supra γ ponit. 21 Συρακούσας F.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

317 ΒΙΒΛΟΣ ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Παλαιός τις παραδέδοται λόγος ότι τὰς δημο- 1
κρατίας οὐχ οἱ τυχόντες τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' οἱ ταῖς
ὑπεροχαῖς προέχοντες καταλύουσι. διὸ καὶ τῶν πόλεων
ἔνιαι τὸν ἴσχυοντας μάλιστα τῶν πολιτευομένων ὑπο-
5 πτερύουσαι καθαιροῦσιν αὐτῶν τὰς ἐπιφανείας. σύν- 2
εργυς γὰρ ἡ μετάβασις εἶναι δοκεῖ τοῖς ἐν ἔξουσίᾳ
μένουσιν ἐπὶ τὴν τῆς πατρόδοσις καταδούλωσιν καὶ
δυσχερὲς ἀποσχέσθαι μοναρχίας τοῖς δι' ὑπεροχὴν τὰς
τοῦ κρατήσειν ἐλπίδας περιπεποιημένοις. ἔμφυτον γὰρ 3
10 εἶναι τὸ πλεονεκτεῖν τοῖς μειζόνων δρεγομένοις καὶ τὰς
ἐπιθυμίας ἔχειν ἀτερματίστους. τοιγαροῦν Ἀθηναῖοι
μὲν διὰ ταύτας τὰς αἰτίας τὸν πρωτεύοντας τῶν
πολιτῶν ἐφυγάδευσαν, τὸν λεγόμενον παρ' αὐτοῖς ἔξ-
οστρακισμὸν νομοθετήσαντες. καὶ τοῦτ' ἐπραττον οὐχ
15 ἵνα τῶν προγεγενημένων ὀδικημάτων λάβωσι τιμωρίαν,
ἀλλ' ὅπως τοῖς δυναμένοις παρανομεῖν ἔξουσία μὴ
γένηται κατὰ τὴς πατρόδοσις ἔξαμαρτεῖν. τῆς γὰρ Σό- 4
λωνος φωνῆς ἄσπερ χρησμοῦ τινος ἐμνημόνευον, ἐν
οἷς περὶ τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος προλέγων ἔθηκε
20 τόδε τὸ ἐλεγεῖον

inscr. ιθ' R; Διοδώρου Σικελιώτον ἰστοριῶν ιθ' F. 8 ὑπερ-
οχὴν] ὑπερβολὴν F, corr. 2. m. 9 περιπεποιημένοις] πεποιη-
μένοις F. 10 τοῖς] τῶν F, corr. 2. m. 11 ἔχονσιν R.X.
12 ταύτας] τοιαύτας F.

»ἀνδρῶν ἐκ μεγάλων πόλις ὅλλυται, εἰς δὲ τυράννουν
δῆμος ἀνδρὶ δουλοσύνην ἔπεσεν.«

- 5 μάλιστα δὲ πάντων ἐπεπόλασεν ἡ πρὸς τὰς μοναρχίας
δομὴ περὶ Σικελίαν πρὸ τοῦ Ρωμαίους κυριεῦσαι ταύ-
της τῆς νήσου· αἱ γὰρ πόλεις ταῖς δημαρχίαις ἔξ- 5
απατάμεναι μέχρι τούτου τοὺς ἀσθενεῖς ἴσχυροὺς κατ-
εσκεύαζον, ἕως δεσπόται γένωνται τῶν ἔξαπατηθέντων.
6 Ιδιώτατα δὲ πάντων Ἀγαθοκλῆς ἐτυράννησε τῶν Συ-
ρακοσίων, ἀφορμαῖς μὲν ἐλαχίσταις χρησάμενος, ἀτυ- 318
χήμασι δὲ μεγίστοις περιβαλλὼν οὐ τὰς Συρακούσσας 10
7 μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν Σικελίαν τε καὶ Λιβύην. δι'
ἀπορίαν γὰρ βίου καὶ προγμάτων ἀσθένειαν τὴν κερα-
μευτικὴν τέχνην μεταχειρισάμενος εἰς τούτο προῆλθε
δυνάμεως ἡμα καὶ μιαφονίας ὥστε καταδουλώσασθαι
μὲν τὴν μεγίστην καὶ καλλίστην τῶν πασῶν νήσων, 15
κατακτήσασθαι δὲ κρόνον τινὰ τῆς τε Λιβύης τὴν
πλείστην καὶ μέρη τῆς Ἰταλίας, ὑβρεως δὲ καὶ σφαγῆς
8 ἐμπλῆσαι τὰς κατὰ Σικελίαν πόλεις. οὐδεὶς γὰρ τῶν
πρὸ τούτου τυράννων ἐπετελέσατό τι τοιοῦτον οὕτε
τοιαύτην ὀμόρητα κατὰ τῶν ὑποτεταρμένων ἔσχε. τοὺς 20
μὲν γὰρ ιδιώτας ἐκόλακες πᾶσαν τὴν συρρένειαν ἀπο-
σφάττων, παφὰ δὲ τῶν πόλεων τὰς εὐθύνας ἐλάμβανεν
ἡβηδὸν μιαφονῶν καὶ δι' δλίγονς τῶν ἐγκαλουμένων
τοὺς πολλοὺς καὶ μηδ' διοισην ἀδικήσαντας ἀναγκάζων
τὴν αὐτὴν ἀναδέχεσθαι συμφορὰν πανδημεὶ τῶν πό- 25

1. 2 cf. IX 20, 2; Diog. Laert. I 50 (et Apostol. VI 93 c);
Bergk PLG. II p. 39. 1 τυράννουν] μονάρχουν IX 20, 2; Diog.
L. I. I. 2 αὐδρεῖη R 2. m. δουλωσύνην F. ἔπεσεν F. 4 περὶ¹
τὴν Σ. F. ταύτης om. F. 7 γένοιντο Dind. 8 ιδιώτατα]
Ιδιώτατα F (cf. XX 92, 4). Συρρακούσιων F semper (cf. XVI 5, 1).
10 ταῖς Συρρακούσαις F; Συρρακούσσας RX fere semper (cf. XVI
6, 5). 11 τε om. F. 13 μεταχειριζόμενος F. 19 οὕτε] οὐδὲ Dind.

λεων θάνατον κατεγίνωσκεν. ἀλλὰ γὰρ τῆς βύβλου 9
 ταύτης σὺν τοῖς ἄλλοις περιεχούσης καὶ τὴν τυραννίδα
 τὴν Ἀγαθοκλέους ἀφιέμενοι τὸ περὶ αὐτῆς προλέγειν
 τὰ συνεχῆ τοῖς προειρημένοις προσθήσομεν, παρα-
 5 θέντες πρότερον τοὺς οἰκείους τῇ γραφῇ χρόνους. ἐν 10
 μὲν οὖν ταῖς προειρημέναις δικτυαλδενα βίβλοις ἀν-
 εγράψαμεν τὰς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων πράξεις
 τὰς γεγενημένας ἐν τοῖς γνωριζομένοις μέρεσι τῆς οἰ-
 κουμένης, ἐφ' ὅσουν ἡμῖν δύναμις, ἄχρι πρὸς τὸν ἐνι-
 10 αυτὸν τὸν πρὸ τῆς Ἀγαθοκλέους τυραννίδος, εἰς ὃν
 ἀπὸ Τροίας ἀλάσσεται ἔτη συνάγεται δικτυαλδενα 15 ἔξηκοντα
 ἔξ. ἐν δὲ ταύτῃ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς δυναστείας ταύτης
 ποιησάμενοι καταλήξομεν εἰς τὴν ἐφ' Ἰμέρᾳ μάχην
 Ἀγαθοκλεῖ πρὸς Καρχηδονίους, περιλαβόντες ἔτη ἐπτά.
 15 Ἐπ' ἀρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Δημογένους Ρωμαῖοι 2
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιου Πλάτιου καὶ Μάνιου
 Φούλβιου, Ἀγαθοκλῆς δ' ὁ Συρακόσιος τύραννος ἐγέ-
 νετο τῆς πόλεως. ἐνεκα δὲ τοῦ σαφεστέρας γενέσθαι
 τὰς κατὰ μέρος πράξεις βραχέα προσαναληψόμεθα περὶ
 20 τοῦ προειρημένου δυνάστου.

Καρκίνος ὁ Ρηγίνος φυγὰς γενόμενος ἐκ τῆς πα- 2
 τρίδος κατώκησεν ἐν Θέρμοις τῆς Σικελίας, τεταγ-
 μένης τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ Καρχηδονίους. ἐμπλακεὶς
 δὲ τῶν ἐγχωρίων τινὶ γυναικὶ καὶ ποιήσας αὐτὴν

1 γὰρ om. X. βίβλον F semper. 3 ἀφέμενοι F (quod alioquin praefert Diod.) ἀφιέμενοι RX. τό] 'nisi scripserat τοῦ' Dind.; at cf. XX 39, 1. 6 οὖν om. F, add. 2. m. 8 τὰς suspectum est Dindorfio. 12 cf. XX 2, 3. 16 Πλάτιον] Πούπλιον F; corr. 1. m. in marg. 17 Φούλβιον] aliter Liv. IX 20; f. c.; cf. Mommsen R. F. I p. 114 a. 96; Klimke D. u. röm. Ann. p. 24. Συρακούσιος F. 19 προσαναληψόμεθα libri; corr. Dind. (cf. XVII 5, 3). 21 Καρκίνος libri semper; Καρκίνος Dind. 22 Θερμοῖς F. 23 συμπλακεὶς Schaeff. ind. ad Dionys. s. v. σύν.

3 ἔγκυον συνεχῶς κατὰ τοὺς ὑπνους ἐταράττετο. διόπερ ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῆς παιδοποιίας ἔδωκεν ἐντολές Καρχηδονίοις τισὶ θεωροῖς ἀναγομένοις εἰς Αιελφούς ἐπειστῆσαι τὸν θεὸν περὶ τοῦ γεννηθῆσθαι σομένου βρέφους. ὃν ἐπιμελῆς τὸ παρακληθὲν προξάντων ἔξεπεσε χρηστὸς ὅτι μεγάλων ἀτυχημάτων δι γεννηθεὶς αἵτιος ἔσται 5

4 Καρχηδονίοις καὶ πάσῃ Σικελίᾳ. ἢ δὴ πυθόμενος καὶ φοβηθεὶς ἔξεπηκε τὸ παιδίον δημοσίᾳ καὶ τοὺς τηρήσοντας ἵνα τελευτήσῃ παραπατέστησεν. διελθονταν δέ τινων ἡμερῶν τὸ μὲν οὐκ ἀπέθηκεν, οἱ τεταγμένοι 10

5 δ' ἐπὶ τῆς φυλακῆς ἀλιγάρουν. καθ' ὃν δὴ χρόνον ἡ³¹⁹ μῆτηρ υπετὸς παρελθοῦσα λάθρῳ τὸ παιδίον ἀνελετο καὶ πρὸς αὐτὴν μὲν οὐκ ἀπήνεγκε, φοβονμένη τὸν ἄνδρα, πρὸς δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἡρακλεῖδην καταθεμένη προσηγόρευσεν Ἀγαθοκλέα, τὴν δομονυμίαν εἰς τὸν 15

6 ἑαυτῆς ἀνενέγκασα πατέρα. παρ' ᾧ τρεφόμενος δι παῖς ἔξεβη τὴν τε ὄψιν εὐπρεπῆς καὶ τὸ σῶμα εὔρωστος πολὺ μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἡλικίαν. ἐπταετοῦς δ' ὅντος αὐτοῦ παρακληθεὶς δι Καρκίνος ὑφ' Ἡρακλείδον πρός τινα θυσίαν καὶ θεασάμενος τὸν Ἀγαθοκλέα παῖζοντα 20 μετά τινων ἡλικιωτῶν ἐθαύμασε τὸ τε κάλλος καὶ τὴν δόμην, τῆς τε γυναικὸς εἰπούσης δτι τηλικοῦτος ἂν ἦν δι ἐκτεθεὶς, εἶπερ ἐτράφη, μεταμελεσθαί τε ἔφη

7 τοῖς προχθεῖσι καὶ συνεχῶς ἐδάκρυνεν. εἶδ' ἡ μὲν γυνοῦσα τὴν δομὴν τὸν πατέρα συμφωνοῦσαν τοῖς πεπραγμένοις 25 εἶπερ ἔξεπηκε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. δι δ' ἀσμένως προσθεξάμενος τοὺς λόγους τὸν μὲν νιὸν ἀπέλαβε,

1 ἔγγυον F. 4 γεννηθῆσθαι σομένου scripsi (cf. IV 9, 2); γεννησομένου RF γενησομένον X. 5 ἐπιμελές F. 7 δ δη F. 9 παρεκατέστησεν F. corr. 1. m. 10 οὗ τε τεταγμένοι F. 13 αὐτὴν RX. 16 ἀγενεγκοῦσα F. 18 ἢ om. F. 24 ἐδάκρυνεν F.

τοὺς δὲ Καρχηδονίους φοβούμενος μετώκησεν εἰς Συρακούσσας πανοίκιος· πένης δ' ὡν ἐδίδαξε τὸν Ἀγαθοκλέα τὴν περιπετικὴν τέχνην ἔτι παιδα τὴν ἡλικίαν δυτα. καθ' ὅν δὴ χρόνον Τιμολέων μὲν ὁ Κορινθίος ⁸ 5 νικήσας τὴν ἐπὶ τῷ Κρημισσῷ μάχην τοὺς Καρχηδονίους μετέδωκε τῆς ἐν Συρακούσσας πολιτείας πᾶσι τοῖς βουλομένοις. δὲ δὲ Καρκίνος μετ' Ἀγαθοκλέους πολιτογραφηθεὶς καὶ μετὰ ταῦτα διλγον βιώσας χρόνον ἐτελεύτησεν. ἡ δὲ μῆτηρ ἀνέθηκεν λιθίνην εἰκόνα τοῦ ⁹ 10 παιδὸς ἐν τινι τεμένει, πρὸς ἣν μελισσῶν ἐσμὸς προσκαθίσας ἐκηρυκλάστησεν ἐπὶ τῶν ισχίων. τοῦ δὲ σημείου προσενεχθέντος τοῖς περὶ ταῦτα ἀσχολουμένοις ἀπεφήναντο πάντες κατὰ τὴν ἄκμὴν ἥξειν αὐτὸν εἰς μεγάλην ἐπιφάνειαν· δύπερ καὶ συνετελέσθη. Δάμας ³ 15 γάρ τις τῶν ἐνδόξων ἀριθμούμενος ἐν Συρακούσσας ἐρωτικῶς διετέθη πρὸς τὸν Ἀγαθοκλέα καὶ τὸ μὲν πρῶτον δαψιλῶς ἀπαντα χορηγῶν αἴτιος ἐγένετο σύμμετρον αὐτὸν οὐσίαν συλλέξασθαι, μετὰ δὲ ταῦτα αἰρεθεὶς ἐπ' Ἀκράγαντα στρατηγός, ἐπειδὴ τῶν χιλιών ἀρχων τις ἀπέδηνεν, τοῦτον εἰς τὸν ἑκείνου τόπον κατέστησεν. δὲ δὲ καὶ πρὸ τῆς στρατείας μὲν ἣν πο- ² 20 λύσεμνος διὰ τὸ μέγεθος τῶν δπλων· ἐπετήδευσε γὰρ ἐν ταῖς ἔξοπλασίαις φορεῖν πανοπλίαν τηλικαύτην τὸ

¹ μετώκισεν libri omnes (cf. Hes. οἰκίζοντιν = οἰκοῦσιν); at cf. XIX 67, 4. ³ περιπετικὴν X. ⁵ Κρημισσῷ RX Κρημισσῷ F; Κρημησσός Plut. Tim. 25 saepius (cf. Dion. Hal. I 52, 1; Steph. Byz. s. v. Κρημισσός) quod fort. Diodoro reddendum; usitatiiores formae Κρημισός vel Κρημισσός. ⁸ <ἐπι>βιώσας Hertl. II, 2 p. 11 (cf. XV 79, 2). ¹⁰ ἐν τινι τόπῳ τεμένει F. μελιττῶν F. ¹² ταῦτα XF. ¹⁷ σύμμετρον οὐσίαν αὐτὸν F. ¹⁹ αἱρεθεὶς F. ²⁰ εἰς τὸν ἑκείνου τόπον τοῦτον κ. X. ²¹ πολὺ σεμνὸς R; ἐπίσημος Madv. I p. 510. ²³ ἔξοπλασίαις RX ἔξοπλισίαις F α super i posito (cf. XVI 3, 1). φορεῖν F sec. D. usum (Hertl. II, 2 p. 12); cett. φέρειν.

μέγεθος ὥστε μηδένα τῶν ὅλων δύνασθαι ὁφέλιως
χρῆσθαι τῷ βάρει τῶν δπλων πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον
γενόμενος χιλίαρχος περιεποήσατο δέξαν, φιλοκληδυ-
νος μὲν ὧν καὶ παράβολος ἐν ταῖς μάχαις, ἵταῦτος δὲ
καὶ πρόχειρος ἐν ταῖς δημηγορίαις. τοῦ δὲ Αἴμαντος ⁵
νόσῳ τελευτήσαντος καὶ τὴν οὐσίαν καταλιπόντος τῇ
γυναικὶ ταύτην ἔγημε καὶ τῶν πλουσιωτάτων εἷς ἡριθ-
μεῖτο. μετὰ δὲ ταῦτα Κροτωνιάταις πολιορκούμενοις
ὑπὸ Βρεττίων οἱ Συρακόσιοι δύναμιν ἀδρὰν ἔπειμφαν,
ἥς ἐστρατήγει μὲν μεθ' ἐτέρων Ἀντανδρος δ' Ἀγαθο- ¹⁰
κλέοντος ἀδελφός, τῶν δ' δλων εἶχε τὴν ἡγεμονίαν ³²⁰
Ἑρακλείδης καὶ Σώστρατος, ἄνδρες ἐν ἐπιβούλαις καὶ
φύνοις καὶ μεγάλοις ἀσεβήμασι γεγονότες τὸν πλείω
τοῦ βίου περὶ ὃν τὰ κατὰ μέρος ἡ πρὸ ταύτης περι-
έχει βύθιος. συνεστρατεύετο δ' αὐτοῖς καὶ Ἀγαθο- ¹⁵
κλῆς, ἐγνωσμένος ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ τεταγμένος ἐπὶ
χελιαρχιῆς ἡγεμονίας, διὸ τὸ μὲν πρῶτον ἐν ταῖς πρόσ-
τον βαρβάρον μάχαις γενόμενος κράτιστος ὑπὸ τῶν
περὶ Σώστρατον ἀφηρέθη τὴν τῶν ὀριστείων τιμὴν
διὰ τὸν φθόνον. ἐφ' οὓς περιαλγής γενόμενος αὐτοὺς ²⁰
〈ῶς〉 διεγνωκότας ἐπιθέσθαι τυραννίδι κατηγόρησεν
ἐν τῷ δήμῳ. οὐ προσεχόντων δὲ τῶν Συρακοσίων
ταῖς διαβολαῖς οἱ μὲν περὶ Σώστρατον ἐδυνάστευσαν
τῆς πατρίδος μετὰ τὴν ἐκ Κρότωνος ἐπάνοδον. δ' δ'

² χρήσασθαι F. ¹⁰ δ. om. F. ¹¹ εἶχον F. ¹² Σώστρα-
τος RX fere semper (cf. XIX 71, 4; XXII 7, 3); Σωσίστρατος F
(cf. Polyaen. V 37). ¹³ τόν] τῷ F. ^{14. 15} tacet re vera de
eis D. in libro XVIII. ¹⁸ καὶ κράτιστος F. ¹⁹ ἀριστέων F.
²⁰ αὐτοὺς διεγνωκότας κ. RX αὐτοὺς δὴ διεγνωκότας κ. F; αὐ-
τοὺς 〈ῶς〉 διεγνωκότας κακηγόρησεν Kallenb. I p. 19 et Jac.
Wochenschr. f. Kl. Phil. 1902. 20 p. 548; αὐτοῦ 〈ῶς〉 διεγνω-
κότος — κακηγόρησεν Madv. I p. 510 (cf. XX 79, 5); cf. Kaelker
pr. Bud. p. 7. ²² τούτων τῶν Σ. F.

Ἄγαθοκλῆς ἀλλοτρίως ἔχων τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸ μὲν πρῶτον κατέμενεν ἐν Ἰταλίᾳ μετὰ τῶν κοινοπραγούντων καὶ καταλαμβάνεσθαι τὴν τῶν Κροτωνιατῶν πόλιν ἐπιχειρήσας ἔξέπεσε καὶ μετ' διλγων εἰς Τάραντα δι-⁹εσώθη. ταχθεὶς δὲ παρὰ τοῖς Ταραντίνοις ἐν τῇ τῶν μισθοφόρων τάξει καὶ πολλαῖς καὶ παραβόλοις ἐγχειρῶν πράξειν εἰς ὑποψίαν ἥλθε κακινοτομεῖν. διόπερ ² ἀπολυθεὶς καὶ ταύτης τῆς στρατείας συνήθροισε τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν φυγάδας καὶ Ρηγίνοις πολεμουμένοις ¹⁰ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἡρακλείδην καὶ Σάρτρατον ἐβοήθη-σεν. ἔπειτα τῆς ἐν Συρακούσσαις δυναστείας κατα-³λυθείσης καὶ τῶν περὶ τὸν Σάρτρατον φυγόντων κατῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα. συνεκπεσόντων δὲ τοῖς δυνάσταις πολλῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν, ὡς ἀν τῆς δι-¹¹τος γαρχίας κενοινωνηκότων τῆς τῶν ἔξακοσίων τῶν ἐπι-φανεστάτων, ἐνέστη πόλεμος τοῖς φυγάσι πρὸς τοὺς ἀντεχομένους τῆς δημοκρατίας. συμμαχούντων δὲ τῶν Καρχηδονίων τοῖς περὶ τὸν Σάρτρατον φυγάσιν ἐγί-¹²νοντο κίνδυνοι συνεχεῖς καὶ παρατάξεις ἀδρῶν δυνά-¹³μεων, ἐν αἷς Ἀγαθοκλῆς, ποτὲ μὲν ἰδιώτης ᾧν, ποτὲ δὲ ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένος, ὑπελήφθη δραστικὸς εἶναι καὶ φιλότεχνος ἐκ τοῦ πρὸς ἕκαστον τῶν καιρῶν ἐπινοεῖσθαι τι τῶν χρησίμων ᾧν ἐν ἐπραξεῖ καὶ μάλα μνήμης ἄξιον. στρατοπεδεύντων γάρ ποτε τῶν Συ-¹⁴ρακοσίων πλησίον τῆς Γέλας αὐτὸς μὲν νυκτὸς παρ-¹⁵εισέπεσεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ χιλίων στρατιωτῶν, οἱ

¹ τὰ πρὸς ἐπάνοδον πρὸς αὐτοὺς F. ² κατέμενεν ἐν Ἰταλίᾳ] cf. Holm G. S. II p. 474. ³ τῶν om. F. ⁵ κατα-ταχθεὶς F. ¹⁰ Σωσίστρατον etiam X. ¹² τὸν om. F. ¹³ τοῖς δυναστείαις F. ¹⁵ τῆς τῶν om. RX. ¹⁹ ἀδρῶν δυνάμεων] ἀνδρῶν καὶ δυνάμεων codd.; corr. Dind. ²¹ ἐφ' ἡγεμονίας F, αἰς super ας posito. ²² ἐκ τοῦ] ἐν τῷ F. ²⁶ πόλιν] παρεμβολὴν F.

δὲ περὶ τὸν Σώστρατον ἐπιφανέντες μετὰ μεγάλης καὶ τεταγμένης δυνάμεως ἐτρέψαντο τοὺς παρεισπεπτωτας 5 καὶ κατέβαλον εἰς τριακοσίους. τῶν δ' ἄλλων ἐπιβαλούμένων μὲν φεύγειν διά τινος στενοῦ τόπουν καὶ τὴν σωτηρίαν ἀπεγνωκότων παραδόξως αὐτοὺς Ἀγαθοκλῆς 5 6 ἐκ τῶν κινδύνων ἔργονσατο. αὐτὸς μὲν γὰρ λαμπρότατα πάντων ἀγωνισάμενος ἐπτὰ τριάντασι περιέπεσε καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ φύνεντος αἴματος τὸ σῶμα παρελύετο· τῶν δὲ πολεμίων ἐπικειμένων παρήγγειλε τοῖς σαλπιγκταῖς ἐπ' ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ τείχους παρ- 10 7 ελθόντας σημαίνειν τὸ πολεμικόν. ὃν ταχέως τὸ φῆμον προαξάντων οἱ προσβοηθήσαντες ἐκ τῆς Γέλας τὸ μὲν ἀληθὲς διὰ τὸ σκότος οὐκ ἡδύναντο συνιδεῖν, ὑπο-321 λαβόντες δὲ τὴν ἄλλην δύναμιν τῶν Συρακοσίων κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη παρεισπεπτωκέναι τοῦ μὲν ἐτι- 15 ὥκειν ἀπέστησαν, διελόμενοι δὲ τὰς τάξεις διχῇ ταχέως ἐβοήθουν, συντρέχοντες πρὸς τὸν ἥχον τῶν σαλπιγκτῶν. ἐν τοσούτῳ δὲ τυχόντες ἀνοχῆς οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα μετὰ πάσης ἀσφαλείας διεσώθησαν εἰς τὸν γάρων. ἐνταῦθα μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον κατα- 20 στρατηγήσας τοὺς πολεμίους οὐ μόνον τοὺς σὺν αὐτῷ παραδόξως ἔσωσεν, ἀλλὰ καὶ τῶν συμμάχων ἐπτα- κοσίους ἄνδρας.

5 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ταῖς Συρακούσσαις αἰρεθέντος Ἀκεστορίδου τοῦ Κορινθίου στρατηγοῦ δόξας ἐπι- 25 θέσθαι τυραννίδι οὐδὲ τὴν σύνεσιν ἐξέφυγε τὸν κινδύνον. δὲ μὲν γὰρ Ἀκεστορίδης εὐλαβηθεὶς τὴν στάσιν

3 ἐπιβαλλομένων F. 4 μὲν del. Bekk. φυγεῖν F. καὶ om. F. 9 παρήγγειλε καὶ RX. 10 σαλπιταῖς F; σαλπικταῖς Dind. 21 τοὺς ὅδην αὐτῷ] ἐσντὸν F, corr. 2. m. in marg. 22 ἐπτακοσίους] ἐννέα X.

καὶ διὰ τοῦτο οὐ βουλόμενος αὐτὸν φανερῶς ἀνελεῖν
ἐκέλευεν ἐκ τῆς πόλεως μεταστῆναι καὶ τοὺς νυκτὸς
κατὰ τὴν ὁδὸν ὀποκτενοῦντας ἔξαπεστελεν. Ἀγαθο-²
κλῆς δὲ καταστοχασάμενος πιθανῶς τὴν ἐπίνοιαν τοῦ
στρατηγοῦ τῶν πατέρων ἔξελέξατο τὸν ἑαυτῷ μάλιστα
ἔοικότα καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ
τὴν ὅψιν³ τούτῳ δὲ δοὺς τὴν ἑαυτοῦ πανοπλίαν καὶ
τὸν ἵππον, ἕτι δὲ τὴν ἐσθῆτα παρεκρούσατο τοὺς ἐπὶ⁴
τὴν ἀναλογεσιν ἀποσταλέντας. αὐτὸς δὲ φάνη περι-⁵
βαλόμενος ἀνοδίᾳ τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιήσατο. ἐκεῖνοι
δὲ ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῶν ἄλλων συσσήμων ὑπο-
λαβόντες εἶναι τὸν Ἀγαθοκλέα καὶ τάκτοις διὰ τὸ
σκότος οὐ συνιδόντες τὸν μὲν φόνον ἐπετέλεσαν, τῆς
δὲ προκεχειρισμένης πράξεως διήμαρτον. μετὰ δὲ ταῦτα
τῶν Συρακοσίων καταδεξαμένων τὸν μετὰ Σωστράτου
φυγάδας καὶ πρὸς Καρχηδονίους εἰρήνην συνθεμένων
Ἀγαθοκλῆς φυγὰς ὡν ἰδεῖν δύναμιν ἐν τῇ μεσογείῳ
συνεστήσατο. γενόμενος δὲ φοβερὸς οὐ μόνον τοῖς
πολίταις, ἀλλὰ καὶ τοῖς Καρχηδονίοις ἐπείσθη κατ-⁶
ειλθεῖν εἰς τὴν πατρίδα καὶ παραχθεῖς εἰς τὸ τῆς
Δίημητρος ἱερὸν ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἔμοσε μηδὲν ἐναν-
τιωθῆσεσθαι τῇ δημοκρατίᾳ. προσποιηθεὶς δὲ τῆς
δημοκρατίας προστασθαι καὶ δημαγωγήσας ποικίλως
τὰ πλήθη στρατηγὸς κατεστάθη καὶ φύλαξ τῆς εἰρήνης,
μέχρι ἀν γηστῶς δμονοήσωσιν οἱ συνεληλυθότες εἰς
τὴν πόλιν. εἰς πολλὰ γὰρ μέρη συνέβαινε διαιρεῖσθαι⁷

2 ἐκέλευσεν F. 9 περιβαλλόμενος F. 10 ἀνωδίᾳ τοῦ
ἐτέρου μέρους F. 17 τῇ] τῷ F. 19 καὶ Καρχηδονίοις F.
21 ἐναντιωθῆσεσθαι] ἐναντιώσεσθαι Dind. (cf. I p. XXXIX).
22 τῇ δημοκρατίᾳ προσποιηθεὶς om. F. qui pergit τῆς δὲ
δημοκρατίας; in marg. suppl. 2. m. προσποιηθεὶς δὲ τῆς.
25 δμονοήσουσιν RX.

τὰς ἔταιρας τῶν συνιόντων καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐκάστοις εἶναι μεγάλας διαφοράς, μέγιστον δ' ἦν ἀντιταγμα τοῖς περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα τὸ τῶν ἔξακοσίων συνέδριον, κατὰ τὴν διηγαρχίαν ὑφῆγημένον τῆς πόλεως· οἱ προέχοντες γὰρ τῶν Συρακουσῶν ταῖς δόξαις ⁵ καὶ ταῖς οὐσίαις ἐν τούτοις ὑπῆρχον καταλελεγμένοι.

6 δ' οὖν Ἀγαθοκλῆς ἐπιθυμητῆς ὥν δυναστείας πολλᾶς ἀφορμᾶς ἔσχεν εἰς τὸ συντελέσαι τὸ βουλευθέν.
οὐ μόνον γὰρ στρατηγὸς ὥν κύριος τῆς δυνάμεως ἦν,
ἀλλὰ καὶ προσαγγελθέντος διτι τινὲς τῶν ἀποστατῶν ¹⁰
ἐν τῇ μεσογείῳ πρὸς Ἐρβίτην συνάγοντι δύναμιν, ἔξουσίαν ἔλαβεν ἀνυπόπτως καταγράψειν οὖς προαιροῦτο
2 στρατιώτας. διὸ καὶ προσποιηθεὶς στρατεύειν ἐπὶ τὴν ³²²
Ἐρβίταν κατέλεξεν εἰς τάξεις τούς τ' ἐκ Μοργαντίνης
καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ μεσογείῳ πόλεων τοὺς αὐτῷ ¹⁵
3 πρότερον συμπορευθέντας πρὸς Καρχηδονίους. οὗτοι
γὰρ πάντες πρὸς Ἀγαθοκλέα μὲν εὐνούστατα διέμειντο,
πολλὰ προενεργετημένοι κατὰ τὰς στρατείας, πρὸς δὲ
τοὺς ἐν Συρακούσσαις διηγαρχίας κεκοινωνηκότας ἔξακοσίους ²⁰
ἀεὶ πολεμιῶς εἶχον καὶ καθόδουν τὸν δῆμον ἐμίσουν, ἀναγκαῖόμενοι ποιεῖν τὸ προστατόδενον. τούτων δ' ὅντων μὲν τὸν ἀριθμὸν εἰς τρισχιλίους, ταῖς δ' δρμαῖς καὶ ταῖς προαιρέσεσιν εὐθετωτάτων πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς δημοκρατίας προσεπελέξατο καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς διὰ πενταν καὶ φθόνου ἐναντιούμενους ²⁵

1 ἔταιρείας F. ἐκάστους F. 4 κατὰ] μετὰ libri; corr. Wess. ἔφηγημένον F; usitatius ἔφηγημένον (Dind.) 5 καὶ ταῖς δόξαις F. 8 βούληθέν F. 9 ἦν om. F. 11 Ἐρβίτης codd. semper (cf. XIV 15; 16); Ἐρβίτης Dind.; cf. quae Muellerus concessit ad Ptol. III 4, 7. 12 προαιρέσται F. 14 Ἐρβίταν RX Ἐρβίταν F. τάξιν F. 15 καὶ τοὺς RX. 17 εὐμετέστατα F. 18 προενεργετημένοι F. 19 <τῆς> ἐν Σ. δημ. Dind. (cf. XIX 4, 8). 20 αἰεὶ F.

ταῖς τῶν ισχυόντων ἐπιφανείαις. ὡς δ' αὐτῷ πάντ⁴ 4
 ἦν εὐτρεπῆ, τοῖς μὲν στρατιώταις παρήγγειλεν ἀπαν-
 τᾶν ἄμ' ἡμέρᾳ εἰς τὸ Τιμολεόντιον, αὐτὸς δὲ μετα-
 πεμπόμενος τοὺς περὶ Πείσαρχον καὶ Διοκλέα, τοὺς
 5 δοκούντας προεστάντας τῆς τῶν ἔξακοσίων ἑταϊρίας, ὡς
 περὶ τινῶν κοινῆς συμφερόντων διαλεξόμενος, ἐπειδὴ
 παρεγένοντο παραλαβόντες τῶν φίλων εἰς τεσσαρά-
 κοντα, προσποιηθεὶς ἑαυτὸν ἐπιβούλευεσθαι συνελάμ-
 βανεν ἀπαντας καὶ κατηγόρησε μὲν αὐτῶν ἐν τοῖς
 10 στρατιώταις, φήσας ὑπὸ τῶν ἔξακοσίων ἀρπάζεσθαι
 διὰ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν, καὶ κατωδύρετο τὴν
 περὶ αὐτὸν τύχην. παροξυνομένον δὲ τοῦ πλήθους 5
 καὶ βοῶντος μηκέτι μέλλειν, ἀλλ' ἐκ χειρὸς ἐπιθεῖναι
 τοῖς ἀδικήσασι τὴν δίκην, τοῖς μὲν σαλπιγκταῖς παρ-
 15 ἡγγειλε σημαίνειν τὸ πολεμικόν, τοῖς δὲ στρατιώταις
 ἀναιρεῖν τοὺς αἰτίους καὶ διαρπάξειν τὰς κτήσεις τῶν
 ἔξακοσίων καὶ τῶν τούτοις κοινοπραγούντων. δομη- 6
 σάντων δὲ πάντων ἐπὶ τὴν ἀρπαγὴν ἡ πόλις ἐπληρώθη
 ταραχῆσ καὶ μεγάλων ἀτυχημάτων· οἱ μὲν γὰρ χαριέ-
 20 στατοι τῶν πολιτῶν, ἀγνοοῦντες τὸν καθ' αὐτῶν κεκυ-
 ρωμένον ὅλεθρον, ἔξεπήδων ἐκ τῶν οἰκιῶν εἰς τὰς
 δόδούς, μαθεῖν σπεύδοντες τὸν θόρυβον, οἱ δὲ στρα-
 τιῶται τὰ μὲν διὰ τὴν πλεονεξίαν, τὰ δὲ διὰ τὸν
 θυμὸν ἥγριωμένοι τὰς ψυχὰς ἀνήροιν τοὺς διὰ τὴν
 25 ἄγνοιαν γυμνὰ τὰ σώματα τῶν ἀμυνομένων ὅπλων

2 προήγγειλεν F. 3 Τιμολεόντιον RX (idem Polyaen. V 3, 8 bis); Τιμολεόντειον F (cf. Plut. Tim. 39). 4 Πείσαρχον codd. omnes; Τίσαρχον Polyaen. V 3, 8. Διοκλέα] Δεκάτα libri; corr. Wess. ex Polyaeno. 5 ἑταϊρίας F. 6 τινῶν] τῶν RX. 7 παραλαβόν τε F. 9 καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν μὲν X. 10 ἀρ- πάζεσθαι vix sanum; sensus apertus est. 11 τὴν περὶ αὐ- τοῦ φύχην F, τ supra ψ ab 2. m. posito. 19 μὲν om. RX. 24 τοὺς τε F.

7 παρεχομένους. διαληφθέντων δὲ τῶν στενωπῶν κατὰ μέρος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κατὰ τὰς δόδούς, οἱ δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις ἔφοντες οὐτο. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν μηδ' ὅτιοῦν διαβεβλημένων ἀνηροῦντο, δεόμενοι μαθεῖν τὴν αἰτίαν τῆς ἀπωλείας. καθαπλισμένον γάρ πλῆθος ⁵ ἔξουσίαν προσλαβόν οὐ διέφυτε φύλον ἢ πολέμιον, ἀλλὰ παρ' οὖν πλέον ὀφεληθήσεσθαι διειλήφει, τοῦτον 2 ἔχθρὸν ἡγεῖτο. διὸ καὶ παρὴν δρᾶν πᾶσαν τὴν πόλιν πεπληρωμένην ὕβρεως καὶ φύσιν καὶ παντοῖαν ἀνομημάτων. οἱ μὲν γάρ διὰ τὰς προϋπαρχούσας ἔχθρας ¹⁰ οὐδεμιᾶς ἐπηρεάζας ἀπείχοντο κατὰ τῶν μισουμένων, ἔχοντες ἔξουσίαν διατιθένται πᾶν τὸ κεχαρισμένον τῷ θυμῷ· οἱ δὲ ταῖς τῶν εὐπόρων σφαγαῖς οἰδμενοι τὰς ἴδιας ἀπορίας ἐπανορθώσασθαι πᾶν ἐμμχανῶντο πρὸς 3 τὸν κατ' αὐτῶν ὄλεθρον. οἱ μὲν γάρ τὰς αὐλίους ¹⁵ ₃₂₃ θύρας ἔξεινοπτον, οἱ δὲ διὰ κλιμάκων ἐπὶ τὰς δροφὰς προσανέβαινον, ἄλλοι δὲ διηγωνίζοντο πρὸς τὸν δικό τῶν στεγῶν ἀμυνομένους. οὐ μὴν οὐδὲ τοῖς εἰς τὰ τεμένη καταφυγοῦσιν ἢ τῶν θεῶν ἵκετεία παρείχετο τὴν ἀσφάλειαν, ἀλλ' ἡ πρὸς θεοὺς εὐσέβεια ἐνικᾶτο ²⁰ 4 *πρὸς ἀνθρώπων. καὶ ταῦτ' ἐτόλμων ἐν εἰρήνῃ καὶ πατρίδι παρανομεῖν Ἑλληνες καθ' Ἑλλήνων, οἰκεῖοι κατὰ συγγενῶν, οὐ φύσιν, οὐδὲ σπουδάς, οὐθὲντος εἰς τοῖς οὐχ διτοῖς φύλοις, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἔχθρός, μέτροις γε τὴν ψυχήν, οὐκ ἔστιν δύτις ²⁵

1 <τῶν> κατὰ μέρος Hertl. III p. 32. 3 πολλοὶ δ' οὖν RX.

7 ὀφεληθήσεσθαι libri; ὀφελήσεσθαι Dind.

12 κεχειρισμένον RX.

14 ἀπορίας] εὐπορίας codd. nisi quod in codicis R. marg. corr.

2. m. ἐπανορθώσασθαι Dind.

15 αὐλίους F.

20 ἐνικᾶτο

*πρὸς ἀνθρώπων] ita libri omnes mendose; ἡ πρὸς θεοὺς ἀσέ-

βεια (Bas.) ἐνίκα τὴν πρὸς ἀνθρώπους Dind., non satis recte.

21 ἐν om. F, suprascri. 2. m.

οὐκ ἀν τὴν τῶν πασχόντων τύχην ἐλεήσειεν. πᾶσαι 8
 μὲν γὰρ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐκλείσθησαν, πλείους
 δὲ τῶν τετρακισχιλίων ἀνηρέθησαν αὐθημερόν, τοῦτο
 μόνον ἐγκληθέντες ὅτι χαριέστεροι τῶν ἄλλων ἦσαν.
 5 τῶν δὲ φυγόντων οἱ μὲν ἐπὶ τὰς πύλας δρμήσαντες
 συνελήφθησαν, οἱ δὲ κατὰ τῶν τειχῶν φίπτοντες αὐ-
 τοὺς εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις διεσώθησαν, τινὲς
 δὲ διὰ τὸν φόβον ἀπρονοήτως ἀλλόμενοι κατεκρημνί-
 σθησαν. τὸ δὲ πλῆθος ἦν τῶν ἐκπεσόντων ἐκ τῆς 2
 10 πατρίδος ὑπὲρ τοὺς ἔξακισχιλίους, ὃν οἱ πλεῖστοι κατ-
 ἐφυγον πρὸς τὸν Ἀκραγαντίνους κάκει τῆς καθηκού-
 σης ἐπιμελεῖας ἡξιώθησαν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα 3
 διημερεύσαντες ἐν τοῖς τῶν πολιτῶν φόνοις οὐδὲ τῆς
 εἰς γυναικας ὕβρεως καὶ παρανομίας ἀπέσχοντο, ἀλλὰ
 15 παρὰ τῶν ἐκπεφεγγότων τὸν θάνατον ἴκανὴν ὑπελάμ-
 βανον λήψεσθαι τιμωρίαν τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἐπ-
 ήρειαν· δεινότερα γὰρ θανάτον τοὺς μὲν ἀνδρας καὶ
 πατέρας εἰκὸς ἦν πείσεσθαι γυναικῶν ὕβρεις καὶ παρ-
 θέντων αἰσχύνας ἀναλογιζομένους. ἀφ' ὃν ἡμῖν περι- 4
 20 αιρετέον ἔστι τὴν ἐπίθετον καὶ συνήθη τοῖς συγ-
 γραφεῦσι τραγῳδίαν, μάλιστα μὲν διὰ τὸν τῶν
 παθόντων ἔλεον, ἔπειτα καὶ διὰ τὸ μηθένα τῶν
 ἀναγνωσκόντων ἐπικητεῖν ἀκοῦσαι τὰ κατὰ μέρος, ἐν
 25 ἐτοίμῳ τῆς γνώσεως οὖσης. οἱ γὰρ μεθ' ἡμέραν ἐν 5
 ταῖς δόδοις καὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν σφάττειν τολμῶντες
 τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας οὐ προσδέονται τοῦ δηλώσον-
 τος τὸ νύκτωρ ἐπραττον καθ' αὐτοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις

⁴ χαριέστατοι F. ⁵ φενγόντων F. ⁶ αὐ-
 τοὺς X ἐστοὺς F. ⁸ ἀλόμενοι RX ἄλλόμενοι F. ⁹ κατεκρη-
 μνήσθησαν F. ¹³ οὗτε libri; corr. Dind. ¹⁷ μὲν del. Dind.
¹⁸ πείσεσθαι] πνθέσθαι F. ²¹ τὸν] τὸ X. ²² μηδένα Dind.
²³ ἀναγνωσκομένων F. corr. 2. m. in marg.

καὶ πᾶς προσεφέροντο παρθένοις δραμαναις καὶ γυναιξὶν ἐρήμοις μὲν οὖσαις τῶν βοηθησόντων, πεπτωκύταις 6 δ' ὑπὲξονσίκαν αὐτοικάτορα τῶν ἔχθιστων. δ' ὁ Ἀγαθουλῆς διεῖν ἡμερῶν διελθούσαν ἐπειδὴ ποτ' ἐπληρώθη τοῦ κατὰ τῶν πολιτῶν φόνου, τὸν δὲ τοὺς ξωγρη- 5 θέντας ἀθροίσας Λεινοικάτην μὲν ἀφῆκε διὰ τὴν προγεγενημένην φιλίαν, τῶν ἄλλων δὲ τοὺς μὲν ἀλλοτριώτατα διακειμένους ἀνείλε, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐφυγάδενσε.

9 Μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν ἐκκλησίαν κατηγόρησε 10 μὲν τῶν ἔξανοσίων καὶ τῆς ὑπὲξ αὐτῶν προγεγενημένης διλυαρχίας, καθαρὰν δὲ φῆσας τὴν πόλιν πεποιηκέναι τῶν δυναστεύειν ἐπιχειρούντων ἀπεραίνετο τῷ δήμῳ τὴν αὐτονομίαν εἰλικρινῇ παραδιδόναι καὶ βούλεσθαι ποτε τῶν πόνων ἀπολυθεὶς ἰδιωτεύειν ἵσος ὃν πᾶσι. 15 2 καὶ ταῦτα λέγων τὸ μὲν χλαμύδιον αὐτοῦ περιέσπασε,³²⁴ τὸ δὲ ἱμάτιον μεταλαβὼν ἀπῆγε, τῶν πολλῶν ἑαυτὸν ἀποδεῖξας ἔνα. ταῦτα δ' ἐπραττε τὸν δημοτικὸν ὑποκρινόμενος καὶ σαφῆς εἰδὼς τοὺς πλείους τῶν ἐκκλησιαζόντων μετεβγῆκτας τῶν ἀσεβημάτων καὶ διὰ τοῦτο 20 μηδέποτ' ἀν βουληθέντας ἄλλῳ τὴν στρατηγίαν ἐγγει- 3 φεσαι. εὐθὺς γοῦν οἱ διαπεφορηκτες τὰ τῶν ἡτυγχηδῶν ἐβόσων μὴ καταλιπεῖν ἑαντούς, ἀλλὰ προσδέξασθαι τὴν τῶν δλῶν ἐπιμέλειαν. δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχίαν εῖχεν, εἶτα τοῦ πλήθους βιαιότερον ἐγκειμένου προσ- 25 δέξασθαι μὲν ἐφῆσε τὴν στρατηγίαν, μὴ μέντοι γε 4 μετ' ἄλλων ἀρξειν· οὐ γάρ ὄπομενεῖν, ὃν ἀν ἐτεροι

2 βοηθούντων F. 4 δνοῖν F. 13 ἀπέφαινε F. 14 παραδοῦναι F. 16 αὐτοῦ RX ἑαντοῦ F. 17 μεταλαβὼν F. αὐτὸν F. 22 εὐθὺς F. 25 προσδέξασθαι Dind. 27 ὄπομένειν codd.; corr. Dind. δ. ἀν δν X. ἀν om. F. add. 2. m.

παρανομήσωσι, τούτων αὐτὸν συνάρχοντα λόγου ἀποδίδονται κατὰ τὸν νόμοντος. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ πλήθους μοναρχεῖν οὗτος μὲν ἔχειροτονήθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ καὶ τὸ λοιπὸν φανερῶς ἐδυνάστενε καὶ 5 τῆς πόλεως ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο, τῶν δὲ ἀκεραίων Συ- 5 φακοσίων οἱ μὲν διὰ τὸν φόρον ἡναγκάζοντο καρ- τερεῖν, οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους κατισχυόμενοι τὴν ἔχθραν εἰς κενὸν οὐκ ἐτόλμων ἐνδείκνυσθαι. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀπόφων καὶ κατάχρεων ἄσμενοι τὴν μετα- 10 βολὴν προσεδέξαντο· ἐπηγγέλλετο γάρ Ἀγαθοκλῆς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς ποιήσεσθαι καὶ τοῖς πένησι χάραν διωρήσεσθαι. ἀπὸ δὲ τούτων γενό- 6 μενος τοῦ μὲν ἔτι φονεύειν ἢ κολάξειν τινὰς ἀπέστη, μεταβαλόμενος δὲ εἰς τούναντίον εὐγνωμόνως τοῖς 15 πλήθεσι προσεφέρετο καὶ πολλοὺς μὲν εὐεργετῶν, οὐκ ὀλίγους δὲ ἐπαγγείλαις μετεῳλέων, πάντας δὲ λόγοις φιλανθρώποις δημαγωγῶν οὐ μετρίας ἀποδοχῆς ἐτύγ- χανεν. ἔχων δὲ τηλικαύτην δυναστείαν οὕτε διάδημα 7 ἀνέλαβεν οὕτε διορφόδοντος εἶχεν οὕτε δυσεντευξίαν 20 ἔξηλωσεν, ἀπερ εἰλάθασι ποιεῖν σχεδὸν ἄπαντες οἱ τύ- ραννοι. ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶν προσόδων καὶ τῆς τῶν ὅπλων καὶ βελῶν παρασκευῆς, ἔτι δὲ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις μακραῖς υπενσὺν ἐτέρας ἐναυπηγήσατο. 25 προσελάβετο δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ μεσογείῳ χωρίων καὶ πόλεων τὰς πλειστας. καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

1 παρανομήσουσι F. τοῦτον F. 4 ἐδυνάστενες F. 8 malim εἰς κοινὸν (cf. Dem. XIX 156; Arist. Av. 457). 10 ἐπήγγελτο Cibet n. 1. p. 423. 11 ποιήσασθαι RX. 12 δωρήσασθαι F, corr. 2. m. 15 προσεφέρετο τοῖς πλήθεσι F. 17 μετρίως F, corr. 2. m. 20 ἀπερ εἰλάθασιν οἱ τύραννοι σχεδὸν ἄπαντες ποιεῖν F. 24 προσεπελάβετο F. μεσογείᾳ F.

10 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ρωμαῖοι μὲν ἔννατον ἔτος
 ἥδη διεπολέμουν πρὸς Σαννίτας καὶ κατὰ μὲν τοὺς
 ἔμπροσθεν χρόνους μεγάλαις δυνάμεσιν ἥσαν διηγω-
 νισμένοι, τότε δὲ εἰς τὴν πολεμίαν εἰσβολὰς ποιού-
 μενοι μέγα μὲν οὐδὲν οὐδὲ μνήμης ἀξιον διεπράξαντο, ⁵
 διετέλουν δὲ τοῖς τε φρονφοίσι προσβολὰς ποιούμενοι
 καὶ τὴν χώραν λεηλατοῦντες. ἐπόρθησαν δὲ καὶ τῆς
 Ἀπουλίας τὴν Δαυνίαν πᾶσαν καὶ προσαγαγόμενοι
 Καννούσιος δικήρους παρ' αὐτῶν ἔλαβον. προσέθηκαν
 δὲ καὶ δύο φυλὰς ταῖς προύπαρχούσαις, τὴν τε Φα- ¹⁰
 3 λέρναν καὶ τὴν Θρεντίναν. ἅμα δὲ τούτοις πραττο-
 μένοις Κροτωνιάται πρὸς μὲν Βρεττίους διελύσαντο,
 πρὸς δὲ τοὺς ἐκπεπτωκότας τῶν πολιτῶν ὑπὸ τῆς δη-³²⁵
 μοκρατίας διὰ τὴν πρὸς Ἡρακλεῖδην καὶ Σωσίστρατον
 κοινωνίαν, περὶ τῆς ἐν τῇ προτέρᾳ βύβλῳ τὰ κατὰ ¹⁵
 μέρος διήλθομεν, δεύτερον ἔτος ἥδη πολεμοῦντες Πά-
 φωνα καὶ Μενέδημον, ἐνδρας ἐπιφανεῖς, στρατηγοὺς
 4 ἔχειροτόνησαν. οἱ δὲ φυγάδες ἐκ Θονδίων δομῆσαντες
 καὶ προσλαβόντες μισθοφόρους τριακοσίους ἐπεχείρη-
 σαν μὲν τυπτὸς παρεισπίτειν εἰς τὴν πατρίδα, ἀπο- ²⁰
 κρουσθέντες δ' ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν κατεστρατοπέ-
 δευσαν ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Βρεττίου χώρας, μετ'
 δλίγον δὲ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως ἐπελθούσης πολλα-

1 [ἔννατον] cf. Binneboessel Unters. über Quellen u. Gesch. d. 2. Samn.-Kr. p. 104. 2 Σαννίτας RXF (cf. XVI 45, 8; XX 35); at cf. Eust. ad D. P. 375. 4 εἰς τὰς πολεμίας RX, post ποιού-μενοι add. χώραν F. 5 οὐδὲν om. R. 9 Κανονούσιος F; at cf. Strab. VI 3, 7; Ptol. III 1, 63; St. B. s. v. 10 Φαλέρναν libri omnes (cf. Strab. V 3, 6; aliter XX 90, 3) estaque ea iusta nominis forma (cf. Kubitschek p. 40); Φαλερίνα Sig. ex Liv. IX 20. 11 Θρεντίναν RX. 14 Σωσίστρατον etiam RX. 15 ἐν τῇ προτέρᾳ βύβλῳ (βίβλῳ 2. m.) R (cf. e. g. Pol. IV 28, 2. 6); ἐν τῇ πρὸ ταύτης βύβλῳ cett. 16 Πάφωναν] Πάφωναν F, T supra II posito ab 2. m.; Πάφωνα Reiske. 22 μετ' δλίγον F. 23 πολλαπλασίας F.

πλασίου πάντες μαχόμενοι κατεσφάγησαν. ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ περὶ Σικελίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν διεληλύθαμεν,
διαβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Εὐ-
ρώπης.

⁵ Κατὰ γὰρ τὴν Μακεδονίαν Εὐρυδίκη τῆς βασι-¹¹
λεᾶς προεστημένα καὶ πυνθανομένη τὴν Ὀλυμπιάδα
παρασκευάζεσθαι πρὸς τὴν κάθοδον πρὸς μὲν Κά-
σανδρον εἰς Πελοπόννησον ἀπέστειλε βιβλιαφόρον,
ἀξιοῦσα βοηθεῖν τὴν ταχίστην, τῶν δὲ Μακεδόνων
¹⁰ τὸν πρακτικωτάτους ἀνακαλούμενη δωρεαῖς καὶ μεγά-
λαις ἐπαγγελίαις ἰδίους ταῖς εὐνοίαις κατεσκεύαζε.
Πολυπέρχων δὲ δύναμιν ἥθροισε προσλαβόμενος Αλα-²
κίδην τὸν Ἡπειρώτην καὶ κατίγγαγεν Ὀλυμπιάδα μετὰ
τοῦ Ἀλεξάνδρου παιδὸς ἐπὶ τὴν βασιλείαν. ἀκούων
¹⁵ οὗν Εὐρυδίκην ἐν Εὐλοις τῆς Μακεδονίας οὖσαν μετὰ
τῆς δυνάμεως ὅρμησεν ἐπ' αὐτήν, σπεύδων μιᾷ μάχῃ
κρίναι τὰ πρόγυματα. ἀντιταχθέντων δὲ ἀλλήλοις τῶν
στρατοπέδων οἱ Μακεδόνες ἐντραπέντες τὸ τῆς Ὀλυμ-
πιάδος ἄξιωμα καὶ τῶν εὐεργεσιῶν ἀναμιμνησκόμενοι
²⁰ τῶν Ἀλεξάνδρου μετεβάλλοντο. Φίλιππος μὲν οὗν δὲ
βασιλεὺς εὐθὺς ἥλω μετὰ τῆς θεραπείας, ἢ δ' Εὐρυ-
δίκη μετὰ Πολυκλέοντος, ἐνὸς τῶν συμβούλων, εἰς Ἀμ-
φίπολιν ἀποχωροῦσα συνελήφθη. τοῦτον δὲ τὸν τρό-⁴
πον Ὀλυμπιάς τῶν βασιλικῶν σωμάτων κυριεύσασα
²⁵ καὶ χωρὶς κινδύνων τὴν βασιλείαν παραλαβοῦσα τὴν
εὐτυχίαν οὐκ ἥνεγκεν ἀνθρωπίνως, ἀλλὰ τὴν τ' Εὐρυ-

² διηλθομεν F. ³ διαβιβάσωμεν F; μεταβιβάσομεν Hertl.
III p. 32 f. r. ⁶ πυνθανομένη παρασκευάζεσθαι τὴν Ὁ. F.
8 ἐπέστειλε F. βιβλιαφόρον F, o supra a posito. ¹⁰ πατρο-
κωτάτους RX. ¹² Αλεκίδην cf. XVI 72, 1. ¹³ κατῆγεν F.
15 ἐν Εὐλοις] cf. Ptol. III 12, 29. ²⁰ μετεβάλλοντο F.
21 εὐθὺς om. F. ²⁵ κινδύνουν F. ²⁶ τ' om. F.

δέκτην καὶ τὸν ἄνδρα Φίλιππον τὸ μὲν πρῶτον εἰς φυλακὴν παταθεμένη κακουχεῖν ἐπεχείρησε· περιουκόδομῆσας γὰρ αὐτῶν ἐν βραχεῖ τόπῳ τὰ σώματα διὰ 5 μιᾶς στενῆς ὑποδοχῆς ἔχοργει τὰ ἀναγκαῖα· ἐπὶ τολλάς δ' ἡμέρας παρανομήσασα τὸν ἡτυχημότας, ἐπειδὴ 5 παρὰ τοὺς Μακεδόνις ἡδόξει διὰ τὸν πρὸς τὸν πάσχοντας ἔλεον, τὸν μὲν Φίλιππον προσέταξε Θρᾳξέλι τισιν ἐκκεντῆσαι, βασιλέα γεγενημένον ἐξ ἐτη καὶ μῆνας τέσσαρας, τὴν δ' Ἐνδρούδικην παρηγιαζομένην καὶ βοῶσαν αὐτῇ μᾶλλον προσήκειν ἥπερ Ὀλυμπιάδι τὴν 10 βασιλείαν ἔκρινε μείζονος ἀξιῶσαι τιμωρίας. εἰσέπεμψεν οὖν αὐτῇ ἔφρος καὶ βρόχον καὶ κάνειον καὶ συνέταξε τούτων ᾧ βούλοιτο καταχρήσασθαι πρὸς τὸν θάνατον, οὕτε τὸ προηγεγενημένον ἀξιωμα τῆς παρανομούμενης 326 15 ἐντραπεῖσα τὸ παράπαν οὕτε τῆς κοινῆς τύχης εἰς 15 οἴκτον ἐλθοῦσα. τοιγαροῦν τῆς δμοίας μεταβολῆς τυχοῦσα τῆς ὡμότητος ἀξιῶν ἔσχε τὴν τοῦ βίου παταστροφήν. Ἐνδρούδιη μὲν γὰρ πατευξαμένη παρόντος τοῦ κομισαντος τῶν δμοίων διωρεῶν Ὀλυμπιάδα τυχεῖν τὸν μὲν ἄνδρα περιέστειλεν, ἐπιμεληθεῖσα τῶν τραυ- 20 μάτων ὃς ποδ' ὁ παιδὸς συνεχώρει, ἔαυτὴν δ' ἀνακρεμάσασα τῇ ξώνῃ πατέστρεψε τὸν βίου, οὕτε δακρύσασα τὴν αὐτῆς τύχην οὕτε τῷ μεγέθει τῶν συμπτωμάτων 8 ταπεινωθεῖσα. Ὀλυμπιάς δὲ τούτων διαφθαρέντων ἀνεῖλε μὲν τὸν Νικάνορα τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασάν- 25 δρού, πατέστρεψε δὲ τὸν Ἰόλλον τάφον, μετερχομένη,

² ἐπεχείρησεν· οἰκοδομήσασα F. ⁴ τὰ ἀναγκαῖα] τὰ δικαια R.X. ⁵ παρανομήσασα τὸν ἡτ.] π. <εἰς> τὸν ἡτ. Steph. 8. 9 cf. Just. XIV 5, 10. ¹⁰ αὐτῇ Dind. ¹² κάνειον R (corr. 2. m.). ¹⁴ προηγονὸς F. ²³ αὐτῆς X ἔαυτῆς F. ²⁵ τὸν K. R; artic. om. X. ²⁶ Ἰόλλον] cf. XIX 35, 1; alii Ἰόλλας (cf. Plat. Alex. 74; 77).

καθάπερ ἔφησε, τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον, ἐπέλεξε δὲ καὶ τὸν Κασάνδρου φίλων τὸν ἐπιφανεστάτους ἐκατὸν Μακεδόνας, οὓς ἀπαντας ἀπέσφαξεν. ἐν τοιούτοις ⁹ δὲ παρανομήμασι πληροῦσα τὸν ἑαυτῆς θυμὸν ταχὺ ⁵ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων ἐποίησε μισῆσαι τὴν ὡμότητα· πάντες γὰρ ἀνεμιμνήσκοντο τὸν Ἀντιπάτρου λόγων, ὃς καθάπερ χρησμοφδῶν ἐπὶ τῆς τελευτῆς παρεκλεύσατο μηδέποτε συγχωρῆσαι γυναικὶ τῆς βασιλείας προστατῆσαι. τὰ μὲν οὖν κατὰ Μακεδονίαν τούτον τὸν ¹⁰ τρόπον διοικηθέντα πρόδηλον εἶχε τὴν ἐσομένην μεταβολήν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Εὐμενῆς μὲν ἔχων τὸν ἀρ-¹²
γνοάσπιδας Μακεδόνας καὶ τὸν ἀφηγούμενον αὐτῶν
Ἀντιγένην παρεχείμασε μὲν τῆς Βαβυλωνίας ἐν ταῖς
¹⁵ διομαξομέναις Καρδῶν αώμαις, πρὸς δὲ Σέλευκον καὶ
Πίθωνα πρέσβεις ἀπέστειλεν, ἀξέων βοηθεῖν τοῖς βασιλεῦσι καὶ μετ' αὐτοῦ συναγωνίσασθαι πρὸς Ἀντηρον. τούτων δ' ὁ μὲν Πίθων τῆς Μηδίας, ὁ δ' ²
ἔτερος τῆς Βαβυλωνίας σατράπης ἀπεδέδεικτο, καθ' ὃν ²⁰
καιρὸν ἡ δευτέρα διαιρεσίς ἐγενήθη τῶν σατραπειῶν
ἐν Τριπαραδείσῳ. οἱ δὲ περὶ Σέλευκον τοῖς μὲν βασιλεῦσιν ἔφασαν βούλεσθαι παρέχεσθαι χρείας, Εὐμενεῖ
μέντοι γε μηδέποθ' ὑπομενεῖν ποιοῦντας τὸ προσταττό-²⁵
μενον, οὗ Μακεδόνες συνελθόντες κατέγνωσαν θάνατον. πολλὰ δὲ πρὸς ταύτην τὴν προαίρεσιν διαλεχθέντες συνεξέπεμψαν παρ' αὐτῶν πρεσβευτὴν πρὸς

³ ἀπαντας ομ. F. ἐν τοιούτοις δὲ καὶ τοιούτοις παρανομήμασιν X. ⁷ ὡς F. ⁹ προστάττειν F; προστατεῖν f. r. (cf. XIX 14, 5). ¹⁰ ἔσχε F. ¹⁴ Ἀντιγένη F. ¹⁵ cf. XVII 110, 3. ¹⁶ Πίθων F. ¹⁷ μετ' αὐτῶν R. ¹⁹ ἀποδέδεικτο F. ²⁰ σατραπῶν X. cf. XVIII 39, 6. ²³ ὑπομένειν XF. ποιεῖν Reiske. ²⁶ αὐτὸν F.

Αντιγένην καὶ τὸν ἀργυράσπιδας, ὁξιοῦντες ἀφιστάναι
 3 τῆς ἡγεμονίας Εὐμενῆ. τῶν δὲ Μακεδόνων οὐ προσ-
 εχόντων τοῖς λόγοις Εὐμενῆς ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν
 προθυμίαν ἀνέξευξε μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παρα-
 γενῆθεις ἐπὶ τὸν Τλύριν ποταμὸν κατεστρατοπέδευσε, 5
 τῆς Βαβυλῶνος ἀπέχων σταδίους τριακοσίους. καὶ
 πρόθεσιν μὲν εἰχεν εἰς Σοῦσα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν,
 διανοούμενος τὰς ἐκ τῶν ἄνω σατραπειῶν δυνάμεις
 μεταπέμπεσθαι καὶ τοῖς βασιλικοῖς θησαυροῖς χρήσα-
 4 σθαι πρὸς τὰς κατεπειγούσας χρείας. ἦν αγκάζετο δὲ 10
 τὸν ποταμὸν διαβαίνειν διὰ τὴν μὲν κατόπιν χώραν
 προνευμενούσθαι, τὴν δὲ πέροιν ἀκέραιον εἶναι καὶ
 δαψιλεῖς δύνασθαι παρέχεσθαι τροφὰς τῷ στρατοπέδῳ.
 5 συναγαγόντος οὖν αὐτοῦ πλοῖα πανταχόθεν πρὸς τὴν 327
 διάβασιν οἱ περὶ Σέλευκον καὶ Πλέθωνα κατέπλευσαν 15
 δυσὶ μὲν τριήρεσι, κοντωτοῖς δὲ πλείσιν· ἔτι γὰρ τὰ
 σκάφη ταῦτα περιῆν ἐκ τῶν ὅπ' Αλεξάνδρου ναυπηγη-
 13 θέντων περὶ Βαβυλῶνα. ταῦτα δὲ προσαγαγόντες πρὸς
 τὴν ἐκβασιν πάλιν ἐπεχειρούν τὸν Μακεδόνας πελθειν
 ἀποστῆσαι τὸν Εὐμενῆ τῆς στρατηγίας καὶ μὴ προάγειν 20
 καθ' αὐτῶν ἄνδρα ξένον καὶ πλειστοὺς Μακεδόνας
 2 ἀνηρηκότα. οὐδενὶ δὲ τρόπῳ τῶν περὶ τὸν Αντιγένη
 πειθομένων οἱ περὶ Σέλευκον προσπλεύσαντες πρὸς
 τινα διώρυγα παλαιὰν ἀνέρρηξαν τὴν ἀρχὴν αὐτῆς,
 ὑπὸ τοῦ χρόνου συγκεχωρμένην. περιπλυσθείσης δὲ 25
 τῆς τῶν Μακεδόνων στρατοπεδίας καὶ πάντῃ τοῦ συν-

1 Αντιγένη F semper. 12 τὴν δὲ ἐτέραν F. 15 Πεί-
 θωνα F semper. 16 μὲν om. F, add. 2. m. 16. 17 ἔτι — ναυ-
 πηρηθέντων] ἥσαν δὲ τὰ σκάφη ταῦτα τῶν παρ' Αλεξάνδρου
 ναυπηγηθ. F. 17 περιῆρ] περὶ γῆν ἥν RVX; corr. Steph.
 21 Μακεδόνων R. 22 δὲ om. X. 18 Αντιγένη RXF. 24 δι-
 ωργκα F. 26 στρατοπεδίας F.

εχοῦς τόπου λιμνάσαντος ἐκινδύνευσεν ἀπαν ἀπολέσθαι
 τὸ στρατόπεδον ὑπὸ τῆς πλήμης. ἐκείνην μὲν οὖν 3
 τὴν ἡμέραν ἔμειναν ἐφ' ἡσυχίας, ἀπορούμενοι πῶς
 χρηστέον τοῖς πράγμασι· τῇ δ' ὑστεραίᾳ παραστησά-
 μενοι τὰ κοντωτὰ πλοῖα, περὶ τριακόσια τὸν ἀριθμὸν
 ὅντα, διεβίβασαν τὸ οφέτιστον τῆς δυνάμεως οὐδενὸς
 παρενοχλοῦντος κατὰ τὴν ἔκβασιν· οἱ γὰρ περὶ Σέ-
 λευκον ἵππεῖς μόνον εἶχον καὶ τούτους πολὺ τοῖς
 ἀριθμοῖς λειπομένους τῶν ἐναντίων. νυκτὸς δὲ ἥδη 4
 10 καταλαμβανούσης Εὔμενῆς μὲν ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῆς ἀπο-
 σκευῆς πάλιν εἰς τούπισω διεβίβασε τοὺς Μακεδόνας,
 εἰσηγησαμένου δέ τινος τῶν ἐγχωρίων ἐπεβάλετο τινα
 τόπουν ἀνακαθαίρειν, δι' οὐ δάσιον ἦν ἀποστρέψαι τὴν
 διώρυγα καὶ βάσιμον κατασκευάσαι τὴν πλησίον χώραν.
 15 ἂ δὴ συνιδόντες οἱ περὶ Σέλευκον καὶ βουλόμενοι τὴν 5
 ταχίστην αὐτοὺς ἐκ τῆς ιδίας σατραπείας ἀπαλλάξαι
 πρέσβεις ἀπέστειλαν ὑπὲρ ἀνοχῶν, συγχωρήσαντες τὴν
 διάβασιν. εὐθὺν δὲ καὶ βυθιαφόρους ἀπέστειλαν πρὸς
 Ἀντίγονον εἰς Μεσοποταμίαν, ἀξιοῦντες ἡκειν τὴν
 20 ταχίστην μετὰ τῆς δυνάμεως, πρὸν ἡ καταβῆναι τοὺς
 σατράπας μετὰ τῶν δυνάμεων. Εὔμενῆς δὲ διαβάς 6
 τὸν Τλγριν καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Σουσιανὴν εἰς
 τρία μέρη διεῖλε τὴν δύναμιν διὰ τὴν τοῦ σίτου
 σπάνιν. ἐπιπορευόμενος δὲ τὴν χώραν κατὰ μέρος
 25 σίτου μὲν παντελῶς ἐσπάνιξεν, ὅρνξαν δὲ καὶ σήσαμον
 καὶ φοίνικα διέδωκε τοῖς στρατιώταις, δαψιλῶς ἔχουσθης

1 ἐκινδύνευσε μὲν F. 2 post στρατόπεδον ita pergit F:
 οὐ μὴν ἀλλ' ὅπδ τῆς πλύμμης ὑστέρονν ὑπάρχοντες ἐκπεπληγ-
 μένοι τὸ παράδοξον. ἐκείνην etc. cf. XVIII 73, 3. 12 ἐπε-
 βάλετο F, suprascripto altero λ a. sec. m. 15 συνιδότες X.
 18 εὐθὺς F. βυθιαφ. R; cett βυθιαφ. 19 ἡκειν F.
 26 φοίνικας F.

- 7 τῆς χώρας τοὺς τοιούτους καρπούς. πρὸς δὲ τὸν ἐν ταῖς ἄνω σατραπεῖαις ἡγεμόνας ἦν μὲν καὶ πρότερον ἀπεσταλκὼς τὰς παρὰ τῶν βασιλέων ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἦν γεραμμένον πάντα πειθαρχεῖν Εὐμενεῖ, καὶ τότε δὲ βυθίασφόρους ἀπέστειλεν, ἀξιῶν ἀπαντᾶν εἰς τὴν 5 Σουσιανήν ἀπαντας μετὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων, καθ' ὃν δὴ κρόνον συνέβη ωκείνους ἡθροικέναι τὰ στρατόπεδα καὶ συνδεδραμηκέναι πρὸς ἀλλήλους δι' ἑτέρας αἰτίας, ὑπὲρ ᾧν ἀναγκαῖον προειπεῖν.
- 14 Πλέων σατράπης μὲν ἀποδέδεικτο Μηδίας, στρατ- 10 τηρὸς δὲ τῶν ἄνω σατραπειῶν ἀπασάν γενόμενος Φιλάταν μὲν τὸν προϋπάρχοντα Παρθιαίας στρατηγὸν³²⁸ ἀπέκτεινε, τὸν δὲ αὐτοῦ ἀδελφὸν Εὔδαμον ἀντὶ τού- 2 τον κατέστησεν. οὗ γενομένου συνέδραμον οἱ λοιποὶ σατράπαι πάντες, φοβηθέντες μὴ τὸ παραπλήσιον πά- 15 θωσιν, ὅντος τοῦ Πλέωνος κινητικοῦ καὶ μεγάλα ταῖς ἐπιβολαῖς περιβαλομένου, περιμενόμενοι δ' αὐτοῦ μάχην καὶ πολλοὺς τῶν συναγωνισμένων ἀνελόντες ἔξηλασαν 3 ἐν τῇ Παρθιαίᾳ. ωκείνος τὸ μὲν πρῶτον ἀνεχώρησεν εἰς Μηδίαν, μετ' ὀλίγον δ' εἰς τὴν Βαρβυλῶνα²⁰ παραγενόμενος παρεκάλει τὸν Σέλευκον βοηθεῖν αὐτῷ

1 πρὸς δὲ τὸν ἄνω ἡγεμόνας τὸν ἐν ταῖς σατραπεῖαις X.
 5 βυθίασφ. R; cett. βιβλιαφ. 10 ἀποδέδεικται F. 11—14 γενό-
 μενος (γενο V) Παρθιαῖος δὲ Φιλάταν μὲν τὸν προνπάρχοντα στρατηγὸν ἀπέκτεινε, τὸν δὲ αὐτοῦ (αὐτοῦ δὲ τὸ X) ἀδελφὸν Εύδαμον ἀντὶ τούτον κ. RVX; γενόμενος Παρθιαίας Φιλάταν μὲν τὸν π. στρ. ἀπέκτεινε, τὸν ἁντοῦ δ' ἀδελφὸν Εύδαμον ἀντὶ τούτον κ. F; corr. Wess., qui tamen Φίλιππον scripsit, non Φιλάταν (cf. XVIII 39, 6). 13 Εὔδαμον] cf. XIX 15, 5; 30, 3. 10; cf. Plut. Eum. 16; Εύδημος XIX 44, 1; 27, 2 (cf. Arr. VI 27, 2). 16 μεγάλαις ἐπιβολαῖς περιβαλομένον RVX; corr. Reiske. 16—18 μεγάλον ταῖς ἐπιβολαῖς περιβαλομένον δ' αὐτοῦ μάχην καὶ πολλοὺς τ. σ. ἀνελόντος ἔξηλασεν F. 19 τὸ πρῶτον μὲν X. ἀνεχώρησεν εἰς Μηδίαν] εἰς Μηδείαν ἀπεκό-
 ρησε F. 20 Βαρβυλῶνα F.

καὶ κοινωνεῖν τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. διὰ δὴ ταύτας ⁴
 τὰς αἰτίας τῶν ἄνω σατραπῶν συνηθροικότων εἰς
 τὸ αὐτὸ τὰ στρατόπεδα παρῆσαν οἱ παρ' Εὔμενοῦς βυ-
 βλιαφόροι πρὸς ἑτοίμας τὰς δυνάμεις. ἦν δὲ τῶν ἡγε-
⁵ μόνων ἐπιφανέστατος μὲν καὶ κοινῷ δόγματι πάντων
 τὴν στρατηγίαν παραλαβὼν Πευκέστης, γερενημένος
 Ἀλεξάνδρου σωματοφύλακες καὶ προηγμένος ὑπὸ τοῦ βα-
 σιλέως δι' ἀνδρείαν. σατραπεῖαν δ' εἶχεν ἔτη πλείονα ⁵
 τῆς Περσίδος καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανε παρὰ
¹⁰ τοῖς ἔγχωροις. δι' ἃς αἰτίας φασὶ καὶ τὸν Ἀλεξάνδρου
 αὐτῷ μόνῳ Μακεδόνων συγχωρῆσαι Περσικὴν φρονεῖν
 στολήν, καρδίεσθαι βουλόμενον τοῖς Πέρσαις καὶ διὰ
 τούτου νομίζοντα κατὰ πάνθ' ἔξειν τὸ ἔθνος ὑπήκοον.
 εἶχε δὲ τότε Πέρσας τοξότας μὲν καὶ σφενδονήτας
¹⁵ μυρίους, τοὺς δὲ εἰς τὴν Μακεδονικὴν τάξιν καθω-
 πλισμένους παντοδαποὺς τρισχιλίους, ἵππεις δ' Ἑλλη-
 νας μὲν καὶ Θράκιας ἔξακοσίους, Πέρσας δὲ πλείους
 τῶν τετρακοσίων. Πολέμων δ' ὁ Μακεδόν, Καρ- ⁶
 μανίας σατραπῆς ἀποδεδειγμένος, εἶχε πεζοὺς μὲν
²⁰ χιλίους πεντακοσίους, ἵππεις δ' ἔπτακοσίους. καὶ Σι-
 βύρτιος μὲν τῆς Ἀραχωσίας ἥγονύμενος παρείχετο πε-
 ξούς μὲν χιλίους, ἵππεις δὲ δέκα πρὸς τοῖς ἔξακοσίοις,
 Ἀνδρούβακος δ' ἐκ Παροπανισάδῶν, τοῦ Ὁξυάρτου κυ-
 ριεύοντος τῆς σατραπείας, ἀπέσταλτο μετὰ πεζῶν μὲν

2 σατραπεῖαν RV. 3 ταύτο F. τὰ om. X. 6 παρει-
 ληφάς F. 8 εἶχε τὴν πλείονα F. 9 μεγίστης F. 11 φρεσίν
 Περσικὴν στολὴν F. 18 Πολέμων codd.; debuit esse Τληπό-
 λεμος (cf. XVIII 39, 6; XIX 28, 3; Wess.). 22 δέκα om. F.
 ἔξακοσίοις] ἔκατὸν ἐξ libri; corr. Reuss Hier. v. Kard. p. 82 a. 1
 (cf. XIX 27, 4; Droysen Hell. II² 1 p. 261 a. 3). 23 Ἀνδρο-
 θάξω (-ξων X) δ' ἐκ Παροπανισάδων Ὁξυάρτου κυριεύοντος
 RVX (quae verba inde ab ἵππεις (v. 22) — Ὁξυάρτου (v. 23)
 linea supposita notavit in cod. R 2. m.). Παραπαμισάδων F.
 24 μὲν om. RX.

7 χιλίων καὶ διαικοσίων, ἵππεων δὲ τετρακοσίων. Στά-
σανδρος δ' ὁ τῆς Ἀρίας καὶ Δραγγινῆς σατράπης,
προσειληφὼς καὶ τοὺς ἐκ τῆς Βακτριανῆς, εἶχε πεζοὺς
8 μὲν χιλίους πεντακοσίους, ἵππεis δὲ χιλίους. ἐκ δὲ
τῆς Ἰνδικῆς Εῦδαμος παρεγένετο μεθ' ἵππεων μὲν 5
πεντακοσίων, πεζῶν δὲ τριαικοσίων, ἐλεφάντων δὲ
ἕκατὸν εἴκοσι· τὰ δὲ θηρία ταῦτα παρέλαβε μετὰ τὴν
Ἀλεξάνδρου τελευτὴν δολοφονήσας Πᾶρον τὸν βασιλέα.
οἱ δὲ πάντες μετὰ τῶν σατραπῶν ἡθούσθησαν πεζοὶ
μὲν πλείους τῶν μυρίων δικαιοσχιλίων ἑπτακοσίων, 10
ἵππεis δὲ τετρακισχιλίοι ἔξακοσιοι.

15 Ἐπεὶ δὲ παρεγενήθησαν εἰς τὴν Σουσιανὴν πρὸς
τὸν περὶ τὸν Εὐμενῆ, συνήγαγον ἐκκλησίαν κοινήν,
ἐν ᾧ πολλὴν συνέσθαι φιλοτιμίαν ὑπὲρ τῆς
ἡγεμονίας. Πενκέτης μὲν γὰρ διὰ τε τὸ πλῆθος τῶν 15
2 συναγωνιζομένων καὶ τὴν περὶ Ἀλεξάνδρου προαγωγὴν
ἔσαντὸν φέτο δεῖν ἔχειν τὴν τῶν πάντων ἡγεμονίαν,
Ἀντιγένης δὲ τῶν ἀργυρασπίδων Μακεδόνων στρατη- 329
γῶν ἔφη δεῖν δοθῆναι τὴν ἔξουσίαν τῆς αἰρέσεως τοῖς
μετ' αὐτοῦ Μακεδόνις, συγκαταπεπολεμηθέντιν Ἀλεξάν- 20
δρῳ τὴν Ἀσίαν καὶ γερονόσι διὰ τὰς ἀρετὰς ἀνικήτοις.
3 Εὐμενῆς δὲ φοβούμενος μὴ διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους

2 Ἀρείας F. Δραγγίνης X (cf. XVII 78, 4). 3 τῆς om. F.
ἀλλε] ἥγε F. 6 τριαικοσίων F (fort. recte: cf. XIX 27, 2; Droysen
Hell. II² 1 p. 261 a. 4). τριαικοσίων] τρισχιλίων edd. mendose.
10 haec summa non efficitur ex singulis numeris, in quibus
certe quaedam corrupta sunt (cf. Droysen l. l. a. 2; Niese l. l.
p. 260 a. 3; Kallenb. I p. 20); adde quod ni fallor lacuna
statuenda est; omittitur nimirum in Diodori catalogo Ἀμφί-
μαχος δὲ τῆς Μεσοποταμίας σατράπης qui adduxit πεζοὺς μὲν
<διαικοσίους>, ἵππεis δὲ ἔξακοσίους (cf. XIX 27, 4); quod si
probas, peditum ratio constat, equitum summa autem apte cum
singulis numeris congruit, modo scribas v. 6 cum cod. F
τριαικοσίων. 16 καὶ διὰ F. 22 ἦνα μὴ F.

στάσιν εὐχείρωτοι κατασταθῶσιν Ἀντιγόνῳ, συνεβούλευεν ἔνα μὲν μὴ καθιστᾶν ἥρεμόνα, πάντας δὲ τοὺς προκεκριμένους ὑπὸ τοῦ πλήθους σατράπας καὶ στρατηγοὺς εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν συνιόντας καθ' 5 ήμέραν βουλεύεσθαι κοινῇ περὶ τῶν συμφερόντων· ἐστατο γὰρ Ἀλεξάνδρῳ τετελευτηκότι σκηνὴ καὶ κατὰ 4 ταύτην θρόνος, πρὸς φῖθύοντες εἰώθεισαν συνεδρεύειν περὶ τῶν κατεπειγόντων. πάντων δὲ διασημανομένων τὸ φῆθὲν ὡς συμφέρον εἰοημένον συνῆγε καθ' 10 ήμέραν συνέδριον οἴδιν τινος δημοκρατουμένης πόλεως· μετὰ δὲ ταῦτα παρελθόντων αὐτῶν εἰς Σοῦσα παρὰ 5 τῶν θησαυροφυλακούντων Εὑμενῆς ἔλαβε χρημάτων πλῆθος ὅσον ἦν ἴκανὸν εἰς τὰς χρείας· μόνῳ γὰρ τούτῳ διὰ τῶν ἐπιστολῶν οἱ βασιλεῖς συνετετάχεισαν 15 διδόναι καθ' ὅ, τι ἀν αὐτῷς προσιδῆται. μισθοδοτήσας δὲ τοὺς Μακεδόνας εἰς ἔξ μηνας Εὐδάμῳ τῷ τοὺς ἐλέφαντας καταγαγόντι τοὺς ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἔδωκε διακόσια τάλαντα, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰς τῶν θηρίων δαπάνας, τῷ δ' ἔργῳ διὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης θεραπεύων 20 τὸν ἄνδρα· φῖ γὰρ ἀν τῶν στασιαζόντων οὗτος προσθοῖτο, μεγίστην ἐποιεῖτο δοπήν, καταπληκτικῆς οὔσης τῆς τῶν θηρίων χρείας. τῶν δ' ἄλλων σατραπῶν ἔκαστος ἔτρεφε τοὺς ἐκ τῆς ὑφ' ἑαυτὸν χώρας συνηκολούθηκτας.⁶

25 Εὑμενῆς μὲν οὖν ἐν τῇ Σουσιανῇ διατρίβων ἀνελάμβανε τὴν δύναμιν, Ἀντιγονος δὲ παραχειμάσας ἐν

6 ἵστατο libri; corr. Dind. cf. XVIII 61. 7 εἰώθεσαν Dind. 8 usitatius ἐπισημανομένων (cf. XIX 23, 1; 25, 7 saepius). 9 an συμφερόν<τως> (cf. XI 71, 1 saepius)? συνῆγε] συνῆγετο aut συνῆλθε Scal. 11 Σοῦσα X. 14 συνετετάχεισαν] συνέστησαν F; συνετετάχεισαν Dind. cf. XVIII 58. 17 κατάγοντι R. 20 ἀν om. F. πρόσθοιτο Dind.

τῇ Μεσοποταμίᾳ τὸ μὲν πρῶτον διενοήθη τοὺς περὶ τὸν Εὐμενῆ διώκειν ἐκ ποδὸς ποὶν αὐξηθῆναι, ὡς δὲ ἤκουε τοὺς σατράπας καὶ τὰς μετ' αὐτῶν δυνάμεις συνεληλυθεῖσας τοῖς Μακεδόσιν, ἐπέσχε τὴν σπουδὴν καὶ τὴν τε δύναμιν ἀνελάμβανε καὶ προσκατέγραψε⁵ στρατιώτας· ἐώρα γὰρ τὸν πόλεμον μεγάλων στρατοπέδων καὶ παρασκευῆς οὐ τῆς τυχούσης προσδεόμενον.

16 Ἀμαὶ δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀτταλος καὶ Πολέμων καὶ Δόκιμος, ἔτι δὲ Ἀντίπατρος καὶ Φιλάτας,¹⁰ οἱ μετὰ τῆς Ἀλκέτου δυνάμεως ἀλόντες ἡγεμόνες, ἐφυλάττοντο μὲν ἐν τινι φρουρῷ καθ' ὑπερβολὴν δχυρῷ, ἀκούσαντες δὲ τοὺς περὶ τὸν Ἀντίγονον εἰς τὰς ἄνω σατραπείας ποιεῖσθαι τὴν πορείαν, νομίζοντες εὖθετον ἔχειν καιρόν, ἐπεισάν τινας τῶν τηρούντων¹⁵ αὐτοὺς λόσαι, κυριεύσαντες δὲ δπλων ἐπέθεντο τῇ φυλακῇ περὶ μέσας νύκτας. αὐτὸι μὲν οὖν δικτὼ τὸν ἀριθμὸν ὄντες, τηρούμενοι δὲ ταῖς τόλμαις καὶ ταῖς εὐχειρίαις διὰ τὴν μετ' Ἀλεξάνδρου στρατείαν ξενοπελθη²⁰ μὲν τὸν φρούραρχον συναρπάσαντες ὑπὲρ τὸ τεῖχος ἔφριψαν, σταδιαῖον ἔχούσης τῆς πέτρας ὑψος, τῶν δὲ ἄλλων²⁵ τοὺς μὲν πατασφάξαντες, τοὺς δὲ ἐκβαλόντες ἐνεπύρισαν τὰς οἰνίας. τῶν δὲ ἔξαθεν υαραδοκούντων προσελάβοντο τὸν ἀριθμὸν εἰς πεντήκοντα. τοῦ δὲ φρούρου²⁵ στρατιών τε πλῆθος καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἔχοντος ἐβούλευντο πότερον χρὴ μένειν καὶ χρῆσθαι

⁴ τὴν σπουδὴν libri; usitatus τῆς σπουδῆς (Hertl.; cf. XI 18, 5; 26, 5; XIX 24, 5; 26, 8 saepius). ¹¹ ἡγεμόνες ἀλόντες F. cf. XVIII 45. ¹³ ἔχοντος F. ¹⁴ νομίσαντες F. ¹⁶ αὐτοὺς om. F. ¹⁷ οὖν om. R.X. ²⁰ ξενοπελθην F. ²¹ ἀπὸ τοῦ τείχους F. ²² στάδιον F. ²⁷ ἐβούλευντο F.

τῇ τῶν τόπων δχυρότητι, καραδοκοῦντας τὴν παρ' Εὐ-
μενοῦς βοήθειαν, ἡ φυγόντας τὴν ταχίστην ἀλλασθαι
κατὰ τὴν χώραν, καιροτηροῦντας τὰς μεταβολές. γιγνο- 3
μένης δὲ πλείους ἀντιλογίας Δόκιμος μὲν ἐκχωρεῖν
5 συνεβούλευεν, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀτταλον οὐκ ἔφασαν
δυνήσεσθαι κακοπαθεῖν διὰ τὴν ἐν τοῖς δεσμοῖς γενο-
μένην κακούχιαν. τούτων δὲ πρὸς ἀλλήλους διεστα-
μένων ἔφθασαν ἐκ τῶν σύνεγγυς φρουρῶν συνδρα-
μόντες στρατιῶται πεζοὶ μὲν πλείους τῶν πεντακοσίων,
10 ἵππεις δὲ τετρακόσιοι, χωρὶς δὲ τούτων ἐκ τῶν ἐγχω-
ρῶν ἄλλοι παντοδαποὶ πλείους τῶν τρισχιλίων, οἱ
στρατηγὸν ἐξ ἑαυτῶν καταστήσαντες περιεστρατοπέδευ-
σαν τὸ χωρίον. παραδόξως δὲ πάλιν αὐτῶν κατα- 4
κλεισθέντων Δόκιμος μὲν κατάβασιν τινα κατανοήσας
15 ἀφύλακτον διεπρεσβεύσατο πρὸς τὴν Ἀντιγόνου γυ-
ναικα Στρατονίκην, οὖσαν πλησίον τῶν τοπῶν, καὶ
δεύτερος διὰ ταύτης ἐκπηδήσας αὐτὸς μὲν οὐκ ἔτυχε
πίστεως, ἀλλ' εἰς φυλακὴν παρεδόθη, δ δὲ συγκατα-
βὰς αὐτῷ καθηγησάμενος τοῖς πολεμίοις ἀνήγαγεν εἰς
20 τὸ χωρίον οὐκ διλήσκειν καὶ κατελάβετο μίαν τῶν
δρόθιων πετρῶν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀτταλον πολὺ λειπό- 5
μενοι τοῖς πλήθεσι διὰ τὰς ἀρετὰς ἀντείχοντο καὶ καθ'
ἡμέραν ἀγωνιζόμενοι διεκαρτέρουν πολιορκηθέντες δὲ
ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας τέσσαρας ἥλωσαν κατὰ πράτος.
25 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνῆς Δημοκλείδου Ρωμαῖοι 17
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάιον Ιούνιον καὶ Κόιντον

2 φεύγοντας F. ἀλλασθαι F, suprascripto altero λ a sec. m.

3 γιγνομένης RX (cf. Meisterhans Gr. d. att. Inschr. p. 141)

γενομένης F. 6 τοῖς om. F. γεγενημένην F. 12 αὐτῶν F.

14 μὲν τινα κατάβασιν F. 16 cf. Plut. Dem. 2. 20 κατ-
ελάβετο R, ν ab alt. m. supra ε posito. 25. 26 cf. Droysen

Hell. II² 1 p. 264 a. 2; Reuss Hier. v. Kard. p. 163.

*Αιμίλιον, δλυμπιὰς δ' ὑπῆρχεν ἔκτη πρὸς ταῖς ἐπατὸν
καὶ δέκα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Δεινομένης Λάμων.
2 περὶ δὲ τούτους τὸν καιρὸν Ἀντίγονος μὲν ἐκ τῆς
Μεσοποταμίας ἀναζεύξας ἦκεν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν
κἀκεὶ συνέθετο κοινοπραγίαν Σελεύκῳ καὶ Πλευρᾷ·⁵
προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τούτων στρατιώτας ἔξενξε
πλοίοις τὸν Τίγριν ποταμὸν καὶ περαιώσας τὰς δυνά-
3 μεις ὥρμησεν ἐπὶ τὸν πολεμίους. οἱ δὲ περὶ τὸν
Εὐμενῆ πυθόμενοι τὰ πεπραγμένα Ξενοφόλῳ μὲν τῷ
τὴν ἐν Σούσοις ἄκραν φυλάττοντι ἐκέλευσαν μήτε τῶν¹⁰
χρημάτων Ἀντιγόνῳ δοῦναί τι μήτ' εἰς λόγους ἔρχε-
σθαι, αὐτὸι δὲ τὰς δυνάμεις ἀναλαβόντες ὥρμησαν
ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμόν, ἀπέχοντα Σούσων δόδον ἡμέ-
ρας, ἥ τῆς δρεινῆς ἐκρεῖ τῆς ὑπὸ τῶν αὐτονόμων πατ-
εχομένης, οὓς Οὐξέλους προσαγορεύουσι, πλάτος μὲν¹⁵
κατὰ πολλοὺς [μὲν] τόπους τριῶν σταδίων, ἔστι δὲ
ὅτε καὶ τεσσάρων, βάθος δὲ κατὰ μέσον τὸ φεῦμα
πρὸς τὰ μεγέθη τῶν ἐλεφάντων, καὶ φερόμενος μὲν
ἀπὸ τῆς δρεινῆς ἐπὶ σταδίους ἑπτακοσίους εἰς τὴν³³¹
Ἐρυθρὰν ἔξερεύγεται θάλασσαν, ἔχει δὲ καὶ θαλάσσιον²⁰
ἴχθυν πολὺν καὶ θηρία τῶν πελαγίων, ἢ φαίνεται
4 μάλιστα περὶ κυνὸς ἀνατολάς. τοῦτον δὲ τὸν ποταμὸν
προβαλόμενοι καὶ πᾶσαν τὴν παραποταμίαν ἀπὸ τῶν*

1 *Αιμόλιον* F. 2 *Δεινομένης*] verum eius nomen *Δεινο-*
σθένην esse (cf. Paus. VI 16, 8) inscr. evincitur (Arch. Ztg. 1881
n. 389); Demostenes Eus. (cf. Förster Olymp. Sieger. progr. Zwick.
1891 p. 29). 10 *διεκέισαν* F. 13 *Τίγρεν*] i. e. *Πασίτιγριν*
(cf. XVII 67, 2; Plut. Eum. 14). ὁδὸν ἡμέρας mendozaum (cf.
Ritter VI 2 p. 322; Droysen I. l. p. 266 a. 1; Kallenb. Philol.
XXXVII p. 223 a. 9); rectius τεσσάρων ἡμέρων ὁδὸς abesse dici-
tur XVII 67, 2. 14 ἡ F. ἐκρεῖ scripsi dubitanter (cf. XVII
67, 2); ἔχει RX *ἴχτει* F; ἔξερεται Herkl. II, 2 p. 12. 15 μὲν]
δὲ F. 16 [μὲν] codd. omnes. 19 *ἑπτακοσίους*] *έξακοσίους*
XVII 67, 2. 22 *ἔπιτολάς* F. 23 *προσλαβόμενοι* F.

πηγῶν ἔως τῆς θαλάσσης φυλακαῖς διαλαβόντες ἀνέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον. προσδεομένης δὲ τῆς φυλακῆς διὰ τὸ μῆκος στρατιωτῶν οὐκ διλύων οἱ περὶ τὸν Εὔμενῆ καὶ Ἀντιγένη ἡξισθαν τὸν Πενκέτην ἐκ τῆς Περσίδος μεταπέμψασθαι τοξότας μυοῖους.
 δ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐ προσεῖχεν αὐτοῖς, μεμψιμοιρᾶν 5 ἐπὶ τῷ μὴ τετευχέναι τῆς στρατηγίας, ὑστερον δὲ δοὺς αὐτῷ λόγον συνεχώρησεν ὅτι ιρατήσαντος Ἀντιγόνου συμβήσεται καὶ τὴν σατραπείαν αὐτὸν ἀποβαλεῖν καὶ 10 περὶ τοῦ σώματος κινδυνεῦσαι. ἀγωνιῶν οὖν ὑπὲρ 6 αὐτοῦ καὶ τῆς στρατηγίας μᾶλλον τεύξεσθαι νομίζων ὡς πλείστους ἔχων στρατιώτας προσήγαγεν, οὐδέποτε διέλοντες δ' ἔνιοι τῶν Περσῶν ἦκονον διὰ τὸ φιλοτεχνηθὲν περὶ τὰς φυλακάς.
 15 διέρησαν δὲ τὸν τριάκοντα τὸ παραγγελθὲν αὐθημερόν ἦκονον οὐ καλῶς ἔχει παραδραμεῖν. τῆς γὰρ Περσίδος 7 οὗσης αὐλωνοειδοῦς καὶ σκοπάς ἔχονσης ὑψηλὰς καὶ πυκνὰς ἐπὶ τούτων ἐφειστήκεισαν οἱ μέριστον φθεγγόμενοι τῶν ἐγχωρίων· διηρημένων γὰρ τῶν τόπων εἰς 20 φωνῆς ἀκοὴν οἱ παραλαμβάνοντες τὸ παραγγελθὲν διμοίως ἐτέροις παρεδίδοσαν, εἴτ' ἐκεῖνοι πάλιν ἄλλοις, ἔως εἰς τὸ τέρμα τῆς σατραπείας τὸ δοθὲν παραδοθῆ.

Τῶν δὲ περὶ τὸν Εὔμενῆ καὶ Πενκέτην ταῦτα 18 διοικούντων Ἀντιγονος, ἐπειδὴ προάγων μετὰ τῆς 25 δυνάμεως ἦκεν εἰς Σοῦσα τὸ βασίλειον, Σέλευκον μὲν ἀπέδειξε τῆς χώρας σατράπην καὶ δοὺς αὐτῷ στρατιώ-

4 Ἀντιγένη libri. 5 Περσίδος] πατρίδος R., corr. 1. m.
 7 τετυγκέναι F. 8 συνεχώρησεν] συνεφρόνησεν Madv. I p. 510;
 απ συνενόησεν? Dind. 18 ἐφειστήκεισαν Dind. 19 εἰς φωνῆς
 ἀκοήν] εἰς ἀκοής φωνῆν codd.; corr. Reiske et Dind. (cf. XIX
 41, 1; XX 33, 1). 20 μεταλαμβάνοντες F. 22 τὸ δοθὲν
 susp.; απ τὸ <μετα> δοθὲν? παραδοθείη F. 24 προσάγων RX.

τας προσέταξε πολιορκεῖν τὴν ἄκραν ἀπειθοῦντος [δὲ]
 Ξενοφόλου τοῦ θησαυροφύλακος, αὐτὸς <δὲ> μετὰ
 τῆς στρατιᾶς ἀνέζευξεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὕσης τῆς
 δόσου κανυκατώδους καὶ παντελῶς ἐπικινδύνου ἔνυκαῖς
 δυνάμεσι διελθεῖν. διὸ καὶ τὰς πορείας ἡναγκάξοντο 5
 νυκτὸς ποιεῖσθαι καὶ στρατοπεδεύεσθαι περὶ τὸν πο-
 2 ταμὸν ποὺν ἥλιον ἀνατέλλειν. οὐ μὴν ἡδυνήθη γε
 κατὰ πάντα ἀδικος γενέσθαι τῶν κατὰ τὴν χώραν
 κακῶν, ἀλλὰ καίπερ ἐνδεχομένως ἀπαντα ποάξις
 συχνοὺς ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν 10
 τοῦ καύματος, ἅτε καὶ τῆς ὕδας οὕσης περὶ κυνὸς
 3 ἀνατολᾶς. ἐπεὶ δὲ παρεγενήθη πρὸς τὸν Κορδάτην
 ποταμὸν, τὰ πρὸς τὴν διάβασιν παρεσκευάζετο. οὗτος
 δὲ ἐκ τινος δρεινῆς φέων ἔξεπιπτεν εἰς τὸν Πασιτίγρων,
 διὸ ἀπεῖχε τῆς Εὐμενοῦς στρατοπεδείας σταδίους δρυδοή- 15
 κοντα καὶ τὸ μὲν πλάτος εἶχεν ὡς ἀν τεσσάρων πλέ-
 θρων, δεξὺς δὲ ἦν τῇ καταφορᾷ προσεδεῖτο πλοῖων
 4 ἡ ζεύγματος. καταλαβὼν δ' ὀλίγα πλοῖα κοντωτὰ 332
 διεβίβασεν ἐν τούτοις τινάς τῶν πεζῶν, προστάξας
 τάφρον δοφύττειν καὶ χάρακα βαλλομένους ὑποδέχεσθαι 20
 τὴν λοιπὴν δύναμιν. Εὐμενῆς δὲ πυθόμενος παρὰ
 τῶν κατασκόπων τὴν ἐπιβολὴν τῶν πολεμίων, διαβάς
 τὸ ζεύγμα τοῦ Τίγριδος μετὰ στρατιωτῶν μὲν πεζῶν
 τετρακισχιλίων, ἵππεων δὲ χιλίων τριακοσίων κατέλαβε
 διαβεβηκότας τῶν Ἀντιγρόνου πεζοὺς μὲν πλείους τῶν 25

1. 2 δὲ post αὐτὸς posuit Reiske, post ἀπειθοῦντος libri.
 8 ἄνηκτος F. 12 ἐπιτολάς F. Κορδάτην] cf. Strab. XV 3, 6.
 13 post ποταμὸν F addit: ἐπέσχε τῆς πορείας καὶ. 14 Πασι-
 τίγρων] Τίγρην F, Πασι suprascripto ab alt. m. 15 διὸ ἀπεῖχε
 κτλ. ingens Diodori error (cf. XIX 17, 4). τῆς μὲν Εὐμ. στρ. RX.
 σταθμοὺς R.X. 17—19 προσεδεῖτο πλοῖον κοντωτῶν καὶ δι-
 εβίβασεν F. 20 βαλλομένους F. ἀποδέχεσθαι vel προσδ. Reiske.
 23 Τίγρητος F; cf. XIX 17, 3. πεζῶν μὲν Dind.

τρισχιλίων, ἵππεῖς δὲ τετρακοσίους καὶ τῶν εἰωθότων σποράδην διαβαίνειν ἐπὶ τὰς προνομάς οὐκ ἐλάττους ἔξακισχιλίουν. ἄφνω δὲ προσπεσὸν τεθορυβημένοις 5 τοὺς μὲν ἄλλους εὐθὺς ἐτρέψατο, τῶν δὲ Μακεδόνων 5 τοὺς ὑποστάντας τῇ βίᾳ καὶ τῷ πλήθει κατισχύσας φυγεῖν εἰς τὸν ποταμὸν πάντας κατηγάγασε. πάντων 6 δὲ δρμησάντων ἐπὶ τὰ πλοῖα ταῦτα μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐπιβάντων κατεποντίσθη, τῶν δὲ διανήχεσθαι τολμησάντων οἱ πλεῖστοι μὲν ὑπὸ τοῦ φεύγατος 10 παρενεχθέντες διεφθάρησαν, δλῆσι δὲ διεσάθησαν. οἱ δὲ ἀπειροι τοῦ κολυμβᾶν ὅντες τὴν αἰχμαλωσίαν 7 τῆς ἐν τῷ ποταμῷ τελευτῆς προκρίναντες ἥλωσαν, εἰς τετρακισχιλίους ὅντες. Ἀντίγονος δὲ θεωρῶν τοσοῦτο πλῆθος ἀπολλύμενον βοηθῆσαι μὲν οὐκ ἴσχυσε διὰ 15 τὴν τῶν πλοίων σπάνιν, ἀδύνατον δὲ εἶναι νομίζων 19 τὴν διάβασιν ἀνέξευξεν ἐπὶ πόλεως Βαδάκης, ἣ κεῖται παρὰ τὸν Εὔλαιον ποταμόν. οὕσης δὲ τῆς δοοιπορίας ἐμπύρου διὰ τὸ μέρεθος τῶν κανονάτων διεφθάρη τε πολλὰ σώματα καὶ τὸ στρατόπεδον εἰς ἀθυμίαν ἐνέπεσεν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει μείνας 2 20 ἡμέρας τινὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐκ τῆς κακοπαθείας ἀναλαβὼν ἔκρινε συμφέρειν ἀναξενγνύειν εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδικῆς κάκεῖθεν δρμώμενος κατακτᾶσθαι τὰς ἄνω σατραπεῖας. οὐσῶν δ' ὁδῶν δύο τῶν φερούσων εἰς Μηδίαν ἐκατέρᾳ προσῆν τι δυσχερέσ· ἢ μὲν

6 ἡράγκασε F. 8 ἐπιβατῶν RX. κατεποντίσθησαν F.

12 προκρίνοντες F, corr. 1. m. 13 ὅντες εἰς τετρακισχιλίους F;

cf. Plut. Eum. 14. 14 ἴσχυσαν X. 16 Βαδάκης RX Βαγάδης F;

urbs ignota (cf. Droysen l. l. p. 268 a. 1; Niese l. l. p. 262 a. 3 qui

de Σολόκη cogitat (Strab. XVI 1, 18)). 17 Εὔδατον F, corr.

1. m. 18 ἐφθάρη F. 19 εἰς ἀπορίαν ἥλθε (ἐνέπεσε 2. m. in

marg.) καὶ ἀθυμίαν F. 20 πεσεν RX. 23 ὁρμώμενον F ὁρμή-

μερος X.

γάρ ἐπὶ *Κόλωνος ὑπῆρχε καλὴ καὶ βασιλική, πανματώδης δὲ καὶ μακρά, παρεκτείνουσα σχεδὸν ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα, ἡ δὲ διὰ τῶν Κοσσαίων ἐθνῶν χαλεπὴ μὲν καὶ στενὴ καὶ παράρημνος καὶ διὰ πολεμίας, ἔτι δὲ τῶν ἀναγκαίων σπανίζουσα, σύντομος 5
 3 δὲ καὶ κατεψυγμένη. οὐ δάμιον δ' ἔστι ταύτην παρελθεῖν στρατόπεδον ἀνευ τοῦ πεῖσαι τοὺς τὴν δρεινὴν οἰκοῦντας βαρβάρους· αὐτόνομοι γάρ ὅντες ἐκ παλαιῶν χρόνων κατοικούσιν ἐν σπηλαίοις, προσφέρονται δὲ βαλάνους καὶ μύκητας, ἔτι δὲ τεταριχευμένα κρέα τῶν 10
 4 ἀγρίων ἤδη. τούτους Ἀντίγονος πεῖσαι μὲν ἢ δωροδοκεῖν ἀγενήτες ἠγείτο, τηλικαύτης αὐτῷ δυνάμεως συνακολουθούσης, προχειρισάμενος δὲ τῶν πελταστῶν τοὺς ἐπισημοτάτους καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς σφενδονήτας καὶ τοὺς ἄλλους ψιλοὺς εἰς δύο μέρη διελό- 15
 μενος τοὺς μὲν Νεάρχῳ παρέδωκε, προστάξας προάγειν 333 καὶ τὰ στενὰ καὶ τὰς δυσκωδίας προκαταλαμβάνεσθαι, τοὺς δὲ ἄλλους παρ' ὅλην τὴν δόδον τάξας αὐτὸς μὲν μετὰ τῆς φάλαγγος προῆγεν, ἔπι δὲ τῆς οὐραγύλας ἔταξε 5 Πλέωνα. οἱ μὲν οὖν μετὰ Νεάρχου προαποσταλέντες 20
 διλγασ μὲν σκοπάς προκατελάβοντο, τῶν δὲ πολλῶν καὶ μάλιστα ἀναγκαῖων τόπων ὑστερήσαντες συγχονούς

1 ἐπὶ *Κόλωνος] ἐπικολωνος R. (s. a.) ἐπὶ κολῶνος X ἐπὶ κάλωνος F, suprascripto o ab alt. m.: subest haud dubie urbis nomen a qua appellata Καλλωνῆτις (Pol. V 54, 7) vel Χαλωνῆτις regio (Strab. XVI 1, 1; Isid. Char. GGM. I p. 248) id quod iam viderunt Reiskeus et Madvigius I p. 130 a. 2 (cf. Droysen p. 269 a. 1; Niese p. 262 a. 4); nec tamen constat de urbis nomine (εἰς τὸν Κέλωνας XVII 110, 4; Καλλώνη Kiep. in mappa imp. Pers.); cf. quae de hac via Mordtmannus exponit SBA München 1876 p. 360 sqq.
 3 Κοσσάων RX; cf. XVII 59, 3; 111, 4.
 4 στενή, παράρημνος δὲ καὶ F.
 5 ἔτι — σπανίζουσα om. F.
 6 διελθεῖν F; at cf. infra § 8.
 11 τούτους μὲν οὖν F.
 12 τηλικαύτην δύναμιν αὐτῷ συνακολουθούσαν ξεων F.
 14 ἐπισήμους F.

ἀπέβαλον καὶ μόλις διεξέπεσαν ἐπικειμένων τῶν βαρ-
βάρων. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀντίγονον ἐπειδὴ ποθ' ἥκον 6
ἐπὶ τὰς δυσχωρίας, ἀβοηθήτοις κινδύνοις περιέπιπτον.
οἱ γὰρ ἐγχώριοι τῶν τόπων ἔμπειροι καθεστῶτες καὶ
5 τοὺς κρημνοὺς προκατειληφότες ἐπεκύλιον τοῖς δόσοι-
ποροῦσι πέτρας συνεχεῖς καὶ μεγάλας· ἂμα δὲ καὶ τοῖς
τόξοις πυκνοῖς χρόμενοι κατετίτρωσκον τοὺς μήτε
ἄμυνασθαι μήτ' ἐκκλίναι τὰ βέλη δυναμένους διὰ τὴν
δυσχωρίαν τῶν τόπων. κρημνώδους δ' οὖσης καὶ 7
10 δυσβάτον τῆς ὁδοῦ συνέβαινε τούς τε ἐλέφαντας καὶ
τοὺς ἵππους, ἕτι δὲ τοὺς ἐν τοῖς βαρέσιν ὅπλοις κιν-
δυνεύειν ἄμα καὶ πονεῖν, ἀδυνατοῦντας ἑαυτοῖς βοηθῆ-
σαι. εἰς τοιαύτην δ' ἀμηχανίαν συγκλεισθεὶς Ἀντίγονος 8
μετεμέλετο μὲν ἐπὶ τῷ μὴ πεισθῆναι τοῖς περὶ Πλ-
15 θωνα, συμβουλεύοντις χρημάτων πολασθαι τὴν πάρ-
οδον· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὺς ἀποβαλάν καὶ τοῖς δλοις
κινδυνεύσας διεσάθη μόγις ἐνναταῖος εἰς τὴν οἰκου-
μένην τῆς Μηδίας. τὸ δὲ στρατόπεδον διὰ τὴν συν- 20
έχειαν τῶν κακῶν καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακοπαθίας
20 ἐν αἰτίαις εἶχε τὸν Ἀντίγονον, ὥστε φωνὰς προΐεσθαι
δυσχερεῖς· ἐν ἡμέραις γὰρ τεσσαράκοντα τρισὶ μεγάλοις
ἀτρηγίμασι περιεπεπτώκεισαν. οὐ μὴν ἀλλὰ φιλαν-
θρώπως διμιλήσας τοῖς στρατιώταις δ' Ἀντίγονος <καὶ>
κατασκευασάμενος δαψιλῆ χορηγίαν πάντων τῶν ἐπι-

1 μόλις διεξέπεσαν codd. 2 ποθὲν X. 3 ἐπὶ] εἰς F,
qui post δυσχωρίας addit προκατειλαβέσθαι, punctis ab 2. m.
suprāpositis. 8 ἔγκλιναι F. 9. 10 κρημνώδους—συνέβαινε]
καὶ τοῦ κρημνώδους συνέβαινε F. 16 τοῖς ἄλλοις RX.
17 διεσάθη μόγις] προσεπεξῆλθε μόλις F. 19 κακοπαθίας RX
(item p. 38, v. 1). 20 ἐν αἰτίαις] ἐναντίον X. 21 ἐν ἡμέραις γὰρ
οὐχ διλαίς τεσσαράκοντα F; τρισὶ suprascr. 2. m.; 22 περι-
πεπτωκάς F, corr. 2. m.; περιεπεπτώκεσσαν Dind. 23 <καὶ>
add. Dind.

τηδείων ἀνέλαβε τὴν δύναμιν ἐκ τῆς πανοπαθίας.
 2 Πλέωνα δ' ἔξαπέστειλε κελεύσας περιελθεῖν πᾶσαν τὴν
 Μηδίαν καὶ συνάγειν ὡς πλεύτους ἵππεῖς τε καὶ πο-
 3 λεμιστὰς ἵππους, ἕτι δὲ ὑποξυγίων πλῆθος. τῆς δὲ
 χώρας ταύτης ἀεὶ τετραπόδων γεμούσης φαῦλως τὸ 5
 παραγγελθὲν συντελέσας δ' Πλέων ἤκεν ἄγων ἵππεῖς
 μὲν δισχιλίους, ἵππους δὲ σὺν ταῖς κατασκευαῖς
 πλεύτους χιλίων, τῶν δ' ὑποξυγίων τοσοῦτον ἀριθμὸν
 ὅστε δύνασθαι παθοπλίσαι πᾶν τὸ στρατόπεδον, καὶ
 προσέτι τάλαντα πεντακόσια τῶν βασιλικῶν χρημάτων. 10
 4 δ' ὁ Ἀντίγρονος τὸν μὲν ἵππεῖς εἰς τάξεις κατέστησε,
 τὸν δ' ἵππους τοῖς ἀπολωλεκόσι διαδοὺς καὶ τὸ πλῆ-
 θος τῶν ὑποξυγίων διαχαρισμένος ἀνεκτήσατο τὴν
 παρὰ τῶν στρατιωτῶν εὔνοιαν.
 21 Οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐμενῆ σατράπαι καὶ στρατηγοὶ 15
 πυθόμενοι τὸν πολεμίους ἐν τῇ Μηδίᾳ στρατοπε-
 δεύειν, διέστησαν πρὸς ἀλλήλους. Εὐμενῆς μὲν γὰρ
 καὶ Ἀντιγένης δ' τῶν ἀργυρασπίδων ἥγονύμενος καὶ 334
 πάντες οἱ τὴν ἀπὸ θαλάσσης ὀνάρβασιν πεποιημένοι
 πάλιν φόντο δεῖν ἐπὶ θάλατταν καταβαίνειν, οἱ δ' 20
 ἐκ τῶν ἄνω σατραπειῶν καταβεβηκότες ἀγωνιῶντες
 ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἔφασαν δεῖν ἀντέχεσθαι τῶν ἄνω
 2 τόπων. αὐξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς Εὐμενῆς δρᾶν διτ
 μερῶν οὐκ ἀξιόμαχόν ἔστι, συνεχώρησε τοῖς κατα- 25

3 Μηδίαν] σατραπείαν F. συναγαγεῖν F. 4 ἔτι—πλῆθος
 om. F. 9 παθοπλίσαι suspectum; parum probabilis Droyseni
 explicatio (p. 271 a. 1); καθιππίσαι Reiske; rectius Madvigius
 (I p. 510) καταπλοντίσαι (i. e. ἐμπλῆσαι ὀφελεῖας XIX 79, 6) vel
 καταπλοντήσαι (cf. Phot. 41; Kallenb. Philol. XXXVI p. 638).
 12 τοῖς δὲ τὸν ἵππους ἀπολωλεκόσι F. 17 ἀπ' ἀληθῶν F,
 corr. 2. m. in marg. 20 θάλασσαν F. 21 ἄνωθεν F. 22 ἀντ-
 ἔφασαν F. 24 ἀντέρεον F. 25 ἀξιόμαχος ἔσται F

βεβηκόσι τατράπαις. ἀναξεύξαντες οὖν ἀπὸ τοῦ Πα-
σιτίγριος προῆγον τῆς Περσίδος εἰς Περσέπολιν τὸ
βασίλειον, οὓς τῆς δόδοιπορίας ἡμερῶν εἶκοσι καὶ
τεσσάρων, ἦς ἦν ἡ πρώτη μὲν ἔως τῆς καλουμένης
5 Κλεμακος κοιλῆ, κανυματώδης δὲ καὶ σπανίζουσα τῶν
ἐπιτηδείων, ἡ λοιπὴ δὲ μετέωρος καὶ τὸν ἀέρα παντε-
λῶς ὑγιεινὸν ἔχουσα καὶ πλήρης τῶν ἐπετείων καρ-
πῶν· αὐλῶνάς τε γὰρ εἶχε πυκνοὺς καὶ συσκιοὺς καὶ 3
παραδείσους φυτείας ποικίλας, ἔτι δὲ παντοδαπῶν δέν-
10 δρων φυσικὰς συναγκίας καὶ δύσεις ὑδάτων, ὥστε
τοὺς δόδοιπορούντας μετὰ πολλῆς τέφψεως ἐνδιατρίβειν
τόποις ἡδίστοις πρὸς ἀνάπαυσιν. ἦν δὲ καὶ λειας
παντοδαπῆς πλῆθος, ἦν μεταπεμπόμενος Πευκέστης
παρὰ τῶν ἐγχωρίων διεδίδον δαψιλῆ τοῖς στρατιώταις,
15 ἐκκαλούμενος αὐτῶν τὴν εὔνοιαν. κατοικοῦσι δὲ ταύ- 4
την τὴν χώραν τῶν Περσῶν οἱ μαχιμώτατοι, πάντες
ὅντες τοξόται καὶ σφενδονῆται, πολυνανθρωπίχ τε πολὺ²²
διαφέρειν συμβαίνει τὴν χώραν ταύτην τῶν ἄλλων
σατραπεῖων. ὡς δέ ποθ' ἦκου εἰς Περσέπολιν τὸ βα-
20 σίλειον, Πευκέστης μέν, ὧν ταύτης τῆς χώρας στρα-
τηγός, θυσίαν ἐπετέλεσε μεγαλοπρεπῆ τοῖς θεοῖς καὶ
Ἀλεξάνδρῳ καὶ Φιλίππῳ, μεταπεμψάμενος δὲ ἐξ ὅλης
σχεδὸν τῆς Περσίδος ιερείων καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς
εὐωχίαν καὶ πανήγυριν χρησίμων πλῆθος εἰστίασε τὴν
25 δύναμιν. ἐπλήρωσε δὲ τῆς τῶν πανηγυριζόντων θυσίας 2
κύκλους τέσσαρας ἐντὸς ἀλλήλων δύτας καὶ περιεχο-

1 οὖν] γὰρ F. 5 κανυματώδης τε καὶ F. 7 [ἐπετείων]
ἔφεστίων R.X. 10 φυτείας Madv. I p. 510 (at cf. V 19, 2, 3).
συναγκίας codd.; in cod. R adn. 2. m. συνεχείας. δύσεις]
φύσεις codd.; corr. Rhod. et Reiske ('vel χύσεις'); βλύσεις Scal.
15 ταύτην αὐτῶν τὴν χώραν F. 19 ποτε F. 20 τῆς χώρας
ταύτης ὧν στρατηγός F (cf. XIX 79, 5); <σατράπης καὶ> στρ.
edd. 26 κύκλος X. ἐντὸς] ἐνὸς aut ἐκτὸς Reiske.

μένους ὑφ' ἐνὸς τοῦ μεγίστου· εἶναι δὲ συνέβαινε τοῦ μὲν ἔκτὸς τὴν περίμετρον δέκα σταδίων, ἣν ἀνεπλήρουν οἱ τε μισθοφόροι καὶ συμμάχον τὸ πλῆθος, τοῦ δὲ δευτέρου σταδίου δκτώ, καθ' ὃν ὑπῆρχον οἱ τε ἀργυράσπιδες Μακεδόνες καὶ τῶν ἑταίρων οἱ μετ' ⁵ Ἀλεξάνδρου στρατεύσαντες, τοῦ δ' ἔξῆς τὴν μὲν περιφέρειαν σταδίων τεσσάρων, τὸν δὲ τόπον ἀναπληροῦσθαι πατακειμένων τῶν τε δευτέρων ἡγεμόνων καὶ τῶν ἔξι τάξεως [καὶ] φίλων καὶ στρατηγῶν καὶ τῶν ἵππεων· τοῦ δ' ἐπὶ πᾶσιν, ὅντος δυεῖν σταδίων, δι- ¹⁰ ειλήφεισαν τὰς κλισίας οἱ τε στρατηγοί καὶ οἱ τὰς ἵππαρχίας ἔχοντες, ἔτι δὲ τῶν Περσῶν οἱ μάλιστα ¹⁵ τιμώμενοι. ἐν μέσῳ δὲ τούτων ὑπῆρχον βωμοὶ θεῶν καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλέππου. καὶ τὰς μὲν κλισίας ²³ 335 συνέβαινεν ἐκ φυλλάδος πατεσκευάσθαι, κεναλυμμένας ²⁰ αὐλαῖς καὶ παντοδαποῖς περιστρόμασι, χρηματούσης τῆς Περσίδος δαψιλῆ πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν, διεστημέναι δὲ τοὺς κύκλους ἀπ' ἄλληλων ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε μηδὲν μὲν παρενοχλεῖσθαι τοὺς ἐστιω- ²⁵ μένους, πλησίον δ' εἶναι πάσας τὰς παρασκευάς. πάν- ²⁰ των δὲ κατὰ τρόπον ὑπηρετούμενων ἐπεσημαίνετο τὸ πλῆθος τὴν τοῦ Πευκέστου προθυμίαν καὶ φανερὸς ἦν ἐπιδεικνυόμενος τὸν Πευκέστην πολιτεύεσθαι πρὸς τὸ πλῆθος τῆς στρατηγίας δρεγμένον, ἐπλάσατο ²⁵ φευδεῖς ἐπιστολάς, διὰ δὲ τούτων τούς τε στρατιώτας

² τοὺς μὲν ἔκτὸς F. ἢν ἀνεπλήρουν] ἀνεπλήρουν δὲ F. ⁵ 5 ἐτέρων X. ⁶ τοὺς δ' ἔξῆς F. ⁹ [καὶ] del. Madv. I p. 510 (cf. Droysen Hell. II² 1 p. 272). ¹⁰ δύντος ἐντὸς δυοῖν στ. F. διειλήφεσαν Dind. ¹¹ καὶ τὰς ἵππαρχίας F. ¹⁹ μηδὲν μὲν παρενοχλεῖσθαι τοὺς ἐστιωμένους] μηδένα ἐμπαρενοχλεῖσθαι τῶν ἐστιωμένων F. ²² φανερὸν ἢν ἐπισθέτων R.X. ²⁵ ἐπλάσατο F.

εὐθαρσεῖς πρὸς τὰς μάχας κατεσκεύασεν καὶ τοῦ Πευ-
κέστου τὸν δῆμον καὶ τὸ πρόσχημα ταπεινώσας ἔαυτὸν
εἰς ὕψος ἤγαγε καὶ προσδοκίαν ἐλπίδων ἀγαθῶν παρὰ
τοῖς πλήθεσιν. ἦν δ' ὁ νοῦς τῶν γεγονμένων ὅτι 2
5 τὸ μὲν Ἀλεξάνδρου παιδίον Ὄλυμπιάς παραλαβοῦσα
κεκόμισται καὶ τὴν Μακεδονίας βασιλείαν κνηστῶς, ἀν-
αιρεθέντος Κασάνδρου, Πολυπέροχων δὲ διαβέβηκεν εἰς
Ἀσίαν πρὸς Ἀντίγονον ἔχων τῆς βασιλικῆς δυνάμεως
τὴν κρατίστην καὶ τοὺς ἐλέφαντας, ἔστι δὲ προσάγων
10 ἥδη περὶ Καππαδοκίαν. ἡ δ' ἐπιστολὴ Συρίοις γε- 3
γραμμένη γράμμασιν ἀπέσταλτο παρὰ Ὁρόντου τοῦ
σατραπείαν μὲν ἔχοντος Ἀρμενίας, φίλον δὲ ὄντος
Πευκέστη, πιστευθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς διὰ τὴν
συνήθειαν τὴν προϋπάρχουσαν τοῖς σατράπαις δὲν
15 Εὐμενῆς ἐκέλευσε περιενεγκεῖν καὶ δεῖξαι τοῖς τε ἥγε-
μόσι καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν τοῖς πλείστοις, τὸ δὲ
στρατόπεδον ἀπαν μετετέθη ταῖς διανοίαις καὶ πάντες
ἀπέβλεπον πρὸς τὰς Εὐμενοῦς ἐλπίδας, ὡς τούτου
δυνηθομένου καὶ προάγειν διὰ τῶν βασιλέων οὓς ἂν
20 βούληται καὶ δίκαιας λαβεῖν παρὰ τῶν ἀδικούντων.
μετὰ δὲ τὴν εὐωχίαν Εὐμενῆς βουλόμενος καταπλήξα- 4
σθαι τοὺς ἀπειδοῦντας ἢ στρατηγίας δρεγομένους παρ-
ῆγαγεν εἰς κοίσιν Σιβύριον, διὸ ἦν τῆς μὲν Ἀραχωσίας
σατράπης, Πευκέστου δὲ μάλιστα φίλος, ἔλαθε δὲ αὐ-
25 τὸν τῶν ἵππεων τινὰς ἀποστέλλας εἰς Ἀραχώτας· καὶ
τὰς ἀποσκευὰς κελεύσας παρελέσθαι εἰς τηλικούτους
περιέστησε κινδύνους ὥστε, εἰ μὴ λαθὼν διέδρα,

1 κατασκευάσαι F, corr. 2. m. 3 ἤγαγε] ἥρε Cobet p. 251
(at cf. XIX 48, 5; 61, 5). 9 δὲ] τε R. προσάγων RX; προάγων
F, supraser. ab alt. m. σ. 11 τοῦ om. RX; in cod. F suppl. 2. m.
23 Σιβύριον X Σιβήριον F; cf. XVIII 3, 3 saepius. 24 φίλος
μάλιστα X. 25 Ἀραχώτους X.

24 θανάτῳ περιέπεσεν ἀν ὑπὸ τοῦ πλήθους. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τοὺς μὲν ἄλλους καταπληξάμενος, ἐκυρώθη δὲ δύκον καὶ πρόσχημα μέγα περιποιήσας μετεβάλετο πάλιν καὶ τὸν Πευκέστην λόγοις φιλανθρώποις καὶ μεγάλαις ἐπαγγελίαις προσαγαγόμενος εὔνους ἐκυρώθη⁵ καὶ πρόδημον κατεσκεύασεν εἰς τὸ τοῖς βασιλεῦσι συν-
2 αγωνίζεσθαι. σπεύδων δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων σατρα-³³⁶
πῶν καὶ στρατηγῶν ἀσπερ δύμηρα λαβεῖν τοῦ μὴ κατα-
λείψειν αὐτόν, προσεποιήθη χρημάτων σπανίζειν καὶ παρεκάλεσεν ἔκαστον κατὰ δύναμιν δανεῖσαι τοῖς βα-¹⁰
3 σιλεῦσι. λαβὼν δὲ παρ' ἀν ἐδόκει συμφέρειν ἡγε-
μόνων τετρακόσια τάλαντα τοὺς πρότερον ὑπόπτους
ὅντας ἐπιβούλεύειν ἢ καταλείψειν πιστοτάτους φύλακας
ἔσχε τοῦ σάματος καὶ συναγωνιστάς.

4 Οὗτος δὲ αὐτοῦ περὶ τούτων πρὸς τὸ μέλλον¹⁵
στρατηγοῦντος ἡκόν τινες ἐκ Μηδίας ἀπαγγέλλοντες
ὅτι μετὰ τῆς δυνάμεως Ἀντίγονος τὴν ἀνάξεξιν ἐπὶ
τῆς Περσείδος εἴη πεποιημένος. ἂ δὴ πυθόμενος καὶ
αὐτὸς ἀνέξευξε, διεγνωκὼς ἀπαντάν τοῖς πολεμοῖς καὶ
5 διακινδυνεύειν. κατὰ δὲ τὴν δοδοπορίαν δευτεραῖος²⁰
θυσίαν ἐπετέλεσε τοῖς θεοῖς καὶ τὴν δύναμιν εὐωχήσας
πολυτελῶς τὰ μὲν πλήθη πρὸς εὔνοιαν προεκαλέσατο,
αὐτὸς δὲ κατὰ τὴν μέδην συμπεριενεχθεὶς τῶν παρα-
ληφθέντων τοῖς εἰς τὸ πλευράν δρμήσασιν ἐνέπεσεν εἰς
ἀρρωστίαν. διόπερ ἡμέρας τινὰς ἐπέσχε τῆς πορείας,²⁵
καταβαρούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους· ἢ δὲ δύναμις ἐν
ἀθυμίᾳ καθειστήκει, τῶν μὲν πολεμίων προσδοκώμενων

5 εὔνους ἐκυρώθη κατεσκεύασε καὶ πρόδημον F. 13 κατα-
λείψαι F. 15 οὗτο F. 18 εἴη] ἦνε F. ἀ δὴ] ἥδη F.
21 ἐπιτελέσας F. 22 προσεκαλέσατο XF. 26 ἐν τῇ &θν-
μίᾳ RX.

ταχέως συνάψειν, τοῦ δ' ἵκανωτάτου τῶν στρατηγῶν
ὑπὸ τῆς νόσου πιεξομένου. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦ πάθους 6
κριθέντος ἐπειδὴ βραχέως αὐτὸν προσανέλαβε, προϊγε
μετὰ τῆς δυνάμεως ἀφηγούμενου Πενκέστου καὶ Ἀντι-
5 γένους, αὐτὸς δὲ φορέω κομιζόμενος ἐπηκολούθει τοῖς
οὐραγοῦσιν, δπως μὴ διὰ τὸν θόρυβον καὶ τὴν στενο-
χωσίαν παρενοχλοίτο.

‘Ως δ' ἡμέρας ὁδὸν ἀπέσχον ἀπ' ἀλλήλων τὰ στρα- 25
τόπεδα, κατασκόπους ἔπειμψαν ἀμφότεροι καὶ μαθόντες
10 τὰ πλήθη καὶ τὰς προαιρέσεις τῶν πολεμίων παρ-
εσκευάσαντο μὲν πρὸς τὸν πίνδυνον, διελύθησαν δὲ
χωρὶς μάχης· προβεβλημένοι γὰρ ἀμφότεροι ποταμόν 2
τινα καὶ χαράδραν ἔξεταξαν μὲν τὰς δυνάμεις, διὰ δὲ
τὰς τῶν τόπων δυσχωρίας οὐκ ἡδυνήθησαν διαγωνί-
15 σασθαι. καταστρατοπεδεύσαντες δ' ἀλλήλων ἀπὸ στα-
δίων τριῶν ἐπὶ μὲν ἡμέρας τέσσαρας ἀκροβολιζόμενοι
καὶ προνομεύοντες τὴν χώραν διετέλεσαν, πάντων
σπανίζοντες, τῇ πέμπτῃ δὲ Ἀντίγονος πρεσβευτὰς ἔξ-
απέστειλε πρός τε τοὺς σατράπας καὶ τοὺς Μακεδόνας,
20 ἀξιῶν Εὐμενεῖ μὲν μὴ προσέχειν, ἔαυτῷ δὲ πιστεύειν·
συγχωρήσειν γὰρ ἔφη τοῖς μὲν σατράπαις ἔχειν τὰς 3
ἰδίας σατραπείας, τῶν δὲ ἄλλων τοῖς μὲν χώραν πολ-
λὴν δώσειν, τοὺς δὲ εἰς τὰς πατρίδας ἀποστελεῖν μετὰ
τιμῆς καὶ δωρεᾶν, τοὺς δὲ στρατεύεσθαι βουλομένους
25 διανεμεῖν εἰς τὰς ἑκάστῳ καθηκούσας τάξεις. τῶν δὲ 4
Μακεδόνων οὐ προσεχόντων τοῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ
προσαπειλούντων τοῖς πρεσβευταῖς Εὐμενῆς παρελθὼν

2 πιεξομένον F. 3 αὐτὸν X. 5 φορείω F; ἐν φορείσι
Plut. Eum. 14. 6 θυραγοῦσιν X. 7 παρενοχλεῖτο X.
18 δὲ F. 19 τε om. F. 20 πιστεῦσαι F. 21 συγχωρεῖν F.
23 ἀποστέλλειν F. 25 διανέμειν libri; corr. Wess. τῶν Μακε-
δόνων δὲ F. 26 καὶ om. F.

ἐπήνεσέν τε αὐτοὺς καὶ λόγου εἶπε τῶν παραδεδομένων μὲν καὶ παλαιῶν, οὐκ ἀνοίκειον δὲ τῆς περιστάσεως. ἔφη γὰρ ἐρασθέντα λέοντα παρθένου δια-³³⁷
 λεχθῆναι τῷ πατρὶ τῆς κόρης ύπερ τοῦ γάμου, τὸν δὲ πατέρα λέγειν ὡς ἔτοιμος μέν ἐστιν αὐτῷ δοῦναι, ⁵ δεδοικέναι δὲ τοὺς ὄνυχας καὶ τοὺς δδόντας, μήποτε γῆμας καὶ παροξυσθεὶς διά τινα αἰτίαν προσενέγκηται ⁶ τῇ παρθένῳ θηριώδῃς. τοῦ δὲ λέοντος ἔξελόντος τούς τε ὄνυχας καὶ τοὺς δδόντας τὸν πατέρα, θεωρήσαντα πάντα δι' ἓν ἦν φοβερὸς ἀποβεβληκότα, τύπτοντα τῷ ¹⁰ ἔντλῳ φρεσίως ἀποκτεῖναι. τὸ παραπλήσιον οὖν ποιεῖν ⁷ καὶ τὸν Αντίγονον· μέχρι τούτου γὰρ ποιεῖνται τὰς ἐπαγγελίας ἕως ἂν τῆς δυνάμεως κυριεύσῃ καὶ κολάσῃ τηνικαῦτα τοὺς ἀφηγουμένους. ἐπισημαίνομένον δὲ τοῦ πλήθους ὡς δρόσος λέγοντος τότε μὲν ἔλυσε τὴν ¹⁵ ¹⁶ καλησίαν· νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης ἤκου τινες ηὔτομοι ληπτέτες μὲν ἐκ τῆς Ἀντιγόνου στρατοπεδείας, λέγοντες δ' ὅτι παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις Ἀντίγονος ἀναξενγυνέειν περὶ δευτέρου φυλακῆν. δ' Ἕνμενῆς συλλογιζόμενος ἀληθῶς ὑπέλαβε τοὺς πολεμίους ἀποχωρήσειν ²⁰ ²¹ εἰς τὴν Γαβηνήν· αὕτη γὰρ ἀπέχουσα τριῶν ἡμερῶν δόδον ἀκέραιος ἦν καὶ πλήρης καρπῶν καὶ χορτασμάτων καὶ καθόλου τῶν δυναμένων χορηγῆσαι τὰ ἐπιτήδεια

1 τὸν παραδεδομένον μὲν καὶ παλαιὸν RX. 3 ἐρασθῆναι F. 6 δέδοικε F. 8 τὴν πάρθενον RX. ἀφειλόντος τοὺς ὄνυχας καὶ τοὺς δδόντας ἔξελόντος F. 10 φοβερὸς ἦν F. ἀπτοντα X. 12 μέχρι γὰρ τούτου F. 14 τηνικαῦτα om. RX. 15 διέλυσε F. 18 παρήγγειλε F. ἀναγείξειν F. 20 ὁπέβαλε libri; corr. Rhod. 21 εἰς om. X. Γαβηνήν] ita RX semper (cf. XIX 34, 7); item οἱ Γαβηνοί (Plut. Eum. 15) et Γαβηνα urbs (Ptol. VI 2, 13); Γαβηνή F semper sicut Polyaenus IV 6, 18; Γαβηνή Strab. XVI 1, 18; cf. Droysen l. l. p. 278 a. 1; Niese l. l. p. 265 a. 3. αὕτη F. 22 καὶ om. F.

μεγάλαις δυνάμεσι δαψιλῶς. πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ³
 ἀγαθόῖς ὁ τόπος αὐτὸς συνήργει, ποταμοὺς ἔχων καὶ
 χαράδρας δυσεξόδους. σπεύδων οὖν φθάσαι τοὺς πο-
 λεμίους τὸ δύμοιον ἐπράξει. τῶν μὲν μισθοφόρων τινὰς
⁵ χοήμασι πείσας ἔξεπεμψεν ὡς αὐτομόλους, συντάξας
 λέγειν ὅτι διέγνωκεν Εὔμενῆς υποτὸς ἐπιτίθεσθαι τῷ
 χάρακι· αὐτὸς δὲ τὴν μὲν ἀποσκευὴν προαπέστειλε,
 τοῖς δὲ στρατιώταις παρήγγειλε τὴν ταχίστην δειπνο-
 ποιησαμένοις ἀναξευγνύειν. τῶν ἀπάντων δξέως συν- ⁴
¹⁰ τελεσθέντων Ἀντίγονος ἀκούσας τῶν αὐτομόλων ὅτι
 μάχεσθαι υποτὸς διεγνώκασιν οἱ πολέμιοι, τῆς μὲν
 πορείας ἀπέσχετο, διέτασσε δὲ τὴν δύναμιν εἰς τὸν
 κίνδυνον. τοῦ δὲ περὶ τῶν θιρυβούμενου καὶ περὶ ⁵
 τοῦ μέλλοντος ἀγωνιῶντος ἔλαθον οἱ περὶ τὸν Εὔμενῆ
¹⁵ προλαβόντες καὶ τὴν δόδοιπορίαν ποιούμενοι κατὰ τάχος
 εἰς τὴν Γαβηνήν. ὁ δ' Ἀντίγονος μέχρι μέν τινος ἐν
 τοῖς ὅπλοις συνεῖχε τὴν δύναμιν, ὡς δὲ παρὰ τῶν
 κατασκόπων ἐπύθετο τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐναντίων,
 γνοὺς αὐτὸν κατεστρατηγημένον οὐδὲν ἤτον ἀντείχετο
²⁰ τῆς αὐτῆς προαιρέσεως. παραγγέλλας οὖν τοῖς στρατιώ- ⁶
 ταις ἀναξευγνύειν, προηγει σύντονον τὴν πορείαν ποιού-
 μενος καὶ διωγμῷ παραπλήσιον. προέχοντος δ' Εὔμε-
 νοῦς δύο φυλακᾶς δρῶν ὅτι καταλαβεῖν οὐ δύσθιν ἐστι
 τῇ δυνάμει πάσῃ τοὺς τοσοῦτο προειληφότας, ἐπενόησέ
²⁵ τι τοιοῦτο. τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν παραδοὺς Πλέθωνι ⁷
 προσέταξε κατὰ σχολὴν ἀκολουθεῖν, αὐτὸς δὲ τοὺς
 ἵππεῖς ἀναλαβὼν ἤλαυνεν ἀπὸ ἀντῆρος καὶ περιλαβὼν
 ἄμ' ἡμέρᾳ τὴν οὐφαρίαν τῶν πολεμίων καταβαίνουσαν

² αὐτὸς F, οἵτις super ὃς posito. ¹⁷ συνείχει εἶχε F.
 19 αὐτὸν X. ²⁵ τι om. RX. τοιοῦτον F. ²⁷ παρελαβὼν F,
 suprascr. a 1. m. κατα.

ἀπό τινος ἀκρολοφίας ἐπέστη ταῖς ἀκρωσίαις, φανερὸς
 8 ὥν τοῖς ἐναντίοις. οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐμενῆ θεωρήσαν-338
 τες ἔξι ἵκανοῦ διαστήματος τῶν πολεμίων ἵππεῖς καὶ
 δόξαντες εἶναι πλησίον ἀπασαν τὴν δύναμιν, τῆς μὲν
 πορείας ἐπέσχουν, τὴν δὲ στρατιὰν διέτασσον, ὡς αὐτίκα 5
 9 τῆς παρατάξεως γενηδομένης. οἱ μὲν οὖν ἡγεμόνες
 ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων τὸν προειδημένον τρόπον
 ἀλλήλους κατεστρατήγησαν, ὥσπερ προσαγωνιζόμενοι
 περὶ συνέσεως καὶ δεινώντες ὅτι τὰς ἐλπίδας ἐν αὐ-
 10 τοῖς [άντ]έχουσι τῆς υἱκης. δ’ οὖν Ἀντίγονος διὰ 10
 ταύτης τῆς ἐπινοίας ἐκάλυψε μὲν τοὺς πολεμίους
 προάγειν εἰς τούμπροσθεν, αὐτῷ δὲ δοὺς ἀνεσιν εἰς
 τὸ προσδέξασθαι τὴν δύναμιν, ἐπειδὴ τὸ στρατόπεδον
 ἦκεν, ἅπαν ἔξεταξεν εἰς μάχην καὶ κατέβαινε συν-
 27 τεταγμένος ἐπὶ τοὺς πολεμίους καταπληκτικῶς. εἶχε 15
 δὲ τοὺς σύμπαντας σὺν τοῖς διὰ Πλευρῶνος καὶ Σελεύ-
 κου προσγενημένοις πεζούσι μὲν πλείους τῶν δισμυ-
 φίων δικασισχιλίων, ἵππεῖς δὲ δικασισχιλίους πεντα-
 κοσίους, ἐλέφαντας δὲ ἔξηκοντα πέντε.

Διηγαμέναις δ’ ἔχορήσαντο ταῖς τάξεσιν οἱ στρα- 20
 τηγοί, διαμιλλάμενοι καὶ περὶ τῆς ἐν τούτοις ἐμπειρίας
 2 πρὸς ἀλλήλους. Εὐμενῆς μὲν γάρ ἐπὶ τοῦ λαιοῦ
 πέρατος ἔταξεν Εὔδημον τὸν καταγαγόντα τοὺς ἐλέ-
 φαντας ἔξι Ἰνδῶν, ἔχοντα τὸ περὶ αὐτὸν ἄγημα τῶν
 ἵππων, ὃντων ἐκατὸν πεντήκοντα, πρόταγμα δὲ τού- 25

1 ἀκρωσίαις X. ἀκρωσίαις F. 3 ἵππεῖς om. F. 5 ἐπ-
 ἴσχε F. στρατεῖσιν F. 6 γενομένης F, corr. 1. m. 8 κατα-
 στρατηγήσαντες F. 9 δεινώντες Dind. αὐτοῖς RX. 10 ἀντ-
 έργονοι codd.; corr. Wess. (cf. XX 7, 5 saepius). 12 αὐτῷ X.
 21 καὶ om. X. 23 Εὔδημον RVF Εὔδαιμον X; cf. XIX 14, 1.
 24 αὐτὸν R. 25 sqq. cf. XIX 14, 8.

των εῖλας δύο ξυστοφόρων ἐπιλέκτων, βάθος ἔχούσας
 ἵππεων πεντήκοντα. καὶ συνῆψε μὲν τούτους τοῖς ³
 ὑπερδεξίοις τῆς ὑπωρίας, ἔξῆς δὲ τούτοις Στάσανδρον
 τὸν στρατηγὸν ἔταξεν ἔχοντα τοὺς ἰδίους ἵππεis ἐννα-
⁵ κοσίους πεντήκοντα. μετὰ δὲ τούτους ἔστησεν Ἀμφε- ⁴
 μαχον τὸν Μεσοποταμίας σατράπην, φῶ συνηκολούθουν
 ἵππεis ἔξακόσιοι, συνάπτοντας δὲ τούτοις τοὺς ἔξ
 Ἀραχωτῶν ἵππεis ἔξακοσίους, ὃν ἡγείτο πρότερον μὲν
 Σιβύνετος, διὰ δὲ τὴν ἐκείνου φυγὴν μετειλήφει τὴν
¹⁰ ἡγεμονίαν Κεφαλῶν. ἔξῆς δ' ἦσαν πεντακόσιοι μὲν ⁵
 ἐκ Παροπανισάδῶν, οἱ δὲ τούτοις ἶσοι Θρᾷκες ἐκ τῶν
 ἄνω κατοικιῶν. πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ἔταξεν ἐλέ-
 φαντας μὲν ἐν ἐπικαμπίῳ τεσσαράκοντα πέντε, τοξότας
 δὲ καὶ σφενδονήτας ἐν τοῖς τῶν θηρίων διαστήμασι
¹⁵ τοὺς ἴνανούς. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ὀχυρωσάμενος ⁶
 τὸ λαιὸν κέρας συνῆψεν αὐτῷ τὴν φάλαγγα. ταύτης
 δὲ τὸ ἄκρον ἐπεῖχον οἱ ξένοι, πλείους δύτες τῶν
 ἔξακισχιλίων, τὸ δ' ἔξῆς οἱ καθωπλισμένοι μὲν εἰς τὰ
 Μακεδονικά, παντοδαποί δ' δύτες τοῖς ἔθνεσιν, εἰς
²⁰ πεντακισχιλίους. Μετὰ δὲ τούτους ἑτάχθησαν οἱ Ma- ²⁸
³³⁹ κεδόνες ἀργυράσπιδες, δύτες μὲν πλείους τρισχιλίων,
 ἀνίκητοι δὲ καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς πολὺν φόρον παρεχό-
 μενοι τοῖς πολεμίοις. ἐπὶ πᾶσι δὲ *τοὺς ἐκ τῶν ὑπ-

¹ εῖλας codd. semper. βάθος] immo μῆκος Reiske. ² συν-
 ἥψε] ὁδὸν F, corr. 2. m. μὲν om. RX. ³ τῆς ὑπερωρίας RX
 τοὺς ὑπερορίους F; corr. Rhod. Τάσσανδρος στρατηγὸν F.
⁴ ἔταξεν om. F, post πεντήκοντα (v. 5) suppl. 2. m. ⁷ συν-
 απτονται F. ⁸ Άραχωτῶν RX (cf. XIX 48, 3); Άραχωσίας F.
 ἔξακοσίους] cf. XIX 14, 6. ¹¹ Παροπανισάδων RX; Παραπα-
 μισάδων F, corr. 2. m. οἱ δὲ] καὶ οἱ F. τούτοις ἶσοι D. con-
 stanter; τούτων RX. ¹⁶ λαιὸν] δεξιὸν libri; corr. in cod. R
 manus 2. ^{20. 21} οἱ ἀργυράσπιδες Maen. Schaeff. Melet. p. 9.
²¹ οὐ πλείους F. ²³ *τούς] cf. ad p. 48 vv. 2. 3.

ασπιστῶν, δυτας πλείους τρισχιλίων, ἀφηγούμενον τούτων τε ὅμα καὶ τῶν ἀργυρασπίδων Ἀντιγένους καὶ 2 Τεντάμον. πρὸ δὲ πάσης τῆς φάλαγγος ἔστησεν ἐλέφαντας τεσσαράκοντα καὶ τὰ τούτων διαστήματα τοῖς 3 ϕιλικοῖς τάγμασιν ἀνεπλήρωσεν. ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ 5 κέρατος ἔξεταξε τὸν ἵππεῖς, ἔχομένος μὲν τῆς φάλαγγος τὸν ἐκ Καρμανίας δικαιοσίους, ἀν Τληπόλεμος σατράπης ἦγεντο, ἔξῆς δὲ τὸν καλονυμένον τοῦς ἑταίρους 10 ἐννακοσίους καὶ τὸ Πενκέστον καὶ Ἀντιγένους ἄγημα, τριακοσίους ἔχον ἵππεῖς μιᾶς περιελημμένοντος εἴλη, ἐπ' 15 ἀκρον δὲ τοῦ κέρατος τὸ Εὐμενοῦς ἄγημα, τὸν ἵσον τοῦς ἔχον ἵππεῖς, καὶ τούτων πρόταγμα τῶν Εὐμενοῦς παλδῶν εἴλας δύο, συνεστηκυῖας ἐκατέφας ἐξ ἵππεων πεντήκοντα, καὶ πλεγίας φυλαττούσας ἔξω τοῦ κέρατος εἴλας τέσσαρας, ἐν αἷς ἦσαν ἵππεῖς ἐπίλεκτοι διαικόσιοι. 20 4 χωρὶς δὲ τούτων ἀπὸ πασῶν τῶν ἵππαρχιῶν ἐπιλεγμένοντος τάχεσι καὶ ταῖς φύμασι ἵππεῖς τριακοσίους ἔστησε κατόπιν τοῦ περὶ αὐτὸν ἀγήματος. παρὰ δὲ τὴν δλην τοῦ κέρατος τάξιν προέταξεν ἐλέφαντας τεσσαράκοντα. ἡ δὲ πᾶσα δύναμις ἦν τῶν περὶ τὸν 25 Εὐμενῆ πεζοῦ μὲν τρισμύριοι πεντακισχλιοι, ἵππεῖς δὲ ἐξακισχλιοι ἐκατόν, ἐλέφαντες δὲ ἐκατὸν τεσσαρεσκατόδεκα.

1 ἀφηγούμενον] ἀφηγούμενονς RX. ὁφηγούμενων F (ἀφ. 2. m.); corr. Wess. (cf. XIX 24, 6). 2. 3 Ἀντιγένους καὶ Τεντάμον om. RX; haud scio an amplior quaedam statuenda sit lacuna (cf. ad vv. 20—23). 5 τέλυμασιν] τὴν τάξιν libri; corr. Dind. (cf. XIX 40, 1. 3). 6 ἔξεταξε] ἔταξε Hertl. III p. 32. 8 cf. XIX 14, 6. 10—12 μιᾶς — ἵππεῖς om. F, suppl. in marg. 2. m. 11 cf. Plut. Eum. 7. 14 cf. XIX 82, 2. 16 ἀπὸ πασῶν] ἀπεσῶν F. 19 τάξιν om. RX. 20—23 hi numeri non conficiuntur ex eis qui supra produntur (cf. Droysen l. l. p. 281 a. 2). 22 δεκατέσσαρες F.

'Αντίγονος δ' ἐκ μετεώρων τόπων κατιδὼν τὴν τῶν 29 πολεμίων τάξιν πρὸς ταύτην ἀρμοζόντως διεκόσμησε τὴν ίδιαν δύναμιν. ὅφεν γάρ τὸ τῶν ἐναντίων δεξιὸν κέρας ὡχυρωμένον τοῖς τε θηρίοις καὶ τοῖς κρατίστοις 5 τῶν ἵππεων ἀντέταξε τοὺς ἔλαφος τάτους τῶν ἵππων, οἵ κατὰ στόμα μὲν ἤμελλον φυγομαχῆσειν ἀραιοὶ διαστάντες, ἐκ μεταβολῆς δὲ διαγωνιεῖσθαι καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ποιήσειν ἄπορακτον τῶν ἐναντίων τοῦτο τὸ μέρος ὃ μάλιστα ἐπίστευον. ἔστησε δ' ἐπὶ ταύτης τῆς φά- 2 λαγγος τούς τε ἐκ Μηδίας καὶ Παρθυαίας ἀφιπποτο- 10 ξότας καὶ λογχοφόρους, ὅντας μὲν χιλίους, πεφυκότας δ' εὖ πρὸς τὴν ἐκ μεταβολῆς ιούσιν, ἔξης δὲ τοὺς ἀπὸ Θαλάσσης συναναβεβηκότας Ταραντίνους δισκιλίους καὶ διακοσίους, ἐπιλέκτους ἐν ἐνέδραις καὶ καλῶς διακε- 15 μένους ταῖς εὐνοίαις πρὸς αὐτόν, τοὺς δ' ἀπὸ Φρυγίας καὶ Λυδίας χιλίους, τοὺς δὲ μετὰ Πλευρανούς χιλίους πεντακοσίους καὶ τοὺς μετὰ Λυσανίου ἔνστοφόρους τετρακοσίους, ἐπὶ πᾶσι δὲ τούς τε ἀμφίποντος δυομαξο- 20 μένους καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄνω κατοικούντων <Θρακῶν> 340 δικτυοκοσίους, καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον κέρας ὑπὸ τούτων 3 ἐπιληροῦτο τῶν ἵππεων, ὃν ἀπάντων Πλευρανούς εἶχε τὴν ἡγεμονίαν· τῶν δὲ πεζῶν πρῶτοι μὲν ἐτάχθησαν οἱ 35 ξένοι, πλείους ὅντες τῶν ἐννακισχιλίων, μετὰ δὲ τού-

1 δὲ F. 3 τὴν δύναμιν τὴν ίδιαν RX. 7. 8 καὶ ἐκ μεταβολῆς ἀγωνιεῖσθαι F. 9 ἐπίστευεν libri; corr. Rhod. ἐπὶ ταύτης τῆς φάλαγγος susp.; cf. infra § 4. 10 Παρθυαίας] Παρθούνιας RVX; corr. Wess.; Άρμενίας F. ἀφιπποτοξότας F; ἀμφιποτ. Dind. 13 Ταραντίνους] cf. Ael. tact. II 13; Liv. XXXV 28; Droysen 1.1. p. 282 a. 2. 14 διακοσίους καὶ δισκ. F. ἐν om. F. 15 τοὺς δ' ἀπὸ Φ.] ἔχομένους δὲ τούτων τοὺς ἀπὸ Φ. F. 16 κ. καὶ πεντακ. F. 17 ἀμφίποντος] ἀσθίπ- ποντος RV ἀνθίποντος XF; corr. Wess. (cf. Ael. tact. II 4; XXXVIII 3). καὶ f. delendum esse censet Wess. 19 κατοικῶν Dind.; <Θρακῶν> addendum esse mihi videtur (cf. XIX 27, 5).

τους Λύκιοι καὶ Παμφύλιοι τρισχίλιοι, παντοδαποὶ δ'
εἰς τὰ Μακεδονικὰ καθωπλισμένοι πλείους τῶν ὀκτα-
κισχιλίων, ἐπὶ πᾶσι δὲ Μακεδόνες οὐ πολὺ ἐλάττους
τῶν ὀκτακισχιλίων, οὓς ἔδωκεν Ἀντίπατρος καθ' ὃν
4 καιρὸν ἐπιμελητὴς ἀπεδείχθη τῆς βασιλείας. τῶν δ'⁵
ἰππέων πρῶτοι μὲν ἡσαν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος συν-
άπτοντες τῇ φάλαγγι μισθοφόροι παντοδαποὶ πεντα-
κόσιοι, ἕξης δὲ Θρᾷκες χιλιοί, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων
πεντακόσιοι, ἔχομενοι δὲ τούτων οἱ προσαγορευθέντες
ἕταιροι χίλιοι, Αημήτριον ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν Ἀντί-¹⁰
γόνον, τότε πρώτως μέλλοντα συναγωνίζεσθαι τῷ πατρὶ.
5 ἐπ' ἄκρον δὲ τοῦ κέρατος ἦν τὸ ἄγημα τῶν ιππέων
τριακοσίων, μεθ' ἀν δὲ αὐτὸς ἐκινδύνευε· πρόταγμα
δὲ τούτων ἐκ τῶν ἰδίων παλδῶν εἶλαι τρεῖς ὑπῆρχον
καὶ ταύταις ἵσαι παράλληλοι, συναγωνιζομένων αὐτοῖς¹⁵
6 Ταραντίνων ἐκατόν. παρὰ δὲ τὸ κέρας πᾶν ἔξεταξε
τους κρατίστους τῶν ἐλεφάντων τριάκοντα, ποιήσας
[δ'] ἐπικάμπιον, καὶ τὰ διαστήματα τούτων συνεπλή-
ρωσε τοῖς ψιλοῖς τάγμασιν ἐπιλέκτοις· τῶν δ' ἄλλων
θηρίων τὰ πλείω μὲν τῆς φάλαγγος προέστησεν, δλῆρα²⁰
δὲ μετὰ τῶν ιππέων τῶν ἐν τοῖς εὐωνύμοις μέρεσι.
7 τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐκτάξας τὸ στρατόπεδον κατ-
έβαινεν ἐπὶ τοὺς πολεμούσς, λοξὴν ποιήσας τὴν τάξιν·
τὸ μὲν γάρ δεξιὸν κέρας, φῶ μάλιστα ἐπίστενεν, προ-

1 παντοδαποὶ δὲ οἱ εἰς F. 4 ἔδωκεν] ‘sententia flagitat συνῆγεν aut ἔτερες’ Reiske. 11 πρῶτον μέλλοντι F. 12 τῶν ιππέων τριακοσίων libri; Ιππέων del. Dind. 13 πρόταγμα δὲ τούτων] τὸ τάγμα δὲ τοῦτο codd.; corr. Wess. (cf. XIX 27, 2; 28, 3); πρόταγμα δὲ τούτων Reiske. 15 ἵσαι libri; corr. Dind. παράλληλοις F. 16 παρὰ] περὶ libri; corr. Dind. #ταξε F (cf. Hertl. II 2 p. 9). 18 [δ'] del. Dind. 19 ψιλοῖς] ψιλοῖς Dind. et Hertl. II 2 p. 13; at cf. XIX 40, 3. 20 προ-έστησε F.

εβάλετο, τὸ δ' ἔτερον ὑπεστείλατο, διεγνωκὼς φῶ μὲν φυγομαχεῖν, φῶ δὲ <δι>αγωνίζεσθαι.

'Επει δὲ σύνεργγυς ἀλλήλων ἐγένετο τὰ στρατόπεδα³⁰
καὶ τὸ σύσσημον ἥρθη παρ' ἀμφοτέροις, ἐπηλάλαξαν
μὲν αἱ δυνάμεις ἐπαλλάξ πλεονάκις, ἐσῆμηναν δ' οἱ
σαλπιγκταὶ τὸ πολεμικόν. πρῶτοι δ' οἱ μετὰ Πλευροῦ
ἰππεῖς, στερεὸν μὲν οὐδὲν οὐδὲν ἀξιόλογον ἔχοντες
πρόφραγμα περὶ αὐτούς, ὑπερέχοντες δὲ τῶν ἀντι-
τεταγμένων τῷ τε πλήθει καὶ ταῖς ἐλαφρότησιν,
10 ἐπειρῶντο χρήσασθαι τοῖς ἰδίοις προτερήμασι. τὸ μὲν²
γάρ κατὰ στόμα διακινδυνεύειν πρὸς ἐλέφαντας οὐκ
ἀσφαλὲς ἐνδιմικον, περιππενσαντες δὲ τὸ κέρας καὶ πλα-
γίοις ἐμβαλόντες πυκνοῖς τοῖς βέλεσι κατετίρωσκον,
αὐτοὶ μὲν διὰ τὰς ἐλαφρότητας οὐδὲν πάσχοντες, με-
15 γάλα δὲ βλάπτοντες τοὺς διὰ τὰ βάρη μῆτ' ἐκδιώξαι
δυναμένους μῆτ' ἀναγωρεῖν, ὅταν καιρὸς παραγγείλῃ.
Ἐνύμενῆς δ' δρῶν πιεζούμενον τὸ κέρας τῷ πλήθει τῶν³
ἀφιπποτοξοτῶν μετεπέμψατο παρ' Εὔδάμον τοῦ τὸ
λαιὸν κέρας ἔχοντος τοὺς ἐλαφροτάτους τῶν ἵππεων,
20 ἔξαγαγὼν δὲ ἐπὶ κέρας τὴν δλην τάξιν τοῖς μὲν ψιλοῖς⁴
καὶ τοῖς ἐλαφροτάτοις τῶν ἵππεων εἰσέβαλεν εἰς τοὺς
ἐναντίους, ἐπακολούθοις δὲ καὶ τῶν θηρίων φαδίως
τρεψάμενος τοὺς περὶ τὸν Πλευραν κατεδίωξε μέχρι⁵
341 τῆς ὑπωρίας. ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις συνέβη καὶ
25 τοὺς πιεζοὺς ἐφ' ἴκανὸν μὲν χρόνον φαλαγγομαχεῖν
πρὸς ἀλλήλους, τὸ δὲ τελευταῖον πολλῶν πεσόντων

2 φῶ δὲ <δι>αγωνίζεσθαι scr. (cf. XIX 29, 1; 40, 1); φῶ δὲ ἀγωνίζεσθαι codd.

4 ἐπηλλάλαξαν F.

5 ἐσῆμανταν F.

7 στερεὸν] ἔτερον RX.

8 αὐτοὺς codd.; αὐτοὺς edd.

10 προτερήμασιν F.

15, 16 διὰ τὰ βάρη μὲν ἐκδιώξαι μῆδυναμένους,

μετεπαγχωρεῖν δὲ F.

17 πιεζόμενον F.

18 Εὔδαμον X.

20 δλην] δλίγην libri; corr. Wess.

22 εἰσακολούθοις τῶν F.

24 ὑπωρείας F semper.

παρ' ἀμφοτέροις ἐπικρατήσαι τοὺς παρ' Εὐμενεῖ τεταγ-
μένους διὰ τὰς τῶν ἀργυρασπίδων Μακεδόνων ἀρετάς·
6 οὗτοι γάρ ταῖς μὲν ἡλικίαις ἥδη προβεβήκεισαν, διὰ
δὲ τὸ πλῆθος τῶν κινδύνων διέφερον ταῖς τόλμαις
καὶ ταῖς εὐχειρίαις, ὥστε μηδένα δύνασθαι κατὰ στόμα 5
τὴν βίαν ὑποστῆναι. διὸ καὶ τότε τρισχέλιοι μὲν ὅντες
οἰονεὶ στόματα καθειστήκεισαν πάσης τῆς δυνάμεως.
7 Ἀντίγονος δ' ὁρᾶν τὸ τε εὐώνυμον κέφας τῶν ἰδίων
πεφευγότας καὶ τὴν φάλαγγα πᾶσαν τετραμμένην τοῖς
μὲν συμβουλούσουσιν ἀποχωρεῖν πρός τὴν δρεινὴν καὶ 10
τοὺς ἀπὸ τῆς φυγῆς σωζομένους ἀναλαμβάνειν, ἄθραυ-
στον ἔχοντα τὸ περὶ αὐτὸν μέρος τῆς δυνάμεως, οὐ
προσέσχε, τῷ δὲ παρὰ τοῦ καιροῦ δοθέντι προτερή-
ματι δεξιῶς χρησάμενος καὶ τοὺς φεύγοντας τῶν ἰδίων
8 ἔσωσε καὶ τῆς νίκης ἔτυχεν. οἱ μὲν γάρ ἀργυράσπιδες 15
οἱ παρ' Εὐμενεῖ καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν πεξῶν ὡς
τάχιστα ἐτρέψατο τοὺς ἀντιτεταγμένους, ἐπεδίωκεν
9 μέχρι τῆς *πρότερον ὑπωρίας· δ' ὁ Ἀντίγονος γενομέ-
νον διαστήματος ἐν τῇ τῶν πολεμίων τάξιν διππεύσας
μέρει τῶν ἵππων ἐνέβαλεν εἰς πλαγίους τοὺς περὶ 20
10 τὸν Εῦδαμον τεταγμένους ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρατος. ταχὺ
δὲ διὰ τὸ παράδοξον τρεψάμενος τοὺς ἐναντίους καὶ
πολλοὺς ἀνελῶν διαπέστειλε τῶν ἵππων τοὺς ἐλαφρο-
τάτους καὶ διὰ τούτων ἀνεκαλέσατο τοὺς φεύγοντας
καὶ παρὰ τὴν ὑπωρίαν πάλιν εἰς τάξιν κατέστησεν. 25
καὶ γάρ οἱ περὶ τὸν Εὐμενῆ πυθόμενοι τὴν τῶν ἰδίων
προπήγην ἀνεκαλοῦντο τῇ σάλπιγγι τοὺς διάκοντας, σπεύ-

3 προεβεβήκεσαν Dind. cf. XIX 41, 2. 7 τὸ στόματα F.
καθειστήκεσαν Dind. 8 δὲ F. 9 πεφευγός Dind. 12 αὐτὸν
edid. 13 προσέσχε] cf. Hultzsch pr. Pas. p. 8. καιροῦ] δοους
R.X. 17 ἐτρέψατο — ἐπεδίωκον F. 18 *πρότερον R.X. (fort.
πορρώτερον) ἐγγυτέρας F. 27 σπεύδοντας F.

δοντες βοηθησαι τοις περὶ τὸν Εῦδαμον. ἦδη δὲ τῆς 31
 ὥρας οὕσης περὶ λύχνων ἀφάσις ἀμφότεροι τοὺς φεύγον-
 τας ἀνακαλεσάμενοι πάλιν πᾶσαν ἐξέταττον τὴν δύνα-
 μιν· τοσαύτης φιλονεικίας ὑπῆρχον πλήρεις οὐχ οἱ
⁵ στρατηγοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πλήθη τῶν ἀγωνιζομέ-
 νων. τῆς δὲ νυκτὸς οὕσης αἰθρίου καὶ παυσελήνου 2
 καὶ τῶν δυνάμεων ἀντιπαραγούσαν ἀλλήλαις ὡς ἀν
<ἐν> τέταρσι πλεύροις ὁ φόρος τῶν δπλων καὶ τῶν
 ἵππων διφυαγμὸς ἐν χερσὶν ἐδόκει πᾶσιν εἶναι τοῖς
¹⁰ ἀντιτεταγμένοις. ὡς δὲ παράγοντες ἀπέσχον ἀπὸ τῶν
 ἐν τῇ μάχῃ πεπτωκότων ὡς τριάκοντα σταδίους, ἡ μὲν
 ὥρα κατελάμβανεν μεσονύκτιος, κακῶς δὲ διέκειντο
 ἀμφότεροι διά τε τὴν ὁδοιπορίαν καὶ τὴν ἐν τῇ μάχῃ
 κακοπάθειαν, ἔτι δὲ τὴν ἀστίτιαν, ὥστε ἡναγκάσθησαν ³
¹⁵ ἀφέμενοι τῆς μάχης καταστρατοπεδεῦσαι. Εὔμενῆς μὲν
 οὖν ἐπεχείρει ἀναξενγνύειν ἐπὶ τῶν νεκρῶν, σπεύδων
 κρατεῖν τῆς τούτων ἀναιρέσεως καὶ τὴν νίκην ἀν-
 αμφισβήτητον περιποιήσασθαι. οὐ προσεχόντων δὲ τῶν
 στρατιωτῶν, ἀλλὰ βοώντων ἐπὶ τὴν ἴδιαν ἀποσκευὴν
²⁰ ἀναχωρεῖν μακράν ἀπέχουσαν ἡναγκάσθη πεισθῆναι
 342 τῷ πλήθει οὕτε γάρ τοῖς στρατιώταις δυνατὸν ἦν ⁴
 πικρῶς ἐπιτιμᾶν, ἀμφισβητούντων πολλῶν τῆς στρα-
 τηγίας, οὕτε τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον ἐώρα κολάζειν
 τοὺς ἀπειθοῦστας. δ' Ἀντίγονος τούναντίον χωρὶς
²⁵ δημαργίας βεβαίως ἔχων τὴν ἡγεμονίαν ἐβιάσατο μὲν
 τὸ πλήθος ἐπὶ τῶν νεκρῶν στρατοπεδεῦσαι, κύριος δὲ
 γενόμενος τῆς τούτων ταφῆς ἡμφισβήτει τῆς νίκης,

⁴ φιλονικίας Dind. ὑπάρχοντες F. πλήρεις RX. ⁸ <ἐν>
 om. codd.; add. Wess. et Reiske (cf. XIX 39, 6 saepius). ⁹ ἵπ-
 πέων libri; corr. Wess. ¹⁶ ἐπικεχείρηκεν F. καταξενγνύειν
 Reiske.

ἀποφαινόμενος προτερεῖν ἐν ταῖς μάχαις τὸ τῶν πεσόντων κυριεῦσαι. ἀνηρέθησαν δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν Ἀντιγόνου πεζοὶ μὲν εἰς τρισχιλίους ἐπτακοσίους, ἵπποις δὲ πεντήκοντα τέσσαρες, τραυματίαι δ' ἔγένοντο πλείους τῶν τετρακισχιλίων· τῶν δ' Ευμενοῦς ἔπεισον πεζοὶ μὲν πεντακόσιοι τεσσαράκοντα, ἵπποις δ' δλίγοι παντελῶς, τραυματίαι δ' ἔγένοντο πλείους τῶν ἐννακοσίων.

32 Ο δ' Ἀντίγονος μετὰ τὴν ἐν τῆς μάχης ἀποχώρησιν δρᾶν τοὺς στρατιώτας ἀθυμούντας διέγνω τὴν ταχίστην ἀναξευγνύειν ὡς πορρωτάτω τῶν πολεμίων. βουλόμενος δ' εὖξινον ποιῆσαι τὴν δύναμιν πρὸς τὴν ἀποχώρησιν τοὺς μὲν τραυματίας καὶ τὰ βαρύτατα τῆς ἀποσκευῆς προαπέστειλεν εἰς τινα τῶν πλησίον πόλεων, τοὺς δὲ νεκροὺς ἄμ' ἡμέρᾳ θάψας καὶ παρακατασχὼν τὸν παρὰ τῶν πολεμίων ἥκοντα αἱρόντα περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως παρήγγειλε τῆς ὁρας δειπνοποιεῖσθαι. τῆς δ' ἡμέρας διελθούσης τὸν μὲν αἱρόντα <ἀπ>έπεμψε, δοὺς εἰς τὴν αὔριον τὴν ἀνατολήν, αὐτὸς δὲ πρώτης φυλακῆς ἀρχομένης ἀνέξευξε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως καὶ συντόνους τὰς πορείας ποιούμενος ἀπέστη μὲν τῶν πολεμίων μακράν, ἔσχε δὲ χώραν ἀκεραίαν εἰς ἀνάληφιν τοῦ στρατοπέδου· διήνυσε γὰρ ἔως Γαμάργων τῆς Μηδίας, οὗσης τῆς

1 προτερεῖν ἐν ταῖς μάχαις] προτιμότερον ἐν ταῖς μ. εἶναι F.

19 <ἀπ>έπεμψε] ἔπεμψε libri; corr. Dind. (cf. Polyaen. IV 6, 10).

21 συντόμως R, corr. 1. m. συντόμως F. 23 ἀκεραίαν libri;

ἀκέραιον Dind. (cf. XIX 34, 7). 24 Γαμάργων RX Ταδάργων F,

suprascripto supra Ta ab 2. m. γαμ.; XIX 37, 1 ἐν Γαδαμάλοις

RX Ταμάροις F, suprascr. ab alt. m. γαδα; ἐν Γαδαμάρτοις

Polyaen. IV 6, 11; quenaam sit iusta nominis forma non liquet

(cf. Ritter VI 2 p. 833; Droysen II² 1 p. 285 a. 2; Niese p. 266

a. 3); apud Ptol. (VI 2, 6) occurunt Ἀμαρτάναι in interiore

parte Mediae et (VI 2, 11) Μανδαγάρα urbs.

χώρας ὑπὸ Πίθωνα καὶ δυναμένης μεγάλαις δυνάμεσι πρὸς διατροφὴν διαψιλῶς ἐπαντα χορηγῆσαι. Εὐμενὴς ⁵ δὲ διὰ τῶν κατασκόπων πυθόμενος τὴν ἀναχώρησιν τῶν περὶ Ἀντίγονον τοῦ μὲν διώκειν ἀπέστη διὰ τὸ καὶ τοὺς ἰδίους στρατιώτας ἐν ἀστίᾳ καὶ κακοπαθεῖαις μεγάλαις γεγονέναι, περὶ δὲ τὴν ἀναζεσιν τῶν τετελευτηκότων γενόμενος ἐπεμελήθη τῆς ταφῆς μεγαλοπρεπῶς. ἔνθα δὴ συνέβη γενέσθαι πρᾶγμα παράδοξον καὶ πολὺ τῶν παρ' Ἑλλησι νομίμων ἔξηλλαγμένον.

¹⁰ Κητεὺς γάρ ὁ τῶν ἐν τῇς Ἰνδικῆς ἀπηντηκότων ³³ στρατηγὸς ἀνηρέθη μὲν ἐν τῇ μάχῃ λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, ἀπέλιπε δὲ δύο γυναικας συνακολουθούσας ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τὴν μὲν νεόγαμον, τὴν δὲ ὀλίγοις ἔτεσι πρότερον συνοικήσασαν, ἀμφοτέρας δὲ φιλοστόρ-¹⁵ γως πρὸς αὐτὸν διακειμένας. ὅντος δὲ παλαιοῦ νόμου ² παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς τοὺς γαμοῦντας καὶ τὰς γαμουμένας παρθένους μὴ διὰ τῆς τῶν γονέων κρίσεως ποιεῖσθαι τὸν γάμον, ἀλλὰ πείσαντας ἀλλήλους, τὸν μὲν ἔμπροσθεν χρόνον τῆς μνηστείας γενομένης διὰ νεωτέρων ²⁰ ³⁴³ ταῖς ἡλικίαις ὡς ἐπὶ πολὺ συνέβαινε διαπίπτειν τὰς κρίσεις καὶ ταχὺ μεταμελομένων ἀμφοτέρων πολλὰς τῶν γυναικῶν διαφθείρεσθαι καὶ δι' ἀκρασίαν φιλοστοργεῖν ἐτέρους, τέλος δὲ μὴ δυναμένας εὐσχημόνως ἀπολιπεῖν τοὺς ἐξ ἀρχῆς προκριθέντας διὰ φαρμάκων ²⁵ ἀναιρεῖν τοὺς συνοικοῦντας, καὶ τὴν χώραν δ' οὐκ ὀλίγας ἀφορμὰς αὐταῖς δοῦναι, πολλὰς καὶ ποικίλας φέρουσαν φθαρτικὰς δυνάμεις, ἐξ ὧν ἐνίας προσχρωσθείσας μόνον τοῖς ἐδέσμασιν ἢ ποτηρίοις ἐπιφέρειν

⁵ ἀστίας F. ⁹ Ἑλληνοιν F. ¹⁵ πάλαι RX. ²⁰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Dind. ²¹ μεταμελομένων F. ²² ἀκρισίαν F, corr. 2. m. ²⁶ καὶ πολλὰς F.

3 τὴν ἀπώλειαν. ἐπιπολαξούσης δὲ τῆς φράσιους γὰς καὶ πολλῶν ἀναιρουμένων τοῦτον τὸν τρόπον, ἐπειδὴ κολάζοντες τὰς αἰτίας τῶν κακῶν οὐκ ἡδυνήθησαν ἀποτρέψαι τὰς ἄλλας τῶν ἀδικημάτων, νόμουν ἔθεσαν δπως συγκατακάτωται τοῖς τετελευτηκόσιν ἀνδράσιν αἱ γυναῖκες πλὴν τῶν ἐγκύων ἢ τῶν ἔχουσῶν τέκνα· τὴν δὲ μὴ βουλομένην τῷ δόγματι πιθαρχεῖν χήραν μὲν εἶναι διὰ τέλους καὶ θυσιῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων 4 εἰργεσθαι διὰ παντὸς ὡς ἀσεβοῦσαν. τούτων δὲ νομοθετηθέντων εἰς τούναντίον τὴν παρανομίαν τῶν γυναι- 10 κῶν μεταβαλεῖν συνέβη· διὰ γὰρ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀτιμίας ἐκάστης ὑπομενούσης ἐκουσίως τὸν θάνατον οὐ μόνον προνοεῖσθαι τῆς τῶν συνοικούντων ἀσφαλείας ὡς κοινῆς οὐσῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλας ἀμιλλᾶσθαι 34 παθάπερ ὑπὲρ τῆς μεγίστης εὐδοξίας. ὁ καὶ τότε συν- 15 ἔβη· τοῦ γὰρ νόμου μίαν κελεύοντος συγκατακάτεσθαι παρῆσαν ἀμφότεραι πρὸς τὴν τοῦ Κητέως ταφήν, ὑπὲρ τοῦ συναποθανεῖν ὡς ὑπὲρ ἀφιστίου συμφιλοτιμού- 2 μεναι. τῶν δὲ στρατηγῶν διακρινόντων ἡ νεωτέρα μὲν ἀπεφαίνετο τὴν ἐτέραν ἔγκυον εἶναι καὶ διὰ τοῦτο μὴ 20 δύνασθαι χρήσασθαι τῷ νόμῳ, ἢ δὲ πρεσβυτέρα δικαιότερον ἀπεφαίνετο εἶναι τὴν προέχουσαν τοῖς χρόνοις προέχειν καὶ τῇ τιμῇ· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων θεωρεῖσθαι τοὺς πρεσβυτέρους πολὺ προέχοντας τῶν 3 νεωτέρων εἰς ἐντροπὴν καὶ τιμὴν. οἱ δ' οὖν στρατηγοί 25 διὰ τῶν ματεύεσθαι δυναμένων γνόντες τὴν πρεσβυτέραν ἔγκυον οὖσαν προέκρουνταν τὴν νεωτέραν. οὗ συμβάντος ἡ μὲν ἀποτυχοῦσα τῆς κρίσεως ἀπῆγει μετὰ

5 συγκατακάτωται Dind. τελευτήσασιν F. 6 ἔγγνων F.
7 πειθαρχεῖν F. μὲν εἶναι] μένειν Dind. 8 οὖσιδην F. corr.
2. m. 16 συγκατακάτεσθαι F. 18 ἀφιστέον F. 20. 27 ἔγ-
γνον F. 21 χρήσθαι F. 22 ἀπεφαίνεν F.

κλαυθμοῦ, καταρρήξασα τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν διάδημα
καὶ τὰς τρίχας σπαράσσοντα, καθαπέρει τινος συμφορᾶς
μεγάλης προσηγγελμένης· ἡ δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ περιχαρῆς
ἀπῆι πρὸς τὴν πυράν, στεφανούμενη μὲν μάτραις ὑπὸ⁵
τῶν οἰκείων γυναικῶν, κεκοσμημένη δὲ διαπρεπῶς
ἄσπερ εἴς τινα γάμου προεπέμπετο ὑπὸ τῶν συγγενῶν,
Ἄδόντων ὕμνου εἰς τὴν ἀρετὴν αὐτῆς. ὡς δὲ ἔγγὺς⁴
ἔγενηθη τῆς πυρᾶς, περιαιρουμένη τὸν κόσμον ἐαυτῆς
διειδίδον τοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις, ὡς ἀνεἴποι τις, κατα-¹⁰
λεπούντα τοῖς ἀγοπῶσι μνημεῖον. ὁ δὲ κόσμος ἦν περὶ⁵
μὲν τὰς χεῖρας διακτυλίων [τε] πλῆθος ἐνδεδεμένων
344 λίθοις πολυτελέσι καὶ διηλλαγμένοις τοῖς χρώμασι, περὶ¹⁰
δὲ τὴν κεφαλὴν χρυσᾶν ἀστερίσκων οὐκ διλύρος ἀριθ-
μὸς παντοδαποῖς λίθοις διειλημμένων, περὶ δὲ τὸν
15 τράχηλον δρυμῶν πλῆθος, τῶν μὲν ἔλασσόνων, τῶν δ'
ἐκ τοῦ κατ' διλύρον ἀεὶ καθ' ὑπέρθεσιν μειζόνων. τὸ
δὲ τελευταῖον ἀσπασμένη τοὺς οἰκείους ὑπὸ τάδειλφοῦ
μὲν ἐπὶ τὴν πυρὰν ἀνεβιβάσθη, ὑπὸ δὲ τοῦ συνδρα-⁵
μόντος ἐπὶ τὴν θέαν πλήθους θαυμασθεῖσα κατέστρεψεν
20 ήρωιν τὸν βίον· ἡ μὲν γὰρ δύναμις ἐν τοῖς ὅπλοις⁶
πᾶσα πρὸν ἀπτεροῦ τὴν πυρὰν τῷς περιηλθεν, αὐτὴ
δὲ τάνδι παρακλιθεῖσα καὶ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς δρυμὴν
οὐδέμιαν φωνὴν ἀγεννῆ προεμένη προεκαλέσατο τῶν
25 δρώντων τοὺς μὲν εἰς ἔλεον, τοὺς δὲ εἰς ὑπερβολὴν
ἐπειλύσαν. οὐ μὴν ἀλλ' ἔνιοι τῶν Ἑλλήνων ἐπετίμων
τοῖς νομίμοις ὡς ἀγορίοις οὖσι καὶ χαλεποῖς.

3 προηγγελμένης F. 4 στεφανημέτραις R, corr. 1. m.
μίτραις ομ. X. 9 καταλιποῦσα F. 11 [τε] del. Dind.
12 λίθοις τε π. F. καὶ τοῖς χρώμασι διηλλαγμένοις F. 13 ἀστε-
ρίσκων] ἀστερισμῶν libri; corr. Wess. 14 διειλημμένος codd.;
corr. Wess. 18 ἐπὶ] ὑπὸ F. 19 διὰ τὴν θέαν F. 21 πᾶ-
σαν F. αὖτη libri; corr. Dind. 22 παρακληθεῖσα F.

7 'Ο δ' Εύμενής ἀπὸ τῆς τῶν τετελευτηκότων ταφῆς
γενόμενος ἀνέξενξεν ἐκ τῶν Παραιτάκων εἰς τὴν
Γαβηνήν, οὗσαν ἀκέραιον καὶ δυναμένην πάντα διαφύλῃ
8 ταῖς δυνάμεσι παρέχεσθαι. ἀπέχειν δὲ συνέβαινε τὴν
χώραν ταύτην τῶν περὶ Ἀντίγονου διὰ μὲν τῆς οἰκουν-⁹
μένης πορευομένη σταθμοὺς εἴκοσι πέντε, διὰ δὲ τῆς
ἔρημου καὶ ἀνύδρου σταθμοὺς ἑννέα. οἱ μὲν οὖν περὶ
Εύμενῆς καὶ τὸν Ἀντίγονον τοσοῦτον ἀλλήλων διεστῶ-
τες ἐν τούτοις τοῖς τόποις παρεχείμαξον ἄμα καὶ τὰς
δυνάμεις ἀνελάμβανον.¹⁰

35 Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Κάσσανδρος μὲν ἐν Πελο-
ποννήσῳ Τεγέαν πολιορκῶν καὶ πυθόμενος τὴν τε
Ολυμπιάδος κάθοδον εἰς Μακεδονίαν καὶ τὴν Εὐρυδή-
νης καὶ Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἀναίρεσιν, ἔτι δὲ τὰ
περὶ τὸν Ἰόλλα τάδελφον τάφον συμβεβηκότα πρὸς ¹⁵
μὲν τοὺς Τεγεάτας διελύσατο, τὴν δὲ δύναμιν ἀναλα-
βὼν προήγειν ἐπὶ Μακεδονίαν, καταλιπὼν τοὺς συμμά-
χους ἐν πολλῇ ταραχῇ ἐφηδρευε γὰρ ταῖς ἐν Πελο-
ποννήσῳ πόλεσιν Ἀλέξανδρος δὲ Πολυπέρχοντος ἔχων
2 στρατόπεδον. Άιτωλοι δὲ χαρίζεσθαι βουλόμενοι τῇ ²⁰
τε Ολυμπιάδι καὶ Πολυπέρχοντι τὰ περὶ τὰς Πύλας
στενὰ κατελάβοντο καὶ τῆς παρόδου τὸν Κάσσανδρον
ἀπέκλεισαν. δ δὲ βιάζεσθαι μὲν πρὸς τόπους δυσεμ-
βόλους ἀπέγνω, παρασκευασάμενος δὲ πλοῖα καὶ σχε-

1 ἀπὸ τῶν τετελευτηκότων τῆς ταφῆς X. 2 Παραιτάκων F;
Παραιτάκας St. B.; Παραιτάκαι Αγγ. III 19, 2; Strab. XVI 1, 1;
cf. Nep. Eum. 8. 3 Γαβηνήν F; cf. XIX 26, 1. 4 παρα-
σχέσθαι F. 6 διὰ δὲ τῆς ἀνύδρου καὶ ἔρημον F. τῆς ἀν-
ύδρου R. 14 τὰ περὶ τὸν Ἰόλλα τάδελφον τάφον συμβεβηκότα
RX (non commemorato Nicanore, Casandri fratre; cf. XIX
11, 8); τὰ περὶ τάδελφον καὶ τὸν Ἰόλλου τάφον συμβεβηκότα F;
τὰ περὶ τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν Ἰόλλου τάφον σ. Dind. 17 Μακε-
δονίας F. 22 στενὰ] δὲ R., corr. 1. m.

διας ἐν τε τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Λοκρίδος ἐπεραίωσε
 τὴν δύναμιν εἰς τὴν Θετταλίαν. ἀκούων δὲ περὶ τὴν 3
 Περοαιβίαν προκαθῆσθαι Πολυπέρχοντα μετὰ στρα-
 τοπέδου Κάλλαν μὲν ἀπέστειλε στρατηγὸν μετὰ δυνά-
 μεως, προστάξας διαπολεμεῖν τοῖς μετὰ Πολυπέρχοντος.
 Δεινίας δὲ τὰ στενὰ προκαταληφόμενος, ἀπαντήσας
 τοῖς ὑπ' Όλυμπιάδος ἔξαποσταλεῖσι στρατιώταις ἔφθασε
 τῶν παρόδων κυριεύσας. Όλυμπιάς δὲ πυθομένη Κά- 4
 σανδρον μετὰ μεγάλης δυνάμεως πλησίον εἶναι τῆς
¹⁰ Μακεδονίας, Αριστόνουν μὲν ἀπέδεξε στρατηγὸν, κε-
 λεύσασα διαπολεμεῖν τοῖς περὶ Κάσανδρον, αὐτὴ δὲ 5
 παρῆλθεν εἰς Πύδναν ἔχονσα τὸν υἱὸν τὸν Ἀλεξάνδρον
 καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ῥωξάνην καὶ Θετταλονίκην τὴν
¹⁵ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου θυγατέρα, πρὸς δὲ τούτοις
 Αηιδάμειάν τε τὴν Αἰακίδου θυγατέρα τοῦ βασιλέως
 τῶν Ἡπειρωτῶν, Πύρρον δὲ τοῦ πρὸς Ῥωμαίους
 ὑστερον πολεμήσαντος ἀδελφῆν, καὶ τὰς Ἀττάλου θυ-
 γατέρας, δομοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀξιολογωτάτων
 φίλων τοὺς συγγενεῖς, ὥστ' ἀθροισθῆναι περὶ αὐτὴν
²⁰ πλῆθος μὲν πολὺ σωμάτων, ἀχρείων δ' εἰς πόλεμον
 τῶν πλείστων· οὐδὲ γάρ τροφῆς ἵκανὸν ἦν πλῆθος
 τοῖς μέλλουσι πολιορκίαν ὑπομένειν πολυχρόνιον. ὃν 6
 ἀπάντων πρόδηλον ἔχόντων τὸν κίνδυνον οὐδὲν ἡττον
 ἐνταῦθα διέγνω μένειν, ἐλπίζουσα αὐτῇ βοηθήσειν
²⁵ κατὰ θάλασσαν Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων πολλούς.
 συνῆσαν δ' αὐτῇ τῶν τ' ἐξ Ἀμβρακίας ἵππεων τινὲς 7

¹ καὶ Λοκρίδος F. ³ Περοαιβίαν X. προκαθῆσθαι RX
 προκαθῆσθαι F. supraser. ab alt. m. σ; corr. Wess. ⁴ Κάλλας
 D. semper (cf. XVII 7, 10; 17, 14; XIX 36, 6); alii Κάλλας.
⁹ εἶναι om. F. ¹¹ διαπολεῖν X. ¹⁶ Πύρρον F. δὲ] τι libri;
 corr. Dind. ²¹ ἦν ἵκανὸν F. ²⁴ ἐλπίζοντος' αὐτῇ Kaelker
 p. 316. ²⁵ καὶ om. X. ²⁶ Αμαρακίας X.

καὶ τῶν περὶ τὴν αὐλὴν εἰσθότων διατρίβειν στρατιωτῶν οἱ πλεῖον, ἔτι δὲ τῶν μετὰ Πολυπέρχοντος ἐλεφάντων οἱ καταλειφθέντες· τῶν μὲν γὰρ ὄλλων θηρίων [τῶν] κατὰ τὴν προτέραν ἐμβολὴν εἰς Μακεδονίαν Κάσανδρος ἐκενυριεύνει. ὃς τότε θιελθῶν τὸν 5 κατὰ Περδικίαν στενὰ καὶ παραγενόμενος πλησίου τῆς Πύδνης τὴν μὲν πόλιν περιεχαράκωσεν ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν, παρὰ δὲ τῶν συμμαχεῖν βουλομένων μετεπέμπετο ναῦς καὶ βέλῃ παντοδαπὸς καὶ μηχανᾶς, διανοούμενος πολιορκεῖν τοὺς μετ' Ὀλυμπιάδος καὶ 10 2 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. πυθόμενος δ' Αλακίδην τὸν Ἡπειρωτῶν βασιλέα μετὰ δυνάμεως μέλλειν βοηθήσειν Ὁλυμπιάδι, στρατηγὸν ἐξέπεμψεν Ἀταρόλαν, δοὺς στρατόπεδον καὶ συντάξας ἀπαντᾶν τοῖς Ἡπειρώταις. οὖν ταχὺ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος καὶ τὰς ἐξ 15 3 Ἡπειρόν παρόδους προοπταλαβομένον συνέβη τὸν Αλακίδην ἄποκτον γενέσθαι. καὶ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν Ἡπειρωτῶν ἀκονεῖσις ἐστράτευσεν ἐπὶ Μακεδονίας καὶ στάσιν ἐποιεὶ κατὰ τὴν παρεμβολὴν. δὲ Αλακίδης ἐκ παντὸς τρόπου βουλόμενος βοηθεῖν Ὁλυμπιάδι τοὺς 20 μὲν ὄλλοτροις διακειμένονσις ἀπέλυσε τῆς στρατείας, τοὺς δὲ συγκινδυνεύειν βουλομένονσις ἀναλαβὼν προθυμίαν μὲν εἶχε τοῦ διακινδυνεύειν, οὐκ ἀξιόμαχος δ' ἦν ὡς ἀν διλέγον καταλειπμένον τοῦ περὶ αὐτὸν 4 συστήματος. οἱ δὲ χωρισθέντες τῶν Ἡπειρωτῶν εἰς 25 τὰς πατρίδας κατεστασίασαν ἀπόντα τὸν βασιλέα καὶ κοινῷ δόγματι φυγὴν αὐτοῦ καταγγύντες πρὸς Κάσαν-

4 [τῶν] del. Dind. 6 Περρεβίαν F, corr. 2. m. 7 ἐκ θαλάσσης εἰς θάλασσαν F. 8—11 παρὰ δὲ τῶν—θάλασσαν om. F, suppl. 2. m. 11 Αλακ. τῶν Ἡπ. β. F, add. 2. m. τὸν. 13 alii Ἀθαρρίας (cf. Curt. V 2, 5). 18 Μακεδονίαν F.

δρον ἐποιήσαντο συμμαχίαν. ὅπερ οὐδέποτε γενέσθαι
συνέβη κατὰ τὴν Ἡπειρον ἀφ' οὗ Νεοπτόλεμος ὁ
Ἀχιλλέως ἔβασίλευσε τῆς χώρας· ἀεὶ γὰρ παῖς παρὰ
346 πατρὸς διαδεχόμενος τὴν δυναστείαν ἐναπέθνησκε ταῖς
5 βασιλείαις μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν. Κασάνδρου δὲ 5
παραλαβόντος τὴν Ἡπειρον τῇ συμμαχίᾳ καὶ πέμψαν-
τος εἰς αὐτὴν ἐπιμελητὴν ἄμα καὶ στρατηγὸν Λυκίσκον
οἱ πρότερον κατὰ Μακεδονίαν διστάζοντες περὶ τῆς
συμμαχίας ἀπήλπισαν μὲν τὰ κατ' Ὀλυμπιάδα πράγ-
10 ματα, τῷ δὲ Κασάνδρῳ προσέθεντο. μιᾶς δ' οὖσης
αὐτῇ βοηθείας τῆς παρὰ Πολυπέρχοντος συνέβη
καὶ ταύτην συντριβῆναι παραδόξως· ὁ γὰρ ὑπὸ Κα- 6
σάνδρου πεμφθεὶς στρατηγὸς Κάλλας ἐπειδὴ πλησίου
γενόμενος τοῦ Πολυπέρχοντος κατεστρατοπέδευσεν ἐν
15 τῇ Περραιβίᾳ, διέφθειρε τῶν μετ' αὐτοῦ στρατιωτῶν
τοὺς πλειστους κρήμασιν, ὥστε δλγούς τοὺς μάλιστα
πιστοὺς ἀπολειφθῆναι. αἱ μὲν οὖν Ὀλυμπιάδος ἐλπίδες
ἐν δλίγῳ χρόνῳ τοῦτον τὸν τρόπον ἐταπεινώθησαν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Ἀντίγονος μὲν χειμάξων ἐν 37
20 Γαδαμάλοις τῆς Μηδίας καὶ θεωρῶν τὴν ἑαυτοῦ δύ-
ναμιν ἀσθενεστέρων οὖσαν τῆς τῶν πολεμίων ἔσπενδεν
ἀνελπίστως αὐτοῖς ἐπιθέσθαι καὶ καταστρατηγῆσαι.
ἐτύγχανον δ' οὗτοι τὴν χειμάσιαν ἔχοντες ἐν πολλοῖς
μέρεσι διεξευγμένην, ὥστ' ἐνίους ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχειν
25 ὁδὸν ἡμερῶν ἔξ. τὸ μὲν οὖν διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας 2
δόδοι πορείην ἀπεδοκίμασε διὰ τὸ καὶ μακρὰν εἶναι καὶ
τοῖς πολεμίοις εὐθεώρητον, τὸ δὲ τολμῆσαι διὰ τῆς

11 παρὰ ομ. F. 18 τοῦτον τὸν τρόπον post ἐλπίδες
ponit F. 20 Γαδαμάλοις RX Ταμάροις F (supraser. ab 2. m.
γαδα); cf. ΣΙΧ 32, 2. 23 χειμασίαν] συμμαχίαν F. 25 cf.
Plut. Eum. 15.

ἔργημον καὶ ἀνύδρου προάγειν ἐπίπονον μὲν ἔκρινεν,
εἰς δὲ τὴν βεβούλευμένην ἐπιβολὴν χρησιμώτατον· οὐ
μόνον γὰρ διὰ ταύτης συντόμως ἦν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ
ὅρδιως λαθεῖν ἀπροσδοκήτως ἐπιπεσόντα τοῖς διὰ τὴν
ἀγνοιαν διερριμμένοις κατὰ κάμας καὶ φρεσμοῦσι.⁵
 3 ταῦτα δὲ διανοηθεὶς τοῖς μὲν στρατιώταις παρήγγειλεν
ἔτοιμους εἶναι πρὸς ἀνάξενον καὶ παρασκευάσασθαι
δέχ' ἡμερῶν ἄπνυα σιτία, αὐτὸς δὲ <δια>δοὺς λόγον
ἐπ' Ἀρμενίας προάξειν ἄφνω παρὰ τὴν πάντων ὑπό-
ληψιν ὕδρημον διὰ τῆς ἔργημον, τῆς ὕδρας οὕσης περὶ¹⁰
 4 χειμερινὰς τροπάς. κατὰ δὲ τὰς στρατοπεδείας παρ-
ήγγειλε τῆς ἡμέρας μὲν τὰ πυρὰ κάειν, τῆς δὲ νυκτὸς
κατασβεννύναι τελέως, δύνας μή τινες ἐκ τῶν μετεώρων
κατανοήσαντες ἀπαγγείλωσι τὸ γινόμενον τοῖς πολε-
 5 μοις· ἦν γὰρ ἡ μὲν ἔργημος πᾶσα σχεδὸν πεδιάς,¹⁵
περιείχετο δὲ ὑπὸ λόφων ὑψηλῶν, ἀφ' ᾧν ὁρίον τὴν
ἐκ πολλοῦ διαστήματος συνορᾶν τὴν αὐγὴν τοῦ πυρός.
ἔπιπόντως δὲ τῆς δυνάμεως πένθ' ἡμέρας δόδοιπορούσης
οἱ μὲν στρατιῶται διά τε τὸ ψῦχος καὶ τὰς ἀναγκαῖας
χρείας ἔκανον πῦρ μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ ἐν ταῖς²⁰
 6 στρατοπεδείαις. ὃ δὴ συνιδόντες τινὲς τῶν παρὰ τὴν
ἔργημον οἰκούντων ἐπεμψάν τοὺς ἀπαγγελοῦντας αὐ-
θημερὸν τοῖς περὶ Εὔμενῆ καὶ Πευκέστηην, δόντες
δρομάδας καμῆλους· διατέλειν γὰρ τὸ ζῆσον τοῦτο
σταδίους οὐ πολὺ ἐλάττους χιλίων πεντακοσίων.²⁵
 38 οἱ δὲ περὶ τὸν Πευκέστηην πυθόμενοι κατὰ μέσην 347

7 παρασκευάσασθαι δέχ' ἡμερῶν (cf. Polyae. IV 6, 11)

ἄπνυα σιτία] παρασκευάσασθαι ἔξ δὲ ἔχειν ἡμερῶν ἔ. σ. F.

8 <δια>δοὺς] δοὺς codd.; corr. Dind. λόγονς F. 12 τῆς]

τὰς F, corr. 2. m. 13 post τινες add. νυκτὸς RX. 17 ἐπ

πολλῶν διαστημάτων X. 24 in marg. cod. R gl. πόσον δρόμον

ἡμερεύει ἡ δρομοκάμηλος (2. m.). 26 τὸν om. F.

τὴν ὄδὸν ἐωρᾶσθαι τὴν στρατοπεδεῖαν, διέγνωσαν ἀνα-
χωρεῖν εἰς τοὺς ἔσχάτους τόπους τῆς χειμασίας, φοβού-
μενοι μὴ καταληφθῶσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων πρὸν ἢ
συνελθεῖν πανταχόθεν τὴν συμμαχοῦσαν δύναμιν. ὡν 2
5 δρῶν τὴν ἀθυμίαν Εὔμενῆς θαρρεῖν παρεκελεύετο καὶ
μένειν ἐπὶ τῶν δρῶν τῆς ἔρημου· εὐρηκέναι γὰρ τρό-
πον δι' οὗ ποιήσει τὸν Ἀντίγονον ὕστερον ἡμέραις
τρισὶν ἢ τέτταρις παραγενέσθαι· τούτου δὲ γενομένου
τὴν μὲν ἑαυτῶν δύναμιν ὁχδῶς ἀθροισθήσθαι, τοὺς
10 δὲ πολεμίους καταπεπονημένους καὶ πάντων ἐνδεεῖς
ὅντας ὑποχειρίους γενήσεσθαι. πάντων δὲ θαυμασάν- 3
των τὸ παράδοξον τῆς ἐπαγγελλας καὶ ξητούντων μα-
θεῖν τὸ ποτ' ἔσται τὸ δυνάμενον καλῶς προάγειν
τοὺς ἑναυτίους, προσέταξεν ἀκολουθεῖν ἑαυτῷ πάντας
15 τοὺς ἡγεμόνας μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν, ἔχοντας
ἐν ἀγγείοις πλείσι πῦρ. ἐκλεξάμενος δὲ τῆς μετεώρου
χῶρας τόπον ἐστραμμένον ἐπὶ τὴν ἔρημον καὶ πρὸς
τὴν ἀποθεώρησιν πανταχόθεν εὐφυῆ, σημεῖα θέμενος
περιέλαβεν ὡς ἀν ἐβδομήκοντα σταδίων περιφέρειαν.
20 διειλὼν δὲ τόπους ἑκάστῃ τῶν συνακολουθούντων συν-
έταξε νυκτὸς πῦρ κάειν διαστάντας ὡς ἀν εἴκοσι πή-
χεις καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην φυλακὴν πολλὴν φλόγα
ποιεῖν ὡς ἀν ἐγρηγορότων ἔτι καὶ πρὸς θεραπείαν καὶ
δεῖπνον παρασκευαζομένων, τῆς δὲ δευτέρας ἐλάττω,
25 καὶ τῆς τρίτης ἀπολιπεῖν διλγα παντελῶς ὥστε δοκεῖν
εἶναι τοῖς ἐξ ἀποστήματος θεωροῦσιν ἀληθινὴν στρα-

1 τὴν om. R, suppl. 1. m. 3 πρὸν συνεισελθεῖν F. 5 ὁ
Εὔμενῆς F. ἐπεκαλεῖτο F. 8 cf. Plut. Eum. 15. 16 cf.
Polyaen. IV 8, 4. 17 καὶ πρὸς τὴν ἀπόθεσιν καὶ πρὸς ἀπο-
θεώσησιν X. 21 διαστάντας libri; corr. Dind. δ' ὡς RX.
cf. Polyaen. I. 1. 22 καὶ om. RX. πολὺν F. 24 παρεσκευ-
ασμένων X. 25 post διλγα πνεὰ excidisse censem Dind.

- 4 τοπεδείαν. τῶν δὲ στρατιωτῶν ποιησάντων τὸ προσταχθὲν πατευόησάν τινες τὰ πυρὰ τῶν νεμομένων μὲν τὴν ἀπεναντίον δρεινήν, φύλων δ' ὄντων Πλέθων τῷ Μῆδας στρατόῃ. δόξαντες δὲ πρὸς ἀλιγθειαν εἶναι στρατοπεδείαν, παταδραμόντες εἰς τὸ πεδίον ἀπήγγειλαν τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ Πλέθωνα. οἱ δὲ διὰ τὸ παράδοξον παταπλαγέντες καὶ τῆς δδοιπορίας ἐπισχόντες ἔβουλεύοντο πᾶς χρηστέον τοῖς προσηγγελμένοις. ἦν γὰρ ἐπικίνδυνον τὸ πεπονηστας καὶ πάντων ἐνδεεῖς συνηγμένοις ἥδη τοῖς πολεμίοις καὶ 10 πάντων εὑποροῦσι συμβαλεῖν. ὑπολαβόντες δὲ προδοσίαν γεγενῆσθαι καὶ προσκηνούτας τὸ μέλλον τοὺς πολεμίους ἡθροίσθαι, τὸ μὲν ἐπ' εὐθείας προάγειν ἀπέγνωσαν, εἰς δεξιὰ δὲ κλίναντες προῆγον ἐφ' ἐκάτερα μέρη τῆς οἰκουμένης χώρας, βουλόμενοι τὴν δύναμιν 15 ἐκ τῆς κακοπαθίας ἀναλαβεῖν.
39. Εὑμενῆς δὲ τὸν προειρημένον τρόπον παταστρατηγήσας τοὺς πολεμίους μετεπέμπετο πανταχθεν τοὺς διερριμμένους τῶν στρατιωτῶν καὶ χειμάζοντας ἐν ταῖς κάμαις. βαλόμενος δὲ χάρακα καὶ τέφρῳ βαθείᾳ τὴν 20 παρεμβολὴν δχυρώσας ὑπεδέχετο μὲν τοὺς ἀεὶ παταντῶντας τῶν συμμάχων, ἐπλήρωσε δὲ τὴν στρατοπεδείαν 2 πάντων τῶν ἐπιτηδείων. δ' Ἀντίγονος διελθὼν τὴν 348 ἔρημον καὶ πυθόμενος παρὰ τῶν ἐγχωρίων σχεδὸν τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν ἀπασαν συνεληλυθένται τοῖς περὶ τὸν Εὑμενῆ, τὸν δὲ ἐλέφαντας μέλλειν ἀναξευγνύειν ἐκ τῆς χειμασίας καὶ πλησίον εἶναι μεμονωμένονς πάσης

8 ἐπηγγειλμένοις F. 12 μέλλειν F. 14 δ' ἐκκίναντες Hertl. III p. 32. ἐφ' ἐκάτερος] quid sit non assequor; Droysen explicatio (l. l. p. 290) mihi non probatur; coniicio ἐπ' ἀκέραια (cf. XIX 32, 2; 34, 7). 16 κακοπαθείας F. 21 ὀγκωπάσας F.

βοηθείας, ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς ἵππεῖς λογχοφόρους
 μὲν Μήδους δισχιλίους, Ταραντίνους δὲ διακοσίους,
 τῶν δὲ πεζῶν τοὺς ψιλοὺς ἄπαντας· ἥλιξε γὰρ με-³
 μονωμένοις τοῖς θηρίοις τὴν ἐπίθεσιν ποιησάμενος τού-
 των τε φαρμάκων κυριεύσειν καὶ τῶν πολεμίων παρελεῖ-
 σθαι τὸ κράτιστον μέρος τῆς δυνάμεως. ὁ δὲ Εὔμενῆς
 καταστοχασάμενος τὸ μέλλον ἀπέστειλεν ἐπὶ τὴν βοη-
 θειαν ἵππεῖς μὲν τοὺς κρατίστους χιλίους καὶ πεντα-
 κοσίους, πεζοὺς δὲ ψιλοὺς τρισχιλίους. ἐπιφανέντων
 δὲ πρότερον τῶν Ἀντιγόνου στρατιωτῶν οἱ τῶν
 ἑλεφάντων ἡγεμόνες τάξαντες εἰς πλινθίουν τὰ θηρία
 προῆγον, ἐν μέσῳ μὲν ἀπειληφότες τὰ σκευοφόρα,
 κατὰ δὲ τὴν οὐραγίαν ἔχοντες συναγωνιζομένους ἵππεις
 οὐ πλείους τετρακοσίων. ἐπιπεσόντων δὲ αὐτοῖς τῶν
 πολεμίων παντὶ τῷ βάρει καὶ βιαιότερον ἐπικειμένων
 οἱ μὲν ἵππεῖς ἐτράπησαν ὑπὸ τοῦ πλήθους καταπονη-
 θέντες, οἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἑλεφάντων ἐφεστηκότες τὸ μὲν
 πρῶτον ἀντεῖχον καὶ διεκαρτέρουν πανταχόθεν κατα-
 τιρωσιόμενοι, βλάψαι δὲ οὐδὲν τοὺς πολεμίους δυνά-
 μενοι. ἦδη δὲ αὐτῶν καταπονούμενων ἀνελπίστως ἐπι-⁶
 φανέντες οἱ παρ'² Εὔμενοῦς ἐξήρπασαν αὐτοὺς ἐκ τῶν
 κινδύνων. μετὰ δὲ ἡμέρας δλίγας ἐν τεσσαράκοντα
 σταδίοις ἀντιστρατοπεδευοντων τῶν δυνάμεων ἐξέταξαν
 ἀμφότεροι τὸ στρατόπεδον εἰς μάχην, ὡς περὶ τῶν
 δλῶν κρίσεως ἐσομένης.³

'Αντίγονος μὲν οὖν τοὺς ἵππεῖς ἐπὶ τὰ κέρατα⁴⁰
 διελόμενος τὸ μὲν εὐώνυμον μέρος Πλέθωνι παρέδωκε,

² Μήδους om. RX et ast. not. Steph.; at cf. XIX 29, 2;
 42, 2; Plut. Eum. 18. ⁵ παρελέσθαι RX. ⁸ καὶ om. F.
 11. 12 εἰς πλινθίουν — ἀπειληφότες om. X. ¹² ἀπειληφότες τὰ
 σκευοφόρα] ὑπειληφότες πεζοὺς τινας ψιλοὺς F. ¹⁹ τοῖς πολε-
 μοῖς F. ²² ἐν om. RX.

τὸ δὲ δεξιὸν τῷ υἱῷ Αημητρίῳ, μεθ' οὗ καὶ αὐτὸς διαγωνίζεσθαι διεγνώκει· τοὺς δὲ πεζοὺς εἰς μέσον παταστήσας παρέτοξε παρός δλην τὴν δύναμιν τοὺς ἐλεφαντας, πληρώσας τὰ διαστήματα τοῖς ψιλικοῖς τάγμασιν. ὁ δὲ πᾶς ἀριθμὸς ἦν αὐτοῦ τῆς δυνάμεως πεζοὶ ⁵ μὲν δισμύριοι δισχίλιοι, ἵππεις δ' ἔνναισισχίλιοι σὺν τοῖς ἐκ Μηδίας προσκαταγραφεῖσι, θηρία δὲ ἔξικοντα ² καὶ πέντε. ὁ δ' Ἐνύεντος πυθόμενος τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος τετάχθαι μετὰ τῶν ἀριστῶν ἵππεων, καὶ αὐτὸς ἀντεἴξατο, ἐπὶ τὸ λαιὸν κέρας ¹⁰ ἐπιστήσας τοὺς ἀριστούς· καὶ γὰρ τῶν σατραπῶν τοὺς πλείστους ἐνταῦθα πατέστησεν μετὰ τῶν συναγωνιζομένων αὐτοῖς ἵππεων ἐπιλέκτων καὶ αὐτὸς μετὰ τούτων ἔμελλε κινδυνεύειν· συνήν τὸν αὐτοῖς καὶ Μιθρίδατης δ' Ἀριοβαρζάνου μὲν υἱός, ἀπόγονος δ' ἐνὸς τῶν ¹⁵ ἐπτὰ Περσῶν τῶν συγκαθελόντων τὸν μάγον Σμέρδιν,³⁴⁹ ἀνὴρ ἀνθρείᾳ διαφέρων καὶ τεθραμμένος ἐκ παιδὸς ³ στρατιωτικῆς. πρὸ δὲ τοῦ κέρατος παντὸς ἔταξεν ἐν ἐπικαμπίῳ τοὺς κρατίστους τῶν ἐλεφάντων ἔξικοντα καὶ τὰ διαστήματα τοῖς ψιλοῖς διέλαβε τάγμασι. τῶν ²⁰ δὲ πεζῶν πρώτους μὲν ἔταξε τοὺς ὑπασπιστάς, εἶτα τοὺς ἀργυρόσπιδας, ἐπὶ πᾶσι δὲ τοὺς ἔνοντας καὶ τῶν ἄλλων τοὺς εἰς τὰ Μακεδονικὰ καθωπλισμένους, καὶ πρὸ τούτων ἐλεφαντας καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς ἴκανοντας. ⁴ ἐπὶ δὲ τὸ δεξιὸν κέρας τάξας τῶν ἵππεων καὶ τῶν ²⁵ ἐλεφάντων τοὺς ἀσθενεστέρους ἀπέδειξεν ἡγεμόνα τῶν

³ malim cum Wess. προέταξε (cf. XIX 28, 4). τὴν δύναμιν· τοὺς δ' ἐλέφαντας πληρώσαντες libri; corr. Rhod. ¹² πλείους X. ¹⁵ δ' ἐνδέ] δὲ RX; cf. XVI 47, 2. ¹⁶ τῶν συγκαθελόντων τὸν μάγον Σμέρδιν om. RX. ²⁰ ψιλοῖς] cf. XIX 29, 6; ψιλικοῖς Dind. et Hertl. II 2 p. 13. ²⁵ δὲ om. F. ²⁶sqq. τῶν πάντων Φίλιππον] πάντων τὸν Φ. F.

πάντων Φίλιππον· τούτῳ δὲ διεκελεύσατο φυγομαχεῖν καὶ τὴν ἀπὸ θατέρου μέρους κοίτην ἀποθεωρεῖν. οἱ δὲ σύμπαντες ἥσαν μετ' Εὐμενοῦς κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν πεζοὶ μὲν τρισμύριοι ἔξακισχύλιοι ἐπτακόσιοι, 5 ἵππεῖς δὲ ἔξακισχύλιοι, ἐλέφαντες δὲ ἑκατὸν τεσσαρεσκαιδεκα.

Μικρὸν δὲ πρὸ τῆς παρατάξεως Ἀντιγένης ὁ τῶν 41 ἀργυρασπίδων στρατηγὸς ἐπεμψεν ἐνα τῶν Μακεδόνων ἵππεων ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν ἐναντίων, προστάξας 10 πλησίον παραγενόμενον ἀναβοῆσαι. οὗτος δὲ προσιππεύσας μόνος εἰς φωνῆς ἀκοὴν, καθ' ὃ μέρος ἡ φάλαρξ ἦν τῶν παρ' Ἀντιγόνου Μακεδόνων, ἀνεβόησεν «Ἐπὶ τὸν πατέρας, ὁ καὶ κεφαλαῖ, τὸν μετὰ Φίλιππον καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα πατειργασμένους;» οὓς 15 μετ' ὀλίγον ὄφονται καὶ τῶν βασιλέων καὶ τῶν προγεγονότων ἀγώνων ἀξιούσ. καὶ γὰρ ἐτύγχανον κατὰ 2 τοῦτον τὸν καιρὸν τῶν ἀργυρασπίδων οἱ νεώτατοι μὲν περὶ τὰ ἔξήκοντα ἔτη, τῶν δὲ ἄλλων οἱ πλείους μὲν περὶ τὰ ἐβδομήκοντα, τινὲς δὲ καὶ πρεσβύτεροι, 20 πάντες δὲ ταῖς ἐμπειρίαις καὶ ταῖς δόμαις ἀνυπόστατοι· τοσαντη περὶ αὐτοὺς ἦν εὐχειρία καὶ τόλμα διὰ τὴν συνέχειαν τῶν κινδύνων. γενομένου δὲ τοῦ κηρύγματος καθότι προειρηται, παρὰ μὲν τοῖς περὶ Ἀντιγόνουν ἐγίνοντο φωναῖ δυσχερεῖς, δῆτι συναναγκάζοντο 25 πρὸς συγγενεῖς καὶ πρεσβυτέρους διαμάχεσθαι, παρὰ

1 τοῦτον F. 3 κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν F. 5 ἵππεῖς δὲ ἔξακισχύλιοι om. RX; πεντήκοντα (vel ἑβδομήκοντα (W)) addere videntur recentiores quidam codices. δεκατέσσαρες F. 9 προστάξας τῶν ἐραντίον πλησίον π. F. 12 παρ' Ἀντιγόνῳ F. 13 aut addendum est (sicut Wess. vidit) ex Plut. Eum. 16 <ἀμαρτάνετε> aut subaudiendum (cf. Wess. momente Plut. Pomp. 72). 15 ὄφεσθε Rhod. 17. 18 cf. Plut. Eum. 16. 21 περὶ αὐτοὺς] παρ' αὐτοῖς F. τόλμη F. 23 καθώσπερ.

δὲ τοῖς μετ' Εὐμενοῦς παρατασσομένοις παρακελευσμὸς καὶ βοὴ τὴν ταχίστην ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ὃν Εὐμενῆς δόδων τὴν προθυμίαν ἥρεν τὸ σύσσημον, δι’ ὃν παρεστήσατο τοὺς μὲν σαλπιγκτὰς τὸ πολεμικὸν σημαίνειν, τὴν δὲ δύναμιν ἀλαλάξαι πᾶσαν.⁵

42 Συνῆψε δὲ μάχην πρῶτον μὲν τὰ θηρία, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὸ τῶν ἵππεων πλῆθος. τοῦ δὲ πεδίου πολλὴν εὐρυχωρίαν ἔχοντος καὶ παντὸς ὑπάρχοντος ἀργοῦ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ διηκονουσαν ἀλμυρόδα τοσοῦτον συνέβη ὅπο τῶν ἵππεων ἐξαίρεσθαι κονιορτὸν ἵστε¹⁰ μηδένα δύνασθαι ὁρμῶς συνορᾶν ἐξ δλίγονος διαστήματος τὸ γινόμενον. ὁ δὴ πατανοήσας Ἀντίγονος ἀπ-350 ἐστειλε τοὺς ἐκ Μηδίας ἵππεῖς καὶ τῶν Ταραντίνων τοὺς ἴκανον δὲ τὴν ἀποσκευὴν τῶν πολεμίων ἥλπιζε γάρ, ὅπερ ἦν ἀληθές, διὰ μὲν τὸν κονιορτὸν λήσεσθαι,¹⁵ διὰ δὲ τὴν ἄλιστιν τῆς ἀποσκευῆς ἀκονητὶ κρατῆσαι 3 τῶν πολεμίων. οἱ δὲ πεμφθέντες περιππεύσαντες τὸ νέρας τῶν ἐναντίων καὶ λαθόντες ἐπέθεντο τοῖς σκευοφόροις, ἀπέχουσι τῆς μάχης ὡς πέντε σταδίους· σύρριτες δ' αὐτὴν πλήρη μὲν ὅχλον πρὸς μάχην ἀχρή-²⁰ στον, τοὺς δ' ἀμυνομένους δλίγους ταχὺ τοὺς ἀντιστάτας τρεφάμενοι τῶν ἄλλων ἀπάντων ἐκυρίευσαν.
4 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀντίγονος μὲν συνάψας μάχην τοῖς ἀντιτεταγμένοις καὶ μετὰ πλήθους ἵππεων ἐπιφανεῖς πατεπλῆξατο Πενκέστην τὸν τῆς Περσίδος²⁵ σατράπην, ὃς μετὰ τῶν περὶ ἑαυτὸν ἵππεων ἐξώ τοῦ κονιορτοῦ διδοὺς ἑαυτὸν συνεπεσπάσατο καὶ τῶν ἄλλων

1 δὲ om. X. 3 malim δι' οὗ cum Wess.; (ὃν ex antecedente v. repetitum). 5 ἀλαλάξαι F. 9 ἀλμυρόδα] cf. Plut. Eum. 16. 11 μηδένα] μῆ RX. 12 δ δῆ] ὁ δ εὐ F, corr. 2. m. 14 ἴκανον δέ] κρατίστον F. 15 μὲν om. F, add. 2. m. 16 ἀκονητὶ F. κρατήσειν Dind. 26 αὐτὸν F.

εἰς χιλίους πεντακοσίους. Εὐμενὴς δὲ μετ' ὀλίγων 5
ἀπολειφθεὶς ἐπ' ἄκρου τοῦ κέρατος τὸ μὲν εἶξαι τῇ
τύχῃ καὶ φυγεῖν αἰσχρὸν διέλαβεν, τὸ δὲ τηροῦντα
τὴν δεδομένην ὑπὸ τῶν βασιλέων πίστιν γενναῖον προ-
5 αἰρέσει συναποθανεῖν προκόπινας ἐπ' αὐτὸν ἐώσατο τὸν
Ἀντίγονον. γενομένης δ' ἵππομαχίας καρτερᾶς καὶ τῶν 6
μὲν μετ' Εὐμενοῦς ταῖς προθυμίαις προεχόντων, τῶν
δὲ μετ' Ἀντιγόνου τῷ πλήθει περιγινομένων πολλοὶ
παρ' ἀμφοτέρων ἐπιπτον· δτε δὴ συνέβη καὶ τῶν ἐλε-
10 φάντων πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζομένων πεσεῖν τῶν Εὐ-
μενοῦς τὸν προηγούμενον, συμπλακέντα τῷ κρατίστῳ
τῶν ἀντιτεταγμένων. διόπερ Εὐμενὴς δρῶν τοὺς μετ' 11
αὐτοῦ πανταχόθεν ἐλαττονυμένους ἔξηγεν ἐκ τῆς μάχης
τοὺς ὑπολειμμένους ἵππεῖς καὶ παρελθὼν ἐπὶ θάτε-
15 ρον κέρας ἀνελάμβανε τοὺς μετὰ Φιλίππου τεταγμέ-
νους, οἷς ἦν παρηγγελκῶς φυγομαχεῖν. ἡ μὲν οὖν
τῶν ἵππεων μάχη τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

Τῶν δὲ πεζῶν οἱ μὲν ἀργυράσπιδες συμφράξαντες 43
καὶ βιαιότερον τοῖς ἀντιτεταγμένοις ἐπιπεσόντες τοὺς
20 μὲν ἐν χειρῶν νόμῳ διέφθιραν, τοὺς δὲ συνηνάγκα-
σαν φυγεῖν. ἀκατάσχετοι δὲ ταῖς δρμαῖς γενούμενοι καὶ
πρὸς πᾶσαν τὴν τῶν ἐναντίων φάλαργα διαγωνισά-
μενοι τοσοῦτον ταῖς εὐχειρίαις καὶ φύμαις ὑπερεῖχον
25 ὥσθ' ἐαντῶν μὲν ἀποβαλεῖν μηδένα, τῶν δ' ἐναντίων
ἀνελεῖν μὲν ὑπὲρ τοὺς πεντακιλίους, τρέψασθαι δὲ
τοὺς πεζοὺς πάντας, δντας πολλαπλασίους. Εὐμενὴς 2
δὲ πυθόμενος τὴν μὲν ἀποσκευὴν ἡλωκέναι, τοὺς δ'

3 φεύγειν F. διέλεγε F, corr. 2. m. 9 παρ'
ἀμφοτέροις Wess. 15 ἀνέλαβε F. 18 συμφράξαντες <ἐαν-
τοὺς> XX 44, 5; at cf. Plut. Ages. 18. 19 τοῖς ἀντιταγμένοις
ἐπεισπεσόντες F. 24 μηδένα F. 25 πεντακισχ.] cf. Polyaen.
IV 6, 13; Just. XIV 3, 5. 26 ἀπαντας F. 27 μὲν ... δ' om. F.

ιππεῖς τοὺς μετὰ Πευκέστου μὴ μακρὰν ἀπέχειν, ἐπεγείρησεν ἀθροίζειν ὑπαντας καὶ πάλιν ἵππομαχεῖν πρὸς Ἀντίγονον· ἥλπιξε γὰρ μάχη πρατήσας οὐδὲ μόνον τὴν ίδιαν ἀποσκευὴν σώσειν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν πολεμίων προσλήψεσθαι. τῶν δὲ περὶ τὸν Πευκέστην οὐχ ὑπακούονταν, ἀλλὰ καὶ τούναντίον πορρωτέρω τὴν ἀποχώρησιν ποιουμένων ἐπὶ τινα τόπον, ὅμα δὲ καὶ συντὸς καταλαμβανούσης ἡναγκάσθη συνεῖξαι τῷ καιρῷ.
 4 Ἀντίγονος δὲ τὸν ίππεῖς εἰς δύο μέρη διελόμενος τοὺς μὲν αὐτὸς ἔχων ἐφῆδεν τοῖς περὶ τὸν Εὔμενῆ, ¹⁰ τὴν δομὴν αὐτῶν ἀποθεωρῶν, τὸν δ' ἄλλους παρα-³⁵¹ δοὺς Πλευραὶ προσέταξεν ἐπιθέσθαι τοῖς ἀργυράσπισι
 5 μεμονωμένοις τῆς τῶν ιππέων βοηθείας. ταχὺ δ' αὐτοῦ τὸ προσταχθὲν συντελοῦντος οἱ Μακεδόνες εἰς πλινθίον ἑαυτὸν ποιήσαντες ἀσφαλῶς ἀπεκώρησαν ἐπὶ τὸν ¹⁵ ποταμὸν καὶ τῶν περὶ τὸν Πευκέστην κατηρόδουν ώς αἰτίων γεγενημένων τῆς τῶν ιππέων ἡττῆς. καταντησάντων δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν Εὔμενῆ περὶ λύχνων
 6 ἀφάσις συνελθόντες ἐβούλευντο τὸ χρὴ πράττειν. οἱ μὲν οὖν σατράπαι τὴν ταχίστην ἔφησαν δεῖν ἀποχωρεῖν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας, δ' Ἐύμενῆς ἀπεφαίνετο μένειν καὶ διαγωνίζεσθαι, τῆς μὲν τῶν ἑναντίων φάλαγγος συντετριμμένης, τῆς δὲ τῶν ιππέων δυνάμεως
 7 ἐφαμίλλουν παρ' ἀμφοτέροις οὕσησ. οἱ δὲ Μακεδόνες οὐδετέροις ἔφασαν ὑπακούεσθαι, τῆς ἀποσκευῆς αὐτοῦ.²⁵

1 ἐπεχείρισεν X. 7 ἐπὶ τινα τόπον] ἐπὶ τισι τόποις F; ἐπὶ τινα λόφον Reiske (non improbabiliter). 8 ἡναγκάσθη συνεῖξαι] ἡναγκάσθησαν εἶξαι libri; corr. Wess. et Reiske. 14 εἰς πλινθίον ἑαυτὸν ποιήσαντες RX; πλινθίον ἑαυτῶν π. F. 15 ἐπὶ om. F. 16 τὸν περὶ Π. X. 17 αἵτινα γεγενημένω F. 19 συνελθόντες om. R (qui συνεβούλευντο), suppl. 1. m. 25 ἔφησαν F. ὑπακούεσθαι X.

τῶν ἡλωκυίας καὶ παρὰ τοῖς πολεμοῖς ὅντων τέκνων
καὶ γυναικῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἀναγκαῖων σωμάτων.
τότε μὲν οὖν διελύθησαν οὐδεμίαν συμπεφωνημένην ⁸
γνώμην βεβαιώσαντες· μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ Μακεδόνες
λάθρᾳ διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Ἀντίγονον τὸν μὲν
Εὐμενῆ συναρπάσαντες παρέδωκαν, τὰς δ' ἀποσκευὰς
κομισάμενοι καὶ πλεύσας λαβόντες κατετάχθησαν εἰς τὸ
στρατόπεδον. τὸ παραπλήσιον δ' οὗ τε σατράπαι καὶ ⁹
τῶν ἄλλων ἡγεμόνων τε καὶ στρατιωτῶν οἱ πλεῖστοι,
τὸν στρατηγὸν ἐγκαταλιπόντες, τῆς ἴδιας ἀσφαλείας
μόνον ἐφρόντισαν.

'Αντίγονος δὲ παραδόξως πυριεύσας τοῦ τ' Εὐ-44
μενούς καὶ πάσης τῆς ἀντιτεταγμένης δυνάμεως Ἀντι-
γένην μὲν τὸν τῶν τῶν ἀργυρασπίδων ἡγούμενον συλλα-
βὼν καὶ καταθέμενος εἰς σειρὸν ἔδωτα κατέκαυσεν,
Εὐδημον δὲ τὸν ἐξ Ἰνδῶν καταγαγόντα τοὺς ἐλέφαν-
τας καὶ *Κελβανὸν καὶ τινας ἄλλους τῶν ἀλλοτρίως
ἀεὶ πρὸς αὐτὸν ἔχόντων ἀνεῖλεν. Εὐμενῆ δὲ παρα-
δοὺς εἰς φυλακὴν ἐβουλεύετο πᾶς αὐτῷ χρηστέον εἶη.
ἔσπευδε γὰρ ἔχειν μεθ' αὐτοῦ στρατηγὸν ἀγαθὸν καὶ
χάριτος ὑπόχρεων, οὐ λίαν δ' ἐπιστευεν αὐτοῦ ταῖς
ἐπαγγελίαις διὰ τὴν πρὸς Ολυμπιάδα καὶ τοὺς βασιλεῖς
φιλίαν· καὶ γὰρ πρότερον σωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ περὶ Νῆρα
τῆς Φρονγίας οὐδὲν ἦτον τοῖς βασιλεῦσι προθυμότατα
συνηγωνίσατο. δρῶν δὲ καὶ τὴν τῶν Μακεδόνων δρμῆν

3 συμφωνημένην X. 8 τε om. F. 9 καὶ στρατηγῶν καὶ
στρατιωτῶν F. 15 σειρὸν F, suprascr. ab alt. m. ω supra ει;
σορὸν Rhod. 16 Εὐδημον] cf. XIX 14, 1. 17 *Κελβανὸν RX;
Κέβαλον F quod legitimum esse censem Wess. (cf. Plut. quaest.
Gr. 9); Κεβαλῖνον Valck. ad Her. VI 45 (cf. Diod. XVII 79, 2;
Curt. VI 7, 16). 18 αἰεὶ F. 20 ἐαντοῦ F. 23 cf. XVIII
50, 4 sq.

ἀπαραίτητον οὖσαν πρὸς τὴν κατ' Εὐμενοῦς τιμωρίαν
ἀνεῖλε τὸν ἄνδρα· διὰ δὲ τὴν προγεγενημένην φιλίαν
καίσας τὸ σῶμα καὶ καταθέμενος εἰς ἀγγεῖον τὰ δετᾶ
πρὸς τοὺς οἰκείους ἀπέστειλεν. ἀνήχθη δ' ἐν τοῖς
τραυματίαις αἷχμάλωτος καὶ δὲ τὰς ιστορίας συνταξά-⁵
μενος Ἰεράννυμος δὲ Καρδιανός, δις τὸν μὲν ἔμπροσθεν
χρόνον ὑπ' Εὐμενοῦς τιμώμενος διετέλεσεν, μετὰ δὲ
τὸν ἐκείνουν θάνατον ὑπ' Ἀντιγόνου ἐτύγχανε φιλαν-
θρωπίας καὶ πλετεως.

4 Ο δέ Ἀντίγονος τὴν δύναμιν ἀπασαν ἀναλαβὼν ¹⁰
εἰς Μηδίαν αὐτὸς μὲν ἐν τινι κάμῃ παρεχείμασεν οὖσῃ
πλησίουν Ἐκβατάνων, ἐν δὲ τῇς χώρας ἐκείνης ἐστὶ τὰ ³⁵²
βασίλεια, τοὺς δὲ στρατιώτας ἐπιδιείλεν εἰς ἀπασαν
τὴν σατραπείαν καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐπαρχίαν τὴν
προσαγορευμένην Ῥάγας, ἥ ταύτην τὴν προσηγορίαν ¹⁵
ἔσχεν ἀπὸ τῶν γενομένων περὶ αὐτὴν ἀτυχημάτων ἐν
τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις· πλειστας γὰρ ἔχοντα πόλεις
τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις καὶ μάλιστ' εὐδαιμονούσας
τηλικούτους ἔσχε σεισμοὺς ὥστε καὶ τὰς πόλεις καὶ
τοὺς ἐνοικούντας ἀπαντας ἀφανισθῆναι, καθόλον δὲ ²⁰
τὴν χώραν ἀλλοιωθῆναι καὶ ποταμὸν διντὶ τῶν προϋ-
παρχόντων ἄλλους φανῆναι καὶ λίμνας.

45 Κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους συνέβη γενέσθαι
περὶ τὴν Ροδίων πόλιν τὸν τρίτον κατακλυσμόν, δις
πολλοὺς τῶν ἐνοικούντων διέφθειρεν. ὃν δὲ μὲν πρῶτος ²⁵
δλίγα τοῖς ἀνθρώποις ἐνώχλησεν, ὃς δὲν τῇς πόλεως
οὖσης νεοκτίστον καὶ διὰ τοῦτο πολλὴν εὐρυγωρίαν

⁵ τραυματίαις] ἔαλωποις F. ¹⁰ τὴν μὲν δύναμιν F.
ἀναλαβὼν εἰς Μηδίαν] recte: cf. Hertl. III p. 33 (qui aliter
iudicaverat II 2 p. 14). ¹⁴ σατραπέαν] στρατίαν F. ¹⁵ Ῥά-
γας] cf. Strab. XI 9, 1; ἥ Ῥάγιαν Fiol. VI 2, 6. ²⁴ τῶν
Ροδίων F. ²⁶ τοὺς ἀνθρώπους ἐνώχλησεν F.

έχοντος, ὁ δὲ δεύτερος μείζων ἐγένετο καὶ πλεῖστος 2
σώματα διέφθειρεν. ὁ δὲ τελευταῖος ἐπέπεσε μὲν ἔφερος
ἀρχομένου, καταρραγέντων ἐξαιρητῆς μεγάλων ὅμβρων
καὶ χαλάζης ἀπίστον τὸ μέγεθος· μνασῖαι γὰρ ἐπιπτον,
5 ἔστι δ' ὅτε καὶ μείζονται, ὥστε πολλὰς μὲν τῶν οἰκιῶν
συμπίπτειν διὰ τὸ βάρος, οὐκ δὲ λίγους δὲ καὶ τῶν ἀν-
θρώπων ἀπόλλυσθαι· θεατροειδοῦς δ' οὔσης τῆς Ρόδου 3
καὶ τὰς ἐγκλίσεις τῶν ὑδάτων κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς
ἔνα τόπον ποιουμένης εὐθὺς τὰ ταπεινὰ τῆς πόλεως
10 ἐπληροῦτο, τῶν μὲν ὀχετῶν διὰ τὸ δοκεῖν παρεληυ-
θέντα τὸν χειμῶνα κατημελημένων, τῶν δὲ ἐν τοῖς
τείχεσιν ὀβελίσκων συμφραχθέντων. τοῦ δὲ ὕδατος 4
παραστάξας ἀθροιζομένου πᾶς μὲν ὁ περὶ τὸ δεῖγμα
καὶ Διονύσιον τόπος ἐπεπλήρωτο, πρὸς δὲ τὸ Ἀσκλη-
15 πιεῖον ἥδη τοῦ λιμνάζοντος τόπου προσιόντος ἐκπλαγεῖς
μὲν ἥσαν ἀπαντεῖς, πρὸς δὲ τὴν σωτηρίαν διαφέροις
ἐχρῶντο κρίσειν. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰς τὰ πλοῖα 5
συνέφυγον, οἱ δὲ ἐπὶ τὸ θέατρον ἀνέδραμον, τινὲς δὲ
τῶν περικαταλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ δεινοῦ διαποροῦν-
20 τες ἐπὶ τοὺς ὑψηλοτάτους βωμοὺς καὶ τὰς τῶν ἀνδρι-
άντων βάσεις προσανέβησαν. κινδυνευούσης δὲ τῆς 6
πόλεως ἀρδην μετὰ τῶν κατοικούντων ἀπολέσθαι βοή-
θειά τις αὐτόματος ἐγένετο· τοῦ γὰρ τείχους φαγέντος
ἐπὶ πολὺν τόπον ἐξέπεσε ταύτῃ τὸ συνεστηκός ὕδωρ
25 εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ταχὺ πάλιν ἐκαστος εἰς τὴν
προϋπάρχουσαν τάξιν ἀποκατέστη. συνήργησε δὲ τοῖς 7
κινδυνεύοντι καὶ τὸ μεθ' ἥμέραν γενέσθαι τὸν κατα-

8 ἐγκλείσεις F. 12 τοίχοις F. ὀβελίσκων admodum susp.;
fort. scribendum σωληνίσκων. 14 τὸ Διονύσιον F. ἐπληροῦ-
το F. corr. 2. m. in marg. 17 πλεῖα F. 18—21 οἱ δὲ ἐπι-
καταλαμβανόμενοι ὑπὸ τοῦ δεινοῦ διαποροῦντες ὑπὸ τοὺς δ.
βωμοὺς καὶ — προσανέβησαν F. 19 ἀποροῦντες X. 24 πολὺ F.

κλυσμόν· οἱ γὰρ πλεῖστοι φθάσαντες ἔξεπιγδησαν ἐκ τῶν οἰκιῶν εἰς τὸν μετεώρους τόπους τῆς πόλεως.³⁵³ πρὸς δὲ τούτοις τὸ μὴ πλινθίνας εἶναι τὰς οἰκίας, ἀλλὰ λιθίνας καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐπὶ τὰ στέγη καταφυγόντας ἀσφαλῶς διασωθῆναι. δῆμος δὲ τηλικούτων ἀτυχημάτων γενομένων σῶματα μὲν διεφθάρη πλείστων πεντακοσίων, οἰκίαι δὲ αἱ μὲν τελέως ἔπεσον, αἱ δὲ διεσείσθησαν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Ῥόδον συμβάντα τοιοῦτον ἔσχε τὸν κινδυνον.

46 Ἀντίγονος δὲ χειμάζων ἐν τῇ Μηδίᾳ καὶ πυθάρτων πολλοὺς τῶν ἐν τῇ χειμασίᾳ στρατιωτῶν ἐπαγγελλαῖς καὶ δωρεαῖς ἰδίους κατασκευάζειν καὶ διανοεῖσθαι νεωτερότερον, τὴν μὲν ἰδίαν προσάρτεσιν ἐπεκρύψατο, προσποιηθεὶς δὲ ἀπιστεῖν τοῖς διαβάλλουσι τούτοις μὲν πολλῶν ἀκονόντων ἐπετίμησεν ὡς διυτάρτους τὴν φιλίαν, πρὸς δὲ τὸν ἐκτὸς διέδωκε λόγον διτοι μέλλει καταλιπεῖν τῶν ἄνω σατραπεῖν στρατηγὸν Πλέθωνα καὶ δύναμιν ἵκανην τὴν παρέξουσαν τὴν ἀσφάλειαν. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν, ἀξιῶν ἥκειν τὴν ταχίστην, δπως κατὰ πρόσωπον περὶ τῶν ἀναγκαίων κοινολογησάμενος ταχέως τὴν ἐπὶ θάλασσαν κατέβασιν ποιήσηται. ταῦτα δ' ἐμηχανήσατο σπεύδων τῆς μὲν ἀληθοῦς ὑποψίας αὐτὸν ἀποστῆσαι, πεῖσαι δ' ὡς σατράπην καταλειφθῆσμενον ἐλθεῖν εἰς χεῖρας· μετὰ βίας γὰρ συλλαβεῖν οὐδὲ δάδιον ἦν ἄνδρας καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ προσαγωγῆς δι' ἀρετὴν τενχότα καὶ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν σατράπην μὲν

9 τοῦτον F. 15 διυτάρτους μὲν τὴν φ. F. 22 ποιήσαιντο RX. 23 <τ>ἀληθοῦς Hertl. II 2 p. 14; at cf. III p. 33. 24 πεῖσαι δ' ὡς σατράπην] ὡς δὲ σατράπην F. 27 sq. μὲν δύντα] μένοντα F.

δντα τῆς Μηδίας, πεπολιτευμένον δὲ πρὸς ἄπαν τὸ στρατόπεδον. ὁ δὲ Πλέθων ἐτύγχανε μὲν ἐν τοῖς ἑσχά- 3 τοις μέρεσι τῆς Μηδίας χειμάζων καὶ πλῆθος ἥδη διεφθαρκώς τῶν ἐπαγγελλομένων συναποστήσεσθαι,
 5 γραφόντων δ' αὐτῷ τῶν φίλων περὶ τῶν Ἀντιγόνου προαιρέσεων καὶ μεγάλας ὑπογραφόντων ἐλπίδας ἔξ- απατηθεὶς κεναῖς προσδοκίαις ἦκε πρὸς Ἀντιγόνουν. ὁ 4 δὲ κυριεύσας τοῦ σώματος καὶ κατηγορίαν ποιησάμενος ἐν τοῖς μετέχοντι τοῦ συνεδρίου φάδλως κατεδίκασε
 10 καὶ παραχρῆμα ἀπέκτεινεν. συναγαγάνων δὲ τὸ στρατό- 5 πεδον εἰς ἓνα τόπον σατράπην μὲν ἀπέδειξε τῆς Μηδίας Ὁροντοβάτην Μῆδον, στρατηγὸν δὲ Ἰππόστρατον, ἔχοντα πεξοὺς μὲν ἔνοντας τρισχιλίους πεντακοσίους.*² αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν παρῆλθεν εἰς Ἐκβάτανα.
 15 ἐνταῦθα δὲ παραλαβὼν ἀσήμου ἀργύρου τάλαντα πεντακισχίλια προῃγεν ἐπὶ τῆς Περσίδος, οὕσης τῆς ἀνα- βάσεως ὡς ἀν εἴκοσιν ἡμερῶν εἰς τὸ βασίλειον, ὃ καλεῖται Περσέπολις.

Τοῦ δ' Ἀντιγόνου καθ' ὅδὸν ὄντος οἱ τοῦ Πλέθωνος 47
 20 φίλοι καὶ μετεσχηκότες τῆς ἐπιβουλῆς, ὃν ἤσαν ἐπι- φανέστατοι Μελέαγρος καὶ Μενοίτας, ἥθροισαν τοὺς πλανωμένους τῶν Εὐμενοῦς τε καὶ Πλέθωνος συνήθων,
 εἰς διτακοσίους ἵππεῖς. καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὴν χώραν 2
 ἐλεγλάτουν τῶν μὴ βουλομένων συναφέστασθαι Μῆδων,
 25 μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι <καταπεφρονηκότως> στρατο-

1 δὲ] δ' εὖ Hertl. II 2 p. 14 (cf. XIX 48, 1); at cf. XIX 23, 1; 79, 7; 90, 5 saepius. 5. 6 τῆς—προαιρέσεως F. 7 κατ- ναῖς R, corr. 2. m. 12 Ὁροντοβ.] Ὁροντοβάτης occurrit in nummis (cf. Brandis, Münzsyst. p. 476 (238. 269. 339)). 13 equi- tum numerus lacuna perit. 14 παραλαβὼν RX. 15 ἀρ- γυρῶν RX. 17 εἴκοσι F. 20 ἐπιβολῆς Rhod. 25 <κατα- πεφρονηκότως> add. ex XIX 93, 2; 95, 5.

πεδεύειν τόν τε Ἰππόστρατον καὶ τὸν Ὀρουτοβάτην
ἐπέθεντο νυκτὸς τῇ παρεμβολῇ. καὶ παρ' ὀλίγον μὲν
ἐκράτησαν τῆς ἐπιβολῆς, ὅπο δὲ τοῦ πλήθους κατιεχού-
μενοι καὶ τινας τῶν στρατιωτῶν πείσαντες συναποστῆ-
3 ναι πάλιν ἀπεκώρησαν. εὗξανοι δ' ὅντες καὶ πάντες ⁵
ἴπποις χρώμενοι τάς τε καταδρομὰς ἀπροσδοκήτους
ἐποιοῦντο καὶ τὴν χώραν παραχῆσ οὐ πλήρωσαν. μετὰ δέ
τινα χρόνου συγκλεισθέντες εἰς τινα τόπον πρημνοῖς
περιεχόμενον οἱ μὲν αὐτῶν ἀνηρέθησαν, οἱ δ' ἔξωγρή-
4 θησαν. τῶν δὲ ἡγεμόνων Μελέαγρος καὶ Ὄκρανης ¹⁰
Μῆδος καὶ τινες τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ὑποστάντες
ἀνηρέθησαν. καὶ τὰ μὲν περὶ τοὺς ἀποστάντας ἐν
Μῆδᾳ τοιαύτην ἔσχε τὴν κατάστασιν.
8 Ο δ' Ἀντίγονος ἐπειδὴ τάχιστ' ἥλθεν εἰς τὴν
Περσίδα, τιμῆς μὲν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ήξιώθη βασιλε- ¹⁵
κῆς ὡς δὲν κύριος δὲν δμολογουμένως τῆς Ἀσίας, αὐτὸς
δὲ μετὰ τῶν φίλων συνεδρεύσας ἐβούλευτο περὶ τῶν
σατραπεῖῶν. τὴν μὲν οὖν Καρμανίαν εἴασεν ἔχειν
Τληπόλεμον καὶ τὴν Βακτριανὴν δμοίως Στασάνιορα.
οὐ γάρ φάδιον ἦν τούτους δι' ἐπιστολῆς ἐκβαλεῖν, εῦ ²⁰
τὰ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους πεπολιτευμένους καὶ πολλοὺς
2 ἔχοντας συναγωνιστάς. εἰς δὲ τὴν Ἀράιαν ἀπέστειλεν
Εὔπειρον· τελευτήσαντος δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον ἀντι-
κατέστησεν Εὐαγρόαν, ἀνδρα [καὶ] κατ' ἀνδρεῖαν καὶ
σύνεσιν θαυμαζόμενον. Ὁξειάρτην δὲ τὸν Ρωξάνης ²⁵
πατέρα τὴν ἐν Παροπανισάδαις σατραπείαν εἴασεν

3 ἐπιβολῆς F, suprascr. supra o ab 2. m. v. 5 ὄπεκώρη-
σαν F. 10 ἡγονμένων F. Μελέαγρος X. 19 Τληπόλεμον]
Παυπόλεμον RX; cf. XVIII 3, 3; 39, 6; XIX 14, 6. 20 εὖ τὰ
πρὸς] εἴτα καὶ πρὸς F. 21 καὶ πολλάς δυνάμεις καὶ π. ἔ. σ. X.
22 Ἀρείαν F. 23 Εὔπειρον F. ἀντεκατέστησεν X. 24 Ἐλλα-
γόραν F, corr. 2. m. in marg. [καὶ] del. Dind. 26 Παρο-
πανισάδαις F, corr. 2. m.

ἔχειν, καθά παλ πρότερον εἶχεν· οὐδὲ γὰρ τοῦτον ἦν ἐκβαλεῖν δυνατὸν ἄνευ χρόνου πολλοῦ καὶ δυνάμεως ἀδρᾶς. μετεπέμφατο δὲ καὶ Σιβύλτιον ἐξ Ἀραιωτῶν, ³ εὗ διακείμενον τὰ πρὸς αὐτόν, καὶ τήν τε σατραπείαν ⁵ ἔχειν συνεχώρησε καὶ τῶν ἀργυρασπίδων συνέστησε τοὺς ταραχωδεστάτους, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ χρείας, τῷ δὲ ἔργῳ πρὸς ἀπόλειαν· κατ’ ίδιαν γὰρ ἐνετείλατο κατ’ ὀλίγους αὐτῶν εἰς τοιαύτας χρείας ἀποστέλλειν ἐν αἷς ἔμελλον ἀπολεῖσθαι. ἐν δὲ τούτοις ⁴ ¹⁰ εἶναι συνέβαινε καὶ τοὺς Εὔμενῆς παραδόντας, ὥστε τῶν εἰς τὸν στρατηγὸν παρανομημάτων συντόμως αὐτοῖς ἐπιστῆναι τιμωρίαν· αἱ γὰρ ἀσεβεῖς χρεῖαι τοῖς μὲν δυνάσταις διὰ τὴν ἔξουσίαν γίνονται λυσιτελεῖς, ¹⁵ τοῖς δὲ ὑπακούσασιν ιδιώταις μεγάλων κακῶν ὡς ἐπίπαν αἴτιαι καθίστανται. δ’ οὖν Ἀντίγονος δρῶν τὸν ⁵ ²⁰ Πενκέστην παρὰ τοῖς Πέρσαις μεγάλης ἀποδοχῆς τυγχάνοντα τὸ μὲν πρῶτον παρείλετο τὴν σατραπείαν αὐτοῦ. τῶν δὲ ἐγχωρίων ἀγανακτούντων, ἐνὸς δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων Θεσπίου καὶ παροησίαν ἀγαρόντος ὡς ²⁵ ²⁵⁵ οὐχ ὑπακοινομένων Περσῶν ἐτέρῳ, τοῦτον μὲν ἀπέκτεινεν, Ἀσκληπιόδωρον δὲ κατέστησε τῆς Περσίδος ὑπαρχον καὶ τὸν ἴκανον τὸν στρατιώτας παρέδωκεν. Πενκέστην δ’ εἰς ἄλλας ἐλπίδας ἀγαγὼν καὶ κενῶς μετεωρίσας ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας. ποιουμένου δ’ ⁶ ²⁶ αὐτοῦ τὴν πορείαν ἐπὶ Σούσων ἀπήντησεν αὐτῷ ἐπὶ τῷ Πασιτίγρῳ ποταμῷ Ξενόφιλος δὲ κυριεύων τῶν ἐν

1 οὐδὲ] οὐτε codd.; corr. Dind. τοῦτον ἦν ἐκβαλεῖν δυνατὸν] ἦν om. X; ἦν τοῦτον δυνατὸν ἐκβ. F. θ ἐν οἷς codd.; corr. edd. 13 γίγνονται F. 14 ὡς ἐπίπαν μεγάλων κακῶν αἴτιαι η. F. 15 οὖν om. F. 17 παρείλετο F. 18 δ’ F. 19 Θεσπείον F in verso verborum ordine: καὶ παροησίαν ἀγαγόντος Θ. 24 μετεωρίσας F. 26 ἐν Πασιτίγρῃ ποταμῷ F. Ξενόφ.] cf. XIX 17, 3; 18, 1.

Σούσοις χρημάτων, ἀπεσταλμένος ὑπὸ Σελεύκου πᾶν ποιῆσαι τὸ προστασσόμενον. τοῦτον μὲν οὖν προσδεξάμενος προσεποιεῖτο τιμᾶν ἐν τοῖς μεγίστοις τῶν φύλων, εὐλαβούμενος μὴ μετανοήσας πάλιν αὐτὸν ἀποκλείσῃ· αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν ἐν Σούσοις ἄκραν ⁵ κατέλαβεν ἐν αὐτῇ τὴν τε χρυσῆν ἀναδευδράδα καὶ πλῆθος ἄλλων κατακεναθμάτων, *<τῶν>* πάντων συν-⁸ αριμένων εἰς μύρια καὶ πεντακισχίλια τάλαντα. ἡθροίσθη δ' αὐτῷ καὶ ἄλλο πλῆθος χρημάτων ἐκ τε τῶν στεφάνων καὶ τῶν ἄλλων διαρεῶν, ἕτι δὲ ἐκ τῶν λα-¹⁰ φύρων· ταῦτα γὰρ ἦσαν πεντακισχίλια τάλαντα, καὶ κατὰ τὴν Μηδίαν ἄλλα τοσαῦτα χωρὶς τῶν ἐν Σούσοις θηγανῷ, ὥστε τὰ πάντα συναχθῆναι τάλαντα δισμύρια πεντακισχίλια. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀντίγονον ἐν τούτοις ἦν.¹⁵

49 Ἡμεῖς δὲ διεληλυθότες τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν πραγμάτεια μεταβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὴν Εὐρώπην καὶ τὰ συνεχῆ τῶν προειρημένων διεξῆμεν. δὲ γὰρ Κάσανδρος εἰς Πύδναν τῆς Μακεδονίας συγκεκλειώς Ὄλυμπιάδα προσβολὰς μὲν τοῖς τείχεσιν ἡδυνάτει ποι-²⁰ εῖσθαι διὰ τοὺς χειμῶνας, περιστραπεδεύσας δὲ τὴν πόλιν καὶ χάρακα βαλόμενος ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν, ἕτι δὲ ἐφορμᾶν τῷ λιμένι πάντα βουλόμενον ἐπικουρῆσαι διεκάλυνεν. ταχὺ δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἔξαναλαθέντων τοσαῦτην περὶ τοὺς ἔνδον κατεκεύ-²⁵ ασεν ἔνδεικν *ἄστ'* ἐκλυθῆναι τὸ παράπαν· εἰς τοῦτο

1 καὶ πᾶν (add. 2. m.) ποιήσειν F; ποιήσειν etiam RX;
corr. edd. 2 προστατόμενον F. 5 *<τῆς εἰς τὴν πόλιν εἰσόδου>*? (cf. II 26, 6; XIX 63, 2; XX 29, 9 saepius). 7 *<τῶν>*
add. Dind. 8 μύρια πεντακισχ. X. 9 χρημάτων] καυσοῦν X.
19 Πύδνας F. 20 ποιεῖν F. 22 βαλλόμενος F. 23 πάντα
<τὸν> βουλόμενον Dind.

γὰρ ἥλθον ἀνάγκης ὥστε τῷ μὲν στρατιώτῃ σιτομετρεῖν
χοίνικας πέντε τοῦ μηνός, τοῖς δ' ἐλέφασι τοῖς κατα-
πλεισθεῖσι διδόναι πρίοντας τὰς δοκούς, τὰ δ' ὑπο-
ξύγια καὶ τὸν ἵππον κατακόψαι πρὸς διατροφὴν.
τοιαύτης δὲ περιστάσεως κατεχούσης τὴν πόλιν καὶ τὴν Ὄλυμπιάδος ἔτι προσανεχούσης ταῖς ἔξωθεν ἐλ-
πίσιν οἱ μὲν ἐλέφαντες ὑπὸ τῆς ἐνδείας διεφθάρησαν,
τῶν δ' ἵπποιν οἱ μὲν ἔξι τέξεως ὄντες οὐ σιτομετρού-
μενοι τὸ παράπαν σχεδὸν ἀπαντες ἐτελεύτησαν, οὐκ
δλίγοι δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν τῆς δμοίας καταστροφῆς
ἔτυχον. ἔνιοι δὲ τῶν βαρβάρων, τῆς φύσεως κατισχυ-⁴
ούσης τὴν εὐλάβειαν, ἐσαρκοφάγουν ἀναλεγόμενοι τὰ
σώματα τῶν ἀποθνησκόντων. ταχὺ δὲ τῆς πόλεως
πληρούμενης νεκρῶν οἱ προεστηκότες τοῦ περὶ τὴν
βασιλισσαν συστήματος τὰ μὲν κατάρρυτον τῶν σωμά-
των, τὰ δ' ὑπὲρ τῶν τειχῶν ἐξερρίπτον, ὥστ' εἶναι
καὶ τὴν θέαν τὴν τούτων ἀπεκρῆ καὶ τὴν δυσωδίαν
ἀνυπομένητον μὴ μόνον γυναιξὶ βασιλίσσαις καὶ τρυ-
356 φῆς οἰκείαις, ἀλλὰ καὶ τῶν στρατιωτῶν τοῖς εἰωθόσι
κακοπαθεῖν. τοῦ δ' ἕαρος ἀρχομένου καὶ τῆς ἐνδείας ⁵⁰
ἀεὶ μᾶλλον αὐξανομένης συνέδραμον πολλοὶ τῶν στρα-
τιωτῶν καὶ τὴν Ὄλυμπιάδα παρεκάλουν αὐτοὺς ἀφεῖναι
διὰ τὴν ἀποθέλλειν. ἡ δὲ οὕτε σιτομετρεῖν αὐτοὺς δυνα-
μένη τὸ παράπαν οὕτε τὴν πολιορκίαν λῦσαι συνεχώ-
ρησεν ἀπαλλάττεσθαι. δὲ Κάσανδρος προσδεξάμενος ²

⁴ ἵπποις] ἵππεis RXF; in cod. R corr. 2. m. ⁶ προσ-
ανεχούσης ταῖς ἔξωθεν ἐλπίσιν] ταῖς ἔξωθεν ἐλπίσι ταραδοκού-
σης F. 8 ἔξωθεν RX. 16 ὡς F. 17 τὴν τούτων om. F.
18 ἀνυπομόνητον F (cf. cum Wess. III 29, 6; 34, 3). τρυνφαῖς F.
20 de chronol. cf. Droysen 1. I. p. 247 a. 1. 21 ἀεὶ om. F.
καὶ τῶν στρατιωτῶν F. 23 ἡ δὲ οὖν' ἐπὶ τὸ μετρεῖν X.
25 δεξαμενος F.

ἀπαντας τοὺς αὐτομολήσαντας καὶ φιλανθρώπως χρησά-
μενος διαπέστειλεν ἐπὶ τὰς πόλεις· ἥλπιξε γάρ παρὰ
τούτων πυθομένους τοὺς Μακεδόνας τὴν Ὀλυμπιάδος
3 ἀσθένειαν ἀπελπιεῖν αὐτῆς τὰ πράγματα. οὐ νακῶς
δ' αὐτοῦ στοχασμένου περὶ τοῦ μέλλοντος οἱ μὲν 5
συναγωνίζεσθαι διεγνωκότες τοῖς πολιορκουμένοις μετ-
ενόησαν καὶ πρὸς Κάσανδρον ἀπεχώρησαν, μόνοι δὲ
τῶν ἐν Μακεδονίᾳ τὴν εὔνοιαν διεφύλαξαν Ἀριστόνος
καὶ Μόνιμος, ὃν Ἀριστόνος μὲν Ἀμφιπόλεως ἐκυρίευεν,
4 δ' ἔτερος Πέλλης. ἡ δ' Ὀλυμπιάς δρᾶσα τοὺς μὲν 10
πλείους μεταθεμένους πρὸς Κάσανδρον, τοὺς δ' ὑπο-
λοίπους τῶν φίλων οὐκ ἰσχύοντας βοηθεῖν, ἐπεχείρησε
πεντήην ναῦν κατασπᾶν καὶ διὰ ταύτης αὐτήν τε καὶ
5 τοὺς φίλους σάξειν. αὐτομόλουν δέ τινος τὸ γινόμενον
ἀπαγγείλαντος τοῖς πολεμίοις δὲ μὲν Κάσανδρος ἐπὶ- 15
πλεύσας ἐκυρίευσε τοῦ σκάφους, ἡ δ' Ὀλυμπιάς ἀπο-
γνοῦσα τὰ καθ' αὐτήν πρέσβεις ἐξέπεμψε περὶ δια-
λύσεων. οἰομένου δὲ δεῖν τοῦ Κασάνδρου τὰ καθ'
αὐτὴν ἐπιτρέπειν μόγις ἐπεισεν ὕστε μόνην ἐξαίρετον
6 λαβεῖν τὴν τοῦ σώματος ἀσφάλειαν. Κάσανδρος δὲ 20
κυριεύσας τῆς πόλεως ἐξέπεμψε τοὺς παραληψομένους
7 τήν τε Πέλλαν καὶ τὴν Ἀμφίπολιν. δὲ μὲν οὖν τῆς
Πέλλης κυριεύσων Μόνιμος ἀκούσας τὰ συμβάντα περὶ
τὴν Ὀλυμπιάδα παρέδωκε τὴν πόλιν· δ' Ἀριστόνος
τὸ μὲν πρῶτον ἀντέχεσθαι τῶν προαγμάτων διεγνώκει, 25
στρατιώτας τε συχνοὺς ἔχων καὶ προσφάτως εὐημε-
ρηκώς· διλγαῖς γάρ ἐμπροσθεν ἡμέραις παραταξά-
μενος πρὸς τὸν Κασάνδρον στρατηγὸν Κρατεύαν

7 ἀπεχώρησαν] ἀπέκλινον F. 11 μεταθεμένοις om. F.
13 αὐτὴν X. 14 γενόμενον F. 18 οἰομένης δὲ δεῖν τῷ
Κασάνδρῳ τὰ καθ' αὐτὴν ἐπιτρ. F.

τοὺς πλείστους μὲν ἀνεῖλε τῶν ἀντιταχθέντων, αὐτὸν δὲ τὸν Κρατεύαν μετὰ δισχιλῶν φυγόντα τῆς Βισαλτίας εἰς Βεδύνδια περιστρατοπεδεύσας ἐξεπολιόρκησε καὶ τὰ σπλα παρελόμενος ὑπέσπονδον ἀφῆκε. διὰ δὲ ταῦτα ⁸ 5 ἐπαιρόμενος καὶ τὸν Εὔμενοῦς θάνατον ἀγνοῶν, ἔτι δὲ τοὺς περὶ Ἀλεξανδρον καὶ Πολυπέρχοντα νομίζων συνεπιλήψεσθαι τὴν Ἀμφίπολιν οὐκ ἔφη παραδώσειν. ἐπεὶ δὲ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν Ὁλυμπιὰς ἀπαιτοῦσα τὴν πίστιν καὶ κελεύοντα παραδοῦναι, διαλαβὼν ἀναγκαῖον 10 εἶναι τὸ προστασόμενον ποιεῖν, τὴν τε πόλιν ἐνεχελοῖσε καὶ τὰ πιστὰ περὶ τῆς ἀσφαλείας ἔλαβεν. ὁ δὲ ⁵¹ 15 Κάσανδρος δρᾶν περὶ τὸν Ἀριστόνονυν ὑπάρχον ἀξιωμα διὰ τὴν παρ' Ἀλεξανδρον προαγωγὴν καὶ σπεύδων ἐκ ποδῶν ποιεῖν τοὺς δυναμένους νεωτερίζειν ἐπανεῖλε 20 τὸν ἄνδρα διὰ τῶν Κρατεύα συγγενῶν. προετρέφατο δὲ καὶ τοὺς οἰκείους τῶν ἀνηρημένων ὑπ' Ὁλυμπιάδος ἐν κοινῇ τῶν Μακεδόνων ἐκκλησίᾳ κατηγορεῖν τῆς προειρημένης γυναικός. ὃν ποιησάντων τὸ προσταχθὲν ² 25 καὶ τῆς μὲν Ὁλυμπιάδος οὕτε παρούσης οὕτε ἔχούσης τοὺς ἀποιογησομένους οἱ μὲν Μακεδόνες κατεγίνωσκον αὐτῆς θάνατον, ὁ δὲ Κάσανδρος πέμψας τινὰς τῶν φίλων πρὸς τὴν Ὁλυμπιάδα συνεβούλευε λάθρᾳ φυγεῖν,

1. ² τοὺς πλείστους — Κρατεύαν om. F, suppl. in marg. 2. m.
 2. ³ de Bisaltia cf. quae Muellerus congesit ad Ptol. III 12, 32; at Bedyndia urbe Ptolemaeo et Straboni (VII fr. 36) ignota (de Bendidio Livii XXXVIII 41 cogitavit Wess.); Βεδύνδια (s. a.) περιστρατον. R. Βέδνην διαπεριστρ. X Βέδην (suprascr. supra B a pr. m. K) διαπεριστρ. F. ⁵ τὸν Εὔμενοῦς θάνατον ἀγνοῶν] τὸν Εὔμενον τῶν θάνατον RX, in cod. R. 2 m. suprascr. ἀγνοῶν; τὸν Εὔμενὴν ζῶντα ἡγούμενος F; cf. Unger Philol. XXXVII p. 534; Reuss ibid. XXXIX p. 103; Unger ibid. p. 316 sq. ¹⁰ ἐνεχείρησε F, corr. 1. m. ¹¹ πιστὰ om. F, suprascr. 2 m. ¹³ παρ' Ἀλεξανδρῷ F (cf. XIX 46, 2). ¹⁴ ἐκποδῶν F. ¹⁴ ἐπανεῖλε codd. (cf. App. civ. IV 15); ἐπανεῖλετο Dind. ¹⁶ καὶ om. F.

ἐπαγγελλόμενος αὐτῇ ναῦν παρασκευάσειν καὶ διακο-
 3 μιεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας. τοῦτο δ' ἐπραττεν οὐ τῆς
 σωτηρίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα παῖδ' αὐτῆς φυγὴν
 καταγνοῦσα καὶ διαφθαρεῖσα κατὰ τὸν πλοῦν δόξῃ
 δικαίας περιπεπτωκέναι τιμωρίᾳ· εὐλαβεῖτο γάρ ἄμα 5
 καὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἀξιώματα καὶ τὸ τῶν Μακεδόνων
 4 εὑμετάβολον. τῆς δὲ Ὀλυμπιάδος οὐ φαμένης φεύξε-
 σθαι, τοῦναντίον δ' ἐτοίμης οὖσης ἐν πᾶσι Μακεδόσι
 πριθῆναι δὲ Κάσανδρος φοβηθεὶς μήποτε τὸ πλῆθος
 ἀκούον τῆς βασιλέσσης ἀπολογουμένης καὶ τῶν Ἀλεξάν- 10
 δρον καὶ Φιλίππου πρὸς ἕπαν ἔθνος εὐεργεσιῶν ἀνα-
 μιμνησκόμενον μετανοήσῃ, διακοσίους τῶν στρατιωτῶν
 τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ἀπέστειλε πρὸς αὐτὴν, προστάξας
 5 ἀνελεῖν τὴν ταχίστην. οὗτοι μὲν οὖν παρεισπεσόντες
 εἰς τὴν βασιλικὴν οἰκίαν, ὡς ἴδον τὴν Ὀλυμπιάδα, 15
 καταιδεσθέντες τὸ περὶ αὐτὴν ἀξιώματα πάλιν ἀπεχώ-
 οησαν ἀπρακτοί· οἱ δὲ τῶν ἀνηρημένων συγγενεῖς,
 Κασάνδρῳ τε χαρίζεσθαι βουλόμενοι καὶ τοῖς τετελευ-
 τηκόσιν ἀμῦναι, κατέσφαξαν τὴν βασίλισσαν, οὐδεμίαν
 ἀγεννῆ καὶ γυναικείαν προεμένην ἀξιώσιν. Ὀλυμπιάδ 20
 μὲν οὖν, μέγιστον τῶν πατέρων αὐτὴν ἐσχηκυῖα ἀξιώματα
 καὶ γεγενημένη θυγάτηρ μὲν Νεοπτολέμου τοῦ βασι-
 λέως τῶν Ἡπειρωτῶν, ἀδελφὴ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ
 στρατεύσαντος εἰς Ἰταλίαν, ἔτι δὲ γυνὴ μὲν Φιλίππου
 τοῦ πλεῖστον ἰσχύσαντος τῶν πρὸς αὐτοῦ κατὰ τὴν 25
 Εὐρώπην δυναστευσάντων, μήτηρ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ
 πλεῖστα καὶ πάλλιστα κατεργασμένου τοιαύτης κατα-
 στροφῆς ἔτυχε.

8 τοῦναντίον δ' οὖσης ἐκείνης ἐτοίμης F. 11 ἕπαν <τὸ>
 ἔθνος Dind. 15 εἶδον F. 22. 23. 24 γεγενημένην θυγα-
 τέρα — ἀδελφὴν — γυνὴν F. Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλεύσαντος καὶ
 στρατεύσαντος X.

Κάσανδρος δέ, κατὰ νοῦν αὐτῷ τῶν πραιγμάτων 52 προχωρούντων, περιελάμβανε ταῖς ἐλπίσι τὴν Μακεδόνων βασιλείαν. διὸ καὶ Θεσσαλονίκην ἔγημε, τὴν Φιλίππου μὲν θυγατέρα, Ἀλεξάνδρου δὲ ἀδελφὴν διο-

5 πάτριον, σπεύδων οἰκείον αὐτὸν ἀποδεῖξαι τῆς βασιλεῖης συγγενείας. ἔκτισε δὲ καὶ πόλιν ἐπὶ τῆς Παλλήνης 2 δμάνυμον αὐτοῦ Κασάνδρειαν, εἰς ἣν τάς τε ἐκ τῆς Χεροονήσου πόλεις συνφυισε καὶ τὴν Ποτίδαιαν, ἔτι δὲ τῶν σύνεργυνς χωρίων οὐκ διλγα· κατφυισε δ' εἰς 10 αὐτὴν καὶ τῶν Ὄλυνθίων τοὺς διαστᾶσιμένους, διτας 358οὺς διλγους. πολλῆς δὲ χώρας προσορισθείσης τοῖς 3 Κασανδρεῦσι καὶ ταύτης ἀγαθῆς, ἔτι δὲ τοῦ Κασάνδρου πολλὰ συμφιλοτιμηθέντος εἰς τὴν αὔξησιν ταχὺ μεγάλην ἐπίδοσιν ἐλαβεν ἡ πόλις καὶ πλεῖστον ἵσχυσε 15 τῶν ἐν Μακεδονίᾳ. δ δὲ Κάσανδρος διεγνώκει μὲν 4 ἀνελεῖν Ἀλεξάνδρου τὸν παῖδα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ῥωξάνην, ἵνα μηδεὶς ἢ διάδοχος τῆς βασιλείας· κατὰ δὲ τὸ παρόν θεωρῆσαι βουλόμενος τοὺς τῶν πολλῶν λόγους, τίνεις ἔσονται περὶ τῆς Ὄλυμπιάδος ἀναιρέσεως,

20 ὅμα δ' οὐδὲν πεπυσμένος τῶν περὶ Ἀντίγονον τὴν μὲν Ῥωξάνην μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς φυλακὴν παρέδωκε, μεταγαγὼν εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἀμφιπόλει, τάξας τε ἐπ' αὐτῆς Γλαυκίαν τινὰ τῶν πιστευομένων· ἀπέσπασε δὲ καὶ τοὺς εἰωθότας παιδας συντρέψεσθαι καὶ τὴν 25 ἀγωγὴν οὐκέτι βασιλικὴν, ἀλλ' ἰδιώτου τοῦ τυχόντος οἰκείαν ἐκέλευε γίνεσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα βασιλικῆς 5

2 τὴν Μακεδόνων βασιλείαν] τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς X. 5 αὐτὸν X. 7 αὐτοῦ codd.; αὐτοῦ edd.
13 πολλὰ om. R., suppl. 1. m. 17. 21 Ῥωξάνην F. 20 πεπισμένος F. 25 ἰδιωτικὴν X. 25. 26 τοῦ τυχόντος—γίνεσθαι om. X.

ἥδη διεξάγων τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν Εὐρυδίκην μὲν καὶ Φίλιππον τοὺς βασιλεῖς, ἔτι δὲ Κύνναν, ἣν ἀνεῖλεν Ἀλκέτας, ἔθαψεν ἐν Αλγασίῃς, παθάπερ ἔθος ἦν τοῖς βασιλεῦσι. τιμήσας δὲ τοὺς τετελευτηκότας ἐπιταφίοις ἀγῶσι κατέγραψε τῶν Μακεδόνων τοὺς εὐθέτους, δι-
6 εγνωκός εἰς Πελοπόννησον στρατεύειν. τούτου δὲ περὶ ταῦτ' ὄντος Πολυπέρχων ἐτύγχανε μὲν πολιορκούμενος ἐν Ἀξωρίῳ τῆς Περδονίβας, ἀκούσας δὲ τὴν Ὄλυμ- πιάδος τελευτὴν καὶ τελέως ἀπελπίσας τὰ κατὰ Μακε- δονίαν ἔξεπήδησεν ἐκ τῆς πόλεως μετ' ὀλίγων, πορευ-
10 θεὶς δὲ ἐκ τῆς Θεσσαλίας καὶ παραλαβὼν τὸν περὶ τὸν Αλανίδην ἀπεγχώρησεν εἰς τὴν Αίτωλαν, ὑπολαβὼν ἀσφαλέστατα καραδοκήσειν ἐνταῦθα τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολάς· καὶ γὰρ ἐτύγχανεν οἰκείως ἔχων πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος.
15

53 Κάσανδρος δὲ συστησάμενος ἴκανην δύναμιν ἀν- ἔξενξεν ἐκ τῆς Μακεδονίας, σπεύδων Ἀλεξανδρον τὸν Πολυπέρχοντος ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς Πελοποννήσου· οὗτος γὰρ ἦν λοιπὸς μετὰ δυνάμεως τῶν ἀντιπρασόντων καὶ κατειλήφει πόλεις τε καὶ τόπους ἐπικαίρους. τὴν 20 μὲν οὖν Θεσσαλίαν ἀσφαλῆς διῆλθεν, τὰς δ' ἐν Πύλαις παρόδους εὐρῷ Αίτωλῶν φυλαττομένας μόρις τού-
2 τῶν βιασάμενος παρῆλθεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. μετα-

1 διεξαγαγάν F. 1. 2 Εὐρυδίκην—Κίρναν (sic) om. F,
suppl. 2. m. in marg. Κύνναν R. Κύνναν X; Κύνναν etiam
Diyllos ap. Athen. IV 41 (155f.); Κυνάνη Arr. ap. Phot. 92
(p. 70 B) et Polyaen. VIII 60. 3 Αλγασίῃς RX (cf. Athen. 1.1.;
Just. VII 1, 10) Αλγασίς F; Αλγασίᾳς Diod. XXII 12; usitatus
Αλγατές (cf. Ptol. III 12, 36). 5 καὶ διεγνωκός F. 8 ἐν Ἀξωρίῳ]
ἐν νεξίῳ RX ἐν ἀξώρῳ F; optime Wess. ἐν ἀξώρῳ (cf. Strab.
VII 7, 9; Liv. XLII 58; XLIV 11; Ptol. III 12, 39; Oberhummer
ap. P. W. s. v.); at rectius scripseris ἐν Ἀξωρίῳ (cf. Pol. XXVIII
11, 1); contra Droysenium (l. l. p. 322 a. 1) cf. quae Muellerus
adnotavit ad Ptol. l. l.

πεμψάμενος δὲ πανταχόθεν τὸν διασωζομένους τῶν Θηβαίων ἐνεχείρει κατοικίειν τὰς Θήβας, ὑπολαβὼν κάλλιστον ἔχειν καιρὸν πόλιν διωνομασμένην καὶ διὰ τὰς πράξεις καὶ διὰ τὸν παραδεδομένους περὶ αὐτῆς μύθους ἀναστῆσαι καὶ διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην τυχεῖν ἀδυνάτου δόξης. συμβέβηκε δὲ τὴν πόλιν ταύτην την πλείσταις καὶ μεγίσταις κεχρησθαι μεταβολαῖς, οὐκ 359 ὀλιγάκις ἀνάστατον γεγενημένην· περὶ ᾧ οὐκ ἀνοίκειον ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν. μετὰ γὰρ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος 4 10 κατακλυσμὸν Κάδμου κτίσαντος τὴν ἀπ' αὐτοῦ προσ- αγορευθεῖσαν Καδμείαν συνῆλθεν ἐπ' αὐτὴν λαὸς ὃν τινὲς μὲν Σπαρτὸν προσηγόρευσαν διὰ τὸ πανταχόθεν συναχθῆναι, τινὲς δὲ Θηβαγενῆ διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν ἐκ τῆς προειρημένης πόλεως δύνται διὰ τὸν κατακλυσμὸν 15 ἐκπεσεῖν καὶ διασπαρῆναι. τὸν οὖν τότε κατοική- 5 σαντας ὑστερον Ἔγχελεῖς καταπολεμήσαντες ἔξεβαλον, ὅτε δὴ συνέβη καὶ τὸν περὶ Κάδμου εἰς Ἰλλυριὸν ἐκπεσεῖν. μετὰ δὲ ταῦτ' Ἀμφίονος καὶ Ζήθου κρατη- 20 σάντων τὸν τόπον καὶ τότε πρῶτον τὸ ἄστυ κτισάν- τον, καθάπερ καὶ δι ποιητής φησιν 25 «οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο» τὸ δεύτερον οἱ κατοικήσαντες τὸν τόπον ἔξεπεσον κατ- ελθόντος Πολυδώρου τὸν Κάδμου καὶ καταφρονήσαν- τος τῶν πραγμάτων διὰ τὴν γενομένην τῷ Ἀμφίονι περὶ τὰ τέκνα συμφοράν. ἔξῆς δὲ τῶν ἀπογόνων τούτων 6 τὸν βασιλευόντων καὶ τῆς ὅλης χώρας ἥδη Βοιωτίας

4 περὶ αὐτῆς] δι' αὐτὴν F. 5 ἀνακτῆσαι F. 9 ἐπὶ om. RX; at cf. I 10, 4; XIV 113, 2 saepius. 11 ἐπ' αὐτῇ F. 12 plerique aliter: cf. Crusius in Rosch. L. M. s. v. Kadmos. 14 δύνται Reiske. 16 Ἔγχελέες F. 18 Ζήθον F. 19 τότε πρῶτον τὸ ἄστυ] πρῶτον τό τε ἄστυ F. 21 cf. Od. XI 263. 24 τῶν πραγμάτων] απ τῶν προσταξάντων? Wess.

καλουμένης ἀπὸ Βοιωτοῦ τοῦ Μελανίππης μὲν καὶ
Ποσειδῶνος υἱοῦ, δυναστεύσαντος δὲ τῶν τόπων, τὸ
τρίτου ἐκπίπτουσιν οἱ Θηβαῖοι τῶν ἐξ Ἀργούς ἐπι-
7 γόνων ἐκπολιορκησάντων τὴν πόλιν. τῶν δὲ ἐκπεσόν-
των οἱ διασωθέντες κατέφυγον μὲν εἰς Ἀλακομενίαν
καὶ τὸ Τιλφάσιον δρός, τῶν δὲ Ἀργείων ἀπογωρη-
σάντων ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρόδα. μετὰ δὲ ταῦτα
κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ἐκστρατευσάντων τῶν Θη-
βαίων εἰς τὴν Ἀσίαν οἱ καταλειφθέντες ἐξέπεσον μετὰ
8 τῶν ἄλλων Βοιωτῶν ὑπὸ Πελασγῶν. οὐκ δὲ λόγοις δὲ 10
μετὰ ταῦτα περιπεσόντες συμπτώμασι μόγις μετὰ τε-
τάρτην γενεὰν κατὰ τὸν γενόμενον ἐπὶ τῶν κοράκων
χρησμὸν ἀπῆλθον εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ τὰς Θήβας
κατέκησαν. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων διαμενούσης
τῆς πόλεως ἐπ' ἔτη σχεδὸν δικτακόσια καὶ τὸ μὲν πρῶ-
τον τῶν Θηβαίων τὸν παρ' αὐτῶν ἔθινος προστάντων,
μετὰ δὲ ταῦτα τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἀμφισβητη-
σάντων Ἀλεξανδρός δὲ Φιλέππου κατὰ κράτος ἐκπολιορ-
54 κήσας κατέσκαψεν. εἰκοστῷ δὲ ἔτει ὑστερον Κάσανδρος
φιλοδοξῆσαι βουλόμενος καὶ πείσας τὸν Βοιωτὸν²⁰
ἀνέστησε τὴν πόλιν τοῖς διασώζομένοις τῶν Θηβαίων.
2 συνεπελάβοντο δὲ καὶ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων τοῦ
συνοικισμοῦ πολλαὶ διὰ τε τὸν πρὸς τὸν ἡτυγχηστας
ἔλεον καὶ διὰ τὴν δόξαν τῆς πόλεως Ἀθηναῖοι μὲν
γὰρ τὸ πολὺ μέρος τοῦ τείχους ἀνέστησαν καὶ τῶν²⁵
ἄλλων οἱ μὲν φυιδόμησαν κατὰ δύναμιν, οἱ δὲ καὶ

6 Τιλφάσιον F; Τιλφωσσαῖον IV 66, 5 (Τιλφωσόν F); Τιλ-
φάσιον Strab. IX 2, 27; Τιλφούσιον Paus. IX 33, 1; Τιλφωσσαῖον
Dem. XIX 141. 148; St. B.; Τιλφωσσαῖον Harg. s. v. 9 ἐξ-
έπεσαν R. 13 ἀνῆλθον Dind. 15 καὶ τῶν μὲν πρῶτον F.
16 παρ' αὐτοῖς Hertl. II, 2 p. 14. 15 (cf. Dind. ad XIX 42).
22 συνεπελάβοντο F, corr. 2. m.

χοήματα πρὸς τὰς κατεπειγούσας χρείας ἀπέστειλαν οὐ μόνον τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ Σικελίας, ἔτι δὲ Ἰταλίας.

Θηβαῖοι μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον ἐκομίσαντο ³
⁵ τὴν πατρίδα. Κάσανδρος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας ἐπὶ Πελοποννήσου καὶ καταλαβὼν Ἀλεξανδρον τὸν Πολυπέροχοντος διειληφότα τὸν Ἰσθμὸν φυλακαῖς παρηλθεν εἰς Μέγαρα. ἐνταῦθα δὲ κατασκευάσας σχεδίας ἐπὶ μὲν τούτων τὸν ἐλέφαντας διεβίβασεν ¹⁰ εἰς Ἐπεδανον, ἐν δὲ πλοίοις τὴν ἄλλην δύναμιν παρελθών δὲ ἐπὶ τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν ταύτην μὲν ἡνάγνασεν ἀποστάσαν τῆς Ἀλεξάνδρου συμμαχίας αὐτῷ προσθέσθαι, μετὰ δὲ ταύτα τὰς ἐν τῇ Μεσσήνῃ πόλεις ⁴ προσηγάγετο πλὴν Ἰθώμης καὶ τὴν Ἐρμιονίδα δι' ὁμολογίας παρέλαβεν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου μὴ συγκαταβαίνοντος εἰς παράταξιν ἀπολιπὼν ἐπὶ τὸν Ισθμὸν Γερανίας στρατιώτας δισχιλίους καὶ στρατηγὸν Μόλυκον ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν.

Τοῦ δὲ ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν ⁵⁵ ²⁰ ἥρχε Πραξίβουλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατέστησαν ὑπατοι Ναύτιος Σπόριος καὶ Μάρκος Πόπλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀντίγονος τῆς μὲν Σουσιανῆς ἀπέλιπε σατράπην Ἀσπίσαν, ἕνα τῶν ἐγχωρίων, αὐτὸς δὲ τὰ χρήματα πάντα διαγνοὺς κατακομβίζειν ἐπὶ θάλασσαν, ἀμάξις

6 καὶ ομ. F. 9 ἐπὶ μὲν αὐτῶν F. 13 Μεσένη F.
¹⁵ μὴ ομ. RX. συγκαταβάντος F. 16 ἐπὶ τὸν Ισθμὸν Γερανίας (Γερανίας F; at cf. Paus. I 40, 1; 48, 7) codd. recte (cf. Pol. III 19, 4); περὶ Wess.; ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν Ι. Γ. Palm.; τὸν Ισθμὸν del. Dind. 17 Μόλυκον F; at cf. Curt. Anecd. Delph. 49. 20 κατέστησαν] αν κατεστάθησαν? Wess. 21 Σπόνιος V; Σπόριος Νούτιος F (α ab alt. m. supra o posito). Πόπλιος codd. omnes; Spurius Nautius et M. Popilius Liv. IX 21 (cf. f. c.) ex quo Diod. corr. vv. dd.; de chron. cf. Droysen l. l. p. 314 a. 2; Reuss H. v. K. p. 164. 24 ἐπὶ τὴν θάλασσαν F.

καὶ καμήλους παρεσκευάσατο καὶ μετὰ τῆς δυνάμεως
 2 ἔγων ταῦτα προῆγεν ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. ἐν ἡμέραις
 δὲ εἴκοσι καὶ δυσὶν αὐτοῦ καταντήσαντος εἰς Βαβυ-
 λῶνα Σέλευκος ὁ τῆς χώρας σατράπης διωρεαῖς τε
 βασιλικαῖς ἐτίμησε τὸν Ἀντίγονον καὶ τὴν δύναμιν
 3 ἀπασαν εἰστίασεν. τοῦ δὲ Ἀντιγόνου λόγους ἀπαι-
 τοῦντος τὸν προσδότων οὐκ ἔφθειν διφεύλειν ὑπὲρ
 ταύτης τῆς χώρας ὑπέχειν εὐθύνας, ἢν Μακεδόνες
 αὐτῷ δεδώκασι διὰ τὰς γεγενημένας ἐξ αὐτοῦ χρείας
 4 Ἀλεξάνδρου ἔσσησι. τῆς δὲ διαφορᾶς καθ' ἡμέραν 10
 αὐξομένης δὲ Σέλευκος ἀναλογίζομενος τὰ Πλέθανι συμ-
 βάντα περιδεῆς ἢν μήποτε προφάσεως λαβόμενος δὲ
 Ἀντίγονος ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπιχειρήσῃ· ἐφίει γὰρ τοὺς
 ἐν ἀξιώμασι τῶν ἀνδρῶν ὄντας καὶ δυναμένους πραγ-
 μάτων ἀντιλαμβάνεσθαι πάντας σπεύδειν ἐκ ποδῶν 15
 5 ἀπαλλάσσειν. ταῦτ' οὖν εὐλαβηθεὶς ἐξεπήδησεν μετὰ
 πεντήκονθ' ἵστεαν, διανοούμενος εἰς Ἀΐγυπτον ἀπο-
 χωρεῖν πρὸς Πτολεμαῖον· διεβεβόητο γὰρ ἡ τούτου
 χρηστότης καὶ τὸ πρὸς τὸν καταφυγόντας ἐπ' αὐτὸν
 6 ἐκτενὲς καὶ φιλάνθρωπον. δὲ δὲ Ἀντίγονος ἀκούσας 20
 περιχαρῆς ἢν ἐπὶ τῷ δοκεῖν αὐτὸς μὲν μὴ συνηναγ-
 κάσθαι προσενεγκεῖν τὰς χεῖρας ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συν-
 ηγωνισμένῳ προθύμως, τὸν Σέλευκον δὲ αὐτὸν αὐτοῦ
 καταγνόντα φυγὴν παραδεδωκέναι τὴν σατραπείαν
 7 χωρὶς ἀγώνων καὶ κινδύνων. μετὰ δὲ ταῦτα προσ- 25
 ελθόντων αὐτῷ τῶν Χαλδαίων καὶ προλεγόντων ὡς,

3 καταφτήσαντος Χ. 4 τε om. F. 9 διά τε τὰς R (del.
 1. m.) XF. 11 αὐξανομένης X. 13 ἀνελεῖν] ἀναιτεῖν F.
 15 ἐκποδῶν F. 19 καταφεύγοντας F. 20 ἐκτενὲς RX (cf.
 Diod. II 24, 3; Pol. VIII 21, 1 saepius) εὑμενὲς F. ἀκούσας
 ἀνεσίρησε καὶ περιχαρῆς ἢν F. 21 αὐτὸς μὲν om. F.
 23 αὐτοῦ X.

εἰ τὸν Σέλευκον ἐκ τῶν χειρῶν ἀφήσει, συμβήσεται
τίν τ' Ἀσίαν πᾶσαν ὑποχείριον γενέσθαι καὶ αὐτὸν
Ἀντίγονον ἐν τῇ πρὸς ἐκεῖνον παρατάξει καταστρέψειν
361 τὸν βίον, μεταμεληθεὶς τοῖς πεπρωμένοις ἔξεπεμψε
τὸν διώξοντας· οὐ μέχρι τινὸς ἐπακολουθήσαντες
ἐπανῆλθον ἀπρακτοι. ὁ δ' Ἀντίγονος ἐν τοῖς ἄλλοις 8
καταφρονεῖν εἰσθῶς τῶν τοιούτων προορήσεων οὐ
μετρίως ἐκινήθη τότε, καταπλαγεὶς τὸ ἀξιώματα τῶν
ἀνδρῶν· μεγάλη γὰρ τις ἐμπειρία περὶ τούτους εἶναι
δοκεῖ καὶ παρατήρησις τῶν ἀστρων ἀκριβεστάτη. ἀπο-
φαίνονται γὰρ πολλὰς μυριάδας ἐτῶν ὑπάρχειν ἔξ οὖν
παρ' αὐτοῖς ἐστιν ἡ περὶ ταῦτα σπουδή· δοκοῦσι δὲ
καὶ Ἀλεξάνδρῳ προειπεῖν ὅτι παρελθὼν εἰς Βαρβυλῶνα
τελευτήσει. δμοίως δὲ τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου προορήσει 9
15 συνέβη καὶ τὴν <περὶ> Σέλευκον τελεσθῆναι κατὰ τὰς
τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀποφάσεις· περὶ ἣς τὰ κατὰ μέρος
ἔροῦμεν, ὅταν ἐπὶ τὸν οἰκείους χρόνους ἐπιβαλώμεθα.

'Ο δ' οὖν Σέλευκος διασωθεὶς εἰς τὴν Αἴγυπτον 56
φιλανθρωπίας τε πάσης ἐτύγχανε παρὰ Πτολεμαίῳ
20 καὶ κατηγορίαιν ἐποιεῖτο πικρὰν Ἀντιγόνου, λέγων ὅτι
διέγνωκεν πάντας τὸν ἐξιώμασιν ὄντας καὶ μάλιστα
τὸν Ἀλεξάνδρῳ συνεστρατευκότας ἐκβαλεῖν ἐκ τῶν
σατραπειῶν καὶ τούτων ἀποδείξεις ἔφερε τήν τε Πί-
θωνος ἀναίρεσιν καὶ τὴν Πενκέστον τῆς Περσίδος
25 ἀφαίρεσιν καὶ τὰ περὶ αὐτὸν συμβάντα· πάντας γὰρ 2

1 ἀφήσει, συμβήσεται] ἀφήσεται RX. 3 καταστρέψαι Dind.
4 μεταμ. ἐπὶ XI 66, 2. 10 καὶ παρατήρησις τῶν ἀστρων] καὶ παρὰ τούτοις ἡ τήρησις τῶν ἀστρων codd.; corr. Dind. (cf. I 28, 1; II 30, 2). 11 in marg. cod. R adscr. 3. m. περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μυριάδων; idem lat. additur. 10, 12 cf. XVII 112.
12 αὐτὰ F. 15 <περὶ> add. Dind.; καὶ τὰ Σέλεύκου Reiske.
16 περὶ ὧν Reiske. 17 ἐπιβάλωμεν Dind.; at cf. XVIII 33, 6.
21 διεγνώκει libri; corr. Hertl. II 2 p. 15. 25 αὐτῶν X; αὐτὸν edd.

οὐδὲν ἡδικηθτας, ἀλλὰ καὶ χρείας πολλάς καὶ μεγάλας ἐν τῇ φιλίᾳ παρεσχημένους ἀρετῆς ὑπομεμενηκέναι πρόστιμον. Διεξήει δὲ καὶ τὰ μεγέθη τῶν περὶ αὐτὸν δυνάμεων καὶ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων, ἔτι δὲ τὰς προσφάτους εὐτυχίας, ἕξ ᾧν ὑπεδείκνυεν ὑπερ-⁵ ήφανον γεγενημένον καὶ ταῖς ἐλπίσι περιειληφότα πᾶσαν τὴν Μακεδόνων βασιλείαν. διὰ δὲ τοιούτων λόγων προτρέψαμενος τὸν Πτολεμαῖον ἐτοιμάζεσθαι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἔξέπεμψε τινας τῶν φίλων εἰς τὴν Εὐρώπην, προστάξας πειρᾶσθαι τοῖς δμοῖοις λό-¹⁰ γοις ἔχθροντος Ἀντιγόνου καταστῆσαι Κάσανδρον τε⁴ καὶ Λυσίμαχον. ὃν ταχὺ τὸ κελευσθὲν συντελεσάντων ἀρχὴν διαφορᾶς ἐφύετο καὶ μεγάλων πολέμων. δ δ' Ἀντιγόνος ἐκ τῶν εἰκότων συλλογισάμενος τὴν Σελεύκου προσαίρεσιν ἔξέπεμψε πρεσβευτὰς πρός τε¹⁵ Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον καὶ Κάσανδρον, ἀξιῶν διαφυλάσσειν τὴν προύπαρχουσαν φιλίαν· τῆς δὲ Βαβυλωνίας καταστήσας σατράπην Πλέωνα τὸν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς καταβεβηκότα μετὰ τῆς δυνάμεως ἀνέξευξεν,⁵ ἐπὶ τῆς Κιλικίας τὴν πορείαν ποιούμενος. ὃς δ' εἰς²⁰ Μάλον παρεγένετο, διεμέρισε τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν μετὰ δύσιν Ἐργάτων. παρέλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Κυνήδοις χρήματα, τάλαντα μύρια. χωρὶς δὲ τούτων ἐκπίπτειν ἐκ τῶν προσόδων αὐτῷ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα μύρια χίλια. διόπερ συνέβαινεν²⁵

1. 2 ἀλλὰ καὶ μεγάλας χρείας ἐν τῇ φιλίᾳ παρεχομένους F.
3 ἔξήει F. 5 ἐπεδίκνυεν F. 7 πάσης τῆς M. βασιλείας F.
διὰ δὲ τοιούτον λόγον F. 11 καταστῆσαι] κατασκευάσαι F.
15 τε om. F. 21 Μάλον] ita libri semper (cf. XIX 79, 6; 80, 2);
rectius Μάλλον vel Μαλλόν. 23 ἐν Κυνήδοις] ἐν Κιλικίᾳ F
suprascripto ab 2. m. Κυνήδοις; cf. XVIII 62, 2. 23—25 χωρὶς
δὲ τούτων ἐκπίπτειν ἐκ τῶν προσόδων τῶν κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα
μύρια χίλια RX; χωρὶς δὲ τούτων συνάγεσθαι κατ' ἐνιαυτὸν ἐκ

αὐτὸν φοβερὸν εἶναι καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν δυνάμεων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων.

Προάγοντος δ' εἰς τὴν ἄνω Συρίαν Ἀντιγόνου⁵⁷ παρεγένοντο πρέσβεις παρὰ τε Πτολεμαίου καὶ Λυσιμάχου καὶ Κασάνδρου. οὗτοι δ' εἰσαχθέντες εἰς τὸ⁵⁸ συνέδριον ἤξειν Καππαδοκίαν μὲν καὶ Λυκίαν Κασάνδρῳ δοθῆναι, Φρυγίαν δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Λυσιμάχῳ, Συρίαν δὲ πᾶσαν Πτολεμαῖφ, Βαβυλωνίαν δὲ Σελεύκῳ, τῶν δὲ θησαυρῶν, οὓς παρέλαβεν μετὰ⁵⁹ τὴν πρὸς Εὐμενῆ μάχην, ποιήσασθαι μερισμόν· καὶ γάρ αὐτὸν κεκοινωνηκέναι τοῦ πολέμου. εἰ δὲ μηδὲν τούτων ποιήσει, συστάντες ἀπαντεῖς ἔφασαν πολεμήσειν αὐτῷ. τοῦ δ' Ἀντιγόνου τραχύτερον ἀποκριναμένου⁶⁰ καὶ τὰ πόδες πόλεμον εἰπόντος παρασκευάζεσθαι συνέβη⁶¹ τοὺς πρέσβεις ἀπράκτους ἐπανελθεῖν. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ μὲν περὶ Πτολεμαίου καὶ Λυσιμάχου, ἔτι δὲ Κάσανδρον συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι δυνάμεις τε συνῆγον καὶ παρασκευάς ὅπλων τε καὶ βελῶν καὶ τῶν ἀλλων τῶν χρησίμων ἐποίουν.⁶² Ἀντί-⁶³ γονος δὲ ὁρῶν ἐφ' ἑαυτὸν συνεστηκότας πολλοὺς καὶ μεγάλους τοῖς ἀξιώμασιν ἀνδρας καὶ συλλογιζόμενος τὸ μέγεθος τοῦ φυομένου πολέμου τά τ' ἔθνη καὶ πόλεις καὶ δυνάστας προσεκαλεῖτο εἰς συμμαχίαν.

τῶν προσόδων τάλαντα μόρια καὶ χίλια F; aut lacuna statuenda est ante ἐκπίπτειν aut scribendum ἐπιπτεῖν (cf. Pol. XXXI 7, 7).
1 καὶ om. X. τῆς δυνάμεως X. 5 εἰς συνέδριον F.
6 Κασάνδρῳ (Κασάνδρῳ F) libri omnes hoc loco et infra (§ 4) et XIX 60, 2; haud dubie de Asandro cogitandum est (cf. Droysen Hell. II² 2 p. 6 a. 1; Köhler SBAW Berlin 1898 p. 829 a. 1; Käerst (P.-W. s. v. Asander); Hünerwadel Lys. p. 27 a. 1; aliter Niese l. l. p. 274 a. 3; Beloch III 1 p. 122 a. 2) nec tamen quidquam mutandum. 12 ποιήση RX. 14 τὰ] τοὺς F. πρὸς πόλεμον] πρὸς Πτολεμαῖον libri; corr. Dind. 17 καὶ Κάσ. F. 18 ὅπλων καὶ βελῶν R. 21 μεγάλοις F. 23 προεκαλεῖτο Dind.

4 Ἀγησέλαιον μὲν οὖν πρὸς τὸν δὲν Κύπρῳ βασιλεῖς,
εἰς δὲ Ῥδον Ἰδομενέα καὶ Μοσχίωνα, Πτολεμαῖον δὲ
τὸν ἀδελφιδοῦν μετὰ δυνάμεως εἰς Καππαδοκίαν ἀπ-
έστειλεν, ἵνα λύσῃ μὲν Ἀμισσοῦ τὴν πολιορκίαν καὶ
τὸν δὲν Κασάνδρου πεμφθέντας εἰς Καππαδοκίαν 5
ἐκβάλῃ πάντας, πρὸς δὲ τούτοις δύποις παραγενόμενος
εἰς Ἑλλήσποντον ἐφεδρεύῃ τοῖς περὶ Κάσανδρον, ἀν
5 ἐπιχειρῇ διαβαίνειν ἐκ τῆς Εὐρώπης. Ἀριστόδημον δὲ
τὸν Μιλήσιον εἰς Πελοπόννησον ἔξεπεμψεν ἔχοντα
χίλια τάλαντα· τούτῳ δὲ συνετέτακτο συνθέσθαι φιλίαν 10
πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Πολυπόρχοντα καὶ ἔνολογήσαντα
τὸν ἴκανον διαπολεμεῖν Κασάνδρῳ. αὐτὸς δὲ πᾶσαν
τὴν Ἀσίαν, ἃς ἦν κύριος, διέλαβε πυρσοῖς καὶ βιβλια-
φόροις, δι' ᾧ δέξεσθαι ἤμελλεν ὑπηρετεῖσθαι πάντα.

58 Ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος ἀνέξευξεν ἐπὶ Φοινίκην, 15
σπεύδων ναυτικὴν δύναμιν συστήσασθαι· συνέβαινε
γάρ τὸν δὲν πολεμίους τότε θαλασσοκρατεῖν ναῦς
πολλὰς ἔχοντας, αὐτῷ δὲ τὸ παράπανον οὐδὲ διλγασ
εῖναι. στρατοπεδεύσας δὲ ἐν Τύρῳ τῆς Φοινίκης καὶ
πολιορκῆσαι διακονούμενος τὴν Τύρον μετεπέμπετο τὸν δέ
βασιλεῖς τῶν Φοινίκων καὶ τὸν δύπορχον τῆς Συρίας.
2 καὶ τὸν δὲν βασιλεῖς προετρέψατο συνεπιλαβέσθαι ναυ-

1 οὖν om. RX. 2 Πτολεμαῖον] ita libri semper (exc. XIX 77, 2; 78, 3 ubi Πολέμων) nec non Plut. Eum. 10 et Memnon F H G. III p. 530; rectius Πτολεμαῖον ut ex inscr. (C J A II 266) evincitur; cf. Beloch I. l. III 1 p. 127 a. 4.
4 Ἀμισσοῦ RX (item XIX 60, 2; cf. Ptol. V 4, 2); Ἀμίσου F.
5 Κασάνδρου coiid. omnes; v. supra ad p. 91 v. 6. 6 πάντας]
πάντως Hertl. III p. 39 non male (cf. XIX 93, 2). 7 ἐφ
Ἑλλήσπ. F. 11 πρὸς Ἀλ. καὶ Πολυπ.] cf. ind. XIX κζ'; XIX 60, 1.
καὶ ἔνολογήσαντα] ξενολ. τε F. 13 βιβλιοφόροις F. 14 ὑπηρε-
τήσασθαι F. 15 Φοινίκης F., corr. 2. m. 19 εἶναι om. F.
ἐν Τύρῳ] cf. XIX 59, 3; XVII 40, 5 (cf. Art. On. IV 26 Wess.).
22 τῆς ναυπηγίας F.

πηγίας, ἐπειδὴ τὰς ναῦς τὰς ἐκ Φοινίκης ἀπάσις
 μετὰ τῶν πληρωμάτων Πτολεμαῖος εἶχεν ἐν Αἰγύπτῳ·
 363 τοῖς δὲ ὑπάρχοις ἐκέλευσεν ἔτοιμάσαι κατὰ τάχος πυ-
 ρῶν μὲν μεδίμνων μυριάδας τετρακοσίας πεντήκοντα*.
 5 τοσοῦτο γὰρ εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐγίνετο δαπάνημα. αὐ-
 τὸς δὲ πανταχόθεν ἀθροίσας ὑλοτόμους καὶ πρόστας,
 ἔτι δὲ ναυπηγοὺς κατεκόμιζε τὴν ὕλην ἐπὶ θάλασσαν
 ἐκ τοῦ Διβάνου, τεμνόντων μὲν αὐτὴν καὶ πριξόντων
 ἀνδρῶν δικανισχυλῶν, κατακομιζόντων δὲ ἔνεγκν
 10 χιλίων. τὸ δὲ ὅρος τοῦτο παρήκει μὲν παρά τε τὴν 3
 Τρίπολιν καὶ Βυθίλαν, ἔτι δὲ Σιδωνίαν, πλῆρες δὲ
 ἐστὶ ξύλων κεδρίνων καὶ κυπαρισσίνων θαυμαστῶν τό-
 τε κάλλος καὶ μέρεθδος. ναυπηγεῖα δὲ ἀπέδειξε τρία 4
 μὲν κατὰ τὴν Φοινίκην, ἐν τε Τριτόλει καὶ Βύθλῳ
 15 καὶ Σιδῶνι, τέταρτον δὲ περὶ Κιλικίαν, κομιζομένης
 τῆς ὕλης ἐκ τοῦ Ταύρου. ἦν δὲ καὶ περὶ Ρόδου ἄλλο, 5
 συγχωρήσαντος τοῦ δήμου κατασκευάζειν ναῦς ἀπὸ τῆς
 ὕλης τῆς εἰσκομιζομένης. τοῦ δὲ Ἀντιγόνου περὶ ταῦτα
 ὄντος καὶ πλησίου τῆς θαλάσσης κατεστρατοπεδευκότος
 20 ἦκεν ἐξ Αἰγύπτου Σέλευκος μετὰ νεῶν ἐκατὸν κε-
 ποδημημένων βασιλικῶς καὶ πλεονσῶν ἰκανῶς. ποιου-
 μένου δὲ αὐτοῦ τὸν παράπλουν παρ' αὐτὴν τὴν στρα-
 τοπεδίαν καταπεφρονηκότως οὖτε ἐν τῶν συμμαχίδων
 πόλεων καὶ πάντες οἱ κοινοπραγοῦντες τοῖς περὶ Ἀν-
 25 τίγονον ἀθυμοὶ καθειστήκεισαν· πρόδηλον γὰρ ἦν 6

3 ἐκέλευσεν F. πνεὸν RX. 4 μὲν del. Bekk.; at excidit
 ni fallor v. 4 κριθῶν δὲ . . . (cf. e. g. XX 96, 3). αὶ μεδίμνους
 Wess. (V)? 7 εἰς τὴν θάλασσαν F. 9 κατακομιζόντων—
 χιλίων om. F. suppl. 2. m. in marg. 11 Βιβλίαν R (cf. Ptol.
 V 14, 3) Κιλικίαν F. 12 κεδρίων F. κυπαρισσίνων] πενκάν F
 (supraposito ab 2. m. κυπαρισσίνων). 13 ναυπηγεῖα F. 15 Σι-
 δῶνια F. 18 κομιζομένης F. 23 κατεπεφρονηκότως F. οὖτε]
 ὥστε F. corr. 2. m. 25 καθειστήκεσαν Dind.

δτι θαλασσοκρατοῦντες οἱ πολέμιοι πορθήσουσι τοὺς τοῖς ἐναντίοις ποινοπραγοῦντας ἀπὸ τῆς πρὸς Ἀντίγονον φιλίας. δὸς Ἀντίγονος τούτους μὲν παρειάλει θαρρεῖν, διαβεβαιούμενος ἐν ταύτῃ τῇ θερίᾳ ἀναπλευσεῖσθαι ναυνί πεντακοσίαις.
5

59 Ὁντος δ' αὐτοῦ περὶ ταῦτα παρῆν Ἀγησίλαος δ πεμφθεὶς εἰς Κύπρον πρεσβευτής, ἀπαγγέλλων ὅτι Νικοκρέων μὲν καὶ τῶν ἄλλων οἱ κράτιστοι βασιλεῖς πρὸς Πτολεμαῖον πεποιηνται συμμαχίαν, δὸς δὲ Κιτιεὺς καὶ Λαπίθιος, ἔτι δὲ Μαριεὺς καὶ Κερυνύτης τὴν 10 πρὸς αὐτὸν φιλίαν συντέθεινται. ἀκούσας δὲ ταῦτα τρισχιλίους μὲν στρατιώτας καὶ στρατηγὸν Ἀνδρόνικον κατέλιπεν ἐπὶ τῆς πολιορκίας, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναξεῦξας τὴν τ' Ἰόππην καὶ Γάζαν ἀπειθούσας κατὰ κράτος εἶλε καὶ τοὺς μὲν καταληφθέντας 15 Πτολεμαῖον στρατιώτας ἐπιδιείλεν εἰς τὰς ίδιας τάξεις, εἰς δὲ τὰς πόλεις παρεισῆγμαγε φρουρὰν τὴν ἀναγκά- 3 σουσαν πειθαρχεῖν τοὺς ἐνοικοῦντας. αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν εἰς τὴν πρὸς Παλαιτύρῳ στρατοπεδεῖαν παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν.
20

4 θερίᾳ F. ἀναπλευσεῖσθαι] ἀπειλέσσεσθαι R suprascripto a 1. m. πλευσεῖ; πλευσεῖσθαι X; διελεύσεσθαι F supraposito ab 2. m. &π; corr. Hertl. II 2 p. 15; αὐτὸς πλευσεῖσθαι Madv. I p. 510. 9 Κιτιεὺς F. 10 Λαπίθιος codd. semper (cf. XIX 62, 6; 79, 4); cf. Ptol. V 18, 4; Hier. 707, 2; Const. P. 39, 14, f.; Λαπήθιος Gron. Μαριεὺς] Μάριος libri; corr. Gron.; cf. infra XIX 62, 6; 79, 4; Müller ad Ptol. V 18, 4 Κερυνύτης F; Κερυνύτης Dind.; cf. Müller I. l. 11 τέθεινται R, corr. 1. m. 14 Ἰόππην libri omnes; cf. Ptol. V 15, 2; Ἰόπην Dind. 15 μὲν om. F, add. 2. m. καταληφθέντας F; <έγ>καταληφθέντας Hertl. III p. 22. 17 ἀναγκάζουσαν RX. 18 αὐτὸς δὲ παρελθὼν F. 19 πρὸς πάλαι Τύρῳ RX; εἰς τὴν πρόπαλεν Τύρῳ F.

- 364 'Επὶ δὲ τῶν καιρῶν τούτων Ἀρίστων ὁ πιστευθεὶς
 ὑπ' Εὐμενοῦς τῶν διστῶν τῶν Κρατεροῦ παρέδωκεν
 εἰς ταφὴν αὐτὰ Φίλᾳ τῇ πρότερον μὲν Κρατερῷ συν-
 οικούσῃ, τότε δὲ Αημητρίῳ τῷ Ἀντιγόνου. αὕτη δ' ἡ 4
 5 γυνὴ συνέσει δοκεῖ διενηροχέναι τούς τε γὰρ ταρα-
 χώδεις τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατέπαυεν ἀρμοξόντως
 πολιτευομένη πρὸς ἔκαστον, τάς τε ἀδελφὰς καὶ θυ-
 γατέρας τῶν ἀπόρων ἔξεδίδον τοῖς ἰδίοις δαπανήμασι,
 πολλοὺς δὲ καὶ τῶν διαβολαῖς περιπιπτόντων μὴ δι-
 10 καίαις ἀπῆλλασσε τῶν κινδύνων. λέγεται δὲ καὶ Ἀν- 5
 τίπατρον τὸν πατέρα αὐτῆς, δις δοκεῖ γεγονέναι φρο-
 νιμώτατος τῶν ἐν δυναστείαις γερονότων κατὰ τὴν
 αὐτὴν ἡλικίαν, κόρης οὖσης ἔτι τῆς Φίλας συμβουλεύε-
 σθαι πρὸς ταύτην περὶ τῶν μεγίστων. μηνύσει δ' 6
 15 ἀκριβέστερον τὸ τῆς γυναικὸς ἥθος προῖῶν ὁ λόγος
 καὶ τὰ πράγματα λαμβάνοντα μεταβολὴν καὶ κρίσιν
 ἐσχάτην τῆς περὶ Αημητρίου βασιλείας. καὶ τὰ μὲν
 περὶ Ἀντιγόνου καὶ Φίλαν τὴν Αημητρίου γυναικα-
 τοιαῦτ' ἦν.
- 20 Τῶν δὲ πεμφθέντων ὑπ' Ἀντιγόνου στρατηγῶν 60
 Ἀριστόδημος μὲν πλεύσας εἰς τὴν Λακωνικὴν καὶ λα-
 βῶν παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἔξουσίαν ἔνεινοιογεῖν, στρα-
 τιώτας ἥθροισεν διτακισχυλίους ἐκ τῆς Πελοποννήσου.
 ἐντυχὼν δὲ Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πολυπέρχοντι φιλίαν συν-
 25 ἐθετο πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ Ἀντιγόνου καὶ Πολυπέρχοντα
 μὲν στρατηγὸν ἀπέδειξε τῆς Πελοποννήσου, τὸν δὲ
 Ἀλεξανδρού ἔπεισεν εἰς τὴν Ἀσίαν πλεῦσαι πρὸς

1 τούτων τῶν καιρῶν F. 2 τῶν Κρ.] τοῦ Κρ. F. 3 αὐτὰ
 om. X. φιλία F, corr. in marg. 2. m. 5 ἔδοκει RX. 10 ἀπῆλ-
 λαττε F. 13 φιλίας FX. 14 ταύτης RX. 15 post λόγος
 add. F δηλώσει ὄμοιώς τε (καὶ τὰ πράγμ.). 18 φιλίαν F
 (corr. 2. m.) X. 19 τοιαῦτ' ἦν] τοιαῦτα F. 21 τὴν om. F.

- 2 Ἀντίγονον. δὸς δὲ τῶν στρατηγῶν Πτολεμαῖος πορευθεὶς μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Καππαδοκίαν καὶ καταλαβὼν Ἀμισθὸν πολιορκουμένην ὑπὸ Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Κασάνδρου στρατηγοῦ τὴν μὲν πόλιν ἐκ τῶν κινδύνων ἐρρύσατο, τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἀσκληπιόδωρον 3 ὑποσπόνδους ἀφεὶς ἀνεκτήσατο τὴν σατραπείαν. μετὰ δὲ ταῦτα πορευθεὶς διὰ Βιθυνίας καὶ Ζιβύτην τὸν βασιλέα τῶν Βιθυνῶν καταλαβὼν πολιορκοῦντα τὴν τε τῶν Ἀστακηνῶν καὶ Χαλκηδονίων πόλιν συνηγάκιασε λῦσαι τὴν πολιορκίαν. ποιησάμενος δὲ συμμαχίαν 10 πρὸς τε τὰς πόλεις ταύτας καὶ πρὸς τὸν Ζιβύτην, ἔτι δὲ λαβὼν δύμαρος προῆγεν ἐπὶ Ιωνίας καὶ Ανδαῖας· ἐγεργάφει γὰρ Ἀντίγονος αὐτῷ βοηθεῖν τῇ παραλίᾳ κατὰ τάχος, ὡς τοῦ Σελεύκου τὸν πλοῦν ἐνταῦθα 4 ποιησομένου. ὡς δέ ποθ' ἦκε πλησίον τῶν προειρη- 15 μένων τόπων, Σέλευκος ἔτυχε μὲν πολιορκῶν Ἐρυθράς, πυθόμενος δὲ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν πλησίον οὖσαν ἀπέπλευσεν ἄπορατος.
- 61 Ἀντίγονος δὲ παραγενομένου πρὸς αὐτὸν Ἀλεξάνδρον τοῦ Πολυπέρχοντος πρὸς μὲν τοῦτον συνέθετο 20 φιλίαν, αὐτὸς δὲ συναγαγὼν τῶν τε στρατιωτῶν καὶ τῶν παρεπιδημούντων κοινὴν ἐκκλησίαν κατηγόρησε Κασάνδρου, προφερόμενος τὴν τε Ὄλυμπιάδος ἀναίρε- 365 σιν καὶ τὰ συμβάντα περὶ Ρωξάνην καὶ τὸν βασιλέα.
- 2 πρὸς δὲ τούτοις ἔλεγεν ὡς Θεσσαλονίκην μὲν βιασά- 25

³ Ἀμισθ F; cf. XIX 57, 4. ⁴ Κασάνδρον libri omnes; Ἀσάνδρον Wess.; cf. XIX 57, 1. πόλιν om. RX. ^{7. 11} Ζιβύτην RX (cf. Suid. s. v.) Ζιβοίτην F; Ζευπόλεις Paus. V 12, 7; Ζευπόλεις Memn. 20 (FHG III p. 537) et St. B. s. v. Ζιπούτιον; Ζευπόλεις Plut. aet. Gr. 49. ⁹ Καλχηδονίων Dind. ¹⁵ ποιησαμένον RXF (supraposito o a pr. m.). ¹⁶ τόπων] τούτων RF. ²¹ στρατιωτῶν] στρατηγῶν X, corr. 1. m. ²⁴ Ρωξάνην F.

μενος ἔγημεν, φανερῶς δὲ ἔξιδιάζεται τὴν Μακεδόνων
βασιλείαν, ἔτι δὲ ὡς Ὄλυνθίους ὅντας πολεμιστάτους
Μακεδόνων κατέκισεν εἰς τὴν δυάνυμον ἐκυτοῦ πόλιν
καὶ Θήβας ἀνέστησε τὰς ὑπὸ Μακεδόνων κατασκαφεί-
σας. συναγανακτούντων δὲ τῶν ὄχλων ἔγραψε δόγμα 3
καθ' ὃ τὸν Κάσανδρον ἐψηφίσατο πολέμιον εἶναι, ἐὰν
μὴ τάς τε πόλεις καθέλῃ καὶ τὸν βασιλέα καὶ τὴν
μητέρα τὴν Ῥωξάνην προαγαγὼν ἐκ τῆς φυλακῆς
ἀποδῆ τοῖς Μακεδόσι καὶ τὸ σύνολον ἐὰν μὴ πει-
θαρχῇ τῷ καθεσταμένῳ στρατηγῷ καὶ τῆς βασιλείας
παρειληφότι τὴν ἐπιμέλειαν Ἀντιγόνῳ. εἶναι δὲ καὶ
τοὺς Ἑλληνας ἀπαντας ἐλευθέρους, ἀφρούργητους, αὐ-
τονόμους. ἐπιψηφισαμένων δὲ τῶν στρατιωτῶν τὰ
ὅηθέντα διαπέστειλε πανταχῇ τοὺς κομιοῦντας τὸ
δόγμα· τὸν μὲν γὰρ Ἑλληνας ὑπελάμβανε διὰ τὴν 4
ἐλπίδα τῆς ἐλευθερίας προθύμους ἔξειν συναγωνιστὰς
εἰς τὸν πόλεμον, τὸν δ' ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις
στρατηγοὺς καὶ σατράπας, ὑπόπτως ἔχοντας ὡς Ἀντι-
γόνου καταλῦσαι διεγνωκότος τοὺς ἀπὸ Ἀλεξάνδρου
βασιλεῖς, <αὐ>τὸν φανερῶς τὸν ὑπὲρ αὐτῶν πόλεμον
ἀναδεχομένου πάντας μεταπεσεῖσθαι ταῖς γνώμαις καὶ
τοῖς παραγγελλομένοις ἐτοίμως ὑπακούσεσθαι. ἀπὸ δὲ 5
τούτων γενόμενος Ἀλεξάνδρῳ μὲν δοὺς πεντακόσια
τάλαντα καὶ περὶ τῶν μελλόντων εἰς μεγάλας ἀγαγὼν
25 ἐλπίδας ἔξαπέστειλεν εἰς Πελοπόννησον· αὐτὸς δὲ παρὰ
Ῥοδίων μεταπεμψάμενος ναῦς καὶ τῶν ναυπηγηθεισῶν
τὰς πλεύστας καταρτίσας ἐπέπλευσε τῇ Τύρῳ. θαλασσο-

7 μὴ] μήτε RX. 8 Ῥωξάνην F. 10 καθεσταμένῳ RX.

14 πανταχοὶ Hertl. II 2 p. 15. 16 ἐλευθερίας] ἐλευθερίας F,
cuius in marg. adser. 2. m. σωτηρίας; σωτηρίας R (in cuius
marg. 2. m. corr.) X. ἔχειν RX. 20 <αὐ>τοῦ Rhod.; libri
τοῦ. 22 ὑπακούεσθαι F. 24 ἄγων F. 27 καταρτήσας F.

κρατῶν δὲ καὶ διαυτολύων σῖτον εἰσάγεσθαι προσ-
εκαρτέρησε μὲν ἐνιαυτὸν καὶ τρεῖς μῆνας, εἰς ἔνδειαν
δὲ δεινὴν ἀγαγὴν τοὺς ἔγνατακεκλεισμένους τοῖς μὲν
παρὰ Πτολεμαῖον στρατιώταις συνεχώρησεν ἀπελθεῖν
ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν, τὴν δὲ πόλιν δι' ὅμοιογίας παρα-
λαβὼν φρονδὰν τὴν διαφυλάξουσαν εἰς αὐτὴν εἰσ-
ῆγαγεν.⁵

62 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Πτολεμαῖος μὲν
ἀκούσας τὰ δεδογμένα τοῖς μετ' Ἀντιγόνου Μακεδόνι
περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἔχοντας καὶ αὐτὸς ¹⁰
τὰ παραπλήσια, βουλόμενος εἰδέναι τοὺς Ἑλληνας δτι
φροντίζει τῆς αὐτονομίας αὐτῶν οὐχ ἡττον Ἀντι-
γόνου· οὐ γάρ μικρὰν δοκήν δραστηρες οὖσαν ἐκάτεροι
προσλαβέσθαι τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν διημιλλῶντο
πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς εἰς τούτους εὐεργεσίας. προσ- ¹⁵
ελάβετο δ' εἰς τὴν συμμαχίαν καὶ τὸν τῆς Καρίας
σατράπην Κάσσανδρον, ἵσχυόντα καὶ πόλεις ἔχοντα
³ τεταγμένας ὑφ' ἑαυτὸν οὐκ δλῆγας. προσπεσταλκός ²⁶
δὲ τοῖς ἐν Κύπρῳ βασιλεῦσι στρατιώτας τρισχιλίους
ἔξεπεμψε τότε δύναμιν ἀδράνη, σπεύδων συναναγκάσαι ²⁰
τοὺς ἐναντιοπραγοῦντας ποιεῖν τὸ προστασόμενον.
4 Μυρμιδόνα μὲν οὖν τὸν Ἀδηναῖον ἀπέστειλε μετὰ
στρατιωτῶν μυρίων, Πολύκλειτον δὲ μετὰ νεῶν ἑκα-
τόν, τῶν δὲ πάντων στρατηγὸν Μενέλαον τὸν ἀδελφόν.
οὗτοι δὲ πλεύσαντες εἰς Κύπρον οὐκεῖ καταλαβόντες ²⁵
Σέλευκον μετὰ τὸν στόλον συνήδρευσαν βουλευόμενοι
5 τὸ χρῆ πράττειν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς Πολύκλειτον μετὰ

1 ἄγεσθαι F. 3 ἔγκαταλειμμένονς RX; -κεκλειμένονς
Dind. 12 Ἀντιγόνον] ἦ Ἀντίγονος F. 14 τὸ προσλαβέσθαι F.

17 et p. 99 v. 4 Κάσσανδρον] Ασσανδρον Wess.; cf. XVIII 39; XIX 57, 1.
21 προστατέμενον F. 26 βουλόμενοι X. 27 Πολύκλειτον μὲν

πλεῖν μετὰ πεντήκ. νεῶν F.

πεντήκοντα νεῶν πλεῖν εἰς Πελοπόννησον καὶ δια-
πολεμεῖν τοῖς περὶ Ἀριστόδημον καὶ Ἀλέξανδρον, ἔτι
δὲ Πολυπέρχοντα, Μυρμιδόνα δὲ καὶ τοὺς ξένους εἰς
Καρίαν, βοηθήσοντας τοῖς περὶ τὸν Κάσανδρον πολε-
μούμενοις ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ στρατηγοῦ, τοὺς δὲ
περὶ τὸν Σέλευκον καὶ Μενέλαιον ὑπολειφθέντας ἐν
Κύπρῳ μετὰ Νικοκρέοντος τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἄλλων
τῶν συμμαχούντων διαπολεμεῖν τοῖς ἐναντιούμενοις.
τοῦτον δὲ τὸν τρόπον τῆς δυνάμεως διαμερισθείσης 6
οἱ περὶ Σέλευκον Κερδυνίαν μὲν καὶ Λάπιθον ἔξ-
επολιόρκησαν, Στασίοικον δὲ τὸν βασιλέα τῶν Μαριέων
προσαγαγόμενοι τὸν Ἀμαθούσιον δυνάστην ἡνάγκασαν
δῆμον δοῦναι, τὴν δὲ τῶν Κιτίων πόλιν οὐ δυνά-
μενοι προσαγαγέσθαι συνεχῶς ἐπολιόρκουν πάσῃ τῇ
δυνάμει. κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν πρὸς Ἀντιγόνον 7
κατέπλευσαν ἔξι Ἐλλησπόντου ναῦς τεσσαράκοντα
Θεμίσωνος ναυαρχούντος· διμοίως δὲ ἔξι Ἐλλησπόντου
καὶ Ρόδου κατήγαγε σκάφη Διοσκούριδης ὁ γδοήκοντα.
προϋπῆρχον δ' αὐτῷ κατηρτισμέναι ναῦς τῶν ἐν Φοι- 8
νίκῃ ναυπηγηθεισῶν αἱ πρῶται συντελεόθεισαι· αὗται
δ' ἥσαν σὸν ταῖς ἐν Τύρῳ καταληφθείσαις ἐκατὸν καὶ
εἴκοσιν, ὥστε τὰς πάσας περὶ αὐτὸν ἡθροῖσθαι ναῦς

5 fort. <Ἀντιγόνον> addendum: cf. XIX 68, 5; 78, 2.
8 συμμάχων F. 10 Κνοηρίαν F; Κερύνειαν Dind.; at cf.
XIX 79, 4. Λάπιθον codd.; Λάπηθον Gron.; cf. XIX 59, 1.
11 Μαριέων] Μαριέων R Μαριέων X; corr. Rhod. (cf. XIX 59, 1;
79, 4). Μαριέων προσαγαγόμενοι τὸν om. F. 12 Ἀμαθού-
σιον RX. 13 Κιτίων libri (cf. Oberhummer SBAW 1888
p. 309; 523); Κιτιέων Dind. (cf. XIX 59, 1). 16 ἔξι Ἐλλησπόν-
τον καὶ Ρόδον X. 16. 19 νῆσος F. 17 Θαμίσωνος F; cf.
XX 50, 4; Wess. ad h. l. 18 et p. 100 v. 6 Διοσκούριδης libri
omnes; cf. XIX 68, 4. 19 τῶν τ' ἐν Φ. RX. 21 κατα-
ληφθείσαις F. 22 εἴκοσι F.

μακράς ἔξηρτυμένας διακοσίας τεσσαράκοντα· τούτων δ' ἦσαν τετρήρεις μὲν ἐννενήκοντα πεντήρεις δὲ δέκα, ἑννήρεις δὲ τρεῖς, δεκήρεις δὲ δέκα, ὕφρακτοι δὲ τριάκοντα. διελόμενος δὲ τὸν στόλον πεντήκοντα μὲν ναῦς ἔξεπεμψεν εἰς Πελοπόννησον, τῶν δ' ἄλλων 5 ναύαρχον καταστήσας Λιοσκουρίδην τὸν ἀδελφιδοῦν προσέταξε περιπλεῖν τοῖς τε συμμάχοις παρεχόμενον τὴν ἀσφάλειαν καὶ τῶν νήσων τὰς μῆπω μετεχούσας τῆς συμμαχίας προσαγόμενον. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὸν Ἀντίγονον ἐν τούτοις ἦν.

63 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν πραχθέντα διήλθομεν, ἐν μέρει πάλιν τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην διέξιμεν. Ἀπολλωνίδης γὰρ διαχθεὶς ὑπὸ Κασάνδρου³⁶⁷ στρατηγὸς ἐπὶ τῆς Ἀργείων πόλεως ἔξοδεύσας εἰς Ἀρκαδίαν υπερβὰς ἐκνοτεύεται τῆς τῶν Στυμφαλίων πόλεως.¹⁵ 2 περὶ ταῦτα δ' αὐτοῦ διατριβοντος τῶν Ἀργείων οἱ πρὸς Κάσανδρον ἀλλοτριῶς ἔχοντες ἐπεκαλέσαντο τὸν Πολυπέρχοντος Ἀλεξανδρού, ἐπαγγελλόμενοι παραδώσειν τὴν πόλιν. τοῦ δ' Ἀλεξανδρού βραδύνοντος Ἀπολλωνίδης φθάσας κατήντησεν εἰς Ἀργος. τῶν δ' 20 ἐναντιούμενων καταλαβάνων εἰς πεντακοσίους συνηδρευκότας ἐν τῷ πρυτανείῳ τούτους μὲν ἀποκλείσας τῆς ἔξοδου ζῶντας κατέκαυσε, τῶν δ' ἄλλων τοὺς μὲν πλείους ἐφυγάδευσεν, διλγούς δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινε.

¹ ἔξηρτημένας F. διακοσίας τεσσαράκοντα (τετταρ. F.) centum triginta interpr.; in sequentibus triremium numerum aut a Diodoro omissum esse aut librariorum culpa excidisse recte monuit Wess.; cf. Droysen l. l. p. 17 a. 3; Niese l. l. p. 284.

² ἔνήρεις F., corr. 2. m. 4. 5 cf. XIX 74, 1 (Niese l. l. p. 287 a. 1).

³ Κασάνδρον] Ἀλεξανδρού R., corr. 1. m. ^{17. 18} malim ²¹ ἀλεξανδρον τὸν Πολυπέρχοντος: cf. XIX 35, 1; 54, 3; 67, 1.

⁴ βραδύναντος F. ²¹ καταλαβάνω τὰ εἰς F. ²³ ζῶντας om. F., suppl. 2. m.

Κάσανδρος δὲ πυθόμενος τὸν Ἀριστοδήμου κατάπλουν εἰς Πελοπόννησον καὶ τὸ συνηθροισμένον πλῆθος τῶν ξένων τὸ μὲν πρῶτων ἐπεχείρησεν ἀφιστάναι τὸν Πολυπέρχοντα τῆς Ἀντιγόνου φιλίας· οὐχ ὑπακούοντων δ' αὐτῶν συναγαγὼν δύναμιν ἦκε διὰ τῆς Θετταλίας εἰς Βοιωτίαν. ἐνταῦθα δὲ συνεπιλαβόμενος τοῖς Θη-⁴ βαίοις τῆς τῶν τειχῶν οἰκοδομίας παρῆλθεν εἰς Πελοπόννησον· καὶ τὸ μὲν πρῶτον Κεργχρεάς ἐκπολιορκήσας ἐδήσει τὴν χώραν τῶν Κορινθίων, μετὰ δὲ ταῦτα δύο φρούρια κατὰ ιράτος ἐλάνω τοὺς ὑπ' Ἀλεξάνδρου αποθεσταμένους φρουροὺς ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. ἔξῆς δὲ τῇ τῶν Ὀρχομενίων πόλει προσβολὰς ποιησάμενος καὶ πιραιεισαχθεὶς ὑπὸ τῶν ἀλλοτρίων ἐχόντων πρὸς Ἀλεξανδρον τῆς μὲν πόλεως φυλακὴν ἀπέλιπε, τῶν δὲ φίλων τῶν Ἀλεξανδρον καταφυγόντων εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος λεόντον ἔδωκε τὴν ἔξονσίλαν τοῖς πολίταις ὃ βούλοιντο πρᾶξαι. οἱ μὲν οὖν Ὀρχομενῖοι τοὺς ἵκέτας βιαίως ἀναστήσαντες ἅπαντας ἀνεῖλον παρὰ τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων νόμιμα.

20 Ο δὲ Κάσανδρος παρελθὼν εἰς τὴν Μεσσηνίαν⁶⁴ καὶ καταλαβάνων φρουρούμενην ὑπὸ Πολυπέρχοντος τὴν πόλιν τὸ μὲν πολιορκεῖν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπέγνω, παρελθὼν δ' εἰς Ἀρκαδίαν Δάμιν μὲν ἐπιμελητὴν τῆς *(Μεγάλης)* πόλεως ἀπέλιπεν, αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Ἀργείαν καὶ θεὶς τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα τὴν εἰς Μακεδονίαν ἐπάνοδον ἐποιήσατο. τούτου²

3 ἐπεχείρισεν X. τὸν Π.] τοὺς περὶ Π. Hertl. III p. 34.

4 αν οὐχ ὑπακούοντος δ' αὐτοῦ? Wess. 8 Κερχεάς F, corr.

2. m. 10 κατὰ τάχος F. 18 βιαίως ast. not. Steph.

20 Μεσσηνίαν F fere semper. 23 Δάμιν codd. 24 *(Μεγάλης)* recte add. Niese p. 280 a. 2; cf. XVIII 71, 1. 25 cf. Droysen Hell. II^a 2 p. 19 a. 1.

δὲ χωρισθέντος Ἀλεξανδρος ἐπιὰν τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις μετ' Ἀριστοδήμου τὰς μὲν ὑπὸ Κασάνδρου καθεσταιμένας φρουρὰς ἐκβαλεῖν ἐπειρᾶτο, ταῖς δὲ πόλεσιν 3 ἀποκαθιστᾶν τὴν ἐλευθερίαν. ἢ δὴ πυθόμενος δὲ Κάσανδρος ἔπειψε πρὸς αὐτὸν Πρεπέλαον, ἀξιῶν Ἀντι-⁵₃₆₈ γόνου μὲν ἀποστῆναι, συμμαχεῖν δ' αὐτῷ γνησίας. τοῦτο δ' αὐτοῦ πράξαντος στρατηγίαν δώσειν ἔφησε πάσης Πελοποννήσου καὶ δυνάμεως ἀποδεῖξεν κύριον, 4 ἔτι δὲ κατ' ἀξίαν τιμήσειν. δὸς δὲ Ἀλεξανδρος δρᾶν αὐτῷ συγχωρούμενον οὖν χάριν ἐξ ἀρχῆς ἐπολέμει ¹⁰ πρὸς Κάσανδρον, συμμαχίαν ποιησάμενος ἀπεδείχθη στρατηγὸς Πελοποννήσου.

"Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις Πολύκλειτος δ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν περὶ Σέλευκον ἐκ Κύπρου πλεύσας κατῆρεν εἰς Κερχεάς, ἀκούσας δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου μετάθεσιν καὶ θεωρῶν μηδὲν ὑπάρχον πολέμιον σύστημα τὸν πλούν ἐπὶ Παμφυλίας ἐποιήσατο. ἐντεῦθεν δὲ παρακομισθεὶς εἰς Ἀφροδισιάδα τῆς Κιλικίας, ⟨ώς⟩ ἥκουσεν δὲ Θεόδοτος μὲν δὲ Ἀντιγόνου ναύαρχος ἐκ Πατάρων τῆς Λυκίας παραπλεῖ ταῖς ἀπὸ Ρέδουν ²⁰ ναυσὶν, ἔχούσαις ἀπὸ Καρίας πληρώματα, καὶ διότι Περίλλαος μετὰ στρατιωτῶν παράγει πεζῇ, παρεχόμενος τῷ στόλῳ τῆς ἀγωγῆς τὴν ἀσφάλειαν, ἀμφοτέροις κατ-²⁵ εστρατήγησε. τοὺς μὲν γὰρ στρατιώτας ἀποβιβάσας ἐκρυψεν ἐν εὐθέτῳ τόπῳ, καθ' ὃν ἀναγκαῖον ἦν τοὺς πολεμίους τὴν πάροδον ποιήσασθαι, αὐτὸς δὲ πάσαις

2 καθισταιμένας F. 5 Πρέπελλον libri; corr. Rhod.; cf. XIX 68, 5; XX 102, 1 saepius. 7 ἔφησε δάσειν F. 8 δυνάμεων F. ἀπόδειξιν X. 9 ἔτι δὲ καὶ κατ' ἀξίαν F. 10 αὐτῷ RX. 15 Κερχεάς F., corr. 2. m. 18 Αφροδισίαν F. 19 ⟨ώς⟩ add. Reiske; Steph. post ἀμφοτέροις (v. 23) particulam οὖν addi iussit. 25 ἐν om. F., add. 2. m.

ταῖς ναυσὶν ἐπιπλεύσας καὶ πρὸ αὐτοῦ λαβὼν ἀκρω-
τήριον ἐπετήρει τὴν τῶν πολεμίων παρουσίαν. ἐμπε-
σόντων δὲ πρῶτον τῶν πεζῶν εἰς τὴν ἐνέδραν συνέβη
τὸν τε Περίλαον ἀλάνων καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν
5 πεσεῖν μαχομένους, οὓς δὲ ἔσωγρηθῆναι. ἐπιχειρούντων 7
δὲ *τῶν ἀπὸ Ρόδου νεᾶν παραβοηθεῖν τοῖς Ἰδίοις ἐπι-
πλεύσας δὲ Πολύκλειτος ἄφυν συντεταγμένῳ τῷ στόλῳ
φράσιος ἐτρέψατο τεταραγμένους τοὺς πολεμίους. διόπερ
συνέβη τάς τε ναῦς ἀλάνων πάσας καὶ τῶν ἀνδρῶν
10 οὐκ ὀλίγους, ἐν οἷς καὶ αὐτὸν τὸν Θεόδοτον τραυ-
ματίαν γενόμενον μετ' ὀλίγας ἡμέρας τελευτῆσαι. Πο- 8
λύκλειτος μὲν οὖν χωρὶς κινδύνου τηλικαῦτα πλεονεκ-
τήσας ἀπέπλευσεν εἰς Κύπρον, ἐντεῦθεν δὲ εἰς Πηλού-
σιον· δὲ Πτολεμαῖος τοῦτον μὲν ἐπινέσας διώρεατε
15 μεγάλαις ἐτίμησε καὶ πολὺ μᾶλλον προηγενέως ἀρχηγὸν
γεγονότα μεγάλου προτερήματος, τὸν δὲ Περίλαον καὶ
τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων τινὰς ἀπέλυσεν, ἐλθούσης περὶ
τούτων πρεσβείας παρ' Ἀντιγόνου. αὐτὸς δὲ παρῆλθεν
ἐπὶ τὸ καλούμενον Ἐκδημα κάκει συνελθὼν εἰς λό-
20 γονος Ἀντιγόνῳ πάλιν ἀπῆλθεν, οὐ συγχωροῦντος Ἀν-
τιγόνου τὰ ἀξιούμενα.

'*Ημεῖς δὲ διεληλυθότες τὰ πραχθέντα τῶν Ἑλλή-* 65
νων τῆς Εὐρώπης περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ Μακεδονίαν
ἐν μέρει διεξιμεν περὶ τῶν πρὸς ἐσπέραν νευδόντων
25 *μερῶν.* Ἀγαθοκλῆς γάρ δὲ τῶν Συρακοσίων δυνάστης

1 ἀναπλεύσας F. αὐτὸν codd. 6 τῶν ἀπὸ Ρόδου νεᾶν RX;
exc. videtur <τῶν ἐν τοῖς πληρώμασι> (cf. XIII 2, 5); τῶν ἀπὸ
τοῦ στόλου F. 10 τὸ om. R. 12 κινδύνου F. 18 αὐτὸς γάρ
παρῆλθεν F. 20 ἀπῆλθε συγχωροῦντος F. corr. 2. m. Ἀντι-
γόνω F. 22 <ὑπὸ> τῶν Ἑλλήνων Steph. (cf. IV 57, 1).
22. 23 τὰ πραχθέντα τῆς Εὐρώπης περὶ τὴν Ε. κ. M. (om. τῶν
'Ἑλλήνων) Madv. I p. 511. 24 περὶ τῶν] τῶν περὶ τῶν F.
25 Σικελικὰ in marg. cod. R add. 3. m.

κατέχων φρούριον τῶν Μεσσηνίων ἐπηγγείλατο λαβὼν παρ' αὐτῶν τριάκοντα τάλαντα παραδώσειν τὸν τόπον.
 2 δόντων δὲ τῶν Μεσσηνίων <τ>ἀργύριον οὐ μόνον διεψεύσατο τὸν πιστεύσαντας τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ καὶ τὴν Μεσσηνῆν αὐτὴν ἐπεχείρησε καταλαβέσθαι. 5 πυθόμενος γὰρ μέρος τι τοῦ τείχους ἐν αὐτῇ πεπτω-³⁶⁹ κέναι πεξῆ μὲν τὸν ἵππεις ἀπέστειλεν ἐκ Συρα-
 κουσσᾶν, αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν ναῦς ἡμιολίας νυκτὸς
 3 κατέπλευσε πλησίον τῆς πόλεως. προσαισθομένων δὲ τῶν [προ]ἐπιβούλευμένων ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς 10 ἀπέτυχεν, ἐπὶ δὲ τὰς Μύλας πλεύσας καὶ πολιορκήσας τὸ φρούριον δι' δμολογίας παρέλαβε. καὶ τότε μὲν εἰς Συρακούσσας ἔχωροισθη, κατὰ δὲ τὰς τῶν παρπάνω συγ-
 4 κομιδὰς πάλιν ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Μεσσηνῆν. πλησίον δὲ τῆς πόλεως στρατοπεδεύσας καὶ προσβολὰς συνεχεῖς 15 ποιούμενος οὐδὲν ἀξιόλογον ἴσχυσε βλάψαι τὸν πολε-
 μόνος· καὶ γὰρ τῶν ἐκ Συρακούσσαν φυγάδων πολλοὶ συνεδραμήσεισαν εἰς τὴν πόλιν, οἱ καὶ διὰ τὴν ίδιαν ἀσφάλειαν καὶ διὰ τὸ πρὸς τὸν τύραννον μίσος ἐκ-
 5 θύμως ἥγαντιζοντο. καθ' ὃν δὴ κρόνον ἦκον ἐκ Καρ-²⁰ χηδόνος πρέσβεις, οἱ τῷ μὲν Ἀγαθοκλεῖ περὶ τῶν πρακτέντων ἐπειμησαν ὡς παραβαίνοντι τὰς συν-
 θήκας, τοὺς δὲ Μεσσηνίοις εἰρήνην παρεσκεύασαν καὶ τὸ φρούριον ἀναγκάσαντες ἀποκαταστῆσαι τὸν τύραν-
 6 νον ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Λιβύην. δὸς Ἀγαθοκλῆς παρ-²⁵ ελθὼν εἰς Ἀβάκαινον πόλιν σύμμαχον, τὸν δοκοῦντας

3 <τ>ἀργύριον Reiske; libri ἀργύριον. 4 ταῖς ἐπαγ-
 γελίαις F. 10 [προ]ἐπιβούλευμένων R.F. (προἐπιβούλευντων
 X); corr. Reiske. ἐπιβούλης F. 12 τὸ om. RX. 13 ἔχωροισθη]
 ἀνεχθῆσε F. 16 κατ' οὐδὲν F. 18 συνεδραμήσασιν F;
 συνεδραμήσαν Dind. τὴν om. RX. 19 μίσος codd.; cf.
 Winer-Schm. p. 67 sq.

ἀλλοιορίως ἔχειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἀπέσφαξεν, ὅντας
πλείους τῶν τεσσαράκοντα.

Ἔμια δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι μὲν δια- 7
πολεμοῦντες Σαμνίτας Φερέντην, πόλιν τῆς Ἀπον-
5 λίας, κατὰ ιράτος εἶλον. οἱ δὲ τὴν Νουκερίαν τὴν
Ἀλφατέρναν καλούμενην οἰκοῦντες πεισθέντες ὑπό¹
τινων τῆς μὲν Ῥωμαίων φιλίας ἀπέστησαν, πρὸς δὲ
τοὺς Σαμνίτας συμμαχίαν ἐποιήσαντο.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος Ἀθήνησι μὲν ἡοχε⁶⁶
10 Νικόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἥσαν ὑπατοὶ Λεύκιος Παπεί-
οιος τὸ τέταρτον καὶ Κόιντος Πόπλιος τὸ δεύτερον.
ἐπὶ δὲ τούτων Ἀριστόδημος μὲν δὲ κατασταθεὶς ὑπ'²
Ἀντιγόνου στρατηγὸς ὡς ἐπύθετο τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Πολυπέρχοντος ἀπόστασιν, ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν Αἰτω-
15 λῶν δικαιολογησάμενος προετρέψατο τὰ πλήθη βοηθεῖν
τοῖς Ἀντιγόνου πράγμασιν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν μισθο-
φόρων διαβὰς ἐκ τῆς Αἰτωλίας εἰς Πελοπόννησον κατ-
έλαβεν Ἀλεξανδρόν τε καὶ τοὺς Ἡλείους πολιορκοῦντας
τὴν Κυλλήνην, εὐκαίρως δὲ τοῖς κινδυνεύοντιν ἐπι-
20 φανεὶς ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. καταλιπὼν δ' ἐνταῦθα³
τοὺς παρεξομένους τῷ φρονορέῳ τὴν ἀσφάλειαν ἀν-
έξευξεν εἰς τὴν Ἀχαίαν καὶ Πάτρας μὲν ἡλευθέρωσε
φρονδουμένας ὑπὸ τῶν Κασάνδρου στρατιωτῶν, Αἴγιον

3 Ῥωμαικὰ adscr. 3. m. in marg. codicis R. 4.8 Σαννί-
τας F. 4 Φερέντην F. 6 Ἀσφαλτέρναν X; cf. Liv. IX 41;
Friedländer Osk. Münzen p. 21. ὃπό τινων] ὃπό <Ταραν> τίνων
Burger VAW. Amsterd. n. r. II (1899) p. 57 a. 2; cf. Kaerst Jf Ph.
s. XIII p. 755 a. 1. 10 Παπείοιος RXF. 11 τὸ τέταρτον] cf.
XIX 77, 1; cf. Mommsen RF II p. 234; Nissen Rh. M. XXV
p. 25 sq.; Kaerst l. l. p. 729 a. 1. Πόπλιος codd. omnes (cf. ep.
Cass.); Pobilius f. c. τὸ δεύτερον] erravisse Diodorum censem
Binneboessel l. l. p. 28 a. 3, τὸ τέταρτον requirens (cf. XVI 91, 1;
XVII 110, 1; XVIII 44, 1).

δὲ ἐκπολιορκήσας τῆς τε φρουρᾶς ἐκυρίευσε καὶ τοῖς
Αἰγιεῦσι κατὰ δόγμα τὴν ἐλευθερίαν βουλόμενος ἀπο-
καταστῆσαι διὸ ταύτην τὴν περίστασιν ἐκωλύθη· τῶν
γὰρ στρατιωτῶν τραπέντων πρὸς ἄρταργὴν πολλοὶ μὲν
ἀπεσφάγγησαν τῶν *Αἰγιέων*, πλεῖσται δὲ τῶν οἰκιῶν ⁵
⁴ διεφθάρησαν. μετὰ δὲ ταῦτα διαπλεύσαντος εἰς *Αι-*
τωλίαν αὐτοῦ *Δυμαῖοι*, φρουρὰν ἔχοντες παρὰ *Κασάν-*
δρού, διετέλχισαν τὴν πόλιν, ὥστε κατ’ ίδιαν οὖσαν ³⁷⁰
ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως διεξεύχθαι. παρακαλέσαντες δ’
ἀλλήλους ἀντέχεσθαι τῆς αὐτονομίας περιεστραπούμενος- ¹⁰
⁵ σαν τὴν ἄκραν καὶ συνεχεῖς προσβολάς ἐποιοῦντο ἃ
δὴ πυθόμενος δὲ Ἀλεξανδρὸς ἦκεν μετὰ δυνάμεως καὶ
βιασάμενος ἐντὸς τοῦ τείχους ἐκυρίευσε τῆς πόλεως,
τῶν δὲ *Δυμαίων* τοὺς μὲν ἀπέσφαξεν, τοὺς δὲ εἰς
⁶ φυλακὴν ἀπέθετο, πολλοὺς δὲ ἐφυγάδευσεν. οἱ δὲ ¹⁵
περιλειψθέντες ἀπαλλαγέντος ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξάν-
δρον χρόνον μέν τινα τὴν ἡσυχίαν ἤγουν, καταπεπληγ-
μένοι τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς, ἅμα δὲ καὶ συμμά-
χων ὅντες ἔρημοι· μετὰ δέ τινα χρόνον ἐξ *Αἴγιον*
τοὺς Ἀριστοδήμους μισθοφόρους μεταπεμψάμενοι πάλιν ²⁰
ἐπέθεντο τῇ φρουρᾷ καὶ κυριεύσαντες τῆς ἄκρας τὴν
μὲν πόλιν ἡλευθέρωσαν, τῶν δὲ καταλειψθέντων τοὺς
πλείστους ἀποσφάξαντες συνανεῖλαν καὶ τῶν ίδιων
⁶⁷ πολιτῶν ὅσοι πρὸς Ἀλεξανδρὸν εἶχον φιλίαν. ὅμα δὲ
τούτοις πρασσομένοις Ἀλεξανδρὸς μὲν δὲ ²⁵ Πολυπέρχον-

² *Αἰγεῖσι* RX; cf. Pol. II 41, 13; Plat. C. M. 12; Paus. III 12, 7; Strab. VIII 7, 5; St. B. *κατὰ δόγμα*] cf. XIX 61, 3.

⁵ *Αἰγαίων* R. *Αἰγιαίων* X. *Αἰγέων* F. suprascripto ab 2. m. *ιαί.*

⁹ διεξένθη X. ¹² μετὰ τῆς δυνάμεως F. ¹⁴ *Δυμέων* F.

¹⁵ ἀπέθετο] ἀπέδωτε F. ¹⁹ *Αἴγιον* R. (*i* mut. 2. m. *in ει*) F.

Αἴγειον X. ²² καταλειψθέντων RF (in utroque codice

suprascr. 2. m. *η*) X.; *〈έγ〉* καταληφθέντων Hertl. III p. 22.

²³ συνεῖλον F (αν addito ab 2. m.).

τος ἐκ Σικυῶνος ἀναξευγνύων μετὰ τῆς δυνάμεως ὑπ’ Ἀλεξίσινος τοῦ Σικυωνίου καὶ τινων ἄλλων προσποιουμένων εἶναι φίλων ἀνηρέθη, ἡ δὲ γυνὴ Κρατησίπολις διαδεξαμένη τὰ πράγματα συνεῖχε τὸ στρατόπεδον, ἀγαπωμένη διαφερόντως ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὰς εὐεργεσίας· διετέλει γὰρ βοηθοῦσα τοῖς ἀτυχοῦσι καὶ πολλοὺς τῶν ἀπόρων ὑπολαμβάνοντα. ἦν 2 δὲ περὶ αὐτὴν καὶ σύνεσις πραγματικὴ καὶ τόλμα μελέτων ἡ κατὰ γυναικα· τῶν γὰρ Σικυωνίων καταφρονη-
10 σάντων αὐτῆς διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς τελευτὴν καὶ συνδραμόντων μετὰ τῶν ὅπλων ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν παραταξαμένη καὶ νικήσασα πολλοὺς μὲν ἀνείλε, συλλαβοῦσα δὲ περὶ τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνεσταύρωσεν.
15 Σικυωνίων, ἔχουσα πολλοὺς στρατιώτας ἐτοίμους εἰς πάντα κίνδυνον. καὶ τὰ μὲν περὶ Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν.

Κάσανδρος δ’ ὁρᾶν τοὺς Αἰτωλοὺς συναγωνιζο- 3 μένους μὲν Ἀντιγόνῳ, πόλεμον δ’ ἔχοντας δμοδον πρὸς Ἀκαρνᾶνας ἔκρινε συμφέρειν ἄμα συμμάχους μὲν Ἀκαρνᾶνας ποιήσασθαι, ταπεινῶσαι δὲ τοὺς Αἰτωλούς. διόπερ ἀναξεύξας ἐκ Μακεδονίας μετὰ δυνάμεως μεγάλης ἤκειν εἰς Αἰτωλίαν καὶ κατεστρατοπέδευσεν περὶ τὸν καλούμενον Καμπύλον ποταμόν· συναγαγὼν δὲ 4 τοὺς Ἀκαρνᾶνας εἰς κοινὴν ἐκκλησίαν καὶ διελθὼν ὅπι πόλεμον ἔχοντιν δμοδον ἐκ παλαιῶν χρόνων, συνεβούλευεν ἐκ τῶν <ἀν>οχύρων καὶ μικρῶν χωρίων

10 αὐτὴν F. 19 μὲν om. F, add. 2. m. 20, 21 Ἀκαρνᾶνας XF. 24 Καμπύλον] cf. Oberhummer Akarnanien p. 136 a. 3; Niese l. l. p. 282 a. 3. 26 πόλεμον δμοδον ἔχοντιν F. 27 <ἀν>οχύρων] ὀχυρῶν libri; corr. Reiske (cf. XIX 74, 6); ἀνωχύρων Dind.

εἰς δὲ λίγας πόλεις μετοικῆσαι, ὅπως μὴ διεσπαρμένης τῆς οἰκήσεως ἀδυνατῶσιν ἀλλήλους βοηθεῖν καὶ πρὸς τὰς ἀποσθότους τῶν πολεμίων ἐπιθέσεις δυσχερᾶς ἀθροίζωνται. πεισθέντων δὲ τῶν Ἀκαρνάνων οἱ πλεῖστοι μὲν εἰς Στράτον πόλιν συνφύκησαν, δρυφωτάτην 5 οὖσαν καὶ μεγίστην, Ολυμόδαι δὲ καὶ τινες ἄλλοι συνηλθον ἐπὶ Σανδαλιν, Λεροεῖς δὲ μεθ' ἑτέρων εἰς Ἀγρόνιον. δὲ Κασανδρος ἀπολικῶν στρατηγὸν Λυκίσκον μετὰ τῶν ίκανῶν στρατιωτῶν τούτῳ μὲν παρήγγειλε³⁷¹ 10 βοηθεῖν Ἀκαρνᾶσιν, αὐτὸς δὲ μετὰ δυνάμεως παρελθὼν ἐπὶ Λευκάδος τὴν πόλιν διὰ πρεσβείας προσῆγάγετο. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν δομὴν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν ποιησάμενος Ἀπολλωνίαν ἐξ ἐφόδου παρέλαβεν. εἰς δὲ τὴν Ἰλλυρίαν προελθὼν καὶ διαβὰς τὸν Ἐβρον ποταμὸν παρετάξατο πρὸς Γλαυκίαν τὸν Ἰλλυριῶν βα- 15 7 σιλέα. περιγενόμενος δὲ τῇ μάχῃ πρὸς μὲν τοῦτον συνθήκας ἐποιήσατο, καθ' ἃς οὐκ ἔξην τῷ Γλαυκίᾳ στρατεύειν ἐπὶ τὸν Κασάνδρου συμμάχους, τὴν δὲ τῶν Ἐπιδαμνίων πόλιν προσαγαγόμενος καὶ φρουρὰν 68 ἐγκαταστήσας ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν. ἀπολλαγέν- 20 τος δὲ ἐκ τῆς Αίτωλίας τοῦ Κασάνδρου συστραφέντες τῶν Αίτωλῶν εἰς τρισχιλίους καὶ περιχαρακώσαντες Αγρίνιον ἐποιιόρκουν, τῶν δὲ κατοικούντων τὸ χωρίον δομολογίας ποιησαμένων ὥστε τὴν μὲν πόλιν παρα-

1 μετοικίσαι F. 3 εὐχερῶς (vel μὴ δυσχερῶς) Reiske.
 4 ἀθροίζεσθαι F. 5 εἰς στρατόπολιν RX. ὄψησαν F. 6 Ολυμόδαις F; cf. Oberhummer l. l. p. 32; Niese l. l. p. 282 a. 4.
 7 Σανδαλιν] cf. Oberhummer l. l. p. 137 a. 2; de Ithoria cog. Leake travels in N. Gr. I p. 156, 1; Niese l. l. Λεροεῖς] cf. Oberhummer l. l.; Niese l. l. p. 283 a. 1; Θυρεῖς coni. Gron. (cf. St. B. s. v. Θυρέα). 10 Ἀκαρνάσιν codd. 11 Λευκάδα Dind. 14 παρελθὼν X. Ἐβρον (Ἐβρον Dind.) ignotus; de Drino cogitavit Palm. de Apso Wess.; cf. Droysen l. l. Π² 2 p. 23 a. 2.

δούναι, τῆς δ' ἀσφαλείας τυχόντας αὐτοὺς ἀπαλλαγῆναι,
οὗτοι μὲν πιστεύοντες ταῖς σπουδαῖς ἀπήγεσαν, οἱ δ'
Ἄλτωλοι παραβάντες τὰς συνιθήκας καὶ καταδιώξαντες
τοὺς οὐδὲν ἐλπίζοντας πεισεσθαι δεινὸν πλὴν δλγων
5 πάντας ἀπέσφαξαν. δὲ Κάσανδρος παραγενόμενος 2
εἰς Μακεδονίαν, καὶ πυθόμενος πολεμεῖσθαι τὰς ἐν
Καρίᾳ πόλεις ὅσαι συνεμάχουν τοῖς περὶ Πτολεμαῖον
καὶ Σέλευκον, ἔξεπεμψε δύναμιν εἰς τὴν Καρίαν, ἅμα
μὲν βουλόμενος βοηθεῖν τοῖς συμμάχοις, ἅμα δὲ σπεύ-
10 δων εἰς περισπασμοὺς ἐμβαλεῖν Ἀντίγονον, ἵνα μὴ
σχολὴν ἔχῃ διαβαίνειν εἰς τὴν Εὐρώπην. ἔγραψε δὲ 3
καὶ πρὸς Λημύτριον τὸν Φαληρέα καὶ Διονύσιον τὸν
φρούριοντα τὴν Μουνυχίαν, προστάττων εἴκοσι ωνδες
εἰς Λῆμνον ἐκπέμψαι. ἀποστειλάντων δ' αὐτῶν εὐθὺς
15 τὰ σκάφη καὶ ναύαρχον ἐπ' αὐτῶν Ἀριστοτέλη οὗτος
μὲν καταπλεύσας εἰς Λῆμνον καὶ μεταπεμψάμενος Σέ-
λευκον μετὰ στόλου τοὺς Λημνίους ἐπειθεν ἀποστῆναι
τῶν περὶ Ἀντίγονον· οὐ προσεχθυτῶν δ' αὐτῶν τὴν
τε χώραν ἐδήσει καὶ τὴν πόλιν περιχαρακώσας ἐπο-
20 λιόρκει. μετὰ δὲ ταῦτα Σέλευκος μὲν ἀπέπλευσεν εἰς 4
Κᾶν, Διοσκουρίδης δὲ κατασταθεὶς ναύαρχος ὑπ' Ἀν-
τίγονον, πυθόμενος τὸν πλοῦν Σελεύκον, κατῆρεν εἰς
Λῆμνον καὶ τὸν μὲν Ἀριστοτέλη ἔξεβαλεν ἐκ τῆς
νήσου, τῶν δὲ νεῶν τὰς πλείους αὐτάνδρους εἶλε.
25 Κάσανδρος δὲ καὶ Πρεπέλαος ἀφηγοῦντο μὲν τῆς ὑπὸ 5
Κασάνδρου πεμφθείσης δυνάμεως εἰς τὴν Καρίαν,

2 οὗτοι μὲν οὖν RX. ἐμπιστεύοντες F. ἀπῆσαν Dind.
4 πήσεσθαι F. 5 ἀπαντασ F. 8 Σέλευκον] Κάσανδρον F
(cf. XIX 75, 2). 15 Ἀριστοτέλη codd. 17 μετὰ τοῦ στόλου?
Dind.; cf. XIX 77, 5. οὗτος τὸν F. 21 Κᾶ F. 22 ἀπό πλοου
Hertl. III p. 34. 23 Ἀριστοτέλην X. 25 Κάσανδρος libri;
Ἄσανδρος Wess.; cf. XIX 57, 1.

πυθόμενοι δὲ Πτολεμαῖον τὸν Ἀντιγόνου στρατηγὸν τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν διηρηκέναι καὶ αὐτὸν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὴν ταφὴν τοῦ πατρός, Εὐπόλεμον ἀπέστειλαν ἐνεδρεῦσαι τοῖς πολεμοῖς περὶ Κάποια τῆς Καρίας· συνεξέπεμψαν δ' αὐτῷ πεζοὺς μὲν δικτα-⁵
6 κισχυλίους, ἵππεῖς δὲ διακοσίους. παθ' ὅν δὴ χρόνον Πτολεμαῖος παρὰ τινῶν αὐτομόλων ἀκούσας τὴν προ-
αίρεσιν τῶν πολεμίων ἥθροισε μὲν τῶν πλησίον χει-
μαζόντων στρατιώτων πεζοὺς μὲν δικτακισχυλίους τρια-
7 κοσίους, ἵππεῖς δὲ ἔξακοσίους. ἀνελπίστως δὲ περὶ¹⁰
μέσας υὔπτας ἐπιβαλὼν τῷ χάρακι τῶν ἐναντίων καὶ
παταλαβὼν ἀφυλάκτους καὶ κοιμωμένους αὐτὸν τε τὸν
Εὐπόλεμον ἐξώγρησε καὶ τοὺς στρατιώτας συνηγγασε
παραδοῦναι σφᾶς αὐτούς. τὰ μὲν οὖν συμβάντα περὶ³⁷²
τοὺς ἀποσταλέντας ὑπὸ Κασάνδρου στρατηγούς εἰς¹⁵
τὴν Ἀσίαν τοιαῦτ' ἦν.

69 Ἀντίγονος δ' δρᾶν τὸν Κάσανδρον ἀντεχόμενον τῆς Ἀσίας Δημήτριον μὲν τὸν υἱὸν ἀπέλιπεν ἐν τῇ Συνθέτῃ, προστάξας ἐνεδρεύειν τοὺς περὶ Πτολεμαῖον, οὓς ὑπώπτευεν ἐκ τῆς Αλγύπτου προάξειν μετὰ δυνά-
μεως ἐπὶ Συρίας, συναπέλιπε δ' αὐτῷ πεζοὺς μὲν
ξένους μυρίους, Μακεδόνας δὲ δισχυλίους, Λυκίους δὲ
καὶ Παμφυλίους πεντακοσίους, Πέρσας δὲ τοξότας καὶ
σφενδονήτας τερρακοσίους, ἵππεῖς δὲ πεντακισχυλίους,
ἐλέφαντας δὲ πλείους τῶν τεσσαράκοντα. παρακατέστησε²⁵
δ' αὐτῷ καὶ συμβούλους τέσσαρας, Νέαρχον τε τὸν

4 τὸν πολεμίους Madv. I p. 511; at cf. IV 34, 4. Κάποια] ign.; cf. Droysen II² 2 p. 25 a. 2; Niese I p. 285 a. 3. 6 διακοσίους codd., omnes; δισχυλίους edd. 12 ἀφυλάκτως κοιμωμένους F. 13 Εὐπόλεμον] Πρεπέλαιον RX. ἡράγκασε F. 19 ἐφεδρεύειν τοῖς Madv. I p. 511 quod sane usitatius est; cf. XIX 80, 1. 20 ὑπώπτευεν] ὑπώπτευεν πως F. 25 τρεῖς πλείους RX.

Κοῆτα καὶ Πίθωνα τὸν Ἀγήνορος, ὃς καταβεβήκει πρότερον δὲ λύγαις ἡμέραις ἐκ Βαρυλῶνος, πρὸς δὲ τούτοις Ἀνδρόνικόν τε τὸν Ὄλύνθιον καὶ Φίλιππον, ἄνδρας πρεσβυτέρους καὶ συνεστρατευκότας Ἀλεξάνδρῳ πᾶσαν 5 τὴν στρατείαν· ἦν γὰρ Δημήτριος ἔτι νέος τὴν ἡλικίαν, ὡς ἀν γεγονὼς ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν. αὐτὸς δὲ 2 τὴν ἄλλην δύναμιν <ἀν>έλαβε καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὑπερβάλλων τὸν Ταῦρον καὶ περιπεσῶν χιόνι πολλῇ συχνοὶς ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν. διὸ καὶ πάλιν 10 ἀναστρέψας εἰς τὴν Κιλικίαν καὶ μεταλαβὼν ἔτερον καιρὸν διεξῆλθε μὲν ἀσφαλέστερον τὸ προειρημένον ὅρος, παραγενόμενος δ' εἰς Κελαινὰς τῆς Φρυγίας διεῖλε τὸ στρατόπεδον εἰς χειμασίαν. μετὰ δὲ ταῦτα 3 τὸν στόλον ἐκ Φοινίκης μετεπέμψατο Μηδίον ναυαρ- 15 χοῦντος, ὃς περιτυχῶν ταῖς *Πυδναῖσιν ναυσίν, οὕσαις τριάκοντα ἔξι, καὶ καταναυμαχήσας αὐτάνδρῳ τῶν σκαφῶν ἔκνοιενσεν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν οἱ τῶν Συρακοσίων φυ- 70
20 γάδες διατρίβοντες ἐν Ἀκράγαντι παρεκάλουν τοὺς προεστηκότας τῆς πόλεως μὴ περιορᾶν Ἀγαθοκλέα συσκευαζόμενον τὰς πόλεις· αἰρετώτερον γὰρ εἶναι πρὸ τοῦ τὸν τύραννον ἴσχυρὸν γενέσθαι διαπολεμεῖν ἔκουσίως ἢ περιμείναντας αὐτοῦ τὴν αὔξησιν ἔξι ἀνάγκης 25 πρὸς ἴσχυρότερον διαγωνίζεσθαι. διοξάντων δ' αὐτῶν 2

1 καταβεβήκει Dind. 3 Ὄλύμπιον F. 6 cf. Plut. Dem. 5; App. Syr. 54. 7 <ἀν>έλαβε scripsi sec. Diod. usum; ἔλαβε libri. 9 συχνοὶς] πολλοὶς F. 15 *Πυδναῖσιν depravatum esse recte censem Niese l. l. p. 286 a. 2; cogitaveris de Πτολεμαίον vel Πολυκλείτον navibus (cf. XIX 64, 4sqq.). 16 τῶν σκαφῶν] αὐτῶν F. 19 Σικελικά in marg. cod. R adn. 3. m. 22 συσκευασμένον F.

ἀληθῆ λέγειν δὲ μὲν δῆμος τῶν Ἀραγαντίνων ἐψηφίσατο τὸν πόλεμον καὶ Γελάρους μὲν καὶ Μεσσηνίους εἰς τὴν συμμαχίαν προσελάβοντο, εἰς δὲ τὴν Λακεδαιμονίαν τῶν φυγάδων τινὰς ἔξεπεμψαν, ἐντειλάμενοι πειρᾶσθαι στρατηγὸν ἄγειν τὸν δυνάμενον πραγμάτων ⁵ ἀφηγήσασθαι· τοὺς γὰρ πολιτικοὺς ὑπάπτευον ὡς ὅντας οἰκείους τυραννίδος, τοὺς δὲ ἔξωθεν ὑπελάμβανον δικαίως ποιήσεσθαι τὴν τῶν δλων ἐπιμέλειαν, ἀναμιμνησκόμενοι τῆς Τιμολέοντος τοῦ Κορινθίου στρατηγίας.
⁴ οἱ δὲ πεμφθέντες ὡς ποδὸς ἵκον εἰς τὴν Λακωνικήν, ¹⁰ εὗρον Ἀρράταν τὸν Κλεομένους τοῦ βασιλέως υἱὸν ³⁷³ προσκεκούτα πολλοῖς τῶν νέων καὶ διὰ τούτο ἔσνιτον πραγμάτων δρεγόμενον. τῶν γὰρ Λακεδαιμονίων μετὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον μάχην ἀπολυόντων τῆς ἀτιμίας τοὺς ἐκ τῆς ἥπτης διασωθέντας μόνος ἐνέστη ¹⁵ τῷ δόγματι. διόπερ αὐτὸν συνέβη καὶ τῶν ἄλλων οὐκ δλίγοις προσκόψαι, μάλιστα δὲ οἰς ἦν τῶν νόμων τὰ πρόστιμα· οὗτοι γὰρ συστραφέντες πληγάς τε ἐνεφόρησαν αὐτῷ καὶ διετέλουν ἐπιβούλευόντες. διὰ ταῦτα δὴ ἔσνικῆς ἡγεμονίας ἐπιθυμῶν ἀσένως ὑπήκουοντες ²⁰ τοῖς Ἀραγαντίνοις. τὴν δὲ ἀποδημίαν ποιησάμενος ὄντεν τῆς τῶν ἐφόρων γνώμης ἀνήχθη ναυσὶν δλίγαις, ⁷ ὡς διαίρων ἐπ' Ἀραγαντίος. ἀπενεγχθεὶς δὲ ὑπὸ ἀνέμων εἰς τὸν Ἀδρανίαν κατήρε μὲν εἰς τὴν τῶν Ἀπολλωνιατῶν χώραν, καταλαβὼν δὲ τὴν πόλιν πολιορκούμενην ²⁵ ὑπὸ Γλαυκίου τοῦ βασιλέως τῶν Ἰλλυριῶν ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, πείσας τὸν βασιλέα συνθήκας ποιήσασθαι

¹⁰ δποδὸς F. ¹¹ τὸν Κλεομένους υἱὸν τοῦ βασιλέως F. ¹² προσεληφότα πολλοὺς F. ¹⁴ μετά F. κατὰ F. τὴν δικαίαν F, corr. 2. m. ¹⁶ ἐν τῷ δόγματι X. αὐτῷ F. ¹⁸ πληγάς τε ἐνεφορήσαν BX (corr. edd.) πληγάς συνεφόρησαν F. ²³ διάρων codd. (cf. Blass N. Gr. p. 258); διαρᾶν Dind.

πρὸς τοὺς Ἀπολλωνιάτας. ἐντεῦθεν δὲ πλεύσας εἰς 8
Τάραντα καὶ παρακαλέσας τὸν δῆμον συνελευθεροῦν
Συρακουσίους, ἔπεισε ψηφίσασθαι ναυσὶν εἴκοσι βοηθεῖν·
διὰ γὰρ τὴν συγγένειαν καὶ τὸ τῆς οἰκίας σχῆμα προσ-
ένεμον τοῖς λόγοις αὐτοῦ πίστιν τε μεγάλην καὶ βάρος.

Τῶν δὲ Ταραντίνων περὶ τὴν παρασκευὴν δύτων 71
αὐτὸς συνεκπλεύσας εἰς τὸν Ἀκράγαντα παρέλαβε τὴν
στρατηγίαν καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετεωρήσας τὰ πλήθη
μεγάλαις ἐλπίσι παρεστήσατο πάντας προσδοκᾶν σύν-
10 τομον κατάλυσιν τοῦ τυράννου, τοῦ δὲ χρόνου προτίν- 2
τος πρᾶξιν μὲν οὐδεμίαν οὔτε τῆς πατρίδος οὔτε τῆς
περὶ τὸ γένος ἐπιφανείας ἀξίαν διεπράξατο, τούναντίον
δὲ φονικὸς ἀν καὶ τῶν τυράννων ἀμάρτερος προσ-
έκοπτε τοῖς πλήθεσι. πρὸς δὲ τούτοις τὴν πάτριον 3
15 δίαιταν μετέβαλεν καὶ ταῖς ἡδοναῖς ἐνετρύψησεν οὕτως
ἀσελγῶς ὥστε Πέρσην εἶναι δοκεῖν καὶ οὐ Σπαρτιάτην.
ἔπει δὲ τῶν προσόδων τὸ πλεῖον μέρος ἀνήλασεν τὰ 4
μὲν πολιτευόμενος, τὰ δὲ διανοσφιζόμενος τέλος Σω-
σίστρατον, ἐπιφανέστατον τῶν φυγάδων, πολλάκις
20 δυνάμεων ἀφηγησάμενον, ἐπὶ τὸ δεῖπνον παραλαβὼν
έδολοφόνησεν, ἐγκαλέσαι μὲν ἀπλῶς οὐδ' διτοῦν ἔχων,
ἐκ ποδῶν δὲ ποιήσασθαι <σπεύδων> δραστικὸν ἄνδρα
καὶ δυνάμενον ἐφεδρεῦσαι τοῖς κακῶς προϊσταμένοις
τῆς ἡγεμονίας. διαβοηθείσης δὲ τῆς πράξεως εὐθὺς 5
25 οἵ τε φυγάδες συνέτρεχον ἐπ' αὐτὸν καὶ πάντες οἱ

4 προσένεμον] προσενόον R.X προσέπεσθαι F; corr. Dind.;
aut ὑπενόον ἔπεισθαι aut προσέπεσθαι συνέβη Reiske. 6 περὶ]
κατέ F. 7 συνεκπλ.] exspectes προσεκπλεύσας. 8 μετεωρίσας F.
9 προσδοκῶν F. 13 τῶν om. X. 14 πατρίαν R.X; cf. Croenert
m. Gr. H. p. 187. 15 ἐνετρύψα F. 17 πλέον Dind. ἀνάλωσε F.
18 πολιτευόμενος] πολυτελευόμενος seu πολυτελούμενος Vales.
Σωσίστρατον libri omnes; cf. XIX 3, 3. τέλος δὲ R.X. 22 <σπεύ-
δων> addidi ex XIX 55, 4; βονιόμενος Dind. 25 συντρέχοντες F.

λοιποὶ διετέθησαν ἀλλοτρίως καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀπέστησαν αὐτὸν τῆς στρατηγίας, μετ' δὲ λίγου δὲ καὶ βάλλειν τοῖς λίθοις ἐπεχειροῦσαν· διόπερ φοβηθεὶς τὴν τοῦ πληθόνος δομὴν νυκτὸς ἔφυγε καὶ λαθὼν διῆρεν εἰς τὴν Λακωνικήν. τούτου δ' ἀπαλλαγέντος ⁵ Ταραντῖνοι μὲν ἀπέσταλκτες εἰς Σικελίαν τὸν στόλον μετεπέμψαντο, Ἀκραγαντῖνοι δὲ καὶ Γελῆσι καὶ Μεσσίνιοι κατέλυσαν τὸν πρὸς Ἀγαθοκλέα πόλεμον, μεστεύσαντος τὰς συνθήκας Ἀμέλικου τοῦ Καρχηδονίου.
⁷ ἦσαν δὲ τὰ κεφάλαια τῶν συντεθέντων τοιάδε, τῶν ¹⁰ ₃₇₄ Ἐλληνιδῶν πόλεων τῶν κατὰ Σικελίαν Ἡράκλειων μὲν καὶ Σελινοῦντα καὶ πρὸς ταύταις Ἰμέρων ὑπὸ Καρχηδονίοις τετάχθαι, καθάδε καὶ προσπηῆρχον, τὰς δ' ἄλλας πάσας αὐτονόμους εἶναι, τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντων Συρα-
⁷² κοσίων. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀγαθοκλῆς δρᾶν ἔρημον οὖ-
¹⁵ σαν τὴν Σικελίαν στρατοπέδῳ πολεμίων ἀδεᾶς προσήγετο τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία. ταχὺ δὲ πολλὰν ἐγκρατῆς γενόμενος ἵσχυρὰν κατεσκευάσατο τὴν δυναστείαν· καὶ γάρ συμμάχων πλῆθος καὶ προσόδονς
² ἀδρόδες καὶ στρατόπεδον ἀξιόλογον περιεποιήσατο. χωρὶς ²⁰ γάρ τῶν συμμάχων καὶ τῶν ἐκ Συρακουσῶν καταγραφέντων εἰς τὴν στρατείαν μισθοφόρους ἐπιλέκτους εἶχε πεζοὺς μὲν μυρίους, ἵππεῖς δὲ τρισχιλίους πεντήκοντα. ἐποιήσατο δὲ καὶ παρακενήν δύλων καὶ βελῶν παντοδαπῶν, εἰδὼς τοὺς Καρχηδονίους ἐπιτετε-
²⁵ μηκότας τῷ Ἀμέλικῃ περὶ τῶν συνθηκῶν, συντόμως δὲ

⁴ διέφυγε F. ¹⁰ συντεθέντων] συνθηκῶν F. ¹¹ Ἐλλή-
^{νων} F, corr. 2. m. ¹² ὑπὸ Καρχηδονίους τισιτιαί. ¹⁶ προσ-
^{ηγάγετο} X. ²¹ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ Σ. κ. F. ^{22. 23} μισθο-
^{φόρους — πεντήκοντα]} μ. ἐπιλέκτους εἶχε ἔξακοιχιλίους πεντήκοντα
^{F, corr. in marg. 2. m.} ²³ πεντήκοντα] πεντακοσίον Dind.
^{(cf. Holm G. S. II p. 475).} ²⁶ sq. συντόμως — ἔξοισοντας om. F.

πρὸς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἔξισοντας. καὶ τὰ μὲν περὶ
Σικελίαν ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις τοιαύτην ἔσχε τὴν
κατάστασιν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται διαπολεμοῦντες 3
5 Ῥωμαίοις ἔτη πλείονα περὶ τῆς ἡγεμονίας Πληστικὴν
μὲν φρουροὺν ἔχονταν Ῥωμαϊκὴν ἔξεπολιόρκησαν, Σωρα-
νοὺς δ' ἔπεισαν κατασφάξαι μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς
Ῥωμαίους, συμμαχίαν δὲ πρὸς Σαμνίτας συνθέσθαι.
μετὰ δὲ ταῦτα Ῥωμαίων Σατικόλαν πολιορκούντων 4
10 ἐπεφάνησαν μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς, σπεύδοντες λῦσαι
τὴν πολιορκίαν· γενομένης οὖν μάχης ἴσχυρᾶς πολλοὶ
μὲν παρ' ἀμφοτέροις ἀνηρέθησαν, τέλος δὲ ἐπὶ τοῦ
προτερήματος ἐγένοντο Ῥωμαῖοι. μετὰ δὲ τὴν μάχην
15 ἐπολιορκήσαντες τὴν πόλιν ἐπήσαν ἀδεῶς τὰ πλησίον
πολίσματα καὶ χωρία προσαγόμενοι. τοῦ δὲ πολέμου 5
περὶ τὰς ἐν Ἀπονέλᾳ πόλεις συνεστῶτος οἱ μὲν Σα-
μνῖται πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας δυτας κατα-
γράψαντες ἐστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολεμίων,
ώς περὶ τῶν ὅλων αριθμημένοι. ἢ δὴ πυθόμενος 6
20 δ δῆμος τῶν Ῥωμαίων καὶ διαγωνιάσας περὶ τοῦ μέλλοντος
δύναμιν προέπεμψε πολλήν. εἰωθότες δ' ἐν
τοῖς ἐπικινδύνοις καιροῖς αὐτοκράτορα τοῦ πολέμου
καθιστᾶν τινὰ τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν προεχειρίσαντο

4 Ἰταλικὰ marg. cod. R. Σαννῖται F semper. 4.5 ἔτη
πλείονα ante διαπολεμοῦντες ponit F. 5 Πληστικὴν] Πλειστι-
κὴν F; Plistica Liv. IX 21. 22; cf. Nissen l. l. p. 30; Burger l. l.
p. 60. 9 Σατικόλαν] Saticula Liv. 1.1.; cf. Mommsen CJL IX
p. 196; Kaerst l. l. p. 728 a. 1. 14 ἐπήσαν] ἐποίησαν X; ἐπῆσαν
Dind.; ante ἐπήσαν lacunam statui iubet Burger (l. l. p. 60 a. 2;
p. 77) qua intercediderint quae apud Liv. IX 15, 1. 2 tradantur.
17 ἡλικίᾳ] ἡλικίας codd.; corr. Hertl. II 2 p. 16. 20 διαγωνι-
σάμενος F. 21 προέπεμψε F. 23 καθιστᾶναι F; cf. La Roche
Wiener St. XXI p. 30. προεχειρίσαντο τότε μὲν προεχ. F.

τότε Κόιντον Φάριον καὶ μετ' αὐτοῦ Κόιντον Ἀῆλιον
 7 ἕππαρχου. οὗτοι δὲ τὰς δυνάμεις παραλαβόντες
 παρετάξαντο πρὸς τοὺς Σαμνίτας περὶ τὰς καλούμένας
 Λαυστόλας καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλον.
 τροπῆς δὲ γενομένης καθ' ἐπαν τὸ στρατόπεδον δὲ μὲν 5
 Ἀῆλιος καταισχυνθεὶς ἐπὶ τῇ φυγῇ μόνος ὑπέστη τῷ
 [τε] πλήθει τῶν πολεμίων, οὐκ ορατὴν ἐλπίζων, ἀλλ'
 ἀγντητον τὴν πατρῷδα τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ἀποδεικνύων.³⁷⁵
 8 οὗτος μὲν οὖν οὐκ μετασχὼν τοῖς πολίταις τῆς κατὰ
 τὴν φυγὴν αἰσχύνης ἰδίᾳ περιεποιήσατο θάνατον ἐν- 10
 δοξον· οἱ δὲ Ἄρωμαῖοι φοβηθέντες μὴ τὰ κατὰ τὴν
 Απουνλίαν πράγματα τελέως ἀποβάλωσιν, ἀποικίαν
 ἔξεπεμψαν εἰς Λουκερίαν πόλιν ἐπιφανεστάτην τῶν
 ἐν τοῖς τόποις. ἐκ ταύτης δὲ δρμάμενοι διεπολέμουν
 τοῖς Σαμνίταις, οὐκ κακῶς τῆς ἀσφαλείας προνοησάμενοι.¹⁵
 9 διὰ γὰρ ταύτην τὴν πόλιν οὐκ μόνον ἐν τούτῳ, τῷ
 πολέμῳ προετέρησαν, ἀλλὰ καὶ *(κατὰ)* τοὺς μετὰ
 ταῦτα γενομένους ἔως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διε-
 τέλεσαν δρμητηρίῳ χρώμενοι κατὰ τῶν πλησίον ἐθνῶν.

73 Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πρόξεων τέλος 20
 ἔχονσαν Ἀθηνῆσι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Θεόφραστος,
 ἐν Ἄρωμῃ δ' ὑπατοι κατεστάθησαν Μάρκος Πόπλιος

1 Κόιντος Φάριος αὐτοκράτωρ adscr. in marg. codicis R.
 3. manus. 1. 6 Ἀῆλιον] "Ωλιον" R. (*Ἀῆλιον* 2. m.) X. Δῆλιον F;
 corr. Rhod. (cf. Liv. IX 22). 4 Λαυστόλας RF. Λαυστόλας X;
 Lautulae Liv. VII 39; IX 23 unde Diodoro Λαυτόλας reddi voluit
 Cluv. 7 τε del. Rhod.; τὰ πλήθη Reiske. 13 Λουκέαν RX
 Λουκέαν F; corr. Steph. (cf. Liv. IX 26). 17 *(κατὰ)* add.
 Steph. 18 ἔως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων] cf. Unger Jahrb. f. Phil.
 91 p. 471; Binneb. 1. l. p. 52sq. 20 Μακεδονικά leg. in marg.
 cod. R. 21 Ἀθηνῆσι δ' Θεόφραστος παρέλαβε μὲν τὴν ἀρχὴν X.
 22 Μάρκος F. Πόπλιος libri omnes; Ποιτήλιος Rhod. (cf. Liv.
 IX 24; f. c.).

καὶ Γάιος Σουλπίκιος. ἐπὶ δὲ τούτων Καλλαντιανοὶ
κατοικοῦντες ἐν τοῖς ἐν ἀριστερῷ μέρεσι τοῦ Πόντου
καὶ φρουρὰν ἔχοντες παρὰ Λυσιμάχου ταύτην ἔξεβαλον
καὶ τῆς αὐτονομίας ἀντείχοντο. ὡσαύτως δὲ τὴν τε 2
5 τῶν Ἰστριανῶν πόλιν καὶ τὰς ἄλλας τὰς πλησιοχώρους
ἔλευθερώσαντες συνέδεντο συμμαχίαν ὡς κοινῇ πολε-
μεῖν τῷ δυνάστῃ· προσελάβοντο δὲ εἰς τὴν φιλίαν
τῶν τε Θρακῶν καὶ Σκυθῶν τοὺς δμοροῦντας, ὥστε
τὸ πᾶν εἶναι σύστημα βάρος ἔχον καὶ δυνάμενον
10 ἀδραῖς δυνάμεσιν ἀντιτάσσεσθαι. ὁ δὲ Λυσίμαχος 3
πυθόμενος τὰ πεπραγμένα μετὰ τῆς δυνάμεως ὥρμησεν
ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας ποιούμενος δὲ τὴν πορείαν διὰ
τῆς Θράκης καὶ τὸν Αἶμον ὑπερβαλὼν κατεστρατο-
πέδευσε πλησίον τῆς Ὄδησσοῦ. πολιορκίαν δὲ συ-
15 στησάμενος ταχὺ τοὺς ἔνδον κατεπλήξατο καὶ δι'
δμολογίας παρέλαβε τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα τῷ 4
παραπλησίῳ τρόπῳ τοὺς Ἰστριανοὺς ἀνακτησάμενος
ἀνέξευξεν ἐπὶ Καλλαντιανούς. καθ' ὃν δὴ χρόνον
ἥκον οἱ τε Σκύθαι καὶ Θράκες σὺν πολλῇ δυνάμει
20 βοηθήσοντες τοῖς συμμάχοις κατὰ τὰς συνθήμας. οἵς 5
ἀπαντήσας Λυσίμαχος καὶ συμβαλὼν ἐξ ἐφόδου τοὺς
μὲν Θράκας καταπληξάμενος ἐπεισε μεταθέσθαι, τοὺς
δὲ Σκύθας ἐκ παρατάξεως νικήσας καὶ πολλοὺς ἀνε-
λῶν τούτων μὲν τοὺς ὑπολειφθέντας ἐδίωξεν ἐκτὸς
25 τῶν ὅρων, τὴν δὲ τῶν Καλλαντιανῶν πόλιν περιστρα-

1 Καλλαντιανοί RX semper; Καλαντινοί F, suprascr.
α ab 2. m.; cf. ind. XIX λ'; Head p. 234. 2 ἐν τοῖς ἀριστε-
ροῖς μ. F. 5 πόλιν om. F. 6 ὕστε Kallenb. I p. 20; at
cf. Blass N. Gr. p. 228 a. 1. 7 τὴν om. F. 14 Ὄδησσον F.
18 Καλαντίνοις F semper. 21 ὡς ἐξ ἐφόδου F. 23 καὶ
πολλοὺς ἀνελῶν τούτων μὲν] πολλοὺς ἀνεῖλε καὶ τούτων
μὲν F.

τοπεδεύσας συνεστήσατο πολιορκίαν, φιλοτιμούμενος
ἐκ παντὸς τρόπου κολάσαι τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως.
6 περὶ ταῦτα δ' ὅντος αὐτοῦ παρῆσάν τινες ἀπαγγέλλοντες
ὅτι δύο δυνάμεις ἀπέσταλκεν Ἀντίγονος ἐπὶ⁵
βοῆθειαν τοῖς Καλλαντιανοῖς, τὴν μὲν πεζῇ, τὴν δὲ
κατὰ θάλασσαν, καὶ διότι τῷ μὲν στόλῳ Λύκων ὁ
στρατηγὸς παραπέλευκεν εἰς τὸν Πόντον, Παυσανίας
δ' ἔχων οὐκ διλγούς στρατιώτας περὶ τὸ καλούμενον³⁷⁶
7 Ἱερὸν κατεστρατοπέδευσεν. ἐφ' οἷς δὲ Λυσίμαχος
διαταραχθεὶς ἐπὶ μὲν τῆς πολιορκίας ἀπέλιπεν τοὺς¹⁰
ἴκανον διατάξεις στρατιώτας, τὸ δὲ οράτιστον τῆς δυνάμεως
ἀναλαβὼν αὐτὸς ἥπεργετο, σπεύδων συνάψαι τοῖς
8 πολεμίοις. παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὴν κατὰ τὸν Αἶμον
ὑπερβολὴν εὗρε Σεύθην τὸν βασιλέα τῶν Θρᾳκῶν
ἀφεστηκότα πρὸς Ἀντίγονον μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν¹⁵
9 φυλάσσοντα τὰς παρόδους. συνάψας δ' αὐτῷ μάχην
ἐφ' ίκανὸν χρόνον τῶν τε ἴδιων ἀπέβαλεν οὐκ διλγούς
καὶ τῶν πολεμίων ἀνελὼν παμπληθεῖς ἐβιάσατο τοὺς
10 βαρβάρους. ἐπιφανεὶς δὲ καὶ τοῖς περὶ τὸν Παυσανίαν
καὶ παταλαβὼν αὐτοὺς εἰς δυσχωρίας συμπεφευγότας²⁰
ταῦτας τὸν ἔξεπολιόρκησε καὶ Παυσανίαν ἀνελὼν τῶν
στρατιωτῶν οὓς μὲν ἐλύτρωσεν, οὓς δὲ εἰς τὰς ίδιας
τάξεις διένειμεν. τὰ μὲν οὖν περὶ Λυσίμαχον ἐν
τούτοις ἦν.

74 Ο δ' Ἀντίγονος ἀποτυχὼν ταῦτης τῆς ἐπιβολῆς²⁵
ἔξεπεμψε Τελεσφόρον εἰς Πελοπόννησον, δοὺς αὐτῷ
πεντήκοντα ναῦς καὶ στρατιώτας τοὺς ίκανούς, καὶ

4. 5 ἐπὶ βοῆθειαν] βοηθήσων F. 6 διτ. F. 9 cf. Ptol.
V 1, 2. 10 μὲν om. F, suppl. 2. m. κατέλιπε F. 15 καὶ
μετὰ F. 16 φυλασσόντων F. 18 καὶ τῶν πολεμίων ἀνείλε
παμπληθεῖς τοὺς βαρβάρους βιασάμενος F. 20 καὶ om. F.
26 ἔξεπεμψεν εἰς Πελοπόννησον T. F.

τὰς πόλεις ἐλευθεροῦν ἐνετείλατο· τοῦτο γὰρ πράξας
ἥλπιζε πόστιν κατασκευάσειν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ὅτι
πρὸς ἀλήθειαν φροντίζει τῆς αὐτονομίας αὐτῶν, καὶ
ἄμα γινώσκειν ὑπέλαβε τὰ Κασάνδρου πράγματα.
 5 ὁ δὲ Τελεσφόρος ἐπειδὴ τάχιστα κατέπλευσεν εἰς τὴν 2
Πελοπόννησον, ἐπῆλθε τὰς ὑπ' Ἀλεξάνδρου φρούρου-
μένας πόλεις καὶ πάσας ἡλευθέρωσε πλὴν Σικυῶνος
καὶ Κορίνθου· ἐν ταύταις γὰρ Πολυπέρχων διέτριψεν
δυνάμεις ἀδράς ἔχων καὶ πιστεύων ταύταις τε καὶ
 10 ταῖς τῶν τόπων δυνατότησιν. ἄμα δὲ τούτοις πραττομέ- 3
νοις Φίλιππος ὑπὸ Κασάνδρου πεμφθεὶς στρατηγὸς
εἰς τὸν πρὸς Αίτωλον πόλεμον ὡς τάχισθ' ἤκεν εἰς
τὴν Ἀκαρνανίαν μετὰ τῆς δυνάμεως, τὸ μὲν πρῶτον
ἐπεχείρει λεηλατεῖν τὴν Αίτωλαν, μετ' ὀλίγον δὲ
 15 πυθόμενος Αἰακτίδην τὸν Ἡπειρώτην εἰς τὴν βασιλείαν
κατεληλυθότα καὶ δύναμιν ἀδρὰν συνηθροικότα τα-
χέως ἔρωτησεν ἐπ' αὐτόν· ἔσπενδε γὰρ καὶ ἰδίαν
διαρροήν τοις πρὸς τὴν τῶν Αίτωλῶν
δύναμιν. εὐρῶν δὲ τοὺς Ἡπειρώτας ἐτοίμους εἰς 4
 20 μάχην ἐξ ἐφόδου συνῆψεν εἰς χεῖρας καὶ πολλοὺς μὲν
ἀνείλεν, οὐκ ὀλίγους δ' ἐξώγρησεν, ἐν οἷς συνέβαινεν
εἶναι καὶ τῶν αἰτίων τῆς τοῦ βασιλέως καθόδου περὶ
πεντήμοντα τὸν ἀριθμόν, οὓς δήσας ἀπέστειλε πρὸς
Κάσανδρον. τῶν δὲ περὶ τὸν Αἰακτίδην ἀθροισθέντων 5
 25 ἐκ τῆς φυγῆς καὶ τοῖς Αίτωλοῖς συμμιξάντων πάλιν
ἐπελθὼν δὲ Φίλιππος μάχην ἐκράτησεν καὶ πολλοὺς

2 πιστὸν κατασκευάσειν (ξ supraser. 2. m.) ἐαντὸν F. παρὰ]
ἐν X. 4 γινώσκειν libri; ταπεινώσειν Dind. (cf. XX 53, 3);
τιτρόσκειν Reiske. 7 πάσας ἡλευθέρωσε πλὴν Σ.] πάσας ἥλ.
τὰς ἄλλας ἄνεν Σ. F. 9 δύναμιν ἀδρὰν F. cf. XIX 36, 3.
16 κατεληλυθότα] διεληλυθότα libri; corr. Reiske (cf. v. 22).
19 ἐτοίμους εἰς μάχην, ἐξ ἐφόδου] εἰς μάχην ἐξ ἐτοίμου F.

6 ἀνεῖλεν, ἐν οἷς ἦν καὶ Αἰακίδης δὲ βασιλεύς. ἐν δὲ λαγαῖς δ' ἡμέραις τηλικαῦτα ποιήσας προτερήματα κατεπλήξατο πολλοὺς τῶν Αἰτωλῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἅστε τὰς ἀνοχύρους πόλεις ἐκλιπεῖν, εἰς δὲ τὰ δυσβατώτατα τῶν δρῶν συμφυγεῖν μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν. καὶ 5 τὰ μὲν περὶ τὴν Ἑλλάδα πραχθέντα τοιοῦτον ἔσχε τὸ 377 τέλος.

75 Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Κάσσανδρος δὲ τῆς Καρίας κυριεύων πιεζούμενος τῷ πολέμῳ διελύσατο πρὸς Ἀντιγόνον ἐφ' φί τον μὲν στρατιώτας παραδόσει πάντας 10 Ἀντιγόνῳ, τὰς δὲ Ἑλληνίδας πόλεις αὐτονόμους ἀφήσει, τὴν δὲ σατραπεῖαν ἦν πρότερον εἶχε δωρεὰν καθέξει, 2 βέβαιος ὃν φίλος Ἀντιγόνῳ. δοὺς δὲ περὶ τούτων δημηρού Ἀγάθωνα τὸν ἀδελφὸν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας μεταμεληθεὶς ἐπὶ ταῖς συνθήκαις τὸν μὲν ἀδελφὸν 15 ἔξειλεψεν ἐκ τῆς δημοσίας, πρὸς δὲ Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον διαπρεβευσάμενος ἤξιον βοηθεῖν τὴν τα- 3 χιστην. ἐφ' οἷς Ἀντιγόνος δεινοπαθήσας δύναμιν ἀπέστειλεν ἐπὶ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν πόλεων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, τοῦ μὲν στόλου ναύαρχον 20 ἀποδεῖξας Μήδιον, τοῦ δὲ στρατοπέδου καταστήσας 4 στρατηγὸν Δόκιμον. οὗτοι δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων τούς τε πολίτας ἐκάλουν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν φρουρούμενην ἔκραν ἐκ-

4 δύσβατα X. 8 Κάσσανδρος (Κάσσανδρος F) libri omnes; "Ασανδρος Wess.; at cf. XVIII 39; XIX 57, 1; 62, 2. 5. 9 πιεζόμενος F. 10 παραδόσειν F. 11 ἀφήσειν F. 12 τὰς δὲ σατραπεῖας ὃς πρότερον εἶχε δωρεὰν καθέξει F, corr. 2. m.; τὰς δὲ σατραπεῖας δωρεὰς ὃς πρότερον εἶχε καθέξει RX. 13 Ἀντιγόνου F. δοὺς] δέδωκε F. 17 Σέλευκον] Κάσσανδρον R, at corr. 1. m.; Κάσσανδρος F; cf. XIX 68, 2; cf. Droysen II 2 p. 29; Niese I p. 288 a. 3. 18 δεινοπαθήσας] ἀναβοήσας RX. 23 usitatus παρεκάλουν.

πολιορκήσαντες εἰς αὐτονομίαν ἀπονατέστησαν τὸ πολλευμα. περὶ ταῦτα δ' ὅντων τούτων Ἀντίγονος 5 Τράλλεις ἐξεπολιόρκησεν· εἰς δὲ Καῦνον παρελθὼν καὶ τὸν στόλον μεταπεμψάμενος εἶλε καὶ ταύτην τὴν πόλιν πλὴν τῆς ἄκρας· ταύτην δὲ περιχαρακώσας, καθ' ὃ μέρος ἦν προσμάχεσθαι, συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο. ἐπὶ δὲ τὴν Ἰασὸν πόλιν ἐκπεμφθεὶς Πτολεμαῖος μετὰ δυνάμεως ἵκανῆς ἡνάγκασε προσθέσθαι τοῖς περὶ Ἀντίγονον. αὗται μὲν οὖν τῆς Καρίας 10 οὖσαι τούτον τὸν τρόπον ὑπετάγησαν Ἀντίγονῳ. μετ' δὲ λίγας δ' ἡμέρας ἐλθόντων πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν παρ' Αἴτωλῶν καὶ Βοιωτῶν πρὸς μὲν τούτους συμμαχίαν συνέθετο, τῷ δὲ Κασάνδρῳ συνελθὼν εἰς λόγους ὑπὲρ εἰρήνης περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπῆλθεν ἀπροκ-15 τος, οὐ δυναμένων αὐτῶν οὐδαμῶς συμφωνῆσαι. διόπερ δὲ Κάσανδρος ἀπορυνόντος τὰς διαλύσεις διέγυνε τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πάλιν πραγμάτων ἀντέχεσθαι. ἀναξεύξας οὖν μετὰ τριάκοντα νεῶν εἰς Θρεὸν ἐπο- 20 λιδροκει τὴν πόλιν. ἐνεργῶς δ' αὐτοῦ ταῖς προσβολαῖς χρωμένον καὶ τοῦ πολίσματος ἥδη κατὰ κράτος ἀλισκομένου παρεγένετο βοηθήσαν τοῖς Θρέταις Τελεσφόρος μὲν ἐκ Πελοποννήσου μετὰ νεῶν εἰκοσι καὶ στρατιωτῶν χιλίων, Μήδιος δὲ ἐκ τῆς Ἀσίας ἔχων ναῦς ἑκατόν. οὗτοι δὲ δρῶντες ἐφορμούσας τῷ λιμένι τὰς τοῦ 25 Κασάνδρου ναῦς πῦρ ἐνῆκαν καὶ τέσσαρας μὲν κατ-

3 Τράλλεις τε ἐξεπολιόρκησε καὶ εἰς Πεύκαρον παρελθὼν F. de Cauno cf. XX 27, 3; Mueller ad Ptol. V 2, 8. 7 Ἰασὸν RX (cf. Ptol. V 2, 7); τῶν Ἰασόνων F. 8 ἡνάγκασθη libri; corr. Wess. 10 ὑπετάγησαν τοῦτον τὸν τρόπον F. 13 συνεισελθὼν F. 17 πάλιν post πραγμάτων repetunt RX. 18 Θραιὸν RX; at cf. XIX 77, 4 (Ptol. III 14, 22). 21 Θρέταις R. (Θρεταις 2. m.) X (cf. Eust. ad D. P. 1095); Θρεταις F (cf. St. B. s. v. Θρεός). 24 ἐφορμάσας X.

έκανεσαν, παρ' δλγον δὲ καὶ πάσας διέφθειραν· τοῖς δ' ἐλαττονμένοις παραγενομένης βοηθείας ἐξ Ἀθηνῶν ἐπέκλευσαν οἱ περὶ Κάσανδρον καταφρονοῦσι τοῖς πολεμοῖς. συμβαλόντες δ' αὐτοῖς μίαν μὲν κατέδυσαν, τρεῖς δ' αὐτάνδρους ἔλαβον. καὶ τὰ μὲν πραχθέντα περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Πόντον τοιαῦτ' ἦν.

76 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται μὲν μετὰ πολλῆς³⁷⁸ δυνάμεως ἐπήσαν πορθοῦντες τῶν κατ' Ἰταλίαν πόλεων δσαι τοῖς ἐναντίοις συνηγωνύζοντο, οἱ δ' ὑπατοι τῶν Ρωμαίων μετὰ στρατοπέδου παραγενόμενοι παρα-¹⁰ βοηθεῖν ἐπειρῶντο τοῖς κινδυνεύονσιν τῶν συμμάχων. 2 ἀντεστρατοπεδεύσαντο δὲ τοῖς πολεμοῖς περὶ Κλινναν πόλιν καὶ ταύτην μὲν εὐθὺς ἐρύσαντο τῶν ἐπικειμένων φόβων, μετ' δλγος δ' ἡμέρας ἐκταξάντων ἀμφοτέρων τὰς δυνάμεις ἐγένετο μάχη καρτερὰ καὶ συχνοὶ παρ'¹⁵ ἀμφοτέροις ἐπεσον. τὸ δὲ τέλος οἱ Ρωμαῖοι βιασάμενοι κατὰ ιράτος περιεγένοντο τῶν πολεμών, ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον χοησάμενοι τῷ διωγμῷ πλείους τῶν μυρίων 3 ἀνεῖλον. καὶ τῆς μάχης ἀγνοοούμενης ἔτι Καμπανοὶ μὲν καταφρονήσαντες τῶν Ρωμαίων ἀπέστησαν, δ δὲ²⁰ δῆμος εὐθὺς δύναμιν τε τὴν ἵκανην ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα Γάιον Μάνιον

3 ἐπιλευσαν F. 3. 4 καταφρονοῦντες τῶν πολεμίων F.
4 συμβαλόντες δ' αὐτοῖς] καὶ RX. 6 κατὰ τὴν Ἑ F. 7 Ἰτα-
λικὰ R in marg. (3. m.). 8 κατὰ τὴν Ἰταλίαν F; Ἰταλίαν certe
mendosum (cf. XX 26, 3); Binneboessel l. l. p. 57 a. 1 Καμπα-
νίαν scribendum esse censem. 12 ἀντιστρατοπεδεύσαντες F qui
v. 13 καὶ om. Κίνναν] Kίνναν F; urbs ignota (cf. Nieb. III
p. 203; Kærst l. l. p. 732 a. 1; de Caudio (Liv. IX 27) cog.
Pflug D. u. Liv. als Quellen d. 2 S.-Kr. p. 7; περὶ Ταρρακονίνων
scribi iussit Burger mn. XVI p. 82; VAW Amst. n. r. II (99)
p. 62. 77; cf. Schiller Burs. Jahresb. 87 III p. 291; Binneb. l. l.
p. 58). 13 ἐρύσαντο libri. 18 χρόνον] τόπον F. 19 τῆς μὲν
μάχης F. 22 Μάνιον libri omnes (cf. XVII 2, 1); Maenius Liv. IX 26.

καὶ μετ' αὐτοῦ κατὰ τὸ πάτριον ἔθος Μάνιον Φούλ-
βιον <ἱππαρχον>. τούτων δὲ πλησίον τῆς Καπύης ⁴
καταστρατοπεδευσάντων οἱ Καμπανοὶ τὸ μὲν πρῶτον
ἐπεχείρουν ἀγωνίζεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι
⁵ τὴν τῶν Σαμινιῶν ἥτταν καὶ νομίσαντες πάσας τὰς
δυνάμεις ἥξειν ἐπ' αὐτοὺς διελύσαντο πρὸς Ῥωμαίους.
τοὺς γὰρ αἰτίους τῆς ταραχῆς ἔξεδωκαν, οἱ προτεθείσης ⁶
κρίσεως οὐ περιμελήναντες τὴν ἀπόφασιν αὐτοὺς ἀνεῖλαν.
αἱ δὲ πόλεις τυχοῦσαι συγγνώμης εἰς τὴν προϋπάρχον-
¹⁰ ταῖς συμμαχίαιν ἀποκατέστησαν.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος Ἀθήνησι μὲν ἥρχε ⁷⁷
Πολέμων, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὑπατοὶ Λεύκιος Παπεί-
φιος τὸ πέμπτον καὶ Γάιος Ιούνιος, ἥχθη δὲ καὶ δλυμ-
¹⁵ πιὰς κατὰ τούτου τὸν ἐνιαυτὸν ἐβδόμη πρὸς ταῖς
ἐκατὸν καὶ δέκα, καθ' ἥν ἐνίκα στάδιον Παρμενίων
Μιτυληναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων τῶν χρόνων Ἀντίγονος ²
ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατηγὸν Πτολεμαῖον τοὺς
Ἐλληνας ἐλευθερώσοντα, συνέπεμψε δ' αὐτῷ ναῦς μὲν
μακρὰς ἐκατὸν καὶ πεντήκοντα, Μήδιον ἐπιστήσας
²⁰ ναύαρχον, στρατιώτας δὲ πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους,
ἵππεῖς δὲ πεντακοσίους. ἐποιήσατο δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους ³
συμμαχίαν καὶ προσελάβετο παρ' αὐτῶν ναῦς ἐξηρτισ-
μένας πρὸς τὸν πόλεμον δέκα πρὸς τὴν τῶν Ἑλλήνων

¹ Φούλβιον] Foslius Liv. IX 26; cf. Mommsen R.F. I p. 115. ² <ἱππαρχον> in codd. omissum add. edd. τὰ πλη-
σίον RX. ⁵ νομίζοντες F. ⁶ ἥξειν πρὸς αὐτοὺς F. ⁸ αὐτοὺς
RX. ἀνεῖλον F. ¹² ἥρχον F, corr. in marg. 2. m. Παπείοιος
codd. ¹³ τὸ (om. RX) πέμπτον] cf. XIX 66, 1; Liv. IX 28; f. c.
Ιούνιος] τὸ δεύτερον suppleri voluit Rhod.; cf. Liv. I. 1.; f. c.
ἥχθη] ἥν F. ¹⁵ Παρμενίων] Parmenides Eus. ¹⁶ Μυτιλ. Dind.
τοῦτο τὸν χρόνον F. ¹⁷ Πτολεμαῖον] Πολέμωνα libri omnes
(cf. XIX 78, 3, ubi idem vitium); corr. Palm. ex § 4; cf. Droysen
I. 1. p. 33 a. 1; Niese p. 289 a. 4; de vero eius nomine cf. XIX
57, 4. ²² ἐξηρτημένας F; ἐξηρτυμένας Dind.

4 ἐλευθέρωσιν. δὸς δὲ Πτολεμαῖος μετὰ παντὸς τοῦ στόλου καταπλεύσας τῆς Βοιωτίας εἰς τὸν Βαθὺν καλούμενον λιμένα παρὰ μὲν τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν προσελάβετο στρατιώτας πεζοὺς μὲν δισχιλίους διακοσίους, ἵππεῖς²⁷⁹ δὲ χιλίους τριακοσίους. μετεπέμψατο δὲ καὶ τὰς ἔξ⁵ Ὡρεοῦ ναῦς καὶ τειχίσας τὸν Σαλγανέα συνήγαγεν ἐνταῦθα πᾶσαν τὴν δύναμιν· ἥπτις γὰρ προσδέξασθαι τοὺς Χαλκιδεῖς, οἵπερ μόνοι τῶν Εὐβοϊκῶν ὑπὸ τῶν 5 πολεμίων ἐφρονδοῦντο. δὸς δὲ Κάσσανδρος ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῆς Χαλκίδος τὴν Ὁρεοῦ πολιορκίαν ἔλυσεν, εἰς 10 δὲ τὴν Χαλκίδα παρηλθεν καὶ τὰς δυνάμεις μετεπέμπετο. Ἀντίγονος δὲ πυθόμενος περὶ τὴν Εὖβοιαν ἐφεδρεύειν ἀλλήλοις τὰ στρατόπεδα, μετεπέμψατο τὸν Μήδιον εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ τοῦ στόλου, εὐθὺς δὲ καὶ τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν προηγενέτο⁶ Ἐλλησπόντῳ πατὰ 15 τάχος, ὡς διαβησόμενος εἰς Μακεδονίαν, δπως ή μένοντος Κασσάνδρου περὶ τὴν Εὖβοιαν αὐτὸς ἔφημον καταλάβη Μακεδονίαν τῶν ἀμυνομένων η τῇ βασιλείᾳ⁶ βιοηθῶν ἀποβάλλῃ τὰ πατὰ τὴν Ἐλλάδα πράγματα. δὸς δὲ Κάσσανδρος συνιδὼν τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ Πλεισταρ- 20 χον μὲν ἀπέλιπεν ἐπὶ τῆς ἐν Χαλκίδι φρουρᾶς, αὐτὸς

2 Βαθὺς λιμὴν] cf. Strab. IX 2, 8. 4 διακοσίους] om. X; τριακοσίους F. 6 Ὡρού R, corr. 1. m. Σαλγανέα] Σαλγονέα RX Σαλμονέα F; corr. Palm. (cf. Strab. IX 2, 9; Ptol. III 14, 8; St. B. s. v.); cf. Mueller ad l. l. 7 προσδέξεσθαι Dind. 10 Ὁραιού RX. 12 Εὖβοιαν F. 13 ἀλλήλους ἐφεδρεύειν F. 15 Ἐλλησπόντου F. 16—19 δπως—βιοηθῶν om. F, suppl. in fine pag. 2. m. (καταλάβοι), quae addidit ὑπὲρ τῶν: iam sequitur in contextu οἰκεῖων ἀγωνίζεσθαι τὸν Κάσσανδρον ἀφέντα τὰ πατὰ τὴν Ἐ. πράγματα quae verba ita emendabat Rhod., ut scriberet βιοηθῶντα et post Κάσσανδρον restitueret <ἀναγνάση>; βιοηθῶν <καλ> ὑπὲρ τ. οἰκ. ἀγωνίζεσθαι <παιδῆ> (vel ἀναγνάση) τὸν K. Reiske; ego cum Steph., Wess., Dind. in cod. R lectione acquiesco.

δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναξεύξας Ὡρωπὸν μὲν
κατὰ οράτος εἶλε, Θηβαίους δ' εἰς τὴν αὐτοῦ συμ-
μαχίαν κατέστησεν· πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς
ἀνοχὰς ποιησάμενος καὶ καταλιπὼν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος
5 στρατηγὸν Εύπολεμον ἀπῆλθεν εἰς Μακεδονίαν, ἀγω-
νιῶν περὶ τῆς τῶν πολεμίων διαβάσεως. ὁ δ' Ἀντέ-
γονος ἐπειδὴ κατήντησεν εἰς τὴν Προποντίδα, διεπρε-
σβεύσατο πρὸς Βυζαντίους, ἀξιῶν μετέχειν τῆς συμ-
μαχίας. παραγενομένων δὲ καὶ παρὰ Λυσιμάχου
10 πρεσβευτῶν καὶ παρακαλούντων μηδὲν ποιεῖν μήτε
κατ' αὐτοῦ μήτε κατὰ Κασάνδρου τοῖς μὲν Βυζαντίοις
ἔδοξε μένειν ἐφ' ἡσυχίας καὶ τηρεῖν τὴν πρὸς ἀμφοτέ-
ρους εἰρήνην ἅμα καὶ φιλίαν. ὁ δ' Ἀντίγονος δυσ-
χρηστούμενος ἐπὶ τούτοις, ἅμα δὲ καὶ τῆς χειμερινῆς
15 ὥρας συγκλειούσης διέδωκε τοὺς στρατιώτας κατὰ πόλιν
εἰς τὴν χειμασίαν.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Κορκυραῖοι μὲν 78
βοηθήσαντες Ἀπολλωνιάταις καὶ τοῖς Ἐπιδαμνίοις τοὺς
μὲν στρατιώτας Κασάνδρου ὑποσπόνδους ἀφῆκαν, τῶν
20 δὲ πόλεων Ἀπολλωνίων μὲν ἡλευθέρωσαν, Ἐπιδαμνον
δὲ Γλαυκίῃ τῷ τῶν Ἰλλυριῶν βασιλεῖ παρέδωκαν. ὁ 2
δ' Ἀντιγόνον στρατηγὸς Πτολεμαῖος χωρισθέντος εἰς
Μακεδονίαν Κασάνδρου καταπληξάμενος τοὺς φρον-
ροῦντας τὴν Χαλκίδα παρέλαβε τὴν πόλιν καὶ τοὺς
25 Χαλκιδεῖς ἀφῆκεν ἀφρούρητους, ὥστε γενέσθαι φανερὸν

1 [Ὀρωπὸν] εὸν super ὡπ̄ ponit F (1. m.). 2 αὐτοῦ R.
8 πρὸς τὸν B. F. μετέχειν] μετεσχεῖν coni. Hultsch pr. Pas.
1902 p. 6. 15 ἔδωκε F. 16 fort. addendum <διελόμενος>:
cf. XX 111, 3. 17 Κορκυραῖοι RX semper (in marg. codicis
R. 3. m. adn. δτι Κόρκυρα γεάφεται) Κέρκυραῖοι F; cf. CJ Gr.
IX 1, 685 sqq. 18 τὸν μὲν Κασάνδρου στρατιώτας F. 20 ἡλευ-
θέρωσεν R, corr. 1. m. 21 τῶν τῷ X. 22 χωρισθέντος F.

ώς πρὸς ἀλήθειαν Ἀντίγονος ἐλευθεροῦν προηγόηται τοὺς Ἑλληνας· ἐπίκαιρος γὰρ ή πόλις ἐστὶ τοῖς βουλο-³⁸⁰ μένοις ἔχειν δομητήριον <πρὸς τὸ> διαπολεμεῖν περὶ τῶν δλων. δὸς οὖν Πτολεμαῖος ἐκπολιορκήσας Ὡρωπὸν παρέδωκε τοῖς Βοιωτοῖς καὶ τοὺς Κασάνδρου στρατιώ-⁵ τας ὑποχειρίους ἔλαβε. μετὰ δὲ ταῦτα Ἐρετριεῖς καὶ Καρυστίους εἰς τὴν συμμαχίαν προσβλαβόμενος ἐστρά- τευσεν εἰς τὴν Ἀττικήν, Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἐπιστατούντος τῆς πόλεως. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸ μὲν πρῶτον λάθρᾳ διεπέμποντο πρὸς Ἀντίγονον, ἀξιοῦντες ¹⁰ ἐλευθερῶσαι τὴν πόλιν· τότε δὲ τοῦ Πτολεμαίου παρα- γενηθέντος πλησίου τῆς πόλεως σταρρήσαντες ἡνάγ- κασαν τὸν Δημητρίου ἀνοχὰς ποιήσασθαι καὶ πρεσβείας ¹⁵ ἀποστέλλειν πρὸς Ἀντίγονον περὶ συμμαχίας. δὸς δὲ Πτολεμαῖος ἀναξεύξας ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰς τὴν Βοιωτίαν ²⁰ τὴν τε Καδμείαν εἶλε καὶ τὴν φρουρὰν ἐκβαλὼν ἡλευ- θέρωσε τὰς Θήρας. μετὰ δὲ ταῦτα πορευθεὶς εἰς τὴν Φωκίδα καὶ τὰς μὲν πλείους τῶν πόλεων προσαγό- μενος ἐξέβαλε πανταχόθεν τὰς Κασάνδρου φρουράς· ἐπῆλθε δὲ καὶ τὴν Λοκρίδα καὶ τῶν Ὀπουντίων τὰ ²⁵ Κασάνδρου φρονούντων συνεστήσατο πολιορκίαν καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο.

79 Τῆς δὲ αὐτῆς θερίας Κυρρηναῖοι μὲν ἀποστάντες Πτολεμαίου τὴν ἄκραν περιεστρατοπέδευσαν, ὡς αὐτίκα μάλα τὴν φρουρὰν ἐκβαλοῦντες, παραγενομένων δὲ ³⁰ πρεσβευτῶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ παρακαλούντων

¹ ὡς] δτι F. ³ <πρὸς τὸ> add. Kallenb. I p. 20. ⁴ Πτολε- μαῖος] Πολέμων libri; corr. Palm. (cf. XIX 77, 2). ⁷ τὴν om. F.

¹⁰ πρῶτον] πρὸ τοῦ Hertl. III p. 34 f. recte (cf. XI 63, 4).

¹⁸ καὶ om. F. πλείω RX; cf. Croenert Philol. LXI p. 182.

προσαγαγόμενος Dind. ¹⁹ πρὸς Κασάνδρου F. ²⁰ τῶν

Ὀπουντίων Κασάνδρου φρουρὰν ἔχοντων F; cf. Niese I p. 290 a. 5.

παύσασθαι τῆς φιλοτιμίας τούτους μὲν ἀπέκτειναν,
 τὴν δ' ἄκραν ἐνεργέστερον ἐποιιόρκουν. ἐφ' οἷς 2
 παροξυνθεὶς δ' Πτολεμαῖος ἀπέστειλεν "Ἄγιν στρατηγὸν
 μετὰ δυνάμεως πεζῆς, ἔξεπεμψε δὲ καὶ στόλον τὸν
 5 συλληψόμενον τοῦ πολέμου, ναύαρχον ἐπιστήσας Ἐπαν-
 νετόν. δὸς δὲ "Ἄγις ἐνεργῶς διαπολεμήσας τοῖς ἀφεστη- 3
 κόσιν ἐκνούσευσε κατὰ κράτος τῆς πόλεως καὶ τοὺς μὲν
 αἰτίους τῆς ἀποστάσεως δῆσας ἀπέστειλεν εἰς τὴν
 Ἀλεξάνδρειαν καὶ τῶν ἄλλων τὰ δπλα παρελόμενος
 10 καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν διοικήσας ὡς ποτ' ἔδοξεν αὐτῷ
 συμφέρειν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Πτολεμαῖος 4
 δέ, τῶν περὶ Κυρήνην αὐτῷ κατὰ νοῦν ἀπηντησάτων,
 διῆρεν ἐκ τῆς Αἴγυπτου μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Κύ-
 προν ἐπὶ τοὺς ἀπειθοῦντας τῶν βασιλέων. Πυγμαλίωνα
 15 δὲ εὑρὼν διαπρεσβευόμενον πρὸς Ἀντίγονον ἀνεῖλε,
 Πράξιππον δὲ τὸν τῆς Λαπιθίας βασιλέα καὶ τὸν
 τῆς Κεραυνίας δυνάστην ὑποπτεύσας ἀλλοτρίως ἔχειν
 συνέλαβε *Στασιοίκον τοῦ Μαλιέως· καὶ τὴν μὲν πόλιν
 κατέσκαψε, τὸν δ' <ἐν>οικοῦντας μετηγαγεν εἰς Πάφον. 5
 20 ταῦτα δὲ διαπραξάμενος τῆς μὲν Κύπρου κατέστησε
 στρατηγὸν Νικοκρέοντα, παραδοὺς τάς τε πόλεις καὶ
 τὰς προσόδους τῶν ἐκπεπτωκότων βασιλέων, αὐτὸς δὲ 6
 381 μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκπλεύσας ἐπὶ Συρίας τῆς ἀνω

1 φιλοτιμίας] πολιορκίας F. 3 Ἄγιν codd. semper. 4 καὶ
 om. R. 5 Ἐπανετόν F. 10 ὡς ποτ' ἔδοξεν] δτ' ἔδοξεν F,
 corr. 2. m. in marg. 16 Λαπιθίας codd.; Λακηθίας Steph.;
 cf. XIX 59, 1. καὶ τὸν τῆς Κεραυνίας (Κεραυνίας F) δυνάστην]
 nomen excidisse videtur (cf. Droysen II 2 p. 9 a. 2). 17 ἀλλο-
 τρίως ἔχειν om. F, suprascr. 2. m. 18 Στασιοίκον τοῦ Μαλιέως
 (cf. Droysen II 2 p. 9 a. 2; Head H.N. p. 605 sqq.) RX; καὶ Στασιοί-
 οίκον τὸν τοῦ Μαλιέως F; καὶ Στ. τὸν τῶν Μαλιέων Rhod. (cf.
 XIX 59, 1; 62, 6); at fort. maiore corruptela plura perierunt.
 19 οἰκοῦντας libri; corr. Dind. 21 στρατηγὸν] σατράπην in
 marg. cod. R 2. m. 23 μετὰ τῶν δυνάμεων F.

καλονυμένης Ποσείδιον καὶ Ποταμοὺς Καρῶν ἐκπολιορκήσας διήρπασεν. ἐτοίμας δὲ πλεύσας ἐπὶ Κιλικίας Μάλου εἶλε καὶ τὸν ἔγκαταληφθέντας ἐλαφυροπάλησεν. ἐπόρθησε δὲ καὶ τὴν ἔγγυς χώραν καὶ τὸ στρατόπεδον ὥφελείας ἐμπλήσας ἀπέπλευσεν εἰς τὴν 5 Κύπρον. ἐπολιτεύετο δὲ πόδες τὸν στρατιώτας, οὕτως ἐκπαλούμενος αὐτῶν τὰς προθυμίας εἰς τὸν ἐπιφερομένους κινδύνους.

80 Δημήτριος δὲ ὁ Ἀντιγόνου διέτριβεν ἀεὶ περὶ Κολλην Δυνάμεων, ἐφεδρεύων ταῖς τῶν Αἴγυπτίων δυ- 10 νάμεσιν. ὡς δ' ἤκουσε τὰς τῶν πόλεων ἀλώσεις Πλευρα μὲν ἐπὶ τῶν τόπων κατέλιπε στρατηγόν, δοὺς αὐτῷ τὸν ἐλέφαντας καὶ τὰ βαρέα τῶν ταγμάτων, αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν τὸν τε ἵππεις καὶ τὰ ψιλικὰ τάγματα προῆγεν ἐπὶ Κιλικίας συντόμως, βοηθήσαν 15 2 τοῖς πινδυνεύουσιν. ὑστερήσας δὲ τῶν καιρῶν καὶ καταλαβὼν ἀποπεπλευκότας τὸν πολεμίους ἐπανῆλθε συντόμως ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἀποβεβλημὼς τῶν ἵππων τὸν πλεύοντας κατὰ τὴν δόδοις οἰκίαν· διέτεινε γὰρ ἔξημέραις ἀπὸ Μάλου σταθμοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας, 20 ἄστε διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακοπαθίας μήτε σκευοφόρους ἀκολουθῆσαι μηδένα μήτε τὸν ἵππονδμον. 3 δὲ Πτολεμαῖος, κατὰ νοῦν αὐτῷ τῶν πραγμάτων

1 Ποσείδιον R (Ποσίδειον 2. m., X) Ποσίδιον F; cf. Ptol. V 14, 2. [Ποταμὸς Καρῶν] Ποταμὸν K. F, corr. 2. m.; urbs ignota (cf. Droysen II 2 p. 35 a. 2; Niese I p. 294 a. 3 qui de Seleucia cogitat appellata prius "Τόπος ποταμοῦ" (Strab. XVI 2, 8)). 2 ἐτοίμας] συντόμως Dind. 3 Μάλον codd. (cf. XIX 56, 5). ἔγκαταληφθέντας R, corr. 1. m. 9 διέτριβεν ἀεὶ] διέτριψε μὲν Dind. 15 συντόμως] συντόνως Dind. 16 τὸν καιρὸν X. 17 ὀποπλευκότας (sic) F, corr. 2. m. 20 ἡμέρας R.X; idem F, corr. 2. m. (cf. Kallenb. I p. 8). Μάλον libri. τέτταρας F. 21 κακοπαθείας F. σκευοφόρον libri; σκευοφόρων edd.

ἀπηντηκότων, τότε μὲν ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον, μετ' δὲ λίγον δὲ χρόνον παροξυνόμενος ὑπὸ Σελεύκου διὰ τὴν πρὸς Ἀντίγονον ἀλλοτριότητα διέγνω στρατεύειν ἐπὶ Κολλην Συρίαν καὶ παρατάττεσθαι τοῖς περὶ τὸν 5 Δημήτριον. συναγαγὼν οὖν πανταχόθεν τὰς δυνάμεις 4 ἀνέξευξεν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Πηλούσιον, ἔχων πεζοὺς μὲν μυρίους ὀκτακισχιλίους, ἵππεis δὲ τετρακισχιλίους, ὡν ἥσαν οἱ μὲν Μακεδόνες, οἱ δὲ μισθοφόροι, Αἴγυπτίων δὲ πλῆθος, τὸ μὲν κομίζον βέλη 10 καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν, τὸ δὲ καθωπλισμένον καὶ πρὸς μάχην χρήσιμον. ἀπὸ δὲ Πηλουσίου διὰ τῆς 5 ἐρήμου διελθὼν κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν πολεμών περὶ τὴν παλαιὰν Γάζαν τῆς Συρίας, δμοίως δὲ καὶ Δημήτριος μεταπεμψάμενος πανταχόθεν τοὺς 15 ἐκ τῆς χειμασίας στρατιώτας εἰς τὴν παλαιὰν Γάζαν ὑπέμεινε τὴν τῶν ἐναντίων ἔφοδον. τῶν δὲ φίλων 81 αὐτῷ συμβουλευόντων μὴ παρατάττεσθαι πρὸς ὑγεμόνα τηλικοῦτον καὶ δύναμιν μείζω, τούτοις μὲν οὐ προσείχεν, εἰς δὲ τὸν κίνδυνον παρεσκευάζετο τεθαρρηκώς, 20 καίπερ νέος ὧν παντελῶς καὶ τηλικαύτην μάχην μέλλων ἀγωνίζεσθαι χωρὶς τοῦ πατρός. συναγαγόντος 2 382δ' ἐν τοῖς δύλοις ἐκκλησίαν αὐτὸν καὶ στάντος ἐπὶ τινος ἀναστήματος μετὰ ἀγωνίας καὶ διατροπῆς δὲ μὲν δχλος ἀνεβόησε μιᾷ φωνῇ θαρρεῖν καὶ πρὸ τὸν τὸν 25 κήρυκα καταπαῦσαι τοὺς θορυβοῦντας ὅπαντες σιωπὴν παρείχοντο. οὔτε γὰρ στρατιωτικὸν ἔγκλημα ὑπῆρχε 3 περὶ αὐτὸν οὔτε πολιτικόν, ἀτε προσφάτως ἐφ' ὑγεμο-

3 πρὸς τὸν Ἀ. F. 4 ἐπὶ τὴν K. Σ. F. 9 Αἴγ. τε πλῆθος RX. 13 περὶ τὴν παλαιὰν Γάζαν] cf. Droysen II 2 p. 40 a. 1; Niese I p. 295 a. 3. 16 ὑπέμενε F. 18 μείζονα F. 20 καὶ περὶ] καὶ γὰρ RX. cf. XIX 69, 1.

νίας τεταγμένον· δπερ εἰωθε γίγνεσθαι τοῖς παλαιοῖς στρατηγοῖς, δταν ἐκ πολλῶν προφάσεων ἐν ἔγκλημα πρὸς ἓνα καιρὸν ἀθροίζηται· τὸ γὰρ πλῆθος ἀεὶ δυσάρεστον ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένον καὶ πᾶν τὸ μὴ πλεονάξον κεχαρισμένην ἔχει τὴν μεταβολήν· τοῦ τε πατρὸς ἡδη γεγηρακότος αἱ τῆς βασιλείας ἐλπίδες εἰς τὴν τούτου διαδοχὴν ἥγον ὅμα τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν τῶν δχλῶν εὔνοιαν. ἦν δὲ καὶ τῷ πάλλει καὶ τῷ μεγέθει διάφορος, ἔτι δὲ κεκοσμημένος δπλοις βασιλικοῖς εἶχε πολλὴν ὑπεροχὴν καὶ κατάπληξιν, δι' ἣς εἰς ἐλπίδας ἀδράς ἥγε τοὺς πολλούς· πρὸς δὲ τούτοις προφότης τις ἦν περὶ αὐτῶν, ἀρμόδιονσα νέφρον βασιλεῖ, δι' ἣς εἰς προσθυμίαν ἔξεκαλετο πάντας, ἄστε καὶ τοὺς ἐκτὸς τάξεως συνδρομεῖν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν, συναγωνιῶντας τῇ νεότητι καὶ τῇ μελλούσῃ γίνεσθαι 10 5 κρίσει διὰ τῆς παρατάξεως. οὐ μόνον γὰρ πρὸς πλείονας ἤμελλε διακινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡγεμόνας σχεδὸν μεγίστους, Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον· οὗτοι γὰρ πάντας τοὺς πολέμους Ἀλεξανδρῷ συστρατευσάμενοι καὶ πολλάκις καθ' αὐτοὺς δυνάμεων ἡρησά- 20 μενοι μέχρι τῶν καιρῶν τούτων ὑπῆρχον ἀνίκητοι. 6 δὸς οὖν Ἀημήτριος παρακαλέσας τὰ πλήθη τοῖς οἰκείοις λόγοις καὶ δωρεάς τε δώσειν κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὰ λάφυρα συγχωρήσειν ἐπαγγειλάμενος ἔξεταξε τὴν δύναμιν εἰς τὴν μάχην. 25

82 Ἐπὶ μὲν οὖν τὸ λαιὸν κέρας ἔταξε, καθ' ὃ τὸν αἰνίδινον αὐτὸς ἤμελλε ποιεῖσθαι, πρώτους μὲν τοὺς

1 τεταγμένος F. γίνεσθαι F. 3 αἰεὶ F. 4 μὴ del. Reiske. 5 sqq. cf. Suid. s. v. Αημήτριος. 8 καὶ μεγέθει F. 9 ἔτι δὲ κεκοσμημένος δπλοις β.] καὶ μᾶλλον δτε περιεβέβλητο δπλοις β. F. 15 γενέσθαι F. 19 πάντες RX. στρατευσάμενοι X. 26 ἔξεταξε libri; corr. odd. 27 ἤμελλε F.

περὶ αὐτὸν ἵππεῖς ἐπιλέκτους διακοσίους, ἐν οἷς ἡσαν
οἱ τε ἄλλοι φύλοι πάντες καὶ Πίθων ὁ συνεστρατευ-
μένος μὲν Ἀλεξανδρῷ, συγκαθιστάμενος δὲ ὑπὸ Ἀντι-
γόνου στρατηγὸς καὶ τῶν δλων μέτοχος. πρόταγμα δὲ 2
5 τρεῖς εἵλας ἵππεων ἔταξεν καὶ πλαγιοφυλάκους τὰς
ἴσας καὶ χωρὶς ἔξω τοῦ κέρατος ἀπολελυμένας τρεῖς
Ταραντίνων, ὃστ’ εἶναι τὸν περὶ τὸ σῶμα τεταγμέ-
νους ἵππεῖς ἔνστοφόρους μὲν πεντακοσίους, Ταραντί-
νους δὲ ἑκατόν. ἔξῆς δ’ ἔταξε τῶν ἵππεων τὸν κα- 3
10 λοιμένους μὲν ἑταῖρους, ὅντας δὲ τὸν ἀριθμὸν δκτα-
κοσίους, μετὰ δὲ τούτους παντοδαποὺς ἵππεῖς οὐκ
ἔλαττους τῶν χιλίων πεντακοσίων. πρὸ παντὸς δὲ
τοῦ κέρατος ἔστησε τῶν ἐλεφάντων τριάκοντα καὶ τὰ
διαστήματα αὐτῶν ἐπλήρωσε τοῖς ψιλικοῖς τάγμασιν,
15 ὃν ἡσαν ἀκοντιστὰ μὲν καὶ τοξόται χλίοι, σφενδονῆ-
ται δὲ Πέρσαι πεντακόσιοι. τὸ μὲν οὖν εὐθύνυμον 4
κέρας οὗτοι κατασκευάσας διενοεῖτο τούτῳ κρίνειν τὴν
μάχην. ἔχομένην δ’ ἔστησε τὴν τῶν πεζῶν φάλαγγα,
συνεστῶσαν ἐξ ἀνδρῶν μυριών χιλίων· τούτων δὲ ἡσαν
20 Μακεδόνες μὲν δισχίλιοι, Λύκιοι δὲ καὶ Παμφύλιοι
χίλιοι, μισθοφόροι δὲ δκτακισχίλιοι. ἐπὶ δὲ τὸ δεξιὸν
κέρας ἔταξε τὸν λοιπὸν ἵππεῖς χιλίους πεντακοσίους,
25 383 ὃν Ἀνδρόνικος ἤγειτο. τούτῳ δ’ ἦν συντεταγμένον
λοξὴν φυλάττειν τὴν στάσιν καὶ φυγομαχεῖν, καραδο-
κοῦντα τὴν δι’ αὐτοῦ γινομένην κρίσιν. τὸν δὲ λοι-
πὸν τῶν ἐλεφάντων τρεισκαλδεκα ἔστησε πρὸ τῆς τῶν

1 αὐτὸν Dind. 3 συγκαθεσταμένος Dind. 5 πλαγιο-
φυλάκους RX; πλαγιοφύλακας F; cf. XIX 28, 3. 6 ἀπολελεμ-
μένας F, corr. 2. m. 17 τούτῳ] οὗτῳ τούτῳ F. κρίνειν]
κρίνειν X cett. κινεῖν; conjectura verum assecutus erat Sintenis.
19 συνιστᾶσαν F. μ. καὶ χιλίων F. 20 δισχίλιοι] χίλιοι RX.
26 δεκατρεῖς F; τρισκαλδεκα Dind.

πεξῶν φάλαργος, μέζας εἰς τὰ διαστήματα τῶν ψιλῶν τοὺς ἴκανούς. Δημήτριος μὲν οὖν διεκδιμῆσε τὴν ἰδίαν δύναμιν τὸν τρόπον τούτον.

83 Οἱ δὲ περὶ τὸν Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον τὸ μὲν πρῶτον ἔταξαν ἵσχυρὰν τὴν εὐώνυμον τάξιν, ἀγνοοῦντες τῶν ἐναντίων τὴν ἐπιβολὴν· μαθόντες δὲ παρὰ τῶν κατασκόπων τὸ γεγονός ταχέως ἔξεταξαν τὴν δύναμιν διπλασιῶν τὸ δεξιὸν κέρας ἵσχυν ἔχον καὶ δύναμιν τὴν ιρατίστην διαγνωστηται πρὸς τοὺς μετὰ Δημητρίου τεταγμένους ἐν τοῖς εὐωνύμοις μέρεσιν. ἔταξαν δὲ ἐπὶ τοῦ κέρατος τούτου τῶν ἵππων τοὺς ιρατίστους τρισχιλίους, ἐν οἷς καὶ αὐτοὶ διεγνώκεισαν 10 ἄγωντασθαι. προέταξαν δὲ τῆς στάσεως ταύτης τοὺς κομίζοντας χόρον καὶ σεσιδηρωμένουν καὶ δεδεμένουν ἀλύσεσιν, διν παρεσκευάσαντο πρὸς τὴν τῶν ἑλεφάντων 15 ἔφοδον· ταθέντος γάρ τούτου φάδιον ἦν εἴργειν τὰ 3 θηρία τῆς εἰς τοῦμπροσθεν πορείας. προέτοξαν δὲ τοῦ κέρατος τούτου καὶ τὰ ψιλικὰ τάγματα, παραγγελλαντες τοῖς τε ἀκοντισταῖς καὶ τοξόταις συνεχῶς κατατιρώσκειν τὰ θηρία καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοῖς ἀναβεβηκότας. 20 τούτου δὲ τὸν τρόπον δχυρωσάμενοι τὸ δεξιὸν κέρας καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν ἐκτάξαντες ἐνδεχομένως ἐπῆγον τοῖς πολεμοῖς μετὰ πολλῆς ιραυγῆς.

Ἀντεπαγόντων δὲ καὶ τῶν ἐναντίων τὸ μὲν πρῶτον ἐπ' ἄκρων τῶν κεράτων ἵππομαχία συνέστη τῶν 25

1 εἰς τὰ διαστήματα] εἰς τινα διαστ. libri; corr. Dind.
 4 ὁ δὲ X. 6 τὴν τῶν ἐναντίων ἐπιβολὴν F. 7 μετέταξαν
 Madv. I p. 511. 8 ἔχον om. R, suppl. 1. m. 10 ἔταξε R.X.
 11 τούτου τῶν ἵππων] τοῦ τῶν ἵππων codd.; corr. 2. m. in
 marg. cod. R. 12 διεγνώκεσαν Dind. 14 καὶ δεδεμένους
 om. F, suppl. 2. m. in marg. 15 ἀλύσεσιν F. 17 προέταξε F.
 18 παραγγελλας F. 19 τοῖς τοξόταις F. 21 ὀχυρωμένοι F,
 σα suprascr. 2. m.

προτεταγμένων ἵππεων, ἐν οἷς πολὺ προετέρουν οἱ περὶ τὸν Δημήτριον. μετ' δὲ διάγον δὲ τῶν περὶ Πτο- 4 λεμαῖον καὶ Σέλευκον περιπτενούσαντων τὸ κέρας καὶ βιαιότερον ἐπενεχθέντων δραῖς ταῖς εὖλαις συνέστη 5 καρτερὰ μάχη διὰ τὰς ἑκατέρων προθυμίας. κατὰ μὲν δοῦν τὴν πρώτην ἔφοδον τοῖς ξυστοῖς ἀγωνισάμενοι τούτων τε τὰ πλεῖστα συνέτριψαν καὶ τῶν ἀγωνιζο- μένων οὐκ διλγούσας κατετραυμάτισαν· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἀναστροφὴν εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ξίφους μάχην 10 ὁρμησαν καὶ συμπλεκόμενοι πολλοὺς ἀλλήλων ἀνήρον, οἵ τε ἡγεμόνες αὐτοὶ πρὸ πάντων κινδυνεύοντες προ- ετρέποντο τοὺς ὑποτεταγμένους εὐρώστως ὑπομένειν τὸ δεινόν, οἵ τ' ἐπὶ τῶν κεράτων ἵππεῖς, ὅπαντες ἐπι- λεγμένοι κατ' ἀρετήν, ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους, 15 θεατὰς ἔχοντες τῆς ἀνδρείας τοὺς συναγωνιζομένους στρατηγούς. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τῆς ἵππομαχίας 84 οὕσης ἐφαμίλλον τὰ θηρία διὰ τῶν Ἰνδῶν εἰς τὸν ἀγῶνα παροδομηθέντα μέχρι μέν τινος προῆγεν κατα- πληττικῶς, ὡς οὐδενὸς ὑποστηρομένου· ὡς δ' ἐπὶ τὸν 20 σεσιδηρωμένον χάρακα κατήντησε, τὸ μὲν πλῆθος τῶν ἀκοντιστῶν καὶ τοξοτῶν συνεχῶς βαλλόντων κατ- ετίρωσκε τὰ σώματα τῶν ἐλεφάντων καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοῖς ἀναβεβηκότας· βιαζομένων δὲ τῶν Ἰνδῶν καὶ 25 πολαξόντων τὰ θηρία τινὰ μὲν αὐτῶν περιεπέρθοντο τῷ φιλοτεχνηθέντι χάρακι καὶ ταῖς πληγαῖς καὶ πυκνό- τησι τῶν τιτρωσκόντων περιώδυνα γινόμενα ἐποίει

1 ἐποτέρουν Wess. 4 βίαιον F, corr. 2. m. ἐπανεχθέν- των F. ταῖς om. F. ἥλαις RX ἥλαις F. 9 ἀναστροφὴν libri omnes (cf. Pol. X 23, 1); ἐπιστροφὴν edd. 10 πολλοὶ ἀλλήλους F. 11. 12 προτετρέψαντο τοὺς πολεμίους τοὺς ὑποτεταγμένους F. 24—26 περιεπέρθοντο—ἐποίει libri omnes. 25 τὰς πληγὰς καὶ πυκνότητας F.

3 θόρυβον. τὸ γὰρ γένος τοῦτο κατὰ μὲν τὸν δμαλοὺς³⁸⁴
καὶ μαλακοὺς τόπους ἀνυπόστατον παρέχεται κατὰ
στόμα τὴν φώμην, ἐν δὲ τοῖς τραχέσι καὶ συσβάτοις
τελέως ἄπρακτον ἔχει τὴν ἀλκὴν διὰ τὴν τῶν ποδῶν
4 μαλακότητα. διὸ καὶ τότε τῶν περὶ Πτολεμαῖον συν-⁵
ετῶς προεωραμένων τὸ μέλλον ἐκ τοῦ χάρακος *τῆς
πήξεως ἄπρακτον ἐποίει τὴν βίᾳν αὐτῶν. τέλος δὲ
τῶν πλειστων Ἰνδῶν κατακοντισθέντων ὑποχειρίους
5 συνέβη γενέσθαι πάντας τοὺς ἐλέφαντας. οὗ τελε-
σθέντος οἱ πολλοὶ τῶν περὶ τὸν Δημήτριον ἵππεων¹⁰
καταπλαγέντες πρὸς φυγὴν ὥρμησαν· αὐτὸς δὲ μετ'
δλύγων ἀπολειφθεὶς καὶ δεόμενος ἐκάστου στῆματος καὶ
μὴ καταλιπεῖν αὐτόν, ὡς οὐδεὶς προσεῖχε, συνυποχω-¹⁵
6 φεῖν ἡμαγκάξετο. μέχρι μὲν οὖν Γάζης οἱ πολλοὶ τῶν
ἵππεων συνυπολούσθιστες ὑπήκοουν καὶ κατέστησαν¹⁵
εἰς τάξεις, ὥστε μηδένα φρόντις τολμᾶν προσάγειν τῶν
εἰκῇ διωκόντων· τὸ γὰρ πεδίον εὐρύχωρον δν καὶ
μαλακὸν συνήργει τοῖς βουλομένοις ἐν τάξει ποιεῖσθαι
7 τὴν ἀποχώρησιν. συνείποντο δὲ καὶ πεζῶν οἱ βουλη-
θέντες λιπεῖν τὰς τάξεις καὶ χωρὶς τῶν δπλῶν δια-²⁰
σώζειν ἑαυτοὺς ἐλαφρούς. παραλλάσσοντος δὲ αὐτοῦ
Γάζαν περὶ ἥλιου δύσιν ἀπολιπόντες τῶν ἵππεων τινὲς
παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐκκομίσαι βουλόμενοι τὰς
8 ἀποσκευάς. ἀνοιγθεισῶν οὖν τῶν πυλῶν καὶ πλήθους
ὑποξυγίων ἀθροισθέντος, ἔτι δὲ ἐκάστου πρώτου σπεύ-²⁵
δοντος ἔξαγαγεῖν τὰ σκευοφόρα τοσοῦτον θόρυβον

1 δμαλεῖς F, corr. 2. m. 2 κατὰ στόμα] κατ' αὐτοὺς F,
corr. 2. m. in marg. 3 φώμην] φόμην Reiske. 6 ἐκ] τὰ
Hertl. III p. 34. *τῆς πήξεως om. RX; verba haud dubie corrupta;
fort. scribendum ἐκ τοῦ χάρακος ἢ πήρωσις (cf. Plat. legg. IX 13);
7 ἐποίουν Reiske. 14 μέχρις X. 15 συνυπολούσθεντες X.
17 τὸ γὰρ πεδίον εὐρύχωρον δν] τὸ γὰρ τοῦ χωρίου εὐρύχωρον F.

γενέσθαι συνέβη περὶ τὰς πύλας ὥστε τῶν περὶ Πτολεμαίον ἐπιόντων μηδένα δύνασθαι φθάσαι συγκλεῖσαντα. διόπερ εἰσπεσόντων τῶν πολεμίων ἐντὸς τοῦ τείχους ἡ πόλις ὑποχείριος ἐγένετο τοῖς περὶ Πτολεμαίον.

Τῆς δὲ μάχης τοιοῦτο τὸ τέλος λαβούσης Δημήτριος 85 μὲν διέτεινεν εἰς Ἀξωτὸν περὶ μέσας νύκτας, διελθὼν σταδίους ἐβδομήκοντα καὶ διακοσίους. ἐντεῦθεν δὲ κήρυκα περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως ἔξεπεμψεν, 10 σπεύδων ἐκ παντὸς τρόπου τῆς ἐπιβαλλούσης κηδείας ἀξιῶσαι τὸν τετελευτηκότας· ἐτύγχανον γὰρ οἱ πλεῖτε 2 στοι τῶν φίλων πεπτωκότες, ὃν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Πλέων τε διετέχων τῆς στρατηγίας ἐπ' Ἰσης αὐτῷ καὶ Βοιωτὸς πολὺν χρόνον συνεξηκάς Ἀντιγόνῳ τῷ 15 πατρὶ καὶ μετεσχηκώς παντὸς ἀπορρήτου· κατὰ δὲ τὴν 3 παράταξιν ἐπεσον μὲν πλείους τῶν πεντακοσίων, ὃν ἦσαν οἱ πλείους ἵππεις τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, ἄλλωσταν δ' ὑπὲρ δικαιισχυλίους. οἱ δὲ περὶ Πτολεμαίον καὶ Σέλευκον δόντες τὴν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν τὴν 20 τε ἀλοῦσαν βασιλικὴν ἀποσκευὴν καὶ τῶν αἰχμαλώτων 25 τοὺς περὶ τὴν αὐλὴν εἰσθότας διατρίβειν χωρὶς λύτρων ἀπέστειλαν πρὸς Δημήτριον οὐ γὰρ περὶ τούτων ἔφασαν διαφέρεσθαι πρὸς Ἀντιγόνου, ἀλλ' δι τοῦ πολέμου γενομένου κοινοῦ πρότερον μὲν πρὸς Περδίκαν, ὕστερον δὲ πρὸς Εὐμενῆ τὰ μέρη τῆς δορικτήτου χώρας

1 συνέβη γενέσθαι F. 2 τὰς πύλας συγκλείσαντα F.
 6 τοιοῦτον τέλος F. 7 ὑπέτεινεν F. 10 ἐπὶ παντὸς τρόπου F.
 τὴν ἐπιβάλλοντας κηδείαν F, corr. 2. m. 13 αὐτῷ om. R.
 14 Βοιωτὸς om. F, suppl. 2. m. in marg. Ἀντιγόνῳ τῷ πατρὶ om. RX. 16. 17 τῶν πεντακοσίων—πλείους om. F, suppl. 2. m.
 omisso artic. τῶν πεντακοσίων] πεντακισχυλίων Wess. sec. Plut.
 Dem. 5. 18 τοὺς δικαιισχ. F. 21 τοὺς εἰσθότας περὶ τὴν αὐλὴν
 διατρίβειν F. 24 γιγνομένον RX. Περδίκαν F. 25 δορυκτήτου F.

οὐκ ἀποδοίη τοῖς φίλοις καὶ συνθέμενος φιλίαν πρὸς
αὐτὸν τούναντίουν ἀφέλοιστο τὴν στρατιώταν τῆς Βα-
4 βυλωνίας Σελεύκου παρὰ πάντα τὰ δίκαια. ὁ δὲ
Πτολεμαῖος τὸν μὲν ἀλόντας στρατιώτας ἀποστείλας
εἰς Αἴγυπτον προσέταξεν ἐπὶ τὰς νομαρχίας διελεῖν,
αὐτὸς δὲ θάψας τῶν ιδίων τὸν 5 ἐν τῇ μάχῃ τελευτή-
σαντας ἀπαντας μεγαλοπρεπῶς μετὰ τῆς δυνάμεως
ἐπήρει τῶν πατέρων Φοινίκην πόλεων τὰς μὲν πολιορκῶν,
5 τὰς δὲ πειθοῖ προσαγόμενος. Αημητρίος δὲ δύναμιν
οὐκ ἔχων ἀξιόχρεων πρός μὲν τὸν πατέρα βυβλιαράρδον 10
ἀπέστειλεν, ἀξιῶν βοηθεῖν τὴν ταχίστην· αὐτὸς δὲ
παρελθὼν εἰς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης μετεπέμπετο τε
τὸν 15 ἐκ Κιλικίας στρατιώτας καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι
παρεφύλαττον ἢ πόλεις ἢ φρούρια μακρὰν ἀφεστᾶτα
τῶν πολεμίων.

86 Πτολεμαῖος δὲ ορατῶν τῶν ὑπαίθρων Σιδῶνα μὲν
προσηγάγετο, τῆς δὲ Τύρου πλησίου στρατοπεδεύσας
παρεκάλεσεν Ἀνδρόνικον τὸν φρούρων παραδόντα
τὴν πόλιν καὶ δωρεάς τε καὶ τιμὰς ἀδράς ἐπηγγείλατο
2 δοῦναι. ὁ δὲ φήσας μηδενὶ τρόπῳ προδώσειν τὴν 20
δεδομένην ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ Αημητρίου πλεῖν, ἐλο-
δόρησε φορτιῶς τὸν Πτολεμαῖον. ὕστερον δὲ στα-
σιασάντων τῶν στρατιωτῶν ἐκπεσὼν ἐκ Τύρου καὶ
γενόμενος ὑποχείριος προσεδόκα μὲν τιμωρίας τεύξε-

1. 2 συνθέμενος φιλίαν] συνθέμενος πάλιν RX συνθέμενος
(om. πάλιν F); corr. Hertl. III p. 34 (cf. XIX 89, 1); πρὸς αὐτὸν]
πρὸς αὐτὰ F, corr. 2. m.; ἀφέλοιστο] διαφέλοιστο F; ... τοῖς φίλοις
καὶ συνθεμένοις πάλαι πρὸς αὗτῶν, τούναντίον δὲ ἀφέλοιστο
Madv. I p. 511. 5 νομαρχίας] ναναρχίας codd.; corr. Wess.
(cf. Droysen II 2 p. 47 a. 1; Niese I p. 297 a. 5). 8 ἐπήρει τὴν
κατὰ Φοινίκην τῶν πόλεων F. 10 βιβλιοφόρον F. 12 τε
om. F. 16 Σιδῶνα F. 20 δοῦναι del. Madv. I p. 175.
παραδόσειν ἢ προδόσειν X. 24 τεύξασθαι F.

σθαι διά τε τὴν γενομένην λοιδορίαν καὶ διὰ τὸ μὴ
βεβουλῆσθαι τὴν Τύρον παραδοῦναι· οὐ μὴν ὁ γε
Πτολεμαῖος ἐμνησιάκησεν, ἀλλὰ τούναντίον δοὺς
δωρεὰς εἶχε περὶ αὐτόν, ἔνα τῶν φίλων ποιησάμενος
καὶ προάγων ἐντίμως. ἦν γὰρ ὁ δυνάστης οὗτος καθ' 3
ὑπερβολὴν ἐπεικής καὶ συγγνωμονικός, ἔτι δὲ εὐεργετι-
κός. ὅπερ καὶ μάλιστ' αὐτὸν ηὔξησε καὶ πολλοὺς
ἐποίησεν ἐπιθυμεῖν κοινωνῆσαι τῆς φιλίας. καὶ γὰρ 4
τὸν Σέλευκον ἐκ τῆς Βαβυλωνίας ἐκπεσόντα φιλοτε-
μως ὑπεδέξατο καὶ κοινὴν παρείχετο τούτῳ τε καὶ τοῖς
ἄλλοις φίλοις τὴν περὶ αὐτὸν εὐδαιμονίαν. διὸ καὶ 5
τότε παρακαλοῦντος αὐτὸν Σελεύκου δοῦναι στρατιώ-
τας τοὺς ἀναβησομένους εἰς Βαβυλῶνα προθύμως ἀμο-
λύγησε καὶ προσεπηγγέλλατο πάντα συμπράξειν μέχρι⁴
15 ἀνακτήσατο τὴν προϋπάρχουσαν σατραπείαν. καὶ τὰ
μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

386 Κατὰ δὲ τὴν Εὐφώπην Τελεσφόρος μὲν ὁ Ἄντων⁵
τιγόνου ναύαρχος διατρίβων περὶ Κόρινθον, ἐπειδὴ
Πτολεμαῖον ἐώρα μᾶλλον ἔαντον προαγόμενον καὶ τῶν
20 κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων πιστεύμενον ἀπάντων,
ἐγκαλέσας Ἀντιγόνῳ περὶ τούτων τὰς μὲν ναῦς ἀς
εἶχεν ἀπέδοτο, τῶν δὲ στρατιωτῶν τοὺς βουλομένους
κοινωνεῖν τῆς προαιρέσεως ἀναλαβὼν ἵδια πράγματα
συνίστατο. παρελθὼν γὰρ εἰς Ἡλίν ὡς ἔτι φυλάττων 2
25 τὴν πρὸς Ἀντίγονον φιλίαν, τὴν ἀκρόπολιν ἐνετείχισε
καὶ τὴν πόλιν κατεδουλώσατο. ἐσύλησεν δὲ καὶ τὸ

4 δωρεὰς οὓς εἶχε F. αὐτὸν FX. 6 εὐεργετηκώς F, corr.
2. m. 7 αὐτὸν ἡξίωσε μειζόνων ηὔξησέ τε F. 11 αὐτὸν
libri; αὐτὸν edd. 13 τοὺς ἀναβησομένους <μεθ' ἑαυτού> Reiske.
14 μέχρις F. 15 ἀνακτήσεται RX; cf. Blass. N. Gr. p. 223.
προσυπάρχουσαν] ὄπαρχουσαν F. 20 ἀπαντά RX. 22 ἀπέδοτο]
ἀπέδωκε F. 24 Ἡλεῖαν F. 25 τὴν ἀκρόπολιν] τὴν del. iussit
Hertl. III p. 84. 26 τὴν πόλιν — δὲ καὶ om. R, suppl. 1. m. in marg.

ιερὸν τὸ κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν καὶ συναγαγάντων ἀργυρόισιν πλεῖστην τῶν πεντήκοντα ταλάντων ἔξινος ἐμισθοῦτο.
 3 Τελεσφόρος μὲν οὖν ἡγετούπιστας τὴν προαγωγὴν Πτολεμαίου τοῦτον τὸν τρόπον ἐγένετο προδότης τῆς πρὸς Ἀντιγονον φιλίας. Πτολεμαῖος δ' ὁ Ἀντιγόνου στρατηγὸς ἦν μὲν τεταγμένος ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων, πυθόμενος δὲ τὴν ἀπόστασιν τὴν Τελεσφόρου καὶ τὴν κατάληψιν τῆς Ἡλείων πόλεως, ἕτι δὲ τὴν σύλλησιν τῶν κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν χρημάτων παρῆλθεν εἰς Πελοπόννησον μετὰ δυνάμεως. καταντήσας δούλων εἰς Ἡλιν καὶ τὴν ἐντειχισμένην ἀκρόπολιν κατασκάψας τὴν τε ἐλευθερίαν ἀπέδωκε τοῖς Ἡλείοις καὶ τὰ χρήματα ἀποκατέστησεν τῷ θεῷ. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν Τελεσφόρον πείσας παρέλαβεν τὴν Κυλλήνην, φρουρούμενην ὑπὸ αὐτοῦ, καὶ τοῖς Ἡλείοις ἀποκατέστησεν. 15
 88 Ἄμα δὲ τούτοις πρασσομένοις Ἡπειρῶται τελευτήσαντος Αἰακίδον τοῦ βασιλέως αὐτῶν Ἀλκέτᾳ τὴν βασιλείαν παρέδωκαν, διὸ ἦν πεφυγαδευμένος μὲν ὑπὸ Ἀρύμβου τοῦ πατρὸς, ἀλλοτρίως δὲ διακείμενος πρὸς 20
 2 Κάσσανδρον. διὸ καὶ Λυκίσκος δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῆς Ἀκαδημίας στρατηγὸς ὑπὸ Κασάνδρου παρῆλθε μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἡπειρον, ἐπιτίθας ἔχων φρέσκως τὸν Ἀλκέταν ἀποστήσειν τῆς ἀρχῆς ἀσυντάκτων ἕτι τῶν 25
 3 κατὰ τὴν βασιλείαν δύτων. καταστροποπεδεύσαντος δὲ αὐτοῦ περὶ Κασσωπίαν πόλιν Ἀλκέτας τοὺς μὲν γενέντας

1. 2 ἀργύριον πλεῖστην ταλάντων ν' Χ. 3 τὴν τοῦ Πτ. προαγωγὴν F. 7 τὴν T.] τοῦ T. F. 11 Ἡλείαν F. 14 πείσας τὸν T. F. 16 πραττοῦ F. 19 Ἀρύμβου] Αρρενβίλον RX Ἀριθήλου F; corr. Palm. (cf. XVI 72, 1); de re cf. Paus. I 11, 5 ubi Ἀρύμβας; Ἀρύβας Plut. Pyrrh. 1. πρὸς Κάσσανδρον] ὑπὸ Κασσανδρού F, corr. 2. m. 20 δὲ τεταγμένος om. RX. 24 κατὰ τὴν βασιλείαν] κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Χ. 25 Κασσωπίαν R; cf. Mueller ad Ptol. III 12, 6. Ἀλκέτας om. F, suprascr. 2. m.

Ἄλεξανδρον καὶ Τεῦρον ἀπέστειλεν ἐπὶ τὰς πόλεις,
διαικελευσάμενος στρατολογεῖν ὡς πλείστους, αὐτὸς δὲ
μεθ' ἡς εἶχε δυνάμεως ἀναξεύξας, ἐπειδὴ πλησίον ἐγέ-
νετο τῶν πολεμίων, ἀνέμενε τὴν τῶν υἱῶν παρουσίαν.
5 τῶν δὲ περὶ Λυκίσκου ἐπικειμένων καὶ πολὺ τοῖς πλή- 4
θεσιν ὑπερεχόντων οἱ μὲν Ἡπειρῶται καταπλαγέντες
προσεγχώρησαν τοῖς πολεμίοις, δ' Ἀλκέτας καταλειφ-
θεὶς κατέψυγεν εἰς Εὐρυμενάς πόλιν Ἡπειρωτικήν.
ἐνταῦθα δ' αὐτοῦ πολιορκούμένου παρεγενήθησαν οἱ 5
10 περὶ τὸν Ἀλεξανδρὸν βοηθειαν φέροντες τῷ πατρὶ.
γενομένης οὖν μάχης ἴσχυρᾶς ἀνηρέθησαν πολλοὶ τῶν
στρατιωτῶν, ἐν οἷς ἦσαν ἄλλοι τέ τινες τῶν <ἀξιολό-
γων> ἀνδρῶν καὶ Μίκυνθος δ' στρατηγὸς καὶ Λύσανδρος
Ἀθηναῖος δ' κατασταθεὶς ἐπὶ τῆς Λευκάδος ὑπὸ Κα-
15 σάνδρου. μετὰ δὲ ταῦτα Δεινίου βοηθῆσαντος τοῖς 6
ἐλαττονέμοις ἐγένετο δευτέρα μάχη, καθ' ἣν οἱ μὲν
περὶ Ἀλεξανδρὸν καὶ Τεῦρον ἡττηθέντες ἔφυγον εἰς
387τι χωρίον ἐρυμνὸν μετὰ τοῦ πατρός, δ' δὲ Λυκίσκος
Εὐρυμενάς ἐκπολιορκήσας καὶ διαιρπάσας κατέσκαψε.
20 καθ' ὃν δὴ χρόνον Κάσανδρος ἀκηκοώς μὲν τὴν τῶν 89
ἰδίων ἡτταν, ἀγνοῶν δὲ τὸ μετὰ ταῦτα γεγονός εὐτύ-
χημα κατὰ σπουδὴν ἦκεν εἰς τὴν Ἡπειρον βοηθῆσαν
τοῖς περὶ Λυκίσκου. καταλαβὼν δ' αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ
προτερήματος γεγονότας πρὸς μὲν Ἀλκέταν διαλυσά-
25 μενος φιλίαν συνέθετο, τῆς δὲ δυνάμεως μέρος ἀνα-

8 Εὐρυμενάς] ignotae nisi forte cogitandum est de Thessalica urbe (St. B. s. v.; Liv. XXXIX 25, 3); cf. Droysen II 2 p. 38 a. 1; Niese I p. 291 a. 6. 10 φέροντες] ἔχοντες RX. 12 τῶν <ἀξιολό-
γων> ἀνδρῶν scr. (cf. XLIX 47, 4); <ἐπιφανῶν> add. Dind.; τῶν
ἀδεῶν scribi voluit Madv. I p. 130 (cf. I 35, 4). 13 Μίκυλος F,
corr. 2. m. ὁ στρατηγὸς] ὁ Σπράτιος Madv. l. l. 23 καταλαβὼν
δὲ ἐπὶ τοῦ προτερήματος αὐτοὺς γεγονότας F. 25 δὲ om. X.

λαβὼν ἀνέξευξεν εἰς τὸν Ἀδρίαν, πολιορκήσων Ἀπολλωνιάτας, διὰ τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντες τὴν αὐτοῦ προσέθεντο τοῖς Ἰλλυροῖς. οὐ μὴν οἵ γε ἐν τῇ πόλει κατεπλάγησαν, ἀλλὰ βοήθειαν μεταπεμψάμενοι παρὰ τῶν ὅλων συμμάχων πρὸ τῶν τειχῶν παρετάξαντο. ⁵ γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον οἱ μὲν Ἀπολλωνιάται τοῖς πλήθεσιν ὑπερέχοντες τοὺς ἀντιτεταγμένους φυγεῖν ἡνάγκασαν, δὲ θάνατος πολλοὺς στρατιώτας ἀποβαλὼν καὶ δύναμιν μὲν οὐκ ἔχων περὶ αὐτὸν ἀξιόχρεον, τὴν δὲ κειμεροινὴν ἄραν θεωρῶν ¹⁰ ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν. τούτου δὲ χωρισθέντος Λευκάδιοι προσλαβόμενοι βοήθειαν παρὰ Κορωνοράσιους ἔξεβαλον τὴν φρουρὰν τοῦ Κασάνδρου. οἱ δὲ Ἡπειρῶται κρόνον μέν τινα διέμενον ὑπὸ Ἀλκέτου βασιλευόμενοι, χρωμένου δὲ αὐτοῦ χαλεπάτερον τοῖς πλήθεσιν ¹⁵ αὐτὸν τε κατέσφαξαν καὶ δύο τῶν υἱῶν παῖδας ὅντας τὴν ἡλικίαν Ἡσιονέα καὶ Νίσον.

90 Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Σέλευκος μετὰ τὴν γενομένην ἥτταν Δημητρίῳ περὶ Γάζαν τῆς Συρίας ἀναλαβὼν παρὰ Πτολεμαίου πεζοὺς μὲν οὐ πλείους τῶν δικτακοσίων, ἵππεis δὲ περὶ διακοσίους ἀνέξευξεν ἐπὶ Βαρύλανος, ἐπὶ τοσοῦτον μεμετεωρισμένος ταῖς ἐλπίσιν ὅστ' εἰ καὶ μηδεμίαν εἶχε δύναμιν τὸ παράπαν, μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν ἰδίων παῖδων τὴν εἰς τοὺς ἄνω τόπους

² αὐτοῦ Dind. cf. XIX 78, 1. ⁴ παρά γε F. ⁷ Ἀπολλωνιάται RX.

¹⁰ αὐτὸν RX. ¹¹ ἀξιόχρεων F. ¹² Κερκυραῖον F. ¹³ Ἡπειρῶται] ὑπηρέται F.

¹⁷ Ἡσιονέαν F; eandem nominis formam omnes exhibent codices IV 69 (cf. Strab. XIII 4, 8); ¹⁸ Ἡσιονέα ubique Dind. ¹⁹ Νίσον RX ²⁰ Νίσον supraser. ἦ F. de re cf. Paus. I 11, 5.

¹⁹ Δημητρίου F. ²⁰ 21 πεζοὺς χιλίους καὶ τρια-

κοσίους ἵππεas App. Syr. 54. ²² μετεωρισμένος F, corr. 2. m.

²³ ἔχει (supraser. οἱ) F. μετ' αὐτῶν τῶν φίλων F. ^{22—23} aut

ἄστε κάνει μ. ἔχων δ. scribendum censet Hertl. III p. 35 aut ἀν

post παῖδων addendum.

ἀνάβασιν ποιεῖσθαι· ὑπελάμβανε γὰρ τὸν μὲν Βαβυλωνίους διὰ τὴν προϋπάρχουσαν εὔνοιαν ἐτοίμως αὐτῷ προσδήσεσθαι, τὸν δὲ περὶ Ἀντίγονον μετὰ τῆς δυνάμεως μακρὰν ἀπεσπασμένους παραδεδωκέναι καιρὸν 5 οἰκεῖον ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς. τοιαύτης δ' οὕσης τῆς 2 περὶ αὐτὸν δόμης οἱ συνόντες φίλοι θεωροῦντες ὅτι μετ' αὐτῶν μὲν εἰσι παντελῶς δλίγοι συστρατεύοντες, τοῖς δὲ πολεμοῖς ἐφ' οὓς προάγοντι καὶ δυνάμεις 10 ὑπάρχουσιν ἔτοιμοι μεγάλαι καὶ χορηγοί λαμπραὶ καὶ συμμάχων πλῆθος, οὐ μετέβως ἡθύμουν. οὖς δρᾶν 3 καταπεπληγμένους ὁ Σέλευκος παρεκάλει, διδάσκων ὅτι τὸν Ἀλεξανδρῷ συνεστρατευότας καὶ δι' ἀρετὴν ὑπ' ἐκείνου προηγμένους προσήκει μὴ πάντας δυνάμεις καὶ 15 χρήμασι πεποιθότας ἀντέχεσθαι πραγμάτων, ἀλλ' ἐμπειρίᾳ καὶ συνέσει, δι' ᾧ κακεῖνος τὰ μεγάλα καὶ παρὰ πάσι συναμβάδενα κατειργάσατο. πιστεύειν δὲ δεῖν καὶ ταῖς τῶν θεῶν προορήσεσι τὸ τέλος ἔσεσθαι τῆς στρατείας ἄξιον τῆς ἐπιβολῆς· ἐν μὲν γὰρ Βραγ- 4 χίδαις αὐτοῦ χρηστηριαζομένου τὸν θεὸν προσαγορεῦσαι 20 Σέλευκον βασιλέα, τὸν δὲ Ἀλεξανδρὸν καθ' ὑπνον ἐπιστάντα φανερῶς διασημᾶναι περὶ τῆς ἔσομένης ἥγεμονίας, ἡς δεῖ τυχεῖν αὐτὸν προΐόντος τοῦ χρόνου. πρὸς δὲ τούτοις ἀπεφαίνετο διότι πάντα γίνεται τὰ 5 καλὰ καὶ παρ' ἀνθρώποις συναμαξόμενα διὰ πόνων καὶ 25 κινδύνων. ἐποιτεύετο δὲ καὶ πόδες τοὺς συστρατεύοντας καὶ πατεσκεύαζεν αὐτὸν ἵσον ἄπασιν, ὥσθ' ἔκαστον αἰδεῖσθαι καὶ τὸ παράβολον τῆς τόλμης ἐκουσίως ὑπο-

3 μετὰ δυνάμεως F. 7 διτι μετ' αὐτῶν εἰσιν δλίγοι φίλοι σ. F. 9 ἐτοῖμαι F. 14 τῶν πραγμ. F. 17 δεῖ F. 18 στρατεῖς F. Βραγχίδες F. 19 προσαγορεῦσαι R (corr. I. m.) F; cf. App. Syr. 56. 21 διασημῆναι F. 25 τοὺς om. X. 26 αὐτὸν XF.

91 μένειν. ἐπεὶ δὲ προάγων κατήντησεν εἰς Μεσοποταμίαν, τῶν ἐν Κάρδαις κατφυισμένων Μακεδόνων οὓς μὲν ἔπεισεν, οὓς δ' ἐβιάσατο συστρατεύειν αὐτῷ. ὡς δ' εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἐνέβαλεν, οἱ πλείους τῶν ἔγχωφίων ἀπίκιντων καὶ προστιθέμενοι πᾶν ἔφασαν αὐτῷ 5 τὸ δοκοῦν συμπράξειν· τετραετῆ γὰρ χρόνον γεγονὼς σατράπης τῆς χώρας ταύτης πᾶσι προσενήνεκτο καλῶς, ἐκκαλούμενος τὴν εὖνοιαν τοῦ πλήθους καὶ πόρωθεν προπαρασκευαζόμενος τὸν συμπράξοντας, ἐὰν αὐτῷ 10 διοδῆ καὶ δὸς ἀμφισβητεῖν ἡγεμονίας. προσεχώρησε δ' 10 αὐτῷ καὶ Πολύαρχος, τεταγμένος ἐπὶ τίνος διοικήσεως, μετὰ στρατιωτῶν πλειόνων ἦ χιλίων. οἱ δὲ διαφυλάττοντες τὴν πρὸς Ἀντίγονον φιλίαν, δρᾶντες ἀκατάσχετον οὖσαν τὴν τοῦ πλήθους δομήν, συνέφευγον 15 4 εἰς τὴν ἄκραν, ἣς φύλαξ ἀπεδέδεικτο Αἴφιλος. δὲ 15 Σέλευκος συστησάμενος πολιορκίαν καὶ κατὰ κράτος ἐλῶν τὴν ἄκραν ἐκομίσατο τὰ φυλαττόμενα σώματα τῶν φίλων καὶ τῶν παιδῶν, δοι παρεδόθησαν εἰς φυλακὴν παρ' Ἀντιγόνον μετὰ τὴν ἐν Βαβυλῶνιος εἰς 20 5 Άλγυπτον ἀποχώρησιν. ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος στρατιώτας συνιγγαγεν καὶ συναγοράσας ἵππους ἀνεδίδουν τοῖς δυναμένοις χρᾶσθαι. πᾶσι δὲ φιλανθρώπως δμιλῶν καὶ καθιστὰς εἰς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐτοίμους εἶχε καὶ προθύμους ἐν πάσῃ περιστάσει τὸν συγκινδυνεύοντας. Σέλευκος μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον ἀνεκτήσατο τὴν 25 Βαβυλωνίαν.

2 Κάρδαις libri (cf. XVII 110, 3; XIX 12, 1); Κάρδαις Wess.
 4 ἐνέβαλον RX. 5. 6 τὸ δοκοῦν αὐτῷ F. 6 [τετραετῆ] ἐννεαετῆ Reiske; ἔξαετη vel πενταετῆ Unger Philol. XXXVII p. 527sq.; at cf. Reuss ibid. XXXIX p. 104. 7 προσανήνεγκετο F.
 9 αὐτῷ edd. 10 δόση F. 12 πλειόνων] πλέον F. 14 συνέφυγον F. 18 τῶν παιδῶν καὶ τῶν φίλων F. 22 χρῆσθαι F.
 25 τὸν τρόπον τοῦτον F.

*Νικάνοδος δὲ τοῦ περὶ Μηδίαν στρατηγοῦ συν- 92
 αγαγόντος ἐπ' αὐτὸν ἔκ τε Μηδίας καὶ Περσίδος καὶ
 τῶν σύνεργυς τόπων στρατιώτας πεζὸν μὲν πλείους
 τῶν μυρίων, ἵππεῖς δὲ περὶ ἐπτακισχιλίους ὄρμησεν
 5 πατὰ σπουδὴν ἀπαντήσων τοῖς πολεμίοις. εἶχε δὲ τοὺς 2
 σύμπαντας πεζὸν μὲν πλείους τῶν τρισχιλίων, ἵππεῖς
 δὲ τετρακοσίους. διαβάς δὲ τὸν Τίγριν ποταμὸν καὶ
 πυνθανόμενος δλύγων ἡμερῶν δδὸν ἀπέχειν τοὺς πολε-
 μίους, ἔκρυψε τοὺς στρατιώτας ἐν τοῖς πλησίον ἔλεσι,
 10 διανοούμενος ἀπροσδόκητον ποιῆσασθαι τὴν ἐπίθεσιν.
 δ δὲ Νικάνωρ ἐπειδὴ παραγενηθεὶς ἐπὶ τὸν Τίγριν 3
 ποταμὸν οὐχ ἡρισκε τοὺς πολεμίους, κατεστρατοπέ-
 δευσε πρός τινι βασιλικῷ σταθμῷ, νομίζων αὐτοὺς
 πεφευγέναι μακρότερον. ἐπιγενομένης δὲ νυκτὸς καὶ
 15 τῶν περὶ Νικάνοδα καταπεφρονηκότως καὶ ὁρθόμως
 ἔχόντων τὰ περὶ τὰς φυλακὰς ἐπιπεσὸν δ Σέλευκος
 389 ἄφνω πολλὴν ταραχὴν καὶ κατάπληξιν κατεσκεύασε·
 συναψάντων γὰρ μάχην τῶν Περσῶν συνέβη τόν τε 4
 στατόπην αὐτῶν Εὔαρρον πεσεῖν καὶ τινας τῶν ἄλλων
 20 ἥρεμόνων. οὗ συμβάντος οἱ πλείους τῶν στρατιωτῶν
 τὰ μὲν τὸν κίνδυνον καταπεπληγμένοι, τὰ δὲ προσ-
 κόπτοντες τοῖς ὑπ' Ἀντιγόνου πραττομένοις μετεβά-
 λοντο πρὸς Σέλευκον. δ δὲ Νικάνωρ μετ' δλύγων 5
 ἀπολειφθεὶς καὶ δεδιὼς μὴ παραδοθῆ τοῖς πολεμίοις,
 25 ἔφυγε μετὰ τῶν φίλων διὰ τῆς ἐρήμου. Σέλευκος δὲ
 δυνάμεως ἀδρᾶς κυριεύσας καὶ φιλανθρώπως πᾶσι
 προσφερόμενος δραμίως προσηγάρετο τὴν τε Σουσιανὴν*

1 Μηδείαν F. 4 τῶν ομ. F. ἵππεας F. 10 ποιήσε-
 σθαι F. 15 καταπεφρονηκότων libri; corr. Steph. (cf. XIX
 93, 2; 95, 5). 17 παρεσκεύασε F, corr. 2. m. 19 de Euagora
 (XIX 46, 2) cogitat Niese l. l. p. 299 a. 2. 22 πραττομένοις]
 προσταττομένοις RX προστεταγμένοις F; corr. edd. (cf. XX 4, 6).

καὶ Μηδίαν καὶ τινας τῶν σύνεγγυς τόπων περὶ τε τῶν διφορμένων ἔγραψε πρὸς Πτολεμαῖον καὶ τὸν ἄλλους φίλους, ἔχων ἥδη βασιλικὸν ἀνάστημα καὶ δόξαν ἀξίαν ἡγεμονίας.

93 Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις Πτολεμαῖος μὲν ⁶ διέτριβε περὶ Κολλην Συρίαν, νενικηὼς Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου παρατάξει μεγάλῃ. δὺν πυνθανόμενος ἐκ Κιλικίας ἀνεστραφέναι καὶ στρατοπεδεύειν περὶ τὴν ἄνω Συρίαν, προεχειρίσατο τῶν περὶ αὐτὸν φίλων ¹⁰ Κλλῆρην τὸν Μακεδόνα· τούτῳ δὲ δοὺς δύναμιν ἵκανήν προσέταξεν ἐκδιώξαι τὸν Δημήτριον τὸ παράπαν ἐκ τῆς Συρίας ἢ περικαταλαβόντα συντρίψαι. τούτου δ’ ὅντος κατὰ πορείαν Δημήτριος διὰ τῶν σκοπῶν ἀκούσας τὸν Κλλῆρην στρατοπεδεύειν καταπεφρονηκότως περὶ Μυοῦντα, τὴν μὲν ἀποσκευὴν ἀπέλιπε, τοὺς δὲ ¹⁵ στρατιώτας εὐξάντους παραλαβὼν νυκτὸς πορείαν σύντομον ἐποιήσατο, προσπεσὼν δὲ τοῖς πολεμίοις ἐσθινῆς φυλακῆς ὅφνω τῆς τε δυνάμεως ἄνευ μάχης ἐκνούσευσεν καὶ αὐτὸν τὸν στρατηγὸν ἔξωγροντε. τηλικούτον δ’ εὐτυχήματος γεγενημένου τὴν ἦτταν ἀναμαχήσασθαι ²⁰ διειλήφει. οὐδὲ μὴν ἀλλὰ τὸν Πτολεμαῖον ὑπολαμβάνων ἤξειν ἐπ’ αὐτὸν μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, ἐστρατοπέδευσε προβλήματα τῆς παρεμβολῆς ποιησάμενος Ἑλη καὶ λίμνας. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν πατέρα περὶ τοῦ γενομένου κατορθώματος, [καὶ] παρακαλῶν αὐτὸν ἢ ²⁵

⁶ περὶ τὴν Κ. Σ. F. ⁸ ἀνεστραφέναι codd. ⁹ αὐτὸν F. ¹⁰ δύναμιν τὴν ἵκανήν F. ¹¹ περὶ Μυοῦντα] urbs ignota; cf. Droysen II 2 p. 52 a. 3. παρασκευὴν RXF (cogr. 2. m.). ¹² μαλιμ ἀναλαβὼν. νυκτὸς πορείαν] νυκτοπορίαν Dind. σύντομον Dind. ¹³ καὶ αὐτὸν τὸν Κλλῆρην ἔξωγρησε τὸν στρατηγὸν F. ¹⁴ γενομένον F. ἀναμαχήσασθαι] ἀναμηχανᾶσθαι F, cogr. 2. m. ¹⁵ διειλήφει libri (cf. Madv. I p. 511); διειλήφθη edd. ¹⁶ [καὶ] del. Dind.

δύναμιν ἀποστεῖλαι τὴν ταχίστην ἢ καὶ αὐτὸν παρα-
βαλεῖν εἰς τὴν Συρίαν. ὁ δὲ Ἀντίγονος ἐτύγχανε μὲν 4
ῶν ἐν Κελαιναῖς τῆς Φρυγίας, κομισάμενος δὲ τὴν
ἐπιστολὴν ἔχάρῃ διαφερόντως ἐπὶ τῷ δοκεῖν τὸν υἱὸν
5 νέον ὄντα κατωρθωκέναι δι' αὐτοῦ καὶ φαίνεσθαι βα-
σιλεῖας ἄξιον. αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν ἀν-
έξευξεν ἐκ τῆς Φρυγίας καὶ τὸν Ταῦρον ὑπερβαλὼν
δλήγαις ἡμέραις συνέμιξε τοῖς περὶ τὸν Δημήτριον.
Πτολεμαῖος δὲ πυθόμενος τὴν Ἀντιγόνου παρουσίαν 5
10 καὶ συναγαγὼν τὸν δῆμον τηγανίας καὶ φίλους ἐβούλεύετο
πότερον συμφέρει μένειν καὶ ἀγωνίζεσθαι περὶ τῶν
δλῶν κατὰ Συρίαν ἢ προάγειν εἰς Αἴγυπτον καὶ πολε-
μεῖν ἐκεῖθεν, καθάπερ καὶ πρότερον Περδίκκη. πάντες 6
οὖν συνεβούλευον μὴ διακινδυνεύειν πρὸς δύναμιν
15 πολλαπλασίουν καὶ θηρίων πλῆθος, ἵτι δὲ στρατηγὸν
390 ἀγέτητον· εὐχερέστερον γάρ πολλῷ διαγωνιεῖσθαι κατὰ
τὴν Αἴγυπτον, ταῖς τε χορηγίαις ὑπερέχοντα καὶ τόπων
δχυρότητι πιστεύοντα. διὸ καὶ κοίνιας ἐκλιπεῖν τὴν 7
Συρίαν κατέσκαψε τὰς ἀξιολογωτάτας τῶν κενοφατημέ-
20 νων πόλεων, "Ακην μὲν τῆς Φοινίκης Συρίας, Ἰόππην
δὲ καὶ Σαμάρειαν καὶ Γάζαν τῆς Συρίας, αὐτὸς δὲ
τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν καὶ τῶν χρημάτων ὅσα δυνα-
τὸν ἦν ἄγειν ἢ φέρειν ἐπανῆλθεν εἰς Αἴγυπτον.
25 Ἀντίγονος δ' ἀκινδύνως ἀνακτησάμενος τὴν τε 94
Συρίαν πᾶσαν καὶ Φοινίκην ἐπεβάλετο στρατεύειν ἐπὶ

1 παραβαλεῖν εἰς Συρίαν F παραλαβεῖν τὴν Συρίαν RX.

3 ὃν om. F. cf. Plut. Dem. 6. 4 ἐπὶ τῷ δοκεῖν F, corr. 2. m.

5 καὶ δι' ἑαυτοῦ κατωρθωκέναι F. 8 συνέμιξε] συνέξενξ RX.

10 καὶ φίλους om. F; ast. not. Steph. 11 αν καὶ <δι>αγωνί-

ζεσθαι? 13 πρὸς Περδίκκην F. 16 ὄντα ἀγέτητον F.

18 ἐκλιπεῖν] ἕτι λιπεῖν F. 20 τῆς Φοινικοσυρίας Rhod. Ἰόπ-

πην RX Ἰόπην F; cf. XIX 59, 2. 23 ἄγειν ἢ φέρειν libri (cf.

Plut. Dem. 7; Wess.).

τὴν χώραν τῶν Ἀράβων τῶν καλούμενων Ναβαταῖων.
 ποίνας γὰρ τὸ ἔθνος τοῦτο τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων
 ἀλλότριον εἶναι, προεχειρίσατο τῶν αὐτοῦ φίλων
 Ἀθῆναιον, δοὺς <δ’> αὐτῷ πεξούς μὲν εὐζώνους τε-
 τρακισχυλίους, ἵππεῖς δὲ τοὺς ἐπιτηδείους εἰς δρόμον ⁵
 ἔξαστοις συνέταξεν ἐπιθέσθαι τοῖς βαρβάροις ὅφνω
² καὶ τὴν λειτουργίαν πᾶσαν ἀποτεμέσθαι. χρήσιμον δ’ ἐστὶ⁶
 τῶν ἀγνοούντων ἔνεκα διελθεῖν τὰ νόμιμα τῶν Ἀράβων
 τούτων, οἵς χρόμενοι δοκοῦσι τὴν ἐλευθερίαν διαφυ-
 λάττειν. ἔχουσι τούτουν τὸν βίον ὑπαίθριον, πατρίδα ¹⁰
 καλούντες τὴν ἀοικητὸν τὴν μήτε ποταμοὺς ἔχουσαν
 μήτε κορητὰς δακτυλεῖς, ἐξ ᾧν δυνατὸν στρατόπεδον
³ πολέμιον ὑδρεύσασθαι. νόμος δ’ ἐστὶν αὐτοῖς μήτε
 σῖτον σπείρειν μήτε φυτεύειν μηδὲν φυτὸν καρποφόρον
 μήτε οἶνον χρᾶσθαι μήτε οἰκίαν κατασκευάζειν· διὸ ¹⁵
 ἀν παρὰ ταῦτα ποιῶν εὑρίσκονται, θάνατον αὐτῷ πρόσ-
⁴ τιμον εἶναι. χρῶνται δὲ τῷ νόμῳ τούτῳ διαλαμβάνον-
 τες τοὺς ταῦτα πτωμένους ἀναγκασθήσεσθαι φραδίως
 ὑπὸ τῶν δυνατῶν ἔνεκα τῆς τούτων χρείας ποιεῖν τὸ
 προστασόμενον. τρέφονται δ’ αὐτῶν οἱ μὲν καμήλους, ²⁰
 οἱ δὲ πρόβατα, τὴν ἔρημον ἐπινέμοντες. οὐκ δὲ τοῖς
 δ’ ὄντων Ἀραβικῶν ἔθνον τῶν τὴν ἔρημον ἐπινεμόν-
 των οὗτοι πολὺ τῶν ἄλλων προέχουσι ταῖς εὐπορίαις,
 τὸν ἀριθμὸν δύντες οὐ πολὺ πλείους τῶν μυρίων.
⁵ εἰώθασι γὰρ αὐτῶν οὐκ δὲ τοῖς κατάγειν ἐπὶ θάλασσαν ²⁵

1 Ἀραβῶν F semper. Ναβαταῖων] Νομάδων F, corr. 2. m.
 in marg. 3 αὐτοῦ R.X.; τῶν ὑπὸ αὐτοῦ φ. F. 4 Ἀθηναῖον F
 fere semper. <δ’> add. Dind. αὐτῷ om. R.X. 7 ἀποτέλλε-
 σθαι F. δ’ ἐστι] δὲ F. 10 de seqq. cf. II 48; Krumbholz
 Rh. M. XLIV p. 286 sqq. 20 προστατόμενον F. 22 Ἀραβικῶν
 F. 23 πολλοὶ F. 25 κατάγειν ἐπὶ θάλασσαν] κατὰ θά-
 λασσαν F, corr. 2. m.

λιβανωτόν τε καὶ σμύρναν καὶ τὰ πολυτελέστατα τῶν
ἀφωμάτων, διαδεχόμενοι παρὰ τῶν κομιζόντων ἐκ τῆς
Εὐδαίμονος καλουμένης Ἀραβίας. φιλελεύθεροι δέ⁶
εἰσι διαφερόντως καὶ ὅταν πολεμίων δύναμις ἀδρὰ
προσήγει, φεύγοντιν εἰς τὴν ἔρημον, ταύτῃ χρώμενοι
διχυφώματι· ἀνυδρος γὰρ οὖσα τοῖς μὲν ἄλλοις ἀνεπλ-
391 βατός ἐστι, τούτοις δὲ κατεσκευακόσιν ἀγγεῖα κατὰ
γῆς δρυκτὰ κεκονιαμένα μόνοις παρέχεται μήν ἀσφά-
λειαν. τῆς γὰρ γῆς οὖσης τῆς μὲν ἀργελλώδους, τῆς⁷
10 δὲ πέτραν ἔχοντης μαλακὴν δρύγματα μεγάλα ποιοῦσιν
ἐν αὐτῇ, ὃν τὰ μὲν στόμια μικρὰ παντελῶς κατα-
σκευάζουσι, κατὰ βάθους δ' ἀεὶ μᾶλλον εὐρυχωρῆ
ποιοῦντες τὸ τελευταῖον τηλικοῦτ' ἀποτελοῦσι τὸ μέ-
γεθος ὃστε γίνεσθαι πλευρὰν ἐκάστην πλέθρου. ταῦτα⁸
15 δὲ τὰ ἀγγεῖα πληροῦντες ὑδατος ὁμβρίου τὰ στόματ'
ἔμφραγτουσι καὶ ποιοῦντες λεπτούς τῇ λοιπῇ χώρᾳ
σημεῖα καταλείπουσιν ἑαυτοῖς μὲν γιγνωσκόμενα, τοῖς
δ' ἄλλοις ἀνεπινόητα. ποτίζουσι δὲ καὶ τὴν λείαν δι'⁹
ἡμερῶν τριῶν, ὅπως ἐν ταῖς ἀνυδρίαις καὶ φυγαῖς μὴ
20 προσδέσθωται συνεχῶν ὑδάτων. αὐτοὶ δὲ χρῶνται
τροφῇ ιρέασι καὶ γάλακτι καὶ τῶν ἐκ τῆς γῆς φυο-
μένων τοῖς ἐπιτηδείοις· φύεται γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ¹⁰
πέπερι καὶ ἀπὸ τῶν δένδρων μέλι πυλὺ τὸ καλούμενον
ἄγριον, ἢ χρῶνται ποτῷ μεθ' ὑδατος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα
25 γένη τῶν Ἀράβων, ὃν ἔντα καὶ γεωργεῖ μιγνύμενα
τοῖς φορολογούμενοις καὶ μετέχει τῶν αὐτῶν τοῖς
Σύροις πλὴν τοῦ πατασκηνοῦν ἐν οἰκίαις.

5 προσήγ F. 8 κεκονιαμένα om. F (add. 2. m.) qui à
μόνοις praebet. τῆς ἀσφαλείας F, corr. 2. m. 9 ἀργελλώδους F.
12 εὐρυχωρῆ F, quod 2. m. mut. in εὐρυχωρίαν (VV). 13 τηλι-
κοῦτον F. τὸ om. R. 17 γιγνωσκ.] γινωσκ. Dind. 23 καὶ
ἀπὸ τῶν δένδρων Wess.; libri ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ.

95 Τὰ μὲν οὖν νόμιμα τῶν Ἀράβων τοιαῦτ' εἶναι συμβέβηκεν. ὑπογύνου δ' αὐτοῖς οὕσης πανηγύρεως, εἰς ἣν εἰώθασιν οἱ περίοικοι καταπτᾶν οἱ μὲν ἀποδωσόμενοι τῶν φορτίων, οἱ δ' ἀγοράσαντές τι τῶν αὐτοῖς χρησίμων, εἰς ταύτην ἐπορεύθησαν, ἀπολιπόντες 5 ἐπὶ τυνος πέτρας τὰς πτήσεις καὶ τοὺς πρεσβυτάτους, 2 ἔτι δὲ τέκνα καὶ γυναικας. τὸ δὲ χωρίον ὑπῆρχεν δχνδὸν μὲν καθ' ὑπερβολὴν, ἀτελχιστὸν δὲ καὶ τῆς οἰκουμένης ἀπέχον δυεῖν ἡμερῶν δόδον. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀθήναιον παρατηρήσαντες τοῦτον τὸν καιρὸν ὅρμησαν 10 ἐπὶ τὴν πέτραν εὔξενον ἔχοντες τὴν δύναμιν· διανύσαντες δ' ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας ἐπαρχίας ἐν ἡμέραις τρισὶ καὶ νυξὶ ταῖς ἵσαις σταδίοις δισχιλίοις καὶ διακοσίοις ἔλαθον τὸν Ἀραβαῖς περὶ μέσας νύκτας κατα- 3 λαβόμενοι τὴν πέτραν. εὐθὺς δὲ τῶν ἐγκατειλημμένων 15 οὓς μὲν ἀνήρουν, οὓς δ' ἔξωγρουν, ἐνίοις δὲ τραυματίας ἀπέλιπον καὶ τοῦ μὲν λιθινωτοῦ καὶ τῆς σμύρνης συνεσκευάσαντο τὸ πλεῖον μέρος, ἀργυρόν δὲ περὶ πεντακόσια τάλαντα. ἐνδιατρίψαντες δ' οὐ πλειστονον φυλακῆς *(ἔωθινῆς)* εὐθὺς ἀνέστρεψαν 20 κατὰ σπουδῆν, διαλαμβάνοντες ὑπὸ τῶν βαρεβάρων διωχθῆσθαι. διατείναντες δὲ σταδίοις διακοσίοις κατεστρατοπέδευσαν, ὅντες κατάκοποι καὶ ὁρμόμως ἔχοντες τὰ περὶ τὰς φυλακάς, ὡς ἂν νομίζοντες μὴ 392 πρότερον δύνασθαι τοὺς πολεμίους ἐλθεῖν δυεῖν ἢ 25 4 τριῶν ἡμερῶν. οἱ δ' Ἀραβεῖς πυθόμενοι παρὰ τῶν

3 εἰώθεσαν Dind. (W.) 4 ἀγοράσαντες F. 6 ἐπὶ τυνος πέτρας] ‘fort. ἐπὶ τῆς Πέτρας’ Wess.; cf. II 48, 6; cf. Reuss Hier. v. K. p. 98 a. 1. 9 διοῖν F. 13 numeri corrupti esse videntur; cf. Droysen II 2 p. 56 a. 2; Niese I p. 301 a. 2. 18 ἀνεσκευάσαντο F. πλειστ R.X. 20 *(ἔωθινῆς)* add. Kallenb. I p. 20 (cf. XIX 93, 2). 26 ἡμερῶν] διάστημα add. F; cf. Kallenb. I p. 21.

έωρακότων τὸ στρατόπεδον παραχρῆμα ἡθροίσθησαν καὶ τὴν πανήγυριν ἀπολιπόντες ἦκουν ἐπὶ τὴν πέτραν· παρὰ δὲ τῶν τραυματιῶν μαθόντες τὰ γεγονότα κατὰ σπουδὴν ἐδίωκον τοὺς Ἕλληνας. τῶν δὲ περὶ τὸν 5 Ἀθήναιον στρατοπεδεύσαντων καταπεφρονηκότως καὶ διὰ τὸν κόπον ἐν ὑπνῳ καθεστώτων ἔλαθσν τινες τῶν αἰχμαλώτων διαδράντες, παρ' ᾧ οἱ Ναβαταῖοι μαθόντες τὰ κατὰ τοὺς πολεμίους ἐπέθεντο τῇ στρατοπεδείᾳ περὶ τοτὶην φυλακήν, δυντες οὐκ ἐλάσσω 10 ὀκτακισχλίων. καὶ τοὺς πλείους μὲν ἐν ταῖς κοίταις δύντας ἔτι κατέσφαξαν, τοὺς δὲ διεγειρομένους καὶ χωροῦντας εἰς ὅπλα κατηκόντικον· καὶ πέρας οἱ μὲν πεζοὶ πάντες ἀνηρέθησαν, τῶν δὲ ἵππεσιν διεσάθησαν εἰς πεντήκοντα καὶ τούτων οἱ πλείους τραυματίαι.

15 Οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἀθήναιον ἐν ἀρχῇ κατορθώ- 6 σαντες ἐξ ὑστέρου διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν τοῦτον τὸν τρόπον ἐσφάλησαν· ταῖς γὰρ εὐτυχίαις εἴσθεν ὡς ἐπίπαν ἀκολουθεῖν φρεσνυμία καὶ καταφρόνησις. διόπερ 7 ἔνιοι προσηκόντως ὑπολαμβάνουσιν εὐχερέστερον ὑπ- 20 ἀρχειν συμφορὰς ἐνεγκεῖν ἐπιδεξίως ἢ ταῖς εὐμεγέθεις εὐημερίας ἐμφρόνως· αἱ μὲν γὰρ διὰ τὸν περὶ τοῦ μέλλοντος φόβον ἐπαναγκάζουσιν ἐπιμελεῖσθαι, αἱ δὲ διὰ τὸ προγεγονὸς εὐτύχημα προτρέπονται καταφρονεῖν πάντων.

25 Οἱ δὲ Ναβαταῖοι τοὺς πολεμίους κολάσαντες ἀν- 96 δρωδῶς αὐτοὶ μὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν πέτραν τὰ σφέτερα κεκομισμένοι, πρὸς δ' Ἀντίγονον ἐπιστολὴν

5 στρατοπεδεύσαντων F. 7 Ναβαταῖοι] νομάδες F, corr.
2. m. 9 ἐλάσσους F. 18 φρεσνυμία τε καὶ π. F. 22 συν-
αναγκάζουσιν F. ἐπιμελεῖσθαι Dind. 23 παραγγονὸς F.
25 Ναβαταῖοι] νομάδες F, corr. 2. m. οἱ τοὺς π. π. F.

γράψαντες Συρίοις γράμμασι τῶν μὲν περὶ Ἀθήναιον
² κατηγόρουν, ὃπερ ἐαυτῶν δὲ ἀπελογοῦντο. ὁ δὲ Ἀντί-
 γονος ἀντέγραψεν αὐτοῖς, προσμαρτυρῶν ὡς δικαίως
 μὲν ἡμύναντο, τῶν δὲ περὶ Ἀθήναιον κατήγορει,
 φάσκων παρὰ τὰς δεδομένας ἐντολὰς ὅπ' αὐτοῦ πε-
⁵ ποιῆσθαι τὴν ἐπίθεσιν. τοῦτο δὲ ἔπραττε κρύπτων
 τὴν ἐαυτοῦ προαίρεσιν καὶ βουλόμενος ὑπαγαγέσθαι
 τὸν διαρράφους εἰς ὁρθυμίαν, δπως ἀνελπίστως ἐπι-
 θέμενος κρατήσῃ τῆς ἐπιβολῆς· οὐ γάρ ὁρδιον ἦν
 ἄνευ δόλου τινὸς ἀνδρῶν περιγενέσθαι νομάδα βίου ¹⁰
 ἔξηλωκτων καὶ καταφυγήν ἀπρόσιτον ἔχοντων τὴν
³ ἔρημον. οἱ δὲ Ἀραβες περιχαρεῖς μὲν ἥσαν ἐπὶ τῷ
 δοκεῖν ἀπολελύσθαι μεγάλων φρύσιν, οὐ μὴν παντελῶς
 ἐπίστευσν γε τοῖς Ἀντιγόνοις λόγοις, ἀλλὰ τὰς ἀλπιδας
 ἔχοντες ἀμφιδοξουμένας σκοποὺς μὲν κατέστησαν ἐπὶ ¹⁵
 τῶν λόφων, ἀφ' ἧν ὁρδιον συνοφᾶν πόρρωθεν τὰς
 εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβολάς, αὐτοὶ δὲ συνταξάμενοι τὰ
 περὶ ἐαυτοὺς προσηκόντως ἐκαραδόκουν τὸ ἀποβησό-
⁴ μενον. δὲ Ἀντίγονος φιλοποιησάμενος χρόνον τινὰ
 τὸν διαρράφους καὶ νομίσας αὐτοὺς ἔξηπατημένονς ²⁰
 παραδεδωκέναι τὸν καθ' αὐτῶν καιρόν, ἔξελεξεν ἔξ
 ἀπάσης τῆς δυνάμεως πεζοὺς μὲν ψιλοὺς καὶ πρὸς
 δρόμον εὖ πεφυκότας τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ πλεῖ-³⁹³
 οις τῶν τετρακισχιλίων καὶ τούτοις μὲν παρήγγειλε
 φέρειν ἄπυρα σίτα πλειόνων ἡμερῶν, Δημήτριον δὲ τὸν ²⁵
 υἱὸν καταστήσας ἡγεμόνα πρώτης φυλακῆς ἔξεπεμψε,
 προστάξας πολάσαι τὸν διαρράφους πρώτης τρομακῆς πο-
 τρόπον. οὗτος μὲν οὖν ἐφ' ἡμέρας τρεῖς ἀνοδίᾳ πο-
⁹⁷ ρευόμενος ἔσπευδε λαθεῖν τὸν διαρράφους, οἱ δὲ

⁵ ποιεῖσθαι F. 9 ἐπιβολῆς F, suprascer. v ab 2. m.
¹¹ τὴν om. RX.

σκοποὶ κατανοήσαντες πολεμίαν δύναμιν εἰσβεβληκυῖαν
 ἐσήμηναν τοῖς Ναβαταῖοις διὰ τῶν συγκειμένων πυρ-
 σῶν· διόπερ οἱ βάρβαροι νομίσαντες συντόμως ἤκειν
 τοὺς Ἐλληνας, εἰς μὲν τὴν πέτραν ἀπέθεντο τὰς ἀπο-
 σκευὰς καὶ φυλακὴν τὴν ἴκανην ἐπέστησαν, οὕσης μιᾶς
 ἀναβάσεως χειροποιήτου, αὐτὸι δὲ διελδμενοι τὴν λεῖαν
 ἄλλοι κατ’ ἄλλους τόπους ἀπήλαυνον εἰς τὴν ἔρημον.
 Αημήτριος δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν πέτραν καὶ τὴν 2
 λεῖαν καταλαβὼν ἀπῆλλαγμένην προσβολὰς συνεχεῖς
 10 ἐποιεῖτο τῷ χωρίῳ. ἀμυνομένων δὲ τῶν ἔνδον εὐρώ-
 στως καὶ περιγιγνομένων ὁφδίως διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν
 τόπων τότε μὲν μέχρι δεέλητος ἀγωνισάμενος ἀνεκαλέ-
 σατο τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας· τῇ δ' ὑστεραιά 3
 προσαγαγόντος αὐτοῦ τῇ πέτρᾳ τῶν βαρβάρων τις
 15 ἀνεβόησεν «Βασιλεὺς Αημήτριε, τί βουλόμενος η τίνος
 ἀναγκάζοντος πολεμεῖς ἡμᾶς, οἰκοῦντας ἐν ἐρημᾷ καὶ
 τόποις οὖθ' ὅδωρ ἔχοντες οὔτε σῖτον οὔτε οἶνον οὔτ'
 ἄλλο τι ἀπλῶς οὐδὲν τῶν παρ' ὑμῖν εἰς τὴν χρείαν
 ἀνηκόντων; ήμεῖς γὰρ οὐδενὶ τρόπῳ προσιέμενοι δου- 4
 20 λεύειν συμπεφεύγαμεν εἰς χώραν σπανίζουσαν πάντων
 τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις χρησίμων καὶ βίον εἰλόμεθα ξῆν
 ἔρημον καὶ θηριώδη παντελᾶς, οὐδὲν ὑμᾶς βλάπτοντες.
 ὀξειοῦμεν οὖν καὶ σὲ καὶ τὸν πατέρα μὴ ἀδικεῖν ἡμᾶς,
 ἀλλὰ λαβόντας δωρεὰς παρ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν τὸ στρα-
 25 τόπεδον καὶ φέllους νομίζειν Ναβαταῖον εἰς τὸν

1 εἰσβεβληκυῖαν] εἰσβεβηκυῖαν codd.; corr. Dind. 2 Να-
 βαταῖοις] νομέσι F, corr. 2. m. 3 ἥξειν Hertl. III p. 28;
 Madv. I p. 511. 11 περιγιγνομένων F; cf. Hultsch pr. Pas.
 p. 12. 15 η ὑπὸ τίνος ἀναγκάζομενος F. 18 τι om. RX.
 παρ' ἡμῖν F. 19 προσιέμενοι] βούλόμενοι F. 21 ἐν om. RX.
 24 ἀλλὰ βιοῦντας ἡμᾶς οὐτ' ἀπαγαγεῖν τὸ στρο, λαβόντας δωρεάς
 παρ' ἡμῶν X. 25 Ναβαταῖονς] νομάδας F, corr.
 2. m. in marg.

δ λοιπὸν χρόνον. οὕτε γὰρ βουλόμενος δύνασαι μένειν ἐνταῦθα πλείους ἡμέρας, ἀπορούμενος ὑδατος καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἀπάντων, οὐδὲν ἡμᾶς δύνασαι συναγαγάσαι βίου ἔην ἔτερον, ἀλλὰ τινας αἰχμαλώτους ἔξεις δούλους ἀθύμους καὶ ἔην οὐκ ἀν ὑπομείναντας 5
6 ἐν ἄλλοις νομίμοις.» φῆθεντων δὲ τοιούτων λόγων Αημήτριος μὲν ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὰν ἐκέλευσεν αὐτοὺς πρόσβεις ἀποστέλλειν περὶ τούτων· οἱ δὲ Ἀραβες ἔξεπεμψαν τοὺς πρεσβυτάτους, οἱ παραπλήσια τοῖς προειρημένοις διελθόντες ἔπεισαν δεξάμενον δῶρα 10
<τὰ> πολυτελέστατα τῶν παρ' αὐτοῖς διαλύσασθαι.

98 Ὁ μὲν οὖν Αημήτριος λαβὼν δμήθους καὶ τὰς δημολογηθείσας δωρεὰς ἀνέξενξεν ἀπὸ τῆς πέτρας· διατείνας δὲ σταδίους τριακοσίους κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης, ἢς τὴν φύσιν οὐκ 15 ἄξιον παραδοθαμεῖν ἀνεπισήμαντον. κεῖται γὰρ κατὰ μέσην τὴν σατραπείαν τῆς Ἰδουμαίας, τῷ μὲν μῆκει 394 παρεκτείνουσα σταδίους μάλιστά που πεντακοσίους, τῷ δὲ πλάτει περὶ ἔξηκοντα. τὸ δὲ ὑδωρ ἔχει διάπικρον καὶ καθ' ὑπερβολὴν δυσσάδες, ὥστε μήτ' ἤχθν 20 δύνασθαι τρέφειν μήτ' ἄλλο τῶν καθ' ὑδατος εἰωθότων ζῷων <εἶναι>. ἐμβαλλόντων δὲ εἰς αὐτὴν ποταμῶν μεγάλων τῇ γλυκύτητι διαφόρων τούτων μὲν περιγίνεται κατὰ τὴν δυσωδίαν, ἕξ αὐτῆς δὲ μέσης ἐκφυσᾶ κατ' ἐνιαυτὸν ἀσφάλτου στερεᾶς μέγεθος ποτὲ μὲν 25

1 χρόνον om. F. 4 ἔην βίου F. 5 δούλους ἔξεις F. 11 <τὰ>
add. Hertl. II 2 p. 16; cf. Plut. Dem. 7. 15 οὖν ἄνδριον F. in
codicis R marg. adser. 3. m. περὶ τῆς Ἀσφαλτίτιδος Λίμνης.
de seqq. cf. II 48; Jacoby Rh. Mus. XXX p. 569; Krumbholz
ibid. XLIV p. 286 seqq. 17 τῆς Ἰδουμαίας om. RX. cf. Strab.
XVI 2, 34. 18 ποσ] ὡς F; cf. II 48, 7. 22 <εἶναι> suppl.
ex II 48, 7 Steph. ἐμβαλλόντων F. 24 κατὰ τὴν δυσωδίαν]
κατὰ τὴν ἀλμηρ Reiske.

μεῖζον ἢ τριπλεθρον, ἔστι δ' ὅτ' οὐ πολὺ λειπόμενον πλέθρον· ἐφ' ᾧ δὴ συνήθως οἱ περιοικοῦντες βάρβαροι τὸ μὲν μεῖζον καλοῦσι τεύχον, τὸ δὲ ἔλασσον μόσχον. ἐπιπλεούσης δὲ τῆς ἀσφάλτου πελαγίας δ τόπος φαίνεται τοῖς ἔξ αποστήματος θεωροῦσιν οἰονεὶ τις νῆσος. τὴν δ' ἐκπτωσιν φανερὰν συμβαίνει γίνεσθαι πρὸ ἡμερᾶν εἴκοσι· ωκλῷ γὰρ τῆς λίμνης ἐπὶ πολλοὺς σταδίους δύσμη τῆς ἀσφάλτου προσπίπτει *(μετὰ)* πνεύματος μοχθηροῦ καὶ πᾶς δ περὶ τὸν τόπον ἄφγυρος καὶ 10 χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἀποβάλλει τὴν ἴδιαν τοῦ χρώματος. ἀλλ' αὐτῇ μὲν ἀποκαθίσταται πάλιν, ἐπειδὴν ἀναφυσηθῆναι συμβῇ πᾶσαν τὴν ἀσφαλτον· δ δὲ πλησίον τόπος ἔμπνυρος ἦν καὶ δυσάδης ποιεῖ τὰ σώματα τῶν περιοικούντων ἐπίνοσα καὶ παντελῶς διηγοχρόνια. 15 ἀγαθὴ δ' ἔστι φοινικόφυτος δρῦν αὐτῆς συμβαίνει διειλῆφθαι ποταμοῖς χρησίμοις ἢ πηγαῖς δυναμέναις ἀρδεύειν. γίνεται δὲ περὶ τὸν τόπον τούτους ἐν αὐλαῖν τινι καὶ τὸ καλούμενον βάλσαμον, ἔξ οὖν πρόσοδον ἀδρᾶν εἶναι συμβαίνει, οὐδαμοῦ μὲν τῆς ἄλλης 20 οἰκουμένης εὑρισκομένου τοῦ φυτοῦ, τῆς δ' ἔξ αὐτοῦ χρείας εἰς φάρμακα τοῖς ιατροῖς καθ' ὑπερβολὴν εὐθετούσης. τὴν δ' ἐκπίπτουσαν ἀσφαλτον οἱ περι- 99 οικοῦντες ἔξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὴν λίμνην διαρπάζοντι πολεμικῶς διακείμενοι πρὸς ἄλληλους, ἔνευ 25 πλοίων ἴδιαξόντως τὴν κομιδὴν ποιούμενοι. παρα-

2 ἐφ' ἀρ̄ libri; cf. II 48, 7. 4 τόπος codd. (cf. II 48, 8); τύπος Schaefer ad Bos. Ell. p. 292. 5 ἐπὶ διαστήματος F; cf. II 48, 8. 6 συμβαίνει γίνεσθαι φανερῶν F. 7 εἴκοσι δύο II 48, 8. 8 δύσμη *(ἀπὸ)* τῆς ἀσφ. Reiske. *(μετὰ)* suppl. ex II 48, 8 Wess. 9 μοχθηροῦ om. RX; non legitur II 48, 8. 11 αὐτὴ F. 15 αὐτὴν RX. 17 περὶ τοῦ βαλσάμου in marg. cod. R adscr. 3. m. 20 εὑρισκόμενον τὸ φυτὸν F.

σκευασάμενοι γὰρ δέσμας καλάμων εὐμεγέθεις ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν λίμνην· ἐπὶ δὲ τούτων ἐπικάθηνται οὐ πλείω τριῶν, *⟨ῶν⟩* δύο μὲν ἔχοντες προσδεδεμένας πλάτας καπηλατοῦσιν, εἰς δὲ φορᾶν τόξα τοὺς προσπλέοντας ἐκ τοῦ πέραν ἢ βιάζεσθαι τολμῶντας ἀμύνεται. ὅταν δὲ πλησίου γένουσιν τῆς ἀσφάλτου, πελένεις ἔχοντες ἐπιπηδῶσι καὶ καθάπερ μαλακῆς πέτρας ἀποκόπτοντες γεμίζουσι τὴν δέσμην, εἴτα ἀποπλέοντας εἰς τούπισιν. ἀν δέ τις αὐτῶν ἀποκέση τῆς δέσμης διαλυθεῖσης μὴ δυνάμενος νεῖν, οὐ καταδύεται καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ὕδασιν, ἀλλὰ ἐπιυγήζεται τοῖς ἐπισταμένοις δμοῖσι. φύσει γὰρ τοῦτο τὸ ὑγρὸν παραδέχεται βάρος δ συμβαίνει μετέχειν αὐξήσεως ἢ πυεύματος, ἔξι τῶν στερεῶν, ἢ τὴν πυκνότητα δοκεῖ παραπλησίαν ἔχειν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ μολύβδῳ καὶ τοῖς δμοῖσι. καὶ ταῦτα μὲν πολὺ βραδύτερον καταφέρεται τῶν ἐν 39^τ ταῖς ἄλλαις λίμναις φύπτοντα μένων. ταῦτην δ' ἔχοντες οἱ βάρβαροι πρόσοδον ἀπάγουσι τὴν ἀσφάλτου εἰς τὴν Άλγυπτον καὶ πωλοῦσιν εἰς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν. μὴ μιγνυμένης γὰρ ταύτης τοῖς λοιποῖς ἀράμασιν οὐ δυνατὸν γενέσθαι τὴν τῶν σωμάτων φυλακὴν πολυχρόνιον.

100 'Ο δ' Ἀντέγονος, ἐπανελθόντος τοῦ Αημητρίου καὶ τὰ κατὰ μέρος τῶν πεπραγμένων ὀπαργυρέλλαντος, ἐπὶ μὲν τῇ συνυθέσει τῇ πρὸς τὸν Ναβαταίοντος ἐπετίμησεν αὐτῷ, λέγων δι τοιλῆ φραστέροντος πεποίηκε τὸν βαρβάρους ἐάσας ἀτιμωρήτους· δόξειν γὰρ αὐτοὺς τε-

2 οὐ πλείω (*πλείους Rhod.*) τριῶν] τρεῖς F. 3 *⟨ῶν⟩*

add. Schaefer l. l. δεδεμένας F. 4 καπηλατοῦσιν R. φέρων F.

11 ἄλλ' F. 13 φ συμβαίνει Reiske. ἢ om. F. 15 μολύβδῳ F.

16 μὲν] μέντοι Dind. 21 τὴν τῶν om. F. 25 Ναβαταίοντος]

νομάδας F. 26 ποιλῆ om. F.

τευχέναι συγγνώμης οὐ δι' ἐπιείκειαν, ἀλλὰ δι' ἀδυνα-
μίαν τοῦ κρατῆσαι· ἐπὶ δὲ τῷ κατασκέψασθαι τὴν
λίμνην καὶ δοκεῖν εὑρηκέναι τινὰ τῇ βασιλείᾳ πρόσ-
οδον ἐπαινέσας ἐπὶ μὲν ταύτης ἐπιμελητὴν ἔταξεν
5 Ἱερώνυμον τὸν τὰς ἴστορίας συγγράφαντα, τούτῳ δὲ 2
συνετέτακτο πλοῖα παρασκευάσασθαι καὶ πᾶσαν τὴν
ἀσφαλτὸν ἀναλαβόντα συνάγειν εἰς τινα τόπον. οὐ
μὴν ἀπέβη γε καὶ τὸ τέλος κατὰ τὴν ἐλπίδα τοῖς περὶ
τὸν Ἀντίγονον· οἱ γὰρ Ἀραβεῖς συστραφέντες εἰς ἔξ-
10 ακισχιλίους, ἐπιπλεύσαντες ἐν ταῖς δέσμαις ἐπὶ τοὺς
ἐν τοῖς πλοίοις, σχεδὸν ἀπαντας κατετόξευσαν. ἔξ οὖ 3
δὴ συνέβη τὸν Ἀντίγονον ἀπογνῶναι τὰς προσόδους
ταύτας διὰ τὸ γερονός παράπτωμα καὶ διὰ τὸ τὸν
ιοῦν ἔχειν πρὸς ἑτέρους μείζοις. παρεγένετο γὰρ κατὰ
15 τούτους τοὺς καιροὺς βυθιλιαφόρος ἔχων ἐπιστολὴν
παρὰ Νικάνορος τοῦ στρατηγοῦ τῆς τε Μηδίας καὶ
τῶν ἄνω σατραπεῖῶν· ἐν ταύτῃ δ' ἦν γερονόμενον
περὶ τε τῆς ἀναβάσεως τῆς Σελεύκου καὶ τῶν γεγονό-
των περὶ αὐτὸν ἀτυχημάτων. διόπερ ἀγωνιῶν ὁ Ἀντί- 4
20 γονος περὶ τῶν ἄνω σατραπεῖῶν ἔξεπεμψε Δημήτριον
τὸν υἱὸν ἔχοντα πεζοὺς Μακεδόνας μὲν πεντακισχιλίους,
μισθοφόρους δὲ μυρίους, ἵππεῖς δὲ τετρακισχιλίους·
συνετέτακτο δ' αὐτῷ μέχρι Βαρθύληνος ἀναβῆναι καὶ
τὴν σατραπείαν ἀνακτησάμενον καταβάλνειν συντόμως
25 ἐπὶ θάλασσαν. δὲ μὲν οὖν Δημήτριος δρμήσας ἐκ 5

1 ἀλλ' ἀδυναμίαν F. 2 τῷ] τὸ F. corr. 2. m. 5 Ἱερώ-
νυμον] Ἀντίγονον RX; cf. Reuss H. v. K. p. 4. 5. 7 ἀναλαβόν-
τας R. 8 καὶ τὸ τέλος <εἴλε> Rhod. περὶ Ἀντίγονον F.
10. 11 ἐπέπλευσαν οἱ ἐν τ. δ. ἐπὶ τοὺς ἐπὶ (ἐν 2. m.) τ. πλ. καὶ
οὐχ ἄ. κ. F. 13 ταύτας om. RX. 15 βιβλιαφ. F. 17 ἄνω]
ἄλλων libri; corr. Dind. 19f. περὶ αὐτὸν. ἀτυχημάτων (cf.
XIX 92) εὐτυχημάτων F. 20 καὶ περὶ libri; in cod. R καὶ
del. 1. m. 21 μὲν om. F.

Δαμασκοῦ τῆς Συρίας τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς
ἐπετέλει μετὰ σπουδῆς· δὲ δὲ καθεσταμένοις ὑπὸ Σελεύ-
κου τῆς Βαβυλωνίας στρατηγὸς Πατροκλῆς πυθόμενος
περὶ Μεσοποταμίαν εἶναι τοὺς πολεμίους, ὑπομεῖναι
μὲν τὴν ἔφοδον αὐτῶν οὐκ ἐτόλμησεν, διλγούς ἔχων
περὶ αὐτὸν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις προσέταξεν ἐκλιπεῖν
τὴν πόλιν καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν διαβάντας τὸν Εὐφρά-
την φυγεῖν εἰς τὴν Ἑρημόν, τοὺς δὲ περάσαντας τὸν
Τίγρην ἀπελθεῖν εἰς τὴν Σουσιανὴν πρὸς Εὐτελῆ καὶ
τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν, αὐτὸς δὲ μεθ' ἓν εἶχε στρα-¹⁰
τιατῶν προβολαῖς χρώμενος *(ὅρεύμασι)* ποταμὸν καὶ
διώρυξιν ἀνεστρέψετο περὶ τὴν σατραπείαν, ἥμα μὲν
ἔφεδρεύων τοῖς πολεμίοις, ἅμα δὲ πέμπτων πρὸς Σέλευ-
κον εἰς Μηδίαν περὶ τῶν ἀεὶ συντελούμένων καὶ
ταρακαλῶν βοηθεῖν τὴν ταχίστην. δὲ δὲ Δημήτριος¹⁵
ἐπειδὴ παραγενόμενος εἰς Βαβυλῶνα τὴν πόλιν ἐκλε-
λειμμένην εὑρεν, πολιορκεῖν ἐπεχειρεῖ τὰς ἀκροπόλεις.
ῶν τὴν ἐτέραν ἐλῶν ἐδιωκε τοῖς ἴδιοις στρατιώταις εἰς
διαρπαγήν· τὴν δὲ ἐτέραν πολιορκήσας ἡμέρας τινάς,
ἐπειδὴ χρόνου προσεδεῖτο, Ἀρχέλαιον μὲν ἔνα τῶν²⁰
φίλων ἀπέλιπε στρατηγὸν ἐπὶ τῆς πολιορκίας, δοὺς
αὐτῷ πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους, ἵππεis δὲ χιλίους,
αὐτὸς δέ, τοῦ χρόνου συντριχούντος ἐν φιλοτεγμέ-

6 αὐτὸν F. 7 διαβάντας] ἐκλιπόντας libri; corr. Rhod.
9 πρὸς Εὐτελῆ om. F; del. iussuerunt Steph., Rhod., Dind. alii;
at Euteles Susiana modo a Seleuco captae (XIX 92, 5) praefectus esse videtur. καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θ.] καὶ τὴν Περσίδαν θ.
Rhod. 11 *(ὅρεύμασι)* add. ex XVII 55, 1; *(ὅρεύθοις)* addi
iussit Hertl. II 2 p. 17 aut scribi ποταμοῖς; ποταμῷ (sc. Euphrate)
Madv. I p. 511. 13 προσπέμπτων εἰς Σ. πρὸς M. F. 16 ἐκ-
λειμμένην F. 20 Ἀρχ.] cf. XVIII 37, 4; Niese I p. 302 a. 5.
ἔνα τινα F. 22 ἐπτακισχιλίους ἄνδρας Plut. Dem. 7. 23 συν-
τεταγμένον ἦν αὐτῷ F.

νον ἦν τὴν ἄφοδον αὐτῷ ποιήσασθαι, μετὰ τῆς λοιπῆς
δυνάμεως τὴν ἐπὶ θάλασσαν κατέβασιν ἐποιεῖτο.

Ἄμα δὲ τούτοις προτιμένοις κατὰ μὲν τὴν Ἰτα- 101
λίαν Ῥωμαίων διαπολεμούντων τὸν πρὸς Σαμνίτας
πόλεμον συνεχεῖς ἐγίνοντο προνομαὶ τῆς χώρας καὶ
πολιορκίαι πόλεων καὶ δυνάμεων ἐν ὑπαίθρῳ στρα-
τοπεδεῖαι· τὰ γὰρ μαχιμώτατα τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν
ἐθνῶν περὶ ἡγεμονίας φιλοτιμούμενα παντούς συν-
ισταντο κινδύνους. οἱ μὲν οὖν τῶν Ῥωμαίων ὕπατοι 2
μέρος τῆς δυνάμεως ἀναλαβόντες ἀντεστρατοπέδευσαν
ταῖς τῶν πολεμίων παρεμβολαῖς καὶ πρὸς μὲν μάχην
καιρὸν ἐπετήρουν οἰκεῖον, ταῖς δὲ συμμαχίσι πόλεσι
παρείχοντο τὴν ἀσφάλειαν. τὸ δὲ λοιπὸν στρατόπεδον 3
ἀναλαβὼν Κόιντος Φάβιος, ὃς ἦν αὐτοκράτωρ ἥρημέ-
15 νος, τὴν τε Φρεγελλανῶν πόλιν εἶλε καὶ τῶν ἀλλο-
τρίων διακειμένων πρὸς τὴν Ῥώμην τοὺς ἐπιφανεστά-
τους ἔξωγοησεν. τούτους δὲ τὸν ἀριθμὸν ὅντας πλείους
τῶν διακοσίων ἀπήγαγεν εἰς Ῥώμην καὶ προσαγαγὼν

1 ἄφοδον libri; corr. Wess. 2 ἐποίει F. 4 Σαννίτας F
semper. 3 προνομαὶ] προσβολαὶ libri; corr. Reiske. 6 στρα-
τοπεδία RX. 10 ἀντεστρατοπέδευσαν] κατεστρατοπέδευσαν RX
(πρὸς ταῖς . . Wess.) κατεστρατοπέδενον F; corr. Dind. (cf.
XIX 107, 5). 11 τῶν πολεμίων] τῶν Ῥωμαίων libri; τ. πολ. vel
Σαμνιτῶν Rhod. 14 Κόιντος Φάβιος] dissentit Livius IX 24;
28; de quo dissensu multi sunt vv. dd.: verum vidit Mommsen
R.F. II p. 242 sqq.; cf. Nissen Rh. M. XXV p. 25 sqq.; Klimke
D. u. d. röm. Ann. p. 24; Pflug D. u. Liv. als Quellen d. 2. Samn.
Kr. p. 8; Kaerst Jahrb. f. Phil. s. XIII p. 734 a. 2; Binneboessel
Unters. über Quellen u. Gesch. d. 2. Samn. Kr. p. 64; Burger BAW
Amsterd. n. s. II p. 38. 65. 78; Pirro la 2. guerra S. III p. 24.
15 Φρεγελλανῶν quamvis dubitanter scripsi cum Scaligero et
Cluverio et omnibus fere vv. dd.; Φρετομανῶν RX Φρετεμανῶν F,
suprascr. ab 2. m. o; τῇ τε Φρεγελλανῶν ἀνεκτήσατο καὶ τὴν
Σωρ>ανῶν πόλιν εἶλε Burger Mnem. XVI p. 84 sq. et BAW
Amsterd. n. s. II p. 38. 65. 78 (cf. Binneboessel l. l. p. 56); at cf.
Kaerst l. l. p. 734 a. 2; Pirro l. l. III p. 24.

εἰς τὴν ἀγορὰν φαβδίσας ἐπελέκησε κατὰ τὸ πάτριον ἔθος. μετ' δὲ λιγούν δὲ ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν Καλατίαν καὶ τὴν Νωλάνων ἀκρόπολιν ἔξεπολισθησεν καὶ λαφύρων μὲν πλῆθος ἀπέδοτο, τοῖς δὲ στρατιώταις πολλὴν τῆς χώρας κατεκληρούχησεν. ὁ δὲ δῆμος, κατὰ νοῦν τῶν πραγμάτων αὐτῷ προχωρούντων, ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν νῆσον τὴν Ποντίαν καλούμενην.

102 Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ τῆς εἰρήνης ἄρτι γεγενημένης Ἀγαθοκλεῖ πρὸς τοὺς Σικελιώτας πλὴν Μεσσηνίων οἱ ¹⁰ μὲν φυγάδες τῶν Συρακουσῶν ἡθροίσθησαν εἰς τὴν Μεσσήνην, ταύτην δρᾶντες λοιπὴν οὖσαν τῶν ἀλλοτρίων ἔχουσαν πρὸς τὸν δυνάστην, δὲ δὲ Ἀγαθοκλῆς σπεύδων αὐτῶν καταλῦσαι τὸ σύντημα Πασίφιλον στρατηγὸν ἔξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Μεσσήνην, ¹⁵ ἐντειλάμενος ἐν ἀπορρήτοις ἢ χρὴ πράττειν. οὗτος δὲ ἀπροσδοκήτως ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων καὶ τῆς ἄλλης λείας ἐγκρατής γενόμενος ἤξειν τοὺς Μεσσηνίους *βούλεσθαι τὴν φιλίαν καὶ μὴ συναναγκάζεσθαι τοῖς πολεμιώτατοις αὐτοῦ δια-²⁰ λύεσθαι. οἱ δὲ Μεσσήνιοι λαβόντες ἐλπίδας τοῦ χωρίου ³⁹⁷

¹ ἐπιλέκησε F; melius ἐπελέκησε P. Faber (XXXVI 2, 4).
² Καλατίαν] scripsi cum Cluverio et omnibus fere vv. dd. (cf. Liv. IX 28; Diod. XX 80, 1); καὶ λείαν RX κελίαν F (cf. Ptol. III 1, 64); cf. Mommsen CJL. X p. 359. Νωλάνων] Νωλανοί XXXVII 2, 4. ⁷ Ποντίαν] Ποτίδαιον R (corr. 1. m.) X; cf. Liv. IX 28; εἰς τὰς νήσους τὰς Ποντίας exspectat Klimke l. l. p. 24.
¹⁰ cf. XIX 71, 6. ¹³ δυνάστην] δεσπότην F. ¹⁵ ἀπέστειλε F.
¹⁶ τί χρὴ πρ. F. οὕτως F, corr. 2. m. ^{19. 20} *βούλεσθαι (προβούλεσθαι Rhod.) τὴν φιλίαν — τοῖς πολεμιώτατοις αὐτοῦ (αὐτῶν Reiske) διαλύεσθαι] verba haud dubie depravata; quid D. scripsit pro certo statui nequit; non male Madv. I p. 512 διαλύεσθαι τὴν φιλίαν καὶ μὴ συνεξεράξεσθαι (malim συναγωνίζεσθαι) τοῖς πολεμιώτατοις αὐτοῦ.

κινδύνων ἀπολυθῆσεσθαι τοῦ πολέμου τούς τε φυγάδας τοὺς ἐκ Συρακουσσῶν ἐξέβαλον καὶ τὸν Ἀγαθοκλέα παραγενόμενον μετὰ δυνάμεως προσεδέξαντο. ὁ δὲ τὸ 5 μὲν πρῶτον φιλανθρώπως αὐτοῖς προσεφέρετο καὶ 5 τοὺς φυγάδας ἔπεισεν καταδέξασθαι τοὺς <σν>στρατευομένους μὲν αὐτῷ, πεφυγαδευμένους δὲ νόμῳ ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἐναντιούμενους 6 ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῇδι δυναστείᾳ μεταπεμψάμενος ἐκ τε Ταυρομενίου καὶ τῆς Μεσσήνης ἀπαντας 10 ἀπέσφαξεν, οὐκ ἐλάττους δύτας ἔξακοσίων· διανοού- 7 μενος γὰρ πόλεμον ἐκφέρειν τοῖς Καρχηδονίοις πᾶν τὸ διακείμενον ἀλλοτρίως κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν ποδῶν ἐποιεῖτο. οἱ δὲ Μεσσήνιοι τῶν ξένων τοὺς εὐνουστάτους αὐτοῖς καὶ δυναμένους ἀμύνασθαι τὸν τύραννον 15 ἐκβεβληκότες ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἀλλοτρίους ἔχοντας πρὸς τὸν δυνάστην δρῶντες ἀνηρημένους, ἔτι δὲ τοὺς ἐπὶ κακούργῃ καταδεδικασμένους ἡναγκασμένοις καταδέξασθαι μετεμέλοντο μὲν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἡναγκάζοντο δὲ καρτερεῖν, καταπεκληρ- 20 μένοι τὴν ὄπεροχὴν τῶν προτούντων. ὁ δ' Ἀγαθο- 8 κλῆς τὸ μὲν πρῶτον ἀνέξενεν ἐπ' Ἀκράγαντος, διανοούμενος καὶ ταύτην τὴν πόλιν συσκευάσασθαι· τῶν δὲ Καρχηδονίων καταπλευσάντων ναυσὶν ἔξηκοντα ταύτης μὲν τῆς προθέσεως ἀπέστη, τὴν δὲ χώραν 25 τὴν ὑπὸ Καρχηδονίους ἐπιών ἐλεηλάτει καὶ τῶν φρονοφίων ἢ μὲν ἥρει κατὰ κράτος, ἢ δὲ δι' δμολογίας προσῆγετο.

5 <σν>στρατευομένους] στρατευομένους libri; corr. Dind.
8 τῇ δ.] δυναστείᾳ τῇ ἔαντοῦ F. 10 κατέσφαξεν F. 20 τοῦ προτούντος F. 22 ταύτην om. X. συσκευάζεσθαι X. 25 ἐπὶ Καρχηδονίοις F. corr. 2. m. 26 ἥρηκε F. 27 προσηγάγετο F.

103 Ἀμα δὲ τούτοις πρασσομένοις Δεινοκράτης ὁ τῶν Συρακοσίων φυγάδων ἡγούμενος πρὸς μὲν τὸν Καρχηδονίους διεπέμπετο, βοηθεῖν ἀξιῶν πόλιν ἢ τὸν Ἀγαθοκλέα πᾶσαν ὑφ' ἐαυτὸν ποιήσασθαι Σικελίαν, αὐτὸς δὲ προσδεξάμενος τὸν ἐκ Μεσσηνῆς ἐκβεβλημένον³ φυγάδας, ἔχων ἀδρὰν δύναμιν, ἀπέστειλεν τινα τῶν περὶ αὐτὸν Νυμφόδωρον, δοὺς μέρος τῶν στρατιωτῶν, ² ἐπὶ τὴν Κεντοριτίνων πόλιν· ταῦτην γὰρ φρουρούμένην ὑπ' Ἀγαθοκλέους τῶν πολιτικῶν τινες ἐπηργείλαντο παραδώσειν, ἐφ' ὅτῳ τὴν αὐτονομίαν δοθῆναι ¹⁰ τῷ δῆμῳ. παρεισπεσόντος δ' εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ νυκτὸς οἱ προεστῶτες τῆς φρουρᾶς αἰσθάμενοι τὸ γεγονός αὐτόν τε τὸν Νυμφόδωρον ἀνεῖλον καὶ τὸν ⁴ βιαζομένους ἐντὸς τοῦ τείχους. ταῦτης δὲ τῆς ἀφορμῆς λαβόμενος Ἀγαθοκλῆς ἐνεπάλεσέ τε τοῖς Κεντοριτίνοις ¹⁵ καὶ τὸν δόξαντας αἰτίους γεγονέναι τοῦ νεωτερισμοῦ πάντας ἀπέσφαξε. περὶ ταῦτα δ' ὄντος τοῦ δυνάστου Καρχηδόνιοι καταπλεύσαντες εἰς τὸν μέραν λιμένα τῶν Συρακοσίων πεντήκοντα σκάφεσιν ὅλο μὲν οὐδὲν ἥδυνήθησαν πρᾶξαι, δυσὶ δὲ περιπεσόντες φορτηγοῖς ²⁰ πλοίοις *τὴν μὲν ἕξ Ἀθηνῶν κατέδυσαν, τῶν δ' ἐπὶ-³⁹⁸ ⁵ πλεόντων τὰς χεῖρας ἀπέκοψαν. δοξάντων δ' αὐτῶν ὠμᾶς πεχογῆσθαι μηδ' διοιση ἀδικοῦσι ταχὺ τὸ δαιμόνιον αὐτοῖς ἐπεσήμανεν· εὐθὺς γὰρ τοῦ στόλου τινὲς

³ βοήθειαν F, corr. 2. m. ⁴ post Σικελίαν add. F μὴ περιιδεῖν. ⁷ αὐτὸν R. ⁸ Κεροριτίνων F, corr. 2. m. ¹⁰ ἐφ' ὃ F. ¹¹ βιαζομένους ἐντὸς τῶν τείχων F. ¹⁹ οὐδὲν] οὐδὲ F. ²¹ *τὴν μὲν] verba (quamvis defendat Wess.) non integra: τὸ μὲν Reiske; aut lacuna statuenda ita ut legamus τὴν μὲν <ἀγορὰν κομίζονσιν> (cf. XX 5, 4) aut scribendum εἰσθεμένους (XIV 62, 2) vel simile aliquid; δὲ ήκεινον Madv. I p. 512. τῶν δ' ἐπὶ <θατέρω> (aut ἐπὶ <τῷ ἐκ Συρακονοστῶν>) πλεόντων Reiske. ²⁴ ἐπεσήμην F. εὐθὺς F.

νῆες ἀποσχισθεῖσαι περὶ τὴν Βρεττίαν εάλωσαν ὑπὸ τῶν Ἀγαθοκλέους στρατηγῶν καὶ τὸ παραπλήσιον οἱ ξωγρηθέντες τῶν Φοινίκων ἐπαθον οἵς ἐπραξαν εἰς τοὺς ἀλόντας.

⁵ Οἱ δὲ περὶ τὸν Δεινοκράτην φυγάδες, ἔχοντες 104 πεζὸν μὲν ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους, ἵππεῖς δὲ οὐκ ἐλάττους δισχιλίων, τὴν καλουμένην Γαλερίαν κατελάβοντο, τῶν πολιτῶν ἐκουσίως ἐπικαλεσαμένων, καὶ τοὺς μὲν Ἀγαθοκλέους ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστρατοπέδευσαν. Ἀγαθοκλέους δὲ ταχέως ἀπο- 2 στελλαντος ἐπ' αὐτοὺς Πασφίλον καὶ Δημόφιλον μετὰ στρατιωτῶν πεντακισχιλίων ἐγένετο μάχη πρὸς τοὺς φυγάδας, ὃν ἡγεῖτο Δεινοκράτης καὶ Φιλωνίδης, τὰ κέρατα διειληφότες. ἐφ' ἴκανον μὲν οὖν χρόνον λεόρ- 15 ροπος ἦν δικίνδυνος, φιλοτίμως ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων ἀγωνιζομένων· τοῦ δ' ἐτέρου τῶν στρατηγῶν Φιλωνίδου πεσόντος καὶ τοῦ κατὰ τούτον μέρους τραπέντος ἡμαγκάσθη καὶ Δεινοκράτης ἀποχωρῆσαι. οἱ δὲ περὶ τὸν Πασφίλον τούτων τε πολλοὺς κατὰ τὴν 20 φυγὴν ἀνείλον καὶ τὴν Γαλερίαν ἀνακτησάμενοι τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως ἐκόλασαν. Ἀγαθοκλῆς δὲ πυν- 3 θανόμενος τοὺς Καρχηδονίους τὸν "Ἐκνομον καλούμενον λόφον ἐν τῇ Γελάσιᾳ κατειληφέναι, διέγνω πάσῃ τῇ δυνάμει διαγωνίσασθαι. δρμήσας δ' ἐπ' αὐτοὺς καὶ 25 πλησίον γενόμενος προεκαλεῖτο εἰς μάχην, ἐπηρομένος

1 ναῦς X. Βρεττανίαν RX; fort. scriendum Βρεττιανὴν cum Pol. I 56, 3 (Wess.). 2 οἱ ξωγρηθέντες τε F. 3 οἴς] οἴς libri; corr. Hertl. II 2 p. 17. 5 τὸν om. F. 6 τοὺς om. F. 7 Γαλερίαν] Γαλαρίαν RX (at v. infra) Γαλαβρίαν F; Γαλερία omnes libri XVI 67, 3, ubi vide. 8 πολιτικῶν F. 14 κέντρος καὶ κέρατα X. 20 Γαλανῷαν F. 23 cf. Schubring Rh. M. XXVIII p. 119. 24 ἐπ' αὐτοῖς F.

4 τῇ προγεγενημένῃ νίκῃ. οὐ τοιμάντων δὲ τῶν βαρ-
βάρων παρατάξασθαι νομίσας ἀκονιτὶ ορατεῖν τῶν
ὑπαίθρων ἐπικυῆλθεν εἰς τὰς Συρακούσσας καὶ τῶν
ναῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους τοῖς σκύλοις ἐπόσμησεν.
ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν 5
ῶν ἡμεῖς ἐδυνήθημεν ἐφικέσθαι.

105 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σιμωνίδου Ῥωμαῖοι μὲν
ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Οὐαλλέριον καὶ Πόπλιον
Δέκιον. ἐπὶ δὲ τούτων οἱ περὶ Κάσανδρον καὶ Πτο-
λεμαῖον καὶ Αυστραλίου διαλύσεις ἐποιήσαντο πρὸς 10
Ἀντίγονον καὶ συνθήκας ἔγραψαν. ἐν δὲ ταῦταις ἦν
Κάσανδρον μὲν εἶναι στρατηγὸν τῆς Εὐρώπης, μέχρι
ἄν Αλεξανδρος δὲ ἐκ Ῥωξάνης εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ, καὶ
Αυστραλίου μὲν τῆς Θράκης κυριεύειν, Πτολεμαῖον δὲ
τῆς Αιγύπτου καὶ τῶν συνοριζουσῶν ταύτη πόλεων 15
κατά τε τὴν Λιβύην καὶ τὴν Ἀραβίαν, Ἀντίγονον δὲ
ἀφηγεῖσθαι τῆς Ασίας πάσης, τοὺς δὲ Ἑλληνας αὐτο-
νόμους εἶναι. οὐ μὴν ἐνέμεινάν γε ταῖς δυολογίαις
ταῦταις, ἀλλ' ἐκαστος αὐτῶν προφάσεις εὐλόγους
2 πορίζουμενος πλεονεκτεῖν ἐπειρᾶτο. Κάσανδρος δὲ δρῶν 20
Αλεξανδρον τὸν ἐκ Ῥωξάνης αὐξόμενον καὶ κατὰ τὴν
Μακεδονίαν λόγους ὑπό τινων διαδιδομένους δῆτι
καθηκει προάγειν ἐκ τῆς φυλακῆς τὸν παιδα καὶ τὴν
πατρῷαν βασιλείαν παραδοῦναι, φοβηθεὶς ὑπὲρ ἐαυτοῦ³⁹⁹
προσέταξε Γλαυκί τῷ προεστηκότι τῆς τοῦ παιδὸς 25
φυλακῆς τὴν μὲν Ῥωξάνην καὶ τὸν βασιλέα κατασφά-
ξαι καὶ κρύψαι τὰ σώματα, τὸ δὲ γερονὸς μηδενὶ τῶν

3 τὰς ομ. F. 4 νεᾶν F. κατεκόσμησε τοῖς σκύλοις F.

6 ἡδυνήθημεν F. 8 Οὐαλλέριον F. cf. Liv. IX 28; f. c.

12 μέχρις F. 13 Ῥωξάνης F semper. 16 Αραβίαν F.

22 διδομένους RX. 24 παραδιδόναι F. 26 cf. Just. XV 2, 5;

aliter Paus. IX 7, 2.

ἄλλων ἀπαγγεῖλαι. ποιήσαντος δ' αὐτοῦ τὸ προσ- 3
ταχθὲν οἱ περὶ Κάσανδρον καὶ Λυσίμαχον καὶ Πτολε-
μαῖον, ἔτι δ' Ἀντίγονον ἀπηλλάγησαν τῶν ἀπὸ τοῦ
βασιλέως προσδοκωμένων φόβων· οὐκέτι γὰρ δύτος 4
οὐδενὸς τοῦ διαδεξομένου τὴν ἀρχὴν τὸ λοιπὸν ἔκαστος
τῶν ιρατούντων ἐθνῶν ἡ πόλεων βασιλικᾶς εἶχεν ἐλ-
πίδας καὶ τὴν ὑφ' ἐαυτὸν τεταγμένην χώραν εἶχεν
ἀσανεῖ τινα βασιλεῖαν δορίκτητον. τὰ μὲν οὖν κατὰ
τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην καὶ τὰ περὶ τὴν Ἑλλάδα
καὶ Μακεδονίαν ἐν τούτοις ἦν.

κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι δυνάμεσιν ἀδραῖς 5
πεξῶν τε καὶ ἱππέων ἐστράτευσαν ἐπὶ Πολλήτιον, Μαρ-
γουκίνων οὖσαν πόλιν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ τῶν πολι-
τῶν εἰς ἀποικίαν καὶ κατέψισαν τὴν προσαγορευομένην
15 Ἰντέραμναν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν ἀεὶ μᾶλλον αὐξομένου Ἀγα- 106
θοκλέους καὶ δυνάμεις ἀδροτέρας ἀθροίζοντος Καρχη-
δόνιοι πυνθανόμενοι τὸν δυνάστην συσκευαζόμενον τὰς
ἐν τῇ νῆσῳ πόλεις, ταῖς δὲ δυνάμεσιν ὑπερέχοντα τῶν
20 σφετέρων στρατιωτῶν ἔδοξαν ἐνεργέστερον ἀψασθαι
τοῦ πολέμου. εὐθὺς οὖν τριήρεις μὲν κατήρτησαν 2
τριάκοντα πρὸς ταῖς ἑνατόν, στρατηγὸν δὲ προχειρισά-
μενοι τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπιφανεστάτων Ἀμέλιαν ἔδωκαν
αὐτῷ τῶν μὲν πολιτικῶν στρατιωτῶν δισχιλίους, ἐν
25 οἷς ἥσαν πολλοὶ καὶ τῶν ἐπιφανῶν, τῶν δ' ἀπὸ τῆς

2 καὶ Πτ. καὶ Λυσίμαχον F. 3 ὑπὸ F. 7 ὑφ' ἐαυτῶν F.
εἶχον R. 12 τε om. F. Πολλήτιον .. Μαργουκίνων F. II. Μαρ-
γουκίνων οὖσαν π.] Πομπηῖαν Νονκερίνων οὖσαν π. Burger
Mnem. XVI p. 85sq.; idem BAW Amsterd. n. s. II p. 66. 78 a. 3
Τεάτιον Μαρουκ. οὖσαν π.; at cf. Binneb. l. l. p. 69 a. 1; Pirro
l. l. p. 29 a. 1. 15 Ἰντέραμνον F. 20 στρατιωτῶν] στρατη-
γῶν F, corr. 2. m. in marg. 21 μὲν οὖν F. 22 δὲ om. F.
25 τῆς om. F.

Λιβύης μυρίους, ἐκ δὲ τῆς Τυρρηνίας μισθοφόρους
χιλίους καὶ ζευγίππας διακοσίους, ἔτι δὲ Βαλιάρας
σφευδονήτας χιλίους, διοίως δὲ χρημάτων πλῆθος καὶ
βελῶν καὶ σίτου καὶ τῶν ἀλλων τῶν εἰς πόλεμον χρη-
3 σίμων τὴν καθήκονσαν παρασκευήν. ἀναχθέντος δ'⁵
ἐκ τῆς Καρχηδόνος τοῦ στόλου παντὸς καὶ γενομένου
πελαγίου χειμῶν ἔξαλφνης ἐπιπεσὸν ἔξηκοντα μὲν
τριήρεις ἡφάντισε, διακόσια δὲ τῶν σιτηγῶν πλοίων
διέφθειρεν δὲ λοιπὸς στόλος μεγάλοις περιπεσὸν
4 χειμῶσι μόλις διεσάθη πρὸς τὴν Σικελίαν. ἀπώλοντο ¹⁰
δὲ καὶ τῶν ἐπιφανῶν Καρχηδονίων οὐκ δῆλοι, δι’
οὓς συνέβη τὴν πόλιν δημόσιον ἄρασθαι πένθος.
εἰώθασι γάρ, ἐπειδὴν μείζων τις ἀτυχία γένηται περὶ¹⁵
τὴν πόλιν, μέλασι σακκίοις κατακαλύπτειν τὰ τείχη.
5 Ἀμέλιας δ’ δ στρατηγὸς ἀναλαβὼν τοὺς διασωθέντας
ἐκ τοῦ χειμῶνος μισθοφόρους συνῆγε καὶ τῶν κατὰ
Σικελίαν συμμάχων ἐστρατολόγησε τοὺς εὑθέτους. παρ-
έλαβε δὲ καὶ τὰς προϋπαρχούσας δυνάμεις καὶ πάντων
τῶν εἰς πόλεμον εὐθέτων ἐπιμέλειαν ποιησάμενος ἐν
ὑπαλθρῷ συνεῖχε τὰ στρατόπεδα, πεξοὺς μὲν ἔχων ²⁰
περὶ τοὺς τετρακισμυρίους, ἵππεῖς δὲ σχεδὸν πεντα-
κισχιλίους. ταχὺ δὲ τὴν γεγενημένην ἀτυχίαν διορ-⁴⁰⁰
θωσάμενος καὶ δέξας ἀγαθὸς εἶναι τῶν μὲν συμμάχων
τὰς ψυχὰς προκαταπεληγμένας ἀνεκτήσατο, τοῖς δὲ
πολεμίοις οὐ τὴν τυχούσαν ἀγωνίαν ἐπέστησεν. ²⁵

1 μυρίων F. 2 ζευγίππας] codd. omnes; quinam fuerint non constat (Wess.); ζενγίτας Reiske; ζενγρίτας Brunet de Presle (Meltzer Karth. I p. 524). 4 εἰς τὸν πόλεμον F. 10 μόγις F. 13 εἰώθεσαν F. 14 ὁσκοῖς F. 18 καὶ δυνάμεις F. 19 εἰς τὸν πόλεμον F. 19—22 ἐν—διορθωσάμενος om. F. 23 ἀγαθὸς *<στρατηγὸς>* εἶναι vel *<ἀνὴρ>* Reiske. 24 καταπεληγμένας F. *<τοὺς>* τὰς ψυχὰς προκαταπεληγμένους Kallenb. I p. 21; at cf. Pol. III 87, 3.

Ἄγαθοκλῆς δὲ τὰς τῶν Καρχηδονίων δυνάμεις 107
όφῶν ὑπερεχούσας τῶν ἑαυτοῦ διέλαβε τῶν τε φρου-
ρίων οὐκ ὀλίγα μεταθήσεσθαι πρὸς τοὺς Φοίνικας καὶ
τῶν πόλεων ὅσαι προσέκοπτον αὐτῷ. μάλιστα δ' εὐ- 2
5 λαβεῖτο περὶ τῆς τῶν Γελών, πυνθανόμενος ἐν τῇ
τούτων χώρᾳ πάσας εἶναι τὰς τῶν πολεμίων δυνάμεις.
ἔγενετο δ' αὐτῷ περὶ τούτον τὸν χρόνον καὶ περὶ τὸν
στόλον οὐ μικρὸν ἐλάσσωμα· τῶν γὰρ νεῶν εἴκοσιν
ἐπὶ τὸν πορθμὸν ὑποχείριοι τοῖς Καρχηδονίοις κατ-
10 ἐστησαν εὖν αὐτοῖς ἀνδράσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ κρίνας 3
τὴν τῶν Γελών πόλιν ἀσφαλίσασθαι φρουρᾶ, φανε-
ρᾶς οὐκ ἐτόλμακα δύναμιν εἰσαγαγεῖν, ἵνα μὴ φθάσαι
συμβῇ τοὺς Γελώνος προφάσεως δεομένους καὶ τὴν
πόλιν ἀποβάλῃ μεγάλας ἀφορμὰς αὐτῷ παρεχομένην.
15 ἀπέστειλεν οὖν κατ' ὀλίγους τῶν στρατιωτῶν ὡς ἐπὶ 4
τινας χρείας, ἔως διον συνέβη τῷ πλήθει πολὺ προ-
τερῆσαι τῶν πολιτικῶν. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ αὐτὸς παρα-
γενόμενος προδοσίαν ἐνεκάλεσε καὶ μετάθεσιν τοῖς
Γελώνις, εἵτε καὶ κατ' ἀλήθειαν αὐτῶν διανοηθέντων
20 τι πρᾶξαι τοιοῦτον, εἵτε καὶ φευδέσι διαβολαῖς φυγά-
δων πεισθεῖς ἢ καὶ χρημάτων βουλόμενος εὐπορῆσαι,
<καὶ> ἀπέσφαξε τῶν Γελών πλείους τῶν τετρακισχι-
λίων καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ἀνέλαβε. προσέταξε δὲ
καὶ τοῖς ἄλλοις Γελώνις πᾶσι τά τε νομίσματα καὶ
25 τὸν ἄσημον ἄργυρόν τε καὶ χρυσὸν ἀνενεγκεῖν, δι-

2 τῶν ἑαυτοῦ om. F; ast. not. Steph. 8 τῶν γὰρ νεῶν ἐπὶ¹
(περὶ Reiske; at cf. Pol. III 19, 4) τὸν πορθμὸν εἴκοσιν ὑπο-
χείρια τ. K. u. F. 11 φρουραῖς F. 13 τοῖς Γελώνις F. δεο-
μένονς] δεδομένης Wurm; λαβομένους Hertl. II 2 p. 17. 19 καὶ
del. Reiske. αὐτῷ F. 21 ἢ καὶ νῆ (sic) διὲ χρ. F. 22 <καὶ>
add. Bekk. 23 ἀνέλαβε] fort. εἰς αὐτὸν addendum ex XX 4, 8
(Wess.).

δ απειλησάμενος τιμωρήσασθαι τοὺς ἀπειθήσαντας. ταχὺ
δὲ πάντων προέκαντων τὸ προσταχθὲν διὰ τὸν φόβον
χρημάτων τε πλῆθος ἥθροισε καὶ πᾶσι τοῖς ταττο-
μένοις ύφ' ἐκαυτὸν δεινὴν ἐνεποίησε κατάπληξιν. δόξας
δ' ὡμότερον πεχοῦσθαι τοῦ καθήκουντος τοῖς Γελφοῖς ⁵
τοὺς μὲν ἀποσφαγέντας εἰς τὰς ἑκτὸς τῶν τειχῶν
τάφρονς συνέχωσεν, ἐν δὲ τῇ πόλει τὴν ἴκανην φρου-
108 ρὰν ἀποικάνην ἀντεστρατοπέδευσε τοῖς πολεμίοις. κατ-
εἶχον δὲ Καρχηδόνιοι μὲν τὸν "Ἐκνομον λόφον, δν
φασὶ φρούριον γεγενῆσθαι Φαλάριδος. ἐν τούτῳ δὲ ¹⁰
λέγεται κατεσκευασκέναι τὸν τύραννον ταῦρον χαλκοῦν
τὸν διαβεβοημένον πρὸς τὰς τῶν βεβασανισμένων τι-
μωρίας, ὑποκαιομένον τοῦ κατεσκευάσματος· διὸ καὶ
τὸν τόπον "Ἐκνομον ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς ἀτυχοῦντας
2 ἀσεβείας προσηγορεῦσθαι. ἐκ δὲ θατέρου μέρους Ἀγα- ¹⁵
θοκαλῆς ἔτερον τῶν Φαλάριδος γεγενημένων φρουρίων
κατεῖχε, τὸ προσαγορευθὲν ἀπ' ἐκείνου Φαλάριον. καὶ
διὰ μέσων μὲν τῶν παρεμβολῶν ἦν ποταμός, δν ἀμ-
φότεροι πρόβλημα τῶν πολεμίων ἐπεποίηντο, φῆμαι
δὲ κατεῖχον ἐπὶ τῶν προτέρων χρόνων ὅτι δεῖ περὶ ²⁰
τὸν τόπον τοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων ἐν μάχῃ διαφθα-
ρῆναι. οὐκ ὅντος δὲ φανεροῦ παρὸ δποτέροις γεννήσεται
τὸ ἀτύχημα, συνέβαινε δεισιδαιμονεῖν τὰ στρατόπεδα
3 καὶ πρὸς μάχην δικηρῷς ἔχειν. διόπερ ἐπὶ πολὺν χρό-
νον οὐδέτεροι τὸν ποταμὸν ἐτόλμων διαβαίνειν ἀθρόοις ²⁵ ₄₀₁

1 τιμωρήσεσθαι Dind. ἀπατήσοντας F. 5 τοὺς καθήκον-
τας F. 9 τὸν μὲν F. 13 ὑποκαιομένον X. 17 Φαλάριον] cf.
Schubring Rh. M. XXVIII p. 135. 18 διαμέσον F. ποταμός]
Himeras scil.; cf. XIX 109, 4; XX 3, 1. ὁ — προβλήματα F.
20 ἐπὶ] ἀπὸ Hertl. II 2 p. 17 (vel ἐκ) et Madv. I p. 512. προ-
τέροιν] usitatius πρότερον (cf. Kallenb. I p. 12 sq.). 25 ἐτόλ-
μων R (corr. 2. m.) X (cf. Winer-Schm. p. 116).

στρατιώταις, ἐως δτον παράλογός τις αἰτία προεκαλέσατο αὐτοὺς εἰς τὸν δλοσχερῆ κινδυνον. τῶν γὰρ Αιβύνων κατατρεχόντων τὴν πολεμίαν Ἀγαθοκλῆς παραξύνθη τὸ παραπλήσιον ποιῆσαι. ἀγόντων δὲ λείαν 5 τῶν Ἑλλήνων καὶ τινα τῶν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς ὑποξύγιων ἀπαγαγόντων ἐπεξῆλθον ἐκ τοῦ Καρχηδονίων χάρακος οἱ τούτους διώξοντες. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς προ- 4 ἵδμενος τὸ μέλλον ἔσεσθαι παρὰ τὸν ποταμὸν ἔθηκεν ἐνέδραν ἀνδρῶν ἐπιλέκτων ταῖς ἀρεταῖς. οὗτοι δέ, 10 τῶν Καρχηδονίων τοὺς τὴν λείαν ἄγοντας ἐπιδιωκόντων καὶ διαβάντων τὸν ποταμόν, ἔξανέστησαν ἐκ τῆς ἐνέδρας ἀφνω καὶ προσπεσόντες ἀτάκτοις ὁρδίως ἐτρέψαντο. φονευομένων δὲ τῶν βαρβάρων καὶ πρὸς τὴν 5 λίδιαν παρεμβολὴν φευγόντων Ἀγαθοκλῆς, νομίσας 15 ἥκειν τὸν καιρὸν τοῦ διαιρωνίσασθαι, πᾶσαι ἥγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων στρατοπεδείαν. προσπεσὼν δ' αὐτοῖς ἀπροσδοκήτως καὶ ταχὺ μέρος τῆς τάφρου χώσας ἀνέσπασε τὸν χάρακα καὶ βιαζόμενος εἰς τὴν παρεμβολὴν παρεισέπεσεν. οἱ δὲ Καρ- 6 20 χηδόνιοι διά τε τὸ παράδοξον καταπεπληγμένοι καὶ πρὸς ἔκταξιν οὐ δυνάμενοι λαβεῖν ἀναστροφὴν, ὡς ἔτυχε τοῖς πολεμίοις ἀπήντων καὶ ἥγωντες τοτε. περὶ δὲ τὴν τάφρον ἀμφοτέρων ἐρρωμένως κινδυνευόντων ταχὺ πᾶς ὁ πλησίον τόπος νεκρῶν κατεστρώθη· οἵ τε 25 γὰρ τῶν Καρχηδονίων ἐπιφανέστατοι τὴν παρεμβολὴν δρῶντες ἀλισκομένην ἐβοήθουν, οἵ τε περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα τῷ προτερήματι τεθαρρηκότες καὶ νομίζοντες ἐνὶ κινδύνῳ καταλύσειν πάντα τὸν πόλεμον ἐνέκειντο τοῖς βαρβάροις. ὁ δ' Ἀμίλκας δρῶν κατισχυομένους 109

6 τῶν Καρχ. F. 8 ἐνέθηκεν F. 15 τοῦ om. F.

τοὺς ἑαυτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀεὶ πλείους παρεισπίπτοντας εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐπέστησε τοὺς σφευδονῆτας τοὺς ἐκ τῶν Βαλιαρίδων νήσων, ὅντας οὐκ 2 ἐλάττους τῶν χιλίων. οὗτοι δὲ συνεχεῖς καὶ μεγάλους λιθους ἀφιέντες πολλοὺς μὲν ἐτραυμάτικον, οὐκ δὲ λιγούς δὲ καὶ τῶν βιαζομένων ἀπέκτεινον, τῶν δὲ πλείστων τὰ σκεπάζοντα τῶν ὅπλων συνέτριψον· οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι μνασιαίους λιθους βάλλειν εἰσθότες μεγάλα συμβάλλοντα πρὸς τύχην ἐν τοῖς κινδύνοις, ὡς ἐκ παιδῶν παρούσῃς ἐν ταῖς σφενδόναις γυμνασίας 10 διαπονούμενης. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τοὺς Ἑλληνας ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκβαλόντες ἐκράτησαν. πάλιν δὲ οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκέα κατ' ἄλλους τόπους προσβολὰς ἐποιοῦντο καὶ δὴ τῆς παρεμβολῆς ἥδη κατὰ κράτος ἀλισκομένης κατέπλευσε τοῖς Καρχηδονίοις δύναμις ἐκ 15 4 Λιβύης ἀνέλπιστος. διὸ καὶ ταῖς ψυχαῖς πάλιν θαρρήσαντες οἱ μὲν ἐκ τῆς παρεμβολῆς κατὰ στόμα ἐκινδύνευον, οἱ δὲ παρόντες ἐπὶ τὴν βοήθειαν κύκλῳ περιβισταντο τοὺς Ἑλληνας. ὃν τινασκομένων παραδόξως ἡ μὲν μάχη ταχὺ παλλιντροπος ἐγένετο, ἔφευγον 20 δ' οἱ μὲν εἰς τὸν Ἰμέρον ποταμόν, οἱ δὲ εἰς τὴν παρεμβολήν. τεσσαράκοντα σταδίους <δ> ἔχουσης τῆς ἀποχωρήσεως καὶ ταῦτα σχεδὸν πάσης πεδινῆς οὕσης ἐπεδίωκον οἱ τῶν βαρβάρων ἵππεῖς, οὐκ ἔλασσον ὅντες πεντακισχιλίων. διὸ καὶ συνέβη τὸν μεταξὺ τόπον 25 πεντακισχιλίων. διὸ καὶ συνέβη τὸν μεταξὺ τόπον ⁴⁰² πεντακισχιλίων. πολλὰ συμβαλλομένου καὶ τοῦ

3 Βαλιαρίδων RX Βαλλιαρίδων F (in marg. 2. m. περὶ Βαλ-

λιαρίδων); cf. V 17, 2; XIII 80, 2; Hübner ap. P.-W. s. v.

8 μνασιάους F. 16 πάλιν <ἄνα>θεροήσαντες XX 10, 1.

21 cf. Schubring Rh. M. XXVIII p. 134; Holm. G. S. II p. 476 qui Diodorum errore teneri probant; aliter Schubert Ἄγαθ.

p. 82 sq. 22 <δ> add. Dind. 24 ἐλάσσονες F.

ποταμοῦ πρὸς τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀπώλειαν· ὑπὸ κύνα 5
γὰρ οὕσης τῆς ὥρας καὶ τοῦ διωγμοῦ περὶ μέσου
ἡμέρας γινομένου οἱ πολλοὶ τῶν φευγόντων διά τε
τὸ καῦμα καὶ τὴν ἐκ τῆς φυγῆς κακοπάθειαν ἔκδιψοι
5 γιγνόμενοι λάβρως ἐπινοοῦ, καὶ ταῦθ' ἀλυκοῦ τοῦ ὁεύ-
ματος ὅντος. διόπερ οὐκ ἐλάττους τῶν ἐν τῷ διωγμῷ
σφαγέντων εὑρέθησαν παρὰ τὸν ποταμὸν τετελευτη-
κότες ἄτρωτοι. ἐπεσον δ' ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τῶν μὲν
βαρβάρων περὶ πεντακοσίους, τῶν δ' Ἑλλήνων οὐκ
10 ἐλάττους ἐπτακισχιλίουν.

Ἄγαδοκλῆς δὲ τηλικαύτῃ συμφορᾷ περιπεσῶν τὸν 110
ἐκ τῆς τροπῆς διασωθέντας ἀνέλαβεν καὶ τὴν παρ-
εμβολὴν ἐμπρήσας εἰς Γέλαιν ἀπεχώρησε. διαδόντος
δ' αὐτοῦ λόγον ὡς κατὰ σπουδὴν εἰς Συρακούσσας
15 ἀναξενγνύειν διέγνωκε, τριακόσιοι τῶν ἐκ Λιβύης
ἰππέων κατὰ τὴν χώραν περιέπεσόν τισι τῶν Ἀγα-
δοκλέους στρατιῶν. ὃν εἰπόντων ὡς Ἀγαδοκλῆς
εἰς Συρακούσσας ἀποκεχώρηκεν, εἰσῆλθον εἰς Γέλαιν
ώς φλοι καὶ διαφεύσθητες τῆς ἐλπίδος κατηκοντισθη-
20 δαν. ὁ δ' Ἀγαδοκλῆς συνέκλεισεν αὐτὸν εἰς τὴν Γέλαιν, 2
οὐκ ἀδυνατῶν εἰς Συρακούσσας διασωθῆναι, βουλόμε-
νος δὲ περισπάσαι τὸν Καρχηδονίους πρὸς τὴν πο-
λιορκίαν τῆς Γέλαις, ἵν' οἱ Συρακόσιοι πολλὴν ἄδειαν
σχῆσι συγκομίσαι τὸν καρπούς, ἀναγκάζοντος τοῦ
25 καιροῦ. ὁ δ' Ἀμίλκας τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρει πο- 3
λιορκεῖν τὴν Γέλαιν, πυνθανόμενος δὲ ἐν ταύτῃ καὶ

3 γινόμενοι F. οἱ πολλοὶ] πολλοὶ F. , 5 γιγνόμενοι RX
γινόμενοι F; γενόμενοι edd. λάβρως] λαύρως F. καὶ ταῦτ'
ἀλυκοῦ XF. 6 ὅντες F. de re cf. Vitruv. VIII 3; Schubring
Rh. M. XXVIII p. 131. 11 περιπεσῶν καὶ τοὺς F. 15 ἀνα-
ξενγνύειν διέγνωκε] ἀναξενγνύει RX. 20 αὐτὸν X. 21 ἀπο-
σθῆναι F.

δύναμιν εἶναι τὴν ἀμυνομένην καὶ πάντων εὐπορεῖν τὸν Ἀγαθοκλέα ταύτης μὲν ἀπέστη τῆς ἐπιβολῆς, τὰ δὲ φρουρια καὶ τὰς πόλεις ἐπιπορευόμενος προσήγετο καὶ πᾶσιν ἔχοντο φιλανθρώπως, ἐκκαλούμενος τοὺς Σικελιώτας πρὸς εὔνοιαν. καὶ Καμαριναῖοι μὲν καὶ Λεοντῖνοι, πρὸς δὲ τούτοις Καταναῖοι καὶ Ταυρομενῖται παραχρῆμα πρέσβεις ἐκπέμψαντες προσέθεντο Καρ-⁴χηδονίους· μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας οἵ τε Μεσσήνιοι καὶ Ἀβακαινῖνοι καὶ συχναὶ τῶν πόλεων ἀλλήλας φθάνουν-⁵σαι πρὸς Ἀμίλκαν ἀφίσταντο· τοσάντη τοῖς ὅχλοις ¹⁰ἐνέπεσεν δρμὴ μετὰ τὴν ἥτταν διὰ τὸ πρὸς τὸν τύ-⁵ραννον μίσος. δ' ὁ Ἀγαθοκλῆς ἀπαγαγὼν τὴν ὑπο-¹⁵λειπομένην δύναμιν εἰς Συρακούσσας τὰ πεπονηκότα τῶν τειχῶν ἐπεσκεύαξε καὶ τὸν ἀπὸ τῆς χώρας σῖτον ἀπεκόμιξε, διανοούμενος τῆς μὲν πόλεως τὴν ἴκανην ²⁰ἀπολιπεῖν φυλακήν, τῆς δὲ δυνάμεως τὴν κρατίστην μετάργειν εἰς Διβύην καὶ μετατιθέναι τὸν πόλεμον εἰς τὴν ἥπειρον ἐκ τῆς νήσου.

'Ημεῖς δὲ κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν τὴν εἰς Διβύην Ἀγαθοκλέους διέβασιν ἀρχὴν ποιησόμεθα τῆς ²⁰ἐπομένης βίβλου.

1 ἀμυνοντανένην Madv. I p. 512. 6 Ταυρομενίται R (.. νείται 2. m.) Ταυρομενόται X. 9 Ἀβακαινῖνοι] Ἀβακηρίνοι RX (cf. XIV 78, 5) βακινεῖοι F; corr. Cluv. (cf. XIX 65, 6; XXII 13, 2; Steph. Byz. s. v.; cf. Mueller ad Ptol. III 4, 7; Hülser ap. P.-W. s. v.). ἀλλήλαις φθονοῦσαι F. 12 ἀπαγαγάν] ἀπολιπόν libri omnes; corr. Rhod. 17 μετατιθέναι F.

Διοδόρον Σικελιώτον ἴστοριῶν ΙΘ subser. RX Διοδ. Σικ. βιβλιοθήκης ἴστορικῆς ἐννεακαιδένατον F.

403 *Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν Διοδώρου
βύβλων.*

- α'. Ως Ἀγαθοκλῆς διαβάς εἰς Λιβύην ἐνίκησεν παρατάξει Καρχηδονίους καὶ πολλῶν πόλεων ἐκυρίευσεν.
- β'. Ως Κάσανδρος Αὐδολέοντι μὲν ἐβοήθησε, πρὸς δὲ Πτολεμαῖον τὸν Ἀντιγόνου στρατηγὸν ἀποστάτην γενόμενον συμμερχίαν ἐποιήσατο.
- γ'. Ως Πτολεμαῖος μὲν τῶν περὶ Κιλικίαν πόλεών τινας εἶλε, Αημήτειος δ' ὁ Ἀντιγόνου ταύτας ἀνευτήσατο.
- δ'. Ως Πολυπέρχων μὲν Ἡρακλέα τὸν ἐκ Βαρσίνης ἐπεχείρησε κατάγειν ἐπὶ τὴν πατρόφων βασιλείαν, Πτολεμαῖος δὲ Νικοκρέοντα τὸν βασιλέα τῶν Παφίων ἐπανεῖλατο.
- ε'. Περὶ τῶν προχθέντων ἐν μὲν τῷ Βοσπόρῳ τοῖς βασιλεῦσιν, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοις καὶ Σαμνίταις.
- ϛ'. Πτολεμαῖον στρατεία ἐπὶ Κιλικίαν καὶ τὴν ἐξῆς παραθαλάττιον.
- 15 ζ'. Ἡρακλέους ἀναίρεσις ὑπὸ Πολυπέρχοντος.
- η'. Ἀμίλκουν τοῦ στρατηγοῦ τῶν Καρχηδονίων ἄλωσις ὑπὸ Συρακοσίων.
- θ'. Ως Ἀκραγαντῖνοι τοὺς Σικελιώτας ἐλευθεροῦν ἐπεχείρησαν.
- ι'. Ως τῶν Σνεακοοίων εἴκοσι ωαῖς ἥλωσαν.
- 20 ια'. Περὶ τῆς ἐν Λιβύῃ γενομένης στάσεως καὶ τοῦ κινδύνου τοῦ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα.

βίβλων XF. 3 Κάσσανδρος F semper. Αὐδολέοντι] λέοντι RXF (suprascr. ab 2. m. Αὐδο); cf. XX 19, 1 (ubi Αὔτολέων legitur in cod. F); XXI 13. 7 ταύτας] πάσας F. 8 Πολυπέρχων F semper. 9 Νικοκρέοντα] cf. XX 21 ubi falso Νικοκλῆς audit Paphiorum rex. 12 ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ 'P. καὶ Σαμνίταις (cf. XIX 10, 1) F. 13 ἐκστρατεία F. παραθαλάττιαν F. 16 Σνεακοούσιων (vel . . . πονσσίων) F semper. 19 εἴκοσι] δέκα XX 32, 5 (Dind.).

- ιβ'. Περὶ τῶν προχθέντων Ἀππίῳ Κλαυδίῳ κατὰ τὴν τιμητικὴν ἀρχήν.
 ιγ'. Παρόδοσις Κορινθίου καὶ Σικυῶνος Πτολεμαίῳ.
 ιδ'. Κλεοπάτρας ἐν Σάρδεσιν ἀναίρεσις.
 ιε'. Ως Ἀγαθοκλῆς Καρχηδονίους μὲν ἐνίκησεν μάχῃ, τὸν δὲ 5 δυνάστην τῆς Κυρήνης Ὁφέλλαν μεταπεμφάμενος ἐπὶ κοινο-πραγματεύεσθαι, καὶ τὴν μετὰ τούτου δύναμιν παρέλαβεν.
 ιε'. Ως Καρχηδόνιοι Βορμίκαν ἐπιθέμενον τυραννίδι οὐατέλυσαν.
 ιζ'. Ως Ἀγαθοκλέους ἀποπέμψαντος εἰς Σικελίαν τὰ λάφυρα τινὰ 10 404 τῶν ποιῶν ἐναπόγησεν.
 ιη'. Ως Ρωμαῖοι Μαρσοῖς μὲν πολεμούμενοι ὑπὸ Σαμνιτῶν ἔβοήθησαν, εἰν δὲ τῇ Τυρρηνίᾳ Κάπριον ἐξεπολιόρκησαν.
 ιθ'. Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ οὐατάπλιον εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τῆς Μουνυχίας ἄλωσις.
 ικ'. Ἐλευθέρωσις Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων. 15
 ια'. Πλοῦς ἐπὶ Κόπρον Δημητρίου καὶ μάχῃ πρὸς Μενέλαιον τὸν στρατηγὸν καὶ Σαλαμῖνος πολιορκία.
 ιβ'. Ναυμαχία Δημητρίου πρὸς Πτολεμαίον καὶ νίκη Δημητρίου.
 ιγ'. Παράληψις Κόπρου τε πάσης καὶ τῆς Πτολεμαίου δυνάμεως.
 ιδ'. Ως μετὰ τὴν νίκην ταύτην Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου περι-20 θεμένων διάδημα ζηλοτυπήσαντες οἱ λοιποὶ δυνάσται βασιλεῖς ἔκαντο διανηγόρευσαν.
 ιε'. Ως Ἀγαθοκλῆς Ἰτύκην ἐκπολιορκήσας διεβίβασε μέρος τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Σικελίαν.
 ις'. Ως Ἀκραγαντῖνοι παραταξάμενοι πρὸς τὸν Ἀγαθοκλέους 25 στρατηγὸν ἦττήθησαν.
 ιε'. Ως Ἀγαθοκλῆς Ἡράκλειαν μὲν καὶ Θέρμαν καὶ Κεφαλοίδιον προστηγάγετο, τὴν δὲ τῶν Ἀπολλωνιατῶν χώραν καὶ πόλιν ἐξηρδαποδίσατο.
 ιη'. Ως Ἀγαθοκλῆς ἐν Σικελίᾳ ναυμαχίᾳ μὲν ἐνίκησε Καρχη-30 δούς, μάχῃ δὲ Ἀκραγαντίνους.

6 Ὁφέλλαν] cf. XVIII 21, 7. 8 Βορμίκαν libri semper omnes; cf. ad XX 10, 1. οὐατέλυσαν Wess. (cf. XX 44, 6).
 9 ἀποπέμψαντος] ἀποστέλλαντος F. 11 Μαρσοῖς] Μαρσοῖς RX (cf. XX 44, 8) Ιστνξι F. 12 Κάπριον] cf. XX 44, 9, ubi Καίριον praebent RX. 13 Πειραιές F. 18 καὶ νίκη Δημη-
 τρίου] καὶ ἦττα Πτολεμαίον F. 22 προσανηγόρευσαν F.
 27 Κεφαλείδιν F (cf. XX 56, 3).

- καθ'. Διάβασις εἰς Λιβύην Ἀγαθοκλέους τὸ δεύτερον καὶ ἡττα.
 λ'. Άλι γενόμεναι ταραχαὶ πατὰ τὰ ἐκατέρων στρατόπεδα.
 λα'. Ἀγαθοκλέους δρασμὸς εἰς Σικελίαν.
 λβ'. Άλι γενόμεναι σφαγαὶ τῶν Σικελιωτῶν ὑπὸ Ἀγαθοκλέους.
 5 λγ'. Στρατεία Ἀντιγόνου βασιλέως μεγάλαις δυνάμεσιν ἐπ'
 Αἴγυπτον.
 λδ'. Ἀπόστασις Πασιφίλου στρατηγοῦ ἀπὸ Ἀγαθοκλέους.
 λε'. Ὡς Καρχηδόνιοι συνέθεντο τὴν εἰρήνην πρὸς Ἀγαθοκλέα.
 λσ'. Ὡς Ρόδον πολιορκήσας Δημήτριος διελόσατο τὴν πολιορκίαν.
 10 λζ'. Ὡς Ρωμαῖοι Σαμνίτας δυνοὶ μάχαις ἐνίκησαν.
 λη'. Ὡς Δημήτριος ἀπὸ τῆς Ρόδου πλεύσας εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰς
 πλείστας πόλεις ἤλευθέρωσεν.
 λθ'. Ὡς Ἀγαθοκλῆς Αιπαραῖος χρήματα ἀδίκως εἰσπραξάμενος
 ἀπέβαλε τὰς ναῦς ἐν αἷς ἦν τὰ χρήματα.
 15 μ'. Ὡς Ρωμαῖοι τὸ μὲν ἔθνος τῶν Αἰγαίων κατεπολέμησαν, πρὸς
 δὲ τὸν Σαμνίτας συνέθεντο τὴν εἰρήνην.
 μα'. Τὰ πραχθέντα Κλεωνύμῳ περὶ τὴν Ἰταλίαν.
 μβ'. Δι' ἂς αἰτίας οἱ περὶ Κάσανδρον καὶ Λυσίμαχον, ἕτι δὲ
 20 Σέλευκον καὶ Πτολεμαῖον συνδραμόντες ἐνεστήσαντο τὸν
 πόλεμον πρὸς Ἀντίγονον.
 μγ'. Στρατεία Κασάνδρου μὲν ἐπὶ Δημήτριον εἰς Θεσσαλίαν,
 Λυσίμαχον δ' εἰς τὴν Ἀσίαν.
 μδ'. Ἀπόστασις Δοκίμου καὶ Φοίνικος τῶν στρατηγῶν ἀπ' Ἀντι-
 γόνου.
 25 με'. Ὡς Ἀντίγονος ἀντιστρατοπεδεύσας Λυσίμαχῷ πολὺ προεῖχε
 ταῖς δυνάμεσιν.
 μσ'. Ὡς Δημήτριον τὸν νιὸν ἐκ τῆς Ἑλλάδος μετεπέμψατο.
 405 μζ'. Ὡς Πτολεμαῖος μὲν ἔχειρώσατο τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ Κοίλῃ
 Συρίᾳ, Σέλευκος δ' ἐν τῶν ἄνω σατραπειῶν τὴν κατάβασιν
 30 ἐποιήσατο μέχρι Καππαδοκίας.
 μη'. Διάλυσις ἀπασῶν τῶν δυνάμεων εἰς χειμασίαν.

4 σφαγαὶ F, corr. 2. m. 5 εἰς Αἴγυπτον F. 8 τὴν
 om. F. Ὡς Ἀγαθοκλέα Καρχηδόνιοι συνέθεντο πρὸς εἰρήνην X.
 14 ἥσαν F. 15 Αἴγυπτον] Ἀσκλάρ RX Ἀσκλάρ F; corr. Rhod.;
 cf. ad XX 101, 5 ubi Αἴγυπτον RX Αἴγυπτον F. 21 στρατιὰ F.
 26 δυνάμεσι R.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΒΙΒΛΟΣ ΕΙΚΟΣΤΗ.

406

1 Τοῖς εἰς τὰς ἴστορίας ὑπερμήκεις δημηγορίας παρεμβάλλουσιν ἢ πυκναῖς χρωμένοις φητορείαις δικαίως ἀν τις ἐπιτιμήσειεν· οὐ μόνον γὰρ τὸ συνεχὲς τῆς διηγήσεως διὰ τὴν ἀκαιρίαν τῶν ἐπεισαγομένων λόγων διασπᾶσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν φιλοτίμως ἔχοντων πρὸς τὴν τῶν πράξεων ἐπίγνωσιν <μεσολαβοῦσι τὴν ἐπιθυμίαν>. κατοι γε τοὺς ἐπιδείκνυσθαι βουλομένους λόγουν δύναμιν ἔξεστι κατ' ἰδίαν δημηγορίας καὶ πρεσβευτικοὺς λόγους, ἔτι δὲ ἐγκώμια καὶ ψόγους καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα συντάττεσθαι· τῇ γὰρ οἰκονομίᾳ τῶν λόγων χρησάμενοι καὶ τὰς ὑποθέσεις χωρὶς ἐκατέρας ἔξεργασάμενοι κατὰ λόγον ἀν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς πραγματείαις εὐδοκιμοῖεν. νῦν δ' ἔνιοι πλεονάσαντες ἐν τοῖς φητορικοῖς λόγοις προσθήκην ἐποιήσαντο τὴν δῆλην ἴστορίαν τῆς δημηγορίας. λυπεῖ δ' οὐ μόνον τὸ κακῶς γραφέν, ἀλλὰ καὶ τὸ δοκοῦν ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτετεῦχθαι τόπων καὶ καιρῶν τῆς οἰκείας τάξεως

inscr. κ' RX; Διοδόρου Σικελιώτου ἴστοριῶν κ' F. 6 <μεσολαβοῦσι τὴν ἐπιθυμίαν> suppl. Wess. ex XVI 1, 2; <τὴν προθυμίαν διπλαμβίνοντα πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν> Madv. I p. 512. 7 γε om. F. ἐνδείκνυσθαι F. 9 ἔτι δὲ ἐγκώμια καὶ ψόγους om. F. 13 εὐδοκιμεῖν F (corr. 2. m.) εὐδοκίμουν RX. 16 γράψειν codd.; corr. Dind. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις F. cf. V 1; Pol. I 4 (Wess.).

διημαρτηκός. διὸ καὶ τῶν ἀναγνωσκόντων τὰς τοιαύ- 4
 τας πραγματείας οἱ μὲν ὑπερβαίνοντει τὰς φητορείας,
 καὶν διλας ἐπιτετεῦχθαι δόξωσιν, οἱ δὲ διὰ τὸ μῆκος
 καὶ τὴν ἀκαιρίαν τοῦ συγγραφέως ἐκλυθέντες τὰς ψυχὰς
 5 τὸ παράπαν ἀφίστανται τῆς ἀναγνώσεως, οὐκ ἀλόγως
 τούτῳ πάσχοντες· τὸ γὰρ τῆς ἴστορίας γένος ἀπλοῦν 5
 ἔστι καὶ συμφυὲς αὐτῷ καὶ τὸ σύνολον ἐμψύχω σώ-
 ματι παραπλήσιον, οὐδὲ τὸ μὲν ἐσπαραγμένον ἐστέρηται
 40 τῆς ψυχικῆς χάριτος, τὸ δὲ τὴν ἀναγκαῖαν σύνθεσιν
 10 ἔχον εὑκαίρως τετήρηται καὶ τῷ συμφυεῖ τῆς ὅλης
 περιγραφῆς ἐπιτερπῇ καὶ σαφῇ παρίστησι τὴν ἀνάγνω-
 σιν. οὐ μὴν παντελῶς γε τοὺς φητορικοὺς λόγους ἀπο- 2
 δοκιμάζοντες ἐκβάλλομεν ἐκ τῆς ἴστορικῆς πραγματείας
 τὸ παράπαν· διφειλούσης γὰρ τῆς ἴστορίας τῇ ποικιλίᾳ
 15 κεκοσμησθαι κατ' ἐνίους τόπους ἀνάγκη προσλαμβάνε-
 σθαι καὶ τοὺς τοιούτους λόγους — καὶ ταύτης τῆς
 εὐκαιρίας οὐδὲ ἀν ἔμαυτὸν ἀποστερῆσαι βουληθείην —
 ὥσθ' ὅταν τὰ τῆς περιστάσεως ἀπαιτῇ πρεσβευτοῦ ἢ
 συμβούλου δημηγορίαν ἢ τῶν ἄλλων τι τοιούτον, δ
 20 μὴ τεθαρρυκότως συγκαταβαίνων πρὸς τοὺς ἐν τοῖς
 λόγοις ἀγῶνας καὶ αὐτὸς ὑπαλτιος ἀν εἴη. οὐκ διλγας 2
 γὰρ ἀν τις αἰτίας εὔροι, καθ' ἃς κατὰ πολλὰ ἀναγ-
 καίως παραληφθήσεται τὰ τῆς φητορείας· ἢ γὰρ πολ-
 λῶν εἰρημένων εὐστόχως καὶ καλῶς οὐ παραλειπτέον
 25 δι' διλιγωρίαν τὰ μηνής ἄξια καὶ τῇ ἴστορίᾳ κεκραμέ-
 νην ἔχοντα τὴν ὠφέλειαν, ἢ μεγάλων καὶ λαμπρῶν
 τῶν ὑποθέσεων οὐσῶν οὐ περιορατέον ἐλάττονα τῶν

7 αὐτῷ ΧΓ. 10 τε εἰρηται Reiske: τε τηρεῖται Madv. I
 p. 512. 17 ἀποστῆσαι F, corr. 2. m. 18 πρεσβευτοῦ] πραγ-
 ματικοῦ λόγον F, corr. 2. m. 19 τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων R.X.
 23 φητορίας F. 25, 26 καὶ τὰ ὠφέλειαν τῇ ἴστορίᾳ κεκρατη-
 μένην ἔχοντα X. κεκρατημένην R (corr. 1. m.) F.

ἔργων φανῆναι τὸν λόγον· ἔστι δ' ὅτε παρὰ προσδοκίαν τοῦ τέλους ἐκβάντος ἀναγκασθησόμεθα τοῖς <οἰκείοις> τῆς ὑποθέσεως λόγοις κρήσασθαι χάριν τοῦ λῦσαι τὴν 3 ἀλογίαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλις ἡμῖν ἔχετω, περὶ δὲ τῶν ὑποκειμένων πράξεων ἥητέον, παραθέντας πρότερον τοὺς οἰκείους τῇ γραφῇ χρόνους. ἐν μὲν οὖν ταῖς προηγούμενας βύβλοις ἀναγεγράφαμεν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τὰς πράξεις τάς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἦως ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀγαθοκλέους στρατείας εἰς τὴν Λιβύην, εἰς ἣν ἀπὸ 10 Τροίας ἀλώσεως ἐτη συνάγεται τρισὶ πλειστῶν δικαϊοσιν διγδοήκοντα· ἐν ταύτῃ δὲ τὸ συνεχὲς προστιθέντες τῆς ἴστορίας ἀρξόμεθα μὲν ἀπὸ τῆς εἰς Λιβύην διαβάσεως Ἀγαθοκλέους, καταλήξομεν δ' εἰς τὸν ἐνιαυτὸν καθ' ὃν οἱ βασιλεῖς συμφωνήσαντες 15 κοινῇ διαπολεμεῖν ἥρξαντο πρὸς Ἀντίγονον τὸν Φιλέππου, περιλαβόντες ἐτη ἐννέα.

3 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Ἰερομνήμονος Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάιον Ἰούλιον καὶ Κόιντον Αἰμίλιον, κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἀγαθοκλῆς ἡττημένος 20 ὑπὸ Καρχηδονίων τῇ περὶ τὸν Ἰμέρον μάχῃ καὶ τὸ πλεῖστον καὶ αράτιστον τῆς δυνάμεως ἀποβεβλημάτως 2 συνέφυγεν εἰς τὰς Συρακούσσας. δρᾶν δὲ τούς τε συμμάχους ἀπαντας μεταβεβλημένους καὶ τὸν βαρβά-

2 τοῖς <οἰκείοις> τῆς ὑποθ. λόγοις scripsi (cf. XIX 34, 3).
 7 βύβλοις F semper, X saepe. 10 στρατιᾶς F. εἰς δὲ Unger Philol. XL p. 100. 12 ὁγδοήκοντα libri omnes; re vera ἑβδομήκοντα scribendum fuisse probavit Wess. (cf. XIX 1, 10); at Diodorum ipsum errasse censeo cum Ungero (cf. XIII 1, 2).
 13 ἀπὸ om. RX. 15 συμφωνήσαντες F. 18 γὰρ] δ' F.
 19 Ἰούλιον libri (aliter XIX 17, 1); Liv. IX 30 (cf. f. c.) C. Junius.
 20 Αἰμίλιον X Αἰμίλιον F. 21 ὑπὸ τῶν K. F. cf. XIX 108sqq.
 23 Συρακούσσας RX semper. τε om. XF.

ρους πλὴν Συρακουσσῶν ἀπάσης σχεδὸν Σικελίας κυριεύοντας καὶ πολὺ προέχοντας ταῖς τε πεζικαῖς καὶ ναυτικαῖς δυνάμεσιν ἐπετελέσατο πρᾶξιν ἀνέλπιστον καὶ παραβολωτάτην. πάντων γὰρ διειληφότων μηδ' ³
⁵ ἐγχειρήσειν αὐτὸν τοῖς Καρχηδονίοις ἀντιταχθῆναι,
 διενοήσατο τῆς μὲν πόλεως ἀπολιπεῖν τὴν ἵκανην φυλακήν, τῶν δὲ στρατιωτῶν τοὺς εὐθέτους ἐπιλέξαι καὶ
 μετὰ τούτων εἰς τὴν Λιβύην διακομισθῆναι· τοῦτο γὰρ
 πρᾶξας ἥλπιξε τοὺς μὲν ἐν τῇ Καρχηδόνι τετρυφηκό-
¹⁰ τας ⁴⁰⁸ ἐν εἰρήνῃ πολυχρονίᾳ καὶ διὰ τοῦτ' ἀπειρονός
 ὄντας τῶν ἐν ταῖς μάχαις κινδύνων ὑπὸ τῶν ἐνηθλη-
 κότων τοῖς δεινοῖς ὁρδίως ἡττηθῆσθαι, τοὺς δὲ κατὰ
 Λιβύην συμμάχους, βαρυνομένους τοῖς προστάγμασιν
¹⁵ ἐκ πολλῶν χρόνων, λήψεσθαι καιρὸν τῆς ἀποστάσεως,
 τὸ δὲ μέγιστον, διαρράσειν ἀποσδοκήτως ἐπιφανεὶς
 χώραν ἀπόρθητον καὶ διὰ τὴν τῶν Καρχηδονίων εὐ-
 δαιμονίαν πεπληρωμένην παντοίων ἀγαθῶν, τὸ δ' ὅλον
 ἀπὸ τῆς πατρόλιδος καὶ πάσης Σικελίας περισπάσειν τοὺς
 βαρβάρους καὶ πάντα τὸν πόλεμον μετάξειν εἰς τὴν
²⁰ Λιβύην· ὅπερ καὶ συνετελέσθη.

Τὴν γὰρ ἐπίνοιαν ταύτην οὐδεινὶ τῶν φίλων δη- ⁴
 λώσας τῆς μὲν πόλεως ἐπιμελητὴν "Αντανδρον τὸν
 ἀδελφὸν κατέστησε μετὰ τῆς ἵκανης φυλακῆς, αὐτὸς
²⁵ δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐπιλέγων τοὺς εὐθέτους κατ-
 ἔγραφε, τοῖς μὲν πεζοῖς παραγγέλλων ἐτοίμους εἶναι
 μετὰ τῶν ὅπλων, τοῖς δ' ἱππεῦσι διακελευόμενος ἔχειν
 μεθ' ἑαυτῶν χωρὶς τῆς πανοπλίας ὑπηρέσιον καὶ χαλι-

5 ἐγχειρίσειν X. 6 τὴν ἵκανην ἀπολιπεῖν φυλακήν F.
 8 μετ' αὐτῶν F. 15 ἀποσδοκήτως post ἀπόρθητον ponit F.
 16 τῶν om. F. 18 καὶ Σικελίας περισπάσαι F. 19 μετα-
 τάξειν F. 27 ὑπερέσιον X.

νόν, ὅπως, ὅταν ἵππων κυριεύσῃ, τοὺς ἀναβηδομένους
 2 ἐτοίμους ἔχειν, τὰ πρὸς τὴν χρείαν ἔξηρτυμένους· κατὰ
 γὰρ τὴν προγεγενημένην ἥτταν τῶν μὲν πεζῶν ἀπωλά-
 λεισαν οἱ πλείους, οἱ δὲ ἵππεῖς ὑπῆρχον διασεσωσμένοι
 σχεδὸν ἄπαντες, ὃν τοὺς ἵππους οὐκ ἥδυνατο δια- 5
 3 κομίζειν εἰς τὴν Λιβύην. ἵνα δὲ χωρισθέντος αὐτοῦ
 μὴ νεωτερίζωσιν οἱ Συρακύσιοι, διεξεύγηνε τὰς συρ-
 γενείας ἀπ' ἀλλήλων καὶ μάλιστα ἀδελφοὺς ἀπ' ἀδελ-
 φῶν καὶ πατέρας ἀπὸ παιδῶν, τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς πό-
 λεως ἀπολείπων, τοὺς δὲ μεθ' ἕαντοῦ διακομίζουν.¹⁰
 4 πρόδηλον γὰρ ἦν ὡς οἱ μένοντες ἐν ταῖς Συρακούσ-
 σαις, καὶ ἀλλοτριώτατα τυγχάνωσι πρὸς τὸν δυνάστην
〈διακείμενοι〉, διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀπογόνους εὖνοιαν
 5 οὐδὲν ἂν πράξειαν ἀποκοντάσθαι Ἀγαθοκλέους. ἀπο-
 ρούμενος δὲ κρητάτων τὰ τε τῶν δρφανῶν παρὰ τῶν 15
 ἐπιτροπευόντων εἰσεπράξατο, φάσκων πολὺ βέλτιον
 ἐκείνων ἐπιτροπεύσειν καὶ τοῖς παισὶν εἰς ἡλικίαν ἐλ-
 θιοῦσι πιστότερον ἀποδώσειν, ἐδανείσατο δὲ καὶ παρὰ
 τῶν ἐμπόρων καὶ τινα τῶν ἐν τοῖς ιεροῖς ἀναθημά-
 των ἔλαβεν καὶ τῶν γυναικῶν τὸν κόσμον περιελλετο.²⁰
 6 ἔπειθ' δρῶν [καὶ] τῶν εὐπορωτάτων τοὺς πλείστους
 δυσχεραίνοντας τοῖς πραττομένοις καὶ πρὸς αὐτὸν ἀλ-
 λοτριώτατα διακειμένους συνήγαγεν ἐκκλησίαν, ἐν ᾧ
 περὶ τε τῆς προγεγενημένης συμφορᾶς καὶ τῶν προσ-
 δοκωμένων δεινῶν κατοδυρόμενος αὐτὸς μὲν ὁφέλειας²⁵
 ὑπομένειν ἔφησε τὴν πολιορκίαν, συνήθης ὃν πάσῃ
 κακοπαθεῖσῃ, ἔλεειν δὲ τοὺς πολίτας, εἰ συγκλεισθέντες

2 ἔξηρτημένους F. 5 ἥδυναντο libri; corr. Reiske.
 12 ἀλλοτριώτατα RX. 13 *〈διακείμενοι〉* add. ex § 6 Dind.;
 ἀλλοτριώτατοι F. πρὸς ἀπογόνους X. 14 πράξαιεν F. 19 ἐν
 om. F. 20 περιελλετο F. 21 [καὶ] delendum esse videtur.
 26 ἔφησεν ὑπομένειν F; ὑπομένειν RX; ὑπομενεῖν Dind. f. r.

ἀναγκασθήσονται πολιορκίαν ὑπομένειν. διεκελεύετο τοῦν σώζειν ἔαυτοὺς μετὰ τῶν ἰδίων κτήσεων τοὺς μὴ βουλομένους ὑπομένειν δοκῆ τῇ τύχῃ πάσχειν. ἔξορμησάντων δ' ἐκ τῆς πόλεως τῶν μάλιστ' εὐπόρων καὶ μισούντων τὸν δυνάστην τούτους μὲν ἐπαποστείλας τινὰς τῶν μισθοφόρων ἀνεῖλε καὶ τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε, διὰ δὲ μιᾶς ἀνοσίου πράττεις χρημάτων εὐπορήσας καὶ τῶν ἀλλοτρίων διακειμένων πρὸς αὐτὸν καθαρὰν ποιήσας τὴν πόλιν 10 ἡλευθέρωσε τῶν οἰκετῶν τοὺς εὐθέτους εἰς στρατείαν.
 409 Ὡς δ' εὐτρεπῆ πάντ' ἦν, πληρώσας ἔξηκοντα ναῦς 5 ἐπετήρει καὶ φὸν οἰκεῖον πρὸς τὸν ἔκπλουν. ἀγνοούμενης δὲ τῆς ἐπινοίας αὐτοῦ τινὲς μὲν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπελάμβανον αὐτὸν στρατεύειν, τινὲς δὲ πορθήσειν 15 τῆς Σικελίας τὴν ὑπὸ Καρχηδόνιους, πάντες δὲ ἀπεγίνωσκον τῶν ἐκπλεῖν μελλόντων τὴν σωτηρίαν καὶ τοῦ δυνάστου τὴν μανίαν κατεγίνωσκον. ἐφορμούντων δὲ τῶν πολεμίων πολλαπλασίαις τριήρεσι τὸ μὲν πρῶτον ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἡνάγκαζε συνέχειν <ἔαυτοὺς>
 20 ἐν ταῖς ναυσὶ τοὺς στρατιώτας, οὐδὲ δυναμένους ἐκπλεῦσαι· ἐπειτα δὲ σιτηγῶν πλοίων τῇ πόλει προσθεόντων οἱ μὲν Καρχηδόνιοι παντὶ τῷ στόλῳ πρὸς τὰς ναῦς ἀνήκασταν, δοκῆ δὲ τοῦ Ἀγαθοκλῆς ἀπελπίζων ἥδη τὴν ἐπιβολὴν, ὡς ἵδεν τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἔρημον τῶν 25 ἐφορμούντων, ἐξέπλευσεν δξεῖαις ταῖς εἰρεσίαις χρώ-

6 ἐξαποστείλας X. τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν (αὐτὸν RX; corr. edd.) ἀνέλαβε] τὰς οὐσίας αὐτῶν ἀνέλαβε F (cf. XIX 107, 4).

7 ἀνοσίων om. RX f. r. 10 στρατιάν F. 11 ἔξηκοντα] cf. Polyaen. V 3, 5.

14 στρατεύσειν Dind. 17 τὴν μανίαν] μανίαν Dind.

19 ἡνάγκαζε <το> Wess. <ἔαυτοὺς> addidit; cf. Ael. v. h. XIV 49.

20 δυναμένος Dind. f. r. 24 εἰδες F; cf. Winer-Schm. p. 45 sq.; Reinhold de graecitate patr. apost. quaest. gr. diss. Hal. XIV p. 11.

3 μενος. εἰθ' οἱ μὲν Καρχηδόνιοι πλησίον ἥδη τῶν φορτηγῶν ὄντες, ὡς ἵδον τοὺς πολεμίους ἀθρόαις ταῖς ναυσὶ πλέοντας, τὸ μὲν πρῶτον ὑπολαβόντες ἀντὸν ὠρμηκέναι πρὸς τὴν τῶν σιτηγῶν βοήθειαν, ἀνέστρεφον καὶ τὸν στόλον ἐξῆρτυον εἰς ναυμαχίαν· ὡς δ' 5 ἐπ' εὐθείας ἐώρων παραθέοντας καὶ πολὺ τοῦ πλοῦ 4 προλαμβάνοντας, ἐποιοῦντο τὸν διωγμόν. ἔνθα δὴ τούτων πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμούμενων τὰ μὲν τὴν ἀγορὰν κομίζοντα πλοῖα παραδόξως ἐκφυγόντα τὸν κίνδυνον πολλὴν εὐπορίαν ἐποίησεν ἐν ταῖς Συρα- 10 κούνεσαις τῶν ἐπιτηδείων, σιτοδείας ἥδη τὴν πόλιν ἔχούσης, δ' ὁ Ἀγαθοκλῆς περικατάληπτος ἥδη γινόμενος ἐπιλαβούσης τῆς υπατίας ἀνελπίστον σωτηρίας 5 ἔτυχεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τηλικαύτην ἔκλειψιν ἤλιου συνέβη γενέσθαι ὥστε δλοσχερῶς φανῆναι νύκτα, 15 θεωρουμένων τῶν ἀστέρων πανταχοῦ· διόπερ οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα, νομίσαντες καὶ τὸ θεῖον αὐτοῖς προσημαίνειν τὸ δυσχερές, ἔτι μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος 6 ἐν ἀγωνίᾳ καθειστήκεισαν. ἐξ δ' ἡμέρας καὶ τὰς ἶσας νύκτας αὐτῶν πλευσάντων ὑποφαινούσης τῆς ἔω παρα- 20 δόξως δὲ στόλος τῶν Καρχηδόνιων οὐκ ἀπωθεν ὥν ἐσφράσθη. διόπερ ἀμφοτέροις ἐμπεσούσης σπουδῆς ἡμιλ- λῶντο πρὸς ἀλλήλους ταῖς εἰρεσίαις, οἱ μὲν Φοίνικες νομίζοντες ἄμα τῇ τῶν νεῶν ἀλάσσει Συρακούσσας μὲν ὑποχειρίους ἔχειν, τὴν δὲ πατρόθεα μεγάλων ἐλευθερώ- 25

2 εἶδον F. 7 'fort. <δέδυν> ἐποιοῦντο τ. δ.' Dind. 9 ἐκ- φεύγοντα F. 10 πολλὴν εὐπορίαν ἐν ταῖς Σ. ἐποίησαν F. 14. 15 cf. Holm G. S. II p. 237. 476; Meltzer G. d. K. I p. 368. 525; Schubert Agath. p. 95; Niese I p. 446 a. 1. 19 ἐξ δ' ἡμέρας καὶ τὰς ἶσας νύκτας] cf. Meltzer ll. ll. 21 Καρχη- δόνιων] Συρακουσίων F. ἄποθετ F. 22 διὸ παρ' ἀμφ. libri; corr. Dind.

σειν κινδύνων· οἱ δ' Ἑλληνες, εἰ μὴ φθάσειαν τῆς
χώρας ἀψάμενοι, προκειμένην ἔωραν αὐτοῖς μὲν τιμω-
ρέαν, τοῖς δὲ καταλειφθεῖσιν ἐν οἴκῳ τὰ τῆς δουλείας
δεινά. καθοδωμένης δὲ τῆς Λιβύης παρακελευσμὸς 2
5 ἐγίνετο τοῖς πληρώμασι καὶ φιλοτιμίας ὑπερβολή· καὶ
τάχιον μὲν ἀπλεον αἱ τῶν βαρβάρων, ἐν πολυχρονίᾳ
μελέτῃ τῶν ἐρετῶν διαπεπονημένων, ἵκανὸν δὲ διά-
στημα προεῖχον αἱ τῶν Ἑλλήνων. δεξύτατα δὲ τοῦ
πλοῦ διανυσθέντος, ἐπειδὴ πλησίου ἐγενήθησαν τῆς
10 γῆς, συνεξέπιπτον ἀλλήλοις εἰς τὸν αἰγαιαλὸν ὁσπερεί
τινες ἀγωνισταί· ταῖς γὰρ ἐσχάταις τῶν Ἀγαθοκλέους 3
αἱ πρῶται τῶν Καρχηδόνιών ἐνέβαλλον ἐντὸς βέλους
οὖσαι. διόπερ ἐπ' ὀλίγον χρόνον τοῖς τε τόξοις καὶ
410 σφενδόναις διαγωνισαμένων αὐτῶν καὶ ναυσὶν ὀλίγαις
15 τῶν βαρβάρων συμπλακέντων οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα
προετέρουν, τὸ τῶν στρατιωτῶν ἔχοντες πλῆθος. εἶθ'
οἱ μὲν Καρχηδόνιοι πρύμναν ἀνακρουσάμενοι μικρὸν
ἔξω βέλους ἐφώρμουν, δ' ὁ Ἀγαθοκλῆς ἀποβιβάσας τὴν
δύναμιν πρὸς τὰς παλονμένας Λατομίας καὶ χάρακα βα-
20 λόμενος ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν ἐνεάλικησε τὰς ναῦς.

Οὕτω δὲ παράβολον ἐπιτελεσάμενος πρᾶξιν, ἄλλην 7
ἐτόλμησε ταύτης μᾶλλον κεκινδυνευμένην. παραστησά-
μενος γὰρ τοὺς ἐν ἡγεμονίαις δυτας εὐπειθεῖς πρὸς
τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν καὶ θυσίαν ποιησάμενος Δήμητρι
25 καὶ Κόρῃ συνήγαγεν ἐκκλησίαν κάπειτα προελθὼν ἐπὶ 2
τὴν δημηγορίαν ἐστεφανωμένος ἐν ἱματίῳ λαμπρῷ καὶ
προδιαλεχθεὶς οἰκεῖως τοῖς ἐγχειρούμενοις ἐφῆσε ταῖς

1 φθάσαιεν F. 2 αὐτοῖς X. 14 σφενδονήταις R (corr.
1 m.) X. 16 ἐπροτέρουν Wess. 19 Λατομίας X; cf. Strab.
XVII 3, 16; Meltzer I p. 464. βαλλόμενος F. 21 οὗτος F,
corr. 2. m. ἐπιτελεσάμενος] ἀγωνισάμενος ἐπιτελέσαι F. 24 θυ-
σίας F.

κατεχούσαις Σικελίαν θεαὶς Αἴγαμητροι καὶ Κόρη πεποι-
ησθαι, καθ' δν καιρὸν ἐδιώχθησαν ὑπὸ Καρχηδονίων,
3 εὐχάς λαμπαδεύσειν ἀπάσας τὰς ναῦς. καλῶς οὖν ἔχειν
τετευχότας τῆς σωτηρίας ἀποδιδόναι τὰς εὐχάς. ἀντὶ⁵
δὲ τούτων ἐπηγγέλλετο πολλαπλασίους ἀποδώσειν προ-
θύμως αὐτῶν ἀγωνισαμένων· καὶ γὰρ τὰς θεὰς διὰ
τῶν ιερῶν προσηκμανεῖν νίκην τοῦ σύμπαντος πολέμου.
4 ὅμα δὲ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ τῶν ὑπηρετῶν τις προσ-
ήνεγκεν ἡμμένην δᾶδα· ἦν δεξάμενος καὶ τοῖς τριηράρ-
χοις δμοίως ἄπασι προστάξας ἀναδοῦναι τὰς τε θεὰς¹⁰
ἐπεκαλέσατο καὶ πρῶτος ὕδρησεν ἐπὶ τὴν ναυαρχίδα
τριήρη· στὰς δ' ἐπὶ τὴν πρύμναν καὶ τοῖς ἄλλοις
τὸ παραπλήσιον ποιεῖν παρεκελεύετο. ἔνθα δὴ τῶν
τριηράρχων ἀπάντων ἐνέντων τὸ πῦρ καὶ ταχὺ τῆς
φλογὸς εἰς ὕψος ἀρθείσης οἱ μὲν σαλπιγκταὶ τὸ πολε-¹⁵
μικὸν ἐσήμαινον, τὸ δὲ στρατόπεδον ἐπηλάλαξε, συν-
ευχομένων ἀπάντων ὑπὲρ τῆς εἰς οἶκον σωτηρίας.
5 τοῦτο δ' ἐπράξεν Ἀγαθοκλῆς μάλιστα μὲν ἐνεκα τοῦ
συναναγκάσαι τοὺς στρατιώτας ἐν τοῖς αινδύνοις ἐπι-
λαθέσθαι τὸ παρόπαν τῆς φυγῆς· δῆλον γὰρ δι τῆς²⁰
ἐπὶ τὰς ναῦς καταφυγῆς ἀποκοπέσθης ἐν μόνῳ τῷ
νικᾶν ἔξουσι τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας· ἔπειτα καὶ
δύναμιν δλίγην ἔχων ἐθεώρει διότι φυλάσσων μὲν τὰς
ναῦς ἀναργασθήσεται μερίζειν τὸ στρατόπεδον καὶ μη-
δαμῆς ἀξιόμαχος εἶναι, καταλιπὼν δ' ἐρήμους ὑπο-²⁵
8 χειρόους ποιήσει γενέσθαι Καρχηδονίοις. οὐ μὴν ἀλλὰ

1 ποιεῖσθαι F. 3. 4 λαμπαδεύσειν — εὐχάς om. F. 5f. post
πολλαπλ. addendum <χάριτας>; cf. XX 20, 3. 6 αὐτῶν om. F.
7 ἀπαντος F, corr. 2. m. 9 δᾶδα X δᾶδα F. 10 ἐπασι
προστάξας ὁμοίως F. 14 τριηράρχῶν R (cf. Schmidt J. P. Ph.
suppl. XX p. 485). 16 ἐπηλλάλαξε F. εὑρχομένων F. 23 φυ-
λάττων X. 25 malim ἔσται. ὑποχειρίους γενέσθαι ποιήσει
Καρχηδονίων F.

τῶν νεῶν ἀπασῶν φλεγομένων καὶ τοῦ πυρὸς πολὺν
ἐπέχοντος τόπου ἔκπληξις κατεῖχε τοὺς Σικελιώτας. ἐν
ἀρχῇ μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀγαθοκλέους γοητείας παρα-
411 λογισθέντες καὶ τῆς τῶν ἐγχειρουμένων δξύτητος ἀνα-
5 θεώρησιν οὐ διδούσης πάντες συγκατετέθεντο τοῖς
πραττομένοις· τοῦ δὲ χρόνου τὸν περὶ ἐκάστων ἀνα-
λογισμὸν παριστάντος εἰς μεταμέλειαν ἐνέπιπτον καὶ
τὸ μέγεθος τοῦ διείργοντος πελάγους ἀναλογιζόμενοι
τὴν σωτηρίαν ἀπεγίνωσκον. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς σπεύδων ²
10 ἀπαλλάξαι τῆς ἀθυμίας τοὺς στρατιώτας ἥγε τὴν δύ-
ναμιν ἐπὶ τὴν δυνομαζομένην Μεγάλην πόλιν, οὖσαν
Καρχηδονίων. ἡ δ' ἀνὰ μέσον χώρα, δι' ἣς ἦν ἀναγ- ³
κιῶν πορευθῆναι, διείληπτο κηπείαις καὶ παντοῖαις
φυτουργίαις, πολλῶν ὑδάτων διωχετευμένων καὶ πάντα
15 τόπον ἀρδευόντων. ἀγροικίαι τε συνεχεῖς ὑπῆρχον,
οἰκοδομαῖς πολυτελέσι καὶ κονιάμασι διαπεπονημέναι
καὶ τὸν τῶν κεντημένων αὐτὰς διασημαίνονται πλοῦ-
τον. ἔγειμον δ' αἱ μὲν ἐπαύλεις πάντων τῶν πρὸς ⁴
ἀπόλαυσιν, ὡς ἀν τῶν ἐγχωρίων ἐν εἰρήνῃ πολυχρονίᾳ
20 τεθησαυρικότων γεννημάτων ἀφθονίαιν· ἡ δὲ χώρα ἡ
μὲν ἦν ἀμπελόφυτος, ἡ δὲ ἐλαιοφόρος καὶ τῶν ἄλλων
τῶν καρπίμων δένδρων ἀνάπτλεως. ἐπὶ διάτερα δὲ μέρη
τὸ πεδίον ἐνέμοντο βοῶν ἀγέλαι καὶ ποιμναὶ καὶ τὰ
πλησίον ἔλη φορβάδων ἵππων ἔγειμε. καθόλου δὲ παν-

² ἐπέχοντος πολὺν τόπον F. κατέσχε F. ³ γὰρ om. F.
post γοητείας add. καὶ ἀνοίσῃ F. ⁶ ἔκαστον F. ⁷ παρ-
ιστάντος F. ¹¹ Μεγάλη πόλις] cf. Meltzer I p. 370. 464; Niese I
p. 446 a. 4. ¹² ἦν del. Dind. ¹³ διείληπται F. ¹⁴ διοχε-
τευομένων F. ^{15. 16} ἄγροι — διαπεπονημένοι F., corr. 2. m.
οἰκοδομαῖς F. ¹⁷ τῶν om. X. ¹⁸ πάντων τῶν πρὸς ἀπό-
λαυσιν] cf. V 40, 3; XI 58, 1. ²⁰ γενημάτων ἀφθόνως X.
22 ἐπὶ διατέρου δὲ μέρους τοῦ πεδίου X ἐπὶ διάτερα δὲ μέρη
πεδίου· ἔνειμον (corr. 2. m.) δ' ἐπ' αντῷ F.

τοια τις ἦν ἐν τοῖς τόποις εὐδαιμονίᾳ, τῶν ἐπιφανεστάτων Καρχηδονίων διειληφέτων τὰς πτήσεις καὶ τοῖς πλούτοις πεφιλοκαληκότων πρὸς ἀπόλαυσιν. διόπερ οἱ Σικελιῶται τό τε τῆς χώρας κάλλος καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ἐν αὐτῇ θαυμάζοντες μετέωροι ταῖς ἐλπίσιν ἔγενοντο, θεωροῦντες ἄξια τῶν κινδύνων ἐπαθλα τοῖς νικῶσι προκείμενα. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς δρᾶν τὸν στρατιώτας ἀναλαμβάνοντας αὐτοὺς ἐκ τῆς ἀθυμίας καὶ προθύμους δύτας εἰς τὸν κινδύνον ἐξ ἐφόδου προσέβαλλε τοῖς τελεσίν. ἀπροσδοκήτου δὲ τῆς ἐπιθέσεως ¹⁰ γενομένης καὶ τῶν ἔνδον διὰ τὴν ἄγνοιαν καὶ τὴν τῶν πολεμικῶν ἀπειρίαν δλίγονον ὑποστάντων χρόνον εἷλε τὴν πόλιν κατὰ κράτος δοὺς δὲ τοῖς στρατιώταις εἰς ἀρπαγὴν ἐνέπλησε τὴν δύναμιν ὥφελειας ἅμα καὶ θάρσους. εὐθὺν δὲ καὶ πρὸς τὸν Λευκὸν Τύνητα κα- ¹⁵ λούμενον ἀναξεύξας ἔχειρώσατο τὴν πόλιν, ἀπέχονσαν Καρχηδόνος δισκιλίους σταδίους. ἀμφοτέρας δὲ τὰς ἀλούσας πόλεις οἱ μὲν στρατιῶται διαφυλάττειν ἡβούλοντο καὶ τὰς ὥφελειας εἰς αὐτὰς ἀπετίθεντο. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς ἀκόλουθα τοῖς προπεπραγμένοις διανοηθεὶς ²⁰ καὶ διδάξας τὸ πλῆθος ὡς οὐδεμίᾳν συμφέρει καταφυγὴν ἀπολιπεῖν, ἔως ἂν παρατάξῃ νικήσωσι, κατέστρεψέ τε τὰς πόλεις καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἐν ὑπαλθῷ.

4 Σικελιῶται] Συρρακούσιοι F. 6 ἐγίνοντο F. 8 αὐτὸν X. 9 προσέβαλε F. 12 πολεμικῶν scr.; libri πολέμων. 15 θάρρον Dind. semper. εὖθυν πρὸς τὸν Λευκὸν Τύνητα (Λευκοτίνητα F)] urbs ignota; quae est inter vv. dd. lis, utrum eadem fuerit ac Tunis (cf. XX 17) necne, pro certo nequit diadicari; cf. Wess.; Grote G. G. VI p. 751 adn. 40; Holm G. S. II p. 477; Meltzer G. d. K. I p. 371, 525; Schubert Agath. p. 102 sq.; Niese I p. 446 a. 4; 451 a. 4. 17 δισκιλίους στ.] numerum aut corruptum esse aut turpiter errasse Diodorum statuunt vv. dd.; reg. in medio relinquenda. 19 ἀποτίθεσθαι F. 20 πεκρογύμενοις F. 22 κατέσκαψε F.

412 Οι δ' ἐφορμοῦντες Καρχηδόνιοι τῷ ναυστάθμῳ τῶν 9
 Σικελιωτῶν τὸ μὲν πρῶτον δρᾶντες καομένας τὰς ναῦς
 περιχαρεῖς ἦσαν, ὡς διὰ τὸν ἀπ' αὐτῶν φόβον ἤναγ-
 κασμένων τῶν πολεμίων διαφθεῖραι τὰ σκάφη· ὡς δ'
 5 ἴδον εἰς τὴν χώραν προάγουσαν τὴν τῶν ἐναντίων
 δύναμιν, συλλογιζόμενοι περὶ τῶν ἀποβησιμένων συμ-
 φορὰν ίδειν ἥγοῦντο τὴν τῶν νεῶν ἀπάλειαν. διὸ καὶ
 ταῖς πρώταις δέρρεις κατεπέτασαν, διότε ἀεὶ ποιεῖν
 εἰώθασιν, δταν τι κακὸν δημοσίᾳ συμβεβηκέναι δόξῃ
 10 τῇ Καρχηδόνιων <πόλει>, ἔλαβόν τε καὶ τὰ χαλκώ- 2
 ματα τῶν Ἀγαθοκλέους νεῶν εἰς τὰς ίδεις τριήρεις
 καὶ τὸν ἀπαγγελοῦντας ὑπὲρ τῶν συμβεβηκότων τά-
 κοιβὲς ἔξεπέτειλαν εἰς τὴν Καρχηδόνα. πρὸν δὲ τού-
 τούς δηλῶσαι τὸ γερονός, ἀπὸ τῆς χώρας τινὲς αἰσθό-
 15 μενοι τὸν κατάπλουν τὸν Ἀγαθοκλέους ἀπήγγειλαν
 κατὰ σπουδὴν τοῖς Καρχηδονίοις. οἱ δ' ἐκπλαγέντες 3
 διὰ τὸ παράδοξον ὑπέλαβον ἀπολωλέναι τὰς ίδεις δυ-
 νάμεις ἐν Σικελίᾳ καὶ τὰς πεξικὰς καὶ τὰς ναυτικάς.
 οὐ γὰρ ἄν ποτε τὸν Ἀγαθοκλέα μὴ νενικηθεῖ τολ-
 20 μῆσαι καταληπεῖν ἐρήμους βοηθείας τὰς Συρακούσσας
 οὐδ' ἂν ἐπιβαλέσθαι περαιωῦν δύναμιν θαλασσοκρα-
 τούντων τῶν πολεμίων. διόπερ θόρυβος καὶ πολλὴ 4
 ταραχὴ κατεῖχε τὴν πόλιν καὶ συνδρομὴ τῶν ὅχλων
 εἰς τὴν ἀγορὰν ἐγίνετο καὶ βουλὴ τῆς γερουσίας ὅτι

1 ἐφορμῶντες libri omnes; ἐφορμοῦντες edd.; at cf. Winer-Schm. p. 116; Blass p. 49. 3 ὃντες αὐτῶν RX contra Diodori consuet. (cf. e. gr. I 14, 3; XIII 92, 4; cf. Schweigh. lex. Pol. s. v. φόβος). 5 εἰδον F. προσάγονοςν codd.; corr. Rhod. 8 ποιεῖν om. F. add. 2. m. 9 εἰώθεισαν RX (cf. Herw. sp. V. p. 30 adn. 1); cf. XIX 106, 4. 10 <πόλει> om RX; add. edd.; τῇ Καρχηδόνιᾳ F. τε libri; δὲ Reiske. 12 τὰ ἀνοιβῆ F. 13 πρὶν δ' ἦ F. 14 αἰσθανόμενοι R (corr. 1. m.) L. 15 τοῦ Ἀγ. F. 21 ἐπιβάλλεσθαι F. 24 ἐγένετο F.

δέοι πράττειν. στρατόπεδον μὲν γὰρ οὐκ ἦν ἔτοιμον τὸ δυνάμενον ἀντιτάξασθαι, τὸ δὲ πολιτικὸν πλῆθος ἄπειρον δὲν πολέμου προκαταπεπτώνει ταῖς ψυχαῖς, οἱ πολέμιοι δὲ πλησίον εἶναι τῶν τειχῶν προσεδοκῶντο.
 5 ἕνιοι μὲν οὖν ἔφασαν πρεσβευτὰς ὑπὲρ εἰρήνης ἀποστέλλειν πρὸς Ἀγαθοκλέα, τοὺς αὐτοὺς δέ μα καὶ παταγόπους ἐσομένους τῶν παρὰ τοῖς πολεμοῖς, τινὲς δὲ ἀναμεῖναι μέχρι ἀν γνῶσιν ἀκριβῶς ἔκαστον τῶν πεπραγμένων. τοιαύτης δὲ συγχύσεως τὴν πόλιν ἔχοντος πατέπλευσαν οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ναυάρχου καὶ τὰς 10
 10 αἰτίας τῶν πεπραγμένων ἐδήλωσαν. ἀναθαρρησάντων οὖν πάντων πόλιν ταῖς ψυχαῖς ἡ γερουσία τοὺς μὲν ναυάρχους διπαντας πατεμέμψατο διτι θαλαττορατούντες εἴασαν πολεμίαν δύναμιν ἐπιβῆναι τῆς Λιβύης,
 στρατηγοὺς δὲ ἀπέδειξαν τῶν δυνάμεων "Αννωνα καὶ 15
 2 Βορμίλκαν, πατρώαν ἔχθραν ἔχοντας· ἥγοντο γὰρ διὰ τὴν ίδιαν τούτοις ἀπιτίαν καὶ διαφορὰν κοινὴν ἔσεσθαι τῆς πόλεως ἀσφάλειαν. πολὺ δὲ διεσφάλησαν τῆς ἀληθείας. ὁ γὰρ Βορμίλκας πάλαι μὲν ἦν ἐπιθυμητὴς τυραννίδος, οὐκ ἔχων δ' ἔξουσίαν οὐδὲ καὶ 20
 φὸν οἰκεῖον ταῖς ἐπιβολαῖς τότε ἔλαβεν ἀφορμὰς ἀξιολόγους, τυχῶν τῆς στρατηγίας. αἰτία δὲ μάλιστα τούτων ἡ πρὸς τὰς τιμωρίας πικρὰ τῶν Καρχηδονίων.

3 προκαταπεπτώνει RX προσκατεπ. F. 4 εἶναι] λέναι Hertl. II 2 p. 17. 5 οὖν om. F, suppl. 2. m. ἔφασκον F. 8 μέχρις F. 9 usitatus ἐπεκρούσης (cf. e.g. XVIII 63, 4). 11 ἀναθαρρησάντων F. 12 πάντων om. F. 13 θαλασσορ. F. 15 ἀπέδειξε F. "Ανωνα F. 16 Βορμίλκαν codd. semper; de variis nominis formis (Βορμίκας; Βοδμίλκας; Βοαμίλκας) cf. Niese ap. P.-W. s. v., ubi Βορμίλκας omittitur. διὰ del. Dind. 18 ἀσφάλειαν] τῆς σωτηρίας add. F (in marg. 2. m. ἐν ἀλλῳ γρ. ἀληθείας). 18. 19 πολὺ δὲ διεσφάλησα τῆς ἀληθείας om. F, suppl. 2. m. in marg. 22 δὲ om. X.

τοὺς γὰρ ἐπιφανεστάτους τῶν ἀνδρῶν ἐν μὲν τοῖς
 413 πολέμοις προάγοντιν ἐπὶ τὰς ἡγεμονίας, νομίζοντες
 δεῖν αὐτὸν τὸν δὲ τὸν προκινδυνεύειν· ὅταν δὲ τύχωσι
 τῆς εἰρήνης, τοὺς αὐτὸν τούτους συκοφαντοῦσι καὶ
 5 κρίσεις ἀδίκους ἐπιφέροντες διὰ τὸν φθόνον τιμωρίας
 περιβάλλουσι. διὸ καὶ τῶν ἐπὶ τὰς ἡγεμονίας ταττο- 4
 μένων τινὲς μὲν φοβούμενοι τὰς ἐν τῷ δικαστηρῷ
 κρίσεις ἀποστάται γίνονται [τῆς ἡγεμονίας], τινὲς δ'
 ἐπιτίθενται τυραννίσιν· διερ ο καὶ τότε Βορυλίκας ὁ
 10 ἔτερος τῶν στρατηγῶν ἐποίησε, περὶ οὗ μικρὸν ὕστε-
 ρον ἔροῦμεν. οἱ γ' οὖν στρατηγοὶ τῶν Καρχηδονίων 5
 δοῦλοι τῶν καιδὸν οὐδαμῶς ἀναβολῆς οἰκείον τοὺς
 μὲν ἀπὸ τῆς χώρας καὶ τῶν συμμαχῶν πόλεων στρα-
 τιώτας οὐκ ἀνέμειναν, αὐτὸν δὲ τοὺς πολιτικοὺς ἔξ-
 15 ἡγαγον εἰς ὑπαιθρον, δυτας πεξούς μὲν οὐκ ἐλάττους
 τετραπισμυρίων, ἵππεῖς δὲ χιλίους, ἄρματα δὲ δισχίλια.
 καταλαβόμενοι δέ τινα γεώλοφον οὐ μακρὰν τῶν πο- 6
 λεμίων ἔξετατον τὴν δύναμιν εἰς μάχην· καὶ τοῦ μὲν
 δεξιοῦ κέρατος Ἀννων εἶχε τὴν ἡγεμονίαν, συναγωνι-
 20 ξομένων αὐτῷ τῶν εἰς τὸν ίερὸν λόχον συντεταγμένων,
 τοῦ δὲ εὐωνύμου Βορυλίκας ἡγούμενος βαθεῖαν ἐποίει
 τὴν φάλαγγα, καλύνοντος τοῦ τόπου παρεντελεῖν ἐπὶ
 πλεῖστον· τὰ δὲ ἄρματα καὶ τοὺς ἵππεῖς πρὸ τῆς φάλαγ-
 25 γος ἔστησαν, διεγνωκότες τούτοις πρῶτον ἐμβαλεῖν καὶ
 τῶν Ἑλλήνων ἀποπειραθῆναι.

1 τοὺς μὲν γὰρ F. 2 πολεμίους X. ἐπὶ τῆς ἡγ. F. νομί-
 ζοντες] ὀνομάζοντες F. 6 usitatius ἐπὶ τῆς ἡγ. (cf. e. gr. XIV
 24, 1) vel επὶ ταῖς ἡγ. (cf. e. gr. XIII 14, 4). 8 [τῆς ἡγεμονίας]
 recte del. Madv. I p. 513, f. ex v. 6 illatum. 11 οἱ δὲ οὖν F.
 16 aliter Just. XXII 6, 5; cf. Holm G. S. II p. 477; Schubert
 Agath. p. 107 sq. 19 Ἀννων F saepius. 23 πλέον Dind.
 semper.

11 Ο δ' Ἀγαθοκλῆς πατασκεψάμενος τὰς τῶν βαρβάρων τάξεις τὸ μὲν δεξὶόν κέρας ἔδωκεν Ἀρχαγάθῳ τῷ σὺν, παραδοὺς αὐτῷ πεζοὺς δισχιλίους καὶ πεντακοσίους, ἐξης δ' ἔταξε τοὺς Συρακουσίους, δύντας τρισχιλίους πεντακοσίους, εἶτα μισθοφόρους Ἐλληνας τρισχιλίους, τελευταῖον δὲ Σαμνίτας καὶ Τυρρηνοὺς καὶ Κελτοὺς τρισχιλίους. μετὰ δὲ τῆς θεραπείας αὐτὸς τοῦ *ἡμίσους κέρατος προηγουνέτο, χιλίοις δπλίταις πρὸς τὸν ιερὸν λόχον τῶν Καρχηδονίων ἀντιτεταγμένος· τοὺς δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας πεντακοσίους δύντας ἐπὶ τὰ κέρατα ¹⁰ διεῖλεν. δπλα μὲν οὖν οἱ στρατιῶται μόγις εἶχον ίκανά· τοὺς δ' ἐκ τῶν ἀφράκτων δρῦν ἀνόπλους δύντας τὰ τῶν ἀσπιδῶν ἔλυτρα δάβδοις διέτεινε καὶ τῇ φαντασίᾳ τὸν ἀσπιδὸς κύκλον μιμησάμενος ἀνέδωκεν αὐτοῖς πρὸς μὲν τὴν χρείαν οὐδαμάτις ἐπιτήδεια, πρὸς ¹⁵ δὲ τὴν πόρρωθεν δρωμένην δύφιν δυνάμενα δόξαν δπλων ἐμποιῆσαι τοῖς ἀρνοῦσι τάληθές. δρῦν δὲ τοὺς στρατιώτας παταπεπληγμένους τὸ πλῆθος τῆς βαρβαρικῆς ἵππου καὶ δυνάμεως ἀφῆκεν εἰς τὸ στρατόπεδον πατὰ πλείονας τόπους γλαῦκας, δις ἐκ χρόνου ²⁰ 4 παρεσκεύαστο πρὸς τὰς ἀθυμίας τῶν πολλῶν· αὗται

2 [Ἀρχαγάθῳ] ita ubique fere Diod. (cf. Just. XXII 5, 1); Ἀγάθωνος XX 55, 5 RX; XXI 3, 2 (cf. Pol. VII 2, 4); cf. Niese ap. P.-W. s. v. Archagathos. 5. 6 πεντακοσίους — τρισχιλίους om. F. 6 τελευταῖον RX. Σαννίτας F. 7 *ἡμίσους] 'scribe λαιοῦν vel ἀριστεροῦ vel εὐωνύμου' Dind.; fort. in textum irrepsit glossa marg.: sunt enim χίλιοι δπλίταις dimidia fere pars τοῦ ἱεροῦ λόχου (cf. XVI 80, 4); μετὰ δὲ τῆς θεραπείας αὐτὸς τοῦ ἡμίσους <τοῦ εὐωνύμου> κέρατος πρ. ('cum dimidia parte satellitii') Madv. I p. 513. 12 τοὺς δ' ἐκ τῶν ἀφράκτων admodum suspectum (cf. Meltzer p. 526); quinam sint, in aperto est; scil. τῇ δυνάμει opponuntur τὰ ἐκ τῶν νεῶν πληρώματα (cf. XX 91, 3); τοὺς δ' ἐκ τῶν ἀτάκτων (i. e. τοὺς ἔξω τάξεως λεγομένους) Madv. I p. 513; at cf. XVII 80, 4. 19 nonne <πεζῆς> δυνάμεως? Dind.

δὲ διὰ τῆς φάλαγγος πετόμεναι καὶ προσκαθίζουσαι ταῖς ἀσπίσι καὶ τοῖς κράνεσιν εὐθυδρσεῖς ἐποίουν τοὺς στρατιώτας, ἐκάστων οἰωνιξομένων διὰ τὸ δοκεῖν ιερὸν εἶναι τὸ ἔφον τῆς Ἀθηνᾶς. ταῦτα δέ, καίπερ ἄν τισι 5
⁴¹⁴ δόξαντα κενὴν ἔχειν ἐπίνοιαν, πολλάκις αἴτια γίνεται μεγάλων προτερημάτων. ὃ καὶ τότε συνέβη γενέσθαι· ἐμπεσόντος γὰρ εἰς τὰ πλήθη θάρσους καὶ διαδοθέντων λόγων ὡς τὸ θεῖον αὐτοῖς φανερῶς προσημαλνει νίκην, παραστατικώτερον τὸν κίνδυνον ὑπέμειναν.
10 προεμβαλόντων γὰρ εἰς αὐτοὺς τῶν ἀρμάτων ἂ μὲν 12 κατηκόντισαν, ἂ δ' εἵλασαν διεκπεσεῖν, τὰ δὲ πλεῖστα συνηνάγκασαν στρέψαι πρὸς τὴν τῶν πεζῶν τάξιν.
παραπλήσιως δὲ καὶ τὴν τῶν ἵππεων ἐπιφορὰν ὑπο- 2 στάντες καὶ πολλοὺς αὐτῶν κατατιρώσκοντες ἐποίησαν
15 φυγεῖν εἰς τούπεω. προαγωνιξομένων δ' αὐτῶν ἐν τούτοις λαμπρῶς ἡ πεζὴ δύναμις τῶν βαρβάρων ἀπασα συνῆψεν εἰς χεῖρας. γενναλαῖς δὲ μάχης γιγνομένης 3 "Αὖνων μὲν ἔχων συναγωνιξόμενον τὸν ιερὸν λόχον ἐπιλέκτων ἀνδρῶν καὶ σπεύδων ποιῆσαι δι' αὐτοῦ τὴν
20 νίκην ἐνέκειτο βαρύς τοῖς Ἑλλησι καὶ συχνοὺς ἀνήρει. φερομένων δ' ἐπ' αὐτὸν παντοδαπῶν βελῶν οὐκ εἰκεν,
ἀλλὰ καίπερ πολλοῖς τραύμασι περιπλέτων ἐβιάζετο, μέχρις ὅτου καταπονηθεῖς ἐτελεύτησε. τούτου δὲ πε- 4

¹ πετάμεναι RX; cf. Winer-Schm. p. 130. καὶ om. RXF (add. 2. m.). ² ἐποιοῦντο F. ³ ἔκαστον οἰωνιξόμενον F. ⁴ τοι- αῦτα δὲ Hertl. II 2 p. 18 satis bene. ⁵ κατινὴν R, corr. 2. m. ¹¹ κατηκόντησιν F. ¹² ἀναστρέψαι πρὸς τὴν τῶν <iδίων> π. τ. Hertl. III p. 36. ¹³ ἵππων libri; corr. Dind. ¹⁵ προ- αγωνισαμένων F. ¹⁷ γιγνομένης RX γινομένης F; vulgo γενο- μένης sec. D. gen. dic. edd. ¹⁹ τῶν ἐπιλέκτων ἀ. F. περι- ποιῆσαι Hertl. II 2 p. 18; περιποιῆσασθαι Kallenb. I p. 21. δι' αὐτοῦ X διὰ τούτων F. τὴν om. F. ²⁰ συχνοὺς om. R, suppl. 1. m. ²¹ οὐχ εἰξεν F.

σόντος οἱ μὲν ταύτῃ τεταγμένοι τῶν Καρχηδονίων ἀνετράπησαν ταῖς ψυχαῖς, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα μετεῳσθέντες πολὺ μᾶλλον ἐπερρώσθησαν. ἂ δὴ πυθόμενός τιναν Βορμίλλας, δὲ ἔτερος στρατηγός, καὶ νομίσας παρὰ θεῶν αὐτῷ δεδόσθαι τὸν καιρὸν τοῦ λαβεῖν ἀφορμὰς πρὸς τὴν ἐπίθεσιν τῆς τυραννίδος, διελογίζετο πρὸς αὐτόν, εἰ μὲν ἡ μετὰ Ἀγαθοκλέους διαφθαρεῖη δύναμις, μὴ δυνήσεσθαι τὴν ἐπίθεσιν ποιήσασθαι τῇ δυναστείᾳ, τῶν πολιτῶν ἰσχυρότατων, εἰ δὲ ἐκεῖνος νικήσας τὰ φρονήματα παρέλοιπο τῶν Καρχηδονίων, εὐχειρώτους μὲν ἑαυτῷ τοὺς προητημένους ἔσεσθαι, τὸν δὲ Ἀγαθοκλέα δρόμος παταπολεμήσειν, διταν αὐτῷ δόξῃ. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν πρωτοστατῶν, δοὺς τοῖς μὲν πολεμίοις ἄσημον ἔκκλιμα, τοῖς δὲ ἴδιοις δηλώσας τὸν Ἀννωνος θάνατον καὶ παρακελευόμενος ἀναχωρεῖν ἐν τάξει πρὸς τὸν γεώλιοφον· τοῦτο γὰρ συμφέρειν. ἐπικειμένων δὲ τῶν πολεμίων καὶ τῆς δλῆς ὑποχωρήσεως φυγὴ παραπλησίας γινομένης οἱ μὲν συνεχεῖς Λίβυες ἀπὸ οράτους ἥττησθαι τοὺς πρωτοστάτας νομίσαντες πρὸς φυγὴν ἄρμησαν, οἱ δὲ τὸν ἱερὸν λόχου ἔχοντες μετὰ τὸν Ἀννωνος τὸν στρατηγοῦ θάνατον τὸ μὲν πρῶτον ἀντεῖχον εὐρώστως καὶ τοὺς ἔξ αὐτῶν πλητοντας ὑπερβαίνοντες ὑπέμενον πάντα κινδύνον, ἐπεὶ δὲ κατενόησαν τὸ πλεῖον μέρος τῆς δυνάμεως πρὸς φυγὴν ὠρμημένον καὶ τοὺς πολεμίους περισταμένους κατὰ νάτου, συνηναγκάσθησαν ἔκκλιναι. διὸ καὶ τροπῆς

5 αὐτῷ F. 7 αὐτὸν X ἑαυτὸν F. 8 διαφθαρῇ RX.

14 πρωτοστατῶν] στρατιωτῶν F. 15 ἔκκλιμα R; ἔκκλιμα Bekk. 23 αὐτῶν edd. 25 δυνάμεως] φάλαγγος F. εἰς φυγὴν F. 27 ἔγκλιναι Bekk.

γενομένης κατὰ πᾶν τὸ τῶν Καρχηδονίων στρατόπεδον
οἱ μὲν βάρβαροι τὴν φυγὴν ἐποιοῦντο πρὸς τὴν Καρ-
χηδόνα, Ἀγαθοκλῆς δὲ μέχρι τινὸς ἐπιδιώξας ἐπανῆλθε
415 καὶ τὴν στρατοπεδεῖαν τῶν Καρχηδονίων διήρπασεν.
5 ἔπεισον δὲ ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν Ἑλλήνων εἰς διακο- 13
σίους, τῶν δὲ Καρχηδονίων οὐ πλείους χιλίων, ὡς δ'
ἔνιοι γεγράφασιν, ὑπὲρ τοὺς ἔξακισχιλίους.

Ἐν δὲ τῇ τῶν Καρχηδονίων παρεμβολῇ σὺν ταῖς
ἄλλαις ὠφελεῖαις εὐφέθησαν ἀμαξεῖς πλείους, ἐν αἷς
10 ἐκομίζετο ζεύγη χειροπεδῶν πλεῖα τῶν δισμυρίων· ἐξ 2
έτοιμου γάρ οἱ βάρβαροι κρατήσειν ὑπειληφότες τῶν
Ἑλλήνων παρηγγέλκεισαν ἀλλήλοις ζωγρεῖν ὡς πλε-
στους καὶ δῆσαντες εἰς συνεργασίαν ἐμβαλεῖν. ἀλλ', 3
οἷμαι, τὸ δαιμόνιον ὕσπερ ἐπίτηδες τοῖς ὑπεροφάνως
15 διαλογιζομένοις τὸ τέλος τῶν κατελπισθέντων εἰς τού-
ναντίον μετατίθησιν. Ἀγαθοκλῆς μὲν οὖν Καρχηδο-
νίους παραλόγως νικήσας τειχήρεις συνεῖχεν, ἡ τύχη
δὲ ἐναλλάξ τὰ προτερήματα τοῖς ἐλαττώμασιν ἐπεισα-
γαγοῦσα τοὺς ὑπερέχοντας ἵσον ἐταπείνωσε τοῖς ἥτ-
20 τωμένοις· ἐν Σικελίᾳ μὲν γάρ Καρχηδόνιοι μεγάλη 4
νευκηρότες παρατάξει Ἀγαθοκλέα τὰς Συρακούσσας
ἐποιιόρκουσν, ἐν Λιβύῃ δὲ Ἀγαθοκλῆς τηλικαντή μάχῃ
προτερήσας εἰς πολιορκίαν ἐνέκλεισε Καρχηδονίους,
καὶ τὸ θαυμασιώτατον, δὲ δυνάστης κατὰ μὲν τὴν
25 νῆσον ἀκεραίους ἔχων τὰς δυνάμεις ἐλείπετο τῶν βαρ-

1 γενομένης F. τῶν ομ. F. 5 μὲν ομ. F. 6 τῶν
χιλίων F. 7 γεγράφεισαν F. aliter Just. XXII 6, 9; Oros.
IV 6 (Wess.). 9 πλείους] πλήρεις F, corr. 2. m. 10 χειρο-
πέδων RX. 12 ὡς ομ. F. 13 cf. XXXIV 36 (Wess.).
16 περιτίθησιν F. 18 ἐπεισάγονσα F. 19 ἵσως F. ἥττη-
μένοις F. 20 Καρχηδόνιοι ομ. F. 23 συνέκλεισε F; at cf.
e. g. XIII 72, 1. 25 βάρων F, corr. 2. m.

βάρων, ἐπὶ δὲ τῆς ἡπείρου τῷ μέρει τῆς προηγημένης
 14 στρατιᾶς περιεγένετο τῶν νευκηκότων. διόπερ οἱ
 Καρχηδόνιοι, νομίσαντες ἐκ θεῶν αὐτοῖς γεγονέναι τὴν
 συμφοράν, ἐποπήσαν πρὸς παντούν ἵκεσθαι τοῦ δαι-
 μονίου καὶ νομίσαντες μάλιστα μηνίειν αὐτοῖς τὸν 5
 Ἡρακλέα τὸν παρὰ τοῖς ἀποίκοις, χρημάτων πλῆθος
 καὶ τῶν πολυτελεστάτων ἀναθημάτων ἔπειμψαν εἰς τὴν
 2 Τύρον οὐκ διλύα. ἀποικισθέντες γάρ ἐκ ταύτης εἰώ-
 θεισαν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις δεκάτην ἀποστέλλειν
 τῷ θεῷ πάντων τῶν εἰς πρόσοδον πιπτόντων· ὑστερον 10
 δὲ μεγάλους ιτησάμενοι πλούτους καὶ προσόδους ἀξιο-
 λογωτέρας λαμβάνοντες μικρὰ παντελῶς ἀπέστελλον,
 διλγωδοῦντες τοῦ δαιμονίου. διὰ δὲ τὴν συμφοράν
 ταύτην εἰς μεταμέλειαν ἐλθόντες πάντων τῶν ἐν τῇ
 3 Τύρῳ θεῶν ἔμνημόνευσον. ἔπειμψαν δὲ καὶ τὸν ἐκ 15
 τῶν ιερῶν χρυσοῦς ναοὺς *(αὐτοῖς)* τοῖς ἀφιδρύμασι
 πρὸς τὴν ἵκεσθαι, ἥρονύμενοι μᾶλλον ἔξιλάσεσθαι τὴν
 τοῦ θεοῦ μῆνιν τῶν ἀναθημάτων πεμφθέντων ἐπὶ τὴν
 4 παρατησιν. ἢτιδητο δὲ καὶ τὸν Κρόνον αὐτοῖς ἐναν-
 τιοῦσθαι, καθ' ὅσον ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις θύσου- 20
 τες τούτῳ τῷ θεῷ τῶν υἱῶν τὸν κρατίστους ὑστερον
 ὄνομάμενοι λάθρος παῖδας καὶ θρέψαντες ἔπειπον ἐπὶ
 τὴν θυσίαν· καὶ ἔγτήσεως γενομένης εὐρέθησάν τινες
 5 τῶν καθιερουργημένων ὑποβολιμαῖοι γεγονότες. τού-

3 αὐτοῖς edd. 5 μηνιεῖν RX. αὐτοῖς edd. 6 ἀποίκοις]
 alioquin significacione activa non usurpatum; ἀποικισταῖς Wess.;
 ἀποικίσσει Dind. 14 πάντων] πάλιν Reiske, non male.
 16 χρυσοῦς ναοὺς] χρυσᾶς ναῖς m. 2 in marg. cod. R. *(αὐτοῖς)*
 τοῖς ἀφ. scr.; *(αὐτοῖς)* ἀφ. dubitanter Wess., cuius explic. mihi
 non probatur (cf. XV 49, 1); *(σὺν)* τοῖς ἀφ. Madv. I p. 513.
 17 ἔξιλάσεσθαι F. 19 αὐτοῖς XF Eus. qui (praep. ev. IV 19
 p. 161 a. b.) ab ἢτιδητο usque ad πλήρες πνοός (p. 193 v. 11)
 omnem Diodori locum exscr. 24 καθιερουργημάτων F.

των δὲ λαβόντες ἔννοιαν καὶ τοὺς πολεμίους πρὸς
τοῖς τείχεσιν ὁρῶντες στρατοπεδεύοντας ἐδεισιδαιμό-
νουν ὡς καταλειπόντες τὰς πατρόους τῶν θεῶν τιμάς.
416 διορθώσασθαι δὲ τὰς ἀγνοίας σπεύδοντες διακοσίους
5 μὲν τῶν ἐπιφανεστάτων παίδων προκρίναντες ἔθυσαν
δημοσίᾳ· ὅλοι δὲ ἐν διαβολαῖς ὄντες ἐκουσίως ἔστοντος
ἔδοσαν, οὐκ ἐλάττους ὄντες τριακοσίων. ἦν δὲ παρ' 6
αὐτοῖς ἀνδριὰς Κρόνου χαλκοῦς, ἐκτετακὼς τὰς χεῖρας
ὑπτίας ἐγκεκλιμένας ἐπὶ τὴν γῆν, ὥστε τὸν ἐπιτεθέντα
10 τῶν παίδων ἀποκυλλεσθαι καὶ πέπτειν εἰς την χάσμα
πληρες πυρός. εἰκὸς δὲ καὶ τὸν Εὐριπίδην ἐντεῦθεν
εἰληφέναι τὰ μυθολογούμενα παρ' αὐτῷ περὶ τὴν ἐν
Ταύροις θυσίαν, ἐν οἷς εἰσάγει τὴν Ἰφιγένειαν ὑπὸ
'Ορέστου διερωτώμενην

15 «τάφος δὲ ποῖος δέξεται μ', διταν θάνω;
πῦρ ιερὸν ἔνδον χάσμα τ' εύρωπτὸν χθονός.»
καὶ δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλησι δὲ μῆνος ἐκ παλαιᾶς φήμης 7
παραδεδομένος διτι Κρόνος ἡφάντις τοὺς ἰδίους παῖδας,
παρὰ Καρχηδονίοις φαίνεται διὰ τούτου τοῦ νομίμου
20 τετηρημένος.

Οὐ μὴν ἀλλὰ τοιαύτης ἐν τῇ Λιβύῃ γεγενημένης 15
μεταβολῆς οἱ μὲν Καρχηδόνιοι διεπέμποντο πρὸς
Ἄμιλκαν εἰς τὴν Σικελίαν, ἀξιοῦντες κατὰ τάχος

4 διορθώσαντες δὲ τὰς ἀγνοίας νομίζοντες X. διακοσίους]
idem Eus. (cf. laud. Const. XIII 12); Pesc. Fest. ap. Lact. div.
inst. I 21 (HRF. p. 375 sqq.); Wess. 6 aliter Eus. de laud.
Const. l. l. (cf. Grote G. Gr. VI p. 754 a. 46; Meltzer I p. 526),
ubi ἐπιθοῦνται τῇ θυσίᾳ; f. addendum <εἰς τὴν θυσίαν> (cf. Pol.
VIII 18, 11). 7 τριακ.] idem Eus. utroque loco. 9 ἐγκεκλι-
μένας ἐπὶ τὴν γῆν] ἐκτεταμένας ἐπὶ τῆς γῆς Eus. συντιθέντα
Eus. 10 ἀποκωλύεσθαι Eus. 12 παρ' αὐτοῖς codd.; corr.
Rhod. 15. 16 cf. Eur. Iph. Taur. 613. 4. 16 ἔνδον om. R.,
suppl. 1. m. χθονός] πέτρας codd. Eurip. 18 ἡφάντις F.
19 νόμου X. 21 εἰς Λιβύην F. 23 τὴν om. F.

πέμψαι βοήθειαν, καὶ τὰ ληφθέντα χαλκώματα τῶν Ἀγαθοκλέους νεῦν ἀπέστειλαν αὐτῷ. δὸς δὲ τοῖς καταπλεύσασι παρεκείενσατο σιωπᾶν μὲν τὴν γερενημένην ἡπταν, διαδιδόναι δὲ λόγον εἰς τοὺς στρατιώτας ὡς Ἀγαθοκλῆς ἄρδην ἀπώλεσε καὶ τὰς ναῦς καὶ τὴν δύναμιν ἀπασαν. αὐτὸς δὲ πέμψας τινὰς τῶν παρόντων ἐκ Καρχηδόνος εἰς τὰς Συρακούσσας πρεσβευτὰς καὶ τὰ χαλκώματα συναποστείλας ἡξεῖσαν παραδιδόναι τὴν πόλιν· τὴν μὲν γὰρ δύναμιν τῶν Συρακοσίων ὑπὸ Καρχηδονίων κατακεκόφθαι, τὰς δὲ ναῦς ἐμπεπυρίσθαι· τοῖς δ' ἀπιστοῦσιν ἀπόδειξιν παρέχεσθαι τὴν τῶν ἐμβόλων κομιδὴν. τῶν δὲ ἐν τῇ πόλει πυθομένων τὴν περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα προσηγγελμένην συμφορὰν οἱ πολλοὶ μὲν ἐπιστευσαν, οἱ προεστηκότες δὲ διστάζουστες διετήρησαν μὲν χάριν τοῦ μὴ γενέσθαι ταραχῆν, τοὺς πρεσβευτὰς δὲ ταχέως ἐξέπεμψαν, τοὺς δὲ τῶν φυγάδων συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ τῶν ἄλλων τοὺς δυνχεραίνοντας τοῖς ὅπ' αὐτῶν πραττομένοις ἐξέβαλον ἐκ τῆς πόλεως, ὅντας οὐκ ἐλάττους δικταυσχιλίων. 4 κακπειτα τοσούτον πλήθους ἄφυντο συναναγκαῖομένου τὴν πατρίδα φεύγειν ἔγεμεν ἡ πόλις διαδρομῆς καὶ θιορύθου καὶ γυναικείων αἰλαυθμῶν· οὐδεμίᾳ γὰρ ἦν οἰκεῖα πένθους ἀκοινώνητος κατὰ τοῦτον τὸν καιρόν. 5 οἱ μὲν γὰρ περὶ τὴν τυραννίδα τοῦ Ἀγαθοκλέους καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ τὴν συμφορὰν ὀδύροντο, τῶν δὲ ἰδιωτῶν οἱ μὲν τοὺς ἀπολωλέναις δοκοῦντας κατὰ Λιβύην ἔκλαιον, οἱ δὲ τὸν ἐκπίπτοντας ἀφ' ἐστίας

2 νηῶν F. 10 τὰς δὲ ναῦς ταῦτας F. 15 διετήρησαν susp.; Wess. confert Luc. II 51. 22 γυναικείων RX. 24 τὰ περὶ τὴν τυραννίδα F. 25 αὐτῶν libri; corr. Dind. 27 έκλαιον Dind. semper; cf. Crönert mem. Gr. Herc. p. 106.

καὶ πατρῷων θεῶν, οἵς οὐτε μένειν ἔξην οὕτ' ἐκτὸς τῶν τειχῶν προάγειν, πολιορκούντων τῶν βαρβάρων, πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις κακοῖς τηλικούτοις οὖσιν ἡμαρ-
κάζοντο νηπίους παιδας καὶ γυναικας συνεφέλκεσθαι
τῇ φυγῇ. ὁ δὲ Ἀμίλκας, καταφυγόντων πρὸς αὐτὸν ⁵
τῶν φυγάδων, τούτοις μὲν τὴν ἀσφάλειαν παρέσχετο,
τὴν δὲ δύναμιν παρασκευάσας προῆγεν ἐπὶ τὰς Συρα-
κούσσας, ὡς αἰφήσων τὴν πόλιν διὰ τε τὴν ἐφημίαν
καὶ διὰ τὴν προσηγγελμένην τοῖς ὑπολειμμάσι συμ-
φοράν. προαποστέλλαντος δ' αὐτοῦ πρεσβείαν καὶ δι-
10 δόντος Ἀντανδρῷ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ παραδιδόσι
τὴν πόλιν, ἀσφάλειαν συνηδρευσαν τῶν ἡγεμόνων οἱ
μάλιστα ἀξιωματοῦντες ἔχειν. ἥηθέντων οὖν πολ-
λῶν λόγων Ἀντανδρος μὲν φέτο δεῖν παραδιδόναι τὴν
15 πόλιν, ὃν ἀνανδρος φύσει καὶ τῇς τάδελφοῦ τόλμης
καὶ πράξεως ἐναντίαν ἔχων διάθεσιν· Ἐρύμνων δ' ὁ
Ἄιτωλός, παρακαθεσταμένος ὑπ' Ἀγαθοκλέους τάδελφῷ
σύνεδρος, τὴν ἐναντίαν δοὺς γυνώμην ἔπεισεν ἀπαντας
διακαρτερεῖν μέχρι ἀν πύθωνται τάληθές. Ἀμίλκας ²
20 δὲ μαθὼν τὰ δόξαντα τοῖς ἐν τῇ πόλει συνεπήγνυε
μηχανὰς παντοιας, διεγνωκὼς προσβάλλειν. Ἀγαθο-
κλῆς δὲ δύο τριακοντόδοους μετὰ τὴν μάχην νεναυπηγη-
μένος τὴν ἐτέραν ἀπέστειλεν εἰς Συρακούσσας, ἐρέτας
25 ἐμβιβάσας τὸν κρατίστους καὶ τῶν περὶ αὐτὸν πιστευο-
μένων φίλων ἔνα Νέαρχον, ἀπαγγελοῦντα τοῖς ἴδαις
τὴν νίκην. ἔπειτ' εὐπλοιας γενομένης πεμπταῖοι ταῖς ⁴
Συρακούσσαις νύκτωρ προσεπέλασαν καὶ στεφανωσά-

1 πατρῷων X. 6 παρείχετο F; cf. Hultsch pr. Pas. p. 7.
12 συνηδρευσαν] συνεδρευσάντων libri; corr. Steph. 13 οὖν
om. RX. 14 μὲν οὖν F. 16 καὶ πράξεως om. RX; at cf.
II. 34, 3 (Dind.). δ' ὡν Alt. F. 19 μέχρις ἀν δον π. F.
Ἀμίλκας δὲ μ.] εἰτα Ἀμίλκας μὲν μ. F. 21 συνεγνωκὼς F.

μενοι καὶ παιανίσαντες κατὰ τὸν πλοῦν ἄμ' ἡμέρᾳ
 5 κατέπλεον ἐπὶ τὴν πόλιν. αἱ δὲ φυλακίδες τῶν Καρ-
 χηδονίων αἰσθόμεναι κατὰ σπουδὴν ἐπεδίωκον καὶ οὐ
 πολὺ προειληφότων τῶν ὑποφευγόντων ἀγὸν τῆς εἰ-
 ζεσίας ἔγινετο. ἅμα δὲ τῇ τούτων φιλοτιμίᾳ συνέβη 5
 τούς τε ἐκ τῆς πόλεως καὶ τοὺς πολιορκοῦντας αἰσθο-
 μένους συνδραμεῖν ἐπὶ τὸν λιμένα καὶ τοῖς ἴδιοις
 6 ἐνατέροις συναγωνιῶντας ἀναβοῦν θαρρεῖν. ἦδη δὲ
 τῆς τριακοντάρου καταλαμβανομένης οἱ βάρβαροι μὲν
 ἐπηλάλαξαν, οἱ δὲ ἐκ τῆς πόλεως ἀδυνατοῦντες βοη- 10
 θεῖν τοῖς ηὔχοντο περὶ τῆς σωτηρίας τῶν κατα-
 πλεόντων. τῆς πρώτας δὲ τῶν διωκόντων εἰς ἐμβολὴν
 ἦδη φερομένης οὐκ ἀπωθεν τῆς γῆς ἔφθασε τὸ διωκό-
 μενον σκάφος ἐντὸς βέλους γενόμενον καὶ τῶν Συ-
 ρακοσίων προσβοηθησάντων ἔξεφυγε τὸν κινδυνον. 15
 7 Ἀμίλιας δὲ δρᾶν τοὺς ἐκ τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀγωνίαν
 καὶ τὸ παράδοξον τῆς προσδοκιμένης ἀργελίας ἐπὶ
 τὸν λιμένα συνδεδραμηστας, ὑπολαβὼν εἶναι μέρος
 τι τοῦ τείχους ἀφύλακτον, ἔπειμψε τῶν στρατιωτῶν
 τοὺς κρατήστοντας μετὰ κλιμάκων. οὗτοι δὲ εὐρόντες 20
 ἐκλειειμμένας τὰς φυλακὰς ἔλαθον προσαναβάντες· καὶ
 σχεδὸν αὐτῶν μεσοπόργιον ἦδη κατειληφότων ἦ κατὰ
 8 τὸ σύνηθες ἐφοδία παραγενομένη κατενόησε. γενο-
 μένης δὲ μάχης οἱ μὲν ἐκ τῆς πόλεως συνέδραμον καὶ 418
 φθάσαντες τοὺς μέλλοντας τοῖς ἀναβεβηκόσι προσβοη- 25

1 κατὰ τὸν πλοῦν] κατὰ τὸ πλοῖον codd.; corr. Hertl. II 2
 p. 18. 5 ἐγένετο F. τούτων] τῶν ἐρετῶν F. 10 ἐπηλά-
 λαξαν F. ἀδυνατοῦντες X. 12. 13 εἰς ἐμβολὴν ἦδη φερο-
 μένης] τῆς ἐμβολῆς ἦδη γενομένης F. 13 ἔποδε RX (cf. Winer-
 Schm. p. 62) ἄποθεν F. 17 ὃπδ τὸν λιμένα F. 20 τοὺς κρα-
 τήστοντας τῶν στρατιωτῶν F. 21 λελειμμένας RX. 22 ἦ om. F.
 23 ἐφοδία libri; in marg. cod. R adser. 2. m. ἐφορεία.

θεῖν οὓς μὲν ἀπέκτειναν, οὓς δ' ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων
κατευρήμισαν. ἐφ' οἷς Ἀμίλιας περιαλγῆς γενόμενος 9
ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ τοῖς εἰς
Καρχηδόνα βοήθειαν ἔξεπεμψε μετὰ στρατιωτῶν πεν-
5 τακισχιλίων.

"Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις δι μὲν Ἀγαθοκλῆς 17
κρατῶν τῶν ὑπαίθρων τὰ περὶ τὴν Καρχηδόνα χωρία
κατὰ κράτος ἥρει καὶ τῶν πόλεων ἃς μὲν διὰ φόβου,
ἃς δὲ διὰ τὸ πρὸς Καρχηδόνιους μίσος προσηγάγετο.
10 παρεμβολὴν δὲ πλησίον τοῦ Τύνητος ὁχυρωσάμενος
καὶ τὴν Ιανήν ἀπολιπὼν φυλακὴν ἀνέξευξε πρὸς τὰς
ἐπὶ θαλάττῃ κειμένας πόλεις. καὶ πρώτην μὲν ἐλὼν
Νέαν πόλιν κατὰ κράτος φιλανθρώπως ἐχρήσατο τοῖς
χειροθεῖσιν· εἶτα παρελθὼν ἐπ' Ἀδρύμητα πρὸς μὲν
15 ταύτην πολιορκίαν συνεστήσατο, Άλινμαν δὲ τὸν βα-
σιλέα τῶν Λιβύων εἰς συμμαχίαν προσελάβετο. ἡ δὴ 2
πυθόμενοι οἱ Καρχηδόνιοι πᾶσαν τὴν δύναμιν προ-
ήγαγον ἐπὶ τὸν Τύνητα καὶ τῆς μὲν Ἀγαθοκλέους
στρατοπεδείας ἐκνούσευσαν, τῇ πόλει δὲ μηχανὰς προσ-
20 αγαγόντες συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιοῦντο. δὲ δ' Ἀγα- 3
θοκλῆς, ἀπαγγειλάντων τινῶν αὐτῷ τὰ περὶ τοὺς
ἴδιους ἐλαττώματα, τὸ μὲν πολὺ τῆς δυνάμεως κατ-
έλιπεν ἐπὶ τῆς πολιορκίας, τὴν δὲ θεραπείαν καὶ τῶν
στρατιωτῶν διλγούς ἀναλαβὼν λάθρᾳ προσῆλθεν ἐπὶ

4 excidisse videtur aut navium numerus aut ducis nomen.
7 περὶ Καρχ. F. 8 ἥρει XF. 9 μίσος codd. 12 ἐπὶ τῇ θ. F.
13 Νέαν πόλιν] cf. Mueller ad Ptol. IV 3, 2 (p. 621); Meltzer I
p. 508. 14 Ἀδρύματα X; cf. Mueller 1.1. (p. 622); Grote VI
p. 755 a. 48 (non recte). 15 ίιινμαν (Άλινμαν 2. m.)
X Ἐλύμαν F (cf. Act. Ap. XIII 6; Wess.). 17 οἱ om. F.
προήγαγον codd. omnes; cf. XX 15, 6; 18, 1. 18 cf. supra
ad XX 8, 7. 19 προσαγαγόντες μηχανὰς (sic) post ἐποιοῦντο
ponit F. 21 αὐτῷ τινῶν F. 24 στρατιῶν X.

τινα τόπον δρεινόν, διθεν δρᾶσθαι δυνατὸν ἦν αὐτὸν
νπό τε τῶν Ἀδραμητινῶν καὶ τῶν Καρχηδονίων τῶν
4 τὸν Τύνητα πολιορκούντων. νυκτὸς δὲ συντάξεις τοῖς
στρατιώταις ἐπὶ πολὺν τόπον πυρὰ κάειν, δόξαν
<ἐν>εποιησε τοῖς μὲν Καρχηδονίοις ὡς μετὰ μεγάλης 5
δυνάμεως ἐπ' αὐτοὺς πορευόμενος, τοῖς δὲ πολιορκου-
μένοις ὡς ἄλλης δυνάμεως ἀδρᾶς τοῖς πολεμοῖς εἰς
5 συμμαχίαν παραγεγενημένης. ὀμφότεροι δὲ τῷ φεύδει
τοῦ στρατηγίματος παραλογισθέντες παραλόγως ἥλατ-
τάθησαν, οἱ μὲν τὸν Τύνητα πολιορκούντες φυγόντες 10
εἰς Καρχηδόνα καὶ τὰς μηχανὰς ἀπολιπόντες, οἱ δὲ
Ἀδραμητινοὶ διὰ τὸν φρύβον παραδόντες τὴν πατρίδα.
6 Ἀγαθοκλῆς δὲ ταύτην δι' διμοιογίας παραλαβὼν Θάψον
εἶλε κατὰ κράτος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ταύτῃ πόλεων
Δις μὲν ἔξεπολιόρκησεν, Δις δὲ προσηγάγετο· τὰς ἀπά-
σας δὲ πόλεις πλείους τῶν διακοσίων κεχειρωμένος εἰς
τοὺς ἀντα τόπους τῆς Λιβύης διενοεῖτο στρατεύειν.
18 ἀναζεύξαντος οὖν αὐτοῦ καὶ πλείους ἡμέρας δόοιπο-
ροῦντος Καρχηδόνιοι τὴν ἐπι Σικελίας διακομισθεῖσαν
δύναμιν καὶ τὴν ἄλλην στρατιὰν προσαγαγόντες πάλιν 20
τὸν Τύνητα πολιορκεῖν ἐπεχειρησαν καὶ τῶν χωρίων
οὐκ διλγα τῶν ὑπὸ τοὺς πολεμοῖους δύτων ἀνεπτήσαντο.
Ἀγαθοκλῆς δέ, βιβλιαφόρων αὐτῷ παραγεγενημένων 419

2 ὑπὸ τῆς τῶν Ἀδραμητινῶν (cf. Meineke ad Steph. Byz. s. v. Ἀδραμητος) RX; τῆς δὲ Wess., corr. Dind.; διθεν δρᾶσθαι δυνατὸν
ἦν αὐτῷ ὑπὸ τῆς τῶν Ἀδραμητήνων χώρας F omisssis reliquis,
in marg. add. 2. m. τῶν τὸν Τύνητα πολιορκούντων. 3 συν-
τάξαι X. 4 κοίτεν F (cf. Crönert mem. Gr. Herc. p. 106).
5 <ἐν>εποίησε Hertl. II 2 p. 18 sec. Diodori genus dic. μὲν
om. F, suppl. 2. m. 5—7 μετὰ μεγάλης δυνάμεως καὶ ἀδρᾶς
F; omissa suppl. 2. m. in fine pag. 8 φεύδει dub. Dind.
12 Ἀδραμητοὶ RX Ἀδραμητινοὶ F. 13 Θάττον X. 16 διακ.]
cf. Grote VI p. 756 a. 51. 20 στρατείαν F. 21 ἐγκαρπίων
R (corr. 2. m.) XF.

ἀπὸ τοῦ Τύνητος καὶ τὰ πεπραγμένα τοῖς Φοίνιξι
διασαφούντων, εὐθὺς ἀνέστρεψεν. ὡς δ' ἀπέσχε τῶν 2
πολεμίων σταδίους διακοσίους, κατεστρατοπέδευσε καὶ
τοῖς στρατιώταις πυρὰ κάειν ἀπηγόρευσεν. χρησάμενος
5 δὲ νυκτοπορίᾳ προσέπεσεν ἄμ' ἡμέρᾳ τοῖς τε προ-
νομεύοντι τὴν χώραν καὶ τοῖς ἐπτὸς τῆς παρεμβολῆς
ἄνευ τάξεως πλανωμένοις καὶ φονεύσας μὲν ὑπὲρ
δισχιλίους, ξωγρήσας δ' οὐκ διλγούς πολλὰ πρὸς τὸ
μέλλον ἐπλεονέκτησεν. οἱ γὰρ Καρχηδόνιοι τῆς ἐκ 3
10 Σικελίας προσγενομένης βοηθείας καὶ τῶν κατὰ Λι-
βύην συμμάχων συναγωνιζομένων ἐδόκουν ὑπερέχειν
τῶν περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα· τούτον δὲ <ἐπὶ> τοῦ προ-
τερήματος γενομένου πάλιν συνεστάλη τὰ φρονήματα
τῶν βαρβάρων. καὶ γὰρ Άλλυμαν τὸν βασιλέα τῶν
15 Λιβύων ἀποστάτην γενόμενον ἐνίκησεν μάχῃ καὶ τὸν
τε δυνάστην καὶ πολλοὺς τῶν βαρβάρων ἀνείλεν. καὶ
τὰ μὲν περὶ Σικελίαν καὶ Λιβύην ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Κάσανδρος μὲν βοηθή- 19
σας Αὐδολέοντι τῷ Παιόνων βασιλεῖ διαπολεμοῦντι
20 πρὸς Αὐταριάτας, τοῦτον μὲν ἐκ τῶν κινδύνων ἔρρυ-
σατο, τοὺς δὲ Αὐταριάτας σὺν τοῖς ἀκολουθοῦσι παισὶ¹
καὶ γυναιξὶν δυταῖς εἰς δισμυρόλους κατέκισεν παρὰ τὸ
καλούμενον Ὁρβηλὸν ὅρος. τούτον δὲ περὶ ταῦτ' δύτος 2

4 κατειν F. 5 προνομεῦσι X. 7 τοὺς δισχιλίους F.
12 <ἐπὶ> add. ex XV 35, 1; XVI 5, 2. 14 Ἀλύμαν RX Ἐλύ-
μαντον F. 15. 16 ἐνίκησαν . . . ἀνεῖλον codd.; corr. edd.
19 Αὐτολέοντι F; cf. ind. β; XXI 13; Αὐδολέων nummi (cf.
Head H.N. p. 208) et inscr. (cf. CJA II 312); cf. Just. XV 2, 1;
Αὐτολέων Polyaen. IV 12, 3; Plut. Pyrrh. 9; cf. Kaerst ap. P.-W.
s. v. τῶν Παιόνων F. 20 Αὐταριάται] cf. III 30, 3; Au-
dariatae Just. XV 2, 1 alii; cf. Droysen Π² 2 p. 79 a. 1. τού-
τοὺς F. corr. 2. m. 22 κατέκισεν RX (cf. XIX 2, 7). 23 Ὁρ-
βηλὸν RX Ὁρβίταον F; corr. Barbeyracius hist. pact. et foed. I
p. 254 (Wess.); ceteri tamen Ὁρβηλον (cf. Mueller ad Ptol. III 9, 1).

κατὰ μὲν τὴν Πελοπόννησον Πτολεμαῖος δ στρατηγὸς Ἀντιγόνου δυνάμεις πεπιστευμένος καὶ τῷ δυνάστῃ προσκόψας ὡς οὐ κατὰ τὴν ἀξίαν τιμώμενος Ἀντιγόνου μὲν ἀπέστη, πρὸς δὲ Κάσανδρον συμμαχίαν ἐποιήσατο.
 καταλελοιπὼς δὲ τῆς ἐφ' Ἑλλήσποντῳ στρατείας ἐπιστάτην Φοίνικα, *⟨ξνα⟩* τὴν πιστοτάτων φίλων, ἀπέστειλεν αὐτῷ στρατιώτας, ἀξιῶν διαφυλάττειν τὰ φρούρια καὶ τὰς πόλεις καὶ μὴ προσέχειν Ἀντιγόνῳ.
 3 τῶν δὲ κοινῶν συνθηκῶν τοῖς ἡγεμόσι περιεχούσαν ἔλευθέρας ἀφεῖσθαι τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, οἱ περὶ 10 Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον δυνάστην, ἐγκαλέσαντες Ἀντιγόνῳ διότι φρουραῖς τινας διείληφε τὴν πόλεων,
 4 πολεμεῖν παρεσκευάζοντο. καὶ τὴν μὲν δύναμιν ἔξαποστείλας Πτολεμαῖος καὶ στρατηγὸν Λεωνίδην τὰς ἐν τῇ τραχείᾳ Κιλικίᾳ πόλεις οὖσας ὑπὸ Ἀντιγονον ἔχει- 15 ρώσατο, διεπέμπετο δὲ καὶ *⟨εἰς⟩* τὰς ὑπὸ Κάσανδρον καὶ Λυσίμαχον πόλεις, ἀξιῶν συμφρονεῖν ἔστησθαι καὶ 5 κωλύειν Ἀντιγονον ἵσχυρὸν γίνεσθαι. δ δ' Ἀντιγονος τῶν υἱῶν Φίλιππον μὲν τὸν νεώτερον ἔξέπεμψεν ἐφ' Ἐλλήσποντον, διαπολεμήσοντα Φοίνικι καὶ τοῖς ἀφεστηκόσι, Δημήτριον δ' ἐπὶ Κιλικίαν, δις ἐνεργὸν ποιησάμενος τὴν στρατείαν ἐνίκησε τοὺς τοῦ Πτολεμαίου 20 στρατηγοὺς καὶ τὰς πόλεις ἀνεντήσατο.
 20 Ἄμα δὲ τούτοις προτομένοις Πολυπέρχον περὶ Πελοπόννησον διατρίβων καὶ Κασάνδρῳ μὲν ἐγκαλῶν, 25 τῆς δὲ Μακεδόνων ἡγεμονίας πάλαι δρεγόμενος ἐκ

4 συμμαχίαν συνεστήσατο F. 5 Ἑλλήσποντον F. 6 *⟨ξνα⟩*
 add.; cf. XVIII 40, 2 (Niese I p. 305 a. 3). 7 προσάξειῶν F.
 13 καὶ τότε τὴν F. 16 *⟨εἰς⟩* add.; πρὸς Rhod.; κατὰ
 dub. Dind. 18 Ἀντιγόνῳ X. 21 λικίαν X, corr. 1. m.
 26 πάλιν X.

Περιγάμου μετεπέμψατο τὸν ἐκ Βαρσίνης Ἡρακλέα, δις
 ἦν Ἀλεξάνδρου μὲν νιός, τρεφόμενος δὲ ἐν Περιγάμῳ,
 τὴν δ' ἡλικίαν περὶ ἐπτακατάδεκα ἔτη γεγονώσ. δ δ' 2
 οῦν Πολυπέρχων διαπέμπων πολλαχοῦ πρὸς τὸν ἰδιο-
 ξένους καὶ τὸν ἀλλοτρίως διακειμένους πρὸς Κάσαν-
 δρον ἡξίου κατάγειν τὸ μειράκιον ἐπὶ τὴν πατρῷαν
 βασιλείαν. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Αἰτω- 3
 λῶν, ἀξιῶν διοδόν τε δοῦναι καὶ συντρατεύειν, ἐπαγ-
 γελλόμενος πολλαπλασίους χάριτας ἀποδώσειν, ἐὰν
 10 συγκατάγωσι τὸ μειράκιον ἐπὶ τὴν πατρῷαν βασιλείαν.
 τῶν δὲ πραγμάτων αὐτῷ κατὰ νοῦν γενομένων, προ-
 θύμως δ' ὑπακούοντων τῶν Αἰτωλῶν καὶ πολλῶν
 ἄλλων συντρεχόντων ἐπὶ τὴν πάθοδον τοῦ βασιλέως
 οἱ σύμπαντες ἥθροισθησαν πεζοὶ μὲν ὑπὲρ τὸν δισμυ-
 15 ρόντος, ἵππεῖς δ' οὐκ ἐλάττους χιλίων. καὶ Πολυπέρχων 4
 μὲν περὶ τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευὰς γινόμενος
 χρήματά τε συνηγγε καὶ πρὸς τὸν οἰκείως ἔχοντας τῶν
 Μακεδόνων διαπεμπόμενος ἡξίου συνεργεῖν. Πτολε- 21
 μαῖος δὲ τῶν ἐν Κύπρῳ πόλεων κυριεύων, ἐπειδὴ
 20 τινων ἐπύθετο Νικοκλέα τὸν βασιλέα τῶν Παφίων ἐν
 ἀπορρήτοις ἰδίᾳ πρὸς Ἀντίγονον συντεθεῖσθαι φιλίαν,

¹ Βαρσίνη] cf. Arr. VII 4, 4 (Phot. 68); Stateira audit ap. Diodorum XVII 107, 6; Plut. Alex. 70; Memn. 4; Just. XII 10, 9; cf. Kærst ap. P.-W. s. v. B. 8 διόδον] δύναμιν RX; quod in marg. cod. F adscr. 2. m. 10 συγκαταγάγωσι F. 12 τ' R τε X δ' F. 16 γενόμενος F. 20 Νικοκλέα vocant etiam Polyaenus VIII 48 et Athenaeus VIII 46 (352 d), Νικοκρέοντα auctor indicis δ' et Athenaeus VIII 41 (349 f); hoc verum eius nomen fuisse probatur fragmento marm. Par. nuper reperto (cf. Wilhelm M.A.J. XXII (1897) p. 203 sq.); neque aliud profecto est ac qui XIX 59, 1; 62, 5; 79, 5 commemoratur Nicocreon, sicuti recte monuit Wesselius; cf. Engel Kypros I p. 367. 496; Hünerwadel Lysim. p. 34; aliter iudicant, quod Plut. Alex. 29 Nicocreonta Salaminiorum regem vocet, Droysen II 2 p. 80 a. 1 et Niese I p. 306 a. 2. 21 ἰδίᾳ del. Cobet n. l. p. 566.

ἔπειμψε τῶν φίλων Ἀργαῖον καὶ Καλλιφάτην, προστάξας αὐτοῖς ἀνελεῖν τὸν Νικοκλέα· πάνυ γὰρ εὐλαβεῖτο μὴ καὶ τῶν ἄλλων τινὲς δομήσωσι πρὸς μεταβολήν, δρᾶντες ἀθόους γεγονότας τοὺς πρότερον ἀφεστηκότας. οὗτοι μὲν οὖν πλεύσαντες εἰς τὴν νῆσον ⁵ καὶ παρὰ Μενελάου τοῦ στρατηγοῦ στρατιώτας λαβόντες περιέστηδαν τὴν οἰκίαν τοῦ Νικοκλέους καὶ τὰ δόξαντα τῷ βασιλεῖ δηλώσαντες προσέταξαν ἔαυτὸν ² ἀπαλλάξαι τοῦ ξῆν. δὸς δὲ τὸ μὲν πρῶτον πρὸς τὴν ἀπολογίαν ἐτρέπετο τῶν ἔργαλουμένων· ὃς δ' οὐδεὶς ¹⁰ προσεῖχεν, ἔαυτὸν ἀπέκτεινεν. Ἀξιοθέα δὲ ἡ γυνὴ τοῦ Νικοκλέους ἀκούσασα τὴν ἀνδρὸς τελευτὴν τὰς μὲν θυγατέρας τὰς ἔαυτῆς παρθένους οὕσας ἀπέσφαξεν, δπως μηδεὶς αὐτῶν πολέμιος κυριεύσῃ, τὰς δὲ τῶν ἀδελφῶν τῶν Νικοκλέους γυναικας προετρέψατο μεθ' ¹⁵ αὐτῆς ἐλέσθαι τὸν θάνατον, οὐδὲν συντεταχότος Πτολεμαίου περὶ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ συγκεκρημένος αὐτοῖς τὴν ἀσφάλειαν. τῶν δὲ βασιλεῶν πειληρωμένων φόνων καὶ συμπτωμάτων ἀπροσδοκήτων οἱ τοῦ Νικοκλέους ἀδελφοὶ συγκλείσαντες τὰς θύρας τὴν μὲν ²⁰ οἰκίαν ἐνέπρησαν, ἔαυτοὺς δ' ἀπέσφαξαν. ἡ μὲν οὖν τῶν ἐν Πάφῳ βασιλέων οἰκία τραγικοῖς συγκυρήσασα πάθει τὸν εἰρημένον τρόπον κατελύθη. ἡμεῖς δὲ τὴν ²⁵ ἀπαγγελίαν τῶν <κατὰ τὴν Κύπρον> γεγονότων διελθόντες ἐπὶ τὰς συνεχεῖς πράξεις μεταβιβάσομεν τὸν λόγον.

⁴ ἀθόους] ἀθρόους R (corr. 2. m.; cf. XI 77, 6; coni. inv. Kaltwasser) X; pro illis δρᾶντες—ἀφεστηκότας haec supponit F: οὓς ἀθρόους γεγονότας οὐ δέδιον ἦν συλλαβεῖν. ¹² τοῦ ἀνδρὸς F. ¹⁴ μηδεὶς X. ¹⁵ μεθ' ἔαυτῆς F. ²² οἰκία] συγγένεια F. ²⁴ ἐπαγγελίαν F. ^{τῶν <κατὰ τὴν Κύπρον>} Reiske. ^{διελθόντες]} διαλαβόντες F.

Περὶ γὰρ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς ἐν τῷ Πόντῳ μετὰ 22
 τὴν Παρυσάδον τελευτήν, δις ἦν βασιλεὺς τοῦ Κιμ-
 μερικοῦ Βοσπόρου, διετέλουν οἱ παῖδες αὐτοῦ διαπο-
 λεμοῦντες πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας, Εῦμη-
 5 λός τε καὶ Σάτυρος καὶ Πρύτανις. τούτων δὲ ὁ μὲν 2
 Σάτυρος ὃν πρεσβύτερος παρὰ τοῦ πατρὸς παρειλήφει
 τὴν ἀρχήν, βεβασιλευκότος ἔτη τριάκοντα δικτῶ· ὁ δ' 3
 Εῦμηλος φιλίαν συντεθειμένος πρὸς τινας τῶν πλη-
 σιοχώρων βαρβάρων καὶ δύναμιν ἀδρᾶν ἡθροικῶς ἡμ-
 10 φισβήτει τῆς βασιλείας, ἢ δὴ πυθόμενος ὁ Σάτυρος 3
 ἀνέξευξεν ἐπ' αὐτὸν μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς καὶ διαβὰς
 τὸν Θάτην ποταμὸν, ἐπειδὴ πλησίον ἐγένετο τῶν πο-
 λεμίων, τὴν μὲν παρεμβολὴν ταῖς ἀμάξαις περιλαβὼν
 αὗτας ἦν κενομοικῶς τὰς ἀγορὰς οὖσας παμπληθεῖς, τὴν
 15 δὲ δύναμιν ἐκτάξας αὐτὸς κατὰ μέσην ὑπῆρχε τὴν
 φάλαγγα, καθάπερ ἐστὶ Σκύθαις νόμιμον. συνεστρα- 4
 τεύοντο δ' αὐτῷ μισθοφόροι μὲν Ἔλληνες οὐ πλείους
 δισχιλίων καὶ Θρᾷκες ἵσοι τούτοις, οἱ δὲ λοιποὶ πάν-
 τες ὑπῆρχον σύμμαχοι Σκύθαι, πλείους τῶν δισμυ-
 20 φίων, ἵππεῖς δὲ οὐκ ἐλάττους μυρίων. τῷ δ' Εὔμηλῳ
 συνεμάχει [μὲν] Ἀριφάρνης δὲ τῶν Σιρακῶν βασιλεύς,

5 δὲ om. F. 6 πρεσβύτατος Dind. 7 τριάκοντα δικτῶ] cf. XVI 52, 10; Latyschev inscr. ant. or. sept. Pont. Eux. II p. 24. 12 Θάτην RX Θάψιν F, suprascr. s. ψ a 1. m. τ; item infra 23, 1; idem fluvius Ψάθις audit ap. Ptol. V 8, 2. 14; 'at Θάτης genuina nominis forma fuerit' (Mueller ad Ptol. l. l. p. 921); est alter Aftanis lacus in Maeotidem exitus, id quod sueta sagacitate probavit Maeller l. l. p. 902 sq. 17 δ' αὐτῷ om. F. 18 χι-
 λιῶν F. 21 [μὲν] del. Ἀριφάρνης] Αριφάρνης F infra 23, 3; cf. Tomaschek ap. P.-W. s. v. Σιρακῶν] Θρᾷκῶν codd.; Θατίων coni. Boeckh CJGr. II p. 104 non recte; corr. Mueller l. l. p. 904. 917 (ubi omnia scriptorum et inscriptionum testimonia congesta inveniuntur), Tomaschek ap. P.-W. s. v. Αριφάρνης, Latyschev l. l. p. XIV.

ἵππεῖς μὲν ἔχων δισμυρίους, πεξούς δὲ δισχιλίους
 5 πρὸς τοὺς δισμυρίους. γενομένης δὲ μάχης ἴσχυρᾶς
 Σάτυρος μὲν ἔχων περὶ ἐαυτὸν ἐπιλέγοντος ἀνδρας
 ἱππομαχίαν συνεστήσατο πρὸς τοὺς περὶ Ἀφιφάρνην
 ἀνθεστημότας κατὰ μέσην τὴν τάξιν καὶ πολλῶν παρ'
 5 ἀμφοτέροις πεσόντων τέλος ἐκβιασάμενος ἐτρέψατο τὸν
 6 βασιλέα τῶν βαρβάρων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπέκειτο
 φονεύων τοὺς ἀεὶ καταλαμβανομένους· μετ' ὅλην δὲ
 πυθόμενος τὸν ἀδελφὸν Εῦμηλον προτερεῖν περὶ τὸ
 δεξιὸν κέρας καὶ τοὺς παρ' αὐτῷ μισθοφόρους τε-
 10 τράφθαι τοῦ μὲν διώκειν ἀπέστη, παραβοηθήσας δὲ
 τοῖς ἡττημένοις καὶ τὸ δεύτερον αἴτιος γενόμενος τῆς
 νίκης ἀπαντάντος τῶν πολεμῶν τὸ στρατόπεδον,
 ὥστε πᾶσι γενέσθαι φανερὸν ὅτι καὶ κατὰ γένος καὶ
 κατ' ἀρετὴν προσῆκον ἦν αὐτῷ διαδέχεσθαι τὴν πα-
 15 23 τρόφαν βασιλείαν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀφιφάρνην καὶ τὸν
 Εῦμηλον λειψθέντες ἐν τῇ μάχῃ συνέψυγον εἰς τὰ
 βασίλεια. ταῦτα δ' ἐκείτο μὲν παρὰ τὸν Θάτην ποτα-
 μόν, ὃς περιρρέων αὐτὰ καὶ βάθος ἔχων ἵκανὸν ἐποίει
 δυσπόδιστα, περιείχετο δὲ κρημνοῖς μεγάλοις, ἔτι δ'
 20 ὑλῆς πλήθει, τὰς πάσας εἰσβολὰς δύο ἔχοντα χειρο-
 ποιήτους, ὃν ἡ μὲν ἦν ἐν αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις,
 ὡχυρωμένη πύργοις ὑψηλοῖς καὶ προτειχίσμασιν, ἡ δ'
 ἐκ θατέρου μέρους ἐν ἔλεσιν ὑπῆρχε, φρουρούμενη

3 αὐτὸν X. 4 ἐστήσατο F. corr. 2. m. 14 ὅτι om. F.
 15 πατρῷαν X. 17 ληφθέντες F. ἐγ̄ del. Hertl. III p. 36.
 συνέψυγον F. 18 Αὔχιν Ptolemaei (V 8, 14) intelligen-
 dum esse censem Boeckhius l. l., Σεράνα (ibid.) rectius Mueller
 p. 904. ἔκειντο F. Θάτην] vide supra ad 22, 3. 20 δυσ-
 πρόσιτον R (corr. 2. m.; Wess.) XF. 21 ἔχοντι codd.;
 corr. Dind. 23 ἡ δὲ καθ' ἐτέρου μέρους codd.; corr.
 Dind.

ξυλίνοις ἐρύμασι, διεστύλωτο δὲ δοκοῖς, ὑπεράνω δὲ
 422 τῶν ὑδάτων εἶχε τὰς οἰκήσεις. τοιαύτης δ' οὕσης τῆς
 περὶ τὸν τόπον δχυρότητος τὸ μὲν πρῶτον δὲ Σάτυρος
 τὴν τε χώραν τῶν πολεμίων ἐδήθεσε καὶ τὰς κώμας
 5 ἐνεπύρισεν, ἐξ ᾧν αλχμάλωτα σώματα καὶ λειας πλή-
 θοις ἥθροισε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐγχειρήσας διὰ τῶν παρο- 2
 ὄδων βιάζεσθαι, κατὰ μὲν τὸ προτελέσμα καὶ τοὺς
 πύργους πολλοὺς ἀποβαλλὼν τῶν στρατιωτῶν ἀπεχώ-
 ρησε, κατὰ δὲ τὰ ἔλη βιασάμενος ἐκράτησε τῶν ξυλ-
 10 νῶν φρουρίων. ταῦτα δὲ διαρπάσας καὶ διαβάς τὸν 3
 ποταμὸν ἥρξατο κόπτειν τὴν ὄλην, δι' ἣς ἀναγκαῖον
 ἦν ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ βασίλεια. τούτων δὲ ἐνεργῶς συν-
 τελονυμένων Ἀριφάρνης δὲ βασιλεὺς ἀγωνιάσας μὴ κατὰ
 15 ιράτος ἀλάνω συμβῇ τὴν ἀκρόπολιν, διηγωνίζετο τολ-
 μηρότερον, ὡς ἐν μόνῳ τῷ νικᾶν κειμένης τῆς σωτη-
 ρίας. διείλετο δὲ καὶ τοὺς τοξότας ἐπ' ἀμφότερα τὰ 4
 μέρη τῆς παρόδου, δι' ᾧν ἔφεδίστις κατετίρωσκε τοὺς
 τὴν ὄλην κόπτοντας, μὴ δυναμένους μήτε προορᾶσθαι
 τὰ βέλη μήτ' ἀμύνεσθαι τοὺς βάλλοντας διὰ τὴν πυ-
 20 κνότητα τῶν δένδρων. οἱ δὲ περὶ τὸν Σάτυρον ἐπὶ 5
 τρεῖς μὲν ἡμέρας ἔτεμνον τὴν ὄλην, δόδοποιούμενοι καὶ
 διακαρτεροῦντες ἐπιπόνως· τῇ δὲ τετάρτῃ συνήγγισαν
 μὲν τῷ τελέχει, νικώμενοι δὲ τῷ πλήθει τῶν βελῶν
 καὶ τῇ τῶν τόπων στενοχωρίᾳ μεγάλοις ἐλαττώμασι
 25 περιέπιπτον. Μενίσκος μὲν γάρ δὲ τῶν μισθοφόρων 6

1 διεστύλωτο δ' οἴκοις R.X; δ. δ' εὐ̄ πίοσιν adscr. in cod.
 R. 2. m. quod vulgo in textum receperit vv. dd.; εὖ̄ del. Reiske;
 δ' v' prop. Bekk.; verum viderunt Reiske et Madv. I p. 513
 (nisi quod f. δοκοῖς scribendum; cf. XVIII 42, 4); totum hoc
 enuntiatum ita praebet F: ὑπῆρχε φρουρονυμένη· ξυλίνοις δὲ
 πείσμασι διεστύλωτο· ὑπεράνω δὲ τῶν ὑδάτων. 13 Άριφάρ-
 νης F; cf. ad 22, 4. ἀγωνισάμενος καὶ ἀγωνιάσας X. 16 δι-
 είλατο F.

ἡγεμών, ἀνὴρ καὶ συνέσει καὶ τόλμῃ διαφέρων, προσπεσῶν διὰ τῆς διόδου πρὸς τὸ τεῖχος καὶ μετὰ τῶν περὶ ἑαυτὸν λαμπρῶς ἀγωνισάμενος ἐξεβιάσθη, πολλαὶ πλαστῶν ἐπ' αὐτὸν ἐπεξειλθόντων. οἱ δὲ ιδῶν ὁ Σάτυρος κινδυνεύοντα ταχέως παρεβοήθει καὶ τὴν ἐπιφορὰν ⁵ τῶν πολεμιῶν ὑποστὰς ἐτρόπη λόγχῃ διὰ τοῦ βραχίονος καὶ κακῶς ἀπαλλάττων ὅπο τοῦ τρομάτος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἔξελιπε τὸν βίον, ἐννέα μόνον μῆνας βασιλεύσας ¹⁰ μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Παρουσάδου. Μενίσκος δὲ ὁ τῶν μισθοφόρων ἡγεμὼν λύσας τὴν πολιορκίαν ἀπήγαγε τὴν δύναμιν εἰς Γάργαζαν πόλιν κάκεῖθεν τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα διὰ τοῦ ποταμοῦ διεκόμισεν ¹⁵ εἰς Παντικάπαιον πρὸς τὸν ἀδελφὸν Πρόντανιν. ὃς ταφὴν συντελέσας μεγαλοπρεπῆ καὶ καταθέμενος εἰς τὰς ¹⁶ βασιλικὰς θήκας τὸ σῶμα ταχέως ἤκεν εἰς Γάργαζαν καὶ τὴν δύναμιν ἅμα καὶ τὴν δύναμιν παρέλαβεν. Εὐμήλου δὲ διαπρεσβευομένου περὶ μέρους τῆς βασιλείας τούτῳ μὲν οὐ προσείχεν, ἐν δὲ Γαργάλῃ φρουρὰν ἀποικίαν ἐπανῆλθεν εἰς Παντικάπαιον, ²⁰ ἀσφαλισόμενος τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν. καθ' ὃν δὴ χρόνον Εὔμηλος, συναγωνισαμένων αὐτῷ τῶν βαρβάρων, τὴν τε Γάργαζαν κατελάβετο καὶ τῶν ἄλλων πο-

¹ προσπόδην X. ³ πολλαπλασίον X. πολλαπλασιόνων F. ⁷ καὶ κακῶς ἀπαλλάττων] κακῶς δὲ ἀπαλλάττων F. ⁹ ἐννέα μῆνας μόνον R. ¹² εἰς Γάργαζαν πόλιν] eandem esse ac Ptolemaei (V 8, 2) Γέρονταν probabiliter censem Wess., Boeckh l. l., Mueller l. l. p. 904. ¹³ διὰ τοῦ ποταμοῦ om. F; susp.; ‘per amnem et dein itinere maritimo transportavit’ Mueller l. l.; ego coniicio διὰ τοῦ πορθμοῦ (cf. Strab. XI 2, 6; anon. per. Ponti (GGM. I p. 414); Steph. Byz. s. v. Πορθμία). ¹⁴ Παντικάπαιον] cf. Latyshev l. l. p. XVI a. 2. ¹⁶ Γάργαζα F. ²¹ ἀσφαλισόμενος Dind. (cf. Schmidt J. f. Ph. suppl. XX p. 447 sqq.). ^{δὴ} om. F.

λισμάτων καὶ χωρίων οὐκ διλγα. ἐπιστρατεύσαντος ²
 δὲ τοῦ Προτάνιδος μάχη τε ἐνίκησε τὸν ἀδελφὸν καὶ
 συγκλείσας εἰς τὸν ἰσθμὸν τὸν πλησίον τῆς Μαιώτιδος
⁴²³ λίμνης συνηγάκασεν διοιογίας θέσθαι, καθ' ἃς τούς
⁵ τε στρατιώτας παρέθωκε καὶ τῆς βασιλείας ἐκχωρεῖν
 ὅμολόγησεν. ὡς δὲ παρεγένετο εἰς Παντικάπαιον, ἐν
 ᾧ τὸ βασίλειον ἦν ἀεὶ τῶν ἐν Βοσπόρῳ βασιλευσάν-
 των, ἐπεχειρησε μὲν πάλιν ἀνακτᾶσθαι τὴν βασιλείαν,
 κατισχυθεὶς δὲ καὶ φυγὴν εἰς τοὺς καλουμένους Κή-
¹⁰ πους ἀνηρέσθη. Εἴη μηλὸς δὲ μετὰ τὸν τῶν ἀδελφῶν ³
 θάνατον βουλόμενος ἀσφαλῶς θέσθαι τὰ κατὰ τὴν
 ἀρχὴν ἀνεῖλε τοὺς τε φίλους τῶν περὶ τὸν Σάτυρον
 καὶ Πρότανιν, ἔτι δὲ τὰς γυναικας καὶ τὰ τέκνα. μό-
 νος δὲ διέφυγεν αὐτὸν δὲ παῖς δὲ Σατύρου Παρυσάδης,
¹⁵ νέος ὁν παντελῶς τὴν ἡλικίαν ἔξιππεύσας γὰρ ἐκ τῆς
 πόλεως κατέφυγε πρὸς Ἀγαρον τὸν βασιλέα τῶν Σκυ-
 δῶν. ἀγανακτούντων δὲ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ φόνῳ ⁴
 τῶν οἰκειῶν συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὰ πλήθη περὶ
 τε τούτων ἀπελογήσατο καὶ τὴν πάτριον πολιτείαν
²⁰ ἀποκατέστησεν. συνεχώρησε δὲ καὶ τὴν ἀτέλειαν ἔχειν
 τὴν ἐπὶ τῶν προγόνων οὖσαν τοῖς Παντικάπαιον οἰ-
 κοῦσι. προσεπηγγελλατο δὲ καὶ τῶν εἰσφορῶν ἀπαν-
 τας ἀφῆσεν καὶ πολλὰ διελέχθη δημαγωγῶν τὰ πλήθη.
 ταχὺ δὲ πάντων εἰς τὴν προϋπάρχουσαν εὔνοιαν ἀπο- ⁵
²⁵ καταστάντων διὰ τὰς εὐεργεσίας τὸ λοιπὸν ἐβασίλευεν

³ i. e. isthmum qui est inter Maeotim et hod. sinum Tamanensem' Mueller l. l. p. 904. ⁹ Κήποι] ubi hod. est Taman urbs, ubi est collis fontibus scatens (Mueller l. l. p. 906).

¹⁶ προσέφνυε F. "Αγαρος ign.; at "Αγαροι gens Scythica (App. Mithr. 88), quae habitabat in occidentali parte Maeotidis lacus, ubi "Αγαρον ἄκρον et "Αγαρον ποταμὸν recenset Ptol. III 5, 4 (cf. Diosc. III 1; Plin. XXXV 103; Mueller ad Ptol. l. l.; Tomaschek ap. P.-W. s. v.). ²² μισθοφορῶν F.

άρχων νομίμως τῶν ὑποτεταγμένων καὶ διὰ τὴν ἀρε-
25 τὴν οὐ μετρίως θαυμαζόμενος. Βυζαντίους μὲν γὰρ
καὶ Σινωπεῖς καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν τὸν Πόν-
τον οἰκούντων τὸν πλείστους διετέλεσεν εὐεργετῶν.
Καλλαντιανῶν δὲ πολιορκουμένων ὑπὸ Λυσιμάχου καὶ
πιεζούμενων τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαῖων χιλίους ὑπεδέ-
ξατο τοὺς διὰ τὴν σιτοδείλαν ἐκχωρήσαντας. οἷς οὐ
μόνον τῆς παταφυγῆς παρέσχετο τὴν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ
καὶ πόλιν ἔδωκε πατοικεῖν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν δυομα-
2 ζομένην Φόσαν καὶ τὴν χώραν πατευληρούγησεν. ὑπὲρ 10
δὲ τῶν πλεόντων τὸν Πόντον πόλεμον ἔξενέγκας πρὸς
τὸν ληστεύειν εἰωθότας βαρβάρους Ἡνιόχους καὶ
Τανάρους, ἕπι δ' Ἀχαιοὺς παθαρὰν ληστῶν ἀπέδειξε
τὴν θάλασσαν, ὃστε μὴ μόνον κατὰ τὴν βασιλείαν,
ἀλλὰ καὶ πατὰ πᾶσαν σχεδὸν τὴν οἰκουμένην, διαγγελ- 15
λόντων τῶν ἐμπόρων τὴν μεραλοψυχίαν, ἀπολαμβάνειν
3 τῆς εὐεργεσίας παρτὸν πάλιστον τὸν ἔπαινον. προσ-
επιτήσατο δὲ καὶ τῆς συνοριζούσης βαρβάρου πολλὴν
καὶ τὴν βασιλείαν ἐπιφανεστέραν ἐπὶ πολὺ πολὺ πατεσκεύασε.
καθόλου δὲ ἐπεκείρησε πάντα τὰ περὶ τὸν Πόντον 20
ἔθνη παταστρέφεσθαι καὶ τάχα ἀν ἐκράτησε τῆς ἐπι-
βολῆς, εἰ μὴ σύντομον ἔσχε τὴν τοῦ βίου τελευτὴν.
πέντε γὰρ ἔτη καὶ τὸν ἵσους μῆνας βασιλεύσας πατ-

2 γὰρ om. F. 3 τὸν Π. περιοικεῖν usitatius; cf. IV 40, 4.
5 Καλλαντιανῶν codd. omnes; cf. ad ind. XIX 15'. 6 πιεζο-
μένων F. τῇ om. X. 7 ἀποχωρήσαντας F. 8 παρέσχετο]
cf. Hultsch pr. Pas. p. 7. 9 ἔδωκεν εἰς ἀσφάλειαν πατοι-
κεῖν X. τὴν δυομαζομένην Φόσαν καὶ τὴν χώραν libri omnes;
verba vix sana; τὴν δυομαζομένην Φόσαν πατητικὴν (Φοαντικὴν?)
χώραν sagaciter Madv. I p. 181; ipsam nominis formam prae-
stare non licet; Χοικανοῖς occurunt apud Strab. XI 5, 7
(Χαινίδες Ptol. V 8, 12; Mueller ad h. l.), Κοναψῆνοι apud
Ptol. l. l., de quibus licet cogites. 11 τὸν πόλεμον F. 15 καὶ
πᾶσαν F. 21 τάχα ἀν libri.

έστρεψε τὸν βίον, παραδόξῳ συμπτώματι χρησάμενος.
 ἐκ γὰρ τῆς Σινδικῆς ἐπανιὼν εἰς τὴν οἰκεῖαν καὶ 4
 σπεύδων πρός τινα θυσίαν ἥλανε μὲν ἐπὶ τινος τε-
 θρίππου πρὸς τὰ βασιλεῖα, τοῦ δ' ἀρματος ὅντος τε-
 δρακούλου καὶ σκηνὴν ἔχοντος συνέβη τοὺς ἵππους
 διαταραχθέντας ἔξενεγκεῖν αὐτόν. τοῦ γὰρ ἡνιόχου
 μὴ δυναμένου κρατῆσαι τῶν ἡνιῶν, φοβηθεὶς μὴ κατ-
 424 ενεχθῇ πρὸς τὰς φάραγγας, ἐπεχείρησεν ἀφάλλεσθαι·
 ἐμπλακέντος δὲ τοῦ ξίφους εἰς τὸν τροχὸν συνεφειλ-
 10 κύσθη τῇ φορᾷ καὶ παραχρῆμα ἐτελεύτησεν.

Περὸς δὲ τῆς τῶν ἀδελφῶν τελευτῆς Εὔμηλου τε 26
 καὶ Σατύρου παραδέδονται χρησμοί, μικρὸν μὲν ἥλι-
 θιάτεροι, πιστευόμενοι δὲ παρὰ τοῖς ἐγγωροῖς. τῷ
 μὲν γὰρ Σατύρῳ λέγονται χρῆσαι τὸν θεὸν φυλάξα-
 15 σθαι τὸν μῦν μῆποτ' αὐτὸν ἀνέλῃ. διόπερ οὕτε δοῦλον
 οὗτ' ἐλεύθερον τῶν τεταγμένων ὑφ' ἑαυτὸν εἴτα τοῦτ'
 ἔχειν τοῦνομα· ἐπειτα δὲ τοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ταῖς
 ἀρούραις ἐφοβεῖτο μῆν καὶ τοῖς παισίν ἀεὶ συνέταττε
 τούτους ἀποκτείνειν καὶ τὰς ποίτας ἐμπλάττειν. πάντα
 20 δ' ἐνδεχομένως αὐτοῦ ποιοῦντος οἷς φέτο κατισχύσειν
 τὸ πεπρωμένον, κατέστρεψε τὸν βίον πληγεὶς τοῦ
 βραχίονος εἰς τὸν μῦν. τῷ δ' Εὔμηλῳ χρησμὸς ἦν 2
 τὴν φερομένην οἰκίαν φυλάξασθαι. ὅθεν πάλιν οὗτος
 εἰς οἰκίαν οὐκ εἰσῆγει προχείρως μὴ προδιερευνησάν-

2 Ἰνδικῆς RX Σκυθικῆς F; corr. Wess. (cf. Mueller ad Ptol. V 8, 4; Latyshev l. l. p. X sq.). 8 ἀφαλεσθαι (s. a.) R ἀφάλλεσθαι X; f. ἀφαλέσθαι (cf. Winer-Schm. p. 124; Blass N. Gr. p. 54). 9 εἰς τροχόν F. συνεφελκύσθη RX quod aliquoquin non repperi (cf. Winer-Schm. p. 98 a. 1; Blass N. Gr. p. 56; Reinhold diss. Hal. XIV p. 67). 10 παραχρῆμ' F. 13. 14 τὸν . . . Σάτυρον F. 14 χρήσασθαι F. 15 μῆποτε ταν-
 τὸν X. 16 οὗτε X. 17 τοῦνομα libri omnes. καὶ τοὺς F. οἰκεί-
 αις F. 20 οἷς] ὡς X. κατισχύειν F. 24 προδιερευνησαμένων F.

των τῶν παιδῶν τὴν δροφὴν καὶ τὰ θεμέλια. τελευτῆσαντος δὲ αὐτοῦ διὰ τὴν δρονμένην ἐπὶ τοῦ τεθρίππου σκηνὴν ἔκαστος ὑπελάμβανε τετελέσθαι τὸν χρησμόν.

Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐν τῷ Βοσπόρῳ πραγμάτων
 3 ὅλις ἡμῖν ἔχετω. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ τῶν Ῥωμαίων ὄπατοι μετὰ δυνάμεως ἐμβαλόντες εἰς τὴν
 *Ιταλίαν ἐνίκησαν μάχῃ Σαμνίτας περὶ τὸ καιούμενον
 Τάλιον. τῶν δὲ ἡττηθέντων καταλαμβανομένων τὸν
 Ἱερὸν λόφον δυομαξόδουν τότε μὲν τῆς υγιατὸς ἐπει-
 λαβούσης οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τὴν ἰδίαν στρατοπεδεῖαν
 ἀπεχώρησαν, τῇ δὲ ὑστερούσῃ πάλιν μάχης γενομένης
 πολλοὶ μὲν ἀνηρούσθησαν τῶν Σαμνίτων, αἷμαλωτοὶ
 δὲ ἐλήφθησαν ὑπὲρ τὸν δισχιλίους καὶ διακοσίους.
 4 τοιούτων δὲ προτερημάτων γενομένων τοῖς Ῥωμαίοις
 ἀδεῶς ἥδη τῶν ὄπατρῶν συνέβαινε κυριεύειν τοὺς
 ὄπατους καὶ τὰς ἀπειθούσας τῶν πόλεων χειρούσθαι.
 Καταράκταν μὲν οὖν καὶ Κεραυνούλαν ἐκπολιορκήσαν-
 τες φρούροντς ἐπέθηκαν, τῶν δὲ ἄλλων τινὰς πεισαντες
 προσηγάγοντο. 20

8 **Ιταλίαν* R (*Ἀπονήλιαν* 2. m. in marg.) XF; *Ἀπονήλιαν* verisimillimum esse videtur (cf. Kaerst J. f. Ph. suppl. XIII p. 736 sq.); at quoniam de Talio non constat nec in Livio quidquam auxiliū est, iudicium cohibendum; *Καμπανίαν* prop. Binneboessel l. l. p. 71 a. 2, *πολεμίαν* Burger mnem. XVI p. 86 sq. *Σαννίτας* F. 9 *Τάλιον* RX *Ιτάλιον* F; ign.; *Πάλιον* coni. Pais studi di fil. cl I p. 124 sq. (cf. Pirro III p. 31 a. 4), *Τέανον* (scil. Sidic.) Burger l. l., *Τέανον* (scil. Apul.) Klimke 2. Samn.-Kr. p. 13. *καταλαβουένων* F. 10 *Ιερὸς λόφος* ign. 13 *Σαννίτῶν* F. 18 *Καταράκταν* . . . καὶ *Κεραυνούλαν* (*Κεραυνούλαν* F) ἐκπολιορκήσαντες] urbes ignotae Binneboessel l. l. p. 71; Pirro III p. 32; de Cisauna cog. Nieb. III p. 286; de Gerunio Klimke p. 13; *Καιατίαν* (cf. XX 30, 1) . . . καὶ *Κονβύλτεροιαν* Burger l. l. 19 an ἐνέθηκαν?

'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Αημητρίου τοῦ Φαλη-²⁷
 ρέως τὴν ὑπατον ἀρχὴν ἐν Ράμη παρέλαβον Κόιντος
 Φάβιος τὸ δεύτερον καὶ Γέιος Μάρκιος. ἐπὶ δὲ τού-
 των Πτολεμαῖος ὁ τῆς Αλγύπτου βασιλεύων πυνθμενος
⁵ τοὺς ἰδίους στρατηγοὺς ἀποβεβληκέναι τὰς ἐν Κιλικίᾳ
 πόλεις, πλεύσας μετὰ δυνάμεως ἐπὶ Φασήλιδα ταύτην
 μὲν ἔξεπολιόρκησεν, εἰς δὲ τὴν Λυκίαν παρακομισθεὶς
 Ξάνθον φρουρούμενην ὑπ' Ἀντιγόνου κατὰ οράτος
 εἶλεν. εἶτα τῇ Καύνῳ προσπλεύσας τὴν μὲν πόλιν ²
¹⁰ παρέλαβε, τὰς δὲ ἀκροπόλεις φρουρούμενας τῇ βίᾳ
 κατισχύσας τὸ μὲν Ἡράκλειον ἔξειλε, τὸ δὲ Περσικὸν
 παραδόντων τῶν στρατιωτῶν ὑποχελεύον ἐποιήσατο.
¹⁵ μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Κᾶν πλεύσας μετεπέμψατο ³
 Πτολεμαῖον, ὃς ἂν ἀδελφιδοῦς Ἀντιγόνου καὶ δύναμιν
²⁰ πεπιστευμένος τοῦτον μὲν κατέλιπε, πρὸς δὲ Πτολε-
 μαῖον κοινοπραγίαν ἐτίθετο. πλεύσαντος δ' ἐκ τῆς
 Χαλκίδος αὐτῷ καὶ κομισθέντος εἰς Κᾶν τὸ μὲν πρῶ-
 τον ὁ Πτολεμαῖος φιλανθρώπως αὐτὸν προσεδέξατο·
²⁵ εἶτα δρῶν πεφρονηματισμένον καὶ τοὺς ἡγεμόνας δι-
 λαίσ καὶ δωρεαῖς ἔξιδιοποιούμενον, φοβηθεὶς μή τινα
 ἐπιβούλην μηχανήσηται, φθάσας αὐτὸν συνέλαβε καὶ
 πιεῖν κάνιον συνηνάγκασε. τοὺς δὲ συνικολουθηκότας
 στρατιώτας ἐπαγγείλαις δημιαργήσας κατέμιξε τοῖς
 μεθ' ἑαυτοῦ στρατευομένοις.

²⁶ Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Πολυπέρχων μὲν ²⁸
 ἥθροικῶς ἀδρὰν δύναμιν κατήγαγεν ἐπὶ τὴν πατρόφαν.

³ de chron. cf. Binneboessel l. l. p. 103 sqq. ⁴ βασι-
 λεύων] δυναστεύων F (cf. XX 19, 3). ⁵ τοὺς ἰδίους στρατιώ-
 τας καὶ στρατηγοὺς X. ⁶ δυνάμεων X. ^{13. 17} Κᾶ F.
¹⁴ ἀδελφιδοῦς RX (cf. IV 40, 1; XI 61, 3). ¹⁵ cf. XX 19, 2.
¹⁶ ἐντέθειτο F; συνετίθετο Kallénb. I p. 21. ^{19. 20} καὶ—ἔξ-
 ιδιοποιούμενον om. X. ²² κάνιον libri omnes (cf. XVIII 67, 6).
 κατηνάγκασε F. ²⁶ συνηθροικῶς F. κατῆγεν Dind.

βασιλείαν Ἡρακλέα τὸν Ἀλεξάνδρου καὶ Βαρσίνης,
 Κάσανδρος δὲ καταστρατοπεδεύσαντος αὐτοῦ περὶ τὴν
 παλαιότερην Στυμφαίαν ἤκει μετὰ τῆς δυνάμεως. οὐ
 μακρόν δὲ τῶν παρεμβολῶν ἀπεχουσῶν ἀλλήλων καὶ
 τῶν Μακεδόνων οὐκ ἀηδῶς δρώντων τὴν κάθοδον τοῦ⁵
 βασιλέως, δεῖσας δὲ Κάσανδρος μήποτε φύσει πρὸς
 μεταβολὴν δύνεις οἱ Μακεδόνες αὐτομολήσωσι
 πρὸς τὸν Ἡρακλέα, διεπρεβεύσατο πρὸς Πολυπέρο-¹⁰
² χοντα. καὶ περὶ μὲν τοῦ βασιλέως ἐπειρᾶτο διδάσκειν
 αὐτὸν διτι γινομένης τῆς καθόδου ποιήσει τὸ προσ-¹⁵
 ταττόμενον ὑφ' ἔτέρων, συναγωνισάμενος δὲ αὐτῷ καὶ
 τὸν νεανίσκον ἀνελὼν παραχρῆμα μὲν ἀπολήψεται τὰς
 προγεγενημένας κατὰ Μακεδονίαν δωρεάς, εἶτα καὶ
 δύναμιν ἀναλαβὼν στρατηγὸς ἀποδειχθῆσεται περὶ Πε-²⁰
 λοπόννησον καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ δυναστείᾳ τῇ Κα-²⁵
³ σάνδρον κοινωνὸς ἔσται, τιμώμενος διαφόρως. πέρας
 δὲ πολλαῖς καὶ μεγάλαις ἐπαγγελίαις πείσας τὸν Πο-
 λυνπέρχοντα καὶ συνθήκας ἐν ἀπορρήτοις συνθέμενος
⁴ προετρέψατο δολοφονῆσαι τὸν βασιλέα. δὲ Κάσανδρο-³⁰
 χων ἀνελὼν τὸν νεανίσκον καὶ φανερῶς κοινοπραγμὸν
 τοῖς περὶ τὸν Κάσανδρον τὰς τ' ἐν τῇ Μακεδονίᾳ
 δωρεάς ἐκομίσατο καὶ κατὰ τὰς δυολογίας παρέλαβε
 στρατιώτας πεζοὺς μὲν Μακεδόνας τετρακισχιλίους,
⁵ ἵππεῖς δὲ Θετταλούς πεντακισθίους. προσλαβόμενος δὲ
 καὶ τῶν ἄλλων τοὺς βουλομένους ἐπεχείρησε μὲν διὰ³⁵

3 [Στυμφαίαν] Στυμφαλίαν codd.; corr. Palm.; saepius
 Τυμφαία audit (cf. Mueller ad Ptol. III 12, 40); at cf. XVII 57, 2.
 μετὰ τῶν δυνάμεων X. 7 αὐτομολήσονται RX f. r.; cf. Kühner-
 Gerth II 2 p. 394 sq. 11 ἐτέρῳ X. 13 καὶ κατὰ Μακε-
 δονίαν F. 15 τοῦ Κασάνδρου F; ἐν τῇ δυναστείᾳ τῆς οἰστης
 ἐν τῷ Κασάνδρῳ X. 16 διαφερόντως Kallenb. I p. 6 (cf.
 IV 79, 7). 17 πολλάκις F. 21 περὶ Κ. X. τ' om. F, add.
 2. m.

τῆς Βοιωτίας προάγειν εἰς Πελοπόννησον, ὑπὸ δὲ Βοιωτῶν καὶ Πελοποννησίων κωλυθεῖς ἀνέστρεψε καὶ προελθὼν εἰς Λοκροὺς ἐνταῦθα τὴν παραχειμασίαν ἔποιεῖτο.

⁵ Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις Λυσίμαχος μὲν ἐν 29 Χερδονήσῳ πόλιν ἔκτισεν ἀφ' ἑαυτοῦ Λυσίμαχίαν καλέσας. Κλεομένης δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἐτῇ ἔξηκοντα καὶ μῆνας δέκα, τὴν 426 δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος δὲ *Ἀρέτα υἱὸς ἦρξεν ἐτῇ 10 τέσσαρα πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα.

Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν καιροὺς Ἀμέλικας ὁ τῶν ἐν 2 Σικελίᾳ δυνάμεων στρατηγὸς τὰ λοιπὰ τῶν χωρίων χειροβάμενος προῆγεν μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὰς Συρακούσσας, ὡς καὶ ταύτας αἰρήσων κατὰ κράτος. 15 τὴν μὲν οὖν σιτοπομπείαν διεκώλυε πολὺν ἥδη χρό- 3 νον θαλασσοκρατῶν, τὸν δὲ ἐπὶ τῆς χώρας καρποὺς καταφθείρας ἐπεβάλετο καταλαβέσθαι τὸν περὶ τὸ Ὄλύμπιον τόπους, κειμένους μὲν πρὸ τῆς πόλεως· 20 εὐθὺς δὲ καὶ προσβάλλειν ἐξ ἐφόδου τοῖς τελέσει διεγυνάκει, τοῦ μάντεως εἰρηνότος αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπί- σκεψιν τῶν ιερῶν διτὶ τῇ μετὰ ταύτην ἡμέρᾳ πάντας

³ προσελθὼν RX. 4 ἐποιήσατο F. 5 μὲν om. F. 6 Λυσίμαχια F; cf. M.A.J. XXII (1897) p. 188; Hünerwadel Lys. p. 37. καλέσας om. RX. 8 aliter XV 60, 4; cf. Schaefer Dem. III^a p. 214 a. 2; Volquardsen Unters. p. 122; Haake de Duride Samio p. 39 a. 1. 9 ὁ Ἀρέτα (cf. XIV 70, 3) νιὸς R (in marg. adscr.

2. m. ξη!) X ὁ Ἀρέον νιὸς F; Cleomeni succedebat Areus nepos, Acrotati (XIX 70, 71) filius (cf. Plut. Ag. 3; Paus. I 18, 4; III 6, 2); itaque scribi voluerunt ὁ Ἀρεὺς νιὸς Palm., ὁ Ἀρεὺς νιὼν vel νιδοὺς Wess. et Niese (ap. P.-W. s. v.); at ni auctoris subest peccatum, ex Ἀρέτα refingendum videtur Ἀρετάτον. 15 σιτοπομπίαν F. 18 Ὄλύμπιον cf. XVI 68, 1; 83, 2. post κειμένους μὲν πρὸ τῆς πόλεως excidisse quaedam censet Hertl. (III p. 15 adn.; 36) sine iusta causa; cf. Dind. praef. v. III p. IX.

4 ἐν Συρακούσσαις δειπνήσει. οἱ δ' ἐκ τῆς πόλεως αἰσθόμενοι τὴν ἐπίνοιαν τῶν πολεμίων ἔξεπεμψαν τῶν μὲν πεζῶν υսκτὸς περὶ τρισχιλίους καὶ τῶν ἵππεων περὶ τετρακοσίους, προστάξαντες καταλαβέσθαι τὸν 5 Εὐρύηλον. ταχὺ δὲ τούτων τὸ παραγγελθὲν πραξάντων οἱ Καρχηδόνιοι υսκτὸς οὖσης προσῆγον, νομίζοντες λήσεσθαι τοὺς πολεμίους. ἡγείτο μὲν οὖν Ἀμέλικας πάντων, ἔχων τοὺς ἀεὶ περὶ ἑαυτὸν τεταγμένους, ἐπηκολούθει δὲ 6 Δεινοκράτης, τῶν ἵππεων εἷληφάς τὴν ηγεμονίαν. τὸ δὲ τῶν πεζῶν στρατόπεδον εἰς δύο 10 φάλαγγας διῃρητο, τὴν τε τῶν βαρβάρων καὶ τὴν τῶν συμμαχούντων Ἑλλήνων. παρηκολούθει δὲ καὶ πλήθος ὄχλου παντοδαπὸν ἐκτὸς τῆς τάξεως ὥφελειας ἔνεκα, χρείαν μὲν στρατιωτικὴν οὐδεμίαν παρεχόμενον, θορύβου δὲ καὶ ταραχῆς ἀλόγου γινόμενον αἴτιον, ἐξ ᾧ 15 7 πολλάκις δλοσχερέστεροι συμβαίνουσι κίνδυνοι. καὶ τότε δὲ τῶν ὄδῶν στενῶν οὐσῶν καὶ τραχειῶν οἱ μὲν τὰ σκενοφόρα κομίζοντες καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς τάξεως συνυπαλουμούντων τινὲς ἐβάδιξον πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμούμενοι περὶ τῆς δδοιοπορίας· στενοχωρουμένοι δὲ τοῦ πλήθους καὶ διὰ τοῦτο τισιν ἐγγενομένης ἀφιμαχίας καὶ πολλῶν ἐκατέροις παραβοηθούντων πρανγῆ 20 8 καὶ πολὺς θόρυβος κατεῖχε τὸ στρατόπεδον. καθ' ὃν δὴ χρόνον οἱ κατειληφότες τὸν Εὐρύηλον Συρακόσιοι μετὰ θορύβου προσιόντας τοὺς πολεμίους αἰσθόμενοι 25 καὶ τόπους ἔχοντες ὑπερδεξίους ἀρμησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. καὶ τινὲς μὲν ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς ἐστῶτες

8 αὐτὸν F. 9 προειληφάς F. 11 καὶ τῶν F. 13 ἐκ τῆς τάξεως R, corr. 1. m.; ἔξω τῆς τ. F. 14 οὐδὲμιταν (sic) RX. 17 τραχέων libri; corr. edd. 21 ἐγγενομένης XF. 27 ἐπι] ἐν F f. r.

ξβαλλον τοὺς ἐπιόντας, τινὲς δὲ τοὺς εὐκαίρους τῶν τόπων καταλαβόντες ἀπέκλειον τῆς δόμοῦ τοὺς βαρβάρους, ἄλλοι δὲ κατὰ τῶν ορημυῶν τοὺς φεύγοντας διπτεῖν ἔαυτοὺς ἡνάγκαξον· διὰ γὰρ τὸ σκότος καὶ τὴν ἄγνοιαν ὑπελήφθησαν μεγάλῃ δυνάμει παραγερούνται πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰ 10 μὲν διὰ τὴν τῶν ἰδίων ταραχὴν, τὰ δὲ διὰ τὴν τῶν πολεμίων ἐπιφάνειαν ἐλαττούμενοι, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν τόπων καὶ στενοχωρίαν ἀπορούμενοι 10 πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν. οὐκ ἔχόντων δὲ τῶν τόπων εὐρυχωρῷ διεξόδον οἱ μὲν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἵππεων συνεπατοῦντο πολλῶν δυτῶν, οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ὡς πολέμοι διεμάχοντο, τῆς ἀγνοίας ἐπισχούσης διὰ τὴν νύκτα. Ἀμέλικας δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὑπέστη τοὺς πο- 11 15 λεμίους εὐρώστως καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν τεταγμένους 427 ἥξειν συγκινδυνεύειν· μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τὴν ταραχὴν καὶ τὸν φόβον ἐγκαταλιπόντων αὐτὸν τῶν στρατιωτῶν μονωθεὶς ὑπὸ τῶν Συρακοσίων συνηρπάγη. εἰκότως 30 δ' ἂν τις παρασημῆναι τὴν ἀνωμαλίαν τῆς τύχης καὶ τὸ παράλογον τῶν παρὰ τὰς ὑπολήψεις συντελούμένων παρ' ἀνθρώποις. Ἀγαθοκλῆς μὲν γὰρ ἀνδρεῖᾳ διαφέρων καὶ πολλὴν δύναμιν ἔσχηκὼς τὴν συναγωνισμένην περὶ τὸν Ἰμέρων οὐ μόνον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἡττήθη κατὰ κράτος, ἀλλὰ καὶ τῆς στρατιᾶς τὴν 25 κρατίστην καὶ πλειστην ἀπέβαλεν· οἱ δὲ τειχήρεις ἀποληφθέντες ἐν ταῖς Συρακούσαις μικρῷ μέρει τῶν

1 τοὺς παρεπιόντας F. 2 καταλαμβάνοντες F. 5 ὁπεῖλη-
φον F. 7 διὰ τῶν ἰδίων τ. F. 8. 9 διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν
τόπων καὶ στενοχωρούμενοι καὶ ἀπορούμενοι X. 12. 13 ὡς οἱ
πολέμοι F; ὡς πολεμίους Hertl. III p. 87. 15 αὐτὸν X
ἔαυτὸν F. 18 μονωθεὶς] μόγις σωθεὶς libri; corr. Sintenis.
23 περὶ τὴν Ἰμέρων F; Ἰμέρων R. 25 ἀπολειφθέντες F.

προηγηθέντων οὐ μόνου τὴν πολιορκήσασαν δύναμιν ἐχειρώσαντο τῶν Καρχηδονίων, ἀλλὰ καὶ τὸν στρατηγὸν Ἀμέλικαν, ἐπιφανέστατον ὅντα τῶν πολιτῶν, ἔξωγρησαν καὶ τὸ θαυμασιώτατον, δώδεκα μυριάδας πεζῶν καὶ πεντακισχιλίους ἵππεῖς δλλγος ἀριθμὸς πολεμίων, προσλαβόμενος ἀπάτην καὶ τόπον, κατὰ ιράτος ἥττησεν, ὃστ' ἀληθὲς εἶναι τὸ λεγόμενον ὅτι πολλὰ τὰ κενὰ τοῦ πολέμου.

² Μετὰ δὲ τὴν τροπὴν οἱ μὲν Καρχηδόνιοι ἄλλοι κατ' ἄλλους τόπους διασπαρέντες μόγις εἰς τὴν ὑστεροῦσαν ηθροισθῆσαν, οἱ δὲ Συρακύσιοι μετὰ πολλῶν λαφύρων ἐπανελθόντες εἰς τὴν πόλιν τὸν Ἀμέλικαν παρέδοσαν τοῖς βουλομένοις λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ τιμωρίαν· ἀνεμιμνήσκοντο δὲ καὶ τῆς τοῦ μάντεως φωνῆς, δις ἐφησεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑστεροῦσαν εἰς Συρακούσας δειπνήσειν, τοῦ δαιμονίου παραγαγόντος τάλητης. τὸν δ' οὖν Ἀμέλικαν οἱ τῶν ἀπολωλότων συγγενεῖς δεδεμένοι ἀγαρύντες διὰ τῆς πόλεως καὶ δειναῖς αἰκίαις κατ' αὐτοῦ χρησάμενοι μετὰ τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀνεῖλον. εἶθ' οἱ μὲν τῆς πόλεως προεστηκότες ἀπό τοῦ κόψαντες αὐτὸν τὴν κεφαλὴν ἀπέστειλαν τοὺς κομιοῦντας εἰς τὴν Λιβύην πρὸς Ἀγαθοκλέα καὶ περὶ τῶν γερονότων εὐτυχημάτων ἀπαγγελοῦντας· ἡ δὲ τῶν Καρχηδονίων στρατιὰ μετὰ τὴν γενομένην συμφορὰν μαθοῦσα τὴν αἰτίαν τῶν ἀτυχημάτων μόρις ἀπηλλάγη τῶν φύσιων. ἀναρχίας δ' οὖσης διέστησαν οἱ βάρβαροι

1 πολιορκοῦσαν F. 6 ἀπάτην καὶ τόπῳ F. ἀπὸ κοάτους F.
9 μὲν om. F. ἄλλος κατ' ἄλλους τόπους codd.; corr. Hertl. II 2 p. 19. 14 ἐμμιμνήσκοντο F; exspectes ἀνεμιμνήσκετο (XX 29, 3; cf. (Wess. monente) Cic. de div. I 24, 50; Val. Max. I 7, 8).
15 εἰς Σ.] cf. Hertl. II 1 p. 6. 18 ἐπὶ τῆς πόλεως F. 20 μὲν]
τε F. 26 τῶν πόνων F., corr. 2. m.

πρὸς τοὺς Ἑλληνας. οἱ μὲν οὖν φυγάδες μετὰ τῶν 2
λοιπῶν Ἑλλήνων Δεινοκράτην στρατηγὸν ἀπέδειξαν,
οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τοῖς δευτερεύουσι [τῇ] μετὰ τὸν
στρατηγὸν τιμῇ τὴν ἡγεμονίαν ἐνεχελρισαν.

5 Καθ' ὅν δὴ κρόνον Ἀκραγαντίνοι θεωροῦντες τὴν
ἐν Σικελίᾳ κατάστασιν εὐφυεστάτην οὖσαν πρὸς ἐπί-
θεσιν ἡμφισβήτησαν τῆς κατὰ τὴν νῆσον ἡγεμονίας.
ὑπελάμβανον γὰρ Καρχηδόνιους μὲν μόγις ἀνθέξειν 3
τῷ πρὸς Ἀγαθοκλέα πολέμῳ, Δεινοκράτην δὲ εὐκατα-
10 γώνιστον εἶναι συνηθροιστὰ φυγαδικὴν στρατιάν,
τοὺς δὲ ἐν ταῖς Συρακούσσαις θλιβομένους τῇ σιτοδείᾳ
μηδ' ἐγχειρίσειν ἀμφισβητεῖν τῶν πρωτείων, τὸ δὲ
μέγιστον, τὴν στρατείαν ἑαυτῶν ποιουμένων ἐπ' ἐλευ-
θερώσει τῶν πόλεων ἀσμένως ἔπειτας ὑπακούσεσθαι
15 διά τε τὸ πρὸς τοὺς βαρβάρους μίσος καὶ διὰ τὴν
428 ἐμφυτὸν πᾶσιν ἐπιθυμίαν τῆς αὐτονομίας. οὗτοι μὲν 4
οὖν ἐλόμενοι στρατηγὸν Εενόδικον καὶ τὴν ἀρμόδιονσαν
δόντες δύναμιν ἔξεπεμψαν ἐπὶ τὸν πόλεμον· δὲ
παραχρῆμα ἐπὶ τὴν Γέλαν δομήσας καὶ διά τινων
20 ἴδιοξένων νυκτὸς εἰσαχθεὶς ἐκυρίευσε τῆς πόλεως ἄμα
καὶ δυνάμεως ἀδρᾶς καὶ χρημάτων. ἐλευθερωθέντες 5
οὖν οἱ Γελθοὶ προθυμότατα πανδημεὶ συστρατεύοντες
ἡλευθέρουν τὰς πόλεις. διαβοηθείσης δὲ τῆς τῶν Ἀκρα-
γαντίνων ἐπιβολῆς κατὰ πᾶσαν τὴν νῆσον ἐνέπεσεν
25 δομὴ ταῖς πόλεσι πρὸς τὴν ἐλευθερίαν. καὶ πρῶτοι
μὲν Ἐνναῖοι πέμψαντες τὴν πόλιν τοῖς Ἀκραγαντίνοις

3. 4 [τῇ] del. Madv. I p. 514; τοῖς δευτερεύουσι μετὰ τὸν
στρ. τῇ τιμῇ Dind. 8 μόλις F. 13 αὐτῶν F. 14 ὑπακού-
σασθαι F, corr. 1. m. 15 μίσος F; cf. XIX 65, 4. 17 Εενό-
δικον] cf. infra 32, 2; Εενόδοκος infra audit 56, 2; 62, 2 sq.
19 παραχρῆμ' ἐπὶ Kaelker p. 307. 22 συστρατεύσαντες F.
26 πέμψαντες] cf. XVII 113, 2.

παρέδωκαν· οἱ δὲ ταύτην ἐλευθερώσαντες παρῆλθον
ἐπὶ τὸν Ἐρβησσόν, φρουρᾶς ἐν αὐτῷ παραφυλατ-
τούσῃς τὴν πόλιν. γενομένης δὲ μάχης ἴσχυρᾶς καὶ
τῶν πολιτικῶν συνεργησάντων συνέβη τὴν φρουρὰν
ἀλῶναι καὶ πολλοὺς μὲν πεσεῖν τῶν βαρβάρων, εἰς 5
πεντακοσίους δὲ θεμένους τὰ δύτα παραδοῦναι σφᾶς
32 αὐτούς. περὶ τούτα δ' ὅνταν τῶν Ἀκαγαντίνων τῶν
ἐν ταῖς Συρακούσσαις καταλειπμένων στρατιωτῶν
ὑπὸ Ἀγαθοκλέους καταλαβόμενοι τινες τὴν Ἐγέτλαν
2 ἐπόρθουν τὴν τε Λεοντίνην καὶ Καμαριναίαν. παῦσις 10
οὗν πασχουσῶν τῶν πόλεων διὰ τὸ τὴν χώραν δηοῦ-
σθαι καὶ τὸν καρποὺς ἀπαντας διαφθείρεσθαι ἐμβα-
λῶν εἰς τὸν τόπουν δὲ Ξενόδικος Λεοντίνους μὲν καὶ
Καμαριναίους ἀπήλλαξε τοῦ πολέμου, τὴν δὲ Ἐγέτλαν
χωρίου δχυρὸν ἐκπολιορκήσας τοῖς μὲν πολίταις τὴν 15
δημοκρατίαν ἀποκατέστησε, τοὺς δὲ Συρακούσους κατ-
επλήξατο· καθέλουν δὲ ἐπιπορευόμενος τὰ τε φρούρια
καὶ τὰς πόλεις ἡλευθέρους τῆς τῶν Καρχηδονίων ἐπι-
στασίας.

3 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Συρακύσαις πιεζού-
μενοι τῇ σιτοδειψὶ καὶ πυνθανόμενοι σιτηγὰ πλοῖα
μέλλοντα ποιεῖσθαι πλοῦν ἐπὶ ταῖς Συρακούσσαις ἐπλήρουν
τριήρεις εἴκοσι, τηρήσαντες δὲ τοὺς ἐφορμεῖν εἰωθότας
βαρβάρους ἀφυλάκτους ὄντας ἔλασθον ἐκπλεύσαντες καὶ
παρακομισθέντες εἰς τὸν Μεγαρεῖς ἐπετήρουν τὸν τῶν 25

2 Ἐρβισσὸν F; Ἐρβησσὸν Dind. (cf. XIV 7, 6; 78, 7); at cf.
XXIII 8, 1; 9, 5; Mueller ad Ptol. III 4, 7 (p. 403). φρουρᾶς
Σαμνιτῶν παραφ. Madv. I p. 131 (collato 64, 2). 6 θεμένους]
ἀποδ. vel καταθ. Madv. I p. 513; at cf. XX 45, 7. 7 τῶν
(post Ἀκρ.) om. F. 9. 14 Ἐγέτλαν codd. omnes; cf. Pol. I 15, 10;
Steph. Βyz. s. v. 10 τὴν τε Λεοντίνην] ταύτην τε καὶ Νεατί-
νην F. Καμαριναίαν F, corr. 2. m. 13 Λεοντίνους] Νεατίνους F.
14 Καμαρηναίους F. 20 πιεζόμενοι XF. 22 μέλλειν F.

ἐμπόρων κατάπλουν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Καρχηδονίων 4
 τριάκοντα ναυσὶν ἐκπλευσάντων ἐπ' αὐτοὺς τὸ μὲν
 πρῶτον ἐπεβάλλοντο ναυμαχεῖν, ταχὺ δὲ πρὸς τὴν γῆν
 ἐκδιωχθέντες ἔξεκολύμβησαν πρὸς τινα ναὸν Ἡρας.
 5 γενομένης οὖν μάχης περὶ τῶν σκαφῶν καὶ τῶν Καρ- 5
 χηδονίων ἐπιβαλλόντων σιδηρᾶς χεῖρας καὶ βιαιότερον
 ἀποσπώντων ἀπὸ τῆς γῆς δέκα μὲν τριήρεις ἐάλωσαν,
 τὰς δ' ἄλλας ἐκ τῆς πόλεως ἐπιβοηθήσαντές τινες δι-
 ἐσωσαν. καὶ τὰ μὲν περὶ Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.
 10 Περὶ δὲ τὴν Λιβύην Ἀγαθοκλῆς, ἐπειδὴ κατέπλευ- 33
 σαν οἱ τὴν Ἀμίλκα κεφαλὴν κομίζοντες, ἀναλαβὼν
 ταύτην καὶ παριππεύσας πλησίον τῆς παρεμβολῆς τῶν
 πολεμίων εἰς φωνῆς ἀκοην ἐδειξε τοῖς πολεμοῖς καὶ
 τὴν τῶν στρατοπέδων ἡτταν διεσάφησεν. οἱ δὲ Καρ- 2
 χηδόνιοι περιαλγεῖς γενόμενοι καὶ βαρβαρικῶς προσ-
 429 κυνήσαντες συμφορὰν ἔαυτῶν ἐποιοῦντο τὸν τοῦ βα-
 σιλέως θάνατον καὶ πρὸς τὸν δλον πόλεμον ἄθυμοι
 καθειστήκεισαν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα τοῖς περὶ
 Λιβύην προτερήμασιν ἐπαρθέντες τηλικούτων εὐτυχη-
 20 μάτων προσγενομένων μετέωροι ταῖς ἐλπίσιν ἐγενήθη-
 σαν, ὡς ἀπηλλαγμένοι τῶν δεινῶν. οὐ μὴν ἡ τύχη 3
 γε εἴασε τὴν εὔροιαν μένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τάξεως,
 ἀλλ' ἐκ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν τῷ δυνάστῃ τοὺς με-
 γίστους ἐπήνεγκε κινδύνους. Λυκίσκος γάρ τις τῶν
 25 ἐφ' ἡγεμονίᾳ τεταγμένων, παραληφθεὶς ὑπ' Ἀγαθο-
 κλέους ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οἰνωθεὶς ἐβλασφήμει τὸν δυνά-
 στην. ὁ μὲν οὖν Ἀγαθοκλῆς διὰ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ 4

3 ἐπεβάλλοντο F. 4 ἔκολύμβησαν F. τῆς Ἡρας F.
 6 ἐπιβαλόντων F. 7 δέκα] cf. ind. i. 8 ἔσωσαν F. 11 ἀνα-
 λαβὼν X. 12 περιππεύσας F. τῆς παρεμβολῆς om. RX; ast.
 not. Steph. 16 ἐποιήσαντο F. 22 γ' εἴασε Kaelker p. 307.

χρείας ἀποδεχόμενος τὸν ἄνδρα τῇ παιδιᾷ τὰ πρὸς πυρίαν λεγόμενα διέσυρεν· δὸς νίδος Ἀρχάγαθος χαλε-
δ πᾶς φέρων ἐπετίμα τε καὶ διηκειλεῖτο. διαλυθέντος
δὲ τοῦ πότου καὶ πρὸς τὴν σκηνὴν ἀπιόντων ἐλοιδό-
ρησεν δὲ Αυκέσκος τὸν Ἀρχάγαθον εἰς τὴν τῆς μη-
τρούιδης μοιχείαν· ἐδόκει γὰρ ἔχειν λάθρος τοῦ πατρὸς
6 τὴν Ἀλκίαν· τοῦτο γάρ ἦν δύνομα τῇ γυναικὶ. δὸς
Ἀρχάγαθος εἰς δογὴν ὑπερβάλλουσαν προαχθεὶς καὶ
παρὰ τινος τῶν ὑπασπιστῶν ἀρπάσας σιβύνην διηλασε
διὰ τῶν πλευρῶν. τοῦτον μὲν οὖν παραχρῆμα τελευ-
τήσαντα πρὸς τὴν Ιδίαν ἀπήνεγκαν σκηνὴν οἵς ἦν ἐπι-
μελές· ἀμαὶ δὲ ἡμέρᾳ συνελθόντες οἱ τοῦ φονευθέντος
φίλοι καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν συνδραμόντες
ἡγανάκτουν ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι καὶ θιρύβον τὴν παρ-
7 εμβολὴν ἐπλήρωσαν. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐφ' ἡγεμονίαις
τεταγμένων, ἐν ἐγκλήμασιν δύντες καὶ φοβούμενοι περὶ
σφῶν αὐτῶν, συνεπιθέμενοι τῷ καιρῷ στάσιν οὖς τὴν
τυχοῦσαν ἐξέκανθαν. παντὸς δὲ τοῦ στρατεύματος
μισοπονηρούντος ἔκαστοι τὰς πανοπλίας ἀνελάμβανον
ἐπὶ τὴν τοῦ φονεύσαντος τιμωρίαν· καὶ πέρας τὸ πλῆ-
θος ὥστε δεῖν Ἀρχάγαθον ἀναιρεῖσθαι, μὴ ἐκδιδόντος
δὲ τὸν οὖν Ἀγαθούλεον αὐτὸν ἀντ' ἔκεινον τὴν τι-
8 μωρίαν ὑπέχειν. ἀπήγτουν δὲ καὶ τὸν μισθοὺς τοὺς
δψειλομένους καὶ στρατηγοὺς ἥροοῦντο τὸν μαρτυρο-
μένους τοῦ στρατοπέδου καὶ τὸ τελευταῖον τὰ τείχη
κατελαμβάνοντό τινες τοῦ Τύνητος καὶ πανταχόθεν
34 φυλακαῖς περιέλαβον τὸν δυνάστας. οἱ δὲ Καρχηδό-

1 ἐπὶ παιδιᾷ Madv. I p. 514. 3 τε οἱ. F. 7 Ἀλκείαν F.

10. 11 τοῦτο μὲν οὖν προχθὲ παραχρῆμα ἐτελεύτησε καὶ πρὸς X.

11 οἵς ἦν ἐπιμελὲς οἱ. X; ast. not. Steph. 15 ἐπλήρουν X.

ἐφ' ἡγεμονίᾳ F. 22. 23 ὑπὲρ ἔκεινον τὴν τιμωρίαν παρα-

σκεῖν F.

νιοι γνόντες τὴν παρὰ τοῖς πολεμοῖς στάσιν ἔπειμφάν
τινας ἀξιοῦντες μεταβάλλεσθαι καὶ τούς τε μισθοὺς
μείζους καὶ δωρεὰς ἀξιολόγους δώσειν ἐπηγγέλλοντο.
πολλοὶ μὲν οὖν τῶν ἡγεμόνων ἀπάξειν πρὸς αὐτοὺς
5 τὴν στρατιὰν ἐπηγγείλαντο· δ' Ἀγαθοκλῆς ὁρῶν τὴν 2
στρατηγίαν ἐπὶ φοπῆς κειμένην καὶ φοβούμενος μὴ τοῖς
πολεμοῖς παραδοθεὶς μεθ' ὑβρεως καταστρέψῃ τὸν
βίον, ὑπέλαβε πρεττον εἶναι, καὶ δέῃ τι πάσχειν, ὑπὸ³
τῶν στρατιωτῶν ἀποθανεῖν. διόπερ ἀποθέμενος τὴν 3
10 πορφύραν καὶ μεταλαβὼν ἴδιωτικὴν καὶ ταπεινὴν
ἔσθῆτα παρηλθεν εἰς τὸ μέσον. σιωπῆς οὖν γενομένης
430 διὰ τὸ παράδοξον καὶ πολλῶν γενομένων τῶν συν-
δραμόντων διεξῆλθε λόγους οἰκείους τῆς περιστάσεως
καὶ τῶν προκατεργασθεῖσῶν αὐτῷ πρᾶξεων ἀναμνήσας
15 ἐφησεν ἔτοιμος εἶναι τελευτᾶν, εἰ τοῦτο δόξει συμ-
φέρειν τοῖς συστρατευομένοις· οὐδέποτε γὰρ αὐτὸν 4
δειλίᾳ συνεσχημένον ὑπομεῖναί τι παθεῖν ἄτοπον ἔνεκα
τοῦ φιλοψυχεῖν. καὶ τούτου μάρτυρας ἐκείνους ὑπάρ-
χειν ἀποφαινόμενος ἐγύμνωσε τὸ ξίφος, ὡς σφάξων
20 ἐαυτόν. μέλλοντος δ' ἐπιφέρειν πληρῆν ἀνεβόησε τὸ
στρατόπεδον διακωλύον καὶ πανταχόθεν ἐγίνοντο φωναὶ
τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύνονται. προστάττοντος δὲ τοῦ 5
πλήθους ἀναλαβεῖν τὴν βασιλικὴν ἔσθῆτα δακρύσων
καὶ τοῖς δόκλοις εὐχαριστῶν ἐνεδύετο τὸν προσήκοντα
25 κόσμον, τοῦ πλήθους τὴν ἀποκατάστασιν πρότρ παρα-
μυθησαμένον. τῶν δὲ Καρχηδονίων καραδοκούντων

3 καὶ τὰς δωρεὰς R (corr. 1. m.) XF. 6 ἐπὶ φοπῆς <μικρᾶς>
Herw. spic. Vat. p. 27 a. 1 (cf. IX 33, 3). 8 εἶναι om. F.
'έὰν vel ἂν?' Dind. 13 οἰκείους λόγους X. 14 προκατεργα-
σθέντων codd.; corr. Dind. 15 δόξαι F. συμφέρειν om. F; ast.
not. Steph. 17 παθεῖν] πράττειν Hertl. III p. 37. ἔνεκεν F.
21 διακωλύον RX (cf. Winer-Schm. p. 67). 24 ἐνεδέδυτο F.

ώς αὐτίκα μάλα τῶν Ἑλλήνων πρὸς αὐτοὺς μεταθησομένων, Ἀγαθοκλῆς οὐ παρεὶς τὸν καιρὸν ἐξήγαγεν ἐπ’
6 αὐτοὺς τὴν δύναμιν. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι νομίζοντες
τὸν ἐναντίους ἀποχωρεῖν πρὸς αὐτούς, οὐδεμίαν τῶν
πρὸς ἀλήθειαν πεποιημένων ἔννοιαν ἐλάμβανον· δ’ δ’
5 Ἀγαθοκλῆς ὡς ἐπιλησίασε τοῖς πολεμοῖς, ἄφνω τὸ πο-
λεμικὸν προσέτεκτε σημαίνειν καὶ προσπεσθὲν πολὺν
ἐποίει φόνον. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι παραδόξει συμπτώ-
ματι περιπεσόντες καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπο-
7 βαλόντες συνέφυγον εἰς τὴν παρεμβολήν. Ἀγαθοκλῆς 10
μὲν οὖν διὰ τὸν υἱὸν εἰς τὸν ἐσχάτους ἐλθὼν κιν-
δύνους διὰ τῆς ἑδίας ἀρετῆς οὐ μόνον λύσιν εὗρε τῶν
κακῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν πολεμίους ἥλαττωσεν· οἱ δὲ τῆς
στάσεως μάλιστ’ αἵτιοι γενόμενοι καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι
πρὸς τὸν δυνάστην ἀλλοτρίως διέκειντο, ὑπὲρ τοὺς 15
διακοσίους ὅντες, ἐτόλμησαν πρὸς τὸν Καρχηδόνιον
αὐτομολῆσαι. ἡμεῖς δὲ τὰ περὶ Διβύην καὶ Σικε-
λίαν διεληλυθότες μνησθησόμεθα καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ
πραγμάτων.

35 Τῶν γὰρ Τυρρηνῶν στρατευσάντων ἐπὶ πόλιν 20
Σούτριον ἀποικον Ῥωμαίων οἱ μὲν ὄπατοι δυνάμεσιν
ἀδραῖς ἐκβοηθήσαντες ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Τυρρηνούς
2 καὶ συνεδιώξαν εἰς τὴν παρεμβολήν, οἱ δὲ Σαυνίται
κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον μακρῷ ἀπηρτημένης τῆς Ῥω-
μαίων δυνάμεως ἀδεῶς ἐπόρθουν τῶν Ἰαπύγων τοὺς 25
τὰ Ῥωμαίων φρονοῦντας. διόπερ ἡναγκάσθησαν οἱ
ὄπατοι διαιρεῖν τὰς δυνάμεις καὶ Φάβιος μὲν ἐν τῇ

1 μετατεθησομένων RX (cf. XVIII 69, 2; Crönert m. Gr.
Herc. p. 277 sqq.) μεταβησομένων F; corr. Dind. 4 αὐτούς RF.

14 μάλιστ’ αἵτιοι R (cf. Kaelker p. 307); ceteri μάλιστα αἵτιοι.

23 Σαυνίται RF; cf. XVI 45, 8; XIX 10, 1. 24 ἀπηρτη-

μέντοι F, corr. 2. m.

Τυρρηνίας κατέμεινεν, Μάρκοις δὲ ἐπὶ τοὺς Σαυνίτας
ἀναζεύξας Ἀλλίφας μὲν πόλιν εἶλεν κατὰ ιράτος, τοὺς
δὲ πολιορκουμένους τῶν συμμάχων ἐκ τῶν κινδύνων
ἔρρυσατο. ὁ δὲ Φάριος Τυρρηνῶν πολλοῖς πλήθειν 3
431 ἐπὶ τὸ Σούτριον συνδραμόντων ἔλαθε τοὺς πολεμίους
διὰ τῆς τῶν ὀμόρων χώρας [συν]έμβαλλον εἰς τὴν ἀνω-
τέρῳ Τυρρηνίαν, ἀπόρθητον γενομένην πολλῶν χρό-
νων· ἐπιπεσὼν δὲ ἀνελπίστως τῆς τε χώρας πολλὴν 4
ἐδήτωσε καὶ τοὺς ἐπελθόντας τῶν ἐγχωρίων νικήσας
10 πολλοὺς μὲν ἀνεῖλεν, οὓς διέργους δὲ καὶ ξῶντας ὑπο-
χειφίους ἔλαβεν. μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τὴν καλουμένην
Περυσίαν δευτέρῳ μάχῃ τῶν Τυρρηνῶν ιρατήσας, πολ-
λοὺς ἀνελὼν κατεπλήξατο τὸ ἔθνος, πρῶτος Ῥωμαίων
μετὰ δυνάμεως ἐμβεβληκὼς εἰς τοὺς τόπους τούτους.
15 καὶ πρὸς μὲν Ἀρρητινοὺς καὶ Κροτωνιάτας, ἕτι δὲ 5
Περυσίνους ἀνοχὰς ἐποιήσατο· πόλιν δὲ τὴν ὀνομαζό-
μενην Καστόλαν ἐκπολιορκήσας συνηγάγασε τοὺς Τυρ-
ρηνοὺς λῦσαι τὴν τοῦ Σούτριον πολιορκίαν.

'Εν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τιμη- 36
20 τὰς εὗλοντο καὶ τούτων ὁ ἐτερος Ἀππιος Κλαύδιος
ὑπήκοον ἔχων τὸν συνάρχοντα Λεύκιον Πλαύτιον πολλὰ

1 ὁ δὲ Μάρκοις F. 2 Ἀλλίφας F; Ἀλλιφαὶ Strab. V 3, 10;
Ἀλλιφα Ptol. III 1, 58; cf. nummos (Head p. 26), in quibus
etiam Ἀλλιβάνων legitur. 6 ὄμόρων RX ὄμοσάρχων F (in marg.
2. m. ὄμόρων κάλλιον); Ὄμβροσθ̄ Haackh ap. P. III p. 386 s. v.
Fabia gens 16, rectius Ὄμβρικῶν Dind. (cf. XX 44, 9.; certe
de his cogitandum (cf. Binneboessel l. l. p. 17; Pirro l. l. III
p. 39 a. 2). [συν]έμβαλλον libri; corr. Dind. 7 γεγενημένην F.
10 ἀνελὼν F. 15 Ἀρρητινὸς XF (acc. om. K; Ἀρρητινοὺς
Dind. (cf. Pol. II 16, 2; Steph. Byz. s. v.) Κροτωνιάται] cf.
Nissen It. Ldk. II p. 318. 16 Περυσίονες F (cf. App. b. c. V 48).
17 Καστόλαν] urbs ign.; nomen fort. corr. (cf. Binneboessel p. 77);
Φαισόλαν Cluv. (Wess.); Καρσούλαν sive Καρσούλας Gorius (Wess.;
cf. Klimke p. 14; Pflug p. 14). 21 Λεύκιον Κλαύδιον libri
omnes; corr. Rhod.; C. Plautius Liv. IX 29. 33; Front de aq.

τῶν πατρόφων νομίμων ἐκίνησε· τῷ δῆμῳ γὰρ τὸ κεχαρισμένον ποιῶν οὐδένα λόγον ἐποιεῖτο τῆς συγκλήτου. καὶ πρῶτον μὲν τὸ καλούμενον Ἀππιον ὕδωρ ἀπὸ σταδίων δγδοικροντα κατήγαγεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ πολλὰ τῶν δημοσίων χρημάτων εἰς ταύτην τὴν 5 κατασκευὴν ἀνήλισσεν ἄνευ δόγματος τῆς συγκλήτου· 2 μετὰ δὲ ταῦτα τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ κληθείσης Ἀππιας ὁδοῦ τὸ πλεῖον μέρος λέθοις στερεοῖς κατέστρωσεν ἀπὸ Ῥώμης μέχρι Καπύης, ὅντος τοῦ διαστήματος σταδίων πλειόνων ἡ χιλίων, καὶ τῶν τόπων τοὺς μὲν ὑπερέχον- 10 τας διασκάψας, τοὺς δὲ φαραγγώδεις ἡ κοίλους ἀναλήμματιν ἀξιολόγοις ἔξισθσαις κατηνάλισσεν ἀπάσσας τὰς δημοσίας προσόδους, αὐτοῦ δὲ μηνηεῖνον ἀθάνατον κατ- 3 ἐλιπεν, εἰς κοινὴν εὐχρηστίαν φιλοτιμηθεῖσ. κατέμιξε δὲ καὶ τὴν σύγκλητον, οὐ τοὺς εὐγενεῖς καὶ προέχον- 15 τας τοῖς ἀξιώμασι προσγράψαν μόνον, ὃς ἦν ἔθος, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ τῶν ἀπελευθέρων νιόντις ἀνέμιξεν· ἐφ' οἷς βαρέως ἔφερον οἱ καυχώμενοι ταῖς εὐγενείαις. 4 ἔδωκε δὲ τοῖς πολίταις καὶ τὴν ἔξουσίαν ἐν δποίᾳ τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι καὶ δύο προαιροῦτο τιμῆσα- 20

I 5; f. cens. (cf. de Boor f. cens. p. 8sq.); at cf. XIX 2, 1; Liv. IX 20; f. c. ad. a. 318. 3 καὶ om. X. cf. Huelsen ap. P.-W. s. v. Appia aqua. 8 πλεῖον RX (cf. Crönert Philol. LXI p. 167sqq.; m. Gr. Herc. p. 188sq.); πλέον Dind. 10 ἢ om. RX. cf. Huelsen ap. P.-W. s. v. Appia via. 11 ἀγαλάματαν F. 12 ἔξισθσαν F. κατανάλισσεν F. κατανηλ. Dind. 13 δημοσίας om. R, suppl. 1. m. αὐτοῦ X. 14 κατέμιξε] κατέλινσε F. corr 2. m. μόνον om. RX; ast. not. Steph. ἥθος F. 17 νιόντις] ἐνίοντις libri; corr. Oudendorpius ad Suet. p. 603 (cf. Liv. IX 46); πολλοὺς <τῶν δυσγενῶν> καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἐνίοντις Wess.; <τῶν πολλῶν> αὐτὸν <τοῦ πλήθοντος> addi voluit Reiske. 19. 20 ἔδωκε δὲ τοῖς πολίταις ἔξουσίαν ἐν δποίᾳ τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι καὶ τὴν ἔξουσίαν δύοι προαιροῦτο τιμῆσασθαι RX ἔδωκε δὲ καὶ τοῖς πολίταις ἔξουσίαν δύοι προαιροῦντο τιμῆσασθαι καὶ ἐν δποίᾳ τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι F; quomodo in utraque codicūm

σθαι. τὸ δ' ὅλον, δρῶν τεθησανδρισμένον κατ' αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἐπιφανεστάτοις τὸν φθόνον, ἔξεκλινε τὸ προσκόπτειν τισὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἀντίταγμα κατασκευάζων τῇ τῶν εὐγενῶν ἀλλοτριότητι τὴν παρὰ τῶν πολλῶν εὖνοιαν. καὶ κατὰ μὲν τὴν τῶν ιππέων δοκιμασίαν οὐδενὸς ἀφείλετο τὸν ἵππον, κατὰ δὲ τὴν τῶν συνέδρων καταγραφὴν οὐδένα τῶν ἀδοξούντων συγκλητικῶν ἔξεβαλεν, ὅπερ ἦν ἔθος ποιεῖν τοῖς τιμηταῖς. εἰδ' οἱ μὲν ὄπατοι διὰ τὸν φθόνον καὶ διὰ τὸ βούλεσθαι τοῖς ἐπιφανεστάτοις χαρίζεσθαι συνῆγον τὴν σύγκλητον οὐ τὴν ὄπὸ τούτου καταλεγεῖσαν, ἀλλὰ τὴν ὄπὸ τῶν προγεγενημένων τιμητῶν καταγραφεῖσαν. δὲ δὲ δῆμος τούτοις μὲν ἀντιπράττων, τῷ δὲ Ἀππίῳ συμφιλοτιμούμενος καὶ τὴν τῶν συγγενῶν προσαγωγὴν βεβαιῶσαι βουλόμενος ἀγορανόμον εἶλετο τῆς ἐπιφανεστέρας ἀγορανομίας υἱὸν ἀπελευθέρου Γναῖον Φιλάνιον, ὃς πρῶτος Ρωμαίων ἔτυχε ταύτης τῆς ἀρχῆς πατρὸς ὧν δεδούλευκότος. δὲ δ' Ἀππιος τῆς ἀρχῆς ἀπολυθεὶς καὶ τὸν ἀπὸ τῆς συγκλήτου φθόνον εὐλαβηθεὶς προσεποιήθη τυφλὸς εἶναι καὶ κατ' οἰκίαν ἔμενεν.

'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρίνον Ρωμαῖοι μὲν 37

classe corruptelae ortae sint appareret; Dind. (codicis F lectionem secutus) δύον scribi maluit et καὶ ἐν ὁποίᾳ τις βούλεσται φυλῆ τάττεσθαι seclusit (cf. Mommsen RF I p. 307 a. 41; Sieke App. Cl. p. 58 sqq., qui quae ad h. l. explicandum pertinent omnia congessit). 1 κατ' αὐτοῦ post ἐπιφανεστάτοις ponit F. 2 ἔξεκλινετο F. 3 τινὶ Dind. 6 ἀφείλατο F. 8 ποιεῖν om. X. 9 εἰδ' οἱ μὲν ὄπατοι—βούλεσθαι] καὶ γὰρ διὰ τὸ βούλεσθαι F, in cuius marg. 2 m.: οἱ μὲν ὄπατοι διὰ τὸν φθόνον καὶ διά. 10 εἰς τὴν σύγκλητον RX. 11 ὄπὸ τούτου F. 14 δυσγενῶν F. 15 ἀγορανομεῖν εἶλατο F. 16 Γναῖον] γνναῖον F. 17 Φιλάνιον F; cf. W.-Schm. p. 89. 21 Χαρίνον] item Sen. Ep. 18 et Philod. (Usener Epic. p. 132 sq.); verum eius nomen Καίριμος (Dion. Hal. de Din. 9), sicuti titulis probatur (cf. Wilhelm MAJ. XXII (1897) p. 208 sq.).

τὴν ὕπατον ἀρχὴν παρέδοσαν Ποτιλίω Δευίῳ καὶ
Κοῖντρο Φαβίφ, παρὰ δὲ τοῖς Ἡλείοις δὲ λυμπιάς ἥχθη
δύσδη πρὸς ταῖς ἑπατὸν δέκα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον
Ἀπολλωνίδης Τεγεάτης. κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρό-
νους Πτολεμαῖος μὲν ἐκ τῆς Μύνδου πλεύσας ἀδρῷ⁵
στόλῳ διὰ νήσων ἐν παράπλῳ τὴν Ἀνδρου ἡλευθέ-
ρωσε καὶ τὴν φρουρὰν ἔξηγαγε. κομισθεὶς δ' ἐπὶ τὸν
Ισθμὸν Σικυῶνα καὶ Κόρινθον παρέλαβεν παρὰ Κρα-
τησιπόλεως. τὰς δὲ αἰτίας δι' ἃς ἐκνοίεντες πόλεων
ἐπιφανῶν προδεδηλωκότες ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις¹⁰
2 τὸ διλογεῖν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν παρήσομεν. ἐπεβάλετο
μὲν οὖν καὶ τὰς ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις Πτολεμαῖος
ἔλευθεροῦν, μεγάλην προσθήκην ἡγούμενος ἔσεσθαι
τοῖς ἰδίοις πρόγρυμασι τὴν τῶν Ἑλλήνων εἴδονταν· ἐπεὶ
δὲ οἱ Πελοποννήσιοι συνταξάμενοι χορηγήσειν σίτον¹⁵
καὶ χρήματα τῶν ὁμοιογημένων οὐδὲν συνετέλουν,
ἀγανακτήσας δὲ δυνάστης πρὸς μὲν Κάσανδρον εἰρήνην
ἐποιήσατο, καθ' ἣν ἑπατέρους ἔδει κυριεύειν τῶν πό-
λεων ὅν εἶχον, τὴν δὲ Σικυῶνα καὶ Κόρινθον ἀσφα-
λισάμενος φρουρῷ διῆρεν εἰς τὴν Αἴγυπτον.²⁰

3 "Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις Κλεοπάτρα τῷ μὲν
Ἀντιγόνῳ προσκόπτοντα, τῇ δὲ αἰρέσει πρὸς τὸν Πτο-
λεμαῖον ἀποκλίνοντα προσῆγεν ἐκ Σάρδεων, ὡς δια-
κομισθησομένη πρὸς ἐκεῖνον. ἣν δὲ ἀδελφὴ μὲν Ἀλε-
ξάνδρου τοῦ Πέρσας καταπολεμήσαντος, θυγάτηρ δὲ²⁵
Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, γυνὴ δὲ γεγενημένη τοῦ εἰς

1 ὑπατικὴν F. 4 Ἀπολλωνίδης Τεγεάτης om. RX; susp.;
apud Eus. est Ἀνδρομένης Κορίνθιος (cf. XX 91, 1); cf.
Foerster progr. Zwick. 1891 p. 29. 5 Μύνδον F. 10 cf.
XVIII 33, 2; XIX 62, 1 saepius. ἐπεβάλλετο F. 12 τὰς
ἄλλας τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις F. 20 εἰς Αἴγυπτον F.
24 μὲν om. F.

Ιταλίαν στρατεύσαντος Ἀλεξάνδρου. διὰ τὴν ἐπι- 4
φάνειαν οὖν τοῦ γένους οἱ περὶ Κάσανδρον καὶ Αυ-
στραχον, ἔτι δὲ Ἀντίγονον καὶ Πτολεμαῖον καὶ καθόλου
πάντες οἱ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν ἀξιογώ-
5 τατοι τῶν ἡγεμόνων ταύτην ἐμνήστενον· ἔκαστος γὰρ
τούτῳ τῷ γάμῳ συνακολούθησειν Μακεδόνας ἐλπίζων
ἀντείχετο τῆς βασιλικῆς οἰκίας, ὡς τὴν τῶν δλων ἀρχὴν
περιστήσων εἰς ἑαυτόν. δ δὲ ἐπιμελητὴς τῶν Σάρδεων 5
ἔχων παράγγελμα παρ' Ἀντιγόνου τηρεῖν τὴν Κλεοπά-
10 τραν, διεκάλυνεν αὐτῆς τὴν ἔξοδον· ὅστερον δὲ προσ-
τάξαντος τοῦ δυνάστου διά τινων γυναικῶν ἐδολοφό-
νησεν. δ δὲ Ἀντίγονος οὐ βούλομενος λέγεσθαι κατ' 6
αὐτοῦ περὶ τῆς ἀναιρέσεως, τῶν γυναικῶν τινας
ἐκόλασεν ὡς ἐπιβεβούλευκυλας καὶ τὰ περὶ τὴν ἐκ-
15 φορὰν βασιλικῶς ἐφιλοκάλησεν.

433 Κλεοπάτρα μὲν οὖν περιμάχητος γενομένη παρὰ
τοῖς ἐπιφανεστάτοις ἡγεμόσι πρὸ τοῦ συντελεσθῆναι
τὸν γάμον τοιαύτης ἔτυχε καταστροφῆς. ἡμεῖς δὲ 7
διεληλυθότες τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα
20 μεταβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰ ἄλλα μέρη τῆς οἰ-
κουμένης.

Κατὰ γὰρ τὴν Λιβύην Καρχηδονίων ἐκπεμψάντων 38
δύναμιν τὴν προσαξομένην τοὺς ἀφεστηκότας Νομάδας
Ἀγαθοκλῆς ἐπὶ μὲν τοῦ Τύνητος ἀπέλιπεν Ἀρχάγαθον
25 τὸν υἱὸν μετὰ μέρους τῆς στρατιᾶς, αὐτὸς δ' ἀναλα-
βὼν τὸν ιρατίστους, πεξούς μὲν ὀκτακισχιλίους, ἵπ-
πεis δὲ ὀκτακοσίους, ζεύγη δὲ Λιβύων πεντήκοντα,
κατὰ σπουδὴν ἐπηκολούθει τοῖς πολεμίοις. οἱ δὲ 2

1 cf. XVI 72, 7 (Wess.). 6 τούτων F. 10 διεκάλυσεν F.
12 μὴ βούλομενος F. 20 διεβιβάσομεν F. 23 προσαξομένην]
προσδεξομένην libri; corr. Dind. 24 κατέλιπεν F.

Καρχηδόνιοι παραγενηθέντες εἰς τοὺς Νομάδας τοὺς καλούμενους Ζούφωνας, πολλοὺς τῶν ἐγχωρίων προσ-
ηγάροντο καὶ τῶν ἀφεστηκότων ἐνίους εἰς τὴν προ-
ὔπαρχονσαν ἀποκατέστησαν συμμαχίαν· ἐπεὶ δὲ ἡ ίκου-
σαν πλησίου εἶναι τοὺς πολεμίους, πατεστρατοπέδευσαν
ἐπὶ τινος γεωλόφου περιεχομένου φειδοῖς βαθέσι καὶ
3 δυσπεράτοις. καὶ πρὸς μὲν τὰς ἀπροσδοκήτους ἐπι-
θέσεις τῶν ἐναντίων ταῦτα προεβάλοντο, τῶν δὲ Νο-
μάδων τοὺς μάλιστ' εὐθέτους προσέταξαν ἐπακολουθεῖν
τοῖς Ἑλλησιν καὶ παρενοχλοῦντας καλύειν αὐτῶν τὴν 10
εἰς τούμπροσθεν πορείαν. ὃν ποιησάντων τὸ προσ-
ταχθὲν Ἀγαθοκλῆς ἐπὶ μὲν τούτους ἀπέστειλε τούς τε
σφενδονήτας καὶ τοξότας, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς ἄλλης
δυνάμεως ὅρμησεν ἐπὶ τὴν [ἄλλην] στρατοπεδείαν τῶν
4 πολεμίων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ 15
κατανοήσαντες ἔξήγαγον τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς παρεμ-
βολῆς καὶ παρατάξαντες ἔτοιμοι πρὸς μάχην καθειστή-
κεισαν. ἐπεὶ δὲ ἔώρων τοὺς περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα δια-
βαίνοντας ἤδη τὸν ποταμὸν, συντεταγμένοι ἐνέβαλον
καὶ περὶ τὸ φειδόν τον δυσπέρατον ὑπάρχον πολλοὺς τῶν 20
5 ἐναντίων ἀνήρουν. προσβιαζομένων δὲ τῶν μετ' Ἀγα-
θοκλέους οἱ μὲν Ἑλληνες ταῖς ἀρεταῖς ὑπερεῖχον, οἱ
δὲ βάρβαροι τοῖς πλήθεσι περιεγίνοντο. ἔνθα δὴ τῶν
στρατοπέδων ἐπὶ πολὺν χρόνον φιλοτίμως ἀγωνίζομέ-
νων οἱ παρ' ἀμφοτέροις Νομάδες τῆς μὲν μάχης ἀφ- 25
ειστήκεισαν, ἐπετήρουν δὲ τὸ τέλος τοῦ κινδύνου, δι-
εγνωκότες τῶν ἡττημένων τὰς ἀποσκευάς διαρράσαι.

2 Ζούφωνες ign.; cf. Meltzer I p. 446. 526. 3. 4 εἰς τὴν προσπάρξασαν συμμαχίαν ἀποκατέστησαν F. 9 μάλιστα X.
14 [ἄλλην] del. Dind. 19 ἥδη om. F. ἐνέβαλον συντεταγ-
μένοι F. 21 μετὰ X. 23 περιεγίνοντο] cf. Hultsch pr. Pas.
p. 12.

Ἄγαθοικῆς δὲ τοὺς ἀρίστους ἔχων περὶ αὐτὸν πρῶτος 6
 ἐβιάσατο τοὺς ἀνθεστηκότας καὶ τῇ τούτων τροπῇ τοὺς
 λοιποὺς βαρβάρους φυγεῖν ἐποίησεν· μόνοι δὲ τῶν
 ἵππέων οἱ συναγωνιζόμενοι τοῖς Καρχηδονίοις Ἐλλη-
 5 νες, ὃν Κλίνων ἡγεῖτο, τοὺς περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα
 βαρεῖς ἐπικειμένους ὑπέστησαν. ἀγωνισμένων δ' αὐ-
 τῶν λαμπρᾶς οἱ πλεῖστοι μὲν ἀνηρεθῆσαν μαχόμενοι
 γενναῖοις, οἱ δὲ περιλειφθέντες τύχῃ τινὶ διεσάθησαν.
 ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς ἀφεὶς τὸ διώκειν τούτους ὥρμησεν 39
 10 ἐπὶ τοὺς καταφυγόντας βαρβάρους εἰς τὴν παρεμβολὴν
 434 καὶ προσβιαζόμενος τόποις προσάντεσι καὶ δυσπροσή-
 τοις οὐχ ἥττον ἔπασχεν ἢ διετέθει τοὺς Καρχηδονίους.
 οὐ μὴν ἔληγε τῆς τόλμης, ἀλλὰ τῇ νίκῃ μετεωριζόμενος
 ἐνέκειτο, διαλαμβάνων κατὰ κράτος αἰρήσειν τὴν στρα-
 15 τοπεδεῖαν. ἐν τοσούτῳ δὲ τὸ τέλος τῆς μάχης καρα- 2
 δοκοῦντες οἱ Νομάδες ταῖς μὲν τῶν Καρχηδονίων
 ἀποσκευαῖς οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἐπιθέσθαι διὰ τὸ τὰς
 δυνάμεις ἀμφοτέρας πλησίον τῆς παρεμβολῆς ἀγωνίζε-
 σθαι, ἐπὶ δὲ τὴν τῶν Ἐλλήνων στρατοπεδεῖαν ὥρμη-
 20 σαν, εἰδότες τὸν Ἀγαθοκλέα μακρὰν ἀπεσπασμένον.
 ἐρήμου δ' αὐτῆς οὕσης τῶν δυναμένων ἀμύνασθαι
 ὁρδίως ἐπιπεσόντες τοὺς μὲν ἀντιστάντας δλίγονς
 ὄντας ἀπέκτειναν, αἰχμαλώτων δὲ πλήθους καὶ τῆς
 ἄλλης ὀφελείας ἐκνούσουσαν. ἀ δὴ πυθόμενος δ' Ἀγα- 3
 25 θοκλῆς ἥγε κατὰ τάχος τὴν δύναμιν καὶ τινὰ μὲν τῶν
 ἀφηρπασμένων ἀνέσωσε, τῶν δὲ πλείστων οἱ Νομάδες
 ἐκνούσειν καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης μακρὰν ἐαντοὺς ἔξε-

1 περὶ αὐτὸν X. 4 οἱ om. F. 5 Κλείνων F; aliunde non notus. 6 ἐγκειμένους F. 8 οἱ δὲ περιλειφθέντες αὐ-
 τῶν F. 11 βιαζόμενος F, corr. 2. m. 12 cf. XX 51, 3.
 13 οὐ μὴν ἔληγε γε τῆς τόλμης Reiske. 17 οἶόν F. 23 πλῆθος F.
 27 ἐκνούσουσαν F. καὶ — ἔξετόπισαν om. F, suppl. in marg. 2. m.

4 τόπισαν. δὸς δὲ δυνάστης στήσας τρόπαιον τὰ μὲν λάφυρα διείλετο τοῖς στρατιώταις, δύπεις μηδεὶς ἀγανακτήσῃ περὶ τῶν ἀποιωλότων, τοὺς δὲ αἰχμαλώτους Ἑλληνας τοὺς συστρατευσαμένους τοῖς Καρχηδονίοις 5 εἴς τι φρούριον ἀπέθετο. οὗτοι μὲν οὖν εὐλαβούμενοι τὴν ἀπὸ τοῦ δυνάστου τιμωρίαν υπέτος ἐπέδεντο τοῖς ἐν τῷ φρούρῳ καὶ τῇ μάχῃ κρατούμενοι κατελάβοντο τόπουν ἔρυμνόν, ὃντες ούκ ἐλάττους τῶν χιλίων, ὥν 6 ἦσαν Συρακύσιοι πλείους τῶν πεντακοσίων. Ἀγαθοκλῆς δὲ πυθόμενος τὸ πεπραγμένον ἤκει μετὰ τῆς δυνάμεως 10 καὶ καταβιβάσας ὑποσπόνδους τοὺς ἐπιθεμένους ἀπαντας ἀπέσφραξεν.

40 Ἄποδε τῆς μάχης ταύτης γενόμενος καὶ πάντα τῇ διανοίᾳ σκοπούμενος πρὸς τὸ λαβεῖν τοὺς Καρχηδονίους ὑποχειρίους ἔξεπεμψε πρεσβευτὴν Ὁρθωνα τὸν 15 Συρακύσιον πρὸς Ὁφέλλαν εἰς Κυρρήνην. οὗτος δὲ ἦν μὲν τῶν φίλων τῶν συνεστρατευμένων Ἀλεξάνδρῳ, κυριεύων δὲ τῶν περὶ Κυρρήνην πόλεων καὶ δυνάμεως ἀδρᾶς περιεβάλετο ταῖς ἐλπίσι μεζονα δυναστείαν.

2 τοιαύτην οὖν αὐτοῦ διάνοιαν ἔχοντος ἦκεν δὲ παρ' 20 Ἀγαθοκλέους πρεσβευτής, ἀξιῶν συγκαταπολεμῆσαι Καρχηδονίους· ἀντὶ δὲ ταύτης τῆς χρείας ἐπηγγέλλετο τὸν Ἀγαθοκλέα συγχωρήσειν αὐτῷ τῶν ἐν Λιβύῃ 3 προγμάτων κυριεύειν. εἶναι γάρ ίκανην αὐτῷ τὴν Σικελίαν, ἵνα ἔξῃ τῶν ἀπὸ τῆς Καρχηδόνος κινδύνων 25 ἀπαλλαχθέντα μετ' ἀδείας κρατεῖν ἀπάσης τῆς νήσου· παρακείσθαι δὲ καὶ τὴν Ἰταλίαν αὐτῷ πρὸς ἐπανέησιν

² διεῖλε F. ⁵ εἴς τι φρούριον] εἰς τὸ φρούριον codd.; corr. Wess. (cf. Meltzer I p. 526). οὗτοι] αὗτοι libri; corr. Dind. ⁸ τόπον] λόφον Dind.; at cf. Pol. I 30, 8. ¹³ πάντη E. ¹⁶ Ὁφέλλαν] cf. XVIII 21, 7. ¹⁷ συνεστρατευομένων X. ²⁵ ἔξη ἀπὸ τῶν F.

τῆς ἀοχῆς, ἐὰν κρίνῃ μειζόνων δρέγεσθαι. τὴν μὲν 4
γὰρ Λιβύην διεξευγμένην μεγάλῳ καὶ χαλεπῷ πελάγει
μηδαμῶς ἀρμόζειν αὐτῷ, εἰς ἣν καὶ νῦν οὐ κατ' ἐπι-
θυμίαν, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀφίχθαι. ὁ δὲ Ὁφέλλας 5
τῇ πάλαι βεβουλευμένῃ κρίσει προστεθείσης τῆς γενο-
μένης ἀλπίδος ἀσμένως ὑπήκουσε καὶ πρὸς μὲν Ἀθη-
ναῖον περὶ συμμαχίας διεπέμπετο, γεγαμηκὼς Εὐθυ-
δίκην τὴν Μιλτιάδου θυγατέρα τοῦ τὴν προσηγορίαν
φέροντος εἰς τὸν στρατηγήσαντα τῶν ἐν Μαραθῶνι
10 νικησάντων. διὰ δὴ ταῦτην τὴν ἐπιγαμίαν καὶ τὴν 6
435 ἄλλην σπουδήν, *(ἢν)* ὑπῆρχεν ἀποδεδειγμένος εἰς τὴν
πόλιν, καὶ πολλοὶ τῶν Ἀθηναίων προθύμως ὑπήκου-
σαν εἰς τὴν στρατείαν. οὐκ διλγοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων
‘Ελλήνων ἔσπευδον κοινωνῆσαι τῆς ἐπιβολῆς, ἀλπίξον-
15 τε τὴν τε κρατίστην τῆς Λιβύης κατακληρουνχήσειν
καὶ τὸν ἐν Καιρῷδον διασπάσειν πλοῦτον. τὰ μὲν 7
γὰρ κατὰ τὴν Ἐλλάδα διὰ τὸν συνεχεῖς πολέμους καὶ
τὰς τῶν δυναστῶν πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμίας ἀσθενῆ
καὶ ταπεινὰ καθειστήκει· ἔσθ’ ὑπελάμβανον μὴ μόνον
20 ἔγκρατεῖς ἔσεσθαι πολλῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν παρ-
όντων κακῶν ἀπαλλαγήσεσθαι.

‘Ο δ’ οὖν Ὁφέλλας, ἐπειδὴ πάντ’ αὐτῷ πρὸς τὴν 41
στρατείαν κατεσκεύαστο λαμπρῶς, ἐξώρμησε μετὰ τῆς
δυνάμεως, ἔχων πεξοὺς μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἵπ-
25 πεῖς δὲ ἔξακοσίους, ἀρματα δὲ ἐκατόν, ἡνιόχους δὲ
καὶ παραβάτας πλείους τῶν τριακοσίων. ἥκολονθονυ

4 κατὰ ἀνάγκην R. ἀφίκεται RX f. r. 7 Εὐδιθόνην X; Εὐδο-
δίκη Plut. Dem. 14. 46. 53. 9 *(ἄνα)* φέροντος Reiske et Madv. I
p. 514 non male. 11 *(ἢν)* add. Dind. ἀποδεδειγμένος (quod
coni. inv. Dind.) RX ἀποδεδεγμένος F. 12 καὶ del. Dind.
13 στρατοπεδείαν F. 22 πάντα αὐτῷ πρὸς τὴν στρατιὰν κατ-
εσκενάσατο F. 25 ἐπτακοσίους F. 26 παραβάτας X.

δὲ καὶ τῶν ἔξω τάξεως λεγομένων οὐκ ἐλάττους μυρίων· πολλοὶ δὲ τούτων τέκνα καὶ γυναικας καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἥγον, ὅστε ἐμφερῆ τὴν στρατιὰν 2 ὑπάρχειν ἀποικίᾳ. διπλωματίδεια μὲν οὖν ἡμέρας δῦοις πορήσαντες καὶ διελθόντες σταδίους τρισχιλίους κατεικήνωσαν περὶ Αὐτόμαλα· ἐντεῦθεν δὲ πορευομένοις ὑπῆρχεν ὅρος ἔξ αἱμαφοτέρων τῶν μερῶν ἀπόκρημνον, 5 ἐν μέσῳ δ' ἔχον φάραγγα βαθεῖαν, ἔξ ἣς ἀνέτεινε 3 λισσὴ πέτρα πρὸς δρόμὸν ἀνατείνονσα σκόπελον· περὶ δὲ τὴν δίξιν αὐτῆς ἄντρον ἦν εὐμέρεις, καττῷ καὶ 10 σμέλαικι συνηρεφές, ἐν φυλακῇ μυθεύονται γεγονέναι βασιλισσαν Λάμιαν τῷ πάλλει διαφέρονταν· διὰ δὲ τὴν τῆς ψυχῆς ἀγριότητα διατετυπῶσθαι φασι τὴν δψιν αὐτῆς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον θηριώδη. τῶν γὰρ γυνομένων αὐτῇ παλδῶν ἀπάντων τελευτώντων βαρυ- 15 θυμοῦσαν ἐπὶ τῷ πάθει καὶ φθονοῦσαν ταῖς τῶν ἄλλων γυναικῶν εὐτεκνίαις κελεύειν ἐκ τῶν ἀγκαλῶν ἔξαρπτέεσθαι τὰ βρέφη καὶ παραχρῆμα ἀποτέννειν. 4 διὸ καὶ καθ' ἡμᾶς μέχρι τοῦ νῦν βίου παρὰ τοῖς νηπίοις διαμένειν τὴν περὶ τῆς γυναικὸς ταύτης φήμην 20 καὶ φοβερωτάτην αὐτοῖς εἶναι τὴν ταύτης προσηγορίαν. 5 ὅτε δὲ μεθύσκοιτο, τὴν ἄδειαν διδόναι πᾶσιν ἢ βούλοιντο ποιεῖν ἀπαρατηρήσας. μὴ πολυπραγμονούσης

1 τῶν μυρίων F. 6 Αὐτόμαλα] Αὐτομάλας libri; corr. Wess.; alius est Αὐτομάλακα aut Αὐτομάλαξ; cf. Mueller ad Ptol. IV 4, 2; Meltzer I p. 527. 8 ἔχον F. 9 δισσὴ F, λισὴ suprascr. 2. m. 12 in marg. cod. R adscr. 3. m.: ὅρα περὶ τῆς ἐν παραβολῇ λεγομένης Λαμίας; in marg. cod. F 3. m. περὶ τῆς μυθολογούμενης Λαμίας ἐν τῇ Λιβύῃ. 13 διατυπῶσαι codd.; corr. Madv. I p. 514 (cf. IV 11, 5). 15 παύδιαν F. 18 παραχρῆμ' Kaelker p. 307. ἀποτέννειν R ἀποτέννειν X ἀποκτείνειν F; cf. Cröner m. Gr. Herc. p. 266. 19 διὸ καὶ μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου Kallenb. I p. 21. 22 τὴν om. F.

οῦν αὐτῆς κατ' ἐκεῖνου τὸν χρόνον τὰ γινόμενα
<τοὺς> κατὰ τὴν χώραν ὑπολαμβάνειν μὴ βλέπειν
 αὐτήν· καὶ διὰ τοῦτ' ἐμυθολόγησάν τινες ὡς εἰς ἄρσι-
 χον ἐμβάλοι τοὺς δφθαλμούς, τὴν ἐν οἴνῳ συντελον-
 5 μένην δλιγωθέαν εἰς τὸ προερημένον *μέτρον μετα-
 φέροντες, ὡς τούτου παρηρημένου τὴν ὅρασιν. δτι δὲ 6
 κατὰ τὴν Λιβύην γέρονεν αὔτη καὶ τὸν Εὐριπίδην
 δεῖξαι τις ἀν μαρτυροῦντα· λέγει γάρ

«τὶς τοῦνομα τὸ ἐπονείδιστον βροτοῖς

10 οὐκ οἶδε Λαμίας τῆς Λιβυστικῆς γένος;»

‘Ο γ’ οὖν Όφέλλας ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν προηγεν 42
 διὰ τῆς ἀνύδρου καὶ θηριώδους ἐπιπόνως· οὐ μόνον
 43 γὰρ ὕδατος ἐσπάνιξεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἔηρᾶς τροφῆς
 ἀπολιπούσης ἐκινδύνευεν ἀπαν ἀπολέσαι τὸ στρατό-
 15 πεδον. δακέτων δὲ θηρίων παντοίων ἐπεχόντων τὰ 2
 περὶ τὰς Σύρτεις ἔρημα καὶ τῶν πλειστῶν δλέθριον
 ἐχόντων τὸ δῆγμα πολλῇ τῇ συμφορᾷ περιέπιπτον,
 ἀβοήθητον ἔχοντες τὴν ἐκ τῶν λαρῶν καὶ φίλων ἐπι-
 κουρούσαν. καὶ γὰρ ἔνιοι τῶν ὅφεων δμοίαν ἔχοντες

2 *<τοὺς>* add. Wess. 3 ἄρσικον] ἄρσικον F, in marg.
 2. m. ἄρσικον; in cod. R marg. 3. m. ἄρσιχος; cf. Osann. syll.
 inscr. p. 120 a. 7; 573. 4 τὴν τῶν ἐν οἴνῳ συντελονμένων
 δλιγωθίαν Reiske. 5 *μέτρον codd.; μέθν Rhod.; μάρσικον
 Reiske; ἀμετρον? Dind.; πηρὸν Doehner sat. crit. p. 13; μέρος
 vel μόριον Hertl. II 2 p. 20; locus nondum sanatus. παρα-
 φέροντες F. 7 αὐτή F. 8 δεῖξαι RF. 9 τὸ om. F, add.
 2. m. 10 εἰοίδε F. Λιγνστικῆς R (suprascr. 2. m. β) XF; cf.
 Nauck T. Gr. F. Eur. 922 (p. 659); versum priorem claudicantem
 variis modis restituere studebant vv. dd.: *Tίς τοῦνομα <πᾶσι>*
τούπονείδιστον βροτοῖς Barnesius (Wess.); τίς τοῦνομος <αἰόχροὸν>
καπτονείδιστον βροτοῖς Vossius (Wess.); τίς <τούμὸν> ὄνομα τού-
πονείδιστον βροτοῖς Meineke (Nauck); τίς τοῦνομος <αὐτὸ> τού-
πονείδιστον βροτοῖς Alexandre (Nauck). 11 ο γοῦν R ὁ γ’
οὖν XF; ὁ δ’ οὖν Dind. 14 ὄπολιτούσης F; ‘mallem ἐπιλι-
πούσης’ Reiske. ἐκινδύνευεν—ἀπολέσθαι F. 15 δακέτῶν τε
θηρίων F. 17 πολλοὶ Rhod. 19 sqq. cf. III 50, 2.

τὴν χρόνιν τῇ κατ' αὐτοὺς οὕσῃ χώρᾳ τὴν ἰδίαν φύσιν ἀπροόρων ἐποίουν· οἵς πολλοὶ διὰ τὴν ἄγνοιαν ἐπιβαίνοντες δῆμαρις θανατηφόροις περιέπιπτον. τέλος δὲ κατὰ τὴν δοιοπορίαν πλεῖον ἢ δύο μῆνας κακοπαθήσαντες μόρις διήνυσαν πρὸς τὸν περὶ Ἀγαθοκλέα ⁵ καὶ βραχὺ διαχωρίσαντες ἀπ' ἀλλήλων τὴν δύναμιν κατεστρατοπέδευσαν. εἶδ' οἱ μὲν Καρχηδόνιοι πυθόμενοι τὴν τούτων παρουσίαν κατεπλάγησαν, δρῶντες τηλικαύτην δύναμιν κατ' αὐτῶν ἥκουσαν· δ δ' Ἀγαθοκλῆς ἀπαντήσας τοῖς περὶ τὸν Ὀφέλλαν καὶ φιλοφρόνως ἀπαντά χορηγήσας τούτους μὲν ἡξέου τὴν στρατιὰν ἀναλαμβάνειν ἐκ τῆς κακοπαθείας, αὐτὸς δὲ ἐπιμείνας ἡμέρας διλγας καὶ κατασκεψάμενος ἔκαστα τῶν πραττομένων ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν παρόντων, ἐπεὶ τὸ πλεῖον μέρος τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ χορούσματα ¹⁰ καὶ σιτολογίαν ἔξεληλύθει, τὸν δὲ Ὀφέλλαν ἑώρα μηδὲν τῶν ὑφ' ἐαυτοῦ βεβουλευμένων ὑπονοοῦντα, συνηγγενεῖς ἔκκλησίαν τῶν ἰδίων στρατιωτῶν, κατηγορήσας δὲ τοῦ παρόντος ἐπὶ τὴν συμμαχίαν ὡς ἐπιβουλεύοντος καὶ παροξύνας τὸ πλῆθος εὐθὺς διεσκευασμένην τὴν δύ- ²⁰
⁴ ναμιν ἥγειν ἐπὶ τοὺς Κυρονιάλους. εἶδ' δ μὲν Ὀφέλλας διὰ τὸ παράδοξον καταπλαγεῖς ἐπεκελόησε μὲν ἀμύνασθαι, καταταχούμενος δὲ καὶ τὴν ὑπολειμμένην δύ- ⁵
⁵ ναμιν οὐκ ἔχων ἀξιόχρεων μαχόμενος ἐτελεύτησεν· δ δ' Ἀγαθοκλῆς συναναγκάσας τὸ λοιπὸν πλῆθος ἀπο- ²⁵
 θέσθαι τὰ δύλα καὶ φιλανθρώποις ἐπαγγελίαις παραστησάμενος ἀπαντας κύριος ἐγένετο τῆς δυνάμεως

⁴ πλείω X. ⁵ περὶ ομ. X. ⁶ διαχωρήσαντες F. ⁸ τούτων F. ⁹ καθ' αὐτῶν F. ¹¹ ἀπαντάς ομ. F. ¹² ἀναλαβεῖν F. ¹³ καὶ ομ. RX. ¹⁶ ἔξελελύθη F. ¹⁹ ἐπὶ τῇ συμμαχίᾳ F. ²⁵ ἀποδέσθαι] ἀποδέσθαι codd.; corr. Dind.

πάσης. Ὁφέλλας μὲν οὖν ἐλπίσας μεγάλα καὶ προχειρότερον αὐτὸν πιστεύσας τοιαύτης ἔτυχε τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς.

Ἐν δὲ τῇ Καρχηδόνι Βορμίλλας πάλαι διανενοη-43
 5 μένος ἐπιθέσθαι τυραννίδι καιρὸν ἐπεξήτει ταῖς ιδίαις ἐπιβολαῖς οἰκεῖον. πολλάκις δὲ διδόντος τοῦ καιροῦ τὰς ἀφορμὰς τοῦ πράττειν τὸ βεβούλευμένου ἀεὶ τις αἰτίᾳ μικρὸς παρεμπίπτοντα διεκάλυνεν· δεισιδαίμονες γὰρ οἱ μέλλοντες ἔγχειρεῖν ταῖς παρανόμοις καὶ με-
 10 γάλαις πρᾶξεσι καὶ τὸ μέλλειν ἀεὶ τοῦ πράττειν καὶ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς συντελείας προκρίνονται. δὲ καὶ τότε συνέβαινεν καὶ περὶ ἐκείνον· ἐξέπεμψε μὲν γὰρ 2 τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν εἰς τὴν ἐπὶ τοὺς
 437 Νομάδας στρατείαν, ἵνα μηδένα τῶν ἀξιολόγων ἔχῃ
 15 τὸν ἀντιστησόμενον, οὐκ ἐτόλμας δὲ ἀποκαλύψασθαι πρὸς τὴν τυραννίδα, μετακαλούμενος ὑπὸ τῆς εὐλαβείας. καθ' ὅν δὲ καιρὸν Ἀγαθοκλῆς ἐπέθετο τοῖς 3 περὶ τὸν Ὁφέλλαν, δρμῆσαι καὶ τοῦτον συνέβη πρὸς τὴν δυναστείαν, ἀγνοούντων ἀμφοτέρων τὰ παρὰ τοῖς
 20 πολεμοῖς πραττόμενα. οὗτε γὰρ Ἀγαθοκλῆς ἔγνω τὴν 4 ἐπίθεσιν τῆς τυραννίδος καὶ τὴν ἐν τῇ πόλει ταραχήν,
 ἐπειὶ φαδίως ἀν ἐκράτησε τῆς Καρχηδόνος· εἶλετο γὰρ
 ἀν Βορμίλλας ἐπ' αὐτοφάρῳ γενούμενος συνεργεῖν Ἀγα-

1 ἀπάσης X. 2 αὐτὸν X ἔαντὸν F; ‘aut deest vocabulum aut αὐτῷ scribendum’ Wess. 2.3 τοῦ βίου τῆς καταστροφῆς X. 4 τῇ om. F. 5 ἐπιθέσθαι—ιδίαις om. F, suppl. 2. m. 6 τοῦ καιροῦ om. RX. 7. 10 αἰτεῖ F. 12 συνέβαινεν εἶναι καὶ R. 12. 13 συνέβαινεν· ἀλλ' ἐπει καιρὸν ἐξενρεῖν ἐνόμισε, τὸν μὲν περὶ ἐκείνον ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν ἐξέπεμψεν εἰς F. 15. 16 οὐκ ἐτόλμα—τυραννίδα] ἀλλ' ὅμως ἀποκαλύψασθαι πρὸς τὴν τυραννίδα οὐκ ἐτόλμα F. 18 συνέβη καὶ τοῦτον δρμῆσαι F. 20 εἴτε F. [ἔγνω] ἐγένετο νοήσει F. 21 τῆς ἐν τῇ πόλει τυ-ραννίδος RX. 22 ἐπει om. F, qui post Καρχηδόνος pergit:
 ἐπει εἶλετο ἀν B. 23 ἐπ' αὐτοφάρῳ F.

θοκλεῖ μᾶλλον ἢ τοῖς πολίταις δοῦναι τὴν ἐκ τοῦ σῶματος τιμωρίαν· οὕτε πάλιν οἱ Καρχηδόνιοι τὴν ἐπιθεσιν τὴν Ἀγοθοκλέους ἐπύθοντο· φαῦλας γὰρ ἀν αὐτὸν ἔχειράσαντο προσλαβόμενοι τὴν μετ' Ὁφέλλας δύναμιν. ἀλλ', οἶμαι, παρ' ἀμφοτέροις οὐκ ἀλογίστως 5 συνέβη γενέσθαι ταύτην ἄγνοιαν, καὶ περ μεγάλων μὲν οὐσῶν τῶν πράξεων, ἔγγὺς δ' ἀλλήλων ἐπικεχει- 10 ὅρηστων τοῖς τηλικούτοις τολμήμασιν· δ' τε γὰρ Ἀγαθοκλῆς ἀνδρας φύλλον μέλλων ἀναιρεῖν πρὸς οὐδὲν ἐπέβαλλε τὴν διάνοιαν τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις συν- 15 τελονμένων, δ' τε Βορυλίκας τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν ἀφαιρούμενος οὐδὲν διώσεις ἐπολυπραγμόνει τῶν παρὰ τοῖς ἀντιστρατοπεδεύονσιν, ὃς ἂν ἔχων προκείμενον ἐν τῇ ψυχῇ τὸ μὴ τοὺς πολεμίους ἐπὶ τοῦ 20 τ παρόντος, ἀλλὰ τὸν πολίτας καταπολεμῆσαι. ταύτῃ 16 δ' ἀν τις καὶ τὴν ἴστορίαν καταμέμψαιτο, θεωρῶν ἐπὶ μὲν τοῦ βίου πολλὰς καὶ διαφόρους πράξεις συντελου- 25 μένας κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν, τοῖς δ' ἀναγράφουσιν ἀναγκαῖον ὑπάρχον τὸ μεσολαβεῖν τὴν διηγήσιν καὶ τοῖς ἀμα συντελουμένοις μερίζειν τοὺς χρόνους παρὰ 30 φύσιν, ὃστε τὴν μὲν ἀλήθειαν τῶν πεπραγμένων τὸ πάθος ἔχειν, τὴν δ' ἀναγραφὴν ἐστερημένην τῆς δμοίας ἔξουσίας μιμεῖσθαι μὲν τὰ γεγενημένα, πολὺ δὲ λείπε- 35 σθαι τῆς ἀληθοῦς διαθέσεως.

44 Ο δ' οὖν Βορυλίκας ἔξετασμὸν τῶν στρατιωτῶν 25 ποιησάμενος ἐν τῇ καλούμενῃ Νέᾳ πόλει, μικρὸν ἔξω

2 εἰτε F. 3 γὰρ οἱ F. 10 ἐπέβαλε F. 11 τῆς οἱ F.
 15 ἀλλὰ τὸν δὲ F. 15. 16 ταύτη—θεωρῶν] τούτων δ'
 οὗτος ἔχοντων τὴν ἴστορίαν δικαιώσεις δὲ τις οὐ μέμφοιτο θεω-
 ρῶν F, corr. 2. m. in marg. 19 τὸν χρόνον F, corr. 2. m.
 26 ἐν τῇ καλούμενῃ Νέᾳ πόλει] ign.; cf. Meltzer I p. 71 sq. 394;
 II p. 191. ἔξωθεν F.

τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνος οὕσῃ, τοὺς μὲν ἄλλους δι-
αφῆκε, τοὺς δὲ συνειδότας περὶ τῆς ἐπιθέσεως, δύντας
πολίτας μὲν πεντακοσίους, μισθοφόρους δὲ περὶ
χιλίους*, ἀνέδειξεν ἔαυτὸν τύραννον. εἰς πέντε δὲ 2
μέρη τοὺς στρατιώτας διελόμενος ἐπήσει πάντας τοὺς
ἐν ταῖς δύοις ἀπαντῶντας ἀποσφάττων. γενομένης δὲ
κατὰ τὴν πόλιν ταραχῆς ἔξαισίου τὸ μὲν πρῶτον οἱ
Καρχηδόνιοι τοὺς πολεμίους ὑπέλαβον παρεισπεπτω-
438 κένται προδιδομένης τῆς πόλεως· ὡς δ' ἐπεγνώσθη
τὰληθές, συνέτρεχον οἱ νέοι καὶ εἰς τάξεις καταστάντες
ῶρμησαν ἐπὶ τὸν τύραννον. δὲ δὲ Βορμίλκας τοὺς ἐν 3
ταῖς δύοις ἀναιρῶν ὕρμησεν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ πολ-
λοὺς τῶν πολιτῶν ἀνόρκους καταλαβάνησεν.
τῶν δὲ Καρχηδόνιων καταλαβομένων τὰς περὶ τὴν 4
15 ἀγορὰν οἰκίας ὑψηλὰς οὕσας καὶ τοῖς βέλεσι πυκνοῖς
χρωμάτων οἱ μετέχοντες τῆς ἐπιθέσεως κατετραυματί-
ζοντο, τοῦ τόπου παντὸς ἐμβελοῦς ὅντος. διόπερ κα- 5
κοπαθοῦντες συνέφραξαν ἔαυτοὺς καὶ διὰ τῶν στενω-
πῶν συνεξέπεσαν εἰς τὴν Νέαν πόλιν, βαλλόμενοι
20 συνεχῶς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν καθ' ἣς τυγχάνοιεν αἰεὶ
γινόμενοι. καταλαβομένων δὲ αὐτῶν ὑπερδέξιόν τινα
τόπον οἱ Καρχηδόνιοι τῶν πολιτῶν πάντων συνδρα-
μόντων ἐν τοῖς ὅπλοις ἀντεστρατοπέδευσαν τοῖς ἀφ-

1 οὕσης libri; corr. Wess. 2 ὑποθέσεως F. δύντας μὲν
πολίτας F. 3 περὶ χιλίους] τετρακισχιλίους F. 4 *⟨παρα-
καλεσάμενος⟩ vel ⟨παρακείενσάμενος⟩ vel ⟨ἀναλαβὼν⟩ vel
⟨συναγαγὼν⟩ add. Rhod., ⟨παρακατασκῶν⟩ Reiske; cf. XVII
56, 4. αὐτὸν F. ⟨φανερῶς⟩ ἔαυτὸν ἀναδείξεις τύραννον XIII
96, 2. 5 τοὺς στρατιώτας om. F. ἐποίει X. 6 φυγῆς δὲ
γενομένης κατὰ τὴν πόλιν καὶ ταραχῆς F. 8 ὑπέλαμβανον F
11. 12 ἐπὶ τὸν τύραννον — ὕρμησεν om. RX. 13 καταλαβόντες
ἀπέκτειναι RX; ἀπέκτεινε F, in quo 2. m. suprascr. ov. 15 οἱ
κῆσεις F, c. 2. m. 17 ἐν βέλονς F, corr. 2. m. 20 ὑπὸ RXF
(corr. 2. m.).

6 εστηκόσι. τέλος δὲ πρέσβεις πέμψαντες τῶν πρεσβυτάτων τοὺς εὐθέτους καὶ τῶν ἐγκλημάτων δόντες ἄφεσιν διελύθησαν· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις οὐδὲν ἔμνησικάκησαν διὰ τοὺς περιεστῶτας τὴν πόλιν κινδύνους, αὐτὸν δὲ τὸν Βορμίλλαν αἰκισάμενοι δεινᾶς τοῦ ἔην⁵ ἐστέρησαν, οὐδὲν φροντίσαντες τῶν δεδομένων δρκῶν.

Καρχηδόνιοι μὲν οὖν κινδυνεύσαντες τοῖς δλοις σφαλῆναι τοῦτον τὸν τρόπον ἐκομίσαντο τὴν πατρῷαν⁷ πολιτείαν. Ἀγαθοκλῆς δὲ πλοῖα φορτηγὰ γεμάσας τῶν λαφύρων καὶ τοὺς ἀγροτεῖς τοὺς εἰς πόλεμον τῶν ἐκ¹⁰ Κυρήνης παραγενομένων ἐμβιβάσας ἀπέστειλεν εἰς Συρακούσσας. χειμῶνιν δὲ ἐπιγενομένων δὲ μὲν διεφθάρη τῶν πλοίων, ἢ δὲ ἔξεπεσε πρὸς τὰς πατέρας Ιταλίαν Πιθηκούσσας νήσους, δλγα δὲ εἰς τὰς Συρακούσσας διεσώθη.

8 Κατὰ δὲ τὴν Ιταλίαν οἱ τῶν Ρωμαίων ὕπατοι,¹⁵ Μαρσοῖς πολεμούμενοις ὑπὸ Σαμνιτῶν βοηθήσαντες, τῇ τε μάχῃ προετέρησαν καὶ συχνοὺς τῶν πολεμίων⁹ ἀνεῖλον. εἶτα διὰ τῆς Ουμβρίκων χώρας διελθόντες ἐνέβαλον εἰς τὴν Τυρρηνίαν πολεμίων οὖσαν καὶ τὸ παλούμενον Κάτιοιν φρούριον ἔξεποιλόρκησαν. δια-²⁰ πρεσβευομένων δὲ τῶν ἐγχωρίων ὑπὲρ ἀνοχῶν πρὸς μὲν Ταρκνινίτας εἰς ἔτη τεσσαράκοντα, πρὸς δὲ τοὺς

4 τῇ πόλει F. 5 δεινῶς αἰκισάμενοι F. 8 τὴν πατρῷαν π. cf. XX 46, 3. 13 Πιθηκόσσας F (cf. XX 58, 3); cf. Ptol. III 1, 69. 15. 16 οἱ τῶν Ρωμαίων ὕπατοι ante βοηθήσαντες ponit F, qui Σαμνιτῶν. cf. Triemel J f Ph. 139 p. 345. 17 ἐποτέρεοντας Wess. 18 Ουμβρίκων RX (cf. Steph. Byz. s. v. "Ουμβρίκοι; Mueller ad Ptol. III 1, 46) Ιμβρικῶν F. 20 Κάτιοιν RX Κάτιοιν F; ign. (cf. Binneboessel p. 84; Pirro III p. 54) nisi quod Volsiniensium castellum fuisset videtur (cf. Liv. IX 41); aliter Klimke p. 15. 22 Ταρκνινίτας F (cf. Dion. Hal. IV 27; V 3; XIV 54); Ταρκνηνίτας R. Ταρηνίτας X; Ταρκνίνιτας? Dind.; (cf. XVI 46, 8; Bormann CJL XI p. 510; Mueller ad Ptol. III 1, 43; Nissen It. Ldk. II p. 330). τετταράκοντα F.

ἄλλους Τυρρηνοὺς ἀπαντας εἰς ἐνιαυτὸν ἀνοχὰς ἐποιήσαντο.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι 45 μὲν ἥρχεν Ἀναξιοδάτης, ἐν Ρώμῃ δὲ ὑπατοι κατέστη-
5 σαν Ἀππιος Κλαύδιος καὶ Δεύκιος Οὐολόμνιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀημήτριος μὲν ὁ Ἀντιγόνον παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς δύναμιν ἀδρὰν πεζικήν τε καὶ ναυ-
τικήν, ἔτι δὲ βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς πολιορκίαν χρησίμων τὴν ἀρμόξουσαν παρασκευὴν ἔξεπλευσεν ἐκ
10 τῆς Ἐφέσου· παράγγελμα δ' εἶχεν ἐλευθεροῦν πάσας μὲν τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις, πρώτην δὲ τὴν Ἀθηναῖσαν, φρουρούμενην ὑπὸ Κασάνδρου. καταπλεύ-
15 439 σαντος δ' αὐτοῦ μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ πανταχόθεν προσβαλόντος ἐξ ἐφόδου καὶ κήρυγμα
ποιησαμένου* Διονύσιος δὲ καθεσταμένος ἐπὶ τῆς Μου-
νυχίας φρούραρχος καὶ Ἀημήτριος δὲ Φαληρεὺς ἐπιμελη-
τῆς τῆς πόλεως γεγενημένος ὑπὸ Κασάνδρου, πολλοὺς
ἔχοντες στρατιώτας, ἀπὸ τῶν τειχῶν ἡμένοντο. τῶν 3
δὲ Ἀντιγόνου στρατιωτῶν τινες βιασάμενοι καὶ κατὰ
20 τὴν ἀκτὴν ὑπερβάντες ἐντὸς τοῦ τείχους παρεδέξαντο πλείους τῶν συναγωνιζομένων. τὸν μὲν οὖν Πειραιᾶ τούτον τὸν τρόπον ἀλλοι τονέτη, τῶν δὲ ἐνδον Διο-
νύσιος μὲν δὲ φρούραρχος εἰς τὴν Μουνυχίαν συνέφυγε,
Ἀημήτριος δὲ δὲ Φαληρεὺς ἀπεχώρησεν εἰς ἄστυ. τῇ 4
25 δὲ ὑστεραῖς πεμφθεὶς μεθ' ἐτέρων πρεσβευτὴς ὑπὸ τοῦ δῆμου πρὸς Ἀημήτριον καὶ περὶ τῆς αὐτονομίας δια-

1 τὰς ἀνοχὰς F. 4 κατεστάθησαν Wess. 5 Οὐολόμνιος V
Οὐολούμνιος F. 6 λαβὼν F. 7 πεζήν F. 13 Πειραιὰ RX
Πειραιέα F. 14 ἐξ ἐφόδου προσβαλόντος F. καὶ κήρυγμα
(κήρυγματα F) ποιησαμένου] scil. <ὅτι Ἀημήτριος τὰς Ἀθήνας
ἐλευθεροῖ> Polyaen. IV 7, 6; cf. Plut. Dem. 8 (Wess.). 15 ἐπὶ
om. RX; at cf. e. g. Polyaen. II 4, 3. 21 Πειραιὰ R Πειραιέα F.
26 περὶ] ὑπὲρ F.

λεχθεὶς καὶ τῆς ἰδίας ἀσφαλείας ἔτυχε παραπομπῆς
καὶ τὰ κατὰ τὰς Ἀθηναῖς ἀπογινώσκων ἔφυγεν εἰς τὰς
Θήβας, ὅπου δὲ πρὸς Πτολεμαῖον εἰς Αἴγυπτον.
5 οὗτος μὲν οὖν ἔτη δέκα τῆς πόλεως ἐπιστατήσας ἔξ-
έπεσεν ἐπὶ τῆς πατρόλιδος τὸν εἰρημένον τρόπον. ὁ δὲ
δῆμος τῶν Ἀθηναίων κομισάμενος τὴν ἐλευθερίαν ἐψη-
φίσατο τιμᾶς τοῖς αἰτίοις τῆς αὐτονομίας. Δημήτριος
δ' ἐπιστήσας τὸν πετροβόλους καὶ τὰς ἄλλας μηχανὰς
καὶ τὰ βέλη προσέβαλλε τῇ Μουνυχίᾳ καὶ κατὰ γῆν
6 καὶ κατὰ θάλατταν. ἀμυνομένων δὲ τῶν ἔνδον ἀπὸ 10
τῶν τειχῶν εὐδόστως συνέβαινε τὸν μὲν περὶ Διο-
νύσιον προέχειν ταῖς δυσχωρίαις καὶ ταῖς τῶν τόπων
ὑπεροχαῖς, οὕσης τῆς Μουνυχίας διχυρᾶς οὐ μόνον ἐπ
φύσεως, ἀλλὰ καὶ ταῖς τῶν τειχῶν κατασκευαῖς, τοὺς
δὲ περὶ τὸν Δημήτριον τῷ τε πλήθει τῶν στρατιωτῶν 15
πολλαπλασίους εἶναι καὶ ταῖς παρασκευαῖς πολλὰ πλεο-
νεκτεῖν. τέλος δ' ἐπὶ δύο ἡμέρας συνεχῶς τῆς πολιορ-
κίας γινομένης οἱ μὲν φρουροὶ τοῖς καταπέλταις καὶ
πετροβόλοις συντιρρωσθμένοι καὶ διαδόχους οὐκ ἔχου-
τες ἥλαττοντο, οἱ δὲ περὶ τὸν Δημήτριον ἐπὶ διαδοχῆς 20
κινδυνεύοντες καὶ νεαλεῖς ἀεὶ γινόμενοι, διὰ τῶν πε-
τροβόλων ἐρημωθέντος τοῦ τείχους, ἐνέπεσον εἰς τὴν
Μουνυχίαν καὶ τὸν μὲν φρουροὺς ἡνάγκασαν θέσθαι
τὰ δπλα, τὸν δὲ φρούρωροχον Διονύσιον ἔξωγρησαν.
46 τούτων δὲ διλγαίς ἡμέραις κατεντυχηθέντων δὲ μὲν 25

1 καὶ περὶ τῆς ἰδίας ἀ. F. παραπομπῆς] παραφυλακῆς F.

2 καὶ τὰς Ἀθηναῖς ἀπογινώσκων X. 4 δέκα] cf. Diog. Laert. V 75. 80; Strabo IX 1, 20; de Sanctis st. di storia ant. II p. 1 sqq.

9 προσέβαλε F. 12 προσέχειν F. τὰς — ὑπεροχάς F, corr.

2. m. 13 ἴσχυρᾶς F. 18 γινομένης libri omnes. 21 αἰτί F.

23 ἀπο- vel καταθέσθαι Madv. I p. 513. 25 δ' ἐν F; at cf. Kallenb. I p. 8.

Ἀημήτριος κατασκάψεις τὴν Μουνυχίαν διλόκληρον τῷ δῆμῳ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατέστησεν καὶ φιλίαν καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτοὺς συνέθετο, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 2 γράφαντος ψήφισμα Στρατοκλέους ἐψηφίσαντο χρυσᾶς 5 μὲν εἰκόνας ἐφ' ἄρματος στῆσαι τοῦ τε Ἀντιγόνου καὶ Ἀημητρίου πλησίον Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, στεφανῶσαι δὲ ἀμφοτέρους ἀπὸ ταλάντων διακοσίων καὶ βωμὸν ἰδρυσαμένους προσαγορεῦσαι Σωτήρων, 440 πρὸς δὲ τὰς δέκα φυλὰς προσθεῖναι δύο, Ἀημητριάδα 10 καὶ Ἀντιγονίδα, καὶ συντελεῖν αὐτοῖς κατ' ἐνιαυτὸν ἀγᾶντας καὶ πομπὴν καὶ θυσίαν, ἐννυφαινόντων αὐτοὺς εἰς τὸν τῆς Ἀθηνᾶς πέπλον [κατ' ἐνιαυτόν]. ὁ μὲν 3 οὖν δῆμος ἐν τῷ Λαμιακῷ πολέμῳ καταλυθεὶς ὑπ' Ἀντιπάτρου μετ' ἔτη πεντεκατάδεκα παραδόξως ἐκομί- 15 σατο τὴν πάτριον πολιτείαν· ὁ δὲ Ἀημήτριος, φρου- ρουμένης τῆς Μεγαρέων πόλεως, ἐκπολιορκήσας αὐτὴν ἀπέδωκεν τὴν αὐτονομίαν τῷ δῆμῳ καὶ τιμᾶν ἀξιολό- γων ἔτυχεν ὑπὸ τῶν εὗ παθόντων. Ἀντιγονος δέ, 4 παραγενομένων πρὸς αὐτὸν Ἀθήνηθεν πρεσβευτῶν 20 καὶ τὸ τε περὶ τῶν τιμῶν ἀναδόντων ψήφισμα καὶ περὶ σίτου καὶ ἔύλων εἰς ναυπηγίαν διαλεχθέντων, ἔδωκεν αὐτοῖς πυροῦ μὲν μεδίμνων πεντεκατάδεκα μυ- ωνιάδας, ὅλην δὲ τὴν ἴκανην ναυσὶν ἐκατόν· ἐξ Ἰμβρου 25 δὲ τὴν φρουρὰν ἔξαγαγὼν ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τὸν υἱὸν Ἀημήτριου ἔγραψε κελεύσων τῶν μὲν 5 συμμαχίδων πόλεων συνέδρους συστήσασθαι τοὺς βου- λευδομένους κοινῇ περὶ τῶν τῆς Ἑλλάδο συμφερόντων,

11 ἐννυφαινόντων libri (cf. Kühner-Gerth II 2 p. 110); at praestat fort. cum Dind. scribere ἐννυφαίνειν τε. 12 [κατ' ἐνιαυτόν] ex v. 10 perperam repet. del. Wess. 14 μετὰ F. cf. XVIII 18. 20 ἀναδιδόντων F. 23 cf. Plut. Dem. 10. 25 ἔγραψε F. 26 στῆσασθαι RX.

αὐτὸν δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Κύπρον πλεῦσαι καὶ διαπολεμῆσαι τὴν ταχίστην πρὸς τοὺς Πτολεμαίου στρατηγούς.

6 Οὗτος μὲν οὖν συντόμως πάντα πράξας κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς καὶ κομισθεὶς ἐπὶ Καρβασ παρεπάλει τοὺς Ὄρδονας πρὸς τὸν κατὰ Πτολεμαίου πόλεμον. οὐ προσεγχύντων δ' αὐτῶν, ἀλλὰ κοινὴν εἰρήνην αἱρούμενων ἄγειν πρὸς ἅπαντας ταύτην ἀρχὴν συνέβη γενέσθαι τῷ δῆμῳ τῆς πρὸς Ἀντίγονον ἀλλοτριότητος.

47 δ δὲ Αημήδριος παραπλεύσας εἰς Κιλικίαν πάκειθεν 10 ναῦς καὶ στρατιώτας προσλαβόμενος διέπλευσεν εἰς τὴν Κύπρον ἔχων πεζοὺς μὲν μυρίους πεντακισχιλίους, ἵππεis δὲ τετρακοσίους, ναῦς δὲ ταχυναυτούσας μὲν τριήρεις πλείους τῶν ἑκατὸν δέκα, τῶν δὲ βαρυτέρων στρατιωτίδων πεντήκοντα καὶ τρεῖς καὶ πόρια τῶν 15 παντοδαπῶν ἵκανὰ τῷ πλήθει τῶν ἵππων τε καὶ 2 πεζῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατεστρατοπέδευσεν ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρπασίας καὶ νεωλαήσας τὰ σκάφη χάρακι καὶ τάφρος βαθεῖᾳ τὴν παρεμβολὴν ὀργύωσεν. ἔπειτα τοῖς πλησιογάροις προσβολὰς ποιησάμενος εἶλε 20 πατὰ πράτος Οὐρανίαν καὶ Καρπασίαν, τῶν δὲ νεῶν τὴν ἵκανὴν φυλακὴν ἀποιτῶν ἀνέξευξε μετὰ τῆς δυ- 3 νάμεως ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα. δ δὲ τεταγμένος ὑπὸ Πτο-

2 'τὴν ταχίστην fort. post πλεῦσαι ponenda' Dind. 7 αὐτῷ F. 8 αἱρούμενων om. F. 13 ἵππεis δὲ om. R; de peditum equitumque numero aliunde non constat. 14 τοιήσις del. iussit Hertl. III p. 37. πλείω X. 14. 15 cf. Polyaen. IV 7, 7. 15 στρατιωτίδων] στρατιωτῶν X. πόρια RX f. semper, πορεῖα F. 20 τοῖς πλησιογάροις Dind. 21 Οὐρανίαν] urbs ign.; at exstant Engelio teste (Kypros I p. 87) ruinae prope Carpasiam quas ad Uraniam referre licet (cf. Droysen II 2 p. 125 a. 2); Κερνίαν Wess. (cf. XIX 59, 1; 62, 6; 79, 4; cf. Niese I p. 318 a. 4).

λεμαίουν τῆς νήσου στρατηγὸς Μενέλαος συναγαγῶν τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν φρουρίων διέτριβεν ἐν Σαλαμῖνι, ἀπεχόντων δὲ τεσσαράκοντα σταδίους τῶν πολεμίων ἔξηλθεν ἔχων πεζοὺς μὲν μυρίους καὶ δισχι-
5 λιούς, ἵπεις δὲ περὶ δικτακοσίους. γενομένης δὲ μάχης
441 ἐπ’ ὄλγον χρόνον οἱ μὲν περὶ τὸν Μενέλαον ἐκ-
βιασθέντες ἐτράπησαν, δὲ δὲ Αημήτριος συνδιώξας τοὺς
πολεμίους εἰς τὴν πόλιν αἰχμαλώτους μὲν ἔλαβεν οὐ
πολὺ ἐλάττους τρισχιλίων, ἀνεῖλε δὲ περὶ χιλίους.
10 τοὺς δ’ ἀλόντας τὸ μὲν πρῶτον ἀπολύσας τῶν ἔγκλη-
μάτων παταδιεῖλεν εἰς τὰς τῶν ιδίων στρατιωτῶν
τάξεις ἀποδιδρασκόντων δ’ αὐτῶν πρὸς τὸν περὶ τὸν
Μενέλαον διὰ τὸ τὰς ἀποσκευὰς ἐν Αἰγύπτῳ πατα-
λειοπέναι παρὰ Πτολεμαίῳ, γνοὺς ἀμεταθέτους ὅντας
15 ἐνεβίβασεν εἰς τὰς ναῦς καὶ πρὸς Ἀντίγονον εἰς Συ-
ρίαν ἀπέστειλεν. οὗτος δὲ τοῦτον τὸν χρόνον διέτριβε 5
περὶ τὴν ἄνω Συρίαν, πόλιν κτίζων περὶ τὸν Ὁρόντην
ποταμὸν τὴν ὀνομασμένην Ἀντίγονίαν ἀφ’ ἔαυτοῦ.
κατεσκεύαξε δὲ πολυτελῶς, τὴν περίμετρον ὑποστηγσά-
20 μενος σταδίων ἐβδομήκοντα· εὐφυῆς γὰρ ἦν δ τόπος
ἐφεδρεῦσαι τῇ τε Βαρύλῶνι καὶ ταῖς ἄνω σατραπεῖαις
καὶ πάλιν τῇ κάτω Συρίᾳ καὶ ταῖς ἀπ’ Αἰγύπτου
*σατραπεῖαις. οὐ μὴν πολύν γε χρόνον συνέβη μεῖναι 6

1. 2 συναγαγῶν ἐκ τῶν φρουρίων τοὺς στρατιώτας F.
3 προεχόντων F. τετταρ. F. 9 περὶ χιλίων X. 11 στρα-
τιωτῶν ομ. F. 13 ἀπολελοιπέναι F. 14 παρὰ Πτολεμαίον F.
18 τὴν ὀνομασμένην — ἀφ’ ἔαυτοῦ] ἦν ὀνόμασεν — ἀφ’ ἔαυτοῦ F.
Ἀντιγόνειαν Dind. 20 σταδίους F. 21 Βαρύλωνία F.
22. 23 καὶ πάλιν — *σατραπεῖαις ομ. X. καὶ τῇ πάλιν κάτω Σ.
(Ασίᾳ Reiske) R. ταῖς ἀπ’ Αἰγύπτου *σατραπεῖαις libri; ταῖς
περὶ Αἴγ. σατραπεῖαις Reiske; ταῖς ἀπ’ Αἰγύπτου στρατεῖαις
Maedv. I p. 514; in litterarum vestigiis haerere non oportet:
scil. σ. male ex v. 21 repetitum; e. g. ἐφεδρεῦειν τοῖς περὶ τὴν
Ἐλλάδα πράγμασι legimus XX 104, 4. γε ομ. F.

τὴν πόλιν, Σελεύκου παθελόντος αὐτὴν καὶ μεταγαγόντος ἐπὶ τὴν πτισθεῖσαν μὲν ὑπ' αὐτοῦ, *ἀπ' ἐκείνον δὲ κληθεῖσαν Σελεύκειαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀκριβῶς ἔμαστα δηλώσομεν ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρόνους παραγενηθέντες· τῶν δὲ κατὰ τὴν Κύπρον οἱ ⁵ περὶ τὸν Μενέλαιον ἡττημένοι τῇ μάχῃ τὰ μὲν βέλη καὶ τὰς μηχανὰς παρεκδιμένους ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τοῖς στρατιώταις διαλαβόντες τὰς ἐπάλξεις παρεσκευάζοντο πρὸς τὸν οἰνδυνόν, δρῶντες καὶ τὸν Δημήτριον πρὸς ¹⁰ πολιορκίαν ἔτοιμαζόμενον, πρὸς δὲ Πτολεμαῖον ἀπέστειλαν εἰς Αἴγυπτον τὸν δηλώσοντας περὶ τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἀξιώσοντας βοηθεῖν, ὃς κινδυνευόντων αὐτῷ τῶν ἐν τῇ νήσῳ πραγμάτων.

48 Δημήτριος δὲ τὴν τε τῶν Σαλαμινίων δρῶν πόλιν οὐκ εὐκαταφρόνητον οὖσαν καὶ στρατιωτῶν πλῆθος ¹⁵ ὑπάρχον ἐν αὐτῇ τῶν ἀμυνομένων ἔκρινε μηχανάς τε τοῖς μεγέθεσιν ὑπεραιρούσας κατασκευάζειν καὶ καταπέλτας δέξυβελεῖς καὶ λιθοβόλους παντοίους καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν καταπληγτικήν. μετεπέμψατο δὲ καὶ τεχνίτας ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ σίδηρον, ἕτι δ' ὅλης πλῆθος καὶ τῆς ἄλλης χορηγίας τὴν ἐπιτήδειον κατασκευήν.

² ταχὺ δὲ πάντων εὐτρεπῶν αὐτῷ γενομένων συνέπηξε μηχανὴν τὴν δυνομοξομένην ἔλεπολιν, τὸ πλάτος ἔχουσαν ἐκάστην πλευρὰν τεσσαράκοντα καὶ πέντε πήγεις, τὸ δ' ὄψος πηγῶν ἐνυενήκοντα, διειλημμένην στέγασις ²⁵ ἐννέα, ὑπότροχον δὲ πᾶσαν τροχοῖς στερεοῖς τέσσαρσιν ⁴⁴²

1 ταύτην F. 2. 3 *ἀπ' ἐκείνον δὲ κληθεῖσαν Σελεύκειαν libri, quod ferri nequit; sententiam talēm esse debere ἀπὸ δὲ τοῦ πατρὸς ἐκείνον κληθεῖσαν Ἀντιοχειαν recte viderunt Wess. et Dind. (cf. Benzinger ap. P.-W. s. v. Antiochia). 14 τε om. F. 16 τῶν om. RX. ἀμυνομένων Madv. I p. 512. 19 καὶ τεχνίτας post ἐκ τῆς Ἀσίας ponit F. 25 ταῖς στέγαις F.

δικταπήχεσι τὸ ὑψος. κατεσκεύασε δὲ καὶ κριοὺς ὑπερ- 3
μεγέθεις καὶ χελώνας δύο κριοφόρους. τῆς δ' ἐλε-
πόλεως εἰς μὲν τὰς κάτω στέγας εἰσήνεγκε πετροβό-
λους παντοίους, ὡν ἥσαν οἱ μέγιστοι τριτάλαντοι, εἰς
5 δὲ τὰς μέσας καταπέλτας δξυβελεῖς μεγίστους, εἰς δὲ
τὰς ἀνωτάτας δξυβελεῖς τε τὸν ἔλαχιστους καὶ πετρο-
βόλων πλῆθος, ἄνδρας τε τὸν χρηστούς τούτοις
κατὰ τρόπον πλείους τῶν διακοσίων. προσαγαγὼν δὲ 4
τὰς μηχανὰς τῇ πόλει καὶ πυκνοὺς χρώμενος τοῖς βέ-
10 λεσι τῇ μὲν τὰς ἐπάλξεις ἀπέσυρε τοῖς πετροβόλοις,
τῇ δὲ τὰ τείχη διέσεισε τοῖς κριοῖς. ἀμυνομένων δὲ 5
καὶ τῶν ἔνδον εὐρώστως καὶ τοῖς μηχανήμασιν ἐτέρας
μηχανὰς ἀντιταττόντων ἐφ' ἡμέρας μὲν τινας ἀμφιδοξος
ἥν δὲ κινδυνος, ἀμφοτέρων καποπαθούντων καὶ κατα-
15 τραχυματιξομένων· τὸ δὲ τελευταῖον τοῦ τείχους πίπτον-
τος καὶ τῆς πόλεως κινδυνευούσης ἀλλαναι κατὰ κράτος
ινυτὸς ἐπιγενομένης ἔληξε τὰ τῆς τειχομαχίας. οἱ δὲ 6
περὶ τὸν Μενέλαον ἀκριβῶς εἰδότες ἀλωσομένην τὴν
πόλιν, εἰ μή τι καινοτομεῖν ἐπιχειρήσειαν, ἤθροισαν
20 ὅλης ἔηρᾶς πλῆθος, ταύτην δὲ περὶ τὸ μεσονήκτιον
ἐμβαλόντες ταῖς τῶν πολεμίων μηχαναῖς καὶ ἀμα πάν-
τας τὸν πυρσοφόρους ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀφέντες ἀνηψαν
τὰ μέγιστα τῶν ἔργων. ἄφυν δὲ τῆς φλογὸς εἰς ὑψος 7
ἀρθείσης οἱ περὶ τὸν Αημήτριον ἐπεχειρησαν μὲν βοη-
25 θεῖν, τοῦ δὲ πυρὸς καταταχήσαντος συνέβη τὰς μηχα-
νὰς κατακαυθῆναι καὶ πολλοὺς τῶν ἐν αὐταῖς ὄντων

3 in marg. cod. F adscr. 3. m. πετροβόλοι τριτάλαντοι.

6 nonne <ἔλαττόνων> πετροβόλων πλῆθος? cf. XX 86, 2.

9 χρώμενοι F. 21. 22 πάντας τὸν πυρσοφόρους susp.; παν-

τοίους πυρσοφόρους (vel πυρφόρους) Madv. I p. 514; ego malim

πάντες οἶστον πυρσοφ. (vel πυρφ.) cum Arriano (II 21, 3), quem

Wess. laudat. 26 τῶν στρατιωτῶν ἐν αὐταῖς ὄντων F.

8 διαφθαρῆναι. ὁ δὲ Αημήτοιος ἀποσφαλεὶς τῆς ἐλπίδος
οὐδ' ὡς ἔληγεν, ἀλλὰ προσεκαρτέρει τῇ πολιορκίᾳ καὶ
κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, νομίζων τῷ χρόνῳ κατα-
πολεμήσειν τὸν πολεμίους.
 49 Πτολεμαῖος δὲ πυθόμενος τὴν τῶν ιδίων ἥτταν
ἔξεπλευσεν ἐκ τῆς Αιγύπτου δύναμιν ἔχων ἀξιόλογον
πεζικήν τε καὶ ναυτικήν. πατενεχθεὶς δὲ τῆς Κύπρου
πρὸς τὴν Πάφον ἐκ τε τῶν πόλεων παρεδέξατο τὰ
σκάφη καὶ παρέπλευσεν εἰς Κίτιον, τῆς Σαλαμίνος
2 ἀπέκχον σταδίους διακοσίους. εἶχε δὲ τὰς πάσας ναῦς
μακρὰς ἐκατὸν καὶ τεσσαράκοντα· τούτων δ' ἦν ἡ με-
γίστη πεντήρης, ἡ δ' ἐλαχίστη τετρήρης· στρατιωτικὰ
δὲ πόρια ταύταις ἐπηκολούθει πλεῖστη τῶν διακοσίων,
3 ἄγοντα πεζὸνς οὐκ ἐλάττους τῶν μυρίων. οὗτος μὲν
οὖν πρὸς τὸν Μενέλαιον κατὰ γῆν ἔπειρψε τινας, δια-
κελευόμενος τὰς ναῦς, ἀν δὲ δυνατόν, κατὰ τάχος ἐκ
τῆς Σαλαμίνος πρὸς αὐτὸν ἀποστεῖλαι, οὖσας ἔξηκοντα·
ἡλπικές γάρ, εἰ προσλάβοι ταύτας, δυσθίως ορατήσειν τῇ⁴⁴³
 4 ναυμαχία, διακοσίους συάφεσιν ἀγωνιζόμενος. ὁ δὲ
Αημήτοιος νοήσας αὐτὸν τὴν ἐπιβολὴν ἐπὶ μὲν τῆς
πολιορκίας ἀπέλιπε μέρος τῆς δυνάμεως, τὰς δὲ ναῦς
ἀπάσας πληρώσας καὶ τῶν στρατιωτῶν τὸν προτίθετον
ἐμβιβάσας βέλῃ καὶ πετροβόλους ἐνέθετο καὶ τῶν τρι-
σπιθάμων δένυβελῶν τοὺς ίκανονδεῖς ταῖς πρόρραις ἐπ-

7 πεξῆν X πεξῆν F. 9 κατέπλευσεν F. 10 πάσας om. F,
suppl. 2. m. 11 τετταρ. F; cf. Polyaeen. IV 7, 7; 150 Plut.
Dem. 16. 11. 12 τούτων δ' ἦν ἡ μεγίστη πεντήρης νικήσαντα;
πεντεκαιδευήρης Meibomius (Wess.); τούτων δ' ἦσαν αἱ μέγισται
πεντήρεις Wess.; praeestat fort. τούτων δ' ἦν ἡ μεγίστη ἐπτήρης
(cf. infra 50, 2). 13 πορια (s. a.) R πορια X πορεία F.
14 πεξόδις μὲν F. 17 ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτὸν F. cf. Plut.
Dem. 16; Polyaeen. IV 7, 7. 18 τῇ ναυμαχίᾳ F. 20 ἐπι-
νοήσας F. 23 ἐπιβιβάσας X.

έστησε. κοσμήσας δὲ πολυτελῶς πρὸς ναυμαχίαν τὸν στόλον περιέπλευσε τὴν πόλιν καὶ κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος μικρὸν ἔξω βέλους ἀφεὶς τὰς ἀγκύρας διενυκτέ-
ρευσεν, ὅμα μὲν τὰς ἐκ τῆς πόλεως ναῦς κωλύων
5 συμμίξαι ταῖς ἄλλαις, ὅμα δὲ καραδοκῶν τὸν ἐπίπλουν τῶν πολεμίων καὶ πρὸς ναυμαχίαν ὥν ἔτοιμος. τοῦ 6 δὲ Πτολεμαίου πλέοντος ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τῶν ὑπηρετικῶν πλοίων συνεπομένων πόρρωθεν κατα-
πληρυτικὸν δρᾶσθαι συνέβαινε τὸν στόλον διὰ τὸ πλῆ-
10 θος. ὁ δὲ Ἀημήτοιος κατανοήσας τὸν ἐπίπλουν Ἀντι- 50 σθένην μὲν τὸν ναύαρχον ἔχοντα ναῦς δέκα τῶν πεντηρικῶν ἀπέλιπε κωλύσοντα τὰς ἐκ τῆς πόλεως ναῦς ἐπεξιέναι πρὸς τὴν ναυμαχίαν, ἔχοντος τοῦ λι-
μένος στενὸν τὸν ἐκπλουν, τοῖς δ' ἵππεῦσι προσέταξε
15 παράγειν παρὰ τὸν αἰγαλόν, ἵν' ἐάν τι γένηται πται-
σμα, διασώσαιεν τοὺς πρὸς τὴν γῆν διανηξομένους.
αὐτὸς δ' ἐκτάξας τὰς ναῦς ἀπήντα τοῖς πολεμίοις, ἔχων 2
τὰς ἀπάσας δικτὸν πλείους τῶν ἑκατὸν σὺν ταῖς πληρω-
θείσαις ἐκ τῶν χωρίων τῶν ληφθέντων· τούτων δ'
20 ἥσκαν αἱ μέρισται μὲν ἐπτήρεις, αἱ πλεῖσται δὲ πεντήρεις.
καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον κέρας ἐπεῖχον ἐπτήρεις ἐπτὰ 3
Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τριάκοντα τῶν Ἀθηναίων, Μη-
δίον τοῦ ναύαρχον τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος ἐπίπλους
δὲ τούτοις ἔταξεν ἐξήρεις δέκα καὶ πεντήρεις ἄλλας
25 τοσαύτας, διεγνωκὼς [ἴσως] ἴσχυρὸν κατασκευάσαι

² κατὰ στόμα X. ³ ἀγγύρας F. ⁴ κωλύσων F. ⁵ συμμίξαι libri. ⁷ Πτολεμαίου] πολεμίου F. ¹¹ cf. Plut. Dem. 16. ¹³ πρὸς ναυμαχίαν F. ¹⁶ διασώσῃ μὲν RX; διασώσειαν Dind. ¹⁷ αὐτὸς—πολεμίοις om. X. ¹⁸ 180 Plat. Dem. 16; 170 Polyaen. IV 7, 7; itaque numerum corruptum esse censem Niese I p. 319 a. 5 et Beloch III, 1 p. 160 a.; at cf. Droysen II 2 p. 129 a. 2. ²¹ ἐπτήρεις μὲν ἐπ-τὰ F. ²² τριάκοντα om. RX. ²³ ἐπίπλους δὲ τούτοις] ἐπὶ δὲ τούτοις F. ²⁵ [ἴσως] del. Dind. κατασκευάσαι] ἐκασταχοῦ σκενάσαι F.

τοῦτο τὸ κέρας ἐφ' οὗ καὶ αὐτὸς ἤμελλε διαγωνίζεσθαι.
 4 κατὰ μέσην δὲ τὴν τάξιν τὰ ἔλάχιστα τῶν σκαφῶν
 ἔστησεν, ὃν ἡγοῦντο Θεμίστων τε δὲ Σάμιος καὶ Μαρ-
 σύνας δὲ τὰς Μακεδονικὰς πρόστιες συνταξάμενος. τὸ δὲ
 δεξιόν εἶχε κέρας Ἡρήσιππός τε δὲ Ἀλικαρνασσεὺς καὶ 5
 Πλειστίας δὲ Κῷος, ἀρχικυβερνήτης ὃν τοῦ σύμπαντος
 5 στόλου. Πτολεμαῖος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔτι νυκτὸς
 ἐπέκλει κατὰ σπουδὴν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, νομίζων
 φθάσαι τοὺς πολεμίους τὸν εἰσπλούν ποιησάμενος· ὡς
 δὲ κέρας ἐπιγενομένης οὐ μακρὸν δὲ τῶν ἐναντίων 10
 στόλος ἐκτεταγμένος ἐωφάτο, καὶ αὐτὸς τὰ πρὸς τὴν
 6 ναυμαχίαν παρεσπευσάκετο. τὰ μὲν οὖν πόρια πόρρω-
 θεν ἐπακολουθεῖν παρήγγειλεν, τῶν δὲ ἄλλων νεῶν
 τὴν ἀρμόδιουσαν τάξιν ποιησάμενος αὐτὸς τὸ λαιόν⁴⁴⁴ 15
 κέρας διακατέτιχε, συναγωνιζομένων αὐτῷ τῶν μεγίστων
 σκαφῶν. τοιαύτης δὲ τῆς διατάξεως γενομένης εὐχάς
 ἐκάτεροι τοῖς θεοῖς ἐποιοῦντο, καθάπερ ἦν ἔθος, διὰ
 τῶν κελευστῶν, συνεπιλαβομένου καὶ τοῦ πλήθους τῇ
 51 φωνῇ. οἱ δὲ δυνάσται, ὡς ἀν περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν
 ὅλων μέλλοντες διακινδυνεύειν, ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ καθ- 20
 ειστήκεισαν. Δημήτριος μὲν οὖν τῶν ἐναντίων ἀπο-
 σχὼν ὡς ἀν τρεῖς σταδίους ἥρεν τὸ συγκείμενον πρὸς
 μάχην σύσσημον, ἀσπίδα κεχρυσωμένην, φανερὸν πᾶσιν
 2 ἐκ διαδοχῆς τὸ παραπλήσιον δὲ καὶ τῶν περὶ Πτολε-
 μαῖον ποιησάντων ταχὺ τὸ διεῖργον διάστημα συν- 25

3 Θεμίστων] Θεμίστιων F; cf. XIX 62, 7. Μαρσύνας] cf. Ritschl opusc. I p. 449 sqq. 5 Ἀλικαρνασσεὺς X Ἀλικαρνα-
 σεὺς F. 9 φθάσειν Dind. ποιησάμενονς RX. 10 γενο-
 μένης F. 12 πόρια (s. a.) R πόρια X πορεία F. 16 εὐχάς
 om. R, suppl. 1. m. 18 ἐπικελευστῶν F. 21 malim ἀπο-
 σχάντων. 22 ὡσεὶ F; ὡσανεὶ Kallenb. I p. 22. 23 κεχρυσο-
 μένην X.

ηρέθη. ὡς δ' αἱ τε σάλπιγγες τὸ πολεμικὸν ἐσήμανον καὶ συνηλάλαξαν αἱ δυνάμεις ἀμφότεραι, φερομένων ἀπασῶν τῶν νεᾶν εἰς ἐμβολὴν καταπληκτικῶς τὸ μὲν πρῶτον τοῖς τόξοις καὶ τοῖς πετροβόλοις, ἔτι δὲ τοῖς 5 ἀκοντίσμασι πυκνοῖς χρώμενοι κατετραυμάτιξον τοὺς ὑποπλεπτοντας· εἴτα συνεγγισάντων τῶν σκαφῶν καὶ μελλούσης γίνεσθαι τῆς ἐμβολῆς βιαλού οἱ μὲν ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων συγκαθῆκαν, οἱ δὲ ἐρέται παρακληθέντες ὑπὸ τῶν κελευστῶν ἐκθυμότερον ἐνέκειντο.
 10 ἀπὸ ιράτους δὲ καὶ βίας ἐλαθεισῶν τῶν νεᾶν αἱ μὲν 3 παρέσυρον ἀλλήλων τοὺς ταρσούς, ὥστε πρὸς φυγὴν καὶ διωγμὸν ἀχρήστους γίνεσθαι καὶ τοὺς ἐπιβεβηκότας ἀνδρας ὀρμητότας πρὸς ἀλιὴν καλύπτειν τῆς πρὸς τὸν κίνδυνον δόμησ· αἱ δὲ κατὰ πρᾶσαν τοῖς ἐμβόλοις 15 συρράττονται πρύμναν ἀνεκρούοντο πρὸς ἄλλην ἐμβολὴν καὶ κατετραυμάτιξον ἀλλήλους οἱ ταύταις ἐφεστῶτες, ἅτε τοῦ σκοποῦ σύνεργην ἐκάστοις κειμένου. τινὲς δὲ τῶν τριηραρχῶν ἐκ πλαγίας ἔτυπτον καὶ τῶν ἐμβόλων δυσαποσπάστως ἔχόντων ἐπεπήδων ἐπὶ τὰς τῶν 20 πολεμίων ναῦς, πολλὰ καὶ πάσχοντες δεινὰ καὶ διατιθέντες· οἱ μὲν γὰρ τῶν ἐγγιζόντων τοίχων ἐφαψά- 4 μενοι καὶ σφαλέντες τῆς βάσεως περιέπιπτον εἰς θάλασσαν καὶ παραχρῆμα τοῖς δόρασιν ὑπὸ τῶν ἐφεστώ-

2 συνηλάλαξαν F. 3 τὸ μὲν οὖν πρῶτον F. 8 συγκαθῆκαν] ‘scil. τὰ δόρατα’ Rhod.; rectius Wess. ‘in genua sese demiserunt’ (cf. Droysen II 2 p. 132); ‘subauditur ἐαντοὺς, simul omnes nitebantur, incumbebant adversus hostes’ Reiske.

10 ἐλαθεισῶν libri, non ἐλασθεισῶν (cf. Schmidt J. f. Ph. s. XX p. 468; Crönert m. Gr. Herc. p. 227). 12 γενέσθαι F.

14 πρῷσαν RX; cf. Winer-Schm. p. 72. 15 συναναρρέττονται F, corr. 2. m. ἐνεκρούοντο. 18 τριηραρχῶν libri; cf. XX 7, 4; ‘τριηρῶν aut τριηρικῶν (scil. σκαφῶν!) Reiske’.

21 ἐγγιζόντων F susp.; μενόντων RX. ‘num ἐφαλάμενοι?’ Reiske. 22 εἰς τὴν θάλασσαν XF.

των ἐφουεύοντο, οἱ δὲ ιρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς τοὺς μὲν ἀνήροις, τοὺς δὲ κατὰ τὴν στενοχωρίαν ἐκβιαζόμενοι περιέτρεπον εἰς τὸ πέλαγος. ὅλως δὲ ποιεῖται καὶ παράλογοι συνίσταντο μάχαι, πολλάκις τῶν μὲν ἡττόνων ἐπικρατούντων διὰ τὴν τῶν σιαφῶν ὑπεροχήν,⁵ τῶν δὲ ιρευτόνων θλιβομένων διὰ τὸ περὶ τὴν στάσιν ἐλάττωμα καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν συμβανόντων ἐν 5 τοῖς τοιούτοις κινδύνοις. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀγάνων διάδηλος ἡ ἀρετὴ γίνεται, δυναμένη τυγχάνειν τῶν πρωτέων μηδενὸς ἔξωθεν αὐτομάτου παρ-¹⁰ ενοχλοῦντος· κατὰ δὲ τὰς ναυμαχίας πολλὰς καὶ ποικίλας αἰτίας συμβαίνει παραλόγως ἐλαττοῦν τοὺς δι' 52 ἀνδρεῖαν δικαίως ἀν τυχόντας τῆς νίκης. λαμπρότατα δὲ πάντων Δημήτριος ἥγαντοσατο τῆς ἐπτήρους ἐπιβιηκὼς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ. ἀθρόων γὰρ αὐτῷ περι-¹⁵ χυθέντων οὓς μὲν ταῖς λόγχαις ἀκοντίζων, οὓς δὲ ἐκ κειρὸς τῷ δρόπατι τύπτων ἀπήσι· πολλῶν δὲ καὶ παντούν βελῶν ἐπ' αὐτὸν φερομένων ἢ μὲν προορώμενος ἔξεκλινεν, ἢ δὲ τοῖς σκεπαστηροῖς δικλοῖς ἐδέχετο.⁴⁴⁵ 2 τριῶν δ' ὑπερασπιζόντων αὐτὸν εἴς μὲν λόγχῃ πληγεὶς ἐπεσεν, οἱ δὲ δύο κατετραυματίσθησαν. τέλος δὲ τοὺς ἀντιστάντας δὲ Δημήτριος ἐκβιασμένος καὶ τροπὴν τοῦ δεξιοῦ κέρατος ποιήσας εὐθὺν καὶ τὰς συνεχεῖς φυγεῖν 3 ἥμαγκασεν. Πτολεμαῖος δὲ τὰ μέγιστα τῶν σιαφῶν καὶ τοὺς ιρατίστους ἀνδρας ἔχων μεθ' αὐτοῦ διαδίως²⁵ ἐτρέφατο τοὺς καθ' αὐτὸν τεταγμένους καὶ τῶν νεῶν

3 ὅλως] ὅμως libri; corr. Rhod.; ὅμως praefert Wess.; οὗτος Reiske. 8 ἐπὶ γῆς X. 12 δι' ἀνδρεῖας F. 14 τῆς ἐπτήρους vix sanum (cf. XX 50, 2); τῆς ἐπαντοῦ aut <ναυαρχίδος> ἐπτ. Reiske; f. τῆς <ἰδίας> ἐπτ. (cf. e. g. XIII 46, 3). 15 αὐτῷ] αὐτοῦ F. 18 ἐπ' αὐτῶν RX. 23 εὐθὺς F. 25 μεθ' ἐπαντοῦ XF.

άς μὲν κατέδυσεν, ἂς δὲ αὐτάνδρους εἶλεν. ὑποστρέψων δ' ἀπὸ τοῦ νικήματος ἥλπιζε καὶ τὰς ἄλλας δραδίως χειρώσασθαι· θεωρήσας δὲ τό τε εὐδύνυμον πέρας τῶν ἴδων συντετριμμένου καὶ τὰς συνεχεῖς 5 ἀπάσας πρὸς φυγὴν ὡρμημένας, ἔτι δὲ τοὺς περὶ τὸν Δημητρίον μετὰ βάρους ἐπιφερομένους ἀπέπλευσεν εἰς Κίτιον. Δημητρίος δὲ νικήσας τῇ ναυμαχίᾳ τῷ μὲν 4 Νέσων καὶ Βουοίχῳ παρέδωκε τὰ στρατιωτικὰ τῶν πλοίων, προστάξας διώκειν καὶ τοὺς ἐν τῇ θαλάττῃ 10 διανηχομένους ἀναλαμβάνειν· αὐτὸς δὲ τὰς ἴδιας ναῦς κοσμήσας τοῖς ἀκροστολίοις καὶ τὰς ἀλούσας ἐφελκόμενος τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο πρὸς τὸ στρατόπεδον καὶ τὸν οἰκεῖον λιμένα. κατὰ δὲ τὸν τῆς ναυμαχίας καιόδον 5 Μενέλαος δὲν τῇ Σαλαμῖνι στρατηγὸς πληρώσας τὰς 15 ἔξηκοντα ναῦς ἔξαπέστειλε πρὸς βοήθειαν τῷ Πτολεμαίῳ, ναύαρχον ἐπιστήσας Μενοίτιον. γενομένου δ' ἀγῶνος περὶ τὸ στόμα τοῦ λιμένος πρὸς τὰς ἐφορμούσας ναῦς καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως βιασαμένων αἱ μὲν τοῦ Δημητρίου δέκα ναῦς ἔφυγον πρὸς τὸ πεζὸν στρατόπεδον, οἱ δὲ περὶ τὸν Μενοίτιον ἀναπλεύσαντες καὶ τῶν καιρῶν μικρὸν ὑστερήσαντες ἀνέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν Σαλαμῖνα. τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτον τέλος λα- 6 βούσης τῶν μὲν πορίων ἥιτο πλεῖστη τῶν ἐκατόν, ἐν οἷς ἦσαν σχεδὸν στρατιῶται δικτακισχίλιοι· τῶν δὲ μακρῶν αὕτανδροι μὲν ἐλήφθησαν τεσσαράκοντα, δι-

1 κατέλυσεν X. 3 χειρώσεσθαι Dind. 7 νικήσας τῇ ναυμαχίᾳ] ναυμαχήσας F, ν. τῇ ναυμαχίᾳν 2. m. 8 τῶν πλοίων] τῶν ὅπλων καὶ πλοίων X. 14 ὁ Μενέλαος ἐν τῇ Σ. στρ. F. 15 cf. XX 49, 3. ἔξαπέστειλε X ἀπέστειλε F. πρὸς τὴν β. F. 19 cf. XX 50, 1. νῆες F; cf. Schmidt J. f. Ph. s. XX p. 499. 21 τὸν καιροῦ F. 22 τῆς μὲν νεαροῦ τοιοῦτον τὸ τέλος λ. F; τοιοῦτον etiam RX (cf. Cröner m. Gr. Herc. p. 195). 23 πορείων F. 24 στρατιῶται σχεδὸν F. 25 ἐβδομήκοντα Plut. Dem. 16.

εφθάρησαν δὲ περὶ διδοίκουντα, ἃς πλήρεις οὖσαι θαλάττης κατήγαγον οἱ ιρατήσαντες εἰς τὴν πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεῖαν. διεφθάρη δὲ καὶ τῶν Δημητρίου σκαφῶν εἴκοσι· πάντα δὲ τῆς προσηκούσης ἐπιμελεῖας τυχόντα παρείχετο τὰς ἀρμοξούσας χρείας.

53 Μετὰ δὲ ταῦτα Πτολεμαῖος ἀπογνοὺς τὰ κατὰ τὴν Κύπρον ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον. Δημήτριος δὲ πάσας τὰς ἐν τῇ νήσῳ πόλεις παρακλαβὼν καὶ τοὺς φρουροῦστας στρατιώτας, τούτους μὲν εἰς τάξεις κατεγράψεν, δύτας πεζοὺς μὲν μυρίους ἔξακισχιλίους συντεταγ- 10 μένους, ἵππεis δὲ περὶ ἔξακοσίους, πρὸς δὲ τὸν πατέρα ταχέως ἐμβιβάσας εἰς τὴν μεγίστην ναῦν τοὺς δηλώσοντας περὶ τῶν κατορθωθέντων ἔξαπέστειλεν. ὁ δ' Ἀντίγονος πυθόμενος τὴν γεγενημένην νίκην καὶ μετεωρισθεὶς ἐπὶ τῷ μεγέθει τοῦ προτερήματος διάδημα περι- 15 ἔθετο καὶ τὸ λοιπὸν ἐχρηματίζεις βασιλεύς, συγχωρήσας καὶ τῷ Δημητρίῳ τῆς αὐτῆς τυγχάνειν προσηγορίας 2 καὶ τιμῆς. ὁ δὲ Πτολεμαῖος οὐδὲν τῇ ψυχῇ ταπεινωθεὶς διὰ τὴν ἥτταν καὶ αὐτὸς δμοίως ἀνέλαβε τὸ διάδημα καὶ πρὸς ἄπαντας ἀνέγραφεν ἔαυτὸν βασιλέα. 20 4 παραπλησίως δὲ τούτους καὶ οἱ λοιποὶ δυνάσται ξηλοτυπήσαντες ἀνηγόρευον ἔαυτοὺς βασιλεῖς, Σέλευκος⁴⁴⁶ μὲν προσφάτως τὰς ἄνω σατραπεῖας προσικετημένος, Λυσίμαχος δὲ καὶ Κάσσανδρος τὰς ἐξ ἀρχῆς δοθείσας μεριδας διατηροῦντες. ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἴκανῶς²⁵ εἰρηκότες ἐν μέρει διέξιμεν περὶ τῶν κατὰ Λιβύην καὶ Σικελίαν πραγμάτων.

1 πλήρης F. 9 εἰς τάξεις] εἰς *τὰς ἰδίας* τάξεις Dind.
κατεγράψεν F. 13 περὶ τῶν κατορθωμάτων F, corr. 2. m.
20 ἔγραφεν RX.

Ἄγαθοκλῆς γάρ πυθόμενος τοὺς προειρημένους ⁵⁴
 δυνάστας ἀνηρημένους <διάδημα> καὶ νομίζων μήτε
 δυνάμεσι μήτε χώρᾳ μήτε τοῖς προχθεῖσι λείπεσθαι
 τούτων ἐαυτὸν ἀνηγόρευσε βασιλέα. καὶ διάδημα μὲν
⁵ οὐκ ἔκοινεν ἔχειν· ἐφόρει γάρ αἰεὶ στέφανον, δὲν κατὰ
 τὴν ἐπίθεσιν τῆς τυραννίδος ἐκ τινος ἱερωσύνης περι-
 κείμενος οὐκ ἀπέθετο περὶ τῆς δυναστείας ἀγωνιζόμε-
 νος· ἔνιοι δέ φασιν αὐτὸν ἐπιτετηδεῦσθαι τοῦτον ἐξ
 ἀρχῆς φορεῖν ἐπὶ τῷ μὴ λιαν αὐτὸν εὐχαίτην εἶναι.
¹⁰ οὐ μὴν ἀλλὰ τῆς προσῆγορος ταύτης ἄξιον τι σπεύ- ²
 δων πρᾶξαι ἐπὶ μὲν Ἰτυκαίους ἐστράτευσεν ἀφεστηκό-
 τας· ἄφνω δ' αὐτῶν τῇ πόλει προσπεσὼν καὶ τῶν ἐπὶ
 τῆς χώρας ἀπειλημένων πολιτικῶν ζωγρήσας εἰς τρια-
 κοσίους τὸ μὲν πρῶτον διδοὺς ἀφεσιν τῶν ἐγκλημάτων
¹⁵ ἄξιον παραδιδόναι τὴν πόλιν· οὐ προσεχόντων δὲ τῶν
 ἔνδον συνεπήγυνε μηχανὴν καὶ πρεμάσας ἐπ' αὐτῇ
 τοὺς αἰχμαλώτους προσήγαγε τοῖς τελέσιν. οἱ δ' Ἰτυ- ³
 καῖοι τοὺς μὲν ἡτυχηκότας ἥλεον, πλείουν δὲ λόγον
 τῆς τῶν ἀπάντων ἐλευθερίας ἢ τῆς ἐκείνων σωτηρίας
²⁰ ποιούμενοι διέλαβον τὰ τελή τοῖς στρατιώταις καὶ τὴν
 πολιορκίαν εὐγενῶς ὑπέμενον. εἰδ' οὐ μὲν Ἀγαθοκλῆς ⁴
 ἐπιστήσας τῇ μηχανῇ τούς τε δένυβεις καὶ σφενδονή-

1 γάρ οὐδὲ F. 2 ἀνειρημένους X; <διάδημα> add. Rhod.;
 <βασιλεῖς> ἀνειρημένους Reiske. 3 χώραις F. 4 ἀνηγόρευσε
 εαυτὸν F. 5 αἰεὶ del. vol. Reiske. 6 δὲ om. libri post
 στέφανον, add. post ἱερωσύνης; corr. Dind. 8 ἐν F, corr. 2. m.
 αὐτὸν om. X. 9 ἐπὶ τῷ—εἰναι] διὰ τὸ μὴ
 τελειὸν αὐτὸν εὐχαίτιαν εἶναι F. 10 σπεύδων ἄξιον τι σπεύ-
 δων πρᾶξαι (sic) F. 11 ἀφεστηκότας ἀντεσχηκότας Wiese de
 Ag. Syr. tyr. p. 54 a. 2 (Holm G. S. II p. 477); <οὖν> ἀφεστη-
 κότας Grote G. Gr. VI p. 768 a. 93; at cf. Schaefer Rhein. Mus.
 n. s. XV p. 397; Meltzer I p. 528; Schubert Ag. p. 157 sq.
^{ων} 16 μηχανάς F. 17 ἐπ' αὐτῇ (αὐταῖς F)] ἐξ αὐτῆς vel ἀπ' αὐτῆς
 Hertl. II 2 p. 20. 19 τῶν om. F.

τας καὶ τοξότας ἀπὸ ταύτης ἀγωνιζόμενος ἥρχετο τῆς πολιορκίας καὶ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἔνδον ὕσπερ καυτήρια
 5 τινα προσῆγεν· οἱ δὲ ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐστῶτες τὸ μὲν πρῶτον ἄκνουν τοῖς βέλεσι χρήσασθαι, προιειμένων αὐτοῖς σκοπῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, ὃν ἡσάν τινες καὶ
 τῶν ἐπιφανεστάτων· ἐπικειμένων δὲ τῶν πολεμίων βαρύτερον ἡμαρτάξουντο τὸν δὲ τῆς μηχανῆς ὅντας
 6 ἀμύνεσθαι. ἔνθα δὴ συνέβαινε γίνεσθαι παρόλογα πάθη τοῖς Ἰτυναιοῖς καὶ τύχης ἐπηρεασμὸν ἐν ἀνάγκαις κειμένοις ἀνευφεύκτοις· προβεβλημένων γὰρ τῶν 10 Ἑλλήνων τὸν δὲ λωκότας τῶν ἐξ Ἰτύκης ἀναγκαῖον ἦν
 ἡ τούτων φειδομένους περιορᾶν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις γινομένην τὴν πατρίδα ἢ τῇ πόλει βοηθοῦντας
 7 ἀνηλεῖς φονεύσαι πλῆθος πολιτῶν ἡτυχηρότων. ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι· ἀμυνόμενοι γὰρ τὸν πολεμίους 15 καὶ παντοῖοις βέλεσι χρώμενοι καὶ τὰ τῶν ἐφεστηκότων τῇ μηχανῇ σώματα κατηγίδαντο καὶ τινὰς μὲν τῶν κρεμαμένων πολιτῶν κατηκόντισαν, τινὰς δὲ τοὺς δέξυβελέσι πρὸς τῇ μηχανῇ προσκαθήλωσαν καθ' οὓς ποτε τύχοι τοῦ σώματος τόπους, ὥστε σταυρῷ παρα-²⁰₄₄₇ πλησίαν εἶναι τὴν ὅβριν ἄμα καὶ τὴν τιμωρίαν. καὶ ταῦτ' ἐγίνετο τισιν ὑπὸ συγγενῶν ἢ φίλων, εἰ τύχοι, τῆς ἀνάγκης οὐ πολυπραγμονούσης τι τῶν παρ' ἀν-
 55 δράποις δεῖναι. δὲ Ἀγαθοκλῆς, δρᾶν αὐτοὺς ἀπαθῶς ἀρμηκότας πρὸς τὸν αἰνιδυνον, περιστῆσας παν-²⁵ ταχόθεν τὴν δύναμιν καὶ κατά τινα τόπουν φαύλως

3 προῆγεν F. 8 γενέσθαι F. 10 κείμενον ἀνέκφενκτον libri; corr. Reiske. 11 τὸν δὲ λωκότας ἐξ Ἰτύκης RX. 12 φειδομένων X. 13 γενομένην F. 14. 15 ὅπερ καὶ συνετελέσθη F. 19 πρὸς τὴν μηχανήν ἢν προσκαθῆλωσαν F. 20 παραστήσιον F. 20. 21 vix sana. 23 οὐ πολυπραγμονούσης τι] οὐκ ἐώσης πολυπραγμονεῖν F.

φωδομημένου βιασάμενος εἰσέπεσεν εἰς τὴν πόλιν.
τῶν δ' Ἰτυκαίων τῶν μὲν εἰς τὰς οἰκίας, τῶν δ' εἰς 2
ιερὰ καταφευγόντων δι' ὁρῆς αὐτοὺς ἔχων φόνου τὴν
πόλιν ἐπλήρωσε. τοὺς μὲν γὰρ ἐν χειρῶν νόμῳ δι-
5 ἐφθειρε, τοὺς δ' ἀλόντας ἐκρέμασε, τοὺς δ' ἐπὶ θεῶν
ιερὰ καὶ βαμοὺς καταφυγόντας διαφευσθῆναι τῆς ἐλ-
πίδος ἐποίησεν. διαφορήσας δὲ τὰς ιτήσεις καὶ φυ-
λακὴν ἀπολιπὼν ἐπὶ τῆς πόλεως ἐστρατοπέδευσεν ἐπὶ
10 τὴν Ἰππον καλουμένην ἄκραν, ὡχυρωμένην φυσικῶς
τῇ παρακειμένῃ λίμνῃ. πολιορκήσας δὲ αὐτὴν ἐνεργῶς
καὶ τῶν ἐγχωρίων ναυμαχίᾳ περιγενόμενος κατὰ ιράτος
εἶλε. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τὰς πόλεις χειρωσάμενος
τῶν τε ἐπὶ θαλάττῃ τόπων τῶν πλειστῶν ἐκνρίευσεν
καὶ τῶν τὴν μεσόγειον οἰκουμένην πλὴν τῶν Νομάδων.
15 ὃν τινὲς μὲν φιλιαν πρὸς αὐτὸν ἐποιήσαντο, τινὲς δ'
ἐκαραδίκουν τὴν τῶν δλων κρίσιν. τέτταρα γὰρ τὴν 4
Λιβύην διείληφε γένη, Φοίνικες μὲν οἱ τὴν Καρχη-
δόνα τότε κατοικοῦντες, Λιβυφοίνικες δὲ πολλὰς ἔχον-
τες πόλεις ἐπιθαλαττίους καὶ κοινωνοῦντες τοῖς Καρ-
20 χηδονίοις ἐπιγαμίας, οἵς ἀπὸ τῆς συμπεπλεγμένης συγ-
γενείας συνέβη τυχεῖν ταύτης τῆς προσηγορίας· δὲ
πολὺς λαὸς τῶν ἐγχωρίων, ἀρχαιότατος ὅν, Λιβυς
25 ὀνομάζετο, μισῶν διαφερόντως τοὺς Καρχηδονίους διὰ

1 βιασάμενος—πόλιν] συνέπεσεν (corr. 2. m.) εἰς τὴν πόλιν
βιασάμενος. 2 εἰς τὰ ιερὰ F. 6 καταφεύγοντας X. 8 ἀπὸ
τῆς π. F. ἐστρατοπέδευσεν] ἐπεστράτευσεν F. 8. 9 ἐπὶ τὴν
"Ιππον καλουμένην ἄκραν" altera Ἰππον ἄκρα XX 57, 6; quae
nostro loco commemoratur, est Ἰππών Διάρρευτος; de utraque
dissertat congestis omnibus qui huc spectant locis Muellerus ad
Ptol. IV 3, 2 (p. 616. 617sq.). 10 de hoc lacu cf. Meltzer I
p. 97. 457. 13 τῶν τε ἐπὶ] cf. Kaelker p. 307. 16. 17 τὴν
Λιβύην ταύτην διείληφε F. 18 Λιβυφοίνικες libri; at cf.
XVII 113, 2; cf. Meltzer I p. 60 sq. 436 sq.; Mueller ad Ptol.
IV 3, 6 (p. 637sq.).

τὸ βάρος τῆς ἐπιστασίας· οἱ δὲ τελευταῖοι Νομάδες ὑπῆρχον, πολλὴν τῆς Λιβύης νεμόμενοι μέχρι τῆς ἐρήμου.

5 Ἄγαθοκλῆς δὲ τοῖς μὲν κατὰ Λιβύην συμμάχοις καὶ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερέχων τῶν Καρχηδονίων, περὶ 5 δὲ τῶν ἐν Σικελίᾳ πραγμάτων ἀγωνιῶν ἀφοκτατα παὶ πεντηκοντάροους ναυπηγησάμενος ἐνεβίβασε στρατιώτας δισχιλίους. καταλιπὼν δὲ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ πραγμάτων στρατηγὸν Ἀγάθαρχον τὸν υἱὸν ἀνήκει ταῖς ναυσίν, ἐπὶ Σικελίαν τὸν πλοῦν ποιούμενος. 10

56 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Φενόδοκος δὲ τῶν Ἀκραγαντίνων στρατηγὸς πολλὰς μὲν τῶν πόλεων ἡλευθερωώς, ἐλπίδας δὲ μεγάλας παρεσχηκὼς τοῖς Σικελιώταις τῆς καθ' ὅλην τὴν υῆσον αὐτονομίας ἔξ-
15 ἥραγε τὴν δύναμιν ἐπὶ τοὺς Ἀγαθοκλέους στρατηγούς, οὗσαν πεζῶν μὲν πλειόνων ἢ μυριών, ἵππεων δὲ σχε-
2 δὸν χιλίων. οἱ δὲ περὶ Λεπτίνην καὶ Αημόφιλον ἐκ τῶν Συρακουσσῶν καὶ τῶν φρουρῶν ἐπιλέξαντες
3 δύοντος ἡδύναντο πλείστους ἀντεστρατοπέδευσαν πεζοῖς μὲν δικτυωσχιλίοις καὶ διακοσίοις, ἵππεῦσι δὲ χιλίοις 20 καὶ διακοσίοις. γενομένης οὖν παρατάξεως ἴσχυρᾶς 448 ἡττηθεὶς δὲ Φενόδοκος ἔφυγεν εἰς τὸν Ἀκράγαντα καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλεν οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων καὶ πεντακοσίων. οἱ μὲν οὖν Ἀκραγαντῖνοι ταύτη τῇ 25 συμφορᾷ περιπεσόντες διέλυσαν ἕαυτῶν μὲν τὴν καλ- λίστην ἐπιβολήν, τῶν δὲ συμμάχων τὰς τῆς ἐλευθερίας

1 οἱ Νομάδες F. 4 τοῖς] τῆς X. 5 ὑπερέχων τῶν] ὑπερεχόντων X. 6 ἀφοκτατα] ἀφράκτων δυτῶν F. 9 Ἀρχά-
γαθον F; cf. XX 11, 1. 10 ἐπὶ Σικελίας F. 11 Φενόδοκος] cf. XX 31, 4. 14 ἔξηγε F. 19 δύοντος] οὖς libri; δύοντος Dind., ni mavis ὁ. πλείονς libri; corr. Dind. 22 εἰς τὴν Α. F; idem XXIII 2; at cf. XIII 59, 1 saepius.

έλπιδας· Ἀγαθοκλῆς δὲ τῆς μάχης ὅρτι γεγενημένης
 καταπλεύσας τῆς Σικελίας εἰς Σελινοῦντα Ἡρακλεώτας
 μὲν ἡλευθερωτάς τὴν πόλιν ἡνάγκασε πάλιν ὑπο-
 τάττεσθαι, παρελθὼν δὲ ἐπὶ θάτερον μέρος τῆς νήσου
 5 Θεομήτρας μὲν προσαγαγόμενος ὑποσπόνδους ἀφῆκε τῶν
 Καιρηγδονίων φρουρούντων ταύτην τὴν πόλιν, Κεφα-
 λοίδιον δὲ ἐκπολιορκήσας Λεπτίνην μὲν ταύτης ἐπι-
 μελητὴν ἀπέλιπεν, αὐτὸς δὲ διὰ τῆς μεσογείου ποιού-
 μενος τὴν πορείαν ἐπεβάλετο μὲν νυκτὸς εἰς τὰ
 10 Κεντόριτα παρεισπεσεῖν εἰσδεχομένων αὐτὸν τινῶν
 πολιτικῶν ἀνδρῶν, καταφανοῦς δὲ τῆς ἐπιβούλης γενο-
 μένης καὶ τῶν φρουρῶν παραβοηθησάντων ἔξεπεσεν
 ἐκ τῆς πόλεως, ἀποβαλὼν τῶν στρατιωτῶν πλείους
 πεντακοσίων. μετὰ δὲ ταῦτα τινῶν ἐκ τῆς Ἀπολλωνίας ⁴
 15 μεταπεμπομένων αὐτὸν καὶ τὴν πατρίδα προδώσειν ἐπ-
 αγγελλομένων ἦνε πρὸς τὴν πόλιν· τῶν δὲ προδοτῶν
 καταφανῶν γενομένων καὶ κολασθέντων κατὰ μὲν πρώ-
 την ἡμέραν πολιορκήσας ἄποροτος ἐγένετο, τῇ δ'
 20 ὑστεραὶ πολλὰ πακοπαθήσας καὶ συχνοὺς ἀποβαλὼν
 μόλις εἶλε τὴν πόλιν καὶ τῶν Ἀπολλωνιατῶν τοὺς
 πλειστους ἀποσφάξας διηρπασε τὰς πτήσεις.

Τούτου δὲ περὶ ταῦτ' ὅντος Δεινοκράτης δὲ τῶν ⁵⁷
 φυγάδων ἡγούμενος ἀναλαβὼν τὴν Ἀκραγαντίνων προ-
 αίρεσιν καὶ προστάτην αὐτὸν ἀναδείξας τῆς κοινῆς

² εἰς Σελινοῦντίαν Holm G. S. II p. 477. ⁵ Θεομήτρας F.
 5. ⁶ verba vix sana (cf. XX 77, 3); cf Holm G. S. II p. 253;
 rectius Meltzer I p. 399. 528; malum cum Reiskeo et Mad-
 vigio (I p. 514) scribas τῶν K. *〈τοὺς〉 φρουροῦντας vel τοὺς*
Καιρηγδονίων φρουροῦντας (cf. XX 110, 6). ⁶ ταύτην del.
 Madv. Κεφαλοίδιν F; cf. XIV 56, 2; 78, 7; Mueller ad Ptol.
 III 4, 2 (p. 392). ¹¹ ἐπιβούλης libri. ¹² βοηθησάντων F,
 corr. 2. m. ¹⁷ κατὰ μὲν τὴν πρ. ἡμ. F. ²⁰ μόγις F. τῶν
 om. F.

ξέλευθερίας ἐποίησε πολλοὺς ἀπανταχόθεν συνδραμεῖν
 2 πρὸς αὐτὸν· οἱ μὲν γὰρ διὰ τὴν ἔμφυτον πᾶσιν ἐπι-
 θυμίαν τῆς αὐτονομίας, οἱ δὲ διὰ τὸν Ἀγαθοκλέους
 φόβον προσθύμως ὑπήκοον τοῖς παραγγελλομένοις.
 ἡθοισμένων δ' αὐτῶν πεζῶν μὲν οὐ πολὺ ἐλάττων 5
 δισμυρίων, ἵππεων δὲ χιλίων καὶ πεντακοσίων καὶ
 πάντων τούτων ἐν φυγαῖς καὶ μελέταις τοῦ πονεῖν
 συνεχῶς γεγονότων κατεστρατοπέδευσεν ἐν ὑπαίθρῳ,
 3 προκαλούμενος τῇ μάχῃ τὸν δυνάστην. τοῦ δὲ Ἀγα-
 θοκλέους λειπομένου πολὺ ταῖς δυνάμεσι καὶ φυγομα- 10
 χοῦντος ἐκ ποδὸς ἤκολούθει συνεχῶς, ἀκονητὶ περι-
 πεκοιημένος τὴν υπερηνήν.

'Απὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν τοῖς περὶ τὸν Ἀγα-
 θοκλέα συνέβαινε πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλειν οὐ
 μόνον τὰ κατὰ Σικελίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ Λιβύην 15
 4 πράγματα. Ἀρχάγαθος γὰρ ὁ καταλειφθεὶς ὑπὸ αὐτοῦ 449
 στρατηγὸς μετὰ τὴν ἀναγνώγην τοῦ πατρὸς τὸ μὲν πρῶ-
 τον ἐπλεονέκτει, πέμψας εἰς τὸν ἄνω τόπους μέρος
 τι τῆς δυνάμεως, ἦς ἦν ἡγεμὼν Εὔμαχος. οὗτος γὰρ
 Τόκας πόλιν εὑμερέθη κειρωσάμενος πολλοὺς προσ- 20
 5 ηγάγετο τῶν πλησίον κατοικούντων Νομάδων. εἶθ'
 ἐτέραν ἐκπολιορκήσας, τὴν δυνομαξομένην Φελλίνην,
 ἥνδγκασε πιθαρχεῖν τοὺς τὴν ἔξης χώραν νεμομένους,

1 πολλαχόθεν F. 2 αὐτὸν libri. 5 αὐτῷ Dind. f. r.
 ἐλάττων RX ἐλάττω F (cf. XX 36, 2); τῶν δισμ. F; οὐ
 πολὺ ξαττον τῶν δισμ. Kallenb. I p. 22. 9 εἰς μάχην
 Hertl. III p. 37. 11 συνέχων RX. ἀκονιτὶ F. καὶ περιπ. X.
 14 μεταβάλλειν X. 19 τι om. F. 20 Τόκας F; Τούκας Ptol.;
 quaenam intelligenda sit, non satis constat; cf. Grote G. Gr. VI
 p. 770 a 97; Holm G. S. II p. 478; Schubert Ag. p. 164; Meltzer I
 p. 401; omnia concessit Muellerus ad Ptol. IV 3, 7. 8 (p. 644 sq.
 650). 22 nomina urbium gentiumque, quae a D. laudantur,
 in marg. cod. F adscr. 3. m. Φελλίνη ign.; cf. Tissot geogr.
 comp. de la prov. Rom. d'Afrique I p. 444. 23 πειθαρχεῖν F.

τοὺς καλουμένους Ἀσφοδελώδεις, ὅντας τῷ χρῶματι
παραπλησίους τοῖς Αἰθίοψι. τρίτην δὲ εἶλε Μεσχέλαν, 6
μεγίστην οὖσαν, φυισμένην δὲ τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν ἐκ
Τροίας ἀνακομιζούσων Ἑλλήνων, περὶ ᾧν ἐν τῇ τρίτῃ
5 βίβλῳ προειρήκαμεν, ἐξῆς δὲ τὴν δυνατούμενην ἄκραν
Ἴππου τὴν δύνανταν τῇ χειροθείσῃ κατὰ κράτος ὑπ’
Ἀγαθοκλέους καὶ τελευταῖαν τὴν προσαγορευούμενην
Ἀκρίδα πόλιν αὐτόνομον, ἣν ἐξανδραποδισάμενος ἐξ-
έδωκε τοῖς στρατιώταις διαρπάσαι. ἐμπλήσας δὲ ὁ φρε- 58
10 λείας τὸ στρατόπεδον κατέβη πρὸς τοὺς περὶ τὸν
Ἀρχάγαμον καὶ δέξας ἀγαθὸς ἀνὴρ γεγονέναι πάλιν
ἐστρατευσεν εἰς τὸν ἄνω τῆς Λιβύης τόπους. ὑπερ-
βαλὼν δὲ τὰς πόλεις ὡν πρότερον ἐγεργόνει κύριος,
παρεισέπεσεν εἰς τὴν καλουμένην Μιλτινὴν πόλιν,
15 ἀπροσδοκήτως ἐπιφανεῖς· συστραφέντων δὲ ἐπ’ αὐτὸν 2
τῶν βαρβάρων καὶ κρατησάντων ἐν ταῖς δόδοις ἐξ-
εβλήθη παραλόγως καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπ-
έβαλεν. ἐντεῦθεν δὲ ἀνακενύξας προῆγεν δι’ ὅρους
ὑψηλού παρήκοντος ἐπὶ σταδίους διακοσίους, πλήρους
20 δὲ ὅντος αἰλούρων, ἐν φυσικαίνει μηδὲν δίλως πτηνὸν
νεοττεύειν μήτε ἐπὶ τοῖς δένδρεσι μήτε ἐν ταῖς φά-
ραγξι διὰ τὴν ἀλλοτριότητα τῶν προειρημένων ζῴων.
25 διελθὼν δὲ τὴν δρεινὴν ταύτην ἐνέβαλεν εἰς χώραν 3

1 Ἀσφοδελώδεις] cf. Tissot. I. 1. 2 Μεσχέλαν F; ign.; cf. Tissot. I. 1. 4 ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ] tacet de eis revera Diodorus (Wess.); ἐν τῇ ἐβδόμῃ β. ? Dind. (cf. VII 7). 5 ἄκρα Ἴππου] cf. XX 55, 3; Meltzer I p. 402. 7 τελευταῖον F. τὴν προσ-
αγορευούμενην Ἀκρίδα] cf. Wilmanns CJL VIII p. 147; Tissot. I. 1. II p. 286. 8 αὐτόνομον ἦν] αὐτονομούμενην F. 14 Μιλτι-
νηρ (s. a.) R. Μιλτινὴν X. Μιλτιάνην F; ign. 18 ἐντεῦθεν δια-
ζεύξας καὶ ἀνακενύξας X. ἐπ’ ὅρους F, corr. 2. m.; in marg.
3. m.: ὅρος πλήρες αἴλοορων. 20 μηδὲν δίλως πτηνόν] μηδὲ ἐν
πτηνὸν F. 21 μητ’ ἐπὶ Kaelker p. 307. ἐν] ἐπὶ libri; corr.
Reiske (cf. III 10, 6). 23 δὲ om. X.

ἔχουσαν πλῆθος πιθήκων καὶ πόλεις τρεῖς τὰς ἀπὸ τούτων τῶν ξφών δυομαξομένας εἰς τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον τῆς διαλέκτου μεθερμηνευομένας Πιθηκούσσας.
 4 ἐν δὲ ταύταις οὐκ διλγα τῶν νομίμων πολὺ παρήλλαττε τῶν παρ' ἡμῖν. τάς τε γὰρ αὐτὰς οἰκλας οἱ πιθηκοι κατάκουν τοῖς ἀνθρώποις, θεοὶ παρ' αὐτοῖς νομιξόμενοι καθάπερ παρ' Ἀλγυπτίοις οἱ κύνες, ἐκ τε τῶν παρεσκευασμένων ἐν τοῖς ταμιείοις τὰ ξφα τὰς τροφὰς ἐλάμβανον ἀναλύτως διόπτε βούλοιντο. καὶ τὰς προσηγορίας δ' ἐτίθεσαν οἱ γονεῖς τοῖς παισὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τῶν πιθήκων, ὕσπερ παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν 5 θεῶν. τοῖς δ' ἀποκτενασι τοῦτο τὸ ξφον ὡς ἡσεβηθόσι τὰ μέγιστα θάνατος δριστο πρόστιμον· διὸ δὴ καὶ παρά τισιν ἐνίσχυσεν ἐν παροιμίας μέρει λεγόμενον ἐπὶ τῶν ἀνατελ κτεινομένων δτι πιθήκουν αἷμ' ἀπο-¹⁵
 6 τίσειαν. δ' οὖν Εῦμαχος μίαν μὲν τούτων τῶν πόλεων ἐλάνν κατὰ κράτος διήρπασε, τὰς δὲ δύο πρόσηγάμετο. πυνθανόμενος δὲ τὸν περιοικοῦντας βαρβάρους ἀθροίζειν ἐπ' αὐτὸν μεγάλας δυνάμεις προῆγε συντονώτερον, διεγνωκὼς ἐπανιέναι πρὸς τὸν ἐπὶ 20 θαλάττη τόπον.

59 Μέχρι μὲν δὴ τούτων τῶν καιρῶν ἐν τῇ Λιβύῃ κατὰ νοῦν ἔπαντα τὰ πράγματα τοῖς περὶ τὸν Ἀρχάγαδον ἦν. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς γεροντίας ἐν Καρχηδόνι βουλευσαμένης περὶ τοῦ πολέμου καλᾶς ἔδοξε²⁵

² τῶν ξφών ομ. F; ast. not. Steph. ³ Πιθηκούσσας F; cf. XX 44, 7. ⁵ παρ' ἡμῖν] ἐν ἡμῖν RX. ⁸ ταμείοις F. ⁹ βούλοιτο RX. ¹³ δὴ ομ. R, suppl. 1. m. ¹⁴ in marg. cod. R 3. m. παροιμία. ¹⁵ ἐπὶ τῶν ἀνατελ κτεινομένων] ἀνατεινομένων R (corr. 2. m. in marg.) XF. αἷμ' ἀποτίσειαν R recte; αἷμ ποτίσειν X αἷμα ποτίσειν F; ἀπέτισαν Reiske. ²⁰ ἐπὶ θαλάττη] ἐπιθαλαττίος F. ²² δὴ οὖν F. ²⁵ καλᾶς del. voluit Dind.

τοῖς συνέδροις τρία στρατόπεδα ποιήσαντας ἐκ τῆς
πόλεως ἐκπέμψαι, τὸ μὲν ἐπὶ τὰς παραθαλαττίους
πόλεις, τὸ δ' εἰς τὴν μεσόγειον, τὸ δ' εἰς τοὺς ἄνω
τόπους. ἐνόμιξον γὰρ τοῦτο πράξαντες πρῶτον μὲν ²
τὴν πόλιν ἀπαλλάξειν τῆς πολιορκίας, ἅμα δὲ καὶ τῆς
σιτοδείας πολλῶν γὰρ καὶ παντοδαπῶν ὅχλων συμ-
πεφευγότων εἰς τὴν Καρχηδόνα συνέβαινε πάντων
γεγονέναι σπάνιν, ἔξανηλωμένων ἥδη τῶν ἐπιτηδέων.
ἀπὸ δὲ τῆς πολιορκίας οὐκ ἦν κίνδυνος, ἀπροσέτου
τῆς πόλεως οὖσης διὰ τὴν ἀπὸ τῶν τεχνῶν καὶ τῆς
θαλάττης ὁχυρότητα ἔπειθ' ὑπελάμβανον καὶ τοὺς ³
συμμάχους διαμένειν μᾶλλον πλειόνων στρατοπέδων
δύντων ἐν ὑπαίθρῳ τῶν παραβοηθουντων· τὸ δὲ μέγι-
στον, ἥλπιξον καὶ τοὺς πολεμίους ἀναγκασθήσεσθαι
μερίζειν τὰς δυνάμεις καὶ μακρὰν ἀποσπάσθαι τῆς
Καρχηδόνος. ἅπερ ἀπαντα κατὰ τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν
συνετελέσθη· τρισμυρίων μὲν γὰρ στρατιωτῶν ἐκ τῆς ⁴
πόλεως ἐκπεμφθέντων οἱ καταλειπόμενοι ἔμποροι οὐχ
οἶον ίκανὸν πρὸς αὐτάρκειαν εἶχον, ἀλλ' ἐκ περιουσίας
ἐχρῶντο δαψιλέσι πᾶσιν, οἵ τε σύμμαχοι τὸ πρὸ τοῦ
διὰ τὸν ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβον ἀναγκαζόμενοι
προστίθεσθαι τοῖς πολεμίοις τότε πάλιν θαρρήσαντες

3. 4 post πόλεις pergit F: τὸ δὲ ἐπὶ τοὺς ἄνω τόπους, τὸ
δ' ἐπὶ τὴν μεσογαίαν (corr. 2. m. in marg.). 4 πράξαντας R
(corr. 2. m.) F. 5 ἀπαλλάξα F. ἅμα τε? Dind. 6 συμ-
πεφυγότων X. 8 ἔξανηλωμένων X. 9 ἀπὸ δὲ τῆς πολ. οὐκ ἦν
κίνδυνος] ὁ δὲ τῆς πολ. οὐκ ἦν κίνδυνος libri; corr. (cf. e. g.
XIV 35, 4); ὁ δὲ τῆς πολ. οὐκ ἦν κίνδυνος Madv. I p. 515.
11 ὁχυρὰ πρὸς πολιορκίαν ἡ Καρχηδόνα in marg. cod. F 3. m.
12 διαμένειν codd.; διαμενεῖν edd.; cf. XIV 48, 4. 15 ἀπ-
εσπάσθαι RX. 18 καταλιπόμενοι F. ἔμποροι susp.; ‘desi-
dero ἐν τῇ πόλει vel tale quid?’ Dind.; ἔμφρονοι Madv. I
p. 514. 19 εἰς περιουσίας RX. 20 οἱ δὲ? Dind. 21 διὰ
τῶν F.

60 ἀνέτρεχον εἰς τὴν προϋπάρχουσαν φιλίαν. δὸς Ἀρχάγαθος δόριν διειλημμένην ἄπασαν τὴν Αιβύην πολεμοῖς στρατοπέδοις καὶ αὐτὸς διεῖλε τὴν δύναμιν καὶ μέρος μὲν ἐξέπεμψεν εἰς τὴν παραθαλάττιον, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ἣν μὲν Αἰσχρίωνι παραδοὺς ἐξέπεμψεν, ⁵ ἡς δὲ αὐτὸς ἤρειτο, παταλιπάν τὴν ἴκανην φυλακὴν ² ἐπὶ τὸν Τύνητος. τοσούτων δὲ στρατοπέδων ἐπὶ τῆς χώρας πανταχῇ πλαξιομένων καὶ προσδοκωμένης ἔσεσθαι πραγμάτων διοσχεροῦς μεταβολῆς ἀπαντες ἥραντισαν, ³ καραδοκοῦστες τὸ τέλος τῶν ἀποβησιμένων. ¹⁰ Άννων μὲν οὖν ἥρονυμενος τοῦ κατὰ τὴν μεσόγειον στρατοπέδου θεὶς ἐνέδραν τοῖς περὶ τὸν Αἰσχρίωνα καὶ παραδόξως ἐπιθέμενος ἀνεῖλε πεζοὺς μὲν πλείους τῶν τετρακισχιλίων, ἵππεis δὲ περὶ διακοσίους, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς δ στρατηγός· τῶν δὲ ἄλλων οἱ μὲν ἥλωσαν, ¹⁵ οἱ δὲ διεσάθησκαν πρὸς Ἀρχάγαθον, ἀπέχοντα σταδίους ⁴ πεντακοσίους. Ἰμίλκων δὲ ἐπὶ τὸν ἄνω τόπους στρατεύειν ἀποδειχθεὶς τὸ μὲν πρῶτον ἐφήδρευε* τῇ πόλει πρὸς τὸν Εὔμαχον, ἐφελκόμενον βαρὺ τὸ στρατόπεδον ⁴⁵¹ ⁵ διὰ τὰς ἐκ τῶν ἀλουσῶν πόλεων ὀφελείας. μετὰ δὲ ²⁰ ταῦτα τῶν Ἑλλήνων ἐκταξάντων τὴν δύναμιν καὶ προκαλουμένων εἰς μάχην Ἰμίλκων μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς κατέλιπε διεσκευασμένου ἐν τῇ πόλει, διακελευσάμενος,

1 ἔτρεχον R.X. εἰς] πρὸς F. 9 ὀλοσχερῶν libri; corr. Dind. (cf. Pol. VI 3, 1). 10 Ἀνων F. 12 ἔνεδραν F. 17 Ἰμίλκων F. στρατεύειν] στρατηγός F. 18 ἐφήδρευε* τῇ πόλει πρὸς τὸν Εὔμ. τινὶ πόλει Rhod.; προσ<δεκόμενος> aut προσ<δοκῶν> τὸν Εὔμ. Reiske; 'forte loco τῇ πόλει leg. est τῇ παρεμβολῇ' (v. 23 ἐν τῇ παρεμβολῇ et p. 263 v. 8 μέρος τῆς παρεμβολῆς) Reiske; ἐν τινὶ πόλει Holm G. S. II p. 478; Meltzer I p. 529; ego (cum Wess.) nomen urbis excidisse censeo, cui Himilco praesidio erat. 19 ἐφελκόμενος R (corr. 2. m.) X. 22 Ἰμίλκων μὲν μέρος τῆς στρ. F.

δταν αὐτὸς ἀναχωρῆ προσποιούμενος φεύγειν, ἐπεξελθεῖν τοῖς ἐπιδιώκουσιν· αὐτὸς δὲ προσαγαγὼν τὸν δημόσιον τῶν στρατιωτῶν καὶ μικρὸν πρὸ τῆς παρεμβολῆς συνάφας μάχην εὐθὺς ἔφευγεν ὡς καταπεπληγμένος.
 5 οἱ δὲ περὶ τὸν Εῦμαχον ἐπαρθέντες τῇ νίκῃ καὶ τῇσι 6 τάξεως οὐδὲν φροντίσαντες ἐδίωκον καὶ τεθορυβημένως τῶν ὑποχωρούντων ἔξήπτοντο· ἀφινοῦ δὲ καθ' ἔτερον μέρος τῆς πόλεως ἐκχυθείσης τῆς δυνάμεως κατεσκευασμένης καὶ πλήθους ἵκανον πρὸς ἐν παρα-
 10 κέλευσμα συναλλαζόντος κατεπλάγησαν. ἐμβαλόντων 7 οὖν τῶν βαρβάρων εἰς ἀσυντάκτους καὶ πεφοβημένους διὰ τὸ παράδοξον, ταχὺ τροπὴν συνέβη γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων. ὑποτεμομένων δὲ τῶν Καρχηδονίων τὴν εἰς τὴν στρατοπεδεῖαν ἀποχώρησιν τῶν πολεμίων
 15 ἡναγκάσθησαν οἱ περὶ τὸν Εῦμαχον καταφυγεῖν ἐπὶ τὸν πλησίον λόφου ὄντας σπανίζοντα. περιστρατο- 8 πεδευσάντων δὲ τὸν τόπον τῶν Φοινίκων ἅμα μὲν ὑπὸ τοῦ διψους καταπονηθέντες, ἅμα δ' ὑπὸ τῶν πολεμίων προτούμενοι σχεδὸν ἀπαντεῖς ἀνηρέθησαν· ἀπὸ
 20 μὲν γάρ πεξῶν δικασιχιλίων τριάκοντα μόνον διεσάθησαν, ἀπὸ δ' ἵππεων δικασιούντων τετταράκοντα διέφυγον τὸν κίνδυνον. δὲ δ' Ἀρχάγαθος τηλικαύτη 61 συμφορᾷ περιπεσὼν ἐπανῆλθεν εἰς Τύνητα. καὶ τῶν μὲν ἐκπεμφθέντων στρατιωτῶν τὸν περιλειπομένους
 25 μετεπέμπετο πανταχόθεν, εἰς δὲ τὴν Σικελίαν ἔξεπεμψε τὸν δηλώσοντας τῷ πατρὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ παρα-

2 προάγων F. τὸν δημίσεις om. F. 4 ἔφυγεν X. 9 ἵκανοῦνδς X. 10 συναλλαζόντος F. 11—13 εἰς ἀσυντάκτους—Ἑλλήνων] εἰς τὰς ἀσυντάκτους αὐτῶν φάλαγγας ταχὺ τροπὴν συνέβη γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων πεφοβημένονς (sic) διὰ τὸ παράδοξον X. 13 τῶν Καρχηδονίων del. iussit Madv. I p. 515.
 25 παντοχόθεν X.

2 καλέσοντας βοηθεῖν τὴν ταχίστην. τοῖς δὲ προγεγονό-
σιν ἀτυχήμασιν ἐτέρα τοῖς Ἑλλησιν ἐλάττωσις ἐπεγέ-
νετο· ἀπέστησαν μὲν γὰρ ἀπ' αὐτῶν πλὴν δλῆγων
ἄπαντες οἱ σύμμαχοι, συνιεστράφησαν δὲ αἱ τῶν πο-
λεμίων δυνάμεις καὶ πλησίον ποιησάμενοι παρεμβολὰς ⁵
ἐφήδρευον. Ἰμίλιων μὲν γὰρ κατελάβετο τὰ στενὰ
καὶ τῶν ἀπὸ τῆς χώρας εἰσβολῶν ἀπένλεισε τοὺς ἐναν-
τίους, ἀπέχοντας σταδίους ἑκατόν· ἐκ δὲ θατέρου μέ-
ρους ἐστρατοπέδευσεν Ἀτάρβας ἀπὸ τεσσαράκοντα στα-
δίων τοῦ Τύνητος. διόπερ τῶν πολεμίων οὐ μόνον ¹⁰
τῆς θαλάττης, ἀλλὰ καὶ τῆς χώρας κυριεύονταν σιτο-
δεῖξ τε συνέβαινε συνέχεσθαι τοὺς Ἑλληνας καὶ τῷ
φόρῳ πάντοθεν κατείχοντο.
5 Ἐν ἀθυμίᾳ δὲ δεινῇ πάντων δυντων Ἀγαθοκλῆς
ώς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν Λιβύην ἐλαττώματα, παρ-
εσνευάσατο ναῦς [τε] μαρρᾶς ἀπτακαλδεια, διαυσούμε-
νος βοηθεῖν τοῖς περὶ τὸν Ἀρχάγαθον. καὶ τῶν κατὰ
Σικελίαν δὲ πραγμάτων ἐπὶ τὸ χεῖρον αὐτῷ μετα-
βεβλητῶν διὰ τὸ τοὺς περὶ Λεινοκάτην φυγάδας
ηὑξῆσθαι ἐπὶ πλεῖστον τὸν μὲν ἐν τῇ ηῆσφ πόλεμον ¹⁵
τοῖς περὶ Λειπτίνην στρατηγοῖς ἐνεχειρίσεν, αὐτὸς δὲ
πληρώσας τὰς ναῦς ἐπετήρει τὸν τοῦ πλοῦ καιρόν,
6 ἐφορμούντων τῶν Καρχηδονίων τριάκοντα ναυσές. καθ' ⁴⁵²
δὲ δὴ χρόνον ἐκ Τυρρηνίας αὐτῷ κατέπλευσαν διτω-

2 ἔτεραι—ἐλαττώσεις ἐπεγένοντο F. 3 ἀπ' αὐτῶν] ἀπάν-
των F. 6 Ἰμίλιων F. 7 τὴν—εἰσβολὴν F., corr. 2. m.;
τῶν ἀπὸ τῆς χώρας εἰσβολῶν vix sanum; ἐπὶ τῆς χώρας? Wess.
(cf. XIV 8. 2); f. ἀπὸ delendum (cf. v. 8). 9 Ἀτάρβας ἐστρατο-
πέδευσεν F. 12 τοὺς Ἑλληνας om. F., add. 2. m. 14 πάντων]
τούτων F. 16 [τε] del. Dind. 18 μεταβεβλητῶν] διαβεβη-
κότων F. 19 περὶ τὸν Δ. F. 20 ηὑξῆσθ' ἐπὶ πλέον Καελκε
p. 307. 21 ἐνεχείρησεν R (corr. 2. m. in marg.) F. 23 τῶν]
τε τῶν F. 24 cf. Beloch III 1 p. 204 a. 2. αὐτῶν X.

καίδενα ναῦς ἐπὶ βοήθειαν, αὐτὸς διὰ υποτὸς εἰς τὸν λιμένα εἰσπεσοῦσαι τὸν Καρχηδόνιον ἔλαθον. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς ταύτης τυχῶν τῆς ἀφορμῆς κατεστρατήγησε τὸν πολεμίους, τοῖς μὲν συμμάχοις μένειν παραγγεί-
5 λας μέχρι ἀν αὐτὸς ἐκπλεύσας ἐπισπάσηται τὸν Φοίνι-
κας πρὸς τὸν διωγμόν, αὐτὸς δέ, καθάπερ ἦν συν-
τεθειμένος, ἐκ τοῦ λιμένος ἀνήχθη κατὰ σπουδὴν τοῖς
ἐπτακαΐδενα σηάφεσιν. εἶθ' οἱ μὲν ἀφορμοῦντες ἐδίω-
7 κον, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα κατανοήσαντες τὸν
Τυρρηνὸν παραφαινομένους ἐκ τοῦ λιμένος ἀφυνω τὰς
ναῦς ἐπέστρεψαν καὶ καταστάντες εἰς ἔμβολὴν διεναυ-
μάχουν τοῖς βαρβάροις. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι διὰ τὸ
παράδοξον καὶ διὰ τὸ τῶν πολεμίων εἰς μέσον ἀπο-
λαμβάνεσθαι τὰς ἰδίας τοιήρεις καταπλαγέντες ἔφυγον.
15 εἶθ' οἱ μὲν Ἑλληνες πέντε νεῶν αὐτάνδρων ἐκνυρίεν-
σαν, ὁ δὲ τῶν Καρχηδόνιων στρατηγὸς ἀλισκομένης
ἡδη τῆς ναυαρχίδος ἀπέσφαξεν ἑαυτόν, προκρίνας τὸν
θάνατον τῆς προσδοκηθείσης αἰχμαλωσίας. οὐ μὴν
ἔφάνη γε εὖ βεβουλευμένος· ἡ γὰρ ναῦς φοροῦ πνεύ-
20 ματος ἐπιλαβομένη τοῦ δόλωνος ἀρθέντος ἐξέφυγε τὸν
κίνδυνον. Ἀγαθοκλῆς μὲν οὖν οὐδὲ ἐλπίδας ἔχων τοῦ 62
κατὰ θάλατταν περιέσεσθαί ποτε Καρχηδόνιων ἐνίκησε
ναυμαχίᾳ παραδόξως καὶ τὸ λοιπὸν θαλασσοκρατῶν
παρείχετο τοῖς ἐμπόροις τὴν ἀσφάλειαν. διόπερ οἱ Συ-
25 ρακόσιοι, πάντοθεν πρὸς αὐτοὺς κομιζομένης ἀγορᾶς,

1 νῆσος F. αὶ om. X, suppl. in marg. εἰς τὸν <μικρὸν>
λιμένα? Schubring Rh. Mus. XX n. s. p. 32; aliter — non
recte — Schubert Ag. p. 150. 5 μέχρις F. 6 πρὸς] εἰς F.
συντεθειμένον F. 11 ἔμβολον F, corr. 2. m. διεναυμάχει F.
14 ἔφυγον X. 19 γ' εὖ Kaelker p. 307. ἀφόρον F. 20 τοῦ
δόλωνος ἀρθέντος] ἀμα τοῦ ιστίου ἀρθέντος F. 22 κατὰ θά-
λατταν ποτε π. F. τῶν K. F.

ἀντὶ τῆς τῶν ἐπιτηδείων σπάνεως ταχέως πάντων
 2 ἔσχον διψήλειαν. δὲ δὲ δυνάστης μετεωρισθεὶς τῷ
 γεροντὶ προτερήματι Λεπτίνην ἐξαπέστειλε λεηλατή-
 σουτα τὴν πολεμίαν καὶ μάλιστα τὴν Ἀκραγαντίνην.
 δὲ γὰρ Φενόδοκος διὰ τὴν γεγενημένην ἡτταν βλασφη-
 μούμενος ὑπὸ τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐστασίας πρὸς
 3 αὐτούς. παρήγγειλε μὲν οὖν τῷ Λεπτίνῃ πειρᾶσθαι
 προκαλέσασθαι τὸν ἄνδρα πρὸς τὴν μάχην· διδίως γὰρ
 προτερήμειν ὡς στασιαζούσης δυνάμεως καὶ προητη-
 4 μένης. διπερ καὶ συνετελέσθη· δὲ μὲν γὰρ Λεπτίνης 10
 ἐμβαλὼν εἰς τὴν Ἀκραγαντίνην τὴν χώραν ἐδήσουν, δὲ
 δὲ Φενόδοκος τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχίαν εἶχεν, οὐ νομί-
 ξων αὐτὸν ἀξιόμαχον εἶναι, διειδιξόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 πολιτῶν εἰς δειλίαν προήγαγε τὴν στρατιάν, τῷ μὲν
 ἀριθμῷ βραχὺ λειπομένην τῶν ἐναντίων, τῇ δὲ ἀρετῇ 15
 πολὺ καταδεεστέραν οὖσαν, ὡς ἀν τῆς μὲν πολιτικῆς
 ἐν ἀνέστει καὶ συιατραφίᾳ γεγενημένης, τῆς δὲ ἐν
 5 ἀγρανλίᾳ καὶ συνεχέσι στρατείαις γεγυμνασμένης. διὸ
 καὶ μάχης γενομένης οἱ περὶ τὸν Λεπτίνην ταχὺ τοὺς
 Ἀκραγαντίνους τρεφάμενοι συνεδίωξαν εἰς τὴν πόλιν. 20
 ἔπεισον δὲ τῆς παρατάξεως τῶν ἡττηθέντων πεξοὶ 453
 μὲν περὶ πεντακοσίους, ἵππεis δὲ πλεῖστα τῶν πεντη-
 κοντα. εἴθ' οἱ μὲν Ἀκραγαντίνοι δυσφοροῦντες ἐπὶ
 τοῖς ἐλαττώμασιν ἐν αἰτίαις εἶχον τὸν Φενόδοκον, ὡς
 δὲ ἐκεῖνον διεῖ ἡττημένοι· δὲ φοβηθεὶς τὰς ἐπιφερο- 25
 μένας εὐθύνας καὶ κρίσεις ἀπεχώρησεν εἰς τὴν Γέλαν.

1. 2 ἔσχον πάντων δ. F. 7 παρήγγειλεν οὖν F. πειρᾶσθαι
 καὶ προσιελεῖσθαι F. 8 πρὸς μάχην Hertl. III p. 37.
 11 Ἀκραγαντίνων F. ἐδήσου τὴν X. F. 14 ἥγε F, corr. 2. m.
 in marg. 16 οὖσαν om. RX. ὡς ἀν om. F, add. 2. m.
 18 συνεχέσι πόνοις καὶ στρατιάis F. 22 πίεισον vel πλεῖστον Dind.
 24 ἐν αἰτίαις εἶχον] ἐναντίον εἶχον καὶ ἐν αἰτίαις X. Φενόδοκον X.

Ἄγαθοκλῆς δὲ ἐν ἡμέραις διλγαῖς καὶ πεξῇ καὶ 63
 κατὰ θάλατταν νευκηνῶς τοὺς πολεμίους ἔθυε τοῖς
 θεοῖς καὶ λαμπρὰς ὑποδοχὰς τῶν φίλων ἐποιεῖτο.
 ἀπετίθετο δ' ἐν τοῖς πότοις τὸ τῆς τυραννίδος ἀξέωμα
⁵ καὶ τῶν τυχόντων ιδιωτῶν ταπεινότερον ἑαυτὸν ἀπ-
 εδείνυνεν, ἅμα μὲν διὰ τῆς τοιαύτης πολιτείας θηρώ-
 μενος τὴν παρὰ τῶν πολλῶν εὔνοιαν, ἅμα δὲ διδοὺς
 ἐν τῇ μέθῃ καθ' αὐτοῦ παροησάν ἀκριβῶς κατενόει
 τὴν ἐκάστου διάνοιαν, τῆς ἀληθείας ἐκφερομένης ἀπα-
 ρακαλύπτως διὰ τὸν οἶνον. ὑπάρχων δὲ καὶ φύσει ²
 γειωτοποίος καὶ μίμος οὐδὲ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀπελχετο
 τοῦ σκώπτειν τοὺς καθημένους καὶ τινας αὐτῶν εἰ-
 ολέζειν, ὃστε τὸ πλήθος πολλάκις εἰς γέλωτα ἐκτρέπε-
¹⁵ θαι, καθάπερ τινὰ τῶν ἥθοιοργῶν ἢ θαυματοποιῶν
 θεωροῦντας. διορυφορούμενος δὲ ὑπὸ πλήθους εἰς τὰς
 ἐκκλησίας εἰσῆγει μόνος, οὐχ δμοίως Διονυσίῳ τῷ τυ-
 ράννῳ οὗτος γάρ ἐπὶ τοσοῦτον ἀπίστως διέκειτο πρὸς
²⁰ ἄπαντας ὃστε κατὰ μὲν τὸ πλεῖστον κομᾶν καὶ πωγω-
 νοτροφεῖν, διπος μὴ συναναγκασθῆ τῷ τοῦ κουρέως
 σιδήρῳ παραβαλεῖν τὰ κυριώτατα μέρη τοῦ σώματος·
 εἰ δὲ καί ποτε χρεία γένοιτο τὴν κεφαλὴν ἀποκείρα-
 σθαι, περιέκει τὰς τρίχας, μίαν ἀσφάλειαν τυραννίδος
 ἀποφαινόμενος τὴν ἀπιστίαν. ὁ δ' οὖν Ἀγαθοκλῆς ⁴
²⁵ παρὰ τὸν πότον λαβὼν ὃντὸν μέγαν χρυσοῦν εἶπεν
 ὡς οὐ πρότερον ἀπέστη τῆς κεραμευτικῆς τέχνης ἔως

1 διλγαῖς X; ἐν διλγαῖς ἡμέραις F. 7 παρὰ om. F.
 πολῶν X. 9 ἐκφερομένης] φανομένης F. 11 μίμος R.X.
¹² εἰκάζειν] cf. Chinnoch class. rev. VI 6 p. 260. 13 πολλά-
 κις τὸ πλήθος F. εἰς γέλωτ' ἐπτρ. Kaelker p. 307. 14 καὶ
 καθάπερ F. in marg. cod. F 3. m.: φύσει γειωτοποίος καὶ
 μίμος ὁ Ἀγαθοκλῆς. 17 ἀπιστίας F. 20 παραβάλλειν F.
 κυριώτατα] cf. XVII 103, 5, ubi praeropere καιρίους scripsi
 (cf. II 58, 4).

τοιαῦτα ἐκπωμάτων πλάσματα φιλοτεχνῶν ἐκεραμεύσατο. οὐ γὰρ ἀπηρνεῖτο τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ τούναντίουν ἐκαυγάτο, διὰ τῆς ἴδιας ἀρετῆς ἀποφαινόμενος ἀντὶ τοῦ ταπεινοτάτου βίου τὸν ἐπιφανέστατον μετειληφέναι. καὶ ποτε πολιορκοῦντος αὐτοῦ τινα τῶν οὐκ ἀδόξων πόλεων καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ τείχους βοώντων «Κεραμεῦ καὶ καμινεῦ, πότε τοὺς μισθοὺς ἀποδώσεις τοῖς στρατιώταις;» ύπολαβόν εἶπεν «Οταν ταύτην ἔξ-
6 ἔλω.» οὐ μὴν ἀλλὰ διὰ τὴν ἐν τοῖς πότοις εὐτραπελλαν κατανοήσας τῶν μεθυόντων τοὺς ἀλλοτρίους τὰ πρὸς ¹⁰ τὴν δυναστείαν ἔχοντας παρέλαβεν αὐτούς ποτε κατ’ ἴδιαν πάλιν ἐπὶ τὴν ἑστίασιν καὶ τῶν ἀλλων Συρακοσίων τοὺς μάλιστα πεφρονηματισμένους, τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίους δύντας· οἵς περιστήσας τῶν μισθοφόρων ¹⁵ 7 τοὺς εὐθέτους ἄπαντας ἀπέσφαξεν. σφόδρα γὰρ εὐ- λαβεῖτο μὴ χωρισθέντος αὐτοῦ εἰς Λιβύην καταλύσασι τὴν δυναστείαν, ἐπικαλεσάμενοι τοὺς μετὰ Δεινοκράτους φυγάδας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἀσφαλισάμενος ¹⁵⁴ τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἔξέπλευσεν ἐκ τῶν Συρακουσσῶν.
64 Καὶ κομισθεὶς εἰς Λιβύην κατέλαβε τὸ στρατό- ²⁰ πεδον ἐν ἀθυμίᾳ καὶ σπάνει πολλῇ· διόπερ ορίνων συμφέρειν διαγωνίζεσθαι παρεκάλεσε τοὺς στρατιώτας εἰς τὸν κίνδυνον καὶ προαγαγὼν τὴν δύναμιν ἐκτεταγμένην προεκαλεῖτο τοὺς βαρβάρους εἰς μάχην.
2 εἶχε δὲ πεξούς μὲν τοὺς ἄπαντας ύπολειπομένους ²⁵ "Ἐλληνας ἔξαπισχυλίους, Κελτοὺς δὲ καὶ Σαυνίτας

⁴ ταπεινοῦ X. ⁷ sqq. cf. Plut. Apophthegm. p. 176 F.
¹⁰ τὰ om. F. ¹¹ τότε Madv. I p. 515. ¹⁴ πεντακ.] cf. Polyae. V 3, 3. ¹⁶ χωρισθέντος εἰς Λιβύην αὐτοῦ F.
²⁰ κατελάβετο F. ²¹ ορίνας F. ²² συμφέρειν] συμφέρων ἔστι X.
²³ προσπάγων F. ²⁵ πεξούς μὲν om. F. δπολειπομένους F.
²⁶ Σαυνίτας libri omnes; cf. XVI 45, 8; XIX 10, 1; XX 35.

καὶ Τυρρηνοὺς τούτων οὐκ ἐλάττους, Λίβυας δὲ μικρὸν ἀπολείποντας τῶν μυρίων, οὓς ἐφέδρους εἶναι συνέβαινε, συμμεταβαλλομένους ἀεὶ τοῖς καιροῖς· χωρὶς δὲ 3 τούτων ἡκολούθουν ἵππεῖς χλιοι πεντακόσιοι, ζεύγη 5 δὲ Λιβύων πλείω τῶν ἔξακισχιλίων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι κατεστραπεδευκότες ἐπὶ τῶν ὑπερδεξιῶν καὶ δυντροπούτων διακινδυνεύειν μὲν πρὸς ἀνθρώπους ἀπογινώσκοντας τὴν σωτηρίαν οὐκ ἔκρινον, μένοντες δ' ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ πάντων εὐποροῦντες τῇ σπάνει 10 καὶ τῷ χρόνῳ καταπολεμήσειν τὸν ἐναντίοντος ἥλπιζον. δ' Ἀγαθοκλῆς οὐ δυνάμενος μὲν αὐτοὺς εἰς τὰ πεδία 4 προσάγεσθαι, τῶν δὲ καιρῶν ἀναγκαζόντων τολμᾶν τι καὶ παραβάλλεσθαι τὴν δύναμιν ἥραγεν ἐπὶ τὴν τῶν βαρβάρων στρατοπεδείαν. ἐπεξελθόντων οὖν τῶν Καρχηδονίων καὶ πολὺ τῷ πλήθει καὶ ταῖς δυσχωρίαις 15 ὑπερεχόντων ἐπὶ μέν τινα χρόνον οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα διεκαρτέρουν πάντοθεν ἐκθλιβόμενοι, μετὰ δὲ ταῦτ' ἐνδόντων τῶν μισθοφόρων καὶ τῶν ἄλλων ἥναγκασθησαν ἀναχωρῆσαι πρὸς τὴν στρατοπεδείαν. οἱ δὲ 5 βάρβαροι βαρέως ἐπικείμενοι τοὺς μὲν Λίβυας παρῆλαττον οὐδὲν ἐνοχλοῦντες, ἵνα τὴν εὔνοιαν αὐτῶν ἐκκαλέσωνται, τοὺς δ' Ἐλληνας καὶ μισθοφόρους γνωρίζοντες διὰ τῶν δπλῶν ἐφόνευον, μέχρις δτον συνεδιωξαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

25 Τότε μὲν οὖν ἀνηρέθησαν Ἀγαθοκλέους εἰς τρισχιλίους· κατὰ δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα τὰς δυνάμεις

1. 2 καὶ Τυρρηνοὺς - ἀπολείποντας οι. X. 2 ἀπολιπόντας F. 3 συμμεταβαλλομένους F. δὲ οι. X. 7 καὶ διακινδυνεύειν F. 12 προσαγαγέσθαι F. 13 ἐπὶ τὴν βάρβαρον στρατοπεδείαν RX. 15 πολλῷ τῷ πλήθει F. 18 τῶν τε μισθοφ. F. 21 ἐνοχλοῦντας F. 23 διὰ τῶν δπλῶν οι. F; ast. not. Steph. μέχρι Dind. 25 <τῶν> Ἀγαθοκλέους Steph.

ἀμφοτέρας συνέβη περιπεσεῖν παραλόγῳ τινὶ συμφορᾷ
 65 καὶ πᾶσιν ἀνελπίστῳ. τῶν γὰρ Καρχηδονίων μετὰ
 τὴν οὐκην τοὺς καλλίστους τῶν αἰχμαλώτων δυόντων
 χαριστήρια υπάρχει τοῖς θεοῖς καὶ πολλοῦ πυρὸς τοὺς
 ἵεροναντούμενους ἀνδρας κατέχοντος ἔξαίφνης πνεύ-⁵
 ματος ἐπιπεσόντος συνέβη τὴν ιερὰν σκηνὴν ἀναφθῆναι,
 πλησίον οὖσαν τοῦ βαμοῦ, ἀπὸ δὲ ταύτης τὴν στρα-
 τηγικὴν καὶ κατὰ τὸ συνεχὲς οὖσας <τὰς> τῶν ἡγε-
 μόνων, ὃστε πολλὴν ἐκπληξιν γενέσθαι καὶ φόβον κατὰ
 πᾶν τὸ στρατόπεδον. τινὲς μὲν γὰρ τὸ πῦρ ἐπι-¹⁰
 κειροῦντες σβέσαι, τινὲς δὲ τὰς πανοπλίας καὶ τὰ πο-
 λυτελέστατα τῶν παρεσκευασμένων ἐκκομίζοντες ὑπὸ¹⁵
 τῆς φλογὸς ἀπελαμβάνοντο· τῶν γὰρ σκηνῶν ἐν κα-
 λάμου καὶ κόρτον συγκειμένων καὶ τοῦ πυρὸς ὑπὸ²⁰
 τοῦ πυρέματος βιαιότερον ἐκριπτεῖντος ἢ παρὰ τῶν
 2 στρατιωτῶν βοήθεια κατεταχεῖτο. διὸ καὶ τῆς παρ-
 εμβολῆς ταχὺ πάσης φλεγομένης πολλοὶ μὲν ἐν στεναῖς
 ταῖς διόδοις ἀποληφθέντες ξῶντες κατεκαύθησαν καὶ
 τῆς εἰς τοὺς αἰχμαλώτους ἀμότητος παραχρῆμα τὴν⁴⁵⁵
 κόλασιν ὑπέσχον, αὐτῆς τῆς ἀσεβείας ἵσην τὴν τιμωρίαν²⁵
 πορισμένης· τοῖς δὲ ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκπληπτούσι
 μετὰ θιόρύθου καὶ κραυγῆς ἔτερος μείζων ἐπηκολούθησε
 66 καὶ νῦν. τῶν μὲν γὰρ Ἀγαθοκεῖ συντεταγμένων
 Λιβύων εἰς πεντακισχιλίους ἀποστάντες τῶν Ἑλλήνων
 υπάρχει πομπὴν τοὺς πρὸς τοὺς βαρβάρους. τούτους²⁶
 δὲ οἱ πρὸς τὴν κατασκοπὴν ἐκπεμφθέντες ὡς ἴδον
 ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων προσάγοντας,

2 ἀνελπίστως F. 3. 4 δυόντων υπάρχει τοῖς Reiske.

5 ἵεροναντούμενους F. 8 <τὰς> add. Dind.; καὶ <τὰς> κατὰ

τ. σ. οὖσας Reiske. 18 ἀπολειτρόντες F, corr. 1. m. 20 αὐτῆς

τῆς ἀσεβῆ] αὐτοῖς (corr. 2. m.) ἀσεβ. F. τὴν om. F. 23 τῶν

μὲν] τῷ F. 26 εἰδον F.

νομίσαντες τὴν τῶν Ἑλλήνων δύναμιν ἅπασαν δι-
εκενασμένην ἐπιέναι, ταχὺ τοῖς στρατιώταις ἐδήλω-
σαν τὴν προσιόνσαν δύναμιν. διαδοθέντος οὖν πρὸς ²
ἅπαντας τοῦ λόγου θόρυβος ἐνέπιπτε καὶ προσδοκία
τῆς τῶν πολεμίων ἔφόδου. ἐκάστου δὲ τὴν σωτηρίαν
ἐν τῇ φυγῇ τιθεμένου καὶ μήτε παραγγέλματος δο-
θέντος ὑπὸ τῶν στρατηγῶν μήτε τάξεως οὔσης μηδε-
μιᾶς οἱ φεύγοντες ἐνέπιπτον ἀλλήλοις· ἦν οἱ μὲν διὰ
τὸ σκότος, οἱ δὲ διὰ τὴν ἔκπληξιν ἀγνοοῦντες τοὺς
οἰκείους ὡς πολεμίους ἡμύνιοντο. πολλοῦ δὲ φόνου ³
γινομένου καὶ τῆς ἀγνοίας ἐπικρατούσης οἱ μὲν ἐν
χειρῶν νόμῳ διεφθάρησαν, οἱ δὲ ἐκπεπηδησάτες ἄνοπλοι
καὶ τὴν φυγὴν ποιούμενοι διὰ τῶν δυσχωριῶν κατ-
εκρημνίζοντο, τῆς ψυχῆς ἐπτοημένης διὰ τὸν ἀπροσ-
δόκητον φόβον. τὸ δὲ τέλος πλειόνων ἡ πεντακισχιλίων
ἀπολομένων τὸ λοιπὸν πλῆθος διεσάθη πρὸς τὴν Καρ-
χηδόνα. οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει τότε μὲν συνεξαπατηθέντες ⁴
τῇ φήμῃ τῶν ἰδίων ὑπέλαβον ἡττησθαι μάχῃ καὶ τῆς
δυνάμεως τὸ πλεῖστον διεφθάρθαι. διόπερ ἀγωνιῶντες
ἀνέφεναν τὰς πύλας καὶ μετὰ θορύβου καὶ πτοησεως
ἐδέχοντο τοὺς στρατιώτας, φοβούμενοι μὴ τοῖς ἐσχάτοις
οἱ πολέμιοι συνεισπέσωσιν· ἡμέρας δὲ γενομένης μα-
θόντες τάληθὲς μόλις ἀπελύθησαν τῆς τῶν δεινῶν
προσδοκίας.

²⁵ Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ⁶⁷
δι' ἀπάτην καὶ προσδοκίαν ψευδῆ ταῖς δμοῖαις περι-

1 καὶ νομίσαντες F. 2 ἐπιέναι scr.; libri εἶναι. 8 ἀλλή-
λοις om. RX. 9 τοὺς οἰκείους om. RX qui ὡς τοὺς πολεμίους.
11 γενομένον F. 15. 16 ἀπολλωμένων post τέλος ponit F;
ἀπολωμένων RX; cf. Croenert m. Gr. H. p. 239 a. 1. 17 ἐξ-
απατηθέντες F. 18 ἡττᾶσθαι XF. 23 μόγις F. 25 κατὰ]
περὶ RX. χρόνον] κατερὸν F.

έπεσον συμφοραῖς. τῶν γὰρ ἀποστατῶν Λιβύων μετὰ τὸν ἐμπυρισμὸν τῆς παρεμβολῆς καὶ τὸν γενόμενον θόρυβον οὐ τολμησάντων προάγειν, ἀλλ' εἰς τούπισθαι πάλιν ἐπανιόντων τῶν Ἑλλήνων τινὲς αἰσθόμενοι προσιόντας αὐτοὺς καὶ δόξαντες τὴν τῶν Καρχηδονίων ⁵ δύναμιν ἥκειν ἀπήγγειλαν τοῖς περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα ² πλησίον ὑπάρχειν τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. τοῦ δυνάστον δὲ παραγγείλαντος εἰς δύλα χωρεῖν, ἔξ- ἐπιπτον ἐκ τῆς στρατοπεδείας οἱ στρατιῶται μετὰ πολ- λοῦ θορύβου. ἔμα δὲ τῆς τε πατὰ τὴν παρεμβολὴν ¹⁰ φλογὸς εἰς ὄψιν ἀρθείσης καὶ τῆς τῶν Καρχηδονίων κραυγῆς ἔξακονθον γινομένης ὑπέλαβον πρὸς ἀλήθειαν τοὺς βαρβάρους ἀπάσῃ τῇ δυνάμει προσάγειν ἐπ' αὐ- ³ τούς. τῆς δ' ἐκπληξεως τὸ βουλεύεσθαι παραιρουμένης ¹⁵ ἐνέπεσε φόρβος εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ πάντες πρὸς ¹⁶ φυγὴν ὕστησαν. εἴτα προσμιξάντων αὐτοῖς τῶν Λι- βύων καὶ τῆς νυκτὸς μείζονα τὴν ἄγνοιαν φυλαττούσης οἱ περιτυγχάνοντες ἀλλήλους, ὡς πολεμίους ἡμύνοντο. ⁴ δὲν δὲ τὴν νύκτα πανταχῇ διασπειρομένων αὐτῶν καὶ πανικῷ θορύβῳ συνεχομένων συνέβη πλεῖονς τῶν ²⁰ ₄₅₆ τετρακισχιλῶν ἀνατρεθῆναι. ἐπιγνωσθείσης δὲ μόγις τῆς ἀληθείας οἱ διασωθέντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν παρ- εμβολὴν. αἱ μὲν οὖν δυνάμεις ἀμφότεραι τὸν εἰρη- μένον τρόπον ἡτύχησαν, ἔξαπατηθεῖσαι πατὰ τὴν παρ- οιμίαν τοῖς κενοῖς τοῦ πολέμου. ²⁵

68 Ἀγαθοκλῆς δέ, μετὰ τὴν γενομένην ἀτυχίαν τῶν μὲν Λιβύων ἀπάντων ἀποστάντων ἀπ' αὐτοῦ, τῆς δὲ

¹ ἀποστατῶν libri; ἀποστάντων Dind. ⁵ δόξαντας F.
¹⁰ δὲ] μὲν X. ¹³ ἐπ'; om. XF (add. 2. m.). ¹⁴ βούλεσθαι F,
 corr. 2. m. ¹⁶ προσμιξάντες X. ¹⁷ φυλαττούσης] 'sententia
 flagitat ἐφελκομένης αὐτὸν περιθείσης αὐτὸν παρεχόσης αὐτὸν προσ-
 αγούσης αὐτὸν ἐφιστανόσης' Reiske.

ὑπολειπομένης δυνάμεως ἀδυνατούσης διαπολεμεῖν πρὸς τοὺς Καρχηδονίους διέγυνω τὴν Λιβύην ἐκλιπεῖν. διακομίσαι δὲ τοὺς στρατιώτας οὐχ ὑπελάμβανεν δυνήσεσθαι διὰ τὸ μήτε πόρια παρεσκευάσθαι μήτε τοὺς ⁵ Καρχηδονίους ἐπιτρέψαι ποτ' ἀν θαλασσοκρατοῦντας διαλύσεις δ' οὐκ ἐνόμιξε ποιήσεσθαι τοὺς βαρβάρους, ² πολὺ προέχοντας ταῖς δυνάμεσι καὶ διαβεβαιούμενος ταῖς τῶν πρώτων διαβάντων ἀπωλεῖσις ἀποτρέψαι τοὺς ἄλλους ἐπιτίθεσθαι τῇ Λιβύῃ. ἔκρινεν οὖν μετ' δλίγων ³ ¹⁰ λάθρῳ ποιῆσασθαι τὴν ἀναγωγὴν καὶ συν<εν>ερβίβασε τὸν νεώτερον τῶν νιῶν Ἡρακλείδην· τὸν γὰρ Ἀρχάγαθον εὐλαβεῖτο μήποτε συνὼν τῇ μητρὶ καὶ φύσει τολμηρὸς ὃν ἐπιβούλην κατ' αὐτοῦ συστήσῃ. δ' δ' Ἀρχάγαθος ὑποπτεύσας αὐτοῦ τὴν ἐπένοιαν παρετήρει ¹⁵ τὸν ἔκπλουν, διανοούμενος μηνῦσαι τῶν ἡγεμόνων τοῖς διακαλύσσονσι τὴν ἐπιβολήν· ἥγεῖτο γὰρ δεινὸν εἶναι τὸ τῶν μὲν κινδύνων ἕαυτὸν προθύμως μετεσχηκέναι, προαγωνιζόμενον τοῦ πατρὸς καὶ τάδελφοῦ, τῆς δὲ σωτηρίας μόνον ἀποστερεῖσθαι, καταλειπόμενον ἔκδοτον τοῖς πολεμίοις. διὸ δὴ τὸν περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα μέλ- ⁴ λοντας λάθρῳ τὸν ἀπόπλουν ποιεῖσθαι νυκτὸς ἐμήνυσέ τισι τῶν ἡγεμόνων. οἱ δὲ συνδραμόντες οὐ μόνον διεκάλυσαν, ἀλλὰ καὶ τῷ πλήθει τὴν δραμονοργίαν ἐξέθηκαν· ἐφ' οἷς οἱ στρατιῶται περιαλγεῖς γενόμενοι ²⁰ συνελάβοντο τὸν δυνάστην καὶ δῆσαντες παρέδωκαν εἰς

¹ ὑπολιπομένης F. ³ οὐχ] οὖς F. ⁴ πορεῖα F. παρε- σκευάσθαι X. ⁶ ποιῆσασθαι F. ⁷ καὶ διαβεβαιούμενος] ἐκβεβαιούμενος F, corr. 2. m. in marg. ⁸ τῶν πρώτων δια- βάντων F. ἀποστρέψαι F; ἀποτρέψειν Dind. ¹⁰ συν<εν>ερ- βίβασε Dind.; συνεβίβασε libri. ¹² ηὐλαβεῖτο F εὐβλαβεῖτο X. ^{12, 13} συνόντα (cf. XX 33, 5) — τολμηρὸν ὄντα F. aliter Just. XXII 8, 8 sqq. ¹⁵ μηνῦσαι RX. ²³ καὶ om. F, add. 2. m. ²⁵ συνελάβοντο τὸν δυνάστην] συνέπεσον τῷ δυνάστῃ F, corr. 2. m.

69 φυλακήν. ἀναρρίχας οὖν γενομένης ἐν τῷ στρατοπέδῳ
θόρυβος ἦν καὶ ταραχὴ καὶ τῆς υπηρέσης ἐπιλαβούσης
διεδόθη λόγος ὃς πλησίου εἰσὶν οἱ πολέμιοι. ἐμπε-
σούσης δὲ πτόης καὶ φύσιν πανικοῦ διεσκευασμένος
ἔκαστος προῆγεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς οὐδενὸς παραγ- 5
2 γέλλουτος. καθ' ὃν δὴ χρόνον οἱ τὸν δυνάστην παρα-
φυλάττοντες οὐχ ἡττον τῶν ἄλλων ἐκπεπληγμένοι καὶ
δόξαντες ὑπό τινων καλεῖσθαι ταχέως ἔξηγον τὸν Ἀγα-
3 θοικλέα διειλημμένον δεσμοῖς. τὸ δὲ πλῆθος ὃς ἤδει,
εἰς ἔλεον ἐτράπη καὶ πάντες ἐπεβόων ἀφείναι. ὁ δὲ 10
λυθεὶς καὶ μετ' διλγων ἐμβὰς εἰς τὸ πορθμεῖον ἔλαθεν
ἐκπλεύσας κατὰ τὴν δύσιν τῆς Πλειάδος χειμῶνος
ὅντος. οὗτος μὲν οὖν τῆς ἤδειας σωτηρίας φροντίσας
ἔγκατέλιπε τοὺς υἱούς, οὓς οἱ στρατιῶται τὸν δρασμὸν
ἀκούσαντες εὐθὺς ἀπέσφαξαν, καὶ στρατηγοὺς ἐξ ἑαυ- 15
τῶν ἔλθμενοι διελύθησαν πρὸς Καρχηδόνιον, ὥστε
τὰς πόλεις ἢς εἶχον παραδόνται καὶ λαβεῖν τάλαντα
τριακόσια καὶ τοὺς μὲν αἰρουμένους μετὰ Καρχηδόνιουν 457
στρατεύειν κομίζεσθαι τοὺς ἀεὶ διδομένους μισθούς,
τοὺς δὲ ἄλλους εἰς Σικελίαν διακομισθέντας λαβεῖν 20
4 οἰκητήριον Σολοῦντα. τῶν μὲν οὖν στρατιωτῶν οἱ
πλείους ἔμμεναντες ταῖς συνυπήκαις ἔτυχον τῶν διμο-
λογηθέντων· δοσοὶ δὲ τὰς πόλεις διακατέχοντες ἀντεἶχον
ταῖς παρ' Ἀγαθοκλέους ἐλπίσιν, ἔξεπολιορκήθησαν κατὰ
5 αράτος. ὃν οἱ Καρχηδόνιοι τὸν μὲν ἡγεμόνας ἀν- 25

1 γινομένης F. 2 ἐκπεσούσης libri; corr. Rhod. 4 πτόης
R. πτοῖης X πτοίας F; cf. Croenert m. Gr. H. p. 121 a. 6.
8. 9 ἔξηγον—δεσμοῖς] ἔξηλθον τὸν Ἀ. διειλημμένον δεσμοῖς
ἀπολιπόντες F. 9 εἶδεν F. 11 εἰς τι πορθμεῖον Meltzer I
p. 526. 12 cf. Meltzer I p. 528. 19 τὸν ἀεὶ διδομένους μ.]
τοὺς δεδομένους μ. RX. 23, 24 ἀντεἶχον ταῖς παρ' Ἀγαθο-
κλέους ἐλπίσιν (ὑπεροῦντες add. F.) idem II 26, 9; ΞΙΧ 9;
<προσ>ανεῖχον ταῖς π. Ἀ. ἐλπίσιν Herw. sp. V. p. 117sq.

εσταύρωσαν, τοὺς δ' ἄλλους δήσαντες πέδαις, ἵνα διὰ τὸν πόλεμον ἐξηγορίσαν χώραν, ἐξηγάγκαζον τοῖς ἰδίοις πόνοις πάλιν ἐξημεροῦν. Καρχηδόνιοι μὲν οὖν ἔτος τέταρτον πολεμούμενοι τοῦτον τὸν τρόπον ἐκομίσαντο

⁵ τὴν ἐλευθερίαν.

Τῆς δ' Ἀγαθοκλέους στρατείας εἰς Λιβύην ἐπι-⁷⁰ σημήνιατ' ἀν τις τό τε παράδοξον καὶ τὴν εἰς τὰ τέκνα γενομένην τιμωρίαν οἷον τῇ θείᾳ προνοίᾳ. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς Σικελίας ἡττηθεὶς καὶ τὴν πλείστην τῆς ¹⁰ δυνάμεως ἀπολέσας ἐπὶ τῆς Λιβύης μικρῷ μέρει τοὺς προνευκηρότας κατεπολέμησεν. καὶ τὰς μὲν ἐν τῇ ² Σικελίᾳ πόλεις ἀπάσας ἀποβαλὼν πρὸς Συρακούσσας ἐποιορκεῖτο, κατὰ δὲ τὴν Λιβύην πασῶν τῶν ἄλλων πόλεων ἐγκρατῆς γενόμενος εἰς πολιορκίαν κατέκλεισε ¹⁵ τοὺς Καρχηδονίους, τῆς τύχης ὥσπερ ἐπίτηδες ἐπιδεικνυμένης τὴν ἴδιαν δύναμιν ἐπὶ τῶν ἀπηλπισμένων. εἰς τηλικαύτην δ' ὑπεροχὴν ἐλθόντος αὐτοῦ καὶ τὸν ³ Ὁφέλλαν φονεύσαντος, ὅντα φίλουν καὶ ἔνον, φανερῶς ἐπεσημήνατο τὸ δαιμόνιον ὃς διὰ τὴν εἰς τοῦτον παρα-²⁰ νομίαν τῶν ὕστερον αὐτῷ γεγενημένων *τὸ θεῖον ἐπιστήσαι· τοῦ γὰρ αὐτοῦ μηδὸν καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας Ὁφέλλαν ἀνελὼν παρέλαβε τὴν δύναμιν καὶ πάλιν

⁸ οἷον τῆς θείας προνοίας F; οἷον ἐκ θείας προνοίας Madv. I p. 515; τιμωρίαν τῆς αὐτοῦ εἰς τὰ δσια καὶ τὰ θεία

παροινείας? Reiske. ⁹ τὴν πλείστην μοῖραν τῆς δ. F.

¹⁰ μικρῷ μέρει <τῶν ἡττηθέντων> Reiske. ¹¹ ἐν Σικελίᾳ F.

¹⁷ προειδόντος F (f. r.). ¹⁹ ἐπεσημήνατο] cf. Kallenb. I p. 22.

²⁰ τῶν ὕστερον αὐτῷ γ.? Madv. I p. 515; <ἐπὶ> τῶν ὕστερον

αὐτῷ γ. Kallenb. l. l.; τοῖς ὕστερον αὐτῷ γεγενημένοις Wess.

*τὸ θεῖον ἐπιστήσαι (ἐπισημήνατο F, corr. in marg. 2. m.) codd.;

verba vix sana del. voluit Madv. l. l.; 'significabat numen se

inhibere, sistere velle cursum divinae felicitatis in futura'

Reiske; ego 'divinam vindictam' indicari ratus cum Wess. et

Kallenb. scribam quamvis dubitanter τὴν θωὴν ἐπιστήσαι.

4 τοὺς υἱὸντας ἀπολέσας ἀπέβαλε τὸ στρατόπεδον. οὐαὶ τὸ πάντων ἰδιώτατον, διὸ θεὸς ὁ σπεριῶν ἀγαθὸς νομοθέτης διπλῆν ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν κόλασιν. ἐναὶ γὰρ φύλου ἀδίκως φυνεύσας δυνεῖν υἱῶν ἐστεφόρητη, τῶν μετ' Ὁφέλλα παραγενομένων προσενεγκάντων τὰς χεῖρας 5 τοῖς νεανίσκοις. ταῦτα μὲν οὖν ἡμῖν εἰρήσθω πρὸς τοὺς καταφρονοῦντας τῶν τοιούτων.

71 Ο δ' Ἀγαθοκλῆς ἐπειδὴ διεκομίσθη ταχέως ἐκ τῆς
Λιβύης εἰς τὴν Σικελίαν, μεταπεμφάμενος μέρος τῆς
δυνάμεως παρῆλθεν εἰς τὴν τῶν Αἰγεσταίων πόλιν 10
οὗσαν σύμμαχον. ἀπορούμενος δὲ κρημάτων εἰσφέρειν
ἡνάγκαξε τοὺς εὐπόρους τὸ πλεῖον μέρος τῆς ὑπάρχειας,
2 οὐσῆς τῆς πόλεως τότε μυριάνδρουν. πολλῶν δὲ ἐπὶ
τούτοις ἀγανακτούντων καὶ συντρεχόντων αἰτιασάμενος
τοὺς Αἰγεσταίους ἐπιβούλευειν αὐτῷ δειναῖς περιέβαλε 15
συμφροσαῖς τὴν πόλιν· τοὺς μὲν γὰρ ἀπορωτάτους προ-
αγαγὼν ἐκτὸς τῆς πόλεως παρὰ τὸν Σκάμανδρον ποτα-
μὸν ἀπέσφαξεν, τοὺς δὲ δοκοῦντας οὐσιαν κεκτηθεῖαι
μείζονα βασανίζων ἡνάγκαξε λέγειν δόποις ἔχων τις
τυγχάνει κρήματα καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἐτρόχιξε, τοὺς 20
δὲ εἰς τοὺς καταπέλτας ἐνδεσμεύνων κατετέξενεν, ἐνὶοις
δὲ ἀστραγάλους προστιθεὶς βιαιώτερον δειναῖς ἀλγηθόσι
3 περιέβαλλεν. ἔξενρε δὲ καὶ ἐτέραν τιμωρίαν ἐμφεροῦ
τῷ Φαλάριδος ταύρῳ· κατεσκεύασε γὰρ κλίνην χαλκῆν
ἀνθρωπίνου σώματος τύπον ἔγουσαν καὶ καθ' ἕκαστου 25

4 ἀδίκως om. F, add. 2. m. δνοῖν F. 5 τὰς χεῖρας]
χεῖρας F. 9 εἰς Σικελίαν F. 10. 15 Αλγεσταλων (Αλγεστέων F)
ita cum aliis, tum Diod. semper (cf. XI 86, 2; XII 82, 3; XIII 6, 1;
XIV 54, 2; aliter V 9, 2); Εργσταλων Wess. 15 Αλγυντίους X.
16 ἀποφεύγους F. 17 cf. Strab. XIII 1, 53 (Wess.).
21—23 ἐνώπιον δ' ἀστραγάλους εἴπετεμα καὶ προστιθέμενος βιαιο-
τερον δεινοτέραις ἀγνηδόσις περιέβαλεν (corr. 2. m.) F.

μέρος κλεισί διειλημμένην, εἰς ταύτην δ' ἐναρμόζων τοὺς βασανιζομένους ὑπέκαιε ξῶντας, τούτῳ διαφερούσης τῆς κατασκευῆς ταύτης παρὰ τὸν ταῦδον, τῷ καὶ θεωρεῖσθαι τοὺς ἐν ταῖς ἀνάγκαις ἀπολλυμένους. τῶν 4
 5 δὲ γυναικῶν τῶν εὐπόρων τινῶν μὲν καρκίνοις σιδηροῖς τὰ σφυρὰ πιέζων συνέτεινε, τινῶν δὲ τοὺς τιτθοὺς ἀπέτεμεν, ταῖς δ' ἐγκύοις πλίνθους ἐπὶ τὴν ὁσφὺν ἐπιτιθεὶς τὸ ἔμβρυον ἀπὸ τοῦ βάρους ἐξέθλιβεν. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τὰ χρήματα πάντα τοῦ τυράννου 10 ζητοῦντος καὶ μεγάλου φόβου τὴν πόλιν ἐπέχοντος τινὲς μὲν αὐτοὺς συγκατέκαυσαν ταῖς οἰκίαις, τινὲς δὲ ἀγχόνη τὸ ξῆν ἐξέλιπον. ἡ μὲν οὖν Αἴγεστα τυ- 5 χοῦσα μιᾶς ἡμέρας ἀτυχοῦς ἡβηδὸν ἐθανατώθη. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς παρθένους μὲν καὶ παῖδας εἰς τὴν Ἰταλίαν 15 διακομίσας ἀπέδοτο τοῖς Βρεττίοις, τῆς δὲ πόλεως οὐδὲ τὴν προσηγορίαν ἀπολιπών, ἀλλὰ Δικαιόπολιν μετονομάσας ἔδωκεν οἰκητήριον τοῖς αὐτομόλοις.

'Ακούσας γὰρ τὴν τῶν νίδων ἀναίρεσιν καὶ δι' 72
 δοργῆς ἔχων ἀπαντας τοὺς ἀπολελειμμένους κατὰ Λι-
 20 βύην ἐπειμψε τῶν φίλων τινὰς εἰς Συρακούσας πρὸς
 "Αντανδρον τὸν ἀδελφόν, διακελευσάμενος τοὺς τῶν
 συστρατευσάντων ἐπὶ Καρχηδόνα συγγενεῖς ἀπαντας
 ἀποσφάξαι. ταχὺ δὲ τούτου τὸ προσταχθὲν ποιήσαν- 2
 τος ποικιλώτατον γενέσθαι συνέβη φόνον τῶν προ-
 25 γεγονότων οὐ γὰρ μόνον τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἥλι-

1 δ'] οὖν F. 2 τοῦτο F. 3 τῷ] τὸ RX ὡς F (ῶν 2. m.);
 corr. edd. 4 ταῖς om. F. 5 τινῶν] τῶν X. καρκίνοις τοῖς
 σιδηροῖς R. 6 συνέτεινε] συνέτριψε F; at cf. Reiske. τηθ-
 θοὺς RX; cf. Croenert m. Gr. H. p. 86 a. 4. 7 ἐγκύοις F.
 8 ὁσφὺν libri (cf. Winer-Schm. p. 78). ὅπο τοῦ β. Hertl. III
 p. 37 (cf. Xen. Cyr. VII 5, 11). 9 ἀεὶ (τὰ χρήματα) RX; ast.
 not. Steph. 11 αὐτοὺς X. 12 Αἴγεστα libri. 18 γὰρ
 mirum. 24 συνέβη γενέσθαι F.

πέισις ἀδειφούς η̄ πατέρας η̄ παιδας ἐξῆγεν ἐπὶ τὸν
θάνατον, ἀλλὰ καὶ πάππους καὶ τούτων, εἰ τύχοι, καὶ
πατέρας περιόντας ἐσχατογήρους καὶ ταῖς δλαις αἰσθη-
σεσι διὰ τὸν χρόνον ηδη παραλελυμένους, ἔτι δὲ
υηπίους παιδας ἐν ἀγνάλαις φερομένους καὶ τῆς ἐπι-
φερομένης αὐτοῖς συμφορᾶς οὐδεμίαν αἰσθησιν λαμ-
βάνοντας. ηγον<το> δὲ καὶ γυναικες ὅσαι μετεῖχον
οἰκειότητος η̄ συγγενείας καὶ καθόλου πᾶς δ μέλλων
τῇ καθ' αὐτὸν τιμωρίᾳ λύπην ἐμποιήσαι τοῖς ἐπὶ τῆς
3 Λιβύης ἀπολειφθεῖσι. πολλοῦ δὲ πλῆθους καὶ παν- 10
τοίου πρὸς τὴν θάλατταν ἀγθέντος ἐπὶ τὴν τιμωρίαν
καὶ τῶν σφαγέων ἐφεστώτων δάκρυα καὶ δεήσεις καὶ
θρῆνος ἐγένετο συμφορητός, ὃν μὲν ἀνηλεῶς φονευο-
μένων, ὃν δὲ ἐπὶ ταῖς τῶν πλησίον συμφοραῖς ἐκ-
πληττομένων καὶ διὰ τὸ προσδοκάμενον οὐδὲν δια- 15
4 φερόντων ταῖς ψυχαῖς τῶν προαποθνησκόντων. τὸ δὲ
πάντων χαλεπάτατον, πολλῶν ἀναιρεθέντων καὶ παρὰ
τὸν αἰγιαλὸν ἐφοιμμένων τῶν σωμάτων οὔτε συγγενῆς
οὐδεὶς οὔτε φίλος ἐτόλμα τινὰ κηδεύειν, φοβούμενος
μὴ δόξῃ προσαγγέλλειν ἑαυτὸν μετέχοντα τῆς ἐκείνων 20
5 οἰκειότητος. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν φονευθέντων ἐπὶ
τοῦ κύματος συνέβη τὴν θάλατταν ἐφ' ἵκανὸν τόπον
αἷματι κραθεῖσαν πόρρωθεν διαφαίνειν τὴν ὑπερβολὴν
τῆς τοῦ πάθους ὠμότητος.

1 η̄ παιδας η̄ πατέρας F. 2 καὶ (p. τύχοι) om. F (f. r.).
3 ἐσχέτῳ γῆρας F; ἐσχατογήρως Dind.; at cf. Croenert m. Gr. H.
p. 168 a 4. δλαις] ἀλλαις F. 7 ηγον libri; corr. Dind.
γυναικας F. 9 ἐμποιήσειν F. 13 ἐγένετο F. ἀφορητὸς F,
corr. 2. m. in marg. 13. 14 τῶν μὲν ὡς φονευομένων, τῶν
δὲ ἐπὶ F. 14 ὡν δ' ἐπὶ Kaelker p. 307. 16 προαποθνη-
σάτων X. 17 ἐτι πολλῶν F. 18. 19 οὐδεὶς οὔτε φίλος
οὔτε συγγενῆς F. 21 ἐπὶ τοῦ κλύσματος Madv. I p. 516.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι 73
μὲν ἥρχε Κόροιβος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν
παρέλαβον Κόιντος Μάρκιος καὶ Πόπλιος Κορνήλιος.
ἐπὶ δὲ τούτων Ἀντίγονος δὲ βασιλεύς, τελευτήσαντος
5 αὐτῷ τὸν νεωτέρου τῶν υἱῶν Φοίνικος, τοῦτον μὲν
βασιλικῆς ἔθαψε, τὸν δὲ Λημήτριον ἐκ τῆς Κύπρου
μεταπεμψάμενος ἤθροιξε τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Ἀντί-
γονίαν. ἐκρινε δὲ στρατεύειν ἐπὶ τὴν Αἴγυντον. αὐ- 2
τὸς μὲν οὖν τοῦ πεζοῦ στρατεύματος ἀφηγούμενος
10 προῆγε διὰ τῆς Κοίλης Συρίας, ἔχων πεζοὺς μὲν
πλείους τῶν δικαιισμούσιων, ἵππεῖς δὲ περὶ δικαιισχι-
λίους, ἐλέφαντας δὲ τρισὶ πλείους τῶν διγδοήκοντα.
τῷ δὲ Λημητρίῳ παραδοὺς τὸν στόλον συνέταξε συμ-
παραπλεῖν ἄμα πορευομένῃ τῇ δυνάμει, παρεσκευασμέ-
15 νων νεῶν τῶν ἀπασῶν μακρῶν μὲν ἐκατὸν πεντήκοντα,
πορφίων δὲ στρατιωτικῶν ἑκατόν, ἐν οἷς ἐκομίζετο βελῶν
πλῆθος. τῶν δὲ κυβερνητῶν οἰομένων δεῖν ἀπομένειν 3
τὴν τῆς Πλειάδος δύσιν δοκοῦσαν ἔσεσθαι μεθ' ἡμέρας
δικτώ, τούτοις μὲν ἐπετίμησεν ὡς κατορθωδοῦσι τοὺς
20 κινδύνους, αὐτὸς δὲ στρατοπεδεύων περὶ Γάζαν καὶ
σπεύδων φθάσαι τὴν τοῦ Πτολεμαίου παρασκευὴν τοῖς
μὲν στρατιώταις παρήγγειλε δέκ' ἡμερῶν ἔχειν ἐπι-
στίσιν, ἐπὶ δὲ ταῖς καμήλοις ταῖς ἀθροισθείσαις ὑπὸ
τῶν Ἀράβων ἐπέθηκε σύτου μυριάδας μεδίμνων τρισ-
25 καὶ δύνους, αὐτὸς δὲ στρατοπεδεύων περὶ Γάζαν καὶ
σπεύδων φθάσαι τὴν τοῦ Πτολεμαίου παρασκευὴν τοῖς

3 Κόιντος Πόπλιος καὶ Μάρκιος Κορνήλιος F; cf. Liv. IX 42;
f. c. 5 Φοίνικος] cf. XX 19, 5; Droysen II 2 p. 145 a. 1;
Beloch III 2 p. 90; at cf. Niese I p. 322 a. 1. 9 μὲν οὖν]
δὲ RX. 11 πεντακισμυρίων F, corr. 2. m. περὶ δικαιισχιλίων
ἀριθμὸν X. 16 πορφίων F. στρατιωτῶν R, corr. 1. m.
17 δεῖν ἀπιδεῖν libri; corr.; cf. XI 81, 5; XV 43, 1 saepius.
21 τῶν — παρασκευῶν X. 22 ἐπιστῆσιν F. 23 ἐπὶ δὲ τὰς
καμήλους τὰς ἀθροισθείσας F. 24 Ἀράβων F. διεκατρεῖς F.

κομίζων τοῖς ζεύγεσι προηγεις διὰ τῆς ἐρήμου μετὰ κα-
κοπαθείας διὰ τὸ πολλοὺς εἶναι τῶν τόπων τελμα-
74 τώδεις καὶ μάλιστα περὶ τὰ καλούμενα Βάραθρα. οἱ
δὲ περὶ τὸν Δημήτριον ἐκ τῆς Γάξης ἐκπλεύσαντες
περὶ μέσας ωντας τὸ μὲν πρῶτον εὐδίας οὖσης ἐφ' 5
ἡμέρας τινὰς ταῖς ταχυναυτούσαις ναυσὶν ἐρυμούλκουν
τὰ στρατιωτικὰ πόρια· ἔπειτα τῆς Πλειάδος περικατα-
λαμβανούσης αὐτὸὺς καὶ πνεύματος ἐπιγενομένου βο-
φίου συνέβη πολλὰ τῶν τετροχριτῶν σκαφῶν ὑπὸ τοῦ
χειμῶνος κατενεγχθῆναι παραβόλως ἐπὶ πόλιν Ῥαφίαν, 10
2 οὖσαν δυσπροσδόμιστον καὶ τεναγώδη. τῶν δὲ πλοίων 460
τῶν κομίζοντων τὰ βέλη τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος
συγκλυσθέντα διεφθάρη, τὰ δὲ ἐπαλινδρόμησεν εἰς τὴν
Γάξαν· τοῖς δὲ κρατήστοις τῶν σκαφῶν βιασάμενοι
3 διέτειναν μέχρι τοῦ Κασίου. τοῦτο δὲ τοῦ μὲν Νελλού 15
διέστηκεν οὐ μακράν, ἀλλιμενον δέ ἔστι καὶ κατὰ τὰς
χειμερίους περιστάσεις ἀπροσδόμιστον. διόπερ ἡναγ-
κάζοντο τὰς ἀγκύρας ἀφέντες ὡς ἀν ἐν δυσὶ σταδίοις
ἀπὸ τῆς γῆς ἀποσαλεύειν, ἅμα πολλοῖς περιεχόμενοι
δεινοῖς· τοῦ μὲν γὰρ αἰλύδωνος φήγηννυμένου τραχύτερον 20
ἔκινδύνευον αὔτανδρα τὰ σκάφη συγκλυσθῆναι, τῆς
δὲ γῆς οὖσης ἀπροσδόμιστον καὶ πολεμίας οὕτε ναύς
ἀκινδύνως ἦν προσπλεῖν οὕτε τοὺς ἄνδρας προσ-
νῆξασθαι, τὸ δὲ μέγιστον, ἐλελοίπει τὸ εἰς πότον αὐ-
τοῖς ὕδωρ, εἰς τοιαύτην τε σπάνιν κατεκλείσθησαν 25

³ περὶ τὰς καλούμενα B.] περὶ πλειόμενα B. F, corr. 2. m.
in marg. cf. I 30, 4; XVI 46, 5. ⁶ ἐρυμούλκουν RX ἐρυμούλ-
κουν F (ἐρυμούλκεῖν in marg. 3. m.); ἐρρυμ. Dind. ⁷ πορεῖα F
8 βορείον R (corr. 2. m.) X βορείον F. ¹¹ δυσπροσδόμητον F.
15 Κάσιος in marg. cod. F 3. m. ¹⁶ 'διέστη αὐτὶς δίσταται'
Reiske. ²⁰ τοῦ μὲν γὰρ] καὶ τοῦ μὲν F. ταχύτερον libri;
corr. Rhod. ²⁴ τὸ δὲ σὴ μέγιστον F. ἐλελοίπει libri. ²⁵ καὶ
εἰς τοιαύτην σπάνιν κ. F. ^{τε]} cf. Kuehner-Gerth II 2 p. 242.

ῶστε εἰ μίαν ἡμέραν δὲ χειμῶν ἐπέμεινεν, πάντες ἀν 4
τῷ δήψει διεφθάρησαν. ἐν ἀθυμίᾳ δὲ ὄντων ἀπάντων
καὶ προσδοκαμένης ἥδη τῆς ἀπωλείας τὸ μὲν πνεῦμα
κατέπαυσεν, ἡ δὲ μετ' Ἀντιγόνου δύναμις καταντήσασα
5 πλησίον τοῦ στόλου κατεστρατοπέδευσεν. ἐκβάντες οὖν 5
ἐκ τῶν σκαφῶν καὶ προσαναλαβόντες ἑαυτοὺς ἐν τῇ
στρατοπέδεικ προσέμενον τῶν νεῶν τὰς ἀποσπασθείσας.
διεφθάρη δὲ ἐν τούτῳ τῷ σάλῳ τρία σκάφη τῶν πεν-
τηρικῶν, ἔξ ᾧ ἕνιοι τῶν ἀνδρῶν διενῆξαντο πρὸς
10 τὴν γῆν. ἔπειτα Ἀντίγονος μὲν προαγαγὼν τὴν δύ-
ναμιν πλησίον τοῦ Νελλού κατεστρατοπέδευσεν, ἀπ-
έχων δύο σταδίους τοῦ ποταμοῦ.

Πτολεμαῖος δὲ προκατειληφὼς τοὺς εὐκαιροτάτους 75
τόπους ἀσφαλέσι φυλακαῖς ἀπέστειλεν τινας ἐν τοῖς
15 κοντωτοῖς, παρακελευσάμενος προσπλεῖν πλησίον τῆς
ἐκβάσεως καὶ κηρύττειν δτι δώσει τοῖς μεταβαλομένοις
ἀπ' Ἀντιγόνου τῶν μὲν ἴδιωτῶν ἐκάστοις δύο μνᾶς,
τοῖς δὲ ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένοις τάλαντον. γενομέ-
νων οὖν τῶν κηρυγμάτων τοιούτων ἐνέπεσε τις δρμὴ
20 πρὸς μετάθεσιν τοῖς μετ' Ἀντιγόνου μισθοφόροις, ἐν
οἷς καὶ τῶν ἡγεμόνων πλείους <προθύμους> εἶναι
συνέβαινε δι' αἰτίας τινὰς εἰς τὸ μεταβολῆς ἐπι-
θυμεῖν. πολλῶν δὲ πρὸς αὐτὸν αὐτομολούντων δὲ
μὲν Ἀντίγονος ἐπιστήσας τῷ χελει τοῦ ποταμοῦ το-

3 ἥδη F. 4 κατέπαυσεν] κατέπεσεν Arnoldt J. f. Ph.
n. s. XXVI p. 588; at cf. e. g. XII 12, 1. 6 αὐτοὺς F.
8 πεντήρεων F. 12 στάδια F. 13 καὶ Πτ. δὲ F. 14 ἐν
τοῖς κοντωτοῖς, παρακελευσάμενος] ἐν τοῖς κάτω τοῖς (corr. 2. m.
in marg.) παρακελευσομένοις F. 16 μεταβαλλομένοις F.
17 ἴδιωτικῶν F. ἐκάστα F. 21. 22 πλείους εἶναι libri; πλείους
ἐκκαλεῖσθαι Hertl. III p. 38; <προθύμους> add. dubitanter;
Wess. φερομένονς addi iussit post ἐπιθυμεῖν, προαγνέντας aut
ὑπαγθέντας aut ἐπαρθέντας Reiske.

ξότας καὶ σφενδονήτας καὶ πολλὰ τῶν δέξυβελικῶν τοὺς προσπλέοντας ἐν τοῖς κοντωτοῖς ἀνέστελλε· τῶν δ' αὐτομολούντων συλλαβάν τινας δεινᾶς ἡμέσατο, βουλόμενος καταπληξασθαι τοὺς τῆς δμοίας δρμῆς ἀντ-
4 εχομένους. καὶ προσλαβών τὰ καθυστεροῦντα τῶν 5 σκαφῶν προσέπλευσεν ἐπὶ τὸ καλούμενον Φευδόστο-
μον, νομίζων ἐνταῦθα δυνήσεσθαι τινας τῶν στρατιω-
τῶν ἀποβιβάσαι. εὐδὼν δὲ πρὸς αὐτῷ φυλακὴν ἴσχυ-
ρὰν καὶ τοῖς τε δέξυβελέσι καὶ τοῖς ἄλλοις παντοῖς
βέλεσιν ἀνειργόμενος ἀπέπλευσε περικαταλαμβανούσῃς 10
5 νυκτός. ἔπειτα παραγγελλας τοῖς κυβερνήταις ἀκολου-
θεῖν τῇ στρατηγίδι υὴν προσέχοντας τῷ λαμπτῆρι
προσέπλευσεν ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Νεέλλου τὸ καλούμενον⁴⁶¹
Φαγνιτικὸν· ἥμέρας δὲ γενομένης, ἔπειδὴ πολλὰ τῶν
νεῶν ἀπεκλαυνήθησαν, ἥναγκασθη ταύτας περιμένειν 15
καὶ τὰς μάλιστα ταχυναυτούσας τῶν ἡκολονθηκυιῶν
76 76 ἐξαποστέλλειν ἐπὶ τὴν τούτων ἕγητησιν. διόπερ χρόνου
γενομένου πλείονος οἱ μὲν περὶ τὸν Πτολεμαῖον πυ-
θόμενοι τὸν κατάπλον τῶν πολεμών ἥκον δέξας
βιοηθήσοντες καὶ τὴν δύναμιν διασκευάσαντες ἔστησαν 20
παρὰ τὸν αἰγιαλόν· δὲ Δημήτριος ἀποτυχῶν καὶ
ταύτης τῆς ἐκβάσεως καὶ τὴν συνάπτοντον παραλίαν
ἀκούων ἔλεσι καὶ λίμναις ὠχρῷσθαι φυσικᾶς ἐπαλιν-
2 δρόμει παντὶ τῷ στόλῳ. εἰτ' ἐκπεσόντος βορέου
λαμπροῦ καὶ τοῦ κλύδωνος εἰς ὑψος αἰρομένου 25

1 δέξυβελῶν F. 2 κόντοις F, corr. 2. m. ἀνέστειλλεν X
ἀνέστειλλον F, corr. 2. m. 6 Φευδόστομον in marg. cod. F 3. m.;
cf. Strab. XVII 1, 18; Ptol. IV 5, 5; Droysen II 2 p. 149 a. 1.
7 ἐντεῦθεν RX. 8 οὕτο F. 9 τε om. F. 10 εἰργόμενος F.
13 ἐπὶ στόμα F. 14 Φαγνιτικὸν RX Φαγνητικὸν F; corr.
Steph.; Φαγνιτικὸν I 33, 7; cf. Mueller ad Ptol. IV 5, 5 (p. 681).
16 ἡκολονθηκυῶν libri (cf. XVII 50, 7; XX 34, 3 Bekk. monente);
corr. Schaefer ad schol. Apollon. 628.

τρία μὲν σκάφη τῶν τετρηρικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν πορίων ἄμα κατὰ τὸ αὐτὸ διαιώτερον ὑπὸ τοῦ κύματος ἐπὶ τὴν γῆν ἔξεβράσθη καὶ τοῖς περὶ τὸν Πτολεμαῖον ὑποχείρια κατέστη, αἱ δὲ ἄλλαι ἐκβιασμένων τῶν 5 πληρωμάτων διεσώθησαν πρὸς τὴν Ἀντιγόνου στρατοπεδεῖαν. τῶν δὲ περὶ τὸν Πτολεμαῖον διειληφότων πᾶσαν 3 τὴν περὶ τὸν ποταμὸν ἔκβασιν φυλακαὶ ἴσχυραὶ καὶ πολλῶν μὲν σκαφῶν ποταμίων αὐτῷ παρεσκευασμένων, πάντων δὲ τούτων ἔχόντων βέλη παντοῖα καὶ τοὺς 10 χρησιμένους αὐτοῖς ἀνδρας οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον οὐ μετρίως ἡποροῦντο· ἡ γὰρ ναυτικὴ δύναμις ἀχρηστος 4 ἦν αὐτοῖς προκατειλημμένου τοῦ Πηλονοσιακοῦ στόματος ὑπὸ τῶν πολεμίων, τὸ τε πεζὸν στράτευμα τὴν ὁδοὺν ἀπορατον εἶχε τῷ μεγέθει τοῦ ποταμοῦ διειργό- 15 μενον, τὸ δὲ μέγιστον, ἡμερῶν ἥδη συχνῶν διεληλυθνιῶν ὑπολείπειν ἥδη συνέβαινε τόν τε σίτον καὶ τὰ χορτάσματα τοῖς κτήνεσι. διὰ δὴ ταῦτα τῆς δυνάμεως 5 ἀθυμούσῃς παραλαβὼν *τὸ στρατόπεδον καὶ τοὺς ἡγεμόνας Ἀντίγονος προέθηκε βούλην πότερον συμφέρει 20 μένειν καὶ διαπολεμεῖν, ἢ νῦν μὲν ἐπανελθεῖν εἰς Συράν, ὕστερον δὲ κάλλιον παρεσκευασμένους στρατεῦσαι καθ' ὃν ἀν χρόνον ἐλάχιστος δὲ Νεῖλος εἶναι δόξῃ. πάντων δὲ κατενεχθέντων ἐπὶ τὸ τὴν ταχίστην 6

1 τρία τε σκάφη τῶν τε τετρηρικῶν F. 2 πορείων F. post πορίων f. addendum πολλὰ Dind. ἄμα] ἄλλα aut τινὰ Rhod.; ἔνια Madv. I p. 516. ἐπὶ τοῦ κ. F. 3 εἰς γῆν F. 10 οὐ om. RX. 15 διεληλυθούσιν RX (cf. Croenert m. Gr. H. p. 123 sq.) διεληλυθούσιν F. 16 ὑπολιπεῖν RX; at cf. Hultsch SGW. XIII p. 407 sqq.; ἐπιλείπειν Madv. I p. 516. 17 τῆς τε δυνάμεως F. 18 *τὸ στρατόπεδον καὶ τοὺς ἡγεμόνας] τὸ στρατόπεδον corruptum; τὸ στρατηγικὸν (i. e. τοὺς στρατηγοὺς) Madv. I p. 516; ego scripserim κατὰ τὸ στρατόπεδον τοὺς ἡγεμόνας. 21 παρεσκευασμένους F. 22 εἶναι om. F.

ἀπιέναι παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις ἀναξενγυνύειν καὶ ταχὺ πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Συρίαν, συμπαραπλέοντος αὐτῷ καὶ τοῦ στόλου παντός. Πτολεμαῖος δὲ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν πολεμίων περιχαρήσ γενόμενος καὶ θύσας τοῖς θεοῖς χαριστήρια τοὺς φίλους είστια λαμπρῶς. καὶ πρὸς μὲν τοὺς περὶ Σέλευκον καὶ Αντίμαχον καὶ Κάσσανδρον ἔγραψε περὶ τῶν εὐτυχημάτων καὶ περὶ τοῦ πληθόνος τῶν πρὸς αὐτὸν αὐτομολησάντων, αὐτὸς δὲ τὸ δεύτερον ἡγωνισμένος ὑπὲρ τῆς Αιγύπτου καὶ νομίσας δορικητον ἔχειν τὴν χώραν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

77 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Αιονύσιος δὲ τῆς Ἡρακλείας τῆς ἐν τῷ Πόντῳ τύραννος ἐτελεύτησεν ἄφεις ἔτη τριάκοντα δύο, τὴν δὲ δυναστείαν διαδεξάμενοι οἱ νιοὶ Ὁξάθροας καὶ Κλέαρχος ἥρξαν ἔτη ἑπτακατάδεκα. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἀγαθοκλῆς ἐπήγει τὰς ὑπ' αὐτὸν πόλεις ἀσφαλιζόμενος φρουροῖς καὶ χρήματα⁴⁶² πραττόμενος· σφόδρα γὰρ εὐλαβεῖτο μήποτε διὰ τὰς γεγενημένας περὶ αὐτὸν ἀτυχίας δρμήσωσιν οἱ Σικελιῶται πρὸς τὴν αὐτονομίαν. καθ' δὲ δὴ χρόνον Πασίφιλος²⁰ δὲ στρατηγός, ἀκούσας τὴν τῶν Ἀγαθοκλέους υἱῶν ἀναίρεσιν καὶ τὰ περὶ τὴν Λιβύην ἐλαττώματα, τοῦ μὲν δυνάστου κατεφρόνησε, πρὸς δὲ Λεινοκράτην ἀποστὰς καὶ φιλίαν αὐτῷ συνιθέμενος τάς τε πόλεις ἃς ἦν πεπιστευμένος διακατέσχεν καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἐλπίσι ψυχαγωγήσας ἀλλοτρίαν κατεσκεύασε τοῦ

4. 5 καὶ θύσας — χαριστήρια] θύσας τοῖς θεοῖς εὐχαριστήρια F. 6. 7 καὶ Κάσσανδρον καὶ Αντίμαχον F. 9 cf. XVIII 39, 5. 14 cf. XVI 88, 5. 15 [Ὀξάθρος] ζάθρος libri; corr. Wess.; cf. Memnon fr. 4. 6 (FHGr. III p. 530 sq.) ubi Ὁξάθρος (cf. Diod. XVII 34, 2 saepius). δημαρτά F. 17 ὁπ' αὐτοῦ F. 18. 19 διὰ τὰ γεγενημένα περὶ αὐτὸν ἀτυχήματα X.

τυράννου. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς πανταχόθεν τῶν ἐλπίδων 3
περικοπτομένων οὕτως ἐταπεινώθη τὴν ψυχὴν ὥστε
διαπρεσβεύσασθαι πρὸς Δεινοκράτην καὶ παρακαλεῖν
ἐπὶ τοῖσδε συνθήκας ποιήσασθαι, ἐκχωρῆσαι μὲν τῆς
5 δυναστείας Ἀγαθοκλέα, παραδοῦναι δὲ τὰς Συρακούσσας
τοῖς πολίταις καὶ μηκέτι εἶναι φυγάδα Δεινοκράτην,
ἔξαίρετα δὲ δοθῆναι τῶν ἔρυμάτων Ἀγαθοκλεῖ δύο,
Θέρμα καὶ Κεφαλούδιον καὶ τὴν χώραν τὴν τούτων.

Θαυμάσαι δ' ἄν τις εἰκότως ἐν τούτοις πᾶς Ἀγα- 78
10 θοκλῆς, ὑποστατικὸς ἐν τοῖς ὄλλοις πᾶσι γενόμενος
καὶ μηδέποθ' ἔαυτὸν ἐν ταῖς ἐσχάταις προσδοκίαις ἀπ-
ελπίσας, τότε δειλωθεὶς ἀκονιτὶ παρεχώρησε τοῖς πολε-
μοῖς τῆς τυραννίδος, ὑπὲρ ἦς πολλοὺς καὶ μεγάλους
κινδύνους προηγωνίσατο, καὶ τὸ πάντων παραλογώτα-
15 τον, Συρακουσσῶν τε κυριεύσας καὶ τῶν ὄλλων πόλεων
καὶ ναὸς καὶ χρῆματα κεκτημένος καὶ δύναμιν σύμ-
μετρούν ἔξησθενησε τοῖς λογισμοῖς, οὐδὲν τῶν γενομένων
περὶ Διονύσιον τὸν τύραννον μνησθείς. τούτον γάρ 2
ποτε συνδιωχθέντος εἰς περίστασιν δύμολογουμένως
20 ἀπεγνωσμένην καὶ διὰ τὸ μέρεθος τῶν ἐπηρημένων
κινδύνων ἀπελπίσαντος μὲν τὰ κατὰ τὴν δυναστείαν,
μέλλοντος δ' ἐκ τῶν Συρακουσσῶν ἔξιππενειν πρὸς
έκοντος φυγὴν Ἐλωρις δ πρεσβύτατος τῶν φίλων
25 ἐπιλαβόμενος τῆς δόρυς «Διονύσιε», φησίν, «καλὸν
ἐντάφιον ἡ τυραννίς.» παραπλησίως δὲ τούτῳ καὶ δ 3
κηδεστής Μεγακλῆς ἀπεφήνατο πρὸς αὐτόν, εἶπὼν δῆτι
δεῖ τὸν ἐκ τυραννίδος ἐκπίπτοντα τοῦ σκέλους ἐλκό-

S Κεφαλούδιν RX; cf. XX 56, 3. 10 ὑποστατικὸς F 2. m
11 μηδέποτ' αὐτὸν RX. 12 δειλωθεὶς R (δουλωθεὶς 2. m.) X
δειλιάσσας F. 13 πολλοὺς om. F, suppl. 2. m. 23 Ἐλωρος F;
cf. XIV 8, 5. 26 Μεγακλῆς] aliter XIV 8, 5; cf. Wess.; Holm
G. S. II p. 430. 27 ἐκ τῆς τ. F.

μενον ἀπιέναι καὶ μὴ κατὰ προαιρεσιν ἀπαλλάττεσθαι.
ὑπὸ δὲ τούτων τῶν παρακλήσεων δὲ Λιονύσιος μετεῳσθεὶς ἐνεκαρτέρησε πᾶσι τοῖς δοκοῦσιν εἶναι δεινοὺς
καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν μείζονα κατεσκεύασεν, αὐτὸς δὲ ἐν
τοῖς ταύτης καλοῖς ἐγγηράσας ἀπέλιπε τοῖς ἐκγόνοις 5
μεγίστην τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην δυναστείαν.

79 Ἀγαθοκλῆς δ' ἐπ' οὐδενὶ τούτων μετεῳσθεὶς οὐδὲ
τὰς ἀνθρωπίνας ἐλπίδας ἔξελέρξας τῇ πειρᾳ τηλικαύτην⁴⁶³
ἀρχὴν ἔκδοτον πεποίηται ταῖς δομολογίαις. ταύτας δ'
ἀσυντελέστους συνέβη γενέσθαι τῇ μὲν Ἀγαθοκλέους 10
προαιρέσει κυρωθείσας, διὰ δὲ τὴν Δεινοκράτους
2 πλεονεξίαν μὴ προσδεχθείσας. οὗτος γὰρ μοναρχίας
ῶν ἐπιθυμητὴς τῆς μὲν ἐν ταῖς Συρακούσσαις δημο-
κατίας ἀλλότριος ἦν, τῇ δὲ ἡγεμονίᾳ τῇ τότε οὖσῃ
περὶ αὐτὸν εὐαρεστεῖτο· ἀφηγεῖτο γὰρ πεζῶν μὲν πλειό- 15
νων ἢ δισμυριῶν, ἵππεων δὲ τρισχιλίων, πόλεων δὲ
πολλῶν καὶ μεγάλων, ἃστε αὐτὸν μὲν καλεῖσθαι τῶν
φυγάδων στρατηγόν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ βασιλικὴν ἔχειν
ὑπεροχήν, τῆς ἐξουσίας οὖσης περὶ αὐτὸν αὐτοκράτο-
3 φος. εἰ κατέλθοι δ' εἰς τὰς Συρακούσσας, πάντως 20
ἀναγκαῖον ἂν ἦν ίδιωτην ὑπάρχειν καὶ ἐνα τῶν
πολλῶν ἀριθμεῖσθαι, τῆς αὐτονομίας ἀγαπώσης τὴν
ἰσότητα, ἐν τε ταῖς χειροτονίαις ὑπὸ τοῦ τυχόντος
δημαγωγοῦ παρενημερεῖσθαι, τοῦ πλήθους ἀντικειμένου
ταῖς ὑπεροχαῖς τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀγρυπτῶν παρογήσαν. 25
διόπερ Ἀγαθοκλῆς μὲν δικαίως ἀν λέγοιτο λελοιπέναι

6 usitatius δυναστειῶν (cf. e. gr. XVI 1, 3; 95, 2). 8. 9 τῇ
λικαύτην ἔκδοτον ἀρχὴν ἐποίει F; ἐποιεῖτο? Dind. 12 μὴ]
οὐ F. 14 τῇ τότε οὖσῃ] τῇ τελούσῃ RX. 15 εὐαρεστεῖτο RX
(cf. XIV 4, 2; Winer-Schm. p. 101) εὐηρεστεῖτο F. 17 ὁστ'
αὐτὸν Kaelker p. 307. καλεῖσθαι μὲν F. 19 ὑπεροχὴν] ἀρ-
χὴν F, corr. 2. m. in marg. 26 μὲν om. F.

τὴν τῆς τυραννίδος τάξιν, Δεινοκράτης δ' αἴτιος εἶναι
νομίζοιτο τῶν ὕστερον τῷ δυνάστῃ πατορθωθέντων.
οὗτος γάρ, συνεχᾶς Ἀγαθοκλέους διαπρεσβευομένου⁴
περὶ τῶν δμολογιῶν καὶ δεομένου συγχωρῆσαι τὰ δύο
φρούρια πρὸς καταβίωσιν, ἀεὶ προφάσεις εὐλόγους
πατεσκεύαξε, δι' ᾧ διέκοπτε τὰς ἐλπίδας τῶν δμο-
λογιῶν, ποτὲ μὲν ἀποφαινόμενος ἐκ Σικελίας αὐτὸν
ἀπαλλάττεσθαι, ποτὲ δὲ τὰ τέκνα πρὸς δμητίαν αἰτῶν.
δ' δ' Ἀγαθοκλῆς γνοὺς αὐτοῦ τὴν ἐπίνοιαν πρὸς μὲν⁵
τοὺς φυγάδας διεπέμπετο πατηγορῶν τοῦ Δεινοκράτους
ὡς διακωλύοντος αὐτοῦ τυχεῖν αὐτοὺς τῆς αὐτονομίας,
πρὸς δὲ Καρχηδονίους πρεσβευτὰς ἀποστέλλας συν-
έθετο τὴν εἰρήνην ἐφ' οἷς τὰς πόλεις πομπασθαὶ τοὺς
Φοίνικας πάσας τὰς πρότερον ὑπ' αὐτοὺς γεγενημένας.
αὐτὶ δὲ τούτων ἔλαβε παρὰ Καρχηδονίων χρυσόν μὲν
εἰς ἀργυρίου λόγον *(ἀναγόμενον)* τριακοσίων ταλάν-
των, ὡς δὲ Τίμαιος φησιν, ἐκατὸν πεντήκοντα, σίτου
δὲ μεδίμνων εἴκοσι μυριάδας. καὶ τὰ μὲν περὶ Σικε-
λίαν ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται μὲν Σώραν καὶ⁶ 80
(Καλ)ατίαν πόλεις Ρωμαίοις συμμαχούσας ἐκπολιορ-
κήσαντες ἔξηνδραποδίσαντο· οἱ δ' ὕπατοι δυνάμειν

2 πατωρθωθέντων F. 5 αἰτία F. 7 cf. XVI 65, 5; XIX
43, 6. 8 δμητίαν libri. 11 αὐτοῦ] τοῦ F. 12 πρὸς
δὲ τοὺς K. F. 13 ἐφ' οἷς F. ἐφ' ἡς 2. m. 16 *(ἀναγόμενον)*
add.; cf. XVI 56, 6; XVII 71, 1. 20 κατὰ δὲ Ἰταλίαν F.
Σαμνῖται F. καὶ *(Καλ)ατίαν* καὶ Ἀτίαν RX καὶ Ἀτίαν F;
corr. Wess. (coll. Liv. IX 43; cf. XIX 101, 3); cf. Binneboessel
l. l. p. 91; Pirro l. l. III p. 56 a. 3; aliter Mommsen (CJL X
p. 444), καὶ *Καιατίαν* scribendum esse arbitratus (cf. Huelsen
ap. P.-W. s. v. Caiatia) aut καὶ Ἀτίαν (cf. Binneboessel p. 91);
res pro certo diiudicari nequit (cf. Nissen It. Ldk. II p. 800 a. 6).
22 ἔξηνδραποδήσαντο.

ἀδραῖς εἰς τὴν Ἰαπυγίαν ἐμβαλόντες πλησίον Σιλβίου
 2 πόλεως κατεστρατοπέδευσαν. φρουρούμενης δὲ αὐτῆς
 ὑπὸ Σαμνιτῶν συνεστήσαντο πολιορκίαν ἐφ' ίκανάς
 ἡμέρας καὶ κατὰ ιράτος ἐλόντες αλχμάλωτα σώματα
 πλειστῶν πεντακισχιλίων ἔλαβον καὶ τῶν ἄλλων λα-⁵
 3 φύρων ίκανόν τι πλῆθος. ἀπὸ δὲ τούτων <γενόμενοι>⁴⁶⁴
 τὴν τῶν Σαμνιτῶν χώραν ἐπῆλθον δενδροτομοῦντες
 καὶ πάντα τόπον καταφθείροντες πολλὰ γὰρ ἔτη τῆς
 Ρώμης πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος διαπολεμούσης ὑπὲρ τῆς
 ἡγεμονίας ἥλπιξον τῶν ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεων στεφή-¹⁰
 σαντες τοὺς πολεμίους ἀναγκάσσειν εἶξαι τοῖς ὑπερ-
 4 ἔχονσιν. διὸ καὶ πέντε μῆνας καταναλώσαντες εἰς τὴν
 τῆς πολεμίας γῆς καταφθιόσαν τάς τε ἐπαύλεις σχεδὸν
 ἀπάσας ἐπυροπόλησαν καὶ τὴν χώραν ἐξηγρίωσαν, ἀφα-
 νίσαντες πᾶν τὸ δυνάμενον ἐνεγκεῖν ἡμερον καρπόν.¹⁵
 μετὸς δὲ ταῦτα τοῖς μὲν Ἀναγνίταις ἀδικήματα ποιοῦσι
 πόλεμον κατήγγειλαν, Φρουρόντων δὲ ἐκπολιορκήσαντες
 ἀπέδοντο τὴν χώραν.

81 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθηνῆσι
 μὲν ἥρχεν Εὐξένιππος, ἐν Ρώμῃ δ' ὑπῆρχον ὑπατοι²⁰
 Λεύκιος Ποστούμιος καὶ Τιβέριος Μινούκιος. ἐπὶ δὲ
 2 τούτων Ροδίοις ἐνέστη πόλεμος πρὸς Ἀντίγονον διὰ
 τοιαύτας τινὰς αἰτίας. ἡ πόλις ἡ τῶν Ροδίων ισχύουσα

1 Σιλβίου etiam Plut. Sull. 27, Σιλούνιον Strab. VI 3, 8; cf. Plin. III 11, 16; it. Ant. p. 120 (Wess.). 3. 7 Σαμνιτῶν F.
 5 τῶν om. F. 6 <γενόμενοι> add. Kallenb. I p. 23. 8 πάντα τόπον] πάντα τρόπον Hertl. III p. 38; f. <κατά> πάντα τρόπον (cf. Pol. I 87, 4; 88, 11 saepius). καταφθείροντες F. 16 Αἰγυ-
 νήταις RX Αἰγυνίταις F; corr. Rhod. et Cluv. (coll. Liv. IX 43); cf. CJL X p. 584. 17 Φρούρια F; cf. Ptol. III 1, 54; CJL X p. 554. 18 ἀπέδοντο] ἀφείλοντο Burger mnem. XVI p. 88; cf. Liv. X 1. 20 Εἴνιππος RX; cf. Dion. Hal. Din. 9; CJA. II 252. 1137. 21 T. Minutius Liv. IX 44; ep. Cass.; at cf. f. c.
 22 πρὸς τὸν Α. F.

ναυτικαῖς δυνάμεσι καὶ πολιτευομένη κάλλιστα τῶν Ἑλλήνων περιμάχητος τοῖς δυνάσταις καὶ βασιλεῦσιν ἦν, ἐκάστου σπεύδοντος εἰς τὴν αὐτοῦ φιλίαν προσ-
 λαμβάνεισθαι. προορισμένη δὲ πόρρωθεν τὸ συμφέρον
 καὶ πρὸς ἀπαντας κατ' ίδιαν συντιθεμένη τὴν φιλίαν
 τῶν πρὸς ἀλλήλους τοῖς δυνάσταις πολέμων οὐ μετεῖχεν.
 διόπερ συνέβαινεν αὐτὴν τιμᾶσθαι μὲν ὑφ' ἐκάστου 3
 βασιλικαῖς δωρεαῖς, ἄγονσαν δὲ πολὺν χρόνον εἰρήνην
 μεγάλην ἐπίδοσιν λαβεῖν πρὸς αὖξησιν· ἐπὶ τοσοῦτον
 10 γάρ προειληύθει δυνάμεως ἄσθ' ὑπὲρ μὲν τῶν Ἑλλή-
 νων ίδιᾳ τὸν πρὸς τοὺς πειρατὰς πόλεμον ἐπαναιρεῖ-
 σθαι καὶ καθαρὰν παρέχεσθαι τῶν κακούργων τὴν
 θάλατταν, τὸν δὲ πλεῖστον ἴσχυσαντα τῶν μημονευο-
 μένων Ἀλεξανδρον προτιμήσαντ' αὐτὴν μάλιστα τῶν
 15 πόλεων καὶ τὴν ὑπὲρ διηγησαντας διαθήκην
 ἐκεῖ θέσθαι καὶ τὰλλα θαυμάζειν καὶ προσθεινειν εἰς
 ὑπεροχήν. οἱ δ' οὖν Ῥόδιοι πρὸς πάντας τοὺς δυνά- 4
 στας συντεθειμένους τὴν φιλίαν διετήρουν μὲν ἔαυτοὺς
 ἐκτὸς ἐγκλήματος δικαίου, ταῖς δὲ εὐνοίαις ἔρεπον
 20 μάλιστα πρὸς Πτολεμαῖον· συνέβαινε γάρ αὐτοῖς τῶν
 τε προσόδων τὰς πλείστας εἶναι διὰ τοὺς εἰς Αἴγυπτον
 πλέοντας ἐμπόρους καὶ τὸ σύνολον τρέφεσθαι τὴν
 πόλιν ἀπὸ ταύτης τῆς βασιλείας. δὲ δὴ συνορᾶν δ 82
 Ἀντίγονος καὶ σπεύδων αὐτοὺς ἀποσπάσαι τῆς πρὸς
 25 ἐκεῖνον ἐπιπλοκῆς τὸ μὲν πρῶτον πρεσβευτὰς ἀπέστειλε
 καθ' ὃν καιρὸν ὑπὲρ τῆς Κύπρου διεπολέμει πρὸς
 Πτολεμαῖον, ἀξιῶν αὐτῷ συμμαχεῖν καὶ ναῦς συναπο-

3 αὐτοῦ libri. 10 γὰρ ομ. X. 11 ἐπαναιρεῖσθαι F.

14 f. addendum <βασιλέων> (cf. XVII 1, 3). προτιμήσαντα F.

15 καὶ τὴν τῆς ὑπὲρ F. 17 ἀπαντας F. 18 sqq. cf. XX 46, 6.

19 ἔρεπον libri; cf. Winer-Schm. p. 56. 20 αὐτοὺς F. 27 καὶ

ναῦς αὐτῶν σ. F.

2 στεῖλαι τῷ Δημητρίῳ· οὐ προσεχόντων δ' αὐτῶν ἀπέστειλέ τινα τῶν στρατηγῶν μετὰ νεῶν, συντάξας τοὺς πλέοντας εἰς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ρόδου κατάγειν καὶ περιαἱρεῖσθαι τὰ φροτία. τούτου δ' ἐκβληθέντος ὑπὸ τῶν Ροδίων φῆσας αὐτοὺς ἀδίκους κατηρχθαι πολέμου 5 διηπειλήσατο πολιορκήσειν δυνάμεσιν ἀδραῖς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ρόδιοι τὸ μὲν πρῶτον ἐψηφίσαντο μεγάλας αὐτῷ τιμὰς καὶ πέμψαντες πρέσβεις ἤξιουν μὴ βιάσασθαι τὴν πόλιν προπεσεῖν παρὰ τὰς συνθήμας εἰς τὸν πόλε-
3 μον πρὸς Πτολεμαῖον. τραχύτερον δὲ τοῦ βασιλέως¹⁰ 465 ἀπαντᾶντος καὶ τὸν υἱὸν Δημητρίου ἐκπέμψαντος μετὰ δυνάμεως καὶ πολιορκητικῶν ὁργάνων φοβηθέντες τὴν ὑπεροχὴν τοῦ βασιλέως τὸ μὲν πρῶτον ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Δημήτριον, φῆσαντες συμπολεμῆσειν Ἀντιγόνῳ πρὸς Πτολεμαῖον· ὡς δ' ἐκεῖνος δμήθους ἐκατὸν ἥτει 15 τοὺς ἐπιφανεστάτους καὶ τοῖς λιμέσι δέχεσθαι τὸν στόλον προσεταττεῖν, ὑπολαβόντες ἐπιβουλεύειν αὐτὸν
4 τῇ πόλει, τὰ πρὸς πόλεμον παρεσκευάζοντο. Δημήτριος δὲ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἀθροίσας εἰς τὸν ἐν Λαοδύμοις λιμένα στόλον ἔξηρτε πρὸς τὸν ἐπίπλουν τὸν ἐπὶ τὴν 20 Ρόδον. εἶχε δὲ ναῦς μακρὰς μὲν παντοίας μεγέθει διακοσίας, ὑπηρετικὰ δὲ πλεῖστα τῶν ἐκατὸν ἑβδομήνοντα· ἐν δὲ τούτοις ἐκομίζοντο στρατιῶται βραχὺ λειπόμενοι τῶν τετρακισμυρίων σὺν ἵππεῦσι καὶ τοῖς συμμαχοῦσι πειραταῖς. ὑπῆρχε δὲ καὶ βελῶν παντοίων 25 πλῆθος καὶ πάντων τῶν πρὸς πολιορκίαν χρησίμων μεγάλη παρασκευή. χωρὶς δὲ τούτων ἴδιωτικὰ πόρια

1 αὐτῷ F. 9 προσπεσεῖν libri; corr. Dind. 12 πολιτικῶν F. 19 πᾶσαν μὲν τὴν δ. R.X. ἐν Εἰλαράννοις libri; corr. Palm.; cf. XIV 88, 4 (ubi Δάροντα codd.); Mueller ad Ptol. V 2, 8. 20 ἐπὶ τῆς Ρόδου F. 21 de numeris cf. Beloch III 1 p. 162 a. 3. 22 ὑπηρετικὰ X. 27 πορεῖα F.

συνηκολούθει τῶν ταῖς ἀγοραῖς χρωμένων βραχὺ λειπό-
μενα τῶν χιλίων· πολλὰ γὰρ ἔτη τῆς χώρας τῆς Ροδίων
ἀποφθῆτον γεγενημένης συνέρρει πανταχόθεν πλῆθος
τῶν εἰσθτων ὥφελειας ἰδίας ἡγεῖσθαι τὰ τῶν πολε-
μούμένων ἀτυχήματα. δὸ μὲν οὖν Δημήτριος ἄσπερ 83
εἴς τινα ναυμαχίαν ἐκτάξας τὸν στόλον καταπληκτικῶς
προηγεῖσθαι μὲν ἐποίησε τὰς μακρὰς ναῦς, ἔχούσας
ἐπὶ ταῖς πρόφραις τοὺς τρισπιθάμους τῶν δέξυβελῶν,
ἐπακολουθεῖν δὲ τὰς στρατιωτικὰς καὶ τὰς ἴππηγοὺς
ὅμοιαν κονιμένας ὑπὸ τῶν ταῖς εἰρεσίαις χρωμένων,
ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ τὰ τῶν πειρατῶν πόρια καὶ τὰ τῶν
ἔμπορων καὶ ἀγοραίων, ὑπεράγοντα τῷ πλήθει, καθά-
περ προειρηταὶ, ἄστε πάντα τὸν ἀνὰ μέσον τόπον
τῆς τε νῆσου καὶ τῆς ἀντικειμένης παραλίας συμ-
15 πεπληρωμένον φαίνεσθαι τοῖς πλοίοις καὶ πολὺν φόβον
καὶ κατάπληξιν παρέχεσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς πόλεως θεω-
ροῦσιν. οἱ μὲν γὰρ στρατιῶται τῶν Ροδίων διειληφότες ²
τὰ τείχη τὸν ἐπίπλουν ἐκαραδόκουν τῶν πολεμίων,
πρεσβύται δὲ καὶ γυναικες ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ἀφεώρων,
οὕσης τῆς πόλεως θεατροιειδοῦς, πάντες δὲ τό τε
μέγεθος τοῦ στόλου καὶ τὴν αὐγὴν τῶν ἀποστιλβόν-
των ὅπλων καταπληττόμενοι περὶ τῶν διων οὐ μετρίως
ἡγωνίων. εἶθ' ὁ μὲν Δημήτριος κατέπλευσεν
20 πλησίον τῆς πόλεως, ἐκτὸς βέλους ποιησάμενος τὴν
παρεμβολήν. εὐθὺς δὲ τῶν πειρατῶν καὶ τῶν ἄλλων
τοὺς εὐθέτους ἐξέπεμψε πορθήσοντας τὴν νῆσον καὶ

1 ἐπηκολούθει F. 4 πολεμούμένων] πολεμίων F. 8 ταῖς
ομ. X. 11 καὶ ομ. X. πορείᾳ F. καὶ τὰ τῶν ἀγοραίων F.
12 ὑπερέχοντα F. 19 πρεσβύται F. 20 δὲ, quod in libris
est post οὕσης, post πάντες posuit Dind. 21 ἀποστιλθούν-
των F. 26 εὐθὺς τῶν τε πειρατῶν F f. r.

κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. ἐδευδροτόμησε δὲ καὶ τὴν πλησίον χώραν καὶ καθεῖλε τὰς ἐπαύλεις, ἔξι ὡν ὀχύρωσε τὴν στρατοπεδείαν, περιλαβὼν τριπλῷ χάρακι καὶ σταυρόμασι πυκνοῖς καὶ μεγάλοις, ὥστε τὴν τῶν πολεμιῶν βλάβην γίνεσθαι τῶν ἰδίων ἀσφάλειαν. μετὰ δὲ ταῦτα πάσῃ τῇ δυνάμει καὶ τοῖς πληρώμασιν ἔχωσεν ἐν διλήματι ἡμέρας τὸ μεταξὺ τῆς πόλεως διαλείπον πρὸς τὴν ἔκβασιν καὶ κατεσκεύασε λιμένα ταῖς ναυσὶν ἀφοῦντα.

84 Οἱ δὲ Ἱόνιοι μέχρι μέν τινος πρέσβεις ἐκπέμποντες ¹⁰ ἡξιουν μηδὲν πρᾶξαι κατὰ τῆς πόλεως ἀνήκεστον· ὡς⁴⁶⁶ δ' οὐδεὶς αὐτοῖς προσείχεν, ἀπογνόντες τὰς διαλύσεις ἔξέπεμψαν πρεσβευτὰς πρὸς Πτολεμαῖον καὶ Λισίμαχον καὶ Κάσανδρον, ἀξιοῦντες βοηθεῖν, ὡς τῆς πόλεως προπολεμούσης ὑπὲρ αὐτῶν. τῶν δ' ἐν τῇ πόλει κατ- ¹⁵ οικούντων παροίκων καὶ ξένων δόντες ἔξουσίαν τοῖς βουλομένοις συναγανέζεσθαι τοὺς λοιποὺς ἀχρήστους ἐκ τῆς πόλεως ἔξέπεμψαν, ἅμα μὲν τῆς τῶν ἀναγκαῖων ἐνδειας προνοηθέντες, ἅμα δὲ καὶ τοῦ μηδένα τῇ παταστάσει δισχεραίνοντα γίνεσθαι τῆς πόλεως προ- ²⁰ δότην. ἀριθμὸν δὲ ποιησάμενοι τῶν δυναμένων ἀγωνί- ζεσθαι πολιτῶν μὲν εὑρον περὶ ἔξαπισχιλίους, τῶν δὲ ²⁵ παροίκων καὶ ξένων εἰς χιλίους. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ τῶν δούλων τοὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς γενομένους ἐν τοῖς κινδύνοις ἀγοράσαντας παρὰ τῶν δεσποτῶν ἐλευθεροῦν καὶ πολίτας εἶναι· ἔργαψαν δὲ καὶ τῶν τελευτησάντων ἐν τῷ πολέμῳ τὰ μὲν σώματα δημοσίᾳ θάπτεσθαι,

⁵ τὴν τῶν ἰδίων & F. ⁶ τῇ ομ. F. ⁷ διαλιπὸν F.

¹⁵ προσπολεμούσης libri; corr. Wess. ¹⁷ ὡς ἀχρήστους F f. r.

²⁵ ἀγοράσαντες Wess. I p. 516; cf. Kuehner-Gerth II 2 p. 112.

^{25. 26} ἐλευθεροῦν καὶ πολίτας εἶναι] τὴν ἐλευθερίαν πολίτας

εἶναι F, corr. 2. m. in marg.

τοὺς δὲ γονεῖς καὶ παῖδας τρέφεσθαι λαμβάνοντας τὴν
χορηγίαν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ταμιείου, καὶ τὰς μὲν παρ-
θένους δημοσίᾳ προικίζεσθαι, τοὺς δ' υἱοὺς ἐν ἡλικίᾳ
γενομένους ἐν τῷ θεάτρῳ στεφανῶσαι τοῖς Διονυσίοις
5 πανοπλίῃ. διὰ δὲ τούτων ἐκκαλεσάμενοι τὰς ἀπάντων ⁴
προθυμίας εἰς τὸ τοὺς κινδύνους ὑπομένειν εὐψύχως,
ἐποιήσαντο καὶ τῶν ἄλλων τὴν ἐνδεχομένην παρα-
σκευήν. δόμονοοῦντος γὰρ τοῦ πλήθους οἱ μὲν εὔποροι
χρήματ' εἰσέφερον, οἱ δὲ τεχνῖται τὰς αὐτῶν ἐπιστήμας
10 παρείχοντο πρὸς τὴν τῶν ὄπλων κατασκευήν, ἄπας δ'
ἥν ἐνεργός, τῇ φιλοτιμίᾳ τοὺς ἄλλους ὑπερθέσθαι
σπεύδων. διόπερ οἱ μὲν ἐγίνοντο περὶ τοὺς δξυβελεῖς ⁵
καὶ πετροβόλους, οἱ δὲ περὶ τὴν τῶν ἄλλων κατα-
σκευήν, τινὲς δὲ τὰ πεπονηκότα τῶν τειχῶν ἐπεσκεύ-
15 αζον, πλεῖστοι δὲ λίθους πρὸς τὰ τείχη φέροντες
ἐσώρευον. ἐξέπεμψαν δὲ καὶ τῶν ἄριστα πλευρῶν
νεῶν τρεῖς ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ τοὺς παρακομίζον-
τας αὐτοῖς ἀγορὰς ἐμπόρους. αὗται δὲ παραδόξως ⁶
ἐπιφανεῖσαι πολλὰ μὲν πλοῖα τῶν ἐπὶ τὴν προνομὴν
20 τῆς χώρας ὥφελείας χάριν πλέονταν ἐμπόρων κατ-
επόντισαν, οὐκ διλγα δὲ καὶ πρὸς τὸν αλγιαλὸν κατα-
σπῶσαι συνέκαυσαν καὶ τῶν αἰχμαλώτων τὰ δυνάμενα
δοῦναι λύτρον παρεκδύσιον εἰς τὴν πόλιν· συνέθεντο
γὰρ οἱ Ἱόνιοι πρὸς τὸν Δημήτριον ὕστε ἀλλήλοις
25 διδόναι λύτρον ἐλευθέρου μὲν χιλίας δραχμάς, δούλου
δὲ πεντακοσίας.

1 addendum videtur post γονεῖς <καὶ γνναῖκας>; cf. XVII 11, 5.

4 τοῖς (corr. 2. m.) Διονυσίοις πανοπλίαις F. 9 τεχνῖται libri.

αὐτῶν F. 10—12 ἄπας δ' ἥν ἐνεργός—σπεύδων] ἐνεργᾶς—

σπεύδοντες F. 13 παρασκευήν X. 15 οἱ πλεῖστοι δὲ XX 86, 4.

19 ἐπιφανεῖσαι καὶ πολλὰ F. 20 χώρας om. F, suppl. 2. m.

'f. delendum ἐμπόρων' Reiske. 23 λύτρα F.

85 Πρὸς τὰς θέσεις τῶν δογάνων δὲ ὁ Δημήτριος ἀφθονον ἔχων ἀπάντων χορηγίαν ἤρξατο κατασκευάζειν δύο χελώνας, τὴν μὲν πρὸς τὸν πετροβόλους, τὴν δὲ πρὸς τὸν δέξιυβελεῖς, ἀμφοτέρας δὲ ταύτας ἐπὶ δύο πλοίων φορτηγῶν διαβεβηκυῖας καὶ κατεξενγμένας, δύο τοῦ πύργους τετραστέγους ὑπερέχοντας τοῖς ὕψεσι τῶν ἐπὶ τοῦ λιμένος πύργων, ἐκάτερον δὲ τούτων ἐπὶ δύο⁴⁶⁷ πλοίων ἵσον βεβηκότα καὶ κατειλημένον, δπως ἐν τῷ προσάγειν ἡ στάσις ἐκατέρᾳ τῶν πλευρῶν ἰσόρροπον² ἔχῃ τὸ βάρος. κατεσκεύασε δὲ καὶ χάρακα πλωτὸν¹⁰ ἐπὶ τετραπέδων ἔύλων καθηλωμένον, δπως προπλέων οὗτος καλύη τοὺς πολεμίους ἐπιπλέοντας ἐμβολὰς δι-³ δόναι τοῖς φέρουσι τὰς μηχανὰς πλοίοις. ἐν δεσφ δὲ ταῦτα τὴν συντέλειαν ἐλάμβανεν, ἀθροίσας τὸν διδρο-¹⁵ τάτους τῶν λέμβων καὶ τούτους καταφράξας σανίσι¹⁶ καὶ θυρίδας αἱειστὰς κατασκευάσας ἐνέθετο μὲν τῶν τρισπιθύμων δέξιυβελῶν τοὺς πορρωτάτω βάλλοντας καὶ τοὺς τούτοις κατὰ τρόπου χρησιμένους, ἔτι δὲ τοξότας Κορῆτας, τὰς δὲ ναῦς προσαγαγῶν ἐντὸς βέλους κατ-²⁰ ετέρωσκε τὸν κατὰ τὴν πόλιν ὑψηλότερον τὰ παρὰ τὸν²⁰
4 λιμένα τείχη κατασκευάζοντας. οἱ δὲ Ῥόδιοι θεωροῦντες τοῦ Δημήτριου τὴν πᾶσαν ἐπιβολὴν οὖσαν ἐπὶ τὸν λιμένα καὶ αὐτοὶ τὰ πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τούτου παρ-²⁵ σκευάζοντο. δύο μὲν οὖν ἐστησαν μηχανὰς ἐπὶ τοῦ

1 ὁ δὲ Δημήτριος RX, quae praecedunt cum πεντακοσίας coniungentes. 5 διαβεβηκότων καὶ κατεξενγμένων libri; correxi; cf. Athen. de mach. 9 (Wescher Pol. p. 32sqq.); Philo mech. synt. V 94 sqq. (Schoene); Rüstow u. Köchly Griech. Kriegsaltertümern p. 418 sqq. 8 ἴσων libri; corr. Madv. I p. 516. βεβη-²⁰κότων καὶ κατειλημένων F inepit. 9 προάγειν XF. 11 τε-²⁵ροεπόδων F. καθηλωμένων codd.; corr. (cf. Pol. I 22, 5). προσ-πλέων libri; corr. Dind. 12 ἐπιπλέοντας] ἐπὶ τὰς F. 22 ἐπι-³⁰βουλὴν X. 23 τὴν om. F.

χώματος, τρεῖς δ' ἐπὶ φορτηγῶν πλοίων πλησίον τῶν
κλειθρῶν τοῦ μικροῦ λιμένος· ἐν δὲ ταύταις ἔθηκαν
πλῆθος δξυβελῶν καὶ πετροβόλων παντοίων τοῖς μεγέ-
θεσιν, ὅπως, ἐάν τε ἀποβιβάξωσιν οἱ πολέμιοι πρὸς
5 τὸ χῶμα στρατιώτας ἀν τε τὰς μηχανὰς προσάγωσι, διὰ
τούτων αὐτὸν εἰσιγενέσθαι τῆς ἐπιβολῆς. ἐπέστησαν δὲ
καὶ τοῖς δρμοῦσι τῶν φορτηγῶν πλοίων ἐν τῷ λιμένι
βελοστάσεις οἰκεῖας τοῖς ἐπιτίθεσθαι μέλλουσι κατα-
πέλταις.

10 Ἀμφοτέρων δὲ τούτον τὸν τρόπον παρεσκευασμέ- 86
νων δὲ Δημήτριος τὸ μὲν πρῶτον ἐπιβαλόμενος προσ-
άγειν τὰς μηχανὰς τοῖς λιμέσιν ἐκαλύθη κλύδωνος
ἐπιγενομένου τραχυτέρου· μετὰ δὲ ταῦτα νυκτὸς εὐδίας
λαβόμενος ἔλαθε παραπλεύσας καὶ καταλαβόμενος ἄκρον
15 τὸ χῶμα τοῦ μεγάλου λιμένος εὐθὺς περιεγαράκωσε
τὸν τόπον καὶ διέφραξε θυρώμασι καὶ πέτροις, ἔξεβι-
βασε δ' εἰς αὐτὸν στρατιώτας τετρακοσίους καὶ βελῶν
πλῆθος παντοδαπῶν, ἀπέχοντος ἀπὸ τῶν τειχῶν τοῦ
τόπου τούτου πέντε πλέθρα. ἐπειδ' ἡμέρας γενομένης 2
20 παρεκόμισε τὰς μηχανὰς εἰς τὸν λιμένα μετὰ σάλπιγγος
καὶ ιρανγῆς ταὶ τοῖς μὲν ἐλάττοσιν δξυβελέσι μακρὰν
φερομένοις ἀνεῖρογε τοὺς ἐργαζομένους τὸ παρὰ τὸν
λιμένα τεῖχος, τοῖς δὲ πετροβόλοις τὰς τε μηχανὰς τῶν
πολεμίων καὶ τὸ διὰ τοῦ χώματος τεῖχος τῇ μὲν
25 διέσεισε, τῇ δὲ κατέβαλεν, ἀσθενὲς ὑπάρχον καὶ ταπει-
νὸν ἐκείνοις τοῖς καιροῖς. ἀμυνομένων δὲ καὶ τῶν ἐκ 3

5 ἂν τε RX (cf. Kühner-Gerth II 2 p. 463 a. 3) ἔάν τε F.
τ' Kaelker p. 307. 7 ὁρμᾶσι libri; cf. XX 9, 1. 8 κατα-
πέλταις libri; corr. Rhod. 11 ἐπιβαλλόμενος F. 15 εὐθὺς
δὲ R (del. 1. m.) X εὐθὺς δὲ καὶ F. 17 τριακοσίους F., corr.
2. m. 20 παρεκόμισαν libri; corr. Wess. 21 καὶ μακρὰν F.
25 διέσωσε X. 26 ἐν ἐκείνοις τοῖς κ. Hertl. II 1 p. 17.

τῆς πόλεως εὐρώστως τότε μὲν διην τὴν ἡμέραν
διετέλεσαν ἀμφότεροι πολλὰ καὶ δρῶντες καὶ
πάσχοντες· τῆς δὲ υπατίου ἥδη καταλαμβανούσης δὲ μὲν
Ἀημήτριος ταῖς φυμονικούσαις ναυσὶν ἀπήγαγε τὰς⁴⁶⁸
μηχανὰς πάλιν ἔξω βέλους· οἱ δὲ Ῥόδιοι ἤρας ὑλης⁵
καὶ δρόδος ἀκάτια πληρώσαντες καὶ πῦρ ἐνθέμενοι τὸ
μὲν πρῶτον ἐπιδιόξαντες προσέπλεον ταῖς μηχαναῖς
ταῖς τῶν πολεμίων καὶ τὴν ὑλην ὑφῆψαν, μετὰ δὲ
ταῦτα τῷ πλωτῷ χάρακι καὶ τοῖς βέλεσιν ἀνειρχθέντες
4 συνηνογμάσθησαν χωρεῖν εἰς τούπισα. τῆς δὲ φλογὸς¹⁰
ἐπισχυούσης δλέγοι μὲν κατασβέσαντες ἐπανῆλθον σὺν
τοῖς σκάφεσιν, οἱ πλεῖστοι δὲ καιομένων τῶν ἀκατίων
ἔξειολύμβησαν. τῇ δ' ὑστεραὶ κατὰ μὲν θάλατταν δὲ
Ἀημήτριος παραπλησίαν ἐποιήσατο τὴν ἐπίθεσιν, κατὰ
δὲ τὴν γῆν προσέταξεν ἄμα πανταχόθεν προσβάλλειν¹⁵
μετ' ἀλαλαγμού καὶ σάλπιγγος, ὅπως εἰς ἀγωνίαν καὶ
φόβον ἀγάγῃ τὸν Ῥόδιον, πολλῶν τῶν ἀντισπασμά-
των ὅντων.

87 Τοιαύτην δὲ τὴν πολιορκίαν ποιησάμενος ἐφ' ἡμέρας
δικτὼ τὰς μὲν μηχανὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χόματος τοῖς τα-²⁰
λαντιαίοις πετροβόλοις συνέτριψε, τοῦ δὲ διατειχίσματος
τὸ μεσοπόργυρον σὺν αὐτοῖς τοῖς πύροις διέσεισεν.
κατελάβοντο δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν τινες μέρος τοῦ
παρὰ τὸν λιμένα διατειχίσματος· ἐφ' οὓς συστραφέντες
οἱ Ῥόδιοι μάχην συνῆψαν καὶ πολλαπλάσιοι γενόμενοι²⁵

2 καὶ δρῶντες F. 3 καταλαβούσης F. 11 ἐπισχούσης F.
κατασβέσαντες] in marg. codicis F 2. m. adscr. συσκευασάμενοι.
12 καιομένων F. ἀκατίων F. 16 ὅπως εἰς ἀγωνίαν ἀγάγῃ καὶ
φόβον F. 17 τῶν om. F. 22 τὸ μεσοπόργυρον σὺν] μεσο-
πόργυρον ἦν δ σὺν F. 23 κατέλαβον F. 24 ἐφ' οὓς scr. sec.
Diodori (cf. e. g. XX 58, 2) et Polybii (cf. e. g. III 5, 3) usum;
ἐφ' οὖ libri.

τοὺς μὲν ἀνεῖλον, τοὺς δ' ἐπανελθεῖν εἰς τούπισω συνηγμασαν· συνήργει δὲ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἡ τοῦ παρὰ τὸ τεῖχος τόπου τραχύτης, πολλᾶν καὶ μεράλων πετρῶν κατὰ τὸ συνεχὲς κειμένων παρὰ τὴν οἰκοδομὴν
⁵ ἔξω τοῦ τείχους. τῶν δὲ τοὺς στρατιώτας τούτους ² κομισάντων σκαφῶν οὐκ δλγων διὰ τὴν ἀγωνίαν ἐποιειλάντων οἱ Ῥόδιοι ταχέως τὰ μὲν ἀκροστόλια περιέσπασαν, ὃντας δὲ ἔηραν καὶ δῆδας ταῖς ναυσὶν ἐνέντες ἐνέπρησαν. τούτων δὲ περὶ ταῦτ' δυτῶν οἱ
¹⁰ μὲν τοῦ Δημήτριου στρατιῶται πανταχοῦ περιπλεόντες αλμακας προσέφερον τοῖς τείχεσι καὶ βιαιότερον ἐνέκειντο, συναγωνιζομένων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς πανταχόθεν καὶ συναλαλαζόντων. ἔνθα δὴ πολλᾶν παρα-³
¹⁵ βόλως πινδυνευσάντων καὶ συχνῶν ἀναβάντων ἐπὶ τὰ τείχη συνίστατο καρτερὰ μάχη, τῶν μὲν ἔξωθεν βιαζομένων, τῶν δὲ τῆς πόλεως ἀθρόων παραβοηθούντων. τέλος δὲ τῶν Ῥόδων ἐκδύμως ἀγωνιζομένων οἱ μὲν
²⁰ ἔπεσον τῶν προσαναβάντων, οἱ δὲ κατατραυματισθέντες ἀλλωσαν, ἐν οἷς ἥσάν τινες καὶ τῶν ἐπιφανεστάτων ἡγεμόνων. τοιούτων δὲ γενομένων τοῖς ἔξωθεν ἐλατ-⁴
²⁵ τωμάτων δὲ μὲν Δημήτριος ἀπεκόμισε τὰς μηχανὰς εἰς τὸν ἴδιον λιμένα καὶ τὰ πεπονηκότα τῶν πλοίων καὶ μηχανῶν ἐπεσκεύασεν, οἱ δὲ Ῥόδιοι τοὺς μὲν τελευτήσαντας τῶν πολιτῶν ἔθαψαν, τὰ δὲ δύλα τῶν
⁴⁶⁹ πολεμίων καὶ τὰ ἀκροστόλια τοῖς θεοῖς ἀνέθηκαν, τὰ δὲ διὰ τῶν πετροβόλων πεπτωκότα τῶν τειχῶν ἀνφορόμονυν.

² συνήργει δὲ καὶ τοὺς ἐκ τῆς π. F. ⁴ cf. (Wess. monente) Athen. de mach. 3 (Wescher p. 8) et Phil. mech. synt. p. 99 (Sch.).

⁷ ἐπωκειλάντων F. ⁹ ταῦτα XF. ¹⁰ πανταχόθεν F. ¹³ συν-
²⁵ αλλαλαζόντων F. πολλᾶν om. F. ¹⁶ ἀθρόως F. ¹⁹ τινες
⁴⁶⁹ om. F. ²⁰ τῶν ἔξωθεν ἐ. F.

88 Δημήτριος δὲ περὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν μηχανῶν καὶ τῶν πλοίων ἡμέρας ἐπτὰ γενόμενος καὶ πάντα τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν παρασκευασάμενος πάλιν ἐπέλευσε τῷ λιμένι· πᾶσα γὰρ ἦν ἡ σπουδὴ περὶ τὸ ορατῆσαι τούτου καὶ τῆς σιτοπομπείας ἀποκλεῖσαι τοὺς ⁵
 2 κατὰ τὴν πόλιν. γενόμενος δ' ἐντὸς βέλους τοῖς μὲν πυρφόροις πολλοῖς οὖσιν εἰς τὰ διωρισμένα πλοῖα τῶν Ὄρδων ἐνέβαλε, τοῖς δὲ πετροβόλοις τὰ τείχη διέσεισε, τοῖς δ' ὁξυβελέσι τὰ φαινόμενα τῶν σωμάτων ¹⁰
 3 κατετίρωσκε. συνεχοῦς οὖν καὶ καταπληκτικῆς γενο-
 4 μένης τῆς προσθιολῆς οἱ μὲν παρὰ τοῖς Ὄρδοις ναύ-
 κληροὶ διαγωνιάσαντες περὶ τῶν πλοίων κατέσβεσαν τοὺς πυρφόρους, οἱ δὲ προτάνεις κινδυνεύοντος ἀλλάναι τοῦ λιμένος παρεκάλεσαν τοὺς ἀριστους τῶν πολιτῶν τὸν ὑπὲρ τῆς ποινῆς σωτηρίας ὑπομεῖναι κίνδυνον. ¹⁵
 5 πολλῶν οὖν προσθύμως ὑπακούντων τρεῖς ναῦς τὰς ορατίστας ἐπλήρωσαν ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, οἵς παρ-
 6 ήγειλαν πειρᾶσθαι τοῖς ἐμβόλοις βυθίσαι τὰ πλοῖα τὰ τὰς μηχανὰς κομίζοντα τῶν πολεμίων. οὗτοι μὲν οὖν, καίπερ πολλῶν ἐπ' αὐτοὺς φερομένων βελῶν, ²⁰
 ὁσάμενοι τὸ μὲν πρῶτον τὸν σεσιδηρωμένον χάρακα διέσπασαν, τοῖς δὲ πλοίοις πολλὰς ἐμβολὰς δόντες καὶ θαλάττης αὐτὰ πληρώσαντες δύο μὲν τῶν μηχανῶν οπατέβαλον, τῆς δὲ τρίτης ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Δημήτριον ²⁵
 εἰς τούπιστα τοῖς φύμασιν ἐλκομένης οἱ μὲν Ὄρδοι οὐαρορήσαντες τοῖς κατωρθωμένοις θρασύτερον τοῦ ²⁶
 6 καθήκοντος προέπιπτον εἰς τὸν κίνδυνον. διὸ

3 τὴν] τὰς F. 5 σιτοπομπείας F. 7 διωρισμένα codd.;
 correxi; cf. XIII 50, 5; Long. II 25. 12 διαγωνίσαντες F., corr.
 2. m. 13 τὰς (corr. Wess.) πυρφόρους R.X τὰ πυρφόρα F.
 15 ὑπομεῖναι] αἰσθανθαι F., corr. 2. m. in marg. 16 ὑπακο-
 σάντων F. 21 καὶ τὸν F. 23 αὐτὰ om. F. 27 προσέπιπτον F.

πολλῶν αὐτοῖς καὶ μεγάλων νεῶν περιχυθεισῶν καὶ τοῖς
 ἔμβόλοις πολλὰ μέρη τῶν τοίχων ἀναρρητουσῶν δὲ μὲν
 ναύαρχος Ἐξήκεστος καὶ δὲ τριήραρχος καὶ τινες ὄλλοι
 κατατραυματισθέντες ἥλωσαν, τοῦ δὲ ὄλλου πλήθους
 ἐκκολυμβήσαντος καὶ διανηξαμένου πρὸς τὸν ἰδίους
 μία μὲν τῶν νεῶν ὑποχείριος ἐγένετο τοῖς περὶ τὸν
 Αημήτριον, αἱ δὲ ὄλλαι διέφυγον τὸν κινδυνον. τοι- 7
 αὐτῆς οὖν γενομένης τῆς ναυμαχίας δὲ μὲν Αημήτριος
 ὄλλην μηχανὴν κατεσκεύασε τριπλασίαν τῷ ὑψει καὶ
 πλάτει τῆς πρότερον, προσάγοντος δὲ αὐτὴν πρὸς τὸν
 λιμένα νότος ἐκνεφίας ἐπιγενόμενος τὰ μὲν δρμοῦντα
 τῶν πλοίων συνέκλυσε, τὴν δὲ μηχανὴν κατέβαλε.
 καθ' ὃν δὴ χρόνον οἱ Ῥόδιοι τῷ καιρῷ δεξιῶς χρησά-
 μενοι πύλην ἀνοίξαντες ἐπέθεντο τοῖς τὸ χῶμα κατ-
 ειληφόσι. γενομένης δὲ μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον 8
 ἴσχυρᾶς καὶ τοῦ μὲν Αημητρίου διὰ τὸν χειμῶνα μὴ
 δυναμένου βοηθῆσαι, τῶν δὲ Ῥόδων ἐν διαδοχῆς
 470 ἀγωνιζομένων ἡναγκάσθησαν οἱ τοῦ βασιλέως ἀπο-
 θέμενοι τὰ ὅπλα παραδοῦναι σφᾶς αὐτούς, δυτες σχε-
 δὸν τετρακόσιοι. τούτων δὲ τῶν προτερημάτων γενο- 9
 μένων τοῖς Ῥόδιοις κατέπλευσαν τῇ πόλει σύμμαχοι
 παρὰ μὲν Κνωσσίων ἐκατὸν πεντήκοντα, παρὰ δὲ
 Πτολεμαίου πλείους τῶν πεντακοσίων, ὃν ἥσάν τινες
 Ῥόδιοι μισθοφοροῦντες παρὰ τῷ βασιλεῖ. καὶ τὰ μὲν
 περὶ τὴν ἐν Ῥόδῳ πολιορκίαν ἐν τούτοις ἦν.

1 πολλῶν καὶ μεγάλων αὐτοῖς νεῶν F. 2 τείχῶν F.
 ἀναρρητόντων RX (corr. Dind.) ἀνορυττόντων F. 8 τῆς om. F.
 10 προτέρεας F. προάγοντος F. προαγαγόντος 2. m. 11 ὄρ-
 μαίνοντα RXF (corr. 2. m. in marg.). 14 πύλην] πάλιν F.
 16, 17 βοηθῆσαι μὴ δυναμένου F. 22 Κνωσίων F; at cf.
 XVI 62, 4. 22, 23 παρὰ Πτ. δὲ X. 24, 25 τὰ μὲν ἐν Ῥόδῳ
 περὶ τὴν π. F.

89 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἀγαθοκλῆς οὐ δυνάμενος διαλύσασθαι πρὸς τοὺς περὶ Δεινοκράτην φυγάδας ἀνέξευξεν ἐπ' αὐτὸν μεθ' ἣς εἶχε δυνάμεως, νομίζων ἀναγκαῖον ὑπάρχειν αὐτῷ διακινδυνεύειν καὶ παραβάλλεσθαι περὶ τῶν ὅλων. συνηκολούθουν δ' αὐτῷ 5 πεζοὶ μὲν οὐ πλείους τῶν πεντακισχιλίων, ἵππεῖς δὲ 2 εἰς δικαστούς. οἱ δὲ περὶ Δεινοκράτην φυγάδες δρᾶντες τὴν τῶν πολεμίων δρμὴν ἄσμενοι κατήντησαν εἰς τὴν μάχην, ὅντες πολλαπλάσιοι· πεζοὶ μὲν γὰρ ὑπῆρχον πλείους τῶν διεμυφίων καὶ πεντακισχιλίων, 10 ἵππεῖς δ' οὐκ ἔλαττος τρισχιλίων. ἀντιστρατοπεδεύσαντων δ' αὐτῶν περὶ τὸ καλούμενον Τόργιον καὶ μετὰ ταῦτα παρατάξαμένων ἐπ' ὀλίγον μὲν χρόνον συνέστη καρτερὰ μάχη διὰ τὰς ἀμφοτέρων προθυμίας· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν πρὸς τὸν Δεινοκράτην διαφερομέ- 15 ων τινές, ὅντες πλείους τῶν δισχιλίων, μετεβάλοντο πρὸς τὸν τύραννον καὶ τοῖς φυγάδιν αἵτιοι κατέστησαν 3 τῆς ἥττης. οἱ μὲν γὰρ μετ' Ἀγαθοκλέους ὅντες πολὺ μᾶλλον ἐθάρρησαν, οἱ δὲ Δεινοκράτει συναγωνιζόμενοι κατεπλάγησαν καὶ νομίσαντες πλείους εἶναι τοὺς ἀφ- 20 ισταμένους πρὸς φυγὴν ἔρμησαν. εὗθ' ὁ μὲν Ἀγαθοκλῆς διώξας αὐτὸν μέχρι τινὸς καὶ τοῦ φονεύειν ἀποσχόμενος διεπέμψατο πρὸς τοὺς ἥττημένους, ἀξιῶν παύσασθαι μὲν τῆς διαφορᾶς, καταπορευθῆναι δ' εἰς τὰς πατρίδας· εἰληφέναι γὰρ αὐτοὺς πεῖραν τοῦ 25 μηδέποτ' ἀν δύνασθαι περιγενέσθαι τοὺς φυγάδας

6 τῶν om. F. δικαστιχιλίων F, corr. 2. m. in marg.

9 τὴν om. F. 12 Γέργιον RX Γοργόνιον F; ign.; Τόργιον

Ortel. et Cluv. ex Hes.; cf. Holm G. S. II p. 479; Schubert

Agath. p. 191; Beloch III 1 p. 208 a. 1. 14 διὰ τῆς F.

15, 16 τινὲς διαφερομένων F, corr. 2. m. 19 Δεινοκράτη RX.

23 διεπέμπετο F. 26 μήποτ' F.

ἀγωνιζομένους πρὸς αὐτόν, δτε καὶ νῦν πολλαπλασίους
δυτας αὐτοὺς ἡττησθαι. τῶν δὲ φυγάδων οἱ μὲν ⁴
ἰππεῖς ἀπαντεις ἀπὸ τῆς φυγῆς διεσάθησαν εἰς Ἀμβικας
χωρίον, τῶν δὲ πεζῶν ἔνιοι μὲν νυκτὸς ἐπιγενομένης
⁵ διέδρασαν, οἱ δὲ πλειοντος καταλαβόμενοι λόφον καὶ τὴν
μὲν ἐκ τοῦ διαχωνίζεσθαι νίκην ἀπελπίσαντες, ἐπι-
θυμοῦντες δὲ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ πατρίδος καὶ
τῶν ἐν ταύτῃ καλῶν διελύσαντο πρὸς Ἀγαθοκλέα.
λαβόντων οὖν αὐτῶν πίστεις καὶ καταβάντων ἀπὸ ⁶
¹⁰ τινος ἐρυμνοῦ λόφου τὰ μὲν ὅπλα παρέλλετο, τὴν δὲ
δύναμιν περιστήσας ἀπαντας κατηκόντισεν, δυτας περὶ
ἐπτακισχιλίους, ὡς Τίμαιος φησιν, ὡς δ' ἔνιοι γράφου-
σιν, εἰς τετρακισχιλίους· ἀεὶ γὰρ δ τύραννος οὗτος ⁶
πίστεως μὲν καὶ τῶν δροντων κατεφρόνει, τὴν δ' ἰδίαν
¹⁵ ισχὺν οὖν ἐκ τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως, ἀλλ' ἐκ τῆς
τῶν ὑποτεταγμένων ἀσθενείας περιποιεῖτο, πλειον
δεδοικώς τοὺς συμμάχους ἢ τοὺς πολεμίους. τὴν δὲ ⁹⁰
ἀντιτεταγμένην δύναμιν οὕτω διαφθείρας προσεδέξατο
⁴⁷¹ τοὺς ὑπολειμμένους τῶν φυγάδων καὶ πρὸς Δεινο-
²⁰ κράτην διαλυθεὶς στρατηγὸν αὐτὸν μέροντος τῆς δυνά-
μεως ἀπέδειξε καὶ διετέλεσε πιστεύων τὰ μέγιστα.
Θαυμάσεις δ' ἂν τις ἐν τούτοις τὸν Ἀγαθοκλέα, πῶς
πρὸς ἀπαντας ὑπόπτως ἔχων καὶ μηδέποτε μηδενὶ
βεβαίως πιστεύσας πρὸς μόνον Δεινοκράτην διετήρησε
²⁵ τὴν φιλίαν μέχρι τελευτῆς. δὲ Δεινοκράτης προδοὺς ²
τοὺς συμμάχους τὸν μὲν Πασίφιλον ἐν τῇ Γέλᾳ συν-

3 Ἀμβυκας F; ign. 8 αὐτὴ F. 9 οὖν om. F. ἀπό
τινος ἐρυμνοῦ λόφου (τόπον F)] ἀπὸ τοῦ ἐρ. λόφου Holm G. S. II
p. 479; cf. Schubert Ag. p. 193. 10 παρείλατο F. 11 κατ-
ηκότισεν X. 12. 13 ὡς Τίμαιος φησιν—τετρακισχιλίους om. R
(suppl. 1. m. in marg.) X. 12 cf. F H G. I p. 231. γράφοντι F.
15 αὐτὸν libri. 16 ὑποτεταγμένων] ἐπιγενομένων F.

αρπάσας ἀπέκτεινεν, τὰ δὲ φρούρια καὶ τὰς πόλεις ἐνεχείρισεν Ἀγαθοκλεῖ, διετῇ χρόνον ἀναλώσας εἰς τὴν τᾶν πολεμίων παράθεσιν.

3 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι μὲν Παλιγνοὺς καταπολεμήσαντες τὴν χώραν ἀφείλοντο καὶ τισι τῶν δοξάντων τὰ Ῥωμαίων πεφρονημέναι μετέδωνται τῆς πολιτείας, μετὰ δὲ ταῦτα Σαμνιτῶν τὴν Φαλερνῖτιν πορθούντων ἀνέξευξαν ἐπ' αὐτὸνς οἱ ὑπατοί καὶ γενομένης παρατάξεως προετέρησαν οἱ Ῥωμαῖοι. σημείας μὲν οὖν εὗλον εἶναι, στρατιώτας δ' ἔξωγρησαν ὑπὲρ 10 τοὺς δισχιλίους. τῶν δ' ὑπάτων εὐθὺς ἐλόντων πόλιν Βᾶλαν Γέλλιος Γάιος δὲ τῶν Σαμνιτῶν ἡγεμὼν ἐφάνη μετὰ στρατιωτῶν ἔξακισχυλῶν. γενομένης δὲ μάχης ἴσχυρᾶς αὐτός τε δὲ Γέλλιος ἔάλω καὶ τῶν ἄλλων Σαμνιτῶν οἱ πλεῖστοι μὲν κατεκόπησαν, τινὲς δὲ καὶ 15 ξάντες συνελήφθησαν. οἱ δὲ ὑπατοί τοιούτοις προτερήμασι χρησάμενοι τῶν συμμαχῶν πόλεων τὰς ἀλούσας ἀνεκτήσαντο, Σάρδαν, Ἀρπίναν καὶ Σερεννίαν.

2 f. ἀναλώσαντι Reiske. 3 παράθεσιν libri; susp. (cf. Plut. quaest. conv. II 4); παράδοσιν Rhod.; απ παραίσεσιν? 4 Παλινίονς RX Παληρίονς F (cf. XX 101, 5, ubi Παλλινόνς R Παλλίνονς X Πεληνόνς F); de Pelignis cogitandum esse (non cum Niebuhrio (III p. 306 a.) de Anagnitis vel cum Burgero (mnem. XVI p. 88) de Hernicis) admodum verisimile est (cf. Binneboessel l. l. p. 94; Pirro III p. 64); attamen scripserim cum Ptolemaeo (III 1, 16, 55) Παλιγνόνδις vel Παλιγνόνς. 5 ἀφέλαντο F. 7 Σαμνιτῶν F semper. Φαλερνῖτιν codd.; corr. Wess. (cf. XIX 10, 2; Kubitschek de Rom. trib. orig. p. 40). 9 σημείας RX σημεῖα F, σημίας 2. m.; σημαῖας Wess.; at cf. Meisterhans p. 34 a. 246. 10 ἀνεῖλον F. εἴκοσι] accuratius Liv. IX 44. 12 Βάλαν RX Βόλαν F; Bola Samnitium ign. (de Boviano cog. vv. dd.; cf. Huelsen ap. P.-W. s. v.); alia est Βάλα Latinorum (cf. VII 5, 9; Dion. Hal. VIII 18), aliae Βάλαι Aequorum XIII 42, 6; XIV 117, 4; cf. Steph. Byz. s. v. Τερήβοντας scribi iussit Burger mnem. XVI p. 88 sq. 12. 14 Γέλιος F. 18 Αρπίναν RX Αρπίνας F; varias nominis formas contulit Huelsen ap. P.-W. s. v.; cf. Mommsen C JL. X p. 556. Σερεννίαν RX Σερεννίαν F;

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι 91
μὲν ἥρχε Φερενλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν
διεδέξαντο Πόπλιος Σεμπρῶνιος καὶ Πόπλιος Σολπί-
κιος, διλυμπιὰς δ' ἥχθη παρὰ τοῖς Ἡλεῖοις ἐνάτη πρὸς
ταῖς ἐκατὸν δέκα, καθ' ἥν ἐνίκα στάδιον Ἀνδρομένης
Κορίνθιος. ἐπὶ δὲ τούτων Αημήτριος μὲν Ῥόδον
πολιορκῶν, ἐπὶ ταῖς κατὰ θάλατταν προσβολαῖς ἀπο-
τυγχάνων, ἀπὸ τῆς γῆς διέγυντας τὰς ἐπιθέσεις ποιεῖσθαι.
παρασκευασάμενος οὖν ὅλης παντοίας πλῆθος κατ- 2
10 εσκεύασε μηχανὴν τὴν καλουμένην ἐλέποιν, ὑπερ-
αλόουσαν πολὺ τῷ μεγέθει τῶν πρὸ αὐτῆς γενομένων.
ἐσχαρίου γάρ ὄντος τετραγώνου τὴν μὲν πλευρὰν
ἐκάστην ὑπεστήσατο πηγῶν σχεδὸν πεντήκοντα, συμ-
πεπηγγύαν ἐκ τετραγώνων ἔγκλιταν σιδήρῳ δεδεμένων.
15 τὴν δὲ ἀνὰ μέσον χώραν διέλαβε δοκοῖς ἀλλήλων ἀπ-
εχούσαις ὥσανει πῆχυν, ὅπως παράστασις ἢ τοῖς προ-
ωθεῖν τὴν μηχανὴν μέλλουσιν. τὸ δὲ πᾶν βάρος ἥν 3
ὑπότροχον, στερεοῖς καὶ μεράλοις ὀκτὼ τροχοῖς ὑπει-
λημμένον· τὰ γάρ πάχη τῶν ἀψίδων ὑπῆρχε πηγῶν
20 δυεῖν, σεσιδηρωμένα λεπίσιν λεχνῷσις. πρὸς δὲ τὴν
ἐκ πλαγίας μετάθεσιν ἥσαν ἀντίστρεπτα πετραγματευ-
μένα, δι' ᾧ ἡ πᾶσα μηχανὴ ὁρδίως παντοίαν ὑπελάμ-

eadem Cesenna Livii IX 44; ign.; de Aesernia cog. Glareanus
et Cluv.; plerique (cum Rubenio) ad Cerfenniam referunt (cf.
Mommsen CJL. IX p. 348; Huelsen ap. P.-W. s. v.); dubitat
Binneboesssel l. l. p. 98. 2 ὑπατον F. 3 διεδέξατο X. Σοντ-
πίκιος X Οὐλπίκιος F. 4 ἐννάτη F. 5 cf. XX 37, 1. 6 μὲν
om. F. 10 ἐλέποιν] cf. praesertim de numeris (Wess. monente)
Athen. de mach. 7 (Wescher Pol. p. 27 sq.): Vitr. X 22; Plut.
Dem. 21; Amm. Marc. XXIII 5. ὑπεραίρονσαν] ὑπερέχονσαν F,
corr. 2. m. 13 ὑπεστήσαντο RX. 15 διέλαβον RX. δοκαῖς F.
16 παραθεῖν codd.; corr. Reiske. 18 ὑπὸ τροχοῖς F. 19 ἀνί-
δων libri. 20 δνοῖν F. 20. 21 πρὸς δὲ ταῖς ἐκ πλαγίας μετα-
θέσεσιν RX πρὸς δὲ ταῖς πλαγίας μεταθέσεσιν F; corr. Reiske

4 βανε κίνησιν. ἐκ δὲ τῶν γωνιῶν ὑπῆρχον κίονες ἵσοι
τῷ μήκει, βραχὺ λείποντες τῶν ἔκατὸν πηχῶν, οὗτως
συννενευκότες εἰς ἀλλήλους ὡς τοῦ παντὸς κατασκευ-⁴⁷²
ἀσματος ὅντος ἐννεαστέγουν τὴν μὲν πρώτην στέγην
ὑπάρχειν ἀκανθῶν τεσσαράκοντα τριῶν, τὴν δ' ἀνωτάτω
5 ἐννέα. τὰς δὲ τρεῖς *(ἐπιφανεῖς)* πλευρὰς τῆς μηχανῆς
ἔξαθεν συνεκάλυψε λεπίσι σιδηραῖς καθηλωμέναις, ἵνα
μηδὲν ὑπὸ τῶν πυρφόρων βλάπτηται. θυρὶδας δὲ εἶχον
αἱ στέγαι κατὰ πρόσωπον, τοῖς μεγέθεσι καὶ τοῖς σχή-
μασι πρὸς τὰς ἴδιας τριῶν μελλόντων ἀφίεσθαι
6 βελῶν ἀρμοξούσας. αὗται δὲ εἶχον καλύμματα διὰ
μηχανῆς ἀνασπάσμενα, δι' ᾧν ἀσφάλειαν ἐλάμψανον οἱ
κατὰ τὰς στέγας περὶ τὴν ἄφεσιν τῶν βελῶν ἀνα-
στρεφόμενοι· ἥσαν μὲν γὰρ ἐκ βυρσῶν περιερραμμένα,
πλήρῃ δὲ ἐρίσιν, εἰς τὸ τῇ πληγῇ ἐνδιδόναι τῶν λιθο-¹⁵
7 βόλων. ἐκάστη δὲ τῶν στεγῶν εἶχε δύο κλιμακας
πλατείας, ἀν τῇ μὲν πρὸς τὴν ἀνακομιδὴν τῶν χρησί-
μων, τῇ δὲ πρὸς τὴν κατάβασιν ἐχρῆντο πρὸς τὸ
χωρίς θορύβου πᾶν ὑπηρετεῖσθαι. οἱ δὲ μέλλοντες
κινήσειν τὴν μηχανὴν ἔξελέχθησαν ἐξ ἀπάσης τῆς δυ-²⁰
νάμεως οἱ ταῖς φύμασι διαφέροντες ἀνδρες τρισχίλιοι
8 καὶ τετρακόσιοι· τούτων δ' οἱ μὲν ἐντὸς ἀποληφθέντες,
οἱ δὲ ἐκ τῶν ὅπισθεν μερῶν παριστάμενοι προεάθουν,
πολλὰ τῆς τέχνης συνεργούσης εἰς τὴν κίνησιν. κατ-
εσκεύασε δὲ καὶ χελώνας τὰς μὲν χωστρίδας, τὰς δὲ ²⁵

1 κίονες om. R (in marg. 2. m. κίονες οἷμαι ἔινα τετρά-
γωνα; idem Rhod.) XF; ίστοι Madv. I p. 516. 2 οὗτο Dind.
3 συνενευκότες X. ὅστε F. 5 ἀκανθῶν scripsi; κλινῶν libri.
τετταράκοντα F. 6 *(ἐπιφανεῖς)* add. ex Pol. VIII 4, 8.
7 σηδηραῖς F. 15 τὴν πληγὴν codd.; corr. Dind. 22 τούτων
οἱ δὲ οἱ μὲν X. ἀπολειφθέντες F. 23 ὅπισθε X. προσάθουν
libri; corr. Wess.

κριοφορους καὶ στοὰς δι' ὧν ἔμελον οἱ τοῖς ἔργοις προσιόντες ἐλεύθεροις καὶ πάλιν ἐπιστρέψειν ἀσφαλῶς. τοῖς δ' ἐκ τῶν νεῶν πληρώμασιν ἀνεκάθαιρε τὸν τόπον ἐπὶ σταδίους τέτταρας, δι' ὧν ἔμελεν προσάξειν τὰς ⁵ κατασκευασθείσας μηχανάς, ὥστε γίνεσθαι τὸ ἔργον ἐπὶ μῆκος μεσοκυργίων ἔξι καὶ πύργων ἑπτά. τὸ δ' ἡθροισμένον πλῆθος τῶν τεχνιτῶν καὶ τῶν τοῖς ἔργοις προσιόντων οὐ πολὺ ἐλείπετο τῶν τρισμυρίων. διόπερ ⁹² τῇ πολυχειρίᾳ τάχιον τῆς προσδοκίας ἀπάντων ἐπι-¹⁰ τελουμένων φοβερὸς ἦν δὲ Ἰημήτριος τοῖς Ροδίοις. οὐ μόνον γὰρ τὰ μεγέθη τῶν μηχανῶν καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἡθροισμένης δυνάμεως ἐξέπληττεν αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ βασιλέως βίαιον καὶ φιλότεχνον ἐν ταῖς πολιορκίαις. εὐμήχανος γὰρ ὧν καθ' ὑπερβολὴν ἐν ² ¹⁵ ταῖς ἐπινοίαις καὶ πολλὰ παρὰ τὴν τῶν ἀρχιτεκτόνων τέχνην παρενορθών ὄνομάσθη μὲν πολιορκητής, τὴν δ' ἐν ταῖς προσβολαῖς ὑπεροχὴν καὶ βίαιη τοιαύτην εἶχεν ὥστε δόξαι μηδὲν οὔτως δχνρὸν εἶναι τεῖχος δὲ δύναιτ' ἀν τὴν ἀπ' ἐκείνους τοῖς πολιορκουμένοις ἀσφά-²⁰ λειαν παρέχεσθαι. ἦν δὲ καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ ³ σώματος καὶ κατὰ τὸ κάλλος ἡρωικὸν ἀποφαίνων ἀξέιδωμα, ὥστε καὶ τοὺς ἀφικηνούμενους τῶν ξένων θεωροῦντας εὐπρόπειαν πεινομηνῆν ὑπεροχῆς βασιλικῆς ⁴⁷³ θαυμάζειν καὶ παρακολουθεῖν ἐν ταῖς ἐξόδοις ἔνεκεν ²⁵ τῆς θέας. ἐπὶ δὲ τούτοις ὑπῆρχε καὶ τῇ ψυχῇ μετ- ⁴ ἐσφρος καὶ μεγαλοπρεπῆς καὶ καταφρονῶν οὐ τῶν πολ- λῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ταῖς δυναστελαις δύντων,

¹ στοὰς ν. 2 ante καὶ ponit X. ² ἐπιστρέψειν F. ³ ἀν-
εκάθαιρες RX ἀνεκάθησ F; ἀνεκάθαιρε scr. (cf. Meisterhans
p. 146; Winer-Schm. p. 110). ⁴ ἔμελον RX. προσάξειν F.
9 ἐπιμελούμενων F. ¹⁸ μηδὲν X. ¹⁹ τοὺς πολιορκού-
μένους F. ²⁰ καὶ om. X.

καὶ τὸ πάντων ἰδιώτατον, κατὰ μὲν τὴν εἰρήνην ἐν
μέθαις διέτριβε καὶ συμποσίοις ἔχουσιν δρκῆσεις καὶ
κάμουσι καὶ τὸ σύνολον ἔξηλον τὴν μυθολογιούμενην
ποτὲ γενέσθαι κατ' ἀνθρώπους τοῦ Αἰονύδου διάθεσιν,
κατὰ δὲ τοὺς πολέμους ἐνεργὸς ἦν καὶ νήφων, ὥστε ⁵
παρὰ πάντας τοὺς ἐργατευομένους ἐναργάνιον παρέχε-
σθαι τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. ἐπὶ γὰρ τούτου βέλῃ
τὰ μέγιστα συνετελέσθη καὶ μηχαναὶ παντοῖαι πολὺ¹⁰
τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις γενομένας ὑπεραίρουσαι· καὶ
σκάψη δὲ μέριστα καθείλκυσεν οὗτος μετὰ τὴν πολιορ-
κίαν ταύτην καὶ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτήν.

93 Οἱ δὲ Ῥόδιοι θεωροῦντες τὴν προκοπὴν τῶν παρὰ¹⁵
τοῖς πολεμοῖς ἔργων κατεσκεύασαν ἐντὸς ἔτερον τεῖχος
παράλληλον τῷ μέλλοντι πονεῖν κατὰ τὰς προσβολάς.
ἔχοντο δὲ λιθοῖς καθαιροῦντες τοῦ θεάτρου τὸν περί-
βολον καὶ τὰς πλησίους οἰκίας, ἵτι δὲ τῶν ιερῶν ἔνια,
τοῖς θεοῖς εὐδέλειαν καλλίονα κατασκευάσειν συθείσης²⁰
τῆς πόλεως. ἔξεπεμψαν δὲ καὶ τῶν νεῶν ἐννέα, δια-
κελευσάμενοι τὸν ἀφηγούμενούς πανταχῇ πλεῖν καὶ
παραδόξως ἐπιφανομένους ἢ μὲν βυθίζειν τῶν ἀλισκο-
μένων πλοιών, ἢ δὲ κατάγειν εἰς τὴν πόλιν. ἐκπλευ-
σάντων δὲ τούτων καὶ τριχῇ διαιρεθέντων Λαμδόφιλος
μὲν ἔχων ναῦς τὰς καλονυμένας παρὰ Ῥόδιοις φυλα-
κίδας ἐπλευσεν εἰς Κάρπαθον καὶ πολλὰ μὲν πλοῖα τῶν
Δημητρίου καταλαβόν, ἢ μὲν τοῖς ἐμβόλοις θραύσων²⁵
κατεπόντιξεν, ἢ δ' ἐπὶ τὸν αλιγιαλὸν κομίζων ἐνεπύριξεν,
ἐπλεγόμενος τῶν σωμάτων τὰ κρητιμάτα, οὐκ διλγα

1 ἰδιώτατον F; cf. XIX 1, 6. 5 πολεμίους X. 11 καὶ
τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν om. F, suppl. 2. m. in marg. 19 τοῖς
ἀφηγούμενοις F, corr. 2. m. πανταχοῖ Hertl. II 2 p. 15.
25 ταῖς ἐμβόλαις RX.

δὲ τῶν κομιζόντων τοὺς ἐκ τῆς υήσου καρποὺς κατ-
ηγαγεν εἰς τὴν πατρίδα. Μενέδημος δὲ τριῶν ἀφ- 3
ηγούμενος τριημολιῖν πλεύσας τῆς Λυκίας ἐπὶ τὰ
Πάταρα καὶ καταλαβὼν δρομοῦσαν ναῦν τοῦ πληρώμα-
τος ἐπὶ γῆς δύντος ἐνεπύρισε τὸ σκάφος, πολλὰ δὲ
πλοῖα τῶν κομιζόντων τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον
ὑποχείρια λαβὼν ἔξαπέστειλεν εἰς τὴν Ρόδον. εἶλε δὲ 4
καὶ τετρήρη πλέουσαν μὲν ἐκ Κιλικίας, ἔχουσαν δ'
ἔσθῆτα βασιλικὴν καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευήν, ἣν ἡ
10 γυνὴ Δημητρίου Φίλλα παρεσκευασμένη φιλοτιμότερον
ἀπεστάλκει τάνδροι. τὸν μὲν οὖν ἴματισμὸν ἀπέστειλεν
εἰς Αἴγυπτον, οὐσάν τῶν στολῶν ἀλουργῶν καὶ βασιλεῖ
φορεῖν πρεπουσῶν, τὴν δὲ ναῦν ἐνεάλκησεν καὶ τοὺς
474 ναύτας ἀπέδοτο τούς τ' ἐκ τῆς τετρήρους καὶ τοὺς ἐκ
15 τῶν ἄλλων πλοίων τῶν ἀλόντων. τῶν δ' ὑπολοίπων 5
νεῶν τριῶν Ἀμύντας ἡγούμενος ἔπλευσεν ἐπὶ νήσων
καὶ πολλοῖς πλοίοις περιτυχὸν κομίζουσι τὰ πρὸς τὰς
μηχανὰς ἀφορέοντα τοῖς πολεμίοις δὲ μὲν αὐτῶν κατ-
έδυσεν, δὲ κατηγαγεν εἰς τὴν πόλιν, ἐν οἷς ἔάλωσαν
20 καὶ τεχνῖται τῶν ἀξιολόγων καὶ πρὸς βέλη καὶ κατα-
πέλτας ἐμπειρίᾳ διαφέροντες ἔνδεκα.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκκλησίας συναχθείσης συνεβού- 6
λενόν τινες τὰς εἰκόνας τὰς Ἀντιγόνους καὶ Δημητρίου
κατασπάσαι, δεινὸν εἶναι λέγοντες ἐν Ἰσφ ἀπασθαν-
25 τοὺς πολιορκοῦντας τοῖς εὐεργέταις· ἐφ' οἷς δὲ δῆμος
ἀγανακτήσας τούτοις μὲν ὡς ἀμαρτάνουσιν ἐπετίμησεν,

3 τριημολιῖν R. (corr. 2. m. in marg.) X τριημολιῖν F.
τὰ om. F. 4 καὶ om. F. 10 παρεσκευασμένη F. φιλοτιμό-
τερον RX. 14 τοῦρον F. 16 τριῶν om. R. add. 1. m.
17 τὰ] τὰς X. 20. 21 τεχνῖται RX. τεχνῖται τῶν ἀξιολόγων
πρὸς βέλη καὶ καταπελταφέτας (corr. 2. m.) τῶν ἐμπειρίᾳ δια-
φερόντων ξύδενα F. 26 ὡς om. F.

τῶν δὲ περὶ Ἀντίγονον τιμῶν οὐδεμίαν μετεκίνησεν,
καλῶς πρός τε δόξαν καὶ τὸ συμφέρον βουλευσάμενος.
7 ἢ τε γὰρ μεγαλοψυχίᾳ καὶ τὸ βέβαιον τῆς ἐν δημο-
κοτίᾳ κρίσεως παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἐπαίνων ἐτύγχανε,
παρὰ δὲ τοῖς πολιορκοῦσι μεταμελεῖται· τὰς γὰρ κατὰ 5
τὴν Ἑλλάδα πόλεις οὐδεμίαν ἐνδεδειγμένας εὔνοιαν
εἰς τὸν εὐεργέτας ἐλευθεροῦστες τὴν διὰ τῆς πείρας
φανεῖσαν βεβαιοτάτην εἰς ἀμοιβὴν χάριτος ἐφαίνοντο
καταδουλούμενοι, πρός τε τὸ παφάδοις τῆς τύχης, εἰ
συμβαίη τὴν πόλιν ἀλιώναι, κατελείπεται αὐτοῖς πρὸς 10
παρατητησιν τῆς τηρηθείσης ὑπ’ αὐτῶν φιλίας ἀνάμυνησις.
ταῦτα μὲν οὖν τοῖς Ροδίοις ἐποράχθη συνετῶς.

94 Αημητρίου δὲ διὰ τῶν μεταλλέων ὑπορύξαντος τὸ
τεῖχος τῶν αὐτομόλων τις ἐμήνυνε τοῖς πολιορκούμενοις
ώς οἱ ταῖς ὑπονομαῖς χρώμενοι σχεδὸν ἐντός εἰσι τοῦ 15
2 τείχους. διόπερ οἱ Ῥόδιοι τάφρον δρύξαντες βαθεῖαν,
παράλληλον τῷ δοκοῦντι πεσεῖσθαι τείχει, ταχὺ καὶ
αὐτοὶ ταῖς μεταλλείαις χρώμενοι συνῆψαν ὑπὸ γῆν τοῖς
ἐναντίοις καὶ διεκόλυσαν τῆς εἰς τοῦμπροσθεν πορείας.
3 τῶν δὲ διορυγμάτων παρ’ ἀμφοτέροις τηρουμένων ἐπ- 20
εχείρησάν τινες τῶν παρὰ τοῦ Αημητρίου διαφθείρειν
χρήμασι τὸν τεταγμένον ἐπὶ τῆς φυλακῆς ὑπὸ τῶν
Ῥοδίων Ἀθηναγόραν· οὗτος δ’ ἦν Μιλησίος μὲν τὸ
γένος, ὑπὸ Πτολεμαίου δ’ ἔξαπεσταλμένος ἥγειμῶν τῶν

2 πρὸς τὸ δόξαν libri; πρὸς τὴν δόξαν Wess.; corr. Reiske.
πρὸς τὸ δόξαν συμφέρον F. 3 δημοκρατεῖσα RX. 5 τὰς γὰρ]
ὅτι τὰς μὲν F. 7 ἐλευθεροῦστας F (corr. 2. m.) αὐτάς, ταῦτην
θὲ διὰ τῆς πείρας φ. F. 8 ἐφαίνετο κατοθεδούσιων τούτοις F.
9 πρὸς τε τὸ π.] ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὸ π. F. 11 τῆς ὁγῆσίσης R,
corr. 1. m. 13. 14 Αημητρίου—τεῖχος] Αημητρίου δ’ ὑπορύξας
τὸ τεῖχος διὰ τῶν μετάλλων (etiam R, corr. 2. m.). 15 ὑπονο-
μέναις malim cum Vossio. 17 καὶ αὐτοὶ ταχὺ F. 18 μεταλ-
λίαις F. 19 διεκόλυνον RX. 21 τοῦ om. F.

μισθοφόρων. ἐπαγγειλάμενος δὲ προδώσειν συνετάξαθ' ⁴
 ήμέραν καθ' ἥν ἔδει παρὰ Δημήτριου πεμφθῆναι τινα
 τῶν ἀξιολόγων ἡγεμόνων τὸν υπέκτος ἀναβησόμενον
 διὰ τοῦ δρόμου εἰς τὴν πόλιν, δπως κατασκέψηται
 τὸν τόπον τὸν μέλλοντα δέξασθαι τοὺς στρατιώτας.
 εἰς ἐπίδας δὲ μεγάλας ἀγαγῶν τὸν περὶ Δημήτριου ⁵
 ἐμήνυσε τῇ βουλῇ· καὶ πέμψαντος τοῦ βασιλέως τῶν
 περὶ αὐτὸν φύλων Ἀλεξανδρον τὸν Μακεδόνα τοῦτον
 μὲν ἀναβάντα διὰ τῆς διώρυχος συνέλαβον οἱ Ρόδιοι,
¹⁰ τὸν δὲ θιηναγόραν ἐστεφάνωσαν χρυσῷ στεφάνῳ καὶ
 δωρεὰν ἔδωκαν ἀργυρίου τάλαντα πέντε, σπεύδοντες
 καὶ τῶν ἄλλων μισθοφόρων καὶ ξένων ἐκκαλεῖσθαι
 τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν.

⁴⁷⁵ Δημήτριος δὲ τῶν τε μηχανῶν αὐτῷ τέλος ἔχονσαν ⁹⁵
¹⁵ καὶ τοῦ πρὸς τὸ τεῖχος τόπου παντὸς ἀνακαθαρθέντος
 τὴν μὲν ἐλέπολιν μέσην ἔστησε, τὰς δὲ χωστρίδας
 χελώνας ἐπιδιεῖλεν, οὓσας [εἰς] δικτώ· κατέστησεν δὲ
 εἰς ἑκατέρους μέρος τῆς μηχανῆς τέτταρας καὶ τούτων
 ἑκάστη συνῆψεν στοὰν μίαν εἰς τὸ δύνασθαι μετ'
²⁰ ἀσφαλείας ἐπιτελεῖν τὸ προστατόμενον τοὺς εἰσιόντας
 τε καὶ πάλιν ἔξιόντας, κριοφόρους δὲ δύο πολλαπλα-
 σίας τοῖς μεγέθεσιν· εἶχε γὰρ ἑκατέραν πηγᾶν ἑκατὸν
 εἶκοσι, σεσιδηρωμένην καὶ τὴν ἐμβολὴν ἔχονσαν παρα-
 πλησίαν νεώς ἐμβόλῳ, καὶ προωθουμένην μὲν εὐκινή-
²⁵ τως, ὑπότροχον δὲ καὶ τὴν ἐναγάντιον ἐνέργειαν λαμ-
 βάνουσαν δι' ἀνδρῶν οὐκ ἐλαττόνων ἦ χιλίων. μέλλων ²
 δὲ προσάγειν τὰς μηχανὰς τοῖς τείχεσι τοὺς μὲν πε-

1 συνετάξατο X. 5 δέξεσθαι F. 8 αὐτὸν XF. 12 καὶ
 ξένων om. R. suppl. 1. m. 17 [εἰς] del. Hertl. II 2 p 20
 18 τέσσαρας F. 22 εἶχε γὰρ ἑκατέρας Reiske, qui <δοκούν>
 suppleri iussit. 24 προσωθουμένην R.

τροφόβλους καὶ τὸν δέξιυβελεῖς παρήνεγκε τῆς ἐλεπόλεως
 3 εἰς ἑαύστην στέγην τὸν δέξιον ἀρμόξοντας, ἐπὶ δὲ τὸν
 λιμένας καὶ τὸν πλησίον τόπους ἀπέστειλε τὴν ναυ-
 τικὴν δύναμιν, πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν τεῖχος τὸ δυνάμενον
 προσβολὰς δέξασθαι τὸ πεζὸν στρατόπεδον ἐπιδιεῖλεν. 5
 4 ἔπειτα δὲ πρὸς ἓν παρακέλευσμα καὶ σημεῖον πάντων
 συναλλαξάντων πανταχόθεν τῇ πόλει προσβολὰς ἐποι-
 εῖτο. διασείσθιος δ' αὐτοῦ τοῖς ιριοῖς καὶ τοῖς πε-
 τροφόβλοις τὰ τείχη παρεγενήθησαν Κνιδίων πρέσβεις,
 ἀξιούντες ἐπισχεῖν καὶ πείσειν ἐπαγγελλόμενοι τὸν 10
 Ῥοδίους δέξασθαι τὰ δυνατάτατα τῶν προσταγμάτων.
 5 ἀνέντος δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν πρέσβεων δεῦρο
 κάκεισε πολλὰ διαλεχθέντων πέρας οὐ δυναμένων συμ-
 φωνῆσαι πάλιν ἐνηργεῖτο τὰ τῆς πολιορκίας.

Καὶ Ἀημήτοις μὲν κατέβαλε τὸν στερεώτατον τῶν 15
 πύργων, ὅποδομημένον ἐκ λίθων τετραπέδων, καὶ
 μεσοπόργιον ὄλον διέσεισεν, ὥστε μὴ δύνασθαι τὸν
 ἐν τῇ πόλει πάροδον ἔχειν ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις κατὰ
 96 τοῦτον τὸν τόπον. ἐν δὲ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις Πτο-
 λεμαῖος δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε τοῖς Ῥοδίοις πλοῖων 20
 πλῆθος τῶν τὴν ἀγορὰν κομιζόντων, ἐν οἷς ἦσαν σίτουν
 2 τριάκοντα μυριάδες ἀρταβᾶν σὸν τοῖς δσπροῖς. προσ-
 φερομένων δ' αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν ἐπεχείρησε Ἀημή-
 τοις ἀποστέλλειν σκάφη τὰ κατάξοντα πρὸς τὴν αὐτοῦ
 στρατοπεδεῖαν. φοροῦ δὲ πνεύματος αὐτοῖς ἐπιγενο- 25
 μένου ταῦτα μὲν πλήρεσι τοῖς ἴστοις φερόμενα κατ-
 τηγόρη πρὸς τὸν οἰκείον λιμένας, οἱ δὲ σπόδηλοιον

2 ἐπὶ δὲ τὸν λιμένα F. 5 πεζὸν om. F. ast. not. Steph.
 7 συναλλαξάντων F. 9 καὶ Κνιδίων F. 11 προσταγμάτων]
 πραγμάτων F. corr. 2. m. 12 καὶ om. F. 22 ἀρτάβων libri.
 24 αὐτοῦ Dind. 26 φερόμενα] φαινόμενα R. (corr. 2. m.) X.

πεμφθέντες ἐπανῆλθον ἀπρακτοι. ἐπεμψε δὲ τοῖς Ῥο- 3
δίοις καὶ Κάσανδρος κριθῶν μεδίμνους μυρίους καὶ
Αυσίμαχος πυρῶν μεδίμνους τετρακισμυρίους καὶ κρι-
θῶν τοὺς ἵσους. τηλικαύτης οὖν χορηγίας τοῖς κατὰ
τὴν πόλιν γενομένης ἥδη κάμνοντες ταῖς ψυχαῖς οἱ
πολιορκούμενοι πάλιν ἀνεθάρρηστοι καὶ κρίναντες
συμφέρειν ἐπιθέσθαι ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμῶν
πυρφόρων τε πλῆθος παρεσκευάσαντο καὶ τοὺς πετρο-
βόλους καὶ τοὺς δέξυβελεῖς ἔστησαν ἀπαντας ἐπὶ τοῦ
10 τείχους. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης περὶ δευτέραν φυλα- 4
476 κὴν ἄφνω τοῖς μὲν πυρφόροις συνεχᾶς τὴν ἑλέπολιν
ἔβαλλον, τοῖς δ' ἄλλοις βέλεσι παντοῖς χρώμενοι
τοὺς ἐκεῖ συντρέχοντας κατετέρρωσκον. οἱ δὲ περὶ 5
τὸν Αημήτριον ἀνελπίστον τῆς ἐπιθέσεως γενομένης
15 ἀγωνιάσαντες περὶ τῶν κατασκευασθέντων ἔργων συν-
έτρεχον ἐπὶ τὴν βοῆθειαν. ἀσελήνουν δὲ τῆς νυκτὸς 6
οὖσης οἱ μὲν πυρφόροι διέλαμπον φερόμενοι βιαλώς,
οἱ δ' δέξυβελεῖς καὶ πετροβόλοι τὴν φορὰν ἀπροσδρατον
ἔχοντες πολλοὺς διέφθειρον τῶν μὴ δυναμένων συν-
20 ιδεῖν τὴν ἐπιφερομένην πληγήν. ἔτυχον δὲ καὶ τῶν 7
ἀπὸ τῆς μηχανῆς λεπίδων τινὲς ἀποπεσοῦσαι, κατα-
ψιλωθέντος <δὲ> τοῦ τόπου προσέπιπτον οἱ πυρφόροι
τῷ ξυλοφανεῖ τοῦ κατασκευάσματος. διόπερ ἀγωνιάσας
δ' Αημήτριος μήποτε τοῦ πυρὸς ἐπινεμηθέντος ἀπασαν
25 συμβῇ τὴν μηχανὴν λυμανθῆναι, κατὰ τάχος ἐβοήθει

5 γενομένης F. 10 περὶ] ἐπὶ F. 11 τοῖς μὲν πετρο-
βόλοις F, corr. 2. m. in marg. συγχᾶς F. τὴν ἑλέπολιν
ἔβαλλον] τὴν φυλακὴν ἔβαλον codd. (inverso verborum ordine F);
ἑλέπολιν vel μηχανὴν Reiske. 13 εἰκῆ F. 19 τῶν μαχο-
μένων καὶ μὴ δυναμένων συνιδεῖν X. 22 <δὲ> add. edd.;
γὰρ F. πυρφόροι R.X (cf. XX 48, 6 ubi πυρφόροι). 23 τοῖς
ξυλοφανεῖ suspr.; τῷ ξυλοπαγεῖ Madv. I p. 517.

καὶ τῷ παρασκευασθέντι ὕδατι ἐν ταῖς στεγαις ἐπει-
ρᾶτο σβεννύναι τὴν ἐπιφερομένην φλόγα. τὸ δὲ τε-
λευταῖον ἀθροίσας τῇ σάλπιγγι τοὺς τεταγμένους ἐπὶ
τῆς κινήσεως τῶν ἔργων διὰ τούτων ἀπήγαγε τὰς
97 μηχανὰς ἐκτὸς βέλους. ἔπειτα γενομένης ἡμέρας προσ- 5
έταξε τοῖς ὑπηρέταις ἀθροίσαι τὰ βέλη τὰ πεσόντα
παρὰ τῶν Ροδίων, ἐκ τούτων βουλόμενος συλλογίσασθαι
2 τῶν ἐν τῇ πόλει τὴν παρασκευήν. ἦν ταχὺ τὸ προσ-
ταχθὲν ποιησάντων ἡριθμήθησαν πυρφόροι μὲν τοῖς
μεγέθεσι παντοῖοι πλείους τῶν ὀκτοκοσίων, δέκυντες 10
δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων πεντακοσίων. τοσούτων
δὲ βελῶν ἐνεχθέντων ἐν βραχεῖ χρόνῳ νυκτὸς ἐθαύμαζε
τὴν χρονγάλιν τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐν τούτοις δαψίλειαν.
3 Τότε μὲν οὖν δὲ Αἰγαίοις πατεσκεύασε τὰ πεπο-
νηκότα τῶν ἔργων καὶ περὶ τε τὴν ταφὴν τῶν τελευ- 15
τησάντων καὶ τὴν θεραπείαν τῶν τραυματιῶν ἔγινετο.
4 Καθ' ὅν δὴ χρόνον οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἄνεσιν λαβόντες
τῆς ἀπὸ τῶν μηχανῶν βίας φυοδόμησαν τρίτον τεῖχος
μηνοειδές, περιλαμβάνοντες τῇ μὲν περιφερείᾳ πάντα
τὸν κινδυνεύοντα τόπον τοῦ τείχους· οὐδὲν δὲ τρίτον 20
καὶ τάφρῳ βαθείᾳ περιέλαβον τὸ πεπτωτὸς τοῦ τείχους,
ὅπως μὴ δύνηται διαδίωσει διασιλεὺς ἐξ ἐφόδου μετὰ
5 βάρους εἰσπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν. ἐξέπεμψαν δὲ καὶ
ναῦς τῶν ἄριστα πλεουσῶν, Ἀμύνταν ἐπιστήσαντες
ἡγεμόνα, διεκπλεύσας πρὸς τὴν Περαίαν τῆς Ἀσίας 25
ἐπεφάνη παραδέξως πειραταῖς τισιν ἀπεσταλμένοις ὑπὸ
Αἰγαίοις. οὗτοι δὲ εἶχον ἀφράκτα τοία, οράτιστοι

1 ὕδατι om. R, add. 1. m. 2 σβεννύναι XF. 7 βουλό-
μενος ἐκ τούτων F. 9 πυρφόροι om. F, ins. 2. m. post μὲν.
14 ἐπεσκεύασε Dind. f. r. (cf. infra § 7; XX 88, 1 saepius).
16 τραυμάτων F. 23 εἰς τὴν πόλιν πεσεῖν X. 27 κράτιστοι
δὲ δ. F.

δοκοῦντες εἶναι τῶν τῷ βασιλεῖ συστρατευόντων.
 γενομένης δ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον ναυμαχίας οἱ Ἀράδιοι
 βιασάμενοι τῶν νεῶν αὐτάνθρων ἐκνοίενσαν, ἐν οἷς
 ἦν καὶ Τιμοκλῆς δ' ἀρχιπειρατής. ἐπέπλευσαν δὲ καὶ 6
 5 τῶν ἐμπόρων τισὶ καὶ παρελόμενοι κέλητας οὐκ ὀλί-
 γους γέμοντας στον τούτους τε καὶ τὰ τῶν πειρατῶν
 ἄφρακτα κατήγαγον εἰς τὴν Ἀράδον νυκτός, λαθόντες
 τοὺς πολεμίους. δὲ Δημήτριος ἐπισκευάσας τὰ πε- 7
 πονηρότα τῶν ἔργων προσέβαλλε τῷ τείχει τὰς μηχανὰς
 10 καὶ πᾶσι τοῖς βέλεσιν ἀφειδῶς χρώμενος τοὺς μὲν ἐπὶ
 ταῖς ἐπάλξεσιν ἐφεστῶτας ἀνεῖρε, τοῖς δὲ κριοῖς
 τύπτων τὸ συνεχές τοῦ τόπου δύο μὲν μεσοπύργια
 477 κατέβαλε, περὶ δὲ τὸν πύργον τὸν ἀνὰ μέσον τούτων
 φιλοτιμουμένοις τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἴσχυροι καὶ συν-
 15 εχεῖς ἐκ διαδοχῆς ἀγῶνες ἐγίνοντο, ὥστε καὶ τὸν
 στρατηγὸν αὐτῶν Ἀνανίαν ἐκθύμως ἀγωνισάμενον
 ἀναιρεθῆναι καὶ συχνοὺς τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ἀπο-
 θανεῖν.

"Αμα δὲ τούτοις προτομένοις Πτολεμαῖος μὲν ὁ 98
 20 βασιλεὺς ἀπέστειλε τοῖς Ἀράδίοις στον καὶ τὴν ἄλλην
 ἀγορὰν οὐκ ἐλάττονα τῆς πρότερον ἐπιπεμφθείσης καὶ
 στρατιώτας χιλίους καὶ πεντακοσίους, ὃν ἦν ἡγεμῶν
 Ἀντίγονος δὲ Μακεδών. καθ' ὃν δὴ χρόνον ἦκον πρὸς 2
 τὸν Δημήτριον πρέσβεις παρὰ τε Ἀθηναῖσιν καὶ τῶν
 25 ἄλλων Ἑλληνίδων πόλεων, τὸν ἀριθμὸν μὲν ὅντες
 ὑπὲρ τοὺς πεντήκοντα, πάντες δὲ ἀξιοῦντες διαλύσα-

9 προσέβαλε τὰ τείχη F. 'ταῖς μηχαναῖς'? Dind. 12 μετα-
 πύργια Niese I p. 331 a. 1. 13 τούτοις RX. 16 Ἀνανίαν
 RX Ἀμενίαν F; aliunde de eo non constat; itaque praestat
 acquiescere in meliorum codicium lectione, quamquam 'aliquid
 trahit ab Hebraeo'; fuit f. Ἀνάνιος vel Ἀνάνις (Athen. XII 3
 p. 511 c). 24 καὶ παρὰ τῶν F. 26 λόσασθαι F, corr. 2. m.

3 σθαι τὸν βασιλέα πρὸς τοὺς Ἱοδίους. γενομένων οὖν
 ἀνοχῶν καὶ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν δηθέντων λόγων
 πρὸς τὴν δῆμον καὶ πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀημήτριον
 οὐδαμῶς ἐδυνήθησαν συμφωνῆσαι· διόπερ οἱ πρέσβεις
 4 ἀπῆλθον ἄπρακτοι. Ἀημήτριος δὲ διανοηθεὶς νυκτὸς ⁵
 ἐπιθέσθαι τῇ πόλει κατὰ τὸ πεπτωκὸς τοῦ τείχους
 ἐπέλεξε τῶν τε μαχίμων τοὺς ἡρατίστους καὶ τῶν
 ὅλων τοὺς εὐθέτους εἰς χιλίους καὶ πεντακοσίους.
 5 τούτους μὲν οὖν προσέταξεν ἡσυχῇ προσελθεῖν τῷ
 τείχει περὶ δευτέρων φυλακήν, αὐτὸς δὲ διασκευάσας ¹⁰
 παρήγγειλε τοῖς ἐφ' ἑκάστῳ μέρει τεταγμένοις, δταν
 σημῆνη, συναλλάξαι καὶ προσβολὰς ποιεῖσθαι καὶ
 6 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. πάντων δὲ τὸ παραγ-
 γελθὲν ποιούντων οἱ μὲν ἐπὶ τὰ πεπτωκότα τῶν τειχῶν
 δρμῆσαντες τοὺς προφυλάττοντας ἐπὶ τῆς τάφρου κατα- ¹⁵
 σφάξαντες παρεισπεσον εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς περὶ
 7 τὸ θέατρον τόπους κατελαμβάνοντο· οἱ δὲ τῶν Ἱοδίων
<πρυτάνεις> πυθόμενοι τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὴν πόλιν
 δρῶντες ἀπασαν τεθορυβημένην τοῖς μὲν ἐπὶ τοῦ
 λιμένος καὶ τῶν τειχῶν παρήγγειλαν μένειν ἐπὶ τῆς ²⁰
 ιδίας τάξεως καὶ τοὺς ἔξωθεν, ἀν προσβάλωσιν, ἀμύνα-
 σθαι, αὐτοὶ δ' ἔχοντες τὸ τῶν ἐπιλέκτων σύστημα καὶ
 τοὺς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας προσφάτως καταπεπλευ-
 κότας στρατιώτας δρμησαν ἐπὶ τοὺς ἐντὸς τοῦ τείχους
 8 παρεισπεπτωκότας. περικαταλαβούσης δ' ἡμέρας καὶ ²⁵
 τοῦ Ἀημήτριον τὸ σύστημα ἄραντος οἱ μὲν τῷ λιμένι
 προσβαλόντες καὶ τὸ τείχος πάντοθεν περιεστρατοπε-

4 ἡδυνήθησαν F. 5 aliter Plut. Dem. 22 (Wess.). 12 ση-
 μάνη F, corr. 2. m. συναλλάξαι F. ποιεῖσθαι κατὰ F.
 15 προσφυλάττοντας F. 17 κατελάβοντο F. 18 *<πρυτάνεις>*
 add. Dind. (coll. XX 88, 3). 21 ἀμύνεσθαι F.

δευκότες συνηλάλαξαν, εὐθαρσεῖς ποιοῦντες τοὺς κατειληφότας μέρος τοῦ περὶ τὸ θέατρον τόπου, ὁ δὲ κατὰ τὴν πόλιν ὅχλος παίδων καὶ γυναικῶν ἐν φόβοις ἦν καὶ δάκρυσιν, ὡς τῆς πατρίδος κατὰ κράτος ἀλισκομένης. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῖς παρεισπεσοῦσιν ἐντὸς τοῦ 9 τείχους γενομένης μάχης πρὸς τοὺς Ῥοδίους καὶ πολλῶν παρὸν ἀμφοτέροις πεσόντων τὸ μὲν πρῶτον οὐδέτεροι τῆς Ἱδίας τάξεως ἔξεχθρον, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν μὲν Ῥοδίων ἀεὶ πλειόνων γενομένων καὶ τὸν κλινδυνον 10 ἐτοίμως ὑπομενόντων, ὡς ἂν ὑπὲρ πατρίδος καὶ τῶν μεγίστων ἀγωνιζομένων, τῶν δὲ τοῦ βασιλέως Θλιβομένων "Ἀλκιμός μὲν καὶ Μαντίας οἱ τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντες πολλοῖς περιπεσόντες τραύμασιν ἐτελεύτησαν, τῶν δ' ἄλλων οἱ πλεῖστοι οἱ μὲν ἐν χειρῶν ιόμῳ 15 διεφθάρησαν, οἱ δ' ἥλωσαν, δλλγοι δὲ πρὸς τὸν βασιλέα 478 φυγόντες διεσώθησαν. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Ῥοδίων ἀνηρέθησαν, ἐν οἷς ἦν καὶ διαρύτανις Δαμοτέλης ἐπ' ἀρετῇ γενόμενος περίβλεπτος.

Δημήτριος δὲ τὴν τῆς πόλεως ἀλωσιν ὑπολαβὼν 99 20 ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὴν τύχην ἀφηρησθαι πάλιν παρεσκευάζετο πρὸς τὴν πολιορκίαν. εἰτα τοῦ πατρὸς αὐτῷ γράψαντος διαλύσασθαι πρὸς Ῥοδίους ὡς ἄν ποτε δύνηται, τὸν κάλλιστον ἐπετήρει καιρόν, δώσοντα προφάσεις εὐλόγους τῆς συνθέσεως. Πτολεμαίου δὲ 2 25 γράψαντος τοῖς Ῥοδίοις τὸ μὲν πρῶτον δι τι πέμψει σίτου πλῆθος αὐτοῖς καὶ στρατιώτας τρισχιλίους, μετὰ δὲ ταῦτα συμβουλεύοντος, ἐάν γι δυνατόν, μετρώς

1 συνηλάλαξαν F. 2 τὸ μέρος F. 4 καὶ δάκρυσιν] καὶ διὰ ταραχῆν F., corr. 2. m. in marg. κατὰ κράτος om. F. 9 αἰεὶ F. 14 οἱ πλεῖστοι om. F. 17 ὁ Δαμοτέλης F.; Δαμοτέλης etiam RX. 20 αὐτοῦ libri.

διαλύσασθαι πρὸς Ἀντίγονον, ἀπαντεῖς ἔρεπον πρὸς
 3 τὴν εἰρήνην. καθ' ὃν δὴ χρόνον τοῦ ιοινοῦ τῶν
Ἀιτωλῶν ἀποστέλλαντος πρεσβευτὰς περὶ διαλύσεων
 οἱ Ῥόδιοι συνέθεντο πρὸς Δημήτριον ἐπὶ τοῖσδε, αὐ-
 τόνομον καὶ ἀφοιούρητον εἶναι τὴν πόλιν καὶ ἔχειν
 τὰς ἴδιας προσόδους, συμμαχεῖν δὲ Ῥόδιοις Ἀντιγόνῳ
 πλὴν ἐὰν ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύηται, καὶ δοῦναι τῶν
 πολιτῶν διμήδους ἑκατὸν οὓς δὲ ἀπογράψηται Δημήτριος
 πλὴν τῶν ἀρχὰς ἔχοντων.

100 Οἱ μὲν οὖν Ῥόδιοι πολιορκηθέντες ἐνιαύσιον χρόνον 10
 τούτῳ τῷ τρόπῳ κατελύσαντο τὸν πόλεμον. τοὺς δ'
 ἐν τοῖς πινδάνοις ἀνδρας ἀγαθοὺς γενομένους ἐτίμησαν
 ταῖς ἀξίαις διωρεαῖς καὶ τῶν δούλων τοὺς ἀνδραγαθῆ-
 2 σαντας ἐλευθερίας καὶ πολιτείας ἡξιώσαν. ἔστησαν δὲ
 καὶ τῶν βασιλέων εἰκόνας Κασάνδρου καὶ Λυσιμάχου 15
 [καὶ] τῶν δευτερευόντων μὲν ταῖς δόξαις, συμβεβλη-
 3 μέντοι δὲ μεγάλα πρός τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν. τὸν
 δὲ Πτολεμαῖον ἐν ἀνταποδόσει μείζονος χάριτος ὑπερ-
 βάλλεσθαι βουλόμενοι θεωρούντες ἀπέστειλαν εἰς Λιβύην
 τοὺς ἐπερωτήσοντας τὸ παρ' Ἀμμωνι μαντεῖον εἰ συμ- 20
 4 βουλεύει Ῥόδιοις Πτολεμαῖον ὡς θεὸν τιμῆσαι. συγ-
 κατατιθεμένον δὲ τοῦ χρηστηρού τέμενος ἀνήκαν ἐν
 τῇ πόλει τετράγωνον, οἰκοδομήσαντες παρ' ἐκάστην
 πλευράν στοάν σταδιαίαν, ὃ προσηγόρευσαν Πτολε-
 μαῖον. ἀνφορδύμησαν δὲ καὶ τὸ θέατρον καὶ τὰ 25
 πεπτωκότα τῶν τειχῶν καὶ τῶν ἄλλων τόπων τοὺς

1 ἔρεπον libri. 3 post διαλύσεων add. F. ἦν εἰρήνην.
 15 Πτολεμαίον καὶ K. καὶ A. F. 16 [καὶ] del. Wess. τῶν
 μὲν δευτ. Χ. 18 ἐν ἀνταποδόσει χάριτος Χ. ὑπερβαλέσθαι F.
 21 συγκαταθεμένον F. 22 ἐν τῇ πόλει om. F. 24 στοάν
 πλευράν codd.; corr. Rhod. Πτολεμαῖον? Dind. (cf. Steph.
 Byz. s. v. Καπετάλιον; at cf. Paus. I 17, 2; Cic. Fin. V 1, 1).

καθηρημένους πολλῷ κάλλιον ἢ προύπηρχον. Άημή- 5
τριος δὲ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς διαλυσάμενος
πρὸς Ροδίους ἔξεπλευσε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως καὶ
κομισθεὶς διὰ νήσων κατέπλευσε τῆς Βοιωτίας εἰς
⁵ Αὔλιν. σπεύδων δ' ἐλευθερῶσαι τοὺς Ἐλληνας (οἱ γὰρ 6
περὶ Κάσανδρον καὶ Πολυπέρχοντα τὸν ἔμπροσθεν
χρόνον ἀδειαν ἐσχηκότες ἐπόρθουν τὰ πλεῖστα μέρη τῆς
Ἐλλάδος) πρῶτον μὲν τὴν Χαλκιδέων πόλιν ἡλευθέ-
ρωσε, φρουρούμενην ὑπὸ Βοιωτῶν, καὶ τοὺς κατὰ τὴν
¹⁰ Βοιωτίαν καταπληξάμενος ἡνάγκασεν ἀποστῆναι τῆς
⁴⁷⁹ Κασάνδρου φιλίας, μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς μὲν Αἰτωλοὺς
συμμαχίαν ἐποιήσατο, πρὸς δὲ τοὺς περὶ Πολυπέρχοντα
καὶ Κάσανδρον διαπολεμεῖν παρεσκευάζετο. ὅμα δὲ 7
τούτοις προτομένοις Εῦμηλος μὲν δὲ Βοσπόρου βασι-
¹⁵ λεὺς βασιλεύων ἔκτον ἔτος ἐτελεύτησε, τὴν δὲ βασι-
λείαν διαδεξάμενος Σπάρτακος δὲ οὐδὲς ἥρξεν ἔτη εἴκοσιν.
‘Ημεῖς δὲ τὰ περὶ τὴν Ἐλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν δι- 101
ευκρινήτες μεταβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ θάτερα
μέρη τῆς οἰκουμένης. κατὰ μὲν γὰρ τὴν Σικελίαν
²⁰ Ἀγαθοκλῆς, εἰρήνην ἀγόντων τῶν Αιπαραίων, ἐπι-
πλεύσας αὐτοῖς ἀπροσδοκήτως εἰσεπράξατο τοὺς μηδ'
δτιοῦν προαδικήσαντας ἀργυροὺς τάλαντα πεντήκοντα.
ὅτε δὴ πολλοῖς ἔδοξε θεῖον εἶναι τὸ δηθησόμενον, τῆς 2
παρανομίας τυχούσης ἐπισημασίας παρὰ τοῦ δαιμονίου.
²⁵ ἀξιούντων γὰρ τῶν Αιπαραίων εἰς τὰ προσελεύοντα
τῶν χρημάτων δοῦναι χρόνον καὶ λεγόντων μηδέποτε
τοῖς λεροῖς ἀναθήμασι κατακεχρήσθαι, δὲ Ἀγαθοκλῆς

4 διὰ τῶν νήσων F. 5 Αὐδούποιν F. δ' om. F. 8 καὶ
πρῶτον F. 9 κατὰ Βοιωτίας F. 14 βασιλεὺς om. F. 15 βασι-
λεύων om. X. cf. XX 25, 3. 16 [Σπάρτακος] cf. XVI 31, 6;
cf. Latyschev l. l. II p. XXV. 25. 26 εἰς τὰ προσελεύοντα
χρήματα F.

βιασάμενος αὐτοὺς δοῦναι τὰ πατὰ τὸ πρυτανεῖον, ὃν εἶχον ἐπιγραφὴν τὰ μὲν Αἰόλου, τὰ δὲ Ἡφαίστου, λαβὼν παραχρῆμα ἔξέπλευσεν. πνεύματος δὲ ἐπιγενομένου τῶν νεῶν ἔνδεκα συνετρίβησαν αἱ τὰ χρήματα τοιμήζουσαι. διόπερ ἔδοξε πολλοῖς δὲ μὲν λεγόμενος ⁵ περὶ τὸν τόπον εἴενος εἶναι κύριος τῶν ἀνέμων εὐθὺς πατὰ τὸν πρῶτον πλοῖον λαβεῖν παρ' αὐτοῦ τιμωρίαν, δὲ Ἡφαιστος ἐπὶ τῆς τελευτῆς, οἰκεῖως τῆς ἀσεβείας πολάσσας τὸν τύραννον ἐν τῇ πατρίδι, συναυγόματις ἐπὶ θερμοῖς τοῖς ἀνθροΐξι πατακάνθασ ¹⁰ ἔντατα τῆς γὰρ αὐτῆς προαιρέσεως ἦν καὶ δικαιοσύνης τὸ τῶν περὶ τὴν Αἴτνην σωζόντων τὸν ἑαυτῶν γονεῖς ἀποσχέσθαι καὶ τὸ τοὺς ἀσεβοῦντας εἰς τὸ θεῖον διὰ τῆς ἴδιας δυνάμεως μετελθεῖν.

⁴ Οὐ μὴν ἄλλ' ὑπὲρ μὲν τῆς παταστροφῆς Ἀγα- ¹⁵ θοκλέοντος, διταν πρὸς τὸν οἰκεῖον χρόνον εἴλθωμεν αὐτοῦ, τὸ γενόμενον βεβαιώσει τὸ νῦν εἰρημένον. ἐφεξῆς δὲ ὁγητέον ἡμῖν τὰ πραχθέντα πατὰ τὸν συν- ⁵ εχεῖς τῆς Ἰταλίας τόπους. Ρωμαῖοι μὲν καὶ Σαμνῖται διαπρεσβευσάμενοι πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην συνέθεντο, ²⁰ πολεμήσαντες ἔτη εἴκοσι δύο καὶ μῆνας ἔξ. τῶν δὲ ὑπάτων Πόπλιος Σεμπρόνιος μετὰ δυνάμεως ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν Αἰγαίων χώραν ἐχειρώσατο τετταράκοντα

³ ἀπέπλευσε F. ^{5. 6} δὲ μὲν Αἰόλος περὶ τὸν τόπον εἴκεντος λεγόμενος ἔστι κύριος F. ⁷ εὐθὺς] καὶ παρενθήτης F. ⁸ ἐπὶ τῇ τελευτῇ F. ⁹ πολάσσαι Madv. I p. 517 f. r. ¹⁰ συν-
ωνύμως susp. (cf. Madv. l. l.). ¹¹ ἦν καὶ δικαιοσύνης ἦν· F. ^{12. 13} de Amphinomo et Anapia cf. Wissowa ap. P.-W. s. v. Amphinomos. in marg. codicis R fusiis disserit 3. m. de Hephaesto et Aetna monte. ¹⁷ αὐτῆς Hertl. III p. 38 non male. ¹⁹ Σαννίται F. ²¹ de numero cf. Triemel JfPh. 139 p. 345. ²² ἐμβαλὼν post χώραν ponit F. ²³ Αἰγαίων RX Αἰγαίων F; cf. ind. μ' ubi legas Αἰγαίων; XII 64, 1; XIV 117, 4; de variis nominis formis novissime egerunt Binneboessel p. 99 a. 2 et'

πόλεις ἐν ὑμέραις ταῖς πάσαις πεντήκοντα, ἀναγκάσας
δὲ πᾶν τὸ ἔθνος ὑποτάτεσθαι Ῥωμαίοις ἐπανῆλθε
καὶ θρέαμβον κατήγαγεν ἐπαινούμενον. δὸς δὲ δῆμος ὁ
Ῥωμαίων πρός τε Μαρσόνας καὶ Παλιγνούς, ἔτι δὲ
ἢ Μαρδονικίνους, συμμαχίαν ἐποιήσατο.

480 Τοῦ δὲ ἐνιαυστον χρόνου διεληλυθότος Ἀθηνησι 102
μὲν ἥρχε Λεώστρατος, ἐν Ῥώμῃ δὲ ὑπῆρχον ὕπατοι
Σερούιος Κορνήλιος καὶ Λεύκιος Γενούκιος. ἐπὶ δὲ
τούτων Δημήτριος εἶχε πρόθεσιν πρὸς μὲν τοὺς περὶ
10 Κάσανδρον διαπολεμεῖν, τοὺς δὲ Ἑλληνας ἐλευθεροῦν
καὶ πρῶτον τὰ πατὰ τὴν Ἑλλάδα διοικεῖν, ἅμα μὲν
νομίζων δόξαν οἴσειν αὐτῷ μεγάλην τὴν τῶν Ἑλλήνων
αὐτονομίαν, ἅμα δὲ καὶ τοὺς περὶ Πρεπέλαιον *ἡγε-
μόνας τοῦ Κασάνδρου πρότερον συντρίψαι καὶ τότε
15 προσάγειν ἐπ' αὐτὴν τὴν ἡγεμονίαν, ἢ ἐπ' αὐτὸν
πορεύοιτο τὸν Κάσανδρον. τῆς δὲ τῶν Σικυωνίων πό- 2
λεως φρουρούμενης ὑπὸ τῶν Πτολεμαίων τοῦ βασιλέως
στρατιωτῶν, ὃν ἦν ἐπιφανέστατος στρατηγὸς Φίλιππος,
νυκτὸς ἐπιθέμενος ἀπροσδοκήτως παρεισέπεσεν ἐντὸς

Huelsen ap. P.-W. s. v. 1. 2 unum et triginta oppida intra
dies quinquaginta Liv. IX 45. 4 Παλλινός R. Παλλίνος X
Πελληνός F; corr. Rhod.; cf. XX 90, 3. 5 Μαρνινός RX
Μαρονιός F; cf. XIX 105, 5; Ptol. III 1, 17. 53. 8 Σερούιος
(ita D. semper) Κορνήλιος RX (cf. Liv. X 1; ep. Cass.); Κορνήλιος
Φάριος F. Οδενούνιος F. 13—16 locus depravatus, quem
variis modis sanare studebant viri docti (cf. Wess.); <βούλο-
μενος> add. v. 13 vel 14 Hertl. III p. 38 et Doeblin p. 14;
rectius v. 13 ἡγούμενος <δεῖν> Madv. I p. 517; προάγειν v. 15
Bekk.; ἐπ' αὐτὴν τὴν Μακεδονίαν recte Reiske, qui aut dic-
tionem καὶ τότε προσάγειν—ἡγεμονίαν (Μακεδονίαν) aut dic-
tionem ἢ ἐπ' αὐτὸν—Κάσανδρον censet; hoc etiam
Madv., ni malis transponere ante καὶ τότε; ἥπερ (v. 15) Kaelker
p. 312; ego scripserim ἅμα δὲ καὶ τοὺς π. Π. ἡγούμενος <δεῖν>
τοῦ Κ. πρότερον συντρίψαι ἢ ἐπ' αὐτὸν π τὸν Κ. καὶ τότε
προσάγειν ἐπ' αὐτὴν τὴν Μακεδονίαν. 18 ἐπιφανέστατος om. F.

τοῦ τείχους. εἶτα οἱ μὲν φρουροὶ συνέφυγον εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὁ δὲ Δημήτριος τῆς πόλεως κυριεύσας τὸν μεταξὺ τόπον τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς ἄκρας κατεῖχε. μέλλοντος δ' αὐτοῦ μηχανὰς προσάγειν καταπλαγέντες τὴν μὲν ἀκρόπολιν δι' δμολογίας παρέδοσαν, αὐτοὶ δ' ἀπέκλευσαν εἰς Αἴγυπτον. ὁ δὲ Δημήτριος τοὺς Σικυωνίους εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετοικίσας τὸ μὲν τῷ λιμένι συνάπτον μέρος τῆς πόλεως κατέσκαψεν, <ἀν>οχύρου παντελῶς δύτος τοῦ τόπου, τῷ δὲ πολιτικῷ πλήθει συνεπιλαβόμενος τῆς οἰκοδομίας καὶ τὴν 10 ἐλευθερίαν ἀποκαταστήσας τιμῶν ισοθέσων ἔτυχε παρὰ 3 τοῖς εὖ παθοῦσι· Δημητριάδα μὲν γὰρ τὴν πόλιν ὡνδμασαν, θυσίας δὲ καὶ πανηγύρεις, ἔτι δ' ἀγῶνας ἐψηφίσαντο συντελεῖν αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν καὶ τὰς ἄλλας ἀπονέμειν τιμᾶς ὡς πτέρη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὲ χρόνος 15 διαληφθεὶς προγμάτων μεταβολαῖς ἤκυρωσεν, οἱ δὲ Σικυώνιοι πολλῷ κρείττονα μεταλαβόντες τόπον διετέλεσαν ἐν αὐτῷ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἐνοι- 4 κοῦντες. ὁ γὰρ τῆς ἀκροπόλεως περίβολος ἐπίπεδος ὥν καὶ μέγις κρημνοῖς δυσπροσίτοις περιέχεται παν- 20 ταχόθεν, ὥστε μηδαμῇ δύνασθαι μηχανὰς προσάγειν. ἔχει δὲ καὶ πλῆθος ὑδάτων, ἐξ οὗ κηπείας δαψιλεῖς κατεσκεύασαν, ὥστε τὴν ἐπίνοιαν τοῦ βασιλέως καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν εἰρηνικὴν καὶ πρὸς ἀσφάλειαν πολέμου δόξαι 25 καλᾶς προεωρᾶσθαι.

1 εἰδ' F. συνέφυγον] συνεισέπεσον RX συνέπεσον F; corr. Bekk. 6 7 δὲ Δημήτριος πείσας—μετοικίσαι F. in marg. codicis R 3. m. de Sicyone urbe quaedam adnotavit. 8 κατέσκαψαν F. 9 δρυοῦ R (supraposita ab 2. m. virg. crit.) XF; corr. Dind. δύτως X. 10 συνεπιβαλόμενος R (corr. 2. m.) XF. 12 cf. Plut. Dem. 25. 14 αὐτῷ om. RX. 18 ἐνοικοῦντες] οἰκοῦντες Hertl. III p. 39. 21 ὥστε μηδαμῇ δύνασθαι om. F, suppl. 2. m.

Ο δὲ Δημήτριος διοικήσας τὰ περὶ τὸν Σικυω- 103
 νίους ἀνέξενξε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν
 Κόρινθον, ἦν ἐφρούρει Πρεπέλαιος Κασάνδρου στρα-
 τηγός. τὸ μὲν οὖν πρῶτον υπό την πολιτῶν
⁵ εἰσαχθεὶς διὰ τινος πυλίδος ἐκράτησε τῆς πόλεως καὶ
 τῶν λιμένων. τῶν δὲ φρουρῶν καταφυγόντων τῶν ²
 μὲν εἰς τὸ καλούμενον Σισύφιον, τῶν δ' εἰς τὸν Ἀκρο-
 πόρινθον προσαγαγὼν μηχανὰς τοῖς δχυρώμασι καὶ
 πολλὰ κακοπαθήσας εἶλε τὸ Σισύφιον κατὰ κράτος.
¹⁰ εἶτα τῶν ἐνταῦθα συμφυγόντων πρὸς τὸν κατειληφό-
¹⁸¹ τας τὸν Ἀκροκόρινθον καὶ τούτους καταπληξάμενος
 ἡνάγκασε παραδοῦναι τὴν ἄκραν· σφόδρα γὰρ ἦν ἀν- ³
 υπόστατος οὗτος δ βασιλεὺς ἐν ταῖς προσβολαῖς,
 εὐμήχανος ὑπάρχων περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν πολιορ-
¹⁵ κητικῶν ἔργων. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν Κορινθίους ἐλευ-
 θερώσας παρεισήγαγε φυλακὴν εἰς τὸν Ἀκροκόρινθον,
 βουλομένων τῶν πολιτῶν διὰ τοῦ βασιλέως τηρεῖσθαι
 τὴν πόλιν μέχρι ἀν δ πρὸς Κάσσανδρον καταλυθῆ
 πόλεμος. καὶ Πρεπέλαιος μὲν αἰσχρῶς ἐπεσθῶν ἐκ τῆς ⁴
²⁰ Κορινθον πρὸς Κάσσανδρον ἀπεκάρδησεν, Δημήτριος δὲ
 παρελθῶν εἰς τὴν Ἀχαίαν Βούραν μὲν κατὰ κράτος
 εἶλε καὶ τοῖς πολίταις ἀπέδωκε τὴν αὐτονομίαν, Σκύρου
 δ' ἐν δλίγαις ἡμέραις παραλαβὼν ἔξεβαλε τὴν φρουράν.
 μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπ' Ορχομενὸν τῆς Ἀρκαδίας στρατεύσας ⁵

⁴ πολιτικῶν F. ^{7. 9} Σισύφιον libri (cf. e. g. Paus. V 2, 5);
 Σισύφειον Dind. (coll. Strab. VIII 6, 21). ¹⁰ ἐν ταύτῃ libri;
 corr. Hertl. III p. 39; ἐντεῦθεν Hertl. ibid. et Madv. I p. 517.
¹⁸ μέχρις F. ¹⁹ καὶ om. F. ²¹ Βούταν RX; Βούραν F (s. a.),
 Βούταν 2. m.; cf. XV 48, 3; Paus. VII 25, 5 (Palm.); Ptol. III
 14, 36. ²² καὶ τὴν αὐτονομίαν τοῖς πολίταις ἀπέδωκε F.
 Σκύρον libri; 'forsitan Σκύρος est, quam Ἀρκαδίας κατοικίαν
 Steph. Byz. fuisse perhibet' Wess.; assentior ego; at cf. Droysen
 l. l. II 2 p. 186 a. 3; Niese l. l. I p. 337 a. 1; Beloch l. l. III 2 p. 373.
²⁴ — p. 322 v. 2 μετὰ δὲ ταῦτα ἐπερχόμενος τῆς Ἀρκαδίας (in marg.
 2. m. Ἀχαίας) ἤλευθέρους τὰς πόλεις στρατεύσας δὲ ἐπὶ τὸ Αἴγιον

ἐκέλευσε τῷ τῆς φρονδᾶς ἀφηγουμένῳ Στρομβίχῳ παραδοῦναι τὴν πόλιν. οὐ προσέχοντος δ' αὐτοῦ τοῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ πολλὰ λοιδοροῦντος ἀπὸ τοῦ τείχους βλασφήμως προσαγαγὼν μηχανὰς δι βασιλεὺς καὶ κατα-
6 βαλὼν τὰ τείχη κατὰ κράτος εἴλε τὴν πόλιν. τὸν μὲν 5 σῶν Στρομβίχου τὸν ὑπὸ Πολυπέρχοντος καθεσταμένον φρονύμαρχον καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἄλλοτρῶν διατεθέντων πρὸς αὐτὸν εἰς δύροντα πρὸ τῆς πόλεως ἀνεσταύρωσε, τῶν δ' ἄλλων μισθοφόρων ἐλὼν εἰς 7 δισχιλίους κατέμιξε τοῖς λόισι στρατιώταις. μετὰ δὲ 10 τὴν ἄλωσιν ταύτης τῆς πόλεως οἱ σύνεργοι τὰ φρονύμια κατέχοντες, ὑπολαμβάνοντες ἀδύνατον ὑπάρχειν τὸ διαφυγεῖν τὴν βίαν τοῦ βασιλέως, παρέδωκαν αὐτῷ τὰ χωρία. διμοίως δὲ τούτοις καὶ οἱ τὰς πόλεις φρον-
ροῦντες, τῶν μὲν περὶ Κάσανδρον καὶ Πρεπέλαιον καὶ 15 Πολυπέρχοντα μὴ βοηθούντων, τοῦ δὲ Δημητρίου μετὰ μεγάλης δυνάμεως καὶ μηχανῶν ὑπεροργούσαν προσιόντος, ἐκουσίως ἔξεχώρονν. καὶ τὰ μὲν περὶ Δημήτριον ἐν τούτοις ἦν.

104 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ταραντίνοι πόλεμον ἔχοντες 20 πρὸς Δευκανούς καὶ Ρωμαίους ἔξεπεμψαν πρεσβευτὰς εἰς τὴν Σπάρτην, αἵτούμενοι βοήθειαν καὶ στρατηγὸν 2 Κλεάνημον. τῶν δὲ Δακεδαιμονίων προθύμως ἥγεμόνα δόντων τὸν αἵτούμενον καὶ τῶν Ταραντίνων χρήματα

περιενάθισε τὸ τεῖχος καὶ λόγους ἐποίει πρὸς τὸν ἀφηγούμενον τῆς φρονδᾶς Στρομβίχον, παραδοῦναι τὴν πόλιν ἀξιῶν F; cf. Droysen II 2 p. 187; Niese I p. 337 a. 2; uterque non recte iudicat. 2 τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις F. 4 βλέσφημα F.
6 τῶν om. RX. 7 καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀ. διατιθέντων F.
8 πρὸς αὐτὸν om. RX. 11 τῆς πόλεως ταύτης F. οἱ τὰ σύν-
εργοις φρονύμια κατέχοντες Wess. 15 περὶ Π. καὶ Πολυπέρ-
χοντα καὶ Πρεπέλαιον F. 17 ὑπερεχούσαν F. 20sqq. cf.
Droysen II 2 p. 189 a. 1; Niese I p. 479sq.; Burger VAW.
Amsterd. n. r. II (1899) p. 54sqq.; Beloch III 1 p. 209. 23 in
marg. codicis R 3. m. adscr. quaedam de Cleonymo.

καὶ ναῦς ἀποστειλάντων ὁ μὲν Κλεώνυμος ἐπὶ Ταινάρῳ
 τῆς Λακωνικῆς ἔνοιλογήσας στρατιώτας πεντακιλίους
 συντόμως κατέπλευσεν εἰς Τάραντα. ἐνταῦθα δὲ μισθο-
 φόρους ἀθροίσας ἄλλους οὐκ ἐλάττους τῶν προτέρων
 5 κατέγραψε καὶ τὸν πολιτικὸν πεζὸν μὲν πλείους
 τῶν δισμυρίων, ἵπεις δὲ δισχιλίους. προσελάβετο δὲ
 τῶν τε καὶ Ἰταλίαν Ἐλλήνων τὸν πλείστους καὶ τὸ
 τῶν Μεσσαπίων ἔθνος. ἀδρᾶς οὖν δυνάμεως περὶ 3
 αὐτὸν οὕσης οἱ μὲν Λευκανοὶ καταπλαγέντες φιλίαν
 10 ἐποιήσαντο πρὸς τὸν Ταραντίνους, τῶν δὲ Μεταπον-
⁴⁸² τίνων οὐ προσεχόντων αὐτῷ τὸν Λευκανοὺς ἐπεισεν
 ἐμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν καὶ τῷ καιρῷ συνεπιθέμενος
 κατεπλήξατο τὸν Μεταποντίνους. παρελθὼν δ' εἰς
 15 τὴν πόλιν ὡς φίλος ἐπράξατο μὲν ἀργυρίου τάλαντα
 πλείω τῶν ἔξακοσίων, διακοσίας δὲ παρθένους τὰς
 ἐπιφανεστάτας ἔλαβεν εἰς δμητρίαν, οὐχ οὔτω τῆς περὶ
 τὴν πίστιν ἀσφαλείας χάριν, ὡς τῆς ἴδιας ἔνεκεν
 λαγνείας. ἀποδέμενος γάρ τὴν Λακωνικὴν ἐσθῆτα 4
 διετέλει τρυφῶν καὶ τὸν πιστεύσαντας αὐτῷ κατα-
 20 δουλούμενος τηλικαύτας γάρ ἔχων δυνάμεις καὶ χρη-
 γίας οὐδὲν τῆς Σπάρτης ἀξιοῦτο. ἐπεβάλετο
 μὲν γάρ ἐπὶ τὴν Σικελίαν στρατεύειν, ὡς τὴν τυραν-
 νίδα μὲν καταλύσων τὴν Ἀγαθοκλέους, τὴν δ' αὐτονο-
 μίαν τοῖς Σικελιώταις ἀποναταστήσων, ὑπερθέμενος δὲ
 25 ἐπὶ τοῦ παρόντος ταύτην τὴν στρατείαν ἐπλευσεν εἰς
 Κόρωναν καὶ κρατήσας τῆς πόλεως χρημάτων τε πλῆ-
 θος εἰσεπράξατο καὶ φρουράν ἐγκατέστησε, διανοού-

5 καὶ om. F. 8 τῶν Μεσσηρίων τὸ ἔθνος X. 10 τὸν
 om. X. 10 adnot. de Metaponto a 3. m. in marg. cod. R.
 11 ἐπεισες συνεμβαλεῖν F. 13 κατέπληξε F. 16 δμητρίαν libri.
 οὗτως X. 18 λαγνείας] ἀγεννείας RX. ἀποδέμενοι X. 21 ἐπ-
 εβάλλετο F. 22 στρατεύειν Gem. 25 τὴν στρατείαν ταύτην X
 ταύτην τὴν στρατιὰν F. corr. 2. m. 26 Κέρκυραν F semper;
 cf. XIX 78, 1.

μενος δρμητηρίῳ τούτῳ τῷ τόπῳ χρήσασθαι καὶ τοῖς
 105 περὶ τὴν Ἑλλάδα πράγμασιν ἐφεδρεύειν. εὐθὺν δὲ καὶ
 πρεσβειῶν πρὸς αὐτὸν παραγενομένων παρὰ τε Αημη-
 τρίου τοῦ πολιορκητοῦ καὶ Κασάνδρου περὶ συμμαχίας
 τούτων μὲν οὐδετέρῳ προσέθετο, τοὺς δὲ Ταραντίνους 5
 καὶ τῶν ἀλλών τινάς πυθόμενος ἀφεστηκέναι τῆς μὲν
 Κορκύρας τὴν ἴκανην φυλακὴν ἀπέλιπεν, μετὰ δὲ τῆς
 ἀλλῆς δυνάμεως ἔπλει κατὰ σπουδὴν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν,
 ὡς κολάσων τοὺς ἀπειθοῦντας. προσσχὼν δὲ τῇ χώρᾳ
 παθ' ὃν τόπον ἐφύλαξσον οἱ βάρβαροι, τὴν μὲν πόλιν 10
 ἐλῶν ἐξηνδραποδίσατο, τὴν δὲ χώραν ἐλεγιάτησεν.
 2 διοικεῖται δὲ τὸ καλούμενον Τριόπιον ἐκπολιορκήσας εἰς
 τρισχυλίους ἔλαβεν αίχμαλώτους. καθ' ὃν δὴ χρόνον
 οἱ μὲν ἀπὸ τῆς χώρας βάρβαροι συνδραμόντες ἐπέθεντο
 νυκτὸς τῇ στρατοπεδείᾳ καὶ μάχης γενομένης ἀνεῖλον 15
 τῶν μετὰ Κλεωνύμου πλείους τῶν διακοσίων, ἐξώρη-
 3 σαν δὲ περὶ χιλίους. ὅμα δὲ τῷ κινδύνῳ τούτῳ χειμῶν
 ἐπιγενόμενος εἴκοσι τῶν νεῶν διέφθειρε πλησίουν
 δρμουσῶν τῆς παρεμβολῆς. δὲ Κλεώνυμος δυσὶν
 ἐλαττώμασι τηλικούτοις περιπεσὼν ἀπέπλευσε μετὰ τῆς 20
 δυνάμεως εἰς τὴν Κόρωναν.

106 Τοῦ δὲ ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
 μὲν ἦν ὁρχων Νικοκλῆς, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὄπατον
 ἀρχὴν διεδέξαντο Μάρκος Αἰμίος καὶ Μάρκος Αἰμίλιος.
 ἐπὶ δὲ τούτων Κάσανδρος δ Μακεδόνων βασιλεὺς δρῶν 25
 τὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων αἰδομένην καὶ πάντα τὸν

1 τῷ τόπῳ οὐ. RX; τούτῳ χρήσασθαι τῷ τόπῳ F. 2 εὐθὺς F.
 10 <οὖ> ἐφύλαξσον Sint.; ἐφύλαξσον Dind. τὴν μὲν πόλιν]
 nomine excidisse videtur ('aut v. 5 Ταραντίνους corruptum est'
 Dind.); 'Thurias urbem in Salentinis cepit' Liv. X 2; cf.
 Droysen l. l.; Niese I p. 480 a. 1. 11 ἐξηνδραποδήσατο F.
 12 Τριόπιον ign. 16 τετρακοσίων F. 22 διελθόντος F.
 24 διεδέξατο F. Αἰμίος codd.; cf. XXXVII 10, 1. Αἰμίλιος F.
 L. Aemilius ep. Liv.

πόλεμον ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν συνιστάμενον περίφοβος
 ἦν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος. διόπερ ἔξεπεμψε πρεσβευτὰς 2
 πρὸς Ἀντίγονον εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀξιῶν διαιλύσασθαι
 πρὸς αὐτὸν. ἀποκριναμένου δ' ἐκείνου διότι μίαν γι-
 5 νώσκει διάλυσιν, ἐὰν δὲ Κάσανδρος ἐπιτρέπῃ τὰ καθ'
 αὐτόν, καταπλαγεῖς Λυσίμαχον ἐκ τῆς Θράκης μετ-
 επέμψατο πρὸς τὴν τῶν δλων κοινοπραγίαν· ἀεὶ γὰρ 3
 εἰώθει τοῦτον κατὰ τοὺς μεγίστους φόβους εἰς τὴν
 483 βοήθειαν προσλαμβάνεσθαι διὰ τε τὴν τάνδρὸς ἀρετὴν
 10 καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ δμοφον εἶναι τῇ
 Μακεδονίᾳ. συνεδρεύσαντες οὖν οἱ βασιλεῖς οὗτοι
 περὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ἔξεπεμψαν πρεσβευτὰς
 πρὸς τε Πτολεμαῖον τὸν Αιγύπτου βασιλέα καὶ πρὸς
 Σέλευκον τὸν τῶν ἄνω σατραπειῶν κυριεύοντα, περὶ
 15 τε τῆς ὑπερηφανίας τῆς ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐμφανί-
 ξουτες καὶ τὸν ἐκ τοῦ πολέμου κινδυνον κοινὸν εἶναι
 πάντων διδάσκοντες. τῆς γὰρ Μακεδονίας κρατήσαντα 4
 τὸν Ἀντίγονον εὐθὺς ἀφελεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων τὰς
 βασιλείας· δεδωκέναι γὰρ αὐτὸν πείραν πλεονάκις ὅτι
 20 πλεονέκτης ἐστὶ καὶ πᾶσαν ἀρχὴν ἀκοινώνητον ποιεῖ.
 συμφέρειν οὖν ἀπαντας συμφρονῆσαι καὶ κοινῇ πρὸς
 Ἀντίγονον ἐπανελέσθαι πόλεμον. οἱ μὲν οὖν περὶ 5
 Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον δόξαντες ἀληθῆ λέγειν προ-
 θύμως ὑπῆκονσαν καὶ συνετάξαντο πρὸς ἀλλήλους
 25 βοηθεῖν ἀδραῖς δυνάμεσι· τοῖς δὲ περὶ Κάσανδρον 107
 ἔδοξε μὴ περιμένειν τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον, ἀλλὰ
 καὶ αὐτὸνς φθάσαντας ἐπιστρατεύειν καὶ προλαμβάνειν

4 ἀποκρινομένου δ' ἐκείνου δεινότερον (in marg. 2. m. διότι)
 μίαν γινώσκειν διάλυσιν F. 5 δὲ om. F. 7 αἰτεῖ F. 8 εἰς
 βοήθειαν F. 9 τοῦ ἀνδρὸς XF. 10 αὐτοῦ om. RX. εἰναι
 δμοφον Δ. 16 κινδυνον πάντων εἶναι δ. F. 18 ἀφελέσθαι RX.
 τῆς βασιλείας X. 19 πείραν RX. πλεονάκις] πλείστα καὶ RX.
 21 καὶ συμφέρειν F. 24 ὑπῆκονσαν F. πρὸς ἀλλήλους libri
 exhibent v. 28 post λέγειν; transp. Bekk. 25 τὸν δὲ F.

τὸ χρήσιμον. διόπερ δὲ Κάσανδρος Λυσιμάχῳ μὲν παρέδωκε μέρος τοῦ στρατοπέδου καὶ στρατηγὸν συνεξέπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἀνέζευξε μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως εἰς Θετταλίαν, διαπολεμήσων Δημητρίῳ καὶ τοῖς ² Ἑλλησι. Λυσιμάχος δὲ μετὰ στρατοπέδου διαβάσει ⁵ τῆς Εύρωπης εἰς τὴν Ἀσίαν Αρμψακηνοὺς μὲν καὶ Παριανοὺς ἐκουσίως προσθεμένους ἀφῆκεν ἐλευθέρους, Σίγειον δὲ ἐκπολιορκήσας φρουρὰν παρεισήγαγε. μετὰ δὲ ταῦτα Πρεπελάτῳ μὲν τῷ στρατηγῷ δοὺς πεξοὺς ἔξαμεσχιλίους, ἵππεis δὲ χιλίους ἔξεπεμψε προσαξέδονον ¹⁰ μενον τὰς πόλεις τὰς τε κατὰ τὴν Αἰολίδα καὶ τὴν Ἰωνίαν, αὐτὸς δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχειρησε πολιορκεῖν τὴν Ἀβυδον καὶ βέλῃ καὶ μηχανὰς καὶ τάλλα ¹⁵ 3 παρεσκευάζετο· ἐπειδὲ μετὰ θάλατταν ἥλθε τοῖς πολιορκούμενοις στρατιωτῶν πλῆθος παρὰ Δημητρίου ²⁰ τὸ δυνάμενον τὴν ἀσφάλειαν παρέχεσθαι τῇ πόλει, ταῦτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς ἀπέστη, τὴν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρογίαν προσαγαγόμενος καὶ *Σύνναδα πόλιν ἔχουσαν ἀποσκευάς μεγάλας βασιλικὸς ἐποιιδροκησεν.

⁴ οὗτοι δὲ καὶ Δόκιμοι τὸν Ἀντιγόνον στρατηγὸν πείσας ²⁵ ποιησοργεῖν τά τε Σύνναδα παρέλαβε διὰ τούτου καὶ τῶν δχνωμάτων ἔνια τῶν ἔχοντων τὰ βασιλικὰ χρήματα. δὲ ἐπὶ τῆς Αἰολίδος καὶ τῆς Ἰωνίας πεμφθεὶς ὑπὸ Λυσιμάχου στρατηγὸς Πρεπελάτος Ἀδραμυττίου μὲν

1 χρόνιμον Χ. 3. 4 εἰς Θετταλίαν μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως F. 4 διαπολεμήσειν F. 8 Σίγιον F; cf. Ptol. V 2, 2. προστηγάγετο F, παρεισ. supraser. 2. m. 10 ἵππεis δὲ χιλίους om. F, suppl. 2. m. 14 τοῖς πολιορκούμενοις ἥλθε F. 16 τὸ om. F. 17 ἐφ' Ἑλλησπόντον F. 18 post καὶ quaedam lacuna perisse arbitror, velutι καὶ <ἐπὶ τὴν ἄνω Φρογίαν προάγων>. Σύνναδα libri; at v. 21 Σύνναδα XF; cf. Ptol. V 2, 17 (p. 829 M); C J Gr. II 3148; Head H N. p. 569. 19 μεγάλας om. F. 21 τήν τε Σ. RX; cf. Plin. V 29, 105. διὰ τούτου καὶ] καὶ διὰ τούτου F. 24 Ἀδραμυτίον F; cf. XII 73, 1; 77, 1; cf.

ἐκνορίενσεν ἐν παρόδῳ, τὴν δ' Ἐφεσον πολιορκήσας
καὶ καταπληξάμενος τὸν ἔνδον παρέλαβε τὴν πόλιν.
καὶ τὸν μὲν ἐγκαταληφθέντας τῶν Ρωμαίων ἑκατὸν
δύμηρους ἀπέστειλεν εἰς τὴν πατρίδα, τὸν δὲ Ἐφεσίους
5 *ὑποσπόνδους* ἀφῆκε, τὰς δὲ ναῦς τὰς ἐν τῷ λιμένι
πάσας ἐνέπρησε διὰ τὸ θαλασσοκρατεῖν τὸν πολεμόν
καὶ τὴν δῆλην κρίσιν τοῦ πολέμου ἀδηλον ὑπάρχειν.
μετὰ δὲ ταῦτα Τηλίους μὲν καὶ Κολοφωνίους προσ- 5
ηγάγετο, Ἐρυθραίοις δὲ καὶ Κλαζομενίοις ἐλθούσης
10 κατὰ θάλατταν βοηθέας τὰς μὲν πόλεις ἐλεῖν οὐκ
ἡδυνήθη, τὴν δὲ χώραν αὐτῶν πορθήσας ἀνέξευξεν
ἐπὶ Σάρδεις. ἐνταῦθα δὴ τὸν Ἀντιγόνου στρατηγὸν
Φοίνικα [καὶ Δόκιμον] πείσας ἀποστῆναι τοῦ βασιλέως
παρέλαβε τὴν πόλιν πλὴν τῆς ἀκρας· ταῦτην γὰρ
15 φυλάττων Φέλιππος εἶς τῶν Ἀντιγόνου φίλων βεβαίων
ἔτηρει τὴν εἴνοισαν τὴν πρὸς τὸν πεπιστευκότα. τὰ
μὲν οὖν περὶ Λυσίμαχον ἐν τούτοις ἥν.

Ἀντίγονος δὲ προκεχειρισμένος ἀγῶνα μέγαν καὶ 108
πανήγυριν ἐν Ἀντιγονίᾳ συντελεῖν πάντοθεν ἀθλητάς
20 τε καὶ τεχνίτας τὸν ἐπιφανεστάτους ἐπὶ μεγάλοις
ἀθλοῖς καὶ μισθοῖς ἡθροίκει. ὡς δὲ ἥκουντε τὴν Λυ-
σίμαχον διάβασιν καὶ τῶν στρατηγῶν τὴν ἀπόστασιν,
τὸν μὲν ἀγῶνα διέλυσε, τοῖς δὲ ἀθληταῖς καὶ τοῖς
τεχνίταις ἀπέδωκε μισθοὺς οὐκ ἐλάττους διακοσίων

Mueller ad Ptol. V 2, 4; Hirschfeld ap. P.-W. s. v. 3 ἐγ-
καταλειφθέντας F, corr. 2. m.; cf. XX 99, 3. 5 *ἐλευθέροντος*
ἀφῆκε Reiske et Hertl. II 2 p. 20; at cf. XX 111, 3; rectius
ὑποσπόνδους, quod idem prop. Hertl. 6 θαλαττοκρατεῖν F.
8 Τηλίους F; cf. Steph. Byz. s. v. Τέως. 12 ἐντεῦθεν X.
τῶν — στρατηγῶν F. 13 Φοίνικα] cf. XX 19, 2. 5. καὶ Δόκιμον
recte iam secludi iussit Wess. (cf. supra § 4); cf. Droysen II 2
p. 203 a. 1. 15 cf. XIX 69, 1. 18 προχειρισάμενος F. 19 ἐν
Ἀντιγονίᾳ libri; cf. XX 47, 5. καὶ πάντοθεν F. 24 μισθοὺς
οὐκ ἐλάττους εἰς διακ. ταλάντων RX.

2 ταλάντων. αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν ὅρμησεν
 ἐκ τῆς Συρίας σύντομον τὴν πορείαν ποιούμενος ἐπὶ³
 τοὺς πολεμίους. εἰς δὲ Ταρσὸν τῆς Κιλικίας ἀφικό-
 μενος ἐξ ὧν πατεκόμισε χρημάτων ἐκ τῶν Κουνδων
 τὸ στρατόπεδον εἰς τρεῖς μῆνας ἔμισθοδότησεν. χωρὶς
 δὲ τούτων τρισχλιαὶ τάλαντα μετὰ τῆς δυνάμεως
 ἐκόμιζεν, δπως τοιαύτην ἔχῃ τὴν χορηγίαν, δταν αὐτῷ
 χρεία γένηται χρημάτων. ἔπειτα τὸν Ταρσὸν ὑπερ-
 βαλὼν προῆγεν ἐπὶ Καππαδοκίας καὶ τὸν ἀφεστηκότας
 περὶ τὴν ἄνω Φρυγίαν καὶ Λυκαονίαν ἐπιπορευόμενος
 πάλιν εἰς τὴν προοϋπόρχουσαν συμμαχίαν ἀποκατέστησεν.
 4 καθ' ὃν δὴ χρόνον οἱ περὶ τὸν Λυσίμαχον πυθόμενοι
 τὴν τῶν πολεμίων παρουσίαν συνήδρευον, βουλευόμενοι
 5 πᾶς χρηστέον εἴη τοῖς ἐπιφερομένοις κινδύνοις. ἔδοξεν
 οὖν αὐτοῖς εἰς μὲν μάχην μὴ συγκαταβαίνειν, ἕως ἀν
 οἱ περὶ Σέλευκον ἐκ τῶν ἄνω σατραπειῶν παταβῶσι,
 τόπους δὲ διχυρούς παταλαβέθωσι καὶ χάρακι καὶ τάφρῳ
 τὴν στρατοπεδίαν ἀσφαλισαμένους ὑπομένειν τῶν πο-
 λεμίων τὴν ἔφοδον. οὗτοι μὲν οὖν τὸ δοχθὲν αὐτοῖς
 ἐπετέλουν πατὰ σπουδὴν. δ ὁ Ἀντίγονος ἐπεὶ πλησίον
 ἐγένετο τῶν πολεμίων, ἐκτάξας τὴν δύναμιν προεκαλεῖτο
 6 εἰς μάχην. οὐδενὸς δ' ἐπεξιέναι τολμῶντος αὐτὸς μὲν
 πατελάβετο τόπους τινάς, δι' ὧν ἀναγκαῖον ἦν τὰς
 τροφὰς τοῖς ἐναντίοις παρακομίζεσθαι· οἱ δὲ περὶ τὸν
 Λυσίμαχον φοβηθέντες μήποτε τῆς ἀγροφᾶς ἀποκοπείσης
 25 ὑποχελοὶ γένωνται τοῖς πολεμίοις, νυκτὸς ἀνέξευξαν
 καὶ διατείναντες σταδίους τετρακοσίους πατεστρατοπέ-
 7 δευσαν περὶ Διορύλαιον· εἶχε γάρ τὸ χωρίον σύτον τε

2 σύντονον Dind. 4 Κουνδων RF Κουνδῶν X; Κύνδα
 XVIII 62, 2 (ubi vide); XIX 56, 5. 7 ἐκόμισεν F. τοιαύτην]
 τεύτην Dind. 11 εἰς] ἐπὶ F. 13 βουλούμενοι X. 17 χάρακι]
 χάρακι μὲν F. 19 αὐτοῖς libri. 24 κομίζεσθαι F, corr. 2. m.
 τὸν om. X. 25 ἀγορᾶς] εὑρούλαιας F.

καὶ τῆς ἀλλῆς χορηγίας πλῆθος καὶ ποταμὸν παραφρέοντα δυνάμενον ἀσφάλειαν παρέχεσθαι τοῖς παρ' αὐτὸν στρατοπεδεύουσι. βαλόμενοι δὲ στρατοπεδεῖαν ὡχύρωσαν τὴν παρεμβολὴν βαθείᾳ τάφρῳ καὶ τριπλῷ⁵ χάρακι. Ἀντίγονος δὲ πυθόμενος τὴν τῶν πολεμίων 109
485 ἀποχώρησιν εὐθὺς ἐπεδίωκεν αὐτοὺς καὶ πλησίον γενούμενος τῆς παρεμβολῆς, ἐπεὶ πρὸς παράταξιν οὐ συγκατέβαινον, ἥρξατο περιταφρεύειν τὴν στρατοπεδεῖαν καὶ παταπέλτας καὶ βέλη μετεπέμψατο, βουλόμενος αὐτὴν πολιορκῆσαι. συντελούμενων δὲ ἀκροβολισμῶν περὶ τὴν ταφρεῖαν καὶ τῶν περὶ τὸν Αυσίμαχον πειρωμένων ἀνείργειν τοῖς βέλεσι τὸν ἔργαζομένους ἐν πᾶσιν προετέροις οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον. ἐπειτα² 15 χρόνου γενομένου καὶ τῶν ἔργων ἥδη συντέλειαν λαμβανόντων, τῆς δὲ τροφῆς ὑπολιπούσης τὸν πολιορκούμενον οἱ περὶ Αυσίμαχον, τηρήσαντες νῦντα χειμέριον, ἀναστέξαντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς διὰ τῶν ὑπερδεξίων τόπων ἀπεχώρησαν εἰς παραχειμασίαν. ὁ δὲ Ἀντίγονος ἡμέρας γενομένης ὡς εἶδε τὴν τῶν πολεμίων ἀπαλλαγῆν, ἀντιπαρηγένει αὐτὸς διὰ τῶν πεδίων.
20 ἐπιγενομένων δὲ ὅμβρων μεγάλων καὶ τῆς χώρας οὖσης³ βαθυγείου καὶ πηλώδους τῶν τε ὑποξυγίων οὐκ ὀλίγα συνέβη καὶ τῶν σωμάτων τινὰ διαφθαρῆναι καὶ τὸ σύνολον ἐπιπόνως ἀπασαν τὴν δύναμιν διατεθῆναι.
25 διόπερ δὲ βασιλεὺς ἄμα μὲν ἀναλαβεῖν βουλόμενος ἐκ⁴ τῆς κακοπαθίας τὸν στρατιώτας, ἄμα δὲ τὴν χειμε-

1 τῆς ομ. X. 2 παρ' αὐτῷ aut περὶ αὐτὸν Reiske.

3 βαλλόμενοι F, corr. 2. m. 6 πατεδίωκεν F. 11 ταφρίαν RX.

13 προντέονταν X. 14 γενομένον F. 15 ὑπολιπούσης F;

ἀπολιπούσης? Dind.; ἐπιλειπούσης Madv. I p. 516. 16 περὶ

τὸν A. F. 18 ἀπεχώρησαν] ἐποιήσαντο τὴν ἀποχώρησιν F.

23 συνέβη post πηλώδους (v. 22) ponit F. 26 κακοπαθίας R

(corr. 2. m.) κακοπαθείας XF.

φινὴν ὥδαν δρόν περιλαμβάνουσαν τοῦ μὲν καταδιώκειν ἀπέστη, πρὸς δὲ τὴν χειμασίαν ἐπιλεξάμενος τοὺς εὐθετωτάτους τόπους διεῖλε κατὰ μέρη τὴν δύο ναυαγίαν. πυνθανόμενος δὲ Σέλευκον καταβαίνειν ἐκ τῶν δύο σατραπεῖῶν μετὰ μεγάλης δυνάμεως, ἔπειμψέ τινας ⁵ τῶν φλιών εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λημήτριον, παρακελευόμενος ἡκεινούς πρὸς αὐτὸν μετὰ τῆς δυνάμεως τὴν ταχίστην· σφόδρα γὰρ εὐλαβεῖτο μὴ πάντων τῶν βασιλέων ἐπ' αὐτὸν συνδραμόντων ἀναγκασθῆ παρατάξει κρείναι τὸν δόλον πόλεμον πρὸν ἦ συνελθεῖν εἰς ταῦτὸν ¹⁰ 6 τὴν ἐκ τῆς Εὐρώπης δύναμιν. παραπλησίως δὲ καὶ Λυσίμαχος διεῖλε τὴν δύναμιν εἰς χειμασίαν ἐν τῷ καλούμενῷ Σαλωνίᾳ πεδίῳ. ἀγορὰν δὲ πολλὴν ἐξ Ἡρακλείας μετεπέμπετο, ποιησάμενος ἐπιγαμίαν πρὸς ¹⁵ 7 τοὺς Ἡρακλεώτας· ἔγημε γὰρ Ἀμηστρὸν τὴν Ὁξυάρχον μὲν θυγατέρα, Λαρείον δὲ τοῦ βασιλέως ἀδελφιδῆν, Κρατεροῦ δὲ γυναικα γενομένην ὑπ' Ἀλεξάνδρου δοθεῖσαν, τότε δυναστεύονταν τῆς πόλεως. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

110 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λημήτριος διατρίβων ἐν ²⁰ ταῖς Ἀθήναις ἔσπενδε μηδῆναι καὶ καταλαβεῖν τὴν

¹ περικαταλαμβάνονταν, 'quod verbum Diodoro familiare est', Reiske. ⁵ τινα RX; at cf. XX 111, 1. ⁶ διακελευόμενος F. ⁷ τῆς om. F. ¹⁰ εἰς ταῦτα F; at cf. e. g. Pol. II 32, 6. ¹¹ ἐξ om. RX. ¹³ Σαλμωνίας libri; Σαλωνίας Wess. (Σαλωνίας Dind.) coll. Strab. XII 5, 7 et Steph. Byz. s. v. Σαλώνεια; cf. Droysen II 2 p. 260 a. 1; Niese I p. 344 a. 4; Beloch III 1 p. 168 a. 1. ¹⁴ ποιησάμενος ante μετεπέμπετο ponunt RX. ¹⁵ [Ἀμηστρῶν] de variis nominis formis vide Justi Jr. Nomenb. p. 14; Wilcken ap. P.-W. s. v. Amastris; Droysen I 2 p. 243 a. 1; de re cf. Memnon fr. 4sqq. (FHGr. III p. 530sqq.); Droysen II 2 p. 207; Niese I p. 345; Beloch III 1 p. 167, 2 p. 87. [Οξυάρχον] eadem nominis forma II 6, 1; XVIII 3, 3; 39, 6; XIX 14, 6; 48, 2; [Οξάρχης] audit Darei frater XVII 34, 2; 77, 4; [Οξάρχης] Dionysii et Amestrus filius appellatur XX 77, 1; cf. Justi l. l. p. 232. ¹⁶ βασιλεύσαντος F. ἀδελφιδῆν F. ¹⁷ Κρατεροῦ libri; cf. XVII 57, 3. δὲ δοθεῖσαν F. ²¹ malim

ἐν Ἐλευσῖνι τελετήν. ἀπεχούσης δὲ χρόνον ἵκανὸν
τῆς κατὰ νόμους ἡμέρας, καθ' ἥν εἰώθεισαν Ἀθηναῖοι
συντελεῖν τὴν τελετήν, ἔπεισε τὸν δῆμον διὰ τὰς
εὐεργεσίας κινῆσαι τὸ πάτριον ἔθος. παραδοὺς οὖν
⁵ αὐτὸν ἄνοπλον τοῖς ιερεῦσι καὶ πρὸ τῆς ὁρισμένης
ἡμέρας μυηθεὶς ἀνέξευξεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. καὶ τὸ²
μὲν πρῶτον εἰς Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας ἤθροισε τὸν
στόλον καὶ τὴν πεζὴν δύναμιν· μετὰ δὲ ταῦτα πυθό-
μενος τὸν περὶ Κάσανδρον προκατειλῆφθαι τὰς παρ-
¹⁰ ὄδους, πεζῇ μὲν ἀπέργω τὴν εἰς Θετταλίαν ποιεῖσθαι
πορείαν, παραπλεύσας δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὸν
ἐν Λαρίσῃ λιμένα καὶ τὴν δύναμιν ἐκβιβάσας τὴν μὲν
πόλιν ἐξ ἐφόδου παρέλαβε, τὴν δὲ ἄκραν ἐκπολιορκήσας
τὸν μὲν φρουρὸν δῆσας παρέδωκεν εἰς φυλακήν,
¹⁵ τοῖς δὲ Λαρισαίοις τὴν αὐτονομίαν ἀποκατέστησεν.
μετὰ δὲ ταῦτα Ἀντρῶνας μὲν καὶ Πτελεὸν προσηγάγετο,³
*Ἀιον δὲ καὶ Ορχομενὸν μετοικίζοντος εἰς Θῆβας
Κασάνδρον διεκάλυσε μετοικισθῆναι τὰς πόλεις. Κά-
σανδρος δὲ θεωρῶν τὰ πράγματα τῷ Δημητρίῳ κατὰ

παραλαβεῖν cum Plut. Dem. 26. 1 Ἐλευσίνι XF. 5 αὐ-
τὸν RX. ἄστολον F. 8 πεζικὴν F. 12. 15 Λαρισαίος—Λαρισ-
σαίον F; Λάρισα etiam Pol. XVIII 38, 3; Strab. IX 5, 13; Steph.
Byz. s. v.; Liv. XXXI 46; Λάρισα Ptol. III 12, 14 qui urbem
in ora maritima ponit, a qua 20 stadia (cf. Strab. l. l.) aberat.
16 Πρώνας codd.; Ἀντρῶνα Wess. (coll. Strab. IX 5, 14 et Liv.
XLII 61); Ἀντρωνα Madv. I p. 517; rectius scripseris Ἀντρῶνας
(cf. Strab. IX 5, 7) cum Ungero (Bl. f. bayr. Gymnw. VIII p. 147sqq.;
SB AW. I 1878 p. 401 a. 1); cf. Droysen II 2 p. 208 a. 2; Niese I
p. 346 a. 3 (qui f. "Ιτωρα scribendum esse censem"); Beloch III 2
p. 300). 17 Αἰον R (Αἰον XF) δὲ καὶ Ορχομενόν libri; utraque
urbs in his regionibus ignota (cf. Wess.; Droysen II 2 p. 208 a. 2;
Niese I p. 346 a. 4 qui Plinii (IV 8, 29) Orchomenon non recte
huc refert); "Αἰον δὲ καὶ Οεζ." Unger ll. ll.; miror viros doctos
fugisse quae Strabo IX 5, 15 memoriae prodit haec: ξενιστέος δὲ
Δημητρίος . . . τὴν Δημητριάδα . . . τὰς πλησίον πολίχνας εἰς αὐ-
τὴν συνοικίσας, Νηλίαν τε καὶ Παγασάς καὶ Ορμένιον κ. τ. λ.,
unde quae tradita sunt, corrigenda esse censeo. 19 τῷ om. F.

νοῦν χωροῦντα Φεράς μὲν καὶ Θήβας ἀδροτέραις φρουραῖς παρεφύλαττε, τὴν δὲ δύναμιν πᾶσαν εἰς ἔνα τόπον ἀθροίσας ἀντεστρατοπέδευσε τοῖς περὶ τὸν Δημήτριον. εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας πεξοὺς μὲν εἰς δισμυρίους ἐννακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ δισχιλίους. τῷ δὲ 5 Δημητρίῳ συνηκολούθουν ἵππεῖς μὲν χλιοι καὶ πεντακόσιοι, πεζοὶ δὲ Μακεδόνες οὐκ ἐλάττους τῶν δικασχιλίων, μισθοφόροι δὲ εἰς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους, ἐκ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων δισμύριοι καὶ πεντακισχιλίοι, ψιλικὰ δὲ τάγματα καὶ πειρατῶν 10 παντοδαπῶν τῶν συντρεχόντων ἐπὶ τὸν πολέμοντας καὶ τὰς ἀρπαγὰς οὐκ ἐλάττους τῶν δικασχιλίων, ὥστε 15 εἶναι τοὺς ἄπαντας πεξοὺς περὶ τὸν πεντακισμυρίους 5 ἑξακισχιλίους. ἀντικαθημένων δὲ τῶν στρατοπέδων ἀλλήλοις ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκτάξεις μὲν ἐγίνοντο 20 παρ' ἀμφοτέροις, εἰς μάχην δὲ οὐδέτερος συγκατέβαινε, καραδοκῶν τὴν ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἐσομένην τῶν διων 6 κορισιν. Δημήτριος δέ, τῶν Φεραίων ἐπικαλεσαμένων αὐτόν, παρεισπεσῶν εἰς τὴν πόλιν μετὰ μέρους τῆς δυνάμεως τὴν μὲν ἀκραν ἐκπολιορκήσας ὑποσπόνδους 25 ἀφῆκε τοὺς παρὰ Κασάνδρου στρατιώτας, τοῖς δὲ Φεραίοις τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατέστησεν.

111 'Ἐν τούτοις δ' ὅντων τῶν περὶ Θεσσαλίαν ἥκον πόδες τὸν Δημήτριον οἱ πεμφθέντες ὑπ' Ἀντιγόνου, διασαφοῦντες τὰς παρὰ τοῦ πατρὸς ἐντολὰς καὶ παρα- 25 κελευόμενοι τὴν ταχίστην διαβιβάζειν τὰς δυνάμεις εἰς 2 τὴν Ἀσίαν. διόπερ ἀναγκαῖον ἡγησάμενος ὑπάρχειν δ βασιλεὺς τὸ πελέσθαι τῷ πατρῷ, πρὸς μὲν Κάσανδρον

5 ἐννακισχ. libri. ἵππεῖς δὲ δισχιλίους om. RX; de omnibus numeris aliunde non constat. 6 συνηκολούθουν om. F.
10. 11 καὶ πειρατῶν παντοδαποί· τῶν δὲ συντρεχόντων F.
11 πολεμίους libri; corr. Dind. 13 πεξοὺς μὲν περὶ πεντακι-
μυρίους F. 17 καραδοκοῦντες F. 27 ὑπάρχειν om. F.

διαλύσεις ἐποιήσατο, συνυθέμενος εἶναι κυρίας τὰς συνθήκας, ἐὰν ὁσιν εὐάρεστοι τῷ πατρὶ, ἀκοιβῶς μὲν 487 εἰδὼς οὐ προσδεξόμενον αὐτὸν διὰ τὸ κεκρικέναι πάντας διὰ τῶν ὅπλων ἐπιθεῖναι τέλος τῷ συμβάντι πολέμῳ, βουλόμενος δὲ τὴν ἐκ τῆς Ἐλλάδος ἀποχώρησιν εὐσχήμονα ποιήσασθαι καὶ μὴ φυγῇ παραπλησίαν· ἐγένοντο γὰρ ἐν ταῖς συνθήκαις πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὸ τὰς Ἐλληνίδας πόλεις ἐλευθέρας ὑπάρχειν, οὐ τὰς κατὰ τὴν Ἐλλάδα μόνου, ἀλλὰ καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν, μετὰ δὲ ταῦθ' διημήτριος παρασκευασάμενος 3 πόρια πρὸς τὴν παρακομιδὴν τῶν τε στρατιωτῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς ἀνήκοη παντὶ τῷ στόλῳ καὶ κομισθεὶς διὰ νήσων κατέπλευσεν εἰς Ἔφεσον. ἐκβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον τῶν τειχῶν 15 ἡνάγκασε τὴν πόλιν εἰς τὴν προϋπάρχουσαν ἀποκαταστῆναι τάξιν καὶ τὴν μὲν ὑπὸ Πρεπελάου τοῦ Λυσίμαχον στρατηγοῦ παρεισαχθεῖσαν φρουρὰν ἀφῆκεν ὑπόσπουδον, ἵδιαν δὲ φυλακὴν εἰς τὴν ἄκραν καταστήσας παρῆλθεν εἰς Ἐλλήσποντον. καὶ Λαμψακηνούς 20 μὲν καὶ Παριανούς, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τῶν μεταβεβλημένων πόλεών τινας ἀνεκτήσατο, ἐπὶ δὲ τὸ στόμα τοῦ Πόντου παραγενόμενος πρὸς τῷ Καλχηδονίων ιερῷ στρατοπεδείαν περιεβάλετο καὶ τὸν φυλάξοντας τὸν τόπον ἀπέλιπε στρατιώτας πεζοὺς μὲν τρισχιλίους, ναῦς 25 δὲ μακρὰς τριάκοντα· τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν διελόμενος κατὰ πόλεις διέδωκεν εἰς χειμασίαν. περὶ δὲ τούτους 4

3 αὐτὸν οὐ προσδεξόμενον F. 4 τῷ συμβάντι πολέμω libri; συστάντι Hertl. II 1 p. 3 f. r.; σύμπαντι Dind. 8 τὸ καὶ RX.
10 μετὰ δὲ τοῦτο Δ. RX (contra Diodori consuet.). 11 πορεῖα F.
12 παρεσκευῆς F. 13 διὰ τῶν νησῶν F. 16 cf. XX 107, 4.
20 cf. XX 107, 2. τῶν ἄλλων] τῶν Ἐλλήνων RX. 22 Καρχηδονίων F; Χαλκηδονίων Diod. XVIII 72, 4; XIX 60, 3; de fano Calchedoniorum cf. XIX 73, 6; Mueller ad Ptol. V 1, 2. 25 τεσσαράκοντα F.

τοὺς χρόνους καὶ Μιθριδάτης, ὑπήκοος δὲν Ἀντιγόνῳ καὶ
δόξας ἀφίστασθαι πρὸς τοὺς περὶ Κάσσανδρον, ἀνηρέθη
περὶ Κίου τῆς Μυσίας, ἔρχας αὐτῇς καὶ *Ἀρρένης ἐτῇ
τριάκοντα καὶ πέντε· τὴν δὲ δυναστείλαν διαδεξάμενος
Μιθριδάτης πολλοὺς προσεκήσατο, τῆς δὲ Καππαδο- 5
κίας καὶ Παφλαγούνας ἥρξεν ἐτῇ τριάκοντα ἔξ.

112 Ἐν δὲ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις Κάσσανδρος μετὰ τὴν
ἀπαλλαγὴν τὴν Δημητρίου τὰς μὲν κατὰ τὴν Θεταλλαν
πόλεις ἀνευτήσατο, Πλεισταρχον δὲ μετὰ δυνάμεως
ἔξεπεμψεν εἰς τὴν Ασίαν βοηθήσοντα τοῖς περὶ Λυσί- 10
μαχον. οἱ δὲ συναποσταλέντες ἤσαν πεζοὶ μὲν μύριοι
2 δισχίλιοι, ἵππεῖς δὲ πεντακόσιοι. δ δὲ Πλεισταρχος
ἐπειδὴ παραγενόμενος ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου κατ-
έλαβε τοὺς τόπους προκατεχομένους ὑπὸ τῶν πολεμίων,
ἀπογνοὺς τὴν διάβασιν παρηλθεν εἰς Ὁδησσόν, ἢ κεῖται 15
μεταξὺ μὲν τῆς τε Ἀπολλωνίας καὶ Καλλαντίας, κατ'
ἀντικρὺ δὲ τῆς ἐν τῷ πέραν Ἡρακλείας, ἔχούσης τι
3 μέρος τῆς Λυσίμαχον δυνάμεως. οὐκ ἔχων δ' ἵκανα
πόρια πρὸς τὴν τῶν στρατιωτῶν διάβασιν τοιχῷ διεμέ-
ρισε τὴν δύναμιν. τὴν μὲν οὖν πρώτην ἀποστολὴν 20

³ Μισίας F. Ἀρρένης RX Μαρένης F; quid scripserit Diodorus non liquet; Μωρίνης Palm.; Κερίνης probabiliter Gron. (cf. Her. VII 42; Steph. Byz. s. v. Καρήνη (cf. s. v. Βέρνα); Plin. V 122; Mueller ad Ptol. V 2, 4 (p. 809 M.)). ⁴ καὶ om. F. cf. XVI 90, 2. ⁵ Μιθριδάτης] ὁ νίδος αὐτοῦ add. F; attamen Μιθριδάτης ὁ Ἀριοβαρζάνον Plut. Dem. 4 nec alias esse videtur M. ὁ Ἀριοβαρζάνον νίδος XIX 40, 2; itaque Mithridatem III filium Ariobarzanis, fratris scil. Mithridatis II, fuisse arbitror; quo modo omnes difficultates tolluntur, de quibus multi sunt Palm.; Wess.; Droysen (II 2 p. 212 a. 2), Beloch (III 2 p. 164). πολλοὺς] πολλός Rhod. 9 cf. XIX 77, 6. ¹⁰ περὶ τὸν Λ. F. 11 ἀπο-
σταλέντες F συναποστάντες X. ¹⁴ προκατεχομένους] προκατ-
εῖλημαίνοντος. ¹⁵ παρ[ηλθεν]] hic medio in verbo desinit R. Ὁδιοσόν X; cf. XIX 73, 3. ¹⁶ μὲν om. X. ¹⁷ τι om. F.
¹⁹ πορεῖται F.

488 συνέβη διασωθῆναι πρὸς τὴν Ἡράκλειαν, τὴν δὲ δευτέραν ὑπὸ τῶν περὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου φυλακίδων νεᾶν ἀλάναι. κατὰ τὴν τοίτην δὲ αὐτοῦ συνδιαβαίνοντος τοῦ Πλειστάρχου χειμῶν ἐπεγενήθη τηλικοῦτος ἡ ὕστε τὰ πλεῖστα τῶν σκαφῶν καὶ τῶν σωμάτων διαφθαρῆναι· καὶ γὰρ ἡ κομίζουσα ναῦς ἔξηρης τὸν 4 στρατηγὸν συνεκλύσθη καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πλεόντων οὐκ ἐλαττόνων ἥ πεντακοσίων τρεῖς πρὸς τοῖς τριάκοντα μόνον διεσώθησαν. ἐν δὲ τούτοις ἦν καὶ δὸς Πλειστάρχος, ναυαγίου μὲν ἐπειλημμένος, εἰς δὲ τὴν γῆν ἡμιθανῆς ἐκβεβρασμένος. οὗτος μὲν οὖν ἀποκομισθεὶς εἰς Ἡράκλειαν καὶ προσαναλαβὼν ἐκ τῆς ἀτυχίας τὸ σῶμα πρὸς Λυσίμαχον εἰς τὴν χειμασίαν ἀνέξευξε, ἀποβεβληκὼς τὸ πλεῖστον τῆς δυνάμεως.

15 Ἐν δὲ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ Πτολεμαῖος δὸς βα- 113 σιλεὺς ἀναξεύξας ἐξ Ἀλγύπτου μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου τὰς μὲν ἐν τῇ Κοιλῇ Συρίᾳ πόλεις ἀπάσας ὑποχειρίους ἐποιήσατο· Σιδῶνα δὲ πολιορκοῦντος αὐτοῦ τινες παρῆσαν ἀπαγγέλλοντες ψευδῶς δτὶ παρατάξεως γενομένης 20 τοῖς βασιλεῦσιν οἱ μὲν περὶ Λυσίμαχον καὶ Σέλευκον ἡττηθέντες ἀποκεχωρήκασιν εἰς τὴν Ἡράκλειαν, Ἀντίγονος δὲ νενικηκὼς προσάγει μετὰ δυνάμεως ἐπὶ Συρίας. παραλογισθεὶς οὖν ὑπὸ τούτων καὶ πεισθεὶς ἀληθῆ τὴν 2 προσαγγελίαν εἶναι, πρὸς μὲν τὸν Σιδῶνον εἰς 25 τέτταρας μῆνας ἀνοχὰς ἐποιήσατο, τὰς δὲ χειρωθείσας πόλεις φρουραῖς ἀσφαλισάμενος ἐπανῆλθε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Αἴγυπτον. ἅμα δὲ τούτοις προτομένοις 3 οἱ τῶν παρὰ Λυσίμαχῷ στρατιωτῶν αὐτομολήσαντες

3 κατὰ δὲ τὴν τοίτην αὐτοῦ F. 6 ἡ κομίζουσα ναῦς τὸν στρατηγὸν ἔξηρης F. 10 μὲν ομ. F. add. 2. m. 13 πρὸς τὸν A. F. 14 τὸ πλεῖστον τῆς δυνάμεως ἀποβεβληκὼς F. 19 ἐπαγγέλλοντες F. corr. 2. m. 22 προάγει F. 25 ἀνοχὰς εἰς τέτταρας μῆνας F. 28 παρὰ Λυσίμαχον X.

ἐκ τῆς χειμασίας παρ' Ἀντίγονον* Αὐταριάται μὲν δισχέλιοι, Λύκοι δὲ καὶ Παμφύλιοι περὶ δικασίους. τούτοις μὲν οὖν Ἀντίγονος φιλανθρώπως προσενεγχθεὶς τούς τε μισθίους ἔδωκεν, οὓς ἔφασαν διφελεσθαι παρὰ 4 Λυσιμάχου, καὶ δωρεαῖς ἐτίμησε. καθ' ὃν δὴ χρόνον 5 ἦλθε καὶ Σέλευκος ἐκ τῶν ἄνω στρατειῶν διαβεβήκας εἰς Καππαδοκίαν μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ κατασκευάσας στεγνὰ τοῖς στρατιώταις παραχείμαξεν. εἶχε δὲ πεζοὺς μὲν εἰς δισμυρίους, ἵππεis δὲ σὺν τοῖς 10 ἵπποιξιταῖς περὶ μυρίους δισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ 15 διγδονήκοντα πρὸς τοῖς τετρακοσίους, ἄρματα δὲ δρεπανηφόρα πλείω τῶν ἑκατόν. αἱ μὲν οὖν τῶν βασιλέων δυνάμεις τούτον τὸν τρόπον ἡθροίζουντο, κεκρινότων ἀπάντων κατὰ τὴν ἐπιούσαν θερίαν διὰ τῶν διπλῶν οὐρίων τὸν πόλεμον. ἡμεῖς δέ, καθάπερ ἐν 15 ἀρχῇ προεθέμεθα, τὸν γενόμενον τούτοις τοῖς βασιλεῦσι πρὸς ἀλλήλους πόλεμον περὶ τῶν διων πράξεων ἀρχὴν ποιησόμεθα τῆς ἐπομένης βίβλου.

1 *ἡλθον vel παρῆσαν (post αὐτομολήσαντες) excidisse monuerunt Rhod. et Reiske; ἕμα δὲ τούτοις πραττομένοις τῶν π. Α. στρατιωτῶν ηὔτομόησάν τινες Madv. I p. 518. Αὐταριάται libri (cf. Strab. VII 5, 11; alioquin Αὐταριάται (cf. Arr. I 5, 1; Polyaen. VII 42); cf. XX 19, 1. 4 παρὰ Λυσιμάχῳ F. 6 διαβάς F. 7 καὶ om. X. 8 παραχειμάξειν libri; corr. Dind. 9 sqq. de numeris cf. Plut. Dem. 26; Niese I p. 350 a. 1. 14 θερίαν libri. 16. 17 τὸν γενόμενον — πόλεμον] τὴν γενόμενην καίσιν τούτοις τοῖς βασ. πρὸς ἀλλήλους F, corr. 2. m.
Διοδώρος Σικελιάτον ἴστοριῶν K subscr. X. Διοδ. Σικ. ἴστορικῆς βιβλιοθήκης εἰκοστὸν subscr. F.

CIP-Kurztitelaufnahme der Deutschen Bibliothek

Diodorus < Siculus >
[Bibliotheca historica]
Diodori Bibliotheca historica / post I. Bekker et
L. Dindorf recogn. C. Th. Fischer. — Ed. stereotyp.
— Stutgardiae : Teubner
(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum
Teubneriana)
Bis Bd. 3: post I. Bekker et L. Dindorf recogn.
Fr. Vogel
NE: Vogel, Friedrich [Hrsg.]; Fischer, Curt Th.
[Hrsg.]
Vol. 5. — Ed. stereotyp. ed. 3. (1906). — 1985.
ISBN 3-519-01275-8

Das Werk ist urheberrechtlich geschützt. Die dadurch begründeten Rechte,
besonders des Nachdrucks, der Wiedergabe auf photomechanischem oder
ähnlichem Wege, der Speicherung und Auswertung in Datenverarbeitungs-
anlagen, bleiben, auch bei Verwertung von Teilen des Werkes, dem
Verlag vorbehalten. Bei gewerblichen Zwecken dienender Vervielfältigung
ist an den Verlag gemäß § 54 UrhG eine Vergütung zu zahlen, deren
Hohe mit dem Verlag zu vereinbaren ist.

© B. G. Teubner, Stuttgart 1985

Printed in Germany

Druck: Beltz Offsetdruck, Hemsbach/Bergstraße

